

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. A.6.1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. A.6.1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. A.6.1

INCUNABULI
A
6
1
Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze

VII

1483.

Manghi Faentini, Commentum in logicam
Pauli Veneti, cum questionibus quibusdam
Venetijs, per Antonium de Strata de
Verona 1483. in 4°.

Questa edizione in carattere umanistico con
molte abbreviature, e molti rasfi con doppia
e la ampia interpunzione, senza la inia-
li, ma con li spazi per essere supplito,
senza paginatura, ma col registro, non e'
descritta in veruno de' Cataloghi da me
veduti. L'opera e' in due colonne per
fasciata, e comincia la seconda pa-
gina coll' intitolazione

Manghi Faentini viri clarissimi in Pauli
Veneti Logicam commentum: cum quonibus
quibusdam.

E termina colla sottoscrizione.

Manghi Faentini viri clarissimi, in Pauli
Veneti Logicam Commentum cum questionibus
nonnullis feliciter finit. Impressum
Venetijs Summa cum diligentia per
Antonium de Strata de Verona. Anno
ab incarnatione Domini M. cccc lxxxiii.
vi.º calend. Septembrij. Johanne morenico
inclito Venetorum Duce.

Non bisogna confondere questo Manghi Faen-
tino, coll' altro Manghi Bianchelli per
Faentino scrittore delli tre Trattati de
Bagni, e di altre opere mediche.

V. MENG

~~Menghi FAVENTINI Faverre~~

~~com: in logica Pauli~~

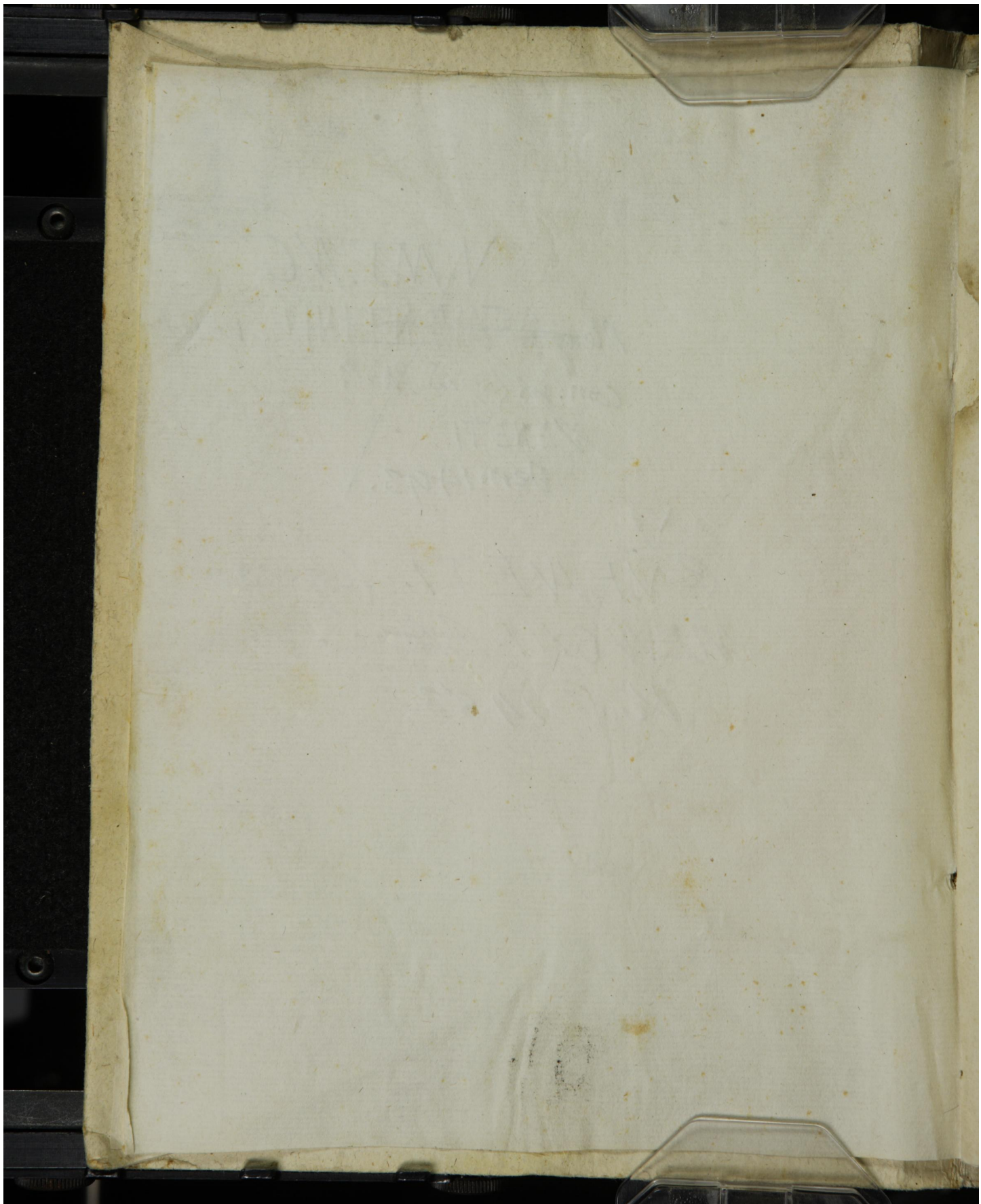
~~VENETI~~

~~Ven: 1493.~~

V.
in P. VENETI. logicam

MENGHI. Blanc.

Ven: 1483

Menghi Saurentini viri clarissimi in
Pauli veneti logicam commentum: cū
qñibus quibusdam.

Um viderez ^{Pauli ve-}neti logicā
non parua indigere expositione: tūz p-
pter ipsius difficultatem: tum propter
aliorum obscuram diligentiam: modi-
camqz sollicitudinem: cōstitui novos cō-
mentarios edere: bipartitumqz op^o fa-
cere: expōem. s. z qñem: vt cognitio ip-
sius non in obscurum sed in claram lu-
cem producta sit. Sic. n. putavi hinc ti-
rūculis illic pñectorib^o satisfacere. Nā
quid vtilius opera nra fieri posset: qui
iuuenibus phari cupientibus patentes:
vt aiunt: fores ad ipsam phiam redde-
re: cum potissimū sine logica nullus re-
cte phari queat: nec rerū causas cogno-
scere possit. neqz medicinam absqz ip-
sius cognitione quis tentet. Nō. n. in ma-
nibus illius medici me confidam q lo-
gicam ignorat. Taceo theologiam que
dei essentiam contēplatur: vbi tota no-
stra beatitudo cōsistit: quā ne dū ample-
cti dicam: sed neqz a longe videre pote-
ris. Ceteras omitto disciplinas: que ne-
qz itelligi neqz recte degustari sine logi-
ca pñt. Ad oīuz. n. metadoz pñcipia viā
habet: vt placet pho p^o topicoz. Eos ta-
men obsecramus rogamusqz qui com-
mentarios nostros legerint ne illos pri-
us damnent qz eorum succuz delibaue-
rit. z si in tanto opere aliquid ambiguū
vel minus absolute dictum inuenerint

boni potius interpretes sermōis z scri-
pti qz molesti interpellatores eē velit.
Vel si pertinaces esse voluerint suo ge-
nere delectati aliquid in lucem edant:
quod videri legiqz possit: vt si quaz vo-
luptatem maledicendo acceperint: eam
de se male audiendo amittant. Nos au-
tem nostro more delectati hos commē-
tarios edidimus quos logice nauatib^o
operam arbitramur fore non inuiles.

Placet insuper huius logice diuisio
nem superaddere que tripartita est s. tri-
plicem intellectus operationem. prime
n. operationi intellectus que simpliciu
apprehensio dicitur correspondet prim^o
tractatus qui est de terminis z secundus
qui est de proprietatibus terminorum
secunde operationi intellectus que cō-
positio vt diuisio dicitur correspondet
quartus tractatus qui est de probatio-
nibus terminorū. tertie vero operatio-
ni intellect^o que discursus dicitur cor-
respondet tertius tractatus qui est de
consequentijs z quintus qui est de ob-
ligationibus: z sextus qui est de insolu-
bilib^o. In his. n. tribus sit discursus z
argumētatio ab vno i aliud. Ex quo pz
hunc ordinem a magistro fuisse peruer-
sum: cum tractatus de probationibus
terminorū debeat precedere tractatum
consequentiarum: quod gratia doctri-
ne a magistro factum fuisse puto. Pri-
ma pars continet duos tractat^o. In pri-
mo. n. definit definitis i. z ho b proprie-
tatib^o terminorū. s. de suppositōe āpliatōe z
appellatōe. Prim^o tractat^o continet. x. ca-
pitula. In p^o definit definitis ponēdo di-
uisionem z diffinitiones eorum. In 2°
determinatur de nomine z verbo z ora-
tione. In 3° de propositione z diuisioni-
bus eius. In 4° de figuris propōnum. s.
quatr ppositōes collocat in figura z
de natura earundem. In 5° de equipolē-
tijs. In 6° de conuersionibus. In vij. de
ipoheticis. In viij. de predicabilibus.
In ix. de predicamentis. In x. de sillogis

mis partes de se patent. Et hunc p
mum tractatū denominaueri de termi
nis tanq̃ a p̃ia pte nō tñ hic solū termi
nos comp̃ chendit s̃z et propōnes et filo
gismos et fere totam logicam. id notan
ter dictū est a magistro tractatus sumu
larū. Sumula. n. breuis summa dicit. Sū
ma autē ē plurimaz rerū in vnum colle
ctio. Neq̃ a me expectes diuisiones capi
tuloz vsq̃ ad minutissimas particulas.
Hoc enim lectoris prudentie faciendū ē
relinquo ne sim prolixior in partiendo
q̃ exponendo.

Terminus quadru
sumitur. vno modo p̃o om
ni re termināte aliquid et isto
modo accipitur terminus secundū et hi
mologiam vocabulī prout terminus di
citur a terminādo et sic accipit philoso
phus. v. metaphisice dicens. Terminus
est qd̃ est rei vltimū et extra qd̃ nihil ē ac
cipere rei. et sic subiectū et predicatū sūt
termini q̃ termināt propōem et sillaba ē
terminus q̃ terminat dictionē et littera
ē terminus quia terminat sillabam et di
ctionē et diffinitio est terminus quia ter
minat essentiam rei et lapis in fine agri
positus est terminus q̃ terminat agz et
sic excedit cōsiderationē logicē. Alio
dicatur terminus quod cūq̃ pōt esse sub
iectū vlt̃ predicatū propōis et isto. d̃r ter
minus vt d̃r a terminando p̃positionē
et sic accipit phus terminū p̃ priorū dif
finiens ipsum cum dicit. Terminus est
in quez p̃positio resoluitur vt predica
tus et de quo predicatur appositio vel di
uisio esse vel non esse. et etiā cū dicit. Sil
logismus ē ex tribus terminis. s. maiori
extremitate minori medio termino vbi
nec copulam nec signū vlt̃ nec notā rati
onis terminos vocat. Alio modo su
mitur terminus pro eo q̃ potest esse co
pula vel extremum propōis et isto. acci
pitur terminus vt d̃r a terminando pro
pōnez vel determinādo partes eius vni

tlue. s. subiectū et p̃dicatū et sic accipit
Boecius in primo topicoz suozum di
cens. Terminos autem voco nomina et
verba ex quibus p̃positio vel oratio
nectitur et hoc modo nullum s̃ncat be
goematicē formaliter sumptū dicit ter
minus. Quarto sumitur terminus p̃
omni eo quod potest esse extremum pro
positionis vel copula vel determinatio
eius quomodocūq̃ et p̃mo. dicitur a
terminando vel determinando quomo
docūq̃ et sic terminus est idē q̃ di
ctio vel aggregatus ex dictionibus Om
nis enim terminus ē dictio vel aggrega
tus ex dictionibus et ois dictio vlt̃ aggrega
tus dictionibus est terminus. et sic termi
nus s̃ncat begoematicus dicitur termi
nus quia determinat aliquid in p̃posi
tione. hunc autem modum accipiendū
terminum Aristoteles innuit in secūdo
tractatu p̃mū priorū vbi ponit dif
ferentiaz inter diffinitionem et supposi
tionem et sic accipit terminum in propo
sitione magister diffiniens ipsum.

Signum duplici

ter capitur. vno modo large et sic descri
bitur communiter. Signum est illud qd̃
apprehensum ab intellectu ducit ipsum
in cognitionem alicuius rei. Et vt vni
uersaliter vera sit descriptio debet in
telligi in aptitudine et sic signum est ge
nus ad terminum cum sit communius
eo. est. n. commune ad terminum consti
tutiuus orationis et ad circulum ante ta
bernā. Alio modo capitur stricte et
sic describitur. Signum est quod appre
hensum ab intellectu ducit ipsum in co
gnitionē alicui⁹ rei et supposit̃ pro illa. et
sic signum est minus cōmune q̃ termi
nus diffinitus hic quia cōpetit solis ter
minis qui possunt supponere. p̃mo. ca
pit̃ in diffinitione q̃ est loco generis et
per. d̃ns. d̃esse cōius t̃mino diffinito.

Orationis con

stitutuum est vna dñā per quaz differt
a signo q̄ non est constitutiuū puta a cir
clo an̄ tabernā. Et nō q̄ nomina termi
nata in bilis vel in bile fm̄ grāmaticos
dicūt po^m passiua vt corruptibilis qd̄
potest corūpi. et nōia terminata in iu^o vi
cunt potentia actiua vt corruptiuus qd̄
pōt corūpere. Modo si terminus esset
constitutiuus orationem constitueret a
ctiue orationem q̄ est falsum quia intel
lectus est q̄ actiue cōstituit. Terminus
vero est ille ex quo constituitur ora. Di
catur ḡ q̄ improprie dñ terminus orōis
cōstitutiu^o sic ipsoe dñ q̄ paries et tectū
cōstitutū domū q̄ ex illis cōstituit dom^o.

Et pars propin

qua. ē alia differentia p̄ quā termin^o dif
fert a sñā et sillā vt i^o non hñt vim dictio
nis. Pro quo nota q̄ littera et sillaba
habent aliquando vim dictionis et sic sñ
termini tunc non habent vim dictionis
quando componunt aliquā dictionē vt
dicendo fori^o littera s vel i^o vel i^o r tūc
non habent vim dictionis. tunc autem
habent vim dictionis qñ cōponunt orō
nem vt dicendo fori^o ē sillā. Nota etiā
q̄ pars propinqua dñ illa ex q̄ immediate
cōstituitur to^o sic paries et tectū dicunt
ptes propinque dom^o: ps remota dñ il
la ex qua nō immediate cōstituit totū sicut
lapides et ligna respectu domus sunt p
tes remote ita dicimus terminū cē ptez
ppinquā q̄ ex tmino immediate cōstitui
tur oratio: litteras vero et sillas esse par
tes remotas. inter ptes tñ remotas alla
est magis remota alia minus: vt littera
est magis remota et sillā min^o remota re
spectu oratiōis. Nota q̄ si vis cogno
scere an diffi^o termini sit bona an nō o
z scire qd̄ sit diffinitio et quas ptes debet
habere. Pro q̄ aduerte q̄ diffinitio pōt
sumi dupliciter. Uno^o cōmuniter put
non distinguē tra descriptionē. Diffi
nitio cōiter sumpta sic diffinitur a phi
losopho p^o topicoz. Est oratio quod est

esse rei significās. cū dicit oratio supple
tu composita ex genere et differentia vel
ex aliquo qd̄ se hz per modū generi^o et ali
quo qd̄ se habet per modū differentie.
Cum dicit q̄ est cē rei significās. i. essen
tiam rei significans. Dñ ergo diffi^o habe
re duas partes. p^o est genus et a^o que est
dñā. Si vero ples habet partes: p^o esset
genū oēs alie essent loco dñe. gen^o dñ
cē cōius diffinitio. dñā si ē tñ vna ē esse
tial diffinitio. Si hō sūt ples oēs cōuer
tunt cūz diffinitio. Diffi^o pprie dicta sic
describit. Est orō quid est cē rei signifi
cās p substantia. i. orō cōposita ex ge
nere et dñā vt al^o rationale ē diffi^o hois.
Descriptio est orō qd̄ est esse rei signifi
cans per accidentia. i. orō cōposita ex ge
nere et pprio vt ex aliq̄ qd̄ se hz per modū
generis et aliquo qd̄ se habet p mo^o p
prij vt al^o risibile est descriptio hominis

Ad ppo^o ḡ diffi^o termini ē bona q̄
est oratio composita ex genere et dñā. nā
li sig^o est gen^o q̄ est cōius tñ. Omnes
alie p̄ticle ponunt loco differentie.

Prima diuisio terminū per se signi
ficatiuum et in non per significatiuum.

Aduerte p^o circa li p se sūptū q̄ expo
ni potest dupliciter. vno^o fm̄ aliq̄ vt il
le terminus dñatur per se sumptus qui
sumitur sine additione alterius termini
determinatis vel determinati vt dicen
do homo est animal tā li homo q̄ li aīal
est terminus p se sūptus dato q̄ sumat
in ppositione et p contrarium nō p se sum
ptus dñ qñ sumitur cū additione alius
termini determinatis vt determinati sic dñ
cēdo oīs hō ē aīal tā li hō q̄ li oīs n̄ ē p
se sūptus. 2° pōt expōi vt li p se sūptus
intelligat solitarie. i. nō cū a^o et ex orōnem
et nō per se sūptus nō solitarie s̄ cū a^o vt
in oratione: et hec expositio iudicio meo
magis est de mente magistri vt patebit
infra in diffinitōe tñi carbegorematici
q̄ ibi exponens magr quid vult dñcē
tam per se q̄ cū a^o dñcē per se id est ex
tra orationem et cum alio. i. in oratione.

Aduerte secundo circa li aliquid signi-
ficat. Significare dupliciter sumitur.
Uno: communiter et sic significare est
aliquid intellectui representare et 1° q^o
libet terminus aliquid significat quia
aliquod intellectui representat q^o saltē
seipsum quod potest pbari per hoc me-
um omne es est aptum natum causare
similitudinem sui intellectui aliter non
esset intelligibile. Alio: sumitur proprie
et sic significare ē aliquid intellectui ex-
tra se representat siue naturaliter siue ex
impōe et sic sumit in pposito. Aduer-
te tamen q^o 1° diffi: data de li significare
cōmuniter et proprie cū suis diffinitōni-
bus est distinctio cōis quam etiam pōit
magister in logica sua magna et sic signa-
re et representare idem sunt. Stroodus
autem aliter accipiens ponit differenti-
am inter significare et representare i cōi-
tius suis in. xliii. regula dicens q^o repre-
sentare est naturaliter significare vero
ad placitum. s. ex impōe et sic oīs termi-
nus se ipsum representat. Mentalis au-
tem terminus cum hoc aliaz rem extra
se representat. Localis autem et script^o
significat aliquid extra se si fuerit im-
pōitus ad illud significandum non au-
tem representat hec volui dixisse vt sci-
as auctores in eadem materia diuersi-
mode loqui. Aduerte q^o tres conditi-
ones requiruntur ad hoc q^o aliquid sit
terminus per se significatiuus prima q^o
sit terminus et hec conditio subintelli-
gitur in diffinitione. 2^a q^o aliquid extra
se significet. 3^a q^o illud tle significet p se
sumptus. propter defectum prime con-
ditionis i^a res que est terminus non est
terminus per se significatiuus licet alie
particule cōpetāt sibi. propter defectus
2^a conditionis isti ēi buf bas omnis nul-
lus nō sunt p se significatiui. pp defectū
etie li alb^o. ba. bu. et h relatm q^o et cōsilia
adiiectiua nō sūt termini p se significa-
tiui q^o p se sumpti nō significant aliqd
extra se lz consignant. i. cū a^o signifi-

cēt vt infra patebit. Aliqui tamen dicūt
q^o oēs tmini māliter sūpti sūt p se signi-
ficatiui. formaliter at nō: et quis hoc sit
pbable oppositū tñ teneo et arguo con-
tra ipos vide i 3ª qōe 3ª sūmulas. Termini
n^o xō nō p se significatiui est termin^o
cui alie due additiones non competunt
et est duorum modorum: aliquis. n. ē q^o
n^o significat loquendo pprie nunc p^o
nunc cū alio vt buf bas oīs nullus. aliq^o
xō non significat p^o lz cū alio vt qui al-
bus alba album. 2ª diuisio tñi in na-
turali significatiui et ad pla^o significa-
tiui. Aduerte pmo q^o magister dicit q^o
terminus naturaliter signatiuus est qui
apud oēs idē significat vt terminus me-
talis q^o dubiū est quid sit terminus me-
talis et est duplex opinio. Quidam. n. di-
xerunt q^o terminus mentalis est sonum
conceptus vocis. quorum ratio est quia
voces significant. ceptus secundus phi-
losophus primo peribermenias. Hec o-
pinio est fla quia conceptus de re habi-
tus: vt puta de leone est terminus men-
talis et tñ talis nō est ceptus vocis. er-
go terminus mentalis non solū est con-
ceptus vocis patet cōia cum ante simul.
Rō aut huius opinionis soluet ifra.
Alij xō dixerunt q^o terminus mentalis ē
similitudo rei i intellectu siue ceptus
re representas ad extra. Cui^o opinionis
est mag^o in logica magna et oēs fere au-
ctores. 2^a ratio ē similitudo vbiq^o rep-
sentat idē sicut si esset imago Cesaris i^a
vbiq^o representaret Cesarem ad cuius
imitationem fit: et non representaret vno
loco vnum et in vno loco alium. sic aut
ē de ceptib^o et similitudib^o exntibus i aia
q^ore et. et ex h p^o q^o terminus mentalis signat
idē apud oēs q^o. s. signat ex fititu^o et cū ei
en^o ad re. Alij tñ arguūt 3ª hāc opinio-
nē sic tmini^o metal signat vocalē fm phm
p^o piber. dicētē. Ea q^o sūt i voce sūt eaz
q^o sūt i aia passionū note. et p Boeciū i dōo
loco dicētē h exp^ossi^o. Dic. n. vox n signat
p^o re et lz aliqd i aia et ex tñi signat re et

ppositōis vlt pars extremi. s. q. possit eē
 subiectū vel p̄dicatū vel ps subiectū vlt
 p̄dicatū. r. ex h̄ conelarie dī q. h̄ verbuz
 est qn̄ ē 2.ª adiacens cū sit p̄dicatū q. ip̄s
 est cathegorema qn̄ h̄o est 3.ª adiacēs est
 sincathegorema q. tunc nō est p̄dicatū
 ip̄s. Silr oēs qn̄ ē ex pte sibi. s. qn̄ p̄cedit
 sibi est sincathegorema cū nō sit subiec-
 nec pars ei.³ s. cū ponit ex pte p̄dicatū ē
 cathegorema cū sit ps p̄dicatū. r. licz bec
 opio. p̄babilis sit q. tū nō est ad mentes
 magrī vt ps manifeste iō nō est accipien-
 da aliquo. 2.^a opinio dicit q. due additio-
 nes regunt ad tū cathegorematicū.
 p.^a q. beat p se s̄ḡtum. p̄pūm. 2.^a q. cū a.
 ē beat p̄pūm s̄ḡtum. p̄pter p̄mā exclu-
 dunt tū finca. p̄pter 2.^a excludunt aliq
 tmini p se s̄ḡtū qui nō p̄nt esse termini
 cathegorematici vt termini equoci. naz
 tales termini l̄p se h̄ant p̄pūm s̄ḡtum
 tū cū alio sumpti nō h̄nt illud idē s̄ḡtū
 p̄pūz. vt dicēdo. canis stella currit. il ca-
 nis nō idē p̄pūm s̄ḡtum h̄z qd h̄z qn̄ ē p
 se. vt dicēdo canis. q. qn̄ sumit p se eque
 p̄mo oia sua s̄ḡata s̄ḡt. sed dicēdo ca-
 nis stella currit. solū stellā s̄ḡt. Hec opio
 rudis ē r nō valet. q. terminus equivo-
 cus cū alio h̄z idem s̄ḡtū. qd per se p̄bat
 q. cū alio intelligit in oīe sed q. tūc ha-
 beat illud idē s̄ḡtum qd h̄z p se patet p
 p̄m p̄mo p̄berme. q. di. q. p̄mo distin-
 guenda est. p̄pō in qua ponit termin⁹ eg-
 uocus. p̄pter suū multipl̄r s̄ḡre. ḡ illud
 idem s̄ḡt in oīe qd ex. 3.^a opio ē. Pauli
 p̄gulensis q. vult q. due additōes regun-
 tur ad h̄ q. aliq sit tū cathegorema-
 cius. p.^a q. significet aliqd ex se. 2.^a q. il-
 lud distincte r determinate significet.
 p̄pter p̄mā additōem excluditur termi-
 ni sincathegorematici. p̄pter 2.^a exclu-
 ditur termin⁹ quē vocat indistinctū. vt
 li albus q nō s̄ḡt distincte r determinate.
 Fundatur bec opinio sup diffinitōe
 magrī quē est q. tā p se q. cū alio h̄t. p̄pū
 s̄ḡtum. p hoc. n. q. dicit tam p se q. cum
 alio h̄z p̄mam additōem. q. ille terminus

s̄ḡt ex se q. tam p se q. cum alio s̄ḡt. p h̄
 q. dicit h̄z p̄pūm s̄ḡtum h̄z 2.^a additōes
 .i. distinctū r determinatū s̄ḡtum habz.
 Hec opinio est di.^a q. talis terminus in
 distinctus. vt albus si ēt p se s̄ḡtū ēt
 cathegorematicus. oīa est falsa vt ifra
 patebit. q. terminus p se s̄ḡtū r ca-
 thegorematicus conuertitur r aī ab eis
 additur. ḡ r. 4.^a opio est magrī in logi-
 ca sua magna. q. diffusius loqns q. i hac
 parua vult q. qtuor additōes regunt ad
 terminū cathegorematicū. p.^a q. sit t̄m-
 nus simplex taz ip̄licite q. explicite vt li
 h̄o r p hanc excluditur termin⁹ p̄gnans
 q. explicite est simplex sed ip̄licite nō vt
 nihil subordiat huic conextio nō aliquid.
 2.^a q. nō sit extremoz vnitiuus. r p hanc
 excludit h̄bū qd vnit extrema. 3.^a q. si
 gnificet aliqd ex se. r p hanc excludunt
 oīa sincathegoremata. vt oīs null⁹. 4.^a
 q. de cōl lege. i. impōne. p.^a qd dicitur p̄
 sincathegoremata. r p̄pter illos termi-
 nos ignotos ab qui possent fieri sincate-
 goremata p nouā impositiōem. sed quia
 bec vltima additio requiritur in omnib⁹
 vel intelligitur oībus hīs diffinitionib⁹
 merito pōt taceri r subintelligi in hac sic
 in alijs. Licet bec opinio p̄bari possz. nō
 tamen videt de mente magrī in hac lo-
 gica pua. magis. n. illic restringit t̄m-
 cathegorematicū q. bec faciat quare si
 hanc eandē op̄inōem hinc r ibi teneret
 bec diffinitio data hic diminuta essz. cū
 ille quatuor additōes nō exp̄manē in ista
 Ideo addo 5.^a op̄inōem. quā solaz re-
 puto de mente magistri hic. r dico q. ad
 terminū cathegorematicū due additio-
 nes reguntur. p̄ma q. sit termin⁹. scda
 q. tam p se q. cū alio h̄z p̄pūm s̄ḡtum. r
 p hanc intelligo q. significet aliqd extra
 se tam p se q. cum alio. r sic p se s̄ḡtū r
 cathegorematicus conuertitur. r realiē
 idem sunt differunt tū ratōe. q. dicitur
 per se s̄ḡtū ex hoc q. solū quod per
 se sumptum aliquid s̄ḡt. dicitur autem
 cathegorematicus non ex hoc. sed ex eo

tam p se q̄ cum alio habet p̄p̄ium signi-
ficatum. Et si diceret si significat per se
aliquid extra se nōne significat cū alio:
et consequenter quare additur q̄ cum
alio: dicitur q̄ verum est si significat
per se siḡat et cum alio sed non econtra.
terminus enim confiḡat ut li albus
cum alio siḡat et tamen p se nō aliquid di-
cit. Dicit aut̄ q̄ cum alio ut differat. for-
maliter a p se significatio quia nō dici-
tur cathegorematicus p hoc solum q̄ p
se aliquid significet sicut d̄ p se siḡat
sed dicitur cathegorematicus per h̄ duo:
quia tam persone q̄ cum alio significat
et etiam quia ne credat quis q̄ cathego-
rematicus solum per se significat sicut
cum aliquos terminus solum significat
cum alio. Et ideo dicit tam per se q̄ cum
alio: qualiter non facit consignificatiu-
qui solus cum alio significat. Et si dice-
res quare magis dixit habet propriū si-
gnificatum et dicere aliquid proprie si-
ḡat: et si dixisset aliquid p̄p̄ie significat q̄
potuisset intelligere de significare com-
muniter et non proprie: tunc verū esset
de consignificatiuo q̄ tam per se q̄ cum
alio nam per se sumptum significat se et
cum alio significat illud quod illud ali-
ud significat. Et ideo dixit habet propriū
significatum ne quis incideret in il-
lum errorem: et p̄p̄ie significare intelli-
gitur ut dictum est supra aliquid ex se
representare. Sed quis tamen vellet de-
fendere quartam opinionem esse de mē-
te magistri in logica parua: sicut al̄s nie-
etiam fecisse. Tunc d̄ q̄ diffinitio data
hic nō est diminuta q̄ vltima conditio
scilicet de cōmuni lege presupponit su-
perius in omnibus. Ideo tacuit illā hic
sicut in alijs. Penultima v̄o conditio
scilicet q̄ aliquid significat extra se ex-
pressit magister cum dixit tam per se q̄
cum alio habet propriū significatum:
quia hoc nihil aliud est dicere nisi q̄ si-
gnificet aliquid extra se. secundam v̄o

conditionem non expressit nec primam
quia ille note sunt. Q̄ prima nota si pa-
tet quia notum est q̄ terminus composi-
tus ex cathegorematico et sincathegore-
matico: non est cathegorematicus quia
non est maior ratio q̄ sit cathegoremati-
cus q̄ sit sincathegorematicus: ut nō
aliquid sed terminus pregnans est bu-
iusmodi. secunda cōditio est ex etymo-
logia vocabuli. dicitur enim terminus ca-
thegorematicus quasi predicatiu- q̄ p̄p̄e
predicari. verbum autem nō potest p̄di-
cari formaliter sumptum. Aduerte se-
cundo: q̄ de termino sincathegoremati-
co sunt due opinionēs. Una est Burles
in logica sua in tractatu de dictionibus
sincathegorematibus: qui vult q̄ ad ter-
minum sincathegorematicum requira-
tur hec sola conditio: scilicet q̄ habeat
aliquid tale officium distribuendi par-
ticulariandi determinandi. et etiam li
nullus differt totus infinitus et cōsumi-
les dicuntur sincathegorematici. Et di-
cit ipse dicitur sincathegorema quasi
significatiuum id est cum alijs signifi-
catuum non quia de se nihil significet: s̄
quia non habet de se significationem si-
nitam vel determinatam: sed finitā tra-
hit ex adiunctis vbi ponit diuisionem
omnium sinca thegorematicam et nume-
rat omnia que habent aliquod tale offi-
cium. Licet hec opinio probabilis sit nō
tamen est ad mentem magistri ideo re-
linquenda.

Alia est opinio magistri et omnium
exponentium ipsum q̄ ad terminū sin-
cathegorematicum requiruntur due cō-
ditiones. prima q̄ sit terminus habens
officiū: scilicet distribuendi confun-
dendi particulariandi coniungendi ter-
minos vel orationes et determinandi
verbum vel deseruendi sub certo casu
ad differentiam aliquorum terminorum
cathegoricorum: qui nō habet aliquod
tale officium v̄t h̄o: et etiam ad oriam ali-

quorum terminorum non per se signifi-
 catiuorum qui nullū tale officiū habent vt
 relatiuum quī: et adiectiuum vt albus al-
 ba album: et vt termini ignoti a b c bus
 bas. 2° q^o per se sumptus nihil signifi-
 cet extra se ad differentiam aliquorum
 terminorum cathegoricorum aliquod ta-
 le officiū habentium vt differt nihil q^o
 non sunt sine cathegorematata licet distri-
 buant. Dubitatur an sit differentia
 inter illam primam diuisionem et istam
 tertiam et inter membra prime diuio-
 nis et istius tertie. Ad hoc tres modos
 respondendi inuenio. Primus dicit
 q^o terminus non per se significatiuus et
 sine cathegorematicus conuertuntur: s^z
 terminus per se significatiuus et cathe-
 gorematicus non conuertuntur: quia p^{er}
 se significatiuus est superior ad cathe-
 gorematicum. Omnis n. cathegorema-
 ticus est per se significatiuus et non eco-
 uerso: quia tam terminus vniuocus q^o
 terminus equiuocus est terminus per se
 significatiuus: sed solus vniuoc^{us} est ca-
 thegorematicus et non equiuocus. vt si
 canis est per se significatiuus et non ca-
 thegorematicus. Hic modus responde-
 di rudis est dupliciter peccat. primo q^o
 ponit q^o non per se significatiuus et sine ca-
 thegorematicus cōuertuntur quod est
 falsum: quia non per se significatiuus i
 plus se habet quod pbat^{ur}. quia omnis
 sine cathegorematicus est nō per se signi-
 ficatiuus. sed non omnis nō per se signi-
 ficatiuus est sine cathegorematicus. ergo
 et cōsequentia tenet et maior concedi-
 tur ab ipsis. minor vero probatur q^o re-
 latiuum qui est non per se significati-
 uum sibi competat definitio termini nō
 per se significatiui et non est sine cathe-
 gorematicus cum sibi non competat defi-
 nitio termini sine cathegorematici. Simi-
 liter arguitur de li albus alba albus. cō-
 similiter isti termini bus bas a b c sunt
 non per se significatiui et tamen non s^z
 sine cathegorematici. Secundo peccat

quia ponens differentiam inter per se si-
 gnificatiuum et cathegorematicum non
 saluat distinctiōem communem inter si-
 gnificatū supponere et verificari que eēn-
 tialiter ordinantur sicut magis commu-
 ne et minus commune. nam significare i
 plus se habet q^o supponere et supponere
 in plus se habet q^o verificari. probat^{ur} tñ
 q^o non saluet istam distinctiōem: quia
 talis terminus equiuocus nō habet idē
 significatum propriū per se sumptum
 et cum alio. quia per se sumptus signifi-
 cat non aliquid vnum sed plura in pro-
 positione autem vnum significat et non
 plura: vt dicendo canis currit solum ca-
 nem significat latrabilem. tunc n. seque-
 retur q^o significare non in plus esset q^o
 verificari quia cum precise verificetur
 pro animali latrabili et tu vis precise q^o
 illud significet et sic significare non esset
 in plus q^o verificari. Itē sequeretur cō-
 tra philosophum qui dicit q^o primo pro-
 positio est distinguenda in qua ponitur
 terminus equiuocus propter suū mul-
 tiplex significare. Item quia sicut ex-
 tra propositionem habet adequatum si-
 gnificatum ita in ista propositione dicen-
 do canis est ens et non magis verificatur
 pro vno q^o pro alio.

Secundus modus est. Pauli per-
 gulensis dicentis q^o terminus per se si-
 gnificatiuus est superior ad cathegori-
 cum: et non per se significatiuus est infe-
 rior ad terminum sine cathegorematicum
 Omnis enim cathegorematicus est per
 se significatiuus vt patet et non econuer-
 so. quia terminus indistinctus vt albus
 alba album non est cathegorematicus et
 tamen ē per se significatiuus.

Similiter omnis terminus sine cathe-
 gorematicus est non per se significati-
 uus vt patet et non econuerso: quia terminus
 dependens vt relatiuum qui est non per
 se significatiuus et non est sine cathego-
 rematicus. Licet hec opinio probabilis sit
 tamen est mihi dubia in primo dicto. ga

omnis per se significatiuus per se sumptus aliquid proprie significat ergo omnis talis tam per se quam cum alio habet proprium significatum. patet consequentia prima. quia oppositum consequentis non stat cum antecedente. Secunda consequentia tenet a conuertibili ad conuertibile: antecedens prime consequentie sufficienter probatum est in illa questione contra summulas. quia capitur significare et non constituitur in diffinitione termini per se significatiui. etc.

Tertius modus respondendi est magistri i logica magna qui vult quod per se significatiuus sit superior ad cathegorematicum et non per se significatiuus est etiam superior ad sincathegorematicum aliter tamen quam Paulus per gulensis nam aliqui sunt per se significatiui ut pregnantes termini et copula qui non sunt cathegorematici. Similiter aliqui non per se significatiui ut relatiuum qui et termini ignoti a b c bnf baf qui non sunt sincathegorematici. Nec opinio etiam probabilis est licet videatur etiam posse reduci ad mentem magistri in hac logica parua ut supra dicendi modum tamen violenter reducitur seu trahitur.

Quartus igitur modus ponendi quem solum de mente magistri hic reputo est dicendum quod terminus per se significatiuus et cathegorematicus conuertuntur et ideo realiter non differunt sed ratione. Omnis enim per se significatiuus est cathegorematicus et contra ut supra dictum est ideo conuertuntur et non realiter differunt. Quod autem differant ratione patet. dicitur enim per se significatiuus ex hoc quod per se sumptus aliquid significat. dicitur autem cathegorematicus non ex hoc sed ex eo quod tam per se quam cum alio habet proprium significatum.

Et dicitur ulterius quod non per se significatiuus est superior ad sincathegorematicum. Omnis enim sincathegorematicus est non per se significatiuus ut patet

sed non e contra. aliqui sunt non per se significatiui ut relatiuum qui et termini ignoti a b c bnf baf et non sunt sincathegorematici ut ex dictis patet.

Quarta diuisio termini in terminum prime intentionis et terminum 2^e intentionis.

Aduerte primo quod ad terminum prime intentionis requiruntur due conditiones. prima quod sit terminus mentalis et propter hoc excluduntur omnes termini vocales et scripti. Secunda quod significet non terminum id est rem que non est terminus si sit siue cum hoc significet etiam aliquem terminum ut iste terminus mentalis ens siue non ut iste terminus mentalis homo. et per hanc excluditur terminus secunde intentionis qui solummodo significat terminum.

Ad terminum etiam secunde intentionis due conditiones requiruntur.

Prima quod sit mentalis et sic excluditur terminus vocalis et scriptus. Secunda quod significet solummodo terminum ad differentiam termini prime intentionis qui non solum significat terminum immo aut significat aliam rem solam que non est terminus ut li homo in mente aut significat rem cum hoc aliquem terminum ut li ens in mente etc.

Aduerte secundo quod hec particula dato quod esset tres expositiones habet.

Prima est communis dicens quod magister dixit dato quod esset propter terminos ficticios solum ut li chimera et hyrococerus qui in mente sunt prime intentionis: quia significant rem que non est terminus. Nec opinio non est consequens quod proba quia non minus termini ficticii significant rem. que res non est terminus si res signata non sit quam scire est signata esse quam non ponitur propter terminos ficticios consequentia nota et antecedens patet.

Item multi sunt termini prime intentionis non ficticii significantes rem que non est ergo non solum ponitur pro

pter terminos ficticios consequentia tenet
et antecedens patet de istis terminis in-
finitum vacuum. Secunda expositio
est Pauli per gulensis dicentis quod magi-
ster dixit dato quod esset propter terminos
transcendentes de quibus poterat esse
dubium an essent prime intentionis con-
significent omnia formaliter tam res quam
non est terminus quam rem que est termi-
nus. Ideo dixit dato quod esset. id est dato quod esset
significet formaliter terminum adhuc
est terminus prime intentionis. Hec
opinio falsa est quia sequeretur quod si nomen
mente esset terminus prime intentionis quod
est falsum. probatur contra quia ille termi-
nus nomen in mente est terminus men-
talis significans rem que non est terminus
dato quod esset. id est dato quod etiam significet ter-
minum ergo est terminus prime inten-
tionis contra tenet a diffinitione ad diffini-
tum et contra pro secunda parte notum est
scilicet quod significat terminum. prima contra pro
probatur si nomen in mente significat
omne nomen. scilicet presens preteritum et fu-
turum sed nomen preteritum est res
que non est terminus cum sit corruptum
ergo significat rem que non est terminus
unde cum significat rem que de necessi-
tate non est significat rem que non est ter-
minus. Tertia opinio est senensium
id est quod illa particula dato quod esset ponitur
propter terminos secunde intentionis
quibus competere diffinitio si non pone-
retur ut probatur argumentum factum
contra Paulum per gulensem. Ideo dicitur da-
to quod esset id est dato quod illa res significa-
ta non esset terminus. Unde imaginan-
tur isti quod in hac diffinitione ponuntur
tres particule. Prima terminus men-
talis. Secunda significans non termi-
num que exponitur id est significans rem
que non est terminus. Tertia dato quod
esset et per hanc particulas dato quod esset
solum differt a termino secunde inten-
tionis cui competunt omnes alie particule
de illius diffinitionis et dicunt ulterius.

Et notanter dixit significans non termi-
num et non dixit non significans termi-
num quia ad hoc quod significet non ter-
minum sufficit quod res aliqua sit signifi-
cata per ipsum que non sit terminus si-
ue cum hoc significet rem que est termi-
nus siue non. Si autem dixisset non si-
gnificat terminum ad hoc quod esset vera
requireretur quod nullo modo rem signi-
ficaret que est terminus et ut adhibeat
fides dictis eorum dicunt quod hec fuit ex-
positio magistri quam audiuit ex ore eius
magister Nicolaus de sulmona dum esset
bononie. Hec expositio est dubia
quod dicit quod dixit dato quod esset ad differenti-
am terminorum secunde intentionis qui-
bus competere ista diffinitio si non po-
neretur illa particula dato quod esset et sic
concedit quod terminus secunde inten-
tionis significat non terminum eo quod signi-
ficat rem que non est terminus sed hoc
est falsum quod probabo sic. Terminus
secunde intentionis significat solummodo
terminum ergo non significat non ter-
minum. tenet consequentia ab exposita
ad suam exponentem et contra est verum ut
patet de mente magistri diffinendo ter-
minum secunde intentionis ergo conse-
quens est verum quod contradicit illi con-
cesso terminus secunde intentionis si
significat non terminum. Ideo addo 4.^{am}
expositionem quam solam de mente ma-
gistri reputo. Pro qua adverte quod due
particule ponuntur in hac diffinitione
prima terminus mentalis per quam con-
uenit cum termino secunde intentionis
Secunda significans non terminum per
quam differt a termino secunde inten-
tionis quod falsum est dicere de termino 2.º in
terminis quod significet non terminum quod sequitur
significet non terminum ergo non significet solum ter-
minum sed magister et per contra a dictione
vni exponit ad dictionem aliam exponit
Adverte ulterius quod hec particula signi-
ficans non terminum est modicum obscura. so-
magister exponit eam per duas particulas sequen-

tes. p^a rē que nō ē terminus. 2ª dato q^d
eēt. i. si illa res signa esset. p^a pticula. i. q^d
non est termin^{us} nō sufficiēter exponit li
signs non terminū. q^d dⁱ aliq^d ē v^{er}z dicer^e
significat rē q^d nō ē terminus r^e tñ sⁱm ē
dicere signū nō terminū quonā de termi
no 2ª intētionis ē v^{er}z dicē significat rē
que non ē termin^{us} q^d iste tñus nomē in
mente signū nomen p^{re}teritū q^d ē corrup
tum r^e tale ē res que non ē terminus. tñ
nus. n. corruptus non est terminus r^e tñ
sⁱm est dicere q^d significet non terminū
v^{er}z. s. probatum ē q^d est contra dⁱffinitō
nē termini 2ª intētionis. ideo signū rem
que non est terminus in plus se h^{ab}z q^d si
gnificare non terminū sicut res que nō
est terminus in plus se habet q^d non ter
minus: quia omnis non terminus est res
que non est tñ r^e nō extra. aliquid enī
ē res que non est terminus v^{er}z terminus
corruptus: r^e tamē falsū est q^d terminus
corruptus est nō terminus sicut omnis
nō homo est res que non ē homo v^{er}z ho
mo mortuus r^e tamen sⁱm ē dicere q^d est
nūc homo q^d sequeretur q^d eēt. Ideo ad
dit magister aliam pticulā dato q^d esset
i. si res significata sit v^{er}z sufficiēter ex
ponunt illā pticulā signs nō terminū q^d
non sufficiēter exponebat p^a illā solā. i.
rem que non ē terminus. De aut^{em} due p^a
ticule sit sūp^{re} sufficiēter exponūt illā
q^d auertunt^{ur} secū. Omne. n. signs nō ter
minum est signs rez que nō est termin^{us}
si res significata sit r^e extra. Omne signs
rem que nō est terminus si res significa
ta sit est significans non terminum mo
do falsum est dicere de tñ 2ª intētio
nis q^d significet rem que non est termi
nus si res significata. sit sicut falsum est
dicē de eo q^d significet non terminum. r^e
sic patet q^d magister posuit dato q^d esset
v^{er}z sufficiēter exponeret li significans
non terminum quia non sufficiēter ex
ponebatur per significare rem que non
est terminus r^e consequenter nō differt
per hanc particulam ab aliquo a quo nō

differrat per illaz significans non termi
num quod est contra senenses. non ta
men tollitur quin differrat per illam par
ticulam a termino 2^a. intētionis.

Aduerte circa dⁱffinitū q^d non est
idē intētio p^{ri}ma terminis p^a intētiōis
2^a nomē p^{ri}me intētiōis. sⁱlt^r nō est idē
intētio 2^a r^e terminus 2^a intētionis r^e
nomen 2^a intētionis. Intētio p^{ri}ma
a diuersis diuersimode declarat. Qui
dam enim dicunt q^d intētio p^{ri}ma est
ipsa res intellecta quam intendit intel
lectus. Intētio vero 2^a est res intelle
cta v^{er}z taliter cōsideratur v^{er}bi gratia
v^{er}z predicabilis dⁱ pluribus v^{er}z de quo ad
materiale 2^a intētio est ens reale sed
quo ad formale est ens rōnis r^e non rea
le quia p^{ro}prie loquendo ens rationis ē
quidam modus consequens rem intel
lectam v^{er}z intellecta est sicut sunt inten
tiones 2^a sⁱm. Herueum in tractatu suo
de secundis intētionibus. p^a intētio
formaliter est habitudo rei intellecte
ad intellectum. Intētio secūda est ha
bitudo illius habitudinis ad intellectū
r^e sic tam p^{ri}ma intētio q^d secūda eēt
respectus quidam siue rationales ratō
nis subiectiue in re intellecta existentes
Tamē secundum burleum intētio p^{ri}
ma est p^{ri}mus conceptus rei intellecte
abstractus a re. secūda intētio est se
cundus conceptus immediate abstra
ctus a conceptu p^{ri}mo r^e rationabiliter
dicitur intētio p^{ri}ma secundum Bur
leum quia est illud quo mediāte p^{ri}mo
res intelligitur et secūda intētio quia
eo mediāte secūdario res intelligit^{ur}.
Ecce quō auctores diuersimode loquū
tur de intētiōe p^a r^e 2^a. Nomē vero p^a
intētiōis ē vox signs rem que nō est tñ
nec nata est esse terminus v^{er}z hoc nomē
vōle homo album. Nomen vero secū
de intētiōis ē vox signs conceptū v^{er}z h^{ab} nomē
vōle spēs gen^{us} dⁱra sup^{er}posito q^d v^{er}z sunt
solum conceptus anime v^{er}z dicunt ter
miste sⁱm tamen reales nomē p^{ri}me in

Intētio p^a

Intētio p^a q^d

Intētio 2^a q^d

Ens rōnis q^d

Intētio format^{ur}

Intētio format^{ur}

Intētio p^a sⁱm burleum

Int^{er} 2^a sⁱm burleum

Homo p^a intētiōis

Nomē 2^a intētiōis

Termin' p. pmen.

Termin' 2. pmen.

tionis est vox significans rem vt ca/
dit sub pmo ceptu intellectus ⁊ nō dī
nomen prime intentionis vel secunde qz
terminus mentalis vel intentio anime
sed quia intentionem significat vel me/
diante intentione quod dico propter di/
uersitatem opinionum. Termin' hō
prime intentionis est terminus mentalis
significans rem que non est terminus. i.
similitudo rei in anima vel concept' pri/
mus rei representans rem. Termin' hō
secunde intentionis est terminus menta/
lis significans rem solūmodo que ē ter/
minus. i. secundus conceptus rei abstra/
ctus ⁊ pmo ex his potes colligē dīam.

Quia diuisio tmini i tūuz pme iposi/
tōis ⁊ terminū secūde impositionis.

Aduerte pmo q ad tmini pme ipositō
nis regrunt due cōditōes. pma est q sit
termin' vocal' vel scriptus vt excludat
q cūqz tūuz mentalis. 2° q significet non
tmini sicut dicebat de tmino pme intē/
tōis: ⁊ p hāc particulam differē a termi/
no secūde impositionis q sūt solūmodo
terminum. Et ex h signum est cum tmi/
nus prime impositionis ⁊ pme intentōis
nō differunt pncipaliter nisi qz vnus est
in mente alius hō in voce vel in scripto
qa ille due particule terminus mentalis
significans nō terminum erant sufficiē/
tes in diffinitōe termini prime intentio/
nis: ⁊ residuum addebatur solum ad de/
clarandum istam particulam significās
nō terminū. Ad terminū ē secūde impo/
sitōis due cōditōes requirūt. pma q sit
terminus vocalis vel scriptus. secūda
sūt solūmodo terminū: ⁊ ex h p duplex
dīa inter terminos pme ⁊ secūde inten/
tionis ⁊ impositionis prima qa termini
primi sunt mentales. secūdi hō sunt vo/
cales vel scripti ⁊ ex consequenti sequit'
secūda que est qz primi sūt naturaliter
secūdi hō ad placitum. Aduerte secun/
do circa diffinitū q nō est idem imposi/
tō prima ⁊ nomen prime impositionis.
⁊ terminus prime impositionis. Si

militer nō est idem impositio secūda no/
men secūde impositionis ⁊ terminus se/
cūde impositionis. Unde Beuelbip sic
diffinit impositionem. Impositio est ter/
mini volūtaria institutio ad aliquid si/
gnificandum quod prius non significa/
bat: prima impositio est ad significandū
rem: secūda vero impositio est ad signi/
ficandum vocem. Nomen prime im/
positionis est nomen vocale significās
rem vt res distinguitur contra vocem.

Et ideo dicit Boecius in primo per/
ibermēias q nomina prime impositio/
nis sunt nomina rerum distinguendo rē
contra vocem vt scilicet est communis
pd conceptus anime ⁊ ad rem extra ani/
mam que non est vox: notabiliter dicit'
prime impositionis quia prius imponit'
nomen ad significandum conceptum ⁊
rem extra animam quam vocem ⁊ tale
nomen prime impositionis diuiditur in
nomen prime intentionis ⁊ in nomen se/
cunde intentionis a Boecio primo per/
ibermēias ⁊ declaratur est supra quid
est nomen prime intentionis ⁊ quid se/
cunde ideo vide ibi. Nomen vero se/
cunde impositionis est nomen vocale si/
gnificans solum vocem. Et ideo dicit
Boecius q nomina secunde impositio/
nis sunt nomina nominum id est sūt cō/
munia solis vocibus significantibus ad
placitum vt iste voces nomen verbum
⁊ participium que solum sunt commu/
nia vocibus significantib' ad placitum
vt istis vocibus homo animal albedo
quantitas. Terminus autem prime im/
positionis dicitur terminus quicunque
vocalis vel scriptus qui significat rem
que non est terminus. Terminus vero
secunde impositionis dicitur quicunque
terminus vocalis vel scriptus qui signi/
ficat solum terminum. Ex his trib' po/
tes colligere differentiam inter ista.

Sexta diuisio terminorum in termi/
num complexum ⁊ terminū incomple/
plexum. Aduerte circa diffinitum q

terminus potest dici complexus tripliciter primo quo ad terminos tñ vt Joannes Antoni. 2° quo ad significatū tñ vt si hec terminus hō imponatur ad significandū boiem ēē aīal. 3° quo ad terminos r quo ad significatōē r sic describitur Terminus complexus est qui significat aliquid cuius partes significāt aliquid separate vt homo alb^o deū esse r huiusmodi r sic accipit in pposito. Ita terminus in cōplexus dicitur tripliciter quia quot modis dī vnum oppositorum tot modis dicitur r reliq^o primo topicor. In pposito pōt accipi termin^o incōplexus quocūq^o mō siue sit incōplexus quo ad significatū r quo ad terminos sit vt li hō. homo siue sit incōplexus quo ad signū vt li Jo. anto. siue sit incōplexus q^o ad finos tñ vt li hō si ponat ad significandū boiem esse aīal. Aduerte 2° circa diffinitionē termini incōplexi cū dī. Terminus incōplexus vocat dictio qz ista non est diffi. nec pprie nec cōiter qz diffi. nō est ex vno termino fm phm 2° posterioz. r. vi^o metaphisice s; ad min^o ex duob^o vt ex genere r dīa sed. i^o est d claratio exēplar qd sit dictio pz ex grāmatica. ē. n. pars minima ordīs compositē. Similiter dicat de tmino cōplexo qz i^o ē dclaratō exēplar r non diffi. cū dī. Termin^o cōplex^o ē oīo. qd at sit oīo ifra bī. Hic sūt duo dubia. p^o cū oīs bona diuisio deat ēē bimēbris l reducibī ad bimēbrē p Boeciū i li. diuisionū ducit q modo oēs diuisiōes termini reducātur ad bimēbrem ex quo sunt. vi. diuisiones per quas terminus videtur eque primo diuidi rē. ij. dubium ē propter quid magister nō fecit mētione de alijs diuisionibus terminor. f. communi discreto finito infinito positio r priuatio media to r immediato magis communi minus communi cōnotatio r non cōnotatio cum de his etiam habet logicus considerare consimiliter. Ad primum dubiū inuenio duos modos respondendi.

Primus est quorundam dī. q terminus immediate habet tres diuisiones in per se significatiū r nō per se significatiū cathegorematicū r sincathegorematicū complexū r incōplexum. Deinde per se significatiū diuidit in naturaliter significatiū r ad placitū significatiū. Naturaliter significatiū diuiditur in terminū prime intētionis r. ij^o Ad placitū significatiū diuiditur in terminū prime impositionis r. ij^o impositio nis: r sic patet responsio ad dubium fm istos. Hic modus peccat in hoc qz ponit terminū diuidi p^o i cathegorematicū r sincathegorematicū q est f l m qd probatur quia quicūq^o dantur plures diuisiones de aliq quaz aliqua euacuat totum diuisū r aliqua nō. i^o que nō euacuat diuisum non potest esse prima sed diuisio finī. In cathegorematicū r sincathegorematicū nō euacuat totū diuisū qz aliq ē terminus qui nō ē sincathegorematicus nec cathegorematic^o vt q a b c bus bas. Diuisio at termini in cōplexum r in incōplexum euacuat totū diuisum: r etiam diuisio in per se significatiū r nō per se significatiū euacuat totum diuisum. ergo illa non est prima.

Secundus modus est Pauli pguensis dī. q terminus primo diuiditur in terminum complexum r incomplexū. Deinde terminus incomplexus in per se significatiū r nō per se significatiū. de hic per se significatiū in cathegorematicū r in distinctum. r nō per se significatiū diuiditur in sincathegorematicum r de pendentem. terminus cathegorematic^o in terminum nāliter signū r ad placitū signū. Termin^o nāliter significatiū i terminū p^o intētionis r 2°. Termin^o rō ad placitū significatiū i terminū p^o ipositionis r 2°. r p h pz r nō ad du^o. Hic modus multis modis peccat p^o qz pōt qz tñ diuidit pus i cōplexū r i cōplexū. de iñ i p se signū r nō p se signū r se qñ p se signū r nō per se signū

ita euacuant terminū diuisū in cōi sicut
cōplexū et incōplexū: ita p^o diuidunt
terminū. 2° peccat cum diuidit terminū
p se significatiuū in cathegorematicū et
distinctū: q^o omne diuisū predicatur
de suis diuidentib^{us}: sed indistinctus nō
est p se significatiuus vt alb^{us} alba albus
q^o p se sumptus nō significat g^o rē. 3°
peccat cū diuidit nō per se significatiuū
in sincategorematicū et dependentem:
q^o non sufficienter diuidit terminū non
p se significatiuū cū aliq^u sit termin^{us} nō
p se significans qui non est sincategore
matic^{us} nec depēdēs vt bus bas. Jō addo
3° modū quē solū de mēte mag^{is} h^{ic} repu
to et dō q^{uod} fin^{is} pōt diuidi: sic eque p^o et
sufficiēter i finū p se signifiū et nō p se signifi
uū et i finū cōplexū et incōplexū. Cui^{us} ratio
ē q^{uod} quelibet har^{um} diuisionū sufficiēter e
uacuat diuisum. verum est q^{uod} vna datur
per respectum ad signa alia per respectū
ad significata. Deinde terminus non per
se signifiuus diuidit in finū signifiuū et nō
cōsignificatiuū: terminus cōsignificatiu^{us}
diuiditur i terminum indistinctum et de

pendentes siue relatiuum. Termin^{us} non
cōsignificatiuus diuiditur in terminū
alicuius officij et terminum nullius offi
cij. terminus v^o per se significatiuus di
uiditur i terminū natur aliter significa
tiuū et ad placitum. Nā^m significatiuus
diuiditur i terminū p^{er} intentionis. et 2°:
terminus ad placitū significatiuus diui
ditur in terminū p^{er} impositionis et scēde.
Et quā^{do} terminus in cōi dupl^{iter} diuidat
imēdiate non sequitur aliq^{uod} iconueniēs
quia membra illarū diuisionū nō sunt
opp^{ositi} realit^{er} sed s^{ed} m^{od}o ratione. Q^{ui} enī sub
vno mēbro diuisionis est et nō e sub mē
bro alterius diuisionis vt li homo ē ter
minus incōplexus et est p se significatiu^{us}
et li homo albus est terminus cōplexus et
est per se significatiu^{us} et sic de alijs sicut
quantitas diuiditur a p^{ro}ph^{eta} duplici^{ter} i pre
dicamentis vno^{us} in cōtinuam et discretā
alio modo in q^ueritatem habentem pōnē^{re}
et non habentem pōnē^{re}: et tamen quod
est sub vno mēbro diuisionis contine
tur sub mēbro alterius diuisionis: et vt
clare intelligas arborem designau^{it}.

terminus

p se signifiuus	cōplex ^{us}	incōplex ^{us}
nō cathegoreatic ^{us}	cathegoreatic ^{us}	nō p ^{er} signifiū
nā ^m signifiū	ad pla ^{citum}	cōsignifiū
	prime impositionis	scēde impositionis.
p ^{er} intentionis	2 ^o intentionis	alic ^{uius} officij
		nullius officij

Aduerte tamen q nulla mentionem
feci de aliquo quod ouertit euz p se sig
tuo. Secundo tñ opionem magri i logi
ca magna huic totali diuisioni addenda
eēt solū diuīso termini p se sigtū i ca
thegorematicū r nō cathegorematicum
p se sigtū sic ē tñus pgnans r copula.

Ad 2^m dubiū dicunt senēses q magr
debuisset eos terminos describē in hoc
loco: vñ ita ad ppositū suū eos notifica
uit: s; tūc est dubiū vtz oēs dclaret vbi
oēs tales describet. Jō alij aliter dicunt
q magr posuit diuīdēs famosiores et
minus famosas tacuit. Si aliq qreret
nūqd diuīso termini in tñū singulare
r vlem sit famosa vel nō: Et id ego atr
dico q magr nō posuit oēs illas ne tñū
caret aium iuuenū cū tot diuīsonib; s;
tunc qrens qre poti⁹ tacuit illas q istas
Dr q ille magis faciūt ad ppositū suū.
Pro maiori tñ doctrina hic istas. 6. diuī
siones terminoz volo declarare euz ē
necesse sit ipsi logico.

Prima diuīso tñi i vlez r singulare.
Terminus vlis est qui est aptus nat⁹
pdicari de pluribus vt li hō li aīal. Ter
minus singularis ē q ē aptus nat⁹ predi
cari de vno solo r nō d plurib; vt sol. r
plato sic diffinit eos pbi pmo phierme.

Contra has diffinitōes arguit q sol
est termin⁹ vlis r tñ nō pdicatur de plu
ribus sed de vno solo igit diffinitiones
male. Itē sol. ē termin⁹ singularis r tñ
pdicat de pluribus: q ples appellant hoc
noīe sol. g diffinitiones male.

Pro responsione ad hec argumenta
aduerte q cā qre tñis vlis sit pdicabit
de pluribus r singularis nō. aliter desi
gnatura realib; aliter a terminis. Rea
les dicunt q terminus vlis ē pdicabit
de pluribus: q significat vnā naturam
cōicabit ab ill' plurib; neq ples nās cōes
quo ad terminos, vniucos vel plures
naturas cōes quo ad terminos equivo
cos. Singularis hō qz nō significat vnā
nām cōicabit pluribus neq plures na

turas cōes. ideo nō pdicat de pluribus
sed de vno solo. Terminis hō dicunt
q terminus cōmunis natus est predica
ri de pluribus non quia significet aliq
naturam cōmunem pluribus: sed q im
positum fuit ad significandū plura fm
vnām r eandem impositionem. Singu
laris hō est aptus natus pdicari de vno
solo quia est impositus ad significandū
vnum solum scdm vnām impositionem.

Ad pimum ergo respondet q qvis li
sol nō predicatur de pluribus tamen ē
aptus natus predicari de pluribus fm
pīnam opionem q sigt naturam cui
nō repugnat esse in pluribus quantum
est de se: licet p accis possit impediri vt
h ratione materie: quia hec forma solis
informa totam materiam capacem for
me solis. Secundum aliam opionem
dicitur q sol est aptus natus predicari
de pluribus quia est impositus ad signi
ficandū plura fm eandem impositionem.

Ad 2^m fm reales pz q li sol. non predi
catur de pluribus qz non significat vnā
naturam cōmunem pluribus sed solum
fm nomen. Et fm terministas nō predi
catur de pluribus quia nō est impositus
ad significandum plura fm eandem im
positionem. Et si dicitur contra chimera
est terminus cōmunis r tamen non est
aptus natus predicari de pluribus quia
nihil est quod sit chimera. Dicit q apō
intellectum tales predicatōes vere sūt
i chimera est chi⁹ illa est chimera. licet
fm naturam sint impossibiles. Dubi
um est an li isti in numero plurali sit ter
minus cōmunis vel singularis cū dicit
pīmo q sit terminus cōmunis: quia oīs
terminus supōiblis p pluribus de qui
bus predicat est cōis li isti est bi⁹ vt pz.
g rē. Opp⁹ arguit q si li isti eēt tñus
cōis tūc illa esset vlis. oēs isti currūt: sed
hec nō est vlis. g rē. cōtia nota cū maio
ri. minor probat. quia i non est vniuer
salis. oēs Cicerones currunt. g a fili nec
omnes isti currūt. tenet cōtia. qz sicut li

Licero est nomen proprium et terminus discretus ita licet isti in singulari probatur quod illa omnes Licerones currunt non est propositio. ergo non est vniuersalis. tenet contra et antecedens probatur quia illa est propositio equiuoca. ergo non est propositio vna. tunc si non est vna propositio. ergo non est propositio. Circa hoc dubium due sunt opiniones. Una vult quod sit terminus communis. et hanc tenet magister in logica parua. Alii vult quod non sit terminus communis. et hanc tenet in logica magister. Sustinendo primam opinionem negenda est ultra conscientia non est vna propositio. quod non est propositio quia philosophus primo peribere. diuidit enunciationem in vnam et plures. et certum est quod diuisum predicatur de quolibet diuisentium. ergo in est vera enunciatio plures est vna enunciatio ita in proposito dicatur. Ulterius potest negari similitudo inter illas. omnes Licerones currunt et omnes isti currunt. et ratio est quod licet Licerones predicatur de pluribus finem diuersas rationes. sed licet isti sunt eadem rationem Sustinendo vero 2^{am} opinionem ad arguentum dicendum ut ipse dicit negando maiores sed ut sic summi. si debet esse vera. Omnis terminus supponibilis diuisiue pro pluribus est communis modo si licet isti supponit pro pluribus hoc est per modum vnius et collectiue. Vel dicit ipse licet significet plura non tamen supponit pro illis. quod non finem rationem eandem predicatur de pluribus. pro opinio michi magis placet.

Secunda diuisio finis in finem magis communem et minus communem.

Terminus magis communis est qui vniuersali potest predicari de alio et non e contra. respectu cuius est magis communis vel saltem sibi non repugnat ut licet animal respectu hominis est finis magis communis. et non ter dicitur. et sibi non repugnat. quod si sol est inferius ad licet sol et minus communis. et tamen vniuersali

predicatur dicendo. omnis sol est iste. sol etiam apparet quod licet sol non sit communior sufficit tamen quod repugnet isti finis sol predicari vniuersali de licet sol. et non est.

Terminus minus communis est qui non vniuersali predicari potest de alio respectu cuius est minus communis. vel saltem non repugnat: ut licet homo respectu animalis. Contra hoc arguitur et probatur quod nullus terminus est communior alio quod cōtas termini attenditur penes multitudinem significatorum sed eque multa significat vnus terminus communis sicut et alius. ut probatur. ergo et cō. consequentia nota cum maior. minor probatur. Nam quilibet terminus communis significat finem. ergo vnus non plura significat alter. cōsequentia nota. quia vnum infinitum non est maius alio. antecedens probatur. quia iste terminus homo significat omnes homines presentes preteritos et futuros possibiles et imaginabiles qui sunt infiniti. Etiam de quocumque alio termino communi dicendum est. et hoc argumentum fuit tante efficacie apud aliquos quod fuit opinio que dixit quod nullus finis cōis est alio communior. quia quilibet significat infinita. Sed hec opinio falsa est et tripliciter improbat. quia sequitur nullus terminus communis est a communior. ergo nullus terminus cōis est superior. tenet contra quod quilibet finis superior est cōior. cōsequens est manifeste falsum. 2° pro sube sunt magis substantie quam 2°: et species sunt magis substantie quam genera. et aliquid sunt termini magis communes quam minus communes. quia oppositum consequens non stat cum ante. 3° sequeretur quod non esset predicatio indirecta in finis communibus. quod sepe equale predicatur de equali. cōsequens est manifeste falsum. Ad argumentum illorum respondeo negando quod penes multitudinem significatorum attendatur cōmunitas termini. quia homo albus plura significat quam homo. et tamen est minus communis quia significat omnes qui significat

homo et albus ultra: sed cōtās termini attendit ut dictū est i diffiniēdo, penes utrū p̄dicari d̄ alio et nō cōuerso ut penes non repugnantiam.

Tertia diuisio termini i t̄minū infinitum et terminum finitum.

Terminus Infinitus est terminus negatus q̄ naturā vnā iterumit et infinitas derelinqt ut si nō homo et dicitur infinitus. i. in determinatus fm suā significationem.

Terminus finit⁹ ē termin⁹ nō negatus q̄ nullā naturam iterumit. et dicitur finit⁹. i. determinat⁹ in significado. Et tra termin⁹ infinitus d̄ tā de nō ente q̄ de ente ergo nō infinitas naturas dereliquit tenet cōtā q̄ si derelinqueret infinitas naturas d̄ret aliqd positū et cōter nō possz affirmari de nō ente. aīis aut d̄ mēte phi p̄ p̄bermentias ca° de x̄ bo d̄ centis sed infinitū sit x̄bum qm̄ sit ē in q̄lq̄ qd est vel nō ē. vbi sanct⁹ Thomas et Boecius et alij exponētes dicūt d̄ mēte phi q̄ termin⁹ infinit⁹ d̄ tāz de ente q̄ de nō ente ideo cederent istā chimerā ē nō homo nō sequitur ergo chimera ē a t̄tio adiacēte ad 2^{am} adiacent quia terminus infinitus ē ampliatiu⁹ cu x̄tī cetur tā de ente q̄ de nō ente. In oppositū arguit p̄ cōiter logicantes dicūt q̄ a negatiua d̄ p̄dicato finito ad affirmatiua de p̄dicato infinito siue cōstātia subiecti nō valet cōtā sed cū cōstātia sic p̄ qd habetur q̄ terminus infinitus solū d̄ de ente q̄ si posset vere p̄dicari de nō ente sicut de ente valeret cōtēquentia siue cōstātia subiecti. Itē Boecius in p̄mo p̄bermentias dicit q̄ terminus infinitus ē q̄ negat vnā naturam et infinitas derelinqt. modo p̄ h̄ q̄ infinitas derelinqt denotat q̄ importat aliqd positū et p̄ olequens nō pōt x̄ificari d̄ nō ente ēt ut Boecius sibi d̄dicere. pro cognitione vel concordatione horum aduerte q̄ terminus infinit⁹ dicitur duo vnum p̄ncipaliter. i. negationem vnius

nature aliud secūdarīo indeterminate t̄n. i. aliquid qd nō est natura illa negata. quo ad primū indifferenter dicitur tā de nō ente q̄ de ente. quo aut ad secundū d̄r solum de ente. Qui ergo dicunt q̄ dicitur tāz de nō ente q̄ de ente considerant solū ad p̄ncipale significatum. Qui aut dicunt q̄ dicitur solū de ente considerant totale significatum quare vtriqz bene dicunt.

Quarta diuisio termini in positiuū et priuatiuum.

Termin⁹ p̄uatiu⁹ ē qui naturā vnāz negat cōnotās aptitudinem ad illāz ex parte subiecti ut cec⁹ d̄r q̄ nō h̄z visum est tamen aptus natus habere visum.

Termin⁹ positiu⁹ ē q̄ pōt naturā vnā cui pōt aduenire p̄uatio ut visus auditus. Aduerte t̄n q̄ aliqs est terminus q̄ nō ē positiu⁹ nec priuatiu⁹ ut nō homo

Quinta diuisio termini i t̄minū cōnotiuū et terminum nō cōnotiuū.

Termin⁹ cōnotiu⁹ ē q̄ adequate significado suū signū significat al. qd qd se h̄et p̄ modū for̄ respectu illi⁹ significatur et termin⁹ albus ē cōnotiu⁹: q̄ significando albus n̄gt albedinē q̄ se habet p̄ modū for̄ respectu albi. et sic de alijs. et breuit̄ ois termin⁹ i secreto ē cōnotiu⁹. Terminus nō cōnotiu⁹ ē q̄ significando suū significatū nō significat aliquid qd se h̄z p̄ modū forme respectu illi⁹ significatur: ut humanitas et albedo. et breuit̄ ter q̄cūqz terminus in abstracto. et si alius termin⁹ i significando suū significatū significat aliqd p̄ modū forme substantialis ē termin⁹ iubalis: ut hō. si x̄o significat al. qd p̄ modū forme accidentalis ē termin⁹ accidentalis ut albus: si x̄o nō significat p̄ modū sube nec p̄ modū accidentis nō est termin⁹ iubalis nec termin⁹ accidentalis. nec q̄libz termin⁹ substantialis est in p̄dicamento sube ut d̄s nec q̄libz termin⁹ accidentalis ē in p̄dicamento accidentis. ut iustū sapiens vel hōz abstracta q̄ sunt analogi vel equiuoci.

*il manna mente - errata la segnatura
il testo come Vecchi esemplare A. 3 15*

Sexta diuisio terminū in terminū
mediatū et in terminū immediatū.

Terminus immediatus est terminus
simplex nō resoluibilis in aliquid vt p.
nomina demonstratiua in singulari nu
mero: vt ego tu ille iste hic et aduerbia
demonstrandū: vt nūc tunc hic et illic et
hoc verbum est pñtis rñs et singularis nu
meri et cā est q: hoc posset intrare pro
bationē quorūz aliorum terminorūz p
aliquibus supponentiū et nōcō sicut nō
tū et non dico sicut superius vel inferi
us q: li hoc intrat pbatōnē illi terminū
ni i homo. et tñ non est inferius nec su
perius ad illum s; bene est notius. seg
tur. n. homo currit et hoc est i homo q
ille homo currit. Ideo illa talis propo
sicio est immediata hoc est q: nō potest
probari p aliquod notius p sensūz. et tñ
est dñā inter illos terminos immediatos
eo q: pronomina et aduerbia sic sē ime
diata q: nullū terminū inferiorē se hāt
p quē possint probari. sed illud verbum
est pñtis temporis et numeri singularis
sic est immediatum q: nullū h; sē termi
num: sed sub eo oīa h;ba continent. cūcū
unt tamen oēs in hac diffinitione qui
sunt simplices terminū nō resoluibiles i
aliquid aliud rē.

Termin⁹ mediat⁹ ē finis resoluibilis
i aliquid aliud: vt li bō.

Capitulu de nomine et h;bo.

Quia de nomine

et verbo ex quibus oīo cōponit et ppo
sicio logicus principaliter cōsiderat. iō
de hīs restat diffinitionē assignare. nō
ergo est terminus rē.

Aduerte q: phs in p° peribermē ali
ter determinat de nomine et aliter ma
gister hic. phs. n. strictius locutus est
q: magister determinauit. n. solū de no
mine vocali ad qd septē cōditōes req
runt. vt diffinitio cōpleta manifestat.
Est enim nomen vox signatiua ad placitū
sine tpe. cuius nulla ps sepata signat si

nita et recta. Dicit p° vox ad differētiā
sonorū qui non sunt voces: vt strepitus
pedū fragor arborū. 2° dñ signatiua ad
dñaz vocū nō signatiua. vt hec vox bu
ba. 3° ad placitū fm institutionē hoīs a
bñplacito pcedētē ad differētiā vocūz
nāliter significatiua vt gemitus infir
morū. 4° sine tpe ad differentiam h;
bi et participij que significant cū tpe.

5° cuius nulla ps separata signat ad dif
ferentiā oīnis cui⁹ ptes signat separe. 6°
finita ad differentiam nōis infiniti q: nō
est nomē fm logicos vt nō homo cuius
rōe assignat factus Thomas ibi q: nomē
determinate rē signat aut nām sicut nomē
aut personā sicut pnomē aut vtrūq: si
cut nomē propriū. Infinitum aut nomē
nō significat determinatā rē q: verifi
cat tā de ente q: nō ente. 7° dñ recta ad
differentiā obliqui casus qui non dicit
nomen. Cuius ratio assignatur a pho q:
nomē iūctū cū verbo substantiuo facit
orationē verā vt staz sed talis obliqu⁹
nō facit orationē verā vt staz ideo non
est nomē. Sāct⁹ doctor dicit q: solus no
minatū ē nomē q: p ipsū facta ē iposi
tio nōis ad signū. obliqui vero vocat
casus q: quasi cadūt per quādam decla
rationis originem a nominatiuo qui nō
dicitur casus eo q: nō cadit. Stoici ta
men dicē nominatiuos casus quos grā
matici sequūt eo q: cadūt. i. pcedūt ab i
teriori acceptōne mēt et dñ rect⁹ q: nihil
prohibet vt aliquid cadēs sic cadat vt
rectū sicut stilus qui cadēs i ligno cōfin
gitur. Magr at largi⁹ determinat p no
mie p° q: cōphedit tā nomē i voce q: et i
scripto et i mēte. et nō pōt pōi i diffinitō
ne ei⁹ q: sit vox nec ad placitū signatiua q:
aliquō ad placitū aliquō nāl r signat. qd. n. ē
in scripto vt in voce ad placitū signat. qd
h;bo in mēte nāl r signat. 2° q: magr cōp
hedit tā nomē infinitūq: finitū ta obli
quū q: rectū. Un ad nomē sic acceptūz
quorū cōditōes requiūt. prima q: sit fin⁹
ad dñaz signorū q: nō sūt finitū. 2° signatiua

ad differentiam non significatiuorum: ut
ois nullus que apud logicum non sunt nota
3° sine tpe ad ora; verbi vel participij.

4° cuius nulla pars separata aliquid
significat ad differentiam orationis.

Aduerte 2° 3° duas ultimas particulas
huius diffinitionis que due sunt quod sunt in
telligende et per illam sine tempore: quod vide
tur quod nomen significet cum tpe nam ista no
mina dies mensis annus similia sunt tem
pus. pro cuius intellectu non quod tempus
potest considerari tripliciter. vno modo
put est res quedam in se et sic sicut per no
men ut annus dies et cetera. Alio modo potest con
siderari ut est mensura motus quia illud
quod primo et principaliter mensuratur
tempore est motus in quo consistit actio
et passio. 3° verbum quod sicut actio et pa
ssione sicut illo tempus et hoc est sicut cum tpe
quod sicut cum tempore nihil aliud est nisi sicut
res ut mensuratur tempore: quod philosophus vocat
configere tempus et a tali configuratione
ne temporis excluditur nomen per illam
particulam sine tempore. 3° potest considerari ut
dicit habitudinem rei mensuratis ad rem
mensuratum: et significat per adverbium tem
porale heri cras: et per hoc per responsio ad
instantiam factam. 2° dubium est 3° illam
particulam cuius nulla pars separata sicut. quod
nomen compositi pars separata a toto ali
quid sicut: ut horum nominum respublica
hircoceruus equiferus partes separe a to
to aliquid significat. Dicendum quod nomi
nis nulla pars separe significat aliquid
si ad significationem nominis comparetur to
tum vel pars secundum quod est toto. vel per alia ver
ba pars separata nihil sicut quod sit de intelle
ctu totius: cuius ratio est: quod vnuquodque nomi
nis sue simplex siue compositum imponitur
ad significandum vnum conceptus sim
plicis. unde aliquando aliud est illud a
quo nomen imponitur ad significandum ab
eo quod significat. unde hoc nomen la
pis imponitur a lesione pellis. significat
tamen quedam conceptum simplicis si
ue naturam simplicem. et ita est i nomi

ne composito. 13. n. ipse a duobus conceptibus
non tamen sicut duos conceptus 3° vnu. Quod ipo
nitur ad significandum a pluribus co
ceptibus: et significat plures conceptus
et sic licet ferus secundum quod est pars nominis co
positi: nihil significat. secundum autem quod est pars
orationis sicut parte conceptus composi
ti. Nomen tamen compositi per videtur signifi
ficare: simplicis vero non. Ratio primi
est quod nomen compositum imponitur ad
significandum a duobus conceptibus: sim
plex autem ab vno: et per hoc per respon
sio ad instantiam.

De hbo.

Verbum est ter

minus temporaliter significatiuus et ex
tremorum vniu. et cetera. Aduerte quod philosophus
diffinitio verbum primo per herme. aliter diffi
nit quod magister cum aliter accipiat verbum
Dicit enim verbum est vox significati
ua ad placitum cum tempore cuius nul
la pars per se separata significat et est no
ta eorum que de altero dicuntur finita
et recta per primam particulam vox si
gnificatiua ad placitum verbum con
uenit cum nomine. per secundam cum
tempore verbum differt a nomine et co
uenit cum participio. per tertiam cuius
nulla pars separata significat differt ab
orationem. per quartam est nota eorum
que de altero dicuntur differt a parti
cipio. Hec particula a diuersis diuer
simode exponitur. Sanctus doctor dicit.
est nota eorum que de altero predicantur
id est verbum est significatiuum eo
rum que predicantur id est verbum se
tenet ex parte predicati ex quo signifi
cat illud quod predicatur. Aliter Bra
tladeus de intentione sancti. doc. ver
bum est eorum que predicantur id est
significatiuum eorum que predicantur
non quod quicquid predicatur sit signifi
catum verbi quia tunc omnia predica
ta essent accidentia cum significata. huius
sint quedam accidentia. 13. pro tanto dicitur quod siue
predicatur vnum nomen siue aliud ipse

b 2

xbi ē sig^m cor^m que predicatur eo q^d ra-
 tione opōis importate p^r xbum ois p^rdi-
 catio fit p^r xbus in actu siue fit p^rdicatio
 essentia. is siue accētalīs. Burle^m x^m
 dicit ē nō cor^m. i. ē p^rncipiū notificand^m
 p^rdicū de subiecto. Mag^r x^m dicit est
 nō cor^m. i. ē vnitū subiectū cū p^rdicato.
 Ultimo d^r finita p^r xbus iⁿ finitū vt nō
 currit. r^e recta p^r obliquū xbus vt cur-
 rebat que nō sūt xba f^rm p^rlm. Et sic p^r
 p^rlm solū determinare d^r xbo vōlū r^e nō
 mētalī nec scripto r^e tatū de xbo finito
 r^e recto. Mag^r aut^m largi^m d^rffinit^m xbi
 dicēs. Verbū ē termin^m t^rpa^r sig^mtiū
 r^e extrem^m vnitū cui^m nulla p^r se p^rata
 aliqd^m sig^m. r^e sic p^r q^d bec distinctio ē cōis
 ad oē xbum siue vōle siue mētale siue
 scriptū siue finitū siue iⁿ finitū siue re-
 ctum siue obliquū. p^r aliā p^riculā t^rpa-
 liter sig^mtiū d^r a nomīne. p^r illā p^riculā
 cui^m nulla p^r r^e d^r ab oratiōe. p^r illā ex-
 trem^m vnitū d^r a p^ricipio qd^m non
 vnit extrema q^d nō regit aliqd^m a p^rte anⁱ
 sed solum a parte post: qd^m sit sig^mre t^rpa-
 liter r^e quō nulla p^r se p^rata aliqd^m signi-
 ficat dictum ē in diffinitione nois.

Capitulum de oratione.

Oratio est terminus signifi-
 cati^m. Aduerte
 q^d p^rhs diffinitō orationē p^rio p^rhic me-
 nias dicit. O^rō ē vox sig^mtiua cuius par-
 tium aliqua ē significatiua se p^rati vt d^r
 ea ē vel non ē affirmatio. hanc vltimaz
 particulam posuit non q^d nō sit aliqua
 o^rō cuius pars nō significet vt affirma-
 tio q^d p^r ip^ro^rbetice significat vt affir^m.
 sed q^d h^{ic} non est cōmune o^rōi. s. habere
 partem que significet vt affirmatio sed
 bene competit cuilibet orationi habē-
 tem que significet vt dictio. Et diuidit
 p^rhs o^rōnē iⁿ has q^dq^d species. s. enuncia-
 tiuā: vocatiuā: interrogatiuā: impera-
 tiuā: r^e deprecatiuā. Cā huius diuisio-
 nis ē q^d homo aut percipit xitatem ref^r
 r^e ad hoc ordinat^m enūciā^m que est oratio
 indicatiua significans v^rz vel falsuz

aut dirigit r^e ordinat aliū aut ad attēde-
 dum mēte r^e ad ordinatur vocatiua o^r-
 ratio aut ad exequendū opere r^e ad hoc
 ordinatur oratio interrogatiua aut ad
 respondendū voce. r^e sic dupliciter aut
 q^dtiū ad inferiores. r^e sic deseruit o^rō
 d^rprecatiua: aut q^dtiū ad superiores. r^e sic
 deseruit oratio impatīa: alie aut o^rōnes
 ad aliq^d istaz sp^rz reducuntur. dubita-
 tiua. n. siue subiunctiua reducitur ad in-
 terrogatiuam siue optatiuā vel ad de-
 precatiua. Magister aut^m largius d^r-
 finiens o^rōnē dicit. Oratio est termin^m
 temporaliter significatiua cuius p^res
 aliquid separate sig^mt. vltima p^ricula
 ponitur ad differentias nominis r^e xbi
 Et diuidit orationem primo in p^rfectaz
 r^e in imperfectaz deinde p^rfectā iⁿ qua
 tuor sp^rz. s. indicatiuā optatiuā im-
 peratiuā r^e subiunctiua. Ex his p^r q^d
 magister largius accipit orationē quia
 p^ro scripta vocali r^e mentali. p^rhs aut^m
 p^r vōlū tantum que p^rte oratio. i. o^rōis
 r^e dicitur. p^r 2° q^d v^rterq^d bⁿ diuidit ora-
 tionē f^rm aliā cōsideranem diuidit p^rhs
 r^e f^rm aliā magister. Nā p^rhs diuidit ora-
 tionē f^rm p^rcessionē veritatis r^e ordina-
 tionem alioz. Magister at^m f^rm diuersi-
 tatē modoz xbi. Oratio p^rfecta sic dif-
 finitur a magistro est que p^rfectum sen-
 sum generat in aīo auditoris. r^e bec ē da-
 ta p^r respectum ad significatū. Alij aut^m
 aliter diffiniūt orationē sic est cōgrua
 dictionum ordinatio. r^e est data per ter-
 minos siue dictiones. Ex his aut^m duab^{us}
 fit v^o cōpleta sic. Oratio p^rfecta est cō-
 grua dictionū ordinatio p^rfectā senten-
 tiam demonstrans. Aliquī t^rn faciūt dif-
 ferentiam inter orationē p^rfectā r^e cō-
 grua. p^rfecta d^r p^r respectum ad si-
 gnificatū. Cōgrua x^m per respectuz ad
 ordinationē rectam dictionū. r^e ois p^r-
 fecta ē cōgrua r^e non e^o r^e d^r cōgrua grā-
 matic^m cōsiderat. d^r p^rfecta x^m logic^m. O-
 ratio ip^rfecta sic diffinit^m ē que ip^rfectuz
 sensum generat in animo auditoris r^e

triplex quedam enis sine xbo vt homo
albus quedā cū so° verbo infinito vt de
um esse quedam cum verbo indicatiuo
famliari non signs vez nec falsū vt soz.

Incipit capitulum de ppositione.

Propositio est oratio rē.
Aduerte q pph
diffiniens enunciationē pmo piberme /
nias que est idē reatr q ppo dixit. Enun /
ciatio ē ofo signs vez vel falsū cui qua /
tuor diffinitōes assignat. Primo. n. diui /
ditur enūciatio in enūciationē vnaz sim /
plr z vnā p iunctionē. i. cathegoricaz z /
ipotheticā. 2° enūciatio vna simplr i as /
firmatiuā z negatiuā. 3° diuidit enūcia /
vna simplr in enūciatōes de subovli z i /
nūciatōz d subiecto singlari. 4° diuidit /
enūciatio in vnā z plures sed hec est cōi /
o: diuisio z pma iter oēs sed ē impropa /
q: oīs enūcia ē ppe vna sz iprope diuidi /
tur si sicut hō iprope diuidit in hoīez ve /
rum z hoīem mortuū. Jste diuisiōes sic /
ordinātur. Enūciatio diuidit in vnam z /
plures. Enūciatio vna diuidit in cathe /
gorematicā z ipoteticā. Cathegorematica /
diuidit in affirmatiuā z negatiuā et /
itez cathegorica diuidit in singulare et /
illa de subiecto vniuersali. Phs aut po /
nit aliā diuisiōē enūciatōis z simplices /
z cōpositā sed fm aliquos q icidit in illā /
q est in vnā z plures. Boecius tñ vlt q /
diuisio i° que est in vnā z plures refera /
tur ad signa sed simplicitas z cōpositio /
refert ad voces. Magr aut diffiniēs p /
pōem dixit. Propositio ē ofo indiuidua /
vez vel flm signs. In qua diffinitiones /
ponūtur tres pticule. pma ofo que ē ge /
nus z capit vt se extendit ad scriptā vo /
calem z mentale. 2° indicatiua p quam /
differt ab oratōib° alioz modoz signs /
vez vel falsum est alia differētia p quā /
differt ab oonibus indicatiuis nō sign /
tib° vez l falsum vt soz. incipit plato pōt /
Nō q li signs vez vel falsum capit pro /
esse signū verū vel falsū. Nā signs ppe /
dicit actum sed signū dicit aptitudinē

mō ppo que est in li° clauso est ppo z tñ
nō igt vez nec falsum sed signū ē ve /
ri vel fli. Et nō vltēri° q signū xum vel /
flm siue ē signū xī vt flm duplr vno /
mō gescēt. alio° nō gescēt. gescēt ē qñ i /
tellectus gescit audita i° oone signū z /
sic ofo indicatiua signū xuz l flm vt ista /
deus ē q generat pfectū sēū i aio audi /
toris. Nō gescēt xō ē qñ itellect° nō ge /
scit audita i° oone vt deū esse qz nō ge /
nerat pfectū sensū in aio auditoris. pma /
signū vez vel flm sed 2° non. Dubium /
est cū magr addit illā pticulā indica /
tiua diffinitioni pph aut ergo diffi° pph /
diminutū ē aut diffi° magr i ē supflua.
Ad qd ē dō q nec i° est diminutū nec ista /
supflua. Pro q aduerte q ppositiōes a /
lioq modoz vt dicit phs pmo piber /
mentas: non significant verum nec flm
Omnis g oratio significans vez vl flz
est indicatiua. z sic pz q diffinitio pph i /
ē diminutū nec ista supflua lz ponat ista /
pticula indicatiua q: diffinitio tunc of /
esse supflua qñ non cōpetit omni contē /
to sub diffinito vt si p diffinitionem aia /
lis assignat h° sba animata sensitua rōal /
est supflua qz nō cōpetit omni anima /
li z tunc est diminutū qñ cōpetit alteri a /
diffinito vt si p diffinitionem animalis /
assignet ista substantia animata z non /
aliud tūc est diminutū qz cōpetit alteri a /
diffinito vt plāte. Ex his pz q diffinitio /
magr nō ē supflua nec diminutū cū con /
uertatur cū diffinitio. Magister ergo /
addit illam pticulā indicatiua non tā /
q necessaria sed ad exprimendā magis /
naturā pponis sicut cū diffinit aiat sic /
sba animata sensitua diffinito ē bona /
z ē bona si similē addat hec pticula /
corporea sic dicēdo aial ē sba corporea /
anima sensitua. z non valet si dicatur i° /
pticula includitur in alijs g frustra po /
nitur q: qñiscludat nō tñ conuertitur /
cum aliqua illaz. Vel alit pōt dici q i° /
pticula indicatiua ē necessaria i diffinitō /
ne pponis q: sine illa diffinitio non con

uerteret cū diffinito q: non omnis ofo
signis vez vel falsum est ppō. Et si dicis
h est 3 phz pmo pibermenas q dic ofo
nes aliorum modorum nō sigre vez vl
falsum z et q: diffi phz ē diminuta cum
cōpetat alteri a diffinito. s. osoni ifinite.
Dicit q: sigre vez vel falsum duplr pōt
capl. s. ppe ut sigre vez vel flm gescnt
alio modo communiter siue quiescēt
siue nō gescēt significet verum vl flz
pmo: accipit phz z illo mō ois ofo signi
vez l flm est ppō. 2° accipit magr z sic
nō ois ofo signis vez vel flm est ppō: et
sic pz solutio zc. Aduerte vltius q:
ista xba incipit pōt, z ostia pnt duplici
cōsiderari. vno mō vt famularia sūt alio
mō nō vt fa^a si vt fa^a cōsiderent scias ex
grāmatica q: hnt famulari ifinitiuis cū
gbus iungūtur z sic essent psonalia vel
impsonalia fm q: sunt ifinita gbus fa/
mulani si xō cōsiderent nō vt famlaria
tūc erunt xba psonalia vt li incipit ē x/
bum actiuū puz z li pōt absolutū. si pzi/
mo cōsiderent iste oides nō signit vcruz
vel flm sortes pōt plato incipit cū sint i/
pfecte z nō significant vez neqz flm seu
pfectū sensum in aīo auditoris. Si xō cō/
sideret 2° erunt pfecte z signit vez vel
flm. pmo igit mō accipit magr. Aduer/
te vltieri q: eadē ofo est enūciatio pposi/
tio cōclusio z interrogatio realit sed dis/
ferūt rōne q: dī enūciatio inqstū enunciat
at aliqd de aliq. s. vez vel flm. dicit ppō
inqstū imponit ad iferendū aliqd aliud
z ppō dicit p alio ppositō vt pmissa q: pōi/
tur p cōclusionē iferenda. Dicit cōclusio
inqstū concludit. Dicit aut interrogatio i/
qstū interrogat z pponit sub mō dubij
z et pōt dici qstio z est dubitabilis ppō.
In pnti sumit magr ppositionē non fm
pma rōnem. s. p oīe q: pōit ad inferen/
dum vt est pmissa sed large p oī oīe
indicatiua signit verum vel falsum.

De ppositione cathegorematica.
Aduerte pmo q: magr diffinitō ppō/
nem cathegorematicam z dicit sic. Pro

positio cathegorematica est que hz sub/
iectū pdicatum z copul. Lam pncipales p/
tes sui. duas pncipulas posuit in ista diffi/
nitione pma est ppō que est loco generl
2° est q: hz subiectū pdicatum z copulaz
pncipales ptes sui q: est loco differentie.
Nam p hanc pncipulam differt a ppositō
ne ipotetica cuius ptes pncipales non
sunt subiectū z pdicatum z copula. sed
due ppōes: z hec pncipula dī intelligi ex/
plicitē vel implicite q: dicendo ois hō ē
risibilis z cō li cō est ppō cathegorema/
tica z nō habet has ptes explicite sed bñ
implicite q: subordinatur vni mēali hñ
ti oēs has ptes explicite vt isti oē risibi/
le est hō. Silt dicendo si sortes currit ē
li est ppositio cathegorematica z impli/
cite hz duas ptes z nō explicite. Et si
dicas q: li est nō sigt verum nec falsum
per phm pmo peribermenas capitulo
de verbo ponētē conueniētiam inter
nomen z verbum in hoc q: sicut nomen
p se sumptuz sine compositōe nō signifi/
cat verum nec falsum ita verbū p se sū/
ptum sine aliqua compositōe non signi/
ficat verum vel falsum: tunc vltra nō si/
gnificat verum nec falsum ergo non est
ppositio. Respondetur q: phs intelli/
git q: nomen z verbum sumptū sine cō/
positōe tam explicite q: implicite non si/
gnificat verum neqz falsuz sed si impli/
cite hz compositionem significat veruz
vel falsum vt de illo verbo est pz in ar/
gumento. Patet etiam de nomine vt si
qs interroget quis currit z respondeat
sortes li sor. significat sor. significat vez
vl falsum q: implicite est cū cōpositōe
cū subordinet isti mentali sortes currit

Aduerte 2° circa diffinitū vñ sumptū
est hoc nomen cathegorica. dicit Boet/
us in topica sua q: cathegorica idem est
quod predicatiua. denominatur autem
sic a maioris partis priuilegio idest a di/
gniori parte eius. quia pdicatum ē di/
gnius subiecto. Sed vltius queres q:
re termin? sequens verbū dicitur predi/

eatum et precedens dicitur subiectum et
 bium dicitur copula. dicitur quod orationes eorum
 ostendunt. Nam predicatum est quod de alte-
 ro dicitur: sicut homo de quo aliter dicitur. id est quod sub-
 iicitur alteri puta predicato: copula dicitur
 et bium quod copulat et coniungit predicatum
 cum subiecto. et o est et bium facit huius et tute ei?
 Nam o est aliud et bium a et b subiecti: o
 dicitur adiectiuum quod est resolvable in suis
 principium et suum est. Aduerte 3. cir-
 ca diuisionem quod contra dicitur quod i est di-
 uisio analogi in analogata. potest tamen teneri
 quod sit diuisio generis in species de hoc vide
 ample in quonibus sunt sumulas s. poibus
 diuisionibus dandis et datis. Aduerte 3.
 Boetium quod quadruplex est diuisio. Est
 enim omnis diuisio aut generis in species
 aut totius in partes. aut vocis in signifi-
 cationes: et preter has est alia diuisio que fit
 accidens dicitur et hec est triplex. aut cum
 subiectum in accidens diuidimus aut cum ac-
 cidens in subiectum aut accidens in acciden-
 tia exemplum primi cum genus in species
 diuidatur. animalium aliud rationale aliud
 irrationale. exemplum secundi cum totum in
 partes diuiditur: aut cum totum conti-
 nuum diuiditur in partes integrales: ut
 domus diuiditur in tectum fundamentum pie-
 tes aut cum totum diuiditur in partes essentielles
 ut homo diuiditur in corpus et animam: aut
 totum discontinuum diuiditur cum di-
 uidimus gregem aut populum aut exer-
 citum: aut cum diuiditur totum vniuer-
 sale: ut homo in soror et ciceronem. aut cum
 diuiditur totum potestatum in suas
 potestates et virtutes ut anima diuiditur in po-
 tentiam intellectiuam sensitiuam et ve-
 getatiuam. exemplum tertii cum sit di-
 uisio vocis in significationes: quia vel est
 est vox equoca ut est canis sicut. n. animal la-
 trabile piscis marinus et sicut celestes: et talis
 diuisio dicitur equocationis. vel est oratio m-
 ta significans. ut Alio te cecida romanos
 vincere posse. et hec diuisio dicitur am-
 biguitatis siue amphibole. aut secundum
 modum. hec enim vox infirma non signifi-

cat plura sed multis modis. nam signifi-
 cat rem unam cuius terminus inueniri potest: et
 hec aut secundum mensuram. id est magnitudinem aut
 secundum multitudinem aut secundum speciem. ex quo quar-
 ti cum subiectum diuiditur in actum. ut cum dicitur
 hominum alii sunt nigri alii sunt candidi alii
 medio colore colorati accidens diuiditur
 in subiectum: sic eorum que expetunt alia in alia
 alia in corporibus sita sunt. accidens in ac-
 cidentia diuiditur: sic candidorum alia du-
 ra sunt ut margarita alia liquida ut lac.
 sed nota quod diuisio analogi in analogata
 reducit ad diuisiones equocii equocate.

Propositionum alia affirmatiua et.
 Prima diuisio propositionis in affirmatiuam
 et negatiuam. Aduerte primo quod magis-
 ster diffinit propositionem affirmatiuam sic est
 i in qua principale verbum affirmatur
 secundas particulas posuit. prima est illa
 que sic exponitur. id est. propositio et stat lo-
 2. est principale verbum affirmat que est lo-
 co dicitur. propter secundarium verbum penes quod non
 attendit affirmatio vel negatio propositionis. quod si ne-
 getur non propter hoc dicitur propositio negatiua
 ut i est affirmatiua soror. quod non currit mo-
 uetur et tamen secundum verbum negat similiter si af-
 firmatur non propter hoc dicitur propositio affirma-
 tiua ut i est negatiua soror. quod mouetur non
 currit et tamen secundum verbum affirmat et hoc facta
 particula principale affirmatur debet in-
 telligi explicita. quod dicens ois homo est
 animal rationale et e converso si e converso
 est propositio affirmatiua et tamen illic non est prin-
 cipale verbum affirmat explicita sed impli-
 cite tamen quod subordinat huic mentali. Quod
 animal rationale est homo.

Constat ponit duas particulas in dif-
 finitione propositionis negatiue. prima est illa
 que exponitur ut supra. id est. propositio lo-
 2. in qua principale verbum ne-
 gatur ponitur loco dicitur et dicitur propter
 secundarium verbum penes quod non at-
 tendit affirmatio nec negatio propositionis ut dictum est
 supra et hec particula debet intelligi explicita ex-
 plicite vel implicite propter 2. partem huius
 propositionis nullum animal est rationale

et eo^o li eo^o est ppositio negatiua iplicite.
Magister et i tractatu s^o sumulas addit
alia glo. huic p^oculi in q^o pncipale x^o bz
negat. s. p negatione exntez aliqd illius
qd^o dr pp p^oiacente vniuersalis negative
q^o est affirmatiua et tñ negat x^o bz pncipa
le s^o n pp negatione exntez aliqd illius.

Aduerte 2° circa dictione q^o e generis
i sps pp^o. n. e gen^o ad ffirmati et ne
gatiua vt voluit porphirius sicut f^o citat
Bocci^o i p^oimo p^obermenias l^o alexader
dixerit q^o sit diuisio analogi i analogia
p^odes eoz vide in q^one s^o sumulas si pla
cet. Aduerte 3° q^o penes ali^o attendit
affirmatio vel negatio in categoricis
aliud in ipoteticis qm in ipoteticis at
tedit penes nota diugete q^o si negat e ne
gatiua si at n^o e affirmatiua q^o ita se bz
n^o i ipoteticis sic x^o bz pncipale in cathe
goricis de i ee. In categoricis at e q^o daz
diuersitas. Na q^o daz sūt de incē que d^o mo
dals i categoricis d^o i ee affir^o et ne^o attē
dit penes x^o bz pncipale q^o si neget e ne
gatiua si n^o e affirmatiua. In mōlib^o x^o bz
dicit p^odes 2° p^obermenias q^o penes mōz
attendit affir^o et ne^o q^o ita se bz mōus in
mōlib^o sic x^o bz pncipale in categoricis
d^o incē an at sit vlt^o vez i modalib^o d^o f^o su
pposito et de f^o su diuiso et an mōlis in q^o
modus affirmat et dcm negat sit negati
ua vlt^o n^o clare dclerabim^o cū de modalib^o
b^o infra dclerabit. Dubitaret quis
q^ore si pp^o d^o z ee negatiua regrit aduer
biū negadi in ppōne et tñ si debz ee affir
matiua nō regrit aduerbiū affirmandi
in ppōne q^o i^o e affirmatiua tu es homo
et nō tamen ponitur aduerbiū affirman
di in ppōne vt p^ofecto quippe et c.

Ad hoc Rnt. p. pgu. in septimo du^o s^o
dñas stro di. d. q^o talia aduerbia teste pre
sciano in maiori voluntine nō sūt aduer
bia affirmandi sed cfirmadi q^o nō faci
unt ppōem affirmatiuā sed ppōem quā
inueniūt cfirmāt. Un si dixerō p^ofecto
nullus hō e asin^o li p^ofecto non affirmāt
s^o cfirmat negatōz quā iuēt s^o adurebi

o negadi ex off^o suo bz negatōz et p^op^ose
st aduerbia negadi. Contra sic ill^o aduer
bium dr aduerbiū negandi p hoc q^o ne
gat aliqd ita aduerbiū dicitur affirman
di p hoc quod affirmat aliquid sed per
talia affirmat aliquid ergo minoz pba
tur quia si queratur putas ne q^o homo
sit alb^o et Rnat ita certū e q^o affirmatur
illud. Deinde oē cfirmare e affirmare.
Ideo dico alr q^o talia sūt aduerbia affir
mandi nō tñ hnt facere ppōem affirma
tiuā sic aduerbiū negandi facit ppōem
negatiuā q^o p hoc ex nā x^o bz substantiū
e ppōem affirmatiuā facere cū ex natu
ra eius sit vnire et cponere extrema. non
aut de natura x^o bz e diuidere vnum ex
tremū ab alfo iō regritur aliqd p quod
fiat hoc et illud est negatio.

Secda diuisio ppōnis in xam et falsā.

Aduerte p intellectu diuisiōis q^o tri
plex est sigtum propōnis. s. pncipale af
f^otiū et repñtatiū. pncipale e illud qd
resultat ex pmaria signe oium suoz ter
minoz. vt hec ppō homo e animal p^oin
cipaliter sigt hoiez esse al. aff^otiū est q^o
cūq^o sigtum pncipale alicuius ppōis se
quentis ad eam et sic i^o ppō homo e al.
sigt assertiue aliquid esse. nā formaliter
segtur homo e animal q^o aliqd e. Rnta
tiū x^o dicitur qd cūq^o sigtu q^o signdo
apphendit p ipsam et sic sigtum repñta
tiū illius ppōnis homo est animal est
hoiem esse asinū ex quo segt q^o oē sigtū
pncipaliter e assertiū et non eo^o et omne
assertiū est repñtatiū et non eo^o ad
prop^o g^o penes vritatem vel falsitatē p^o
cipalis sigti dicitur propō x^o vel falsa
non autem penes veritatez vlt^o falsitatē
alterius sigti. Aduerte q^o ista tria no
mina sigtum pncipale sigtum pmaria
et sig^o adequatū sunt nomina sino^o sicut
tunica vestis et indumentum extra mate
ria et insolubilium quod nōnter dico q^o
in materia insolubilium adequatum si
gnificatum et pncipale non sunt idem
fm magistrum in vltimo notabili info

lubilium adequatū enim significatum:
 ut h^o for. d. f^o est for. d. f^o. Adequatuz
 enim signum in illis ē signum categori-
 cum qd est sile orationi infinite vel con-
 iunctive. pncipale vero signum ē iporbe-
 ticū ut for. d. f^o falsum et istam esse verā
 et in insolubilibus possibilitas attendit
 penes adequatū signū: sicut xpo penes pnci-
 pale. Quāti^o 3^a idem sint extra mate-
 riam insolubiliū pbatur qz omne signū
 primarium vel adequatū ē illud quod ē
 sile orationi infinite vel coniective
 ut p^o p magistrū in textu sed omne pnci-
 pale est huiusmōi ut p^o ex p^o nōto q
 re rē. Aduerte 3^a q isti termini veruz
 vel falsuz pnt accipi duplici. primo tra-
 scēdenter et sic sunt termini pime inten-
 tionis vel impositionis et sic cōcedit so-
 phistice q illa ppositio homo est asinus
 est vera qz ē entia qz ē tres res siue tres
 termini 2° pro pponē hā vel falsa et sic
 sunt termini 2° intentionis vel ipositio-
 nis. 3^a adverbialiter hūm pro hē vel ita, et
 se falsum pro false vel nō ita ēē in pp
 cōiter dicit q sumunt adverbialiter qd
 idem ē dicer ppō hūz ē cui^o pmarū signū
 ē hūz dicere ppō hā est i^o que primarie
 signū sicut est. et idem est dicere propō fal-
 sa est i^o cuius primariū signū ē falsum et
 dicere propō falsa est i^o que signū sicut nō
 est vl si ita ē sicut signū ergo est hā et eo^o
 non est ita signū ergo est falsa et eo^o. Quā-
 tiū aut hūitatis hōtineat vide in qōne cō-
 tra sumulas vbi declarat q hūm noia-
 liter sūptū denominat intellectū vep pro
 positionē verā et signū vep et q eadē ve-
 ritate intellect^o denoiat verus et ppō hā
 et signū vep. Nō igit d^o exponi q signū
 dicat hūm pro hē si nominaliter sumē-
 do verum recte dicatur q significatum
 sit verum. Unde ibi ample.

Ex his p^o intellectus diffinitionis rē.

Tertia diuisio ppositionis in possi-
 bilem et in impossibilem.

Aduerte primo circa diffinitiones il-
 las q signū possibile dē esse illū qd pōt

esse. et iō idē ē dicere cui^o pmarū signū
 est possibile et dē q pmarie signū sicut po-
 test esse ut dicūt alij. Significatū vero
 impossibile est illud qd non pōt esse et iō
 idem ē dē cui^o pmarū signū est impos-
 sibile et dicere significat sicut nō pōt ēē.

Aduerte tñ q impossibile est duplex. s.
 simplex et hūm qd impossibile simpliciter
 est illud qd nō pōt esse nec potuit ēē nec
 poterit esse ut chi^o esse et dē nō ēē im-
 possibile hō hūm quid ē illud quod non
 potest esse nec poterit esse tñ potuit esse
 ut cesares nō fuisse et ita pportionaliter
 propō potest dici impossibile simpliciter
 vel hūm quid. Aduerte 2° q non omnis
 ppositio possibilis potest esse vera sic p
 cise significando multe. n. sunt proposi-
 tiones possibles que non possunt ēē ve-
 re ut illa nulla ppositio est nulla pro-
 positio est vera n^o propō est vniuersalis
 nulla ppositio est necessaria for. non est
 in mēte for. Declaro de prima et sufficit
 q sic habes intelligere de alijs. vnde si
 ponat i esse q posset esse hā sequuntur
 cōradictoria ex eo q pbatur qz si dicat
 nulla ppositio est vera q aliqua pposi-
 tio est hā tūc vltra aliq ppositio ē ve-
 ra ergo aliqua ppositio ē vera et ex vl-
 tra pte sequitur q nulla ppositio est. qz
 sequitur illa ppositio est hā nulla pro-
 positio est que p cise significat q nulla p
 positio ē q n^o ppositio ē et sic p^o q se-
 quuntur dicit q aliqua ppositio ē et n^o
 ppositio ē nec ēt ois ipossibile potest ēē
 fla imo aliq ē que non potest ēē hā nec
 fla ut i^o assigna. Quarta diuisio pposi-
 tionis in necessariam et contingentem.

Aduerte primo contra has diffinitio-
 nes q significatū necessariū dicitur qd
 non potest ēē quia necessarium dicitur
 septimo metaphisice quod ē impossibile
 aliter se habere: idem ergo ē dicere pro-
 positio nec^o est i^o cuius signū ē nec^o et di-
 cere q suū signū nō potest nō esse.

Aduerte tñ q nec^o ē dupl^o. s. simplex
 et hūm aliqd. nec^o simpliciter est q non

potest non esse nec potuit non esse nec po-
terit non esse vt deum esse ē nec. Nec
fm quid ē q non potest non esse nec po-
terit non esse potuit tñ non esse vt cesares
fuisse et ita pportidialiter ppō pōt dici
nec dupliciter vel simpliciter vel f3 qd
Sg̃tum x̃o contingent est quod potest ef-
se et non esse idem q̃ est dñe propō cōtingēs
est ista cuius p̃marium s̃g̃nū est cōtingēs
et dicere q p̃marie s̃g̃t sicut pōt esse et
non esse. Aduerte secundo q nō om̃s
propositio cōtingens ad vt l3 potest ef-
se falsa sic p̃cise significando. Nam ista
aliqua propositio est falsa non potest ef-
se falsa sic p̃cise significando. q si potest
esse falsa ponat inesse et tunc sequuntur
duo dñc q sequitur ista est f̃la q̃ aliq
ppō ē f̃la ex alia pte seqtur ista est falsa
que p̃cise s̃g̃t q aliqua ppō ē f̃la ergo
nulla ppō est f̃la quare sequitur dñc.
Nec om̃is cōtingens pōt esse x̃a immo
aliqua cōtingens ē que non potest esse
x̃a neq̃ falsa vt p3 de ista nulla p̃positō
est. Aduerte 3o q sicut dixi q x̃um et
f̃lm possunt accipi tripliciter ita dico q̃
oibus f̃is modalibus possibile ipossibi-
le nec cōtingens x̃um et falsum: et sic
dico de nec q s̃ūt tripliciter: p̃ transcē-
denter pro re necessaria vt cum dico ne-
cessariū est deū esse tunc ista s̃g̃t q̃ aliq
res ē que ē necessaria et ista ē deum esse
2o s̃ūt aduerbiat̃ p mō necessario et sic
nec deus ē s̃g̃t q̃ aliquāliter ē in re q̃lit̃
non pōt nō esse et taliter ē deum esse. 3o
s̃ūt pro p̃pōne necessaria et tunc ē ne-
cessarium deum esse significat q̃ ista p̃-
positio de ē necessaria.

Quinta diuisio ppōis in p̃pōnem ali-
cui q̃titatis et i p̃pōnem nulli q̃titatis.

Aduerte p̃ q pro limitatione p̃pōnis
ṽlis quatuor conditiones requiruntur f3
magistrū i logica magna. prima q subij-
ciatur terminus cū vt excludat finis sin-
gularis et hoc q dñ subijci et nō predi-
catur denotauit q q̃titas ppōis sumit̃
a subiecto et non a predicato. 2o non p̃e

gnas q si sit terminus p̃gnans mediāte
signo ṽli non ē ṽlis vt dicendo non sp̃
fuit hō non nemo disputabit nulla ista
rum est ppō ṽlis. 3o solo signo determi-
nato vel plurib⁹ eidem equiualentibus
dñ solo signo vniuersali determinato q
si alijs determinaret nō esset vniuersal̃
vt illa incipit ois homo esse. Dicitur etiā
de plurib⁹ eidem equiualentib⁹ propter
negociationes equivalentes signis affir-
matiuis vt dicendo nullus hō non cur-
rit q̃ equiualeat huic quilibet homo cur-
rit quarta ex̃te vel ex̃itibus aliquid il-
lius propter p̃iacentem vniuersalis cu3
idem sit subiectum vtriusq̃. Pro li-
mitatione p̃positionis p̃ticularis qua-
tuor conditiones requirunt. p̃ia q sub-
ijciatur finis cōis et nō singularis. 2o nō
p̃gnans pp̃ istas aliquis nemo est. tertia
solo signo p̃ticulari determinato ṽl plu-
rib⁹ eidem equiualentib⁹ propter primū
ista non ē p̃ticularis incipit aliq̃s homo
pp̃ secundum ista est p̃ticularis non
nullus homo est asinus cum equiualeat
huic aliquis homo est asinus. 4o ex̃te
vel ex̃itibus aliqd illius referendo re-
latiuū ad talem p̃positionem p̃ticulari-
rem propter eius p̃iacentem. Pro li-
mitatione p̃positionis indefinite qua-
tuor conditiones requiruntur. prima q
subijciatur terminus cōmunis propter
singulares. secūda non p̃gnans prop̃
tales que non sunt indefinite ab eterno
fuit homo semper fuit homo. tertia nul-
lo signo determinato vel pluribus eidē
equiualentibus. primum dicitur prop̃
illas in quibus est signum siue alicui q̃
titatis sint siue nullius. 2o dñ q dñcēdo
nonnullus equus currit equiualeat isti e-
quus currit. quarta existente aliquid il-
lius propter p̃iacentem ṽlis. Ex ter-
tia additione videt̃ sequi q eadem p̃po-
sicio est p̃ticularis et indefinita. q̃ illa nō
nullus equus currit cum equiualeat huic
p̃ticulari aliquis equ⁹ currit et etiā equi-
ualet huic indefinite equus currit. q̃ ē p̃

ticularis et indefinita. Propositio singularis sic limitatur est illa in qua subijcitur terminus discretus sine signo immobilitate aut terminus cōis p nomine demonstratio determinatus existente aliquid illius. Dicitur sine signo immobilitate propter tales necessario tu nō es asinus cuius subm immobilitatur non q̄ fter determinate vel cōfute et impediatur eius descensum: q̄ non potest de lege cōmuni descendi sub discreto: sed q̄ suspēduntur talia suba a propria denominatione q̄ nulla illarū dicit discreti sed mobilis. Dicitur ulterius vel subijcitur terminus cōis solo p nomine demonstratio determinatus existente aliquid illius. Dicitur existente aliquid illi⁹ vt sup̄.

Dubitat unde sumitur quantitas p positionis: et consequent quare aliq̄ pōnes dicuntur alicuius quantitatē alique nullius. alicuius quantitatē vt vniuersalis particularis indefinita et singularis. Nullus vt exclusiue exceptiue reduplicatiue. Ad hoc respondet quidam dicentes q̄ ppositio potest cōsiderari dupliciter. Uno modo fm substantiaz et cōpositionem terminorū. Alio modo fm significatum. Primo modo omnis ppositio est alicuius quantitatē: q̄ quantum ē illud quod ē diuisibile in pres quaz que libet est nota esse hoc aliquid s^o metaphisice: sed propositio primo modo accepta potest diuidi in partes. i. subm p̄dicatus et copulam: quorū quodlibet est natum p se esse hoc aliquid. Sed scōdo modo q̄ ad significatū propositio dī alicui⁹ quantitatē cuius subm significat aliquid totum vel aliquod qd est pars in toto. exemplū primū. vt quilibet homo currit exemplum secundū. vt aliquis homo currit. hō currit sortes currit tunc aut subiectum significat partem in toto. quādo pars significat sic q̄ potest contineri in toto. q̄ tunc est quando toto existēte vero pars est vera. Ex isto p̄ q̄ propositio exceptiua et exclusiua reduplicatiua

non sunt alicuius quantitatē: vt dicendo tantum homo currit vel quilibet hō p̄ter sortem currit: vel quilibet homo in q̄tūz homo currit nō significat ista subiecta totum quod cōprehendi pōt subiecta nec ptem que cōtineantur in toto: q̄ si ista ē vera quilibet homo currit. non tamen hec est vera tū homo currit nec ista. omnis homo p̄ter sortem currit: nec ista quilibet homo inquantū homo currit. Ad dunt ēt isti q̄ ista est nulli⁹ quantitatē homo ē spēs si li homo simpliciter supponat. q̄ si esset alicuius quantitatē maxime esset indefinita. quod non ē verum: q̄ non potest esse vniuersalis nec particularis. Itē nō pōt ordinari in figura. Itē sigret partē in toto quod ē falsum: quia cum supponat simpliciter nō ē pars hominis essentialis nec subalterna nec aliq̄lis pars. Hec opinio peccat i duob⁹ pmo diminuta ē q̄ dicit. q̄titas attenditur penes subm et non assignat cām quare magis penes subiectum q̄ p̄dicatum. 2° dicit falsum dicit enim. Omnis propositio cuius subiectū significat totum aut partem in toto ē alicui⁹ quantitatē sane itelligēdo sic ip̄e itelligit.

Contra q̄ ista ppositio hic homo inquantū hic hō est animal sigret p̄ter in toto ad modum suū et tamen nullus est quantitatē. q̄ rē. cōsequētia est nota cū minori maior p̄batur: quia fm ipsum propositō sigret ptem in toto q̄ ps sic sigret q̄ cōtineri pōt in toto. quod tunc est quando toto existente vero pars est vera: sed ista ē hic probatio: quia illa vniuersalis: omnis homo est animal nunq̄ potest ēē vera quā illa singularis sit vera hic homo inquantū hic homo ē animal. Similiter arguit de illa hic homo inquantū hic hō ē animal: q̄ illa vniuersalis oīs hō ē animal nō pōt esse vera quin talis sit et alicuius quantitatē consequentie patent fm illos.

Aliter ergo respondendum est: et quia dubitatio habet duas partes. p̄l-

ma est unde sumitur quantitas. 2^a quare alique ppositiones iunt alicuius quantitatis et alique non ut clare habeatur responsio sigillatim respondebo. Ad primum dicitur quod quantitas sumitur a subiectis et non a predicatis. Cuius ratio est quia subiecta possunt accipi vniuersaliter et particulariter: predicata vero non. nam philosophus primo peribet me. dicit quod vniuersale vniuersaliter sumptum nunquam predicatur. Quare autem subiecta possunt accipi vniuersaliter et particulariter et non predicata duplex est ratio. Prima quod signum potest remanere signum a parte subiecti: non autem a parte predicatorum cum sit pars predicatorum.

Secunda ratio est quia subiectum se habet ut materia: predicatum vero ut forma. Cum autem forma de se sit indivisibilis materia vero divisibilis ratione cuius dicitur forma. ideo significatum vniuersale dicens formam habet additum subiecto non autem predicato. etiam quot modis potest variari subiectum variatur quantitas propositionis. Cum autem quadrupliciter possit variari: quia aut subiectum est terminus vniuersalis. Si singularis sic facit singularem.

Si vniuersalis aut cum signo aut sine signo. si sine signo sic facit propositionem indefinitam. si cum signo aut vniuersaliter aut particulariter. si particulariter facit particularem. si vniuersaliter vniuersalem. et sic quadruplex est propositio alicuius quantitatis.

Ad 2^{am} dicit magister in logica magna formaliter hec verba. Quandoque substantiam alicuius propositionis immobilizatur non quidem per modum determinationis super determinabili sicut immobilizatur predicatum vniuersale affirmatiue aut subiectum exclusiue: sed immobilizatur per modum probationis termini precedentis ipsum ratione cuius substantiam a sua propria denominatione suspenditur non est alicuius quantita-

tis ideo exclusiua. ut tantum homo currisset que habet probari ratione signi et non subiecti non est alicuius quantitatis. Exceptiua similiter reduplicatiua similiter ablatiua in consequentia quando precedit bene dico quando precedit: quia aliter non unde ista non homine corrente tu es asinus nullius est quantitatis. sed ista. tu es asinus nullo homine corrente est singularis. similiter ista sine aure tu potes audire nullus est quantitatis. et breuiter dicitur de omnibus illis in quibus subiectum suspenditur a propria denominatione ratione probationis termini precedentis ipsum. Et nota bene quia non omnes sciunt hoc quos credis scire: ideo tu deciperis.

Propositio nullius quantitatis est que non erit vniuersalis particularis indefinita vel singularis. Aduerte quod communiter ponatur quod iste quatuor non sunt alicuius quantitatis. scilicet exclusiua exceptiua reduplicatiua ablatiua in consequentia: tamen non tantum iste quatuor non sunt alicuius quantitatis: sed multo plures ut dicit magister in logica magna. Et breuiter omnes iste sunt nullius quantitatis in quibus subiectum suspenditur a propria denominatione ratione probationis precedentis ipsum ut iste ab eterno deus fuit semper homo fuit incipit fortis esse immediate ante a tu fuisti necessario deus est contingenter tu es tu scis forte currere possibile est fortem currere et de ositib^{us} de usu isto. Que causa vel ip. qualis ne vel asinus. quanta par in finem nil dico quod de se clarum est. Dubitat contra omnes diuisiones propositionum utrum sint date de propositione eodem modo sumpta. Ad quod respondet quidam quod non sunt date de propositione eodem modo sumpta sed diuersimode. Unde propositio potest considerari tripliciter. vno modo do quo ad substantiam et sic diuiditur in categorematicam et hypotheticam. quia habere subiectum predicatum et

copulam tanq̃ ptes p̃ncipales. ṽt habe-
re plures. p̃pōnes tanq̃ partes ē de suba-
p̃pōnis. Alio mō pōt cōsiderari q̃ ad quā-
titatem z sic diuidit in ṽlem p̃ticulare i
definitā z singulare q̃a facta est diuisio
f̃m cōdictōem subiecti a quo sumit quan-
titas cū subiectum se habeat vt materia
ut quantitas est eterna materie f̃m com-
mentatorē i de substantia orbis. Alio mō
potest cōsiderari q̃ ad qualitatem z h̃ du-
pliciter. vel q̃ consideratur qualitas si-
gnificantis ṽt significati: si signis sic di-
uiditur in affirmatiuam z negatiuam q̃a
facta est diuisio secundum id qd se habet
vt formā in p̃positioe: z cōsequenter vt eq̃li-
tas pura. sed verbum quod est vt forma
respectu subiecti z predicati. Si autē cō-
siderat qualitas significanti sic diuiditur
in veram z falsam necessariam z contin-
gentem possibilem z impossibilem. Ali-
ter potes dicere z clarius q̃ p̃positio po-
test quadrupliciter diuidi. s. secundum
substantiam. secundum qualitatem f̃m
quantitatem. z secundum materiam. Si
f̃m substantiam diuidit in categoricam
z ipoteticam. si f̃m qualitatem in affir-
matiuam z negatiuam: si f̃m quantitatem
diuidit in ṽlem particularem indefini-
tam z singularem. si f̃m materiam diui-
ditur in necessariam contingentē veram
z falsam possibilem z impossibilem. Ad-
uerte tñ q̃ nō loqr de mā ex qua est p̃pō
q̃ sic ē accipere p̃pōnem f̃m substanti-
am q̃ termini sunt nā p̃pōis z de suba-
eius. sed loquor de mā p̃bitudine p̃di-
cati ad subiectū iō mā p̃pōis vt h̃ sumit
est habitudo p̃dicati ad subditū in q̃ sit
p̃positio predicati cū subdito z in q̃ sub-
ditum ṽt predicatū discōueniūt z cōue-
niunt. z secundū hoc materia p̃positio-
nis est triplex. s. naturalis contingens et
remota. Materia naturalis est illa in q̃
predicatum est de essentia subiecti ṽt p̃-
prium eius vt homo est animal z homo
est risibilis. Contingens vero est illa in

qua predicatum potest inesse aut abesse
subiecto vt homo est albus. Remota ē
illa in qua predicatum non potest conue-
nire subiecto vt homo est alinus. Et f̃m
hanc triplicem materiam sumitur alie
tres diuisiones. quia si materia est natu-
ralis propositio est necessaria. si contin-
gens est propositio contingens. si remo-
ta falsa est. Item si naturalis vera est. si
remota falsa est. z si contingens possibi-
lis est. si remota impossibile: z loquor d̃
affirmatiuis. quia in negatiuis aliter va-
riantur. Adhuc subtilius potest dici q̃
propositio necessaria f̃m vnitatem diui-
ditur in categoricam z ipoteticam. q̃z
propositio vna vel est simpliciter vna vt
categorica vel est vna coniunctione vt
ipotetica. sicut aliquid vnus diuiditur
in vnum simplex z compositum. Deinde
propositio categorica secundum quali-
tatem diuiditur in affirmatiuam z nega-
tiuam ratione copule penes quam atten-
ditur affirmatio z negatio. Deinde secū-
dum quantitatem diuiditur in vniuer-
salem particularem indefinitam z singu-
larem ratione subiecti quod non suspē-
ditur a p̃pria denominatione. Deinde se-
cundum materiam diuiditur vltterius in
veram z falsam necessariam z contingē-
tem possibilem z impossibilem ratione
significati p̃positionis qd est tale.

De Propositionum

Alia de inesse alia mōlis. Aduerte q̃
diffinitiones iste de virtute sermōis fal-
se sunt cum categorica propositio non
sit modalis in qua pōitur modus: vt ista
hic est possibile. Sed in sensu in quo fi-
unt vere sunt. Prima enim que dicit est
modalis est illa in qua ponitur modus.
sic intelligitur. i. in qua predicatum inest
subiecto cum determinatione modi: vt
possibile est fortem currere. Vel magis
ad litteram dic. Modalis est illa in qua
ponitur modus sumptus. quia tunc or-

dinat cum dicto. Consimiliter dica-
tur de propositione de iesse q̄ est illa in
qua predicatum inest subiecto simplici-
ter idest sine determinatione modi.

Uel magis ad litteram dic de inesse est
illa in qua non ponitur modus modali-
ter sumptus modi autem sunt sex.

Ad cognoscenduz quid sit mod⁹ in p-
posito ⁊ quot sūt mōi. Aduerte circa
pri⁹ q̄ modus ē adiacēs rei determinatio. i.
determinatio facta per adiectiuuz vnde
adiectiuum determinatio ⁊ modus eā-
dem rem dicunt sed differunt fm ratō-
nem. Adiectiuum enim dicit rem adia-
centem. determinatio vero dependen-
tiam rei. modus autem dicit utrunq̄.

Circa secundum aduerte q̄ adiecti-
uum est duplex scilicet nominis vt al-
bus alba album. ⁊ similia. ⁊ verbi vt ad-
uerbium. quia priscianus aduerbium ē
vi verbi adiectiuum. Adiectiuum ve-
ro tam nominis q̄ verbi est duplex ga-
quoddam potest determinare verbum
ratione compositionis. ⁊ quoddam nō.
illud autē quod potest determinā ver-
bum ratione compositionis si addat ali-
quid supra compositionem vt pata ne-
cessitatem vt aliquid huiusmodi. qđ sic
additum sic ex parte rei pōt facere pro-
positionem modalem. Unde dī primo
q̄ determinet verbum ratione compo-
sitionis. idest q̄ determinet orationem
conunctionem vel infinitam vt dicēdo
sortem currere est possibile quod non
faciunt illa aduerbia bene male ⁊ velo-
citer. quia determinant ratiōe verbi ut
sortes currit velociter. ⁊ nunc nuper q̄
determinant ratiōe temporis vt sortes
nunc currit. ⁊ multa adiectiua nomina
lia ⁊ verbalia. Dicitur secūdo q̄ addat
aliquid supra compositionem q̄ sit ex p-
te rei. quod non faciūt aduerbia dubie
probabiliter vel ista nomina dubiuz p-
babiliter situm cum significant qualitatē
re ⁊ nō rei. quia nulla dubietas est par-
te rei ⁊ quia ista. i. necessariū contingēs

possibile impossibile ver⁹ ⁊ f⁹ ⁊ nō plura
hūt has duas dictiōes. Ideo tñ sūt sex
modi facientes propositionem modales
⁊ hi modi pñt dupliciter sumi. i. nomi-
naliter vt exemplificatū est. et aduer-
bialiter vt necessario possibiliter ipos-
sibiliter ⁊c ⁊ falsē. hōz autē aliquē pos-
sūt sumi verbaliter vt potest ppossibi-
li non pōt p impossibili oportet pro ne-
cessario conuenit pro contingenti. Cir-
ca sufficientiam modoz q̄ quidam sic
assignant. Nam cum modi determinēt
compositionem vel inherentiā predica-
ti ad subiectum quot modis conuenit
determinare istā inherentiā tot erūt
modi. terminari autem contingit tantū
sex modis. quia aut per veritatem aut
falsitatem absolute. ⁊ sic sumūtur duo
modi scilicet verum ⁊ falsum. aut per
aliquid quod importat veritatem illius
inherentie conditionate. aut falsitatem
conditionantis. si veritatem conditio-
natam. aut dicit veritatem infallibilem
⁊ sic accipitur necessariū. aut falsitatem
infallibile ⁊ sic accipitur impossibile aut
dicit veritatē fallibile. ⁊ sic accipit cō-
tingēs. aut falsitatē fallibilem. ⁊ sic acci-
pitur possibile ⁊ sic tñ erūt ibi sex mōi.
possibile impossibile necessariū. cōtin-
gens verum ⁊ falsum. Et dicunt vteri-
us q̄ possibile ⁊ contingens non diffe-
runt nisi q̄ vnum importat de suo mo-
do significandi veritatem fallibilez vt
contingens. aliud falsitatem fallibilem
vt possibile. ⁊ ideo dicunt q̄ possibile ē
falsum potens esse verum. sed contin-
gens est verum potens esse falsum. Dāt
etiam aliam differentiam scilicet q̄ cō-
tingens dicit veritatem euentus ex par-
te rei sed possibile dicit veritatem eue-
tus ex parte temporis. Licet hec
sine subtiliter dicta. tamen sequendo
viam communem magis distinguen-
duz est de contingenti. q̄ vno modo ac-
cipitur pro possibili. alio modo pro cō-
tingētī ad vtrumlibet. primo modo ac-

eligitur hic et sic ordinatur in figura et sic possibile et contingens non differunt et si unum dicit veritatem fallibilem et aliud. Secundo vero modo accipiendo contingens non contradicit sibi aliquid qua propositio de necessario. quia contingens ad utrumlibet exponitur pro possibile esse et possibile non esse hoc est per unam copulativam factam ex duabus partibus de possibili. verbi gratia omnem hominem contingens est ad utrumlibet currere exponitur sic. omnis homo potest currere et omnis homo potest non currere. contradictorius est non omnem hominem contingens est currere quod valet ista aliquis homo de necessitate currit vel idem homo de necessitate non currit. Et sufficientia est talis. Aliquis modus dicit veritatem vel falsitatem absolutam vel conditionatam. si absolutam sic est verum vel falsum. si conditionatam aut dicit veritatem in fallibilem. et sic est necessarium aut falsitatem infallibilem. et sic est impossibile. aut veritatem vel falsitatem infallibilem. et sic est contingens et possibile.

Dubium est si omnes isti modi faciunt propositionem modalem quare magister non posuit propositiones de vero et falso in figura sicut alias modales. Idem dubium est contra figuras assignatas a philosopho secundo peribermennias in quibus non ponuntur propositiones de vero et falso et alias sic etc.

Ad quod Burleus dicit in secundo peribermennias. quod verum et falsum non faciunt propositionem modalem. quia nihil addunt supra compositionem scilicet supra esse et non esse. Idem enim est dicere sortes currit et verum est sortem currere. et idem est dicere sortem non currere et falsum est sortem currere. et quia nihil addunt supra esse et non esse. ideo non faciunt propositionem modalem. Similiter nulla propositio modalis con-

vertitur cum sua de inesse. sed iste convertuntur sortes currit et sortem currere est verum. Ideo hec propositio verum est sortem currere non est propositio modalis. Quod autem philosophus connumeret verum et falsum inter alios modos hoc est quia determinat quod predicatum inest subiecto. sed quia nihil addunt supra compositionem. ideo non faciunt propositionem modalem. Et propter hoc philosophus non determinat de oppositione nec de consequentia propositionum in quibus ponuntur verum et falsum. sicut de aliis modis qui faciunt propositiones modales. Licet hoc sit probabile est tamen contra communem sententiam auctorum. et ex sufficientia modorum potest argumentari contra ipsos. sed gratia brevitatis relinquo. Ideo aliter dicendum finem Boetium de mente armonij in secundo peribermennias quod philosophus determinat de propositionibus modalibus per ut habent oppositionem et consequentiam aliter quam ille de inesse. et quia propositiones modificate his duobus modis scilicet vero et falso non differunt per oppositionem et consequentiam ab illis de inesse. sed bene modificate per alios quatuor modos. ideo de istis duobus non determinavit sed de aliis quatuor sic. Quare autem propositiones modificate finem verum et falsum non variant oppositionem et consequentiam ab illis de inesse. causa est quia tales propositiones sic modificate equivalent propositionibus correspondentibus de inesse. et ideo tales oppositionem et consequentiam habent ad invicem qualem habet ille de inesse quibus equivalent unde iste omnem hominem currere est verum nullum hominem currere est verum cum equivalent istis omnis homo currit nullus homo currit que sunt sorte et sic sunt sorte ad invicem. et iste omnem hominem currere est

falsum nullum hominem currere est falsum cum equivalet istis aliquis homo currit: aliquis homo non currit que sunt subcontrarie: ita et ille sunt subcontrarie. et ita de alijs dicatur. Sed cum propositio nes modifice secundum alios quattuor modos non equivalet illis de inesse ut manifestum est. Ideo habent oppositionem et consequentiam diversam ab illis. Si forte diceret aliquis quod iste contrarie sunt omnem hominem currere est necesse nullum hominem currere est necesse. quod quibus non equivalet illis de inesse correspondentibus sufficit tamen quod iste correspondentes sunt contrarie: ut omnis homo currit nullus homo currit. Dicendum quod ad hoc est universaliter verum hic quod iste omnem hominem currere est necesse et aliquem hominem non currere est necesse non sunt contrarie. et tamen propositiones correspondentes sibi illis sunt contrarie: ut aliquis homo currit aliquis homo non currit.

repositionum

modalium alia de sensu compositi et alia de sensu diuiso. Aduerte quod de propositionibus de sensu composito vel diuiso mediantibus istis modis possibile impossibile quadruplex est opinio. Nam Petrus de mantua vult quod quando isti termini totaliter preecedunt dictum propositionis tunc est propositio de sensu composito: sed quando mediant inter partes dicti aut finaliter sequunt tunc est sensus diuisus. Ratio est quod tunc non cadunt supra totam compositionem cum terminus sequens non habeat vim supra precedentem quod negatio que est maxime virtutis non habet vim supra terminum precedentem: ergo nec aliquis aliter terminus finitus. Densiusber autem tenet cum opinione contra quam sequitur magister vult quod tales termini faciant sensum compositum siue totaliter preecedunt siue totaliter sequantur: quia etiam dum finaliter sequuntur virtus eorum transit in totam compositionem sed tunc faciunt sensum diuisum quando

inter partes dicti mediant. Stroodus vero dicit quod licet dum totaliter preecedunt dictum faciunt sensum compositum et dum mediant faciunt sensum diuisum dum tamen finaliter sequuntur possunt indifferenter capi aut secundum compositionem aut diuisiones. Ideo vult quod tales propositiones habeant distinguere antequam ad eas respondere: et secundum quod sit limitatio ad sensum compositum vel diuisum aliter et aliter est respondendum. Burleus vero sequens antiquos et non modernos vult quod quomodo ordinat cum dicto tunc distinguenda est propositio: quod potest esse in sensu composito et in sensu diuiso. Erit autem in sensu composito si modus predicatur et totum dictum se teneat ex parte eiusdem extremi subiecti. Si vero mediat sicut sensum diuisum: si autem precederet totum dictum et non acciperet ut predicat nec ut mediat non faceret sensum compositum neque diuisum.

Dubatur primo que sit propositio vere modalis an illa de sensu composito an illa de sensu diuiso. Circa hoc due sunt opiniones. Opinio communis est quod propositio modalis de sensu composito est vera modalis non autem de sensu diuiso et fundat se supra auctoritatem philosophi in 2° peribermienas qui dicit in modalibus esse et non esse sunt subiecta et appositiones sunt predicta posse et non esse intelligens dictum affirmatum et negatum. per appositiones vero ipsos modos.

Alia est opinio que vult quod modus facit propositionem modalem nec sit subiectum nec predicatum nec se teneat ex parte subiecti nec ex parte predicati: sed ex parte ubi vniens predicatum cum subiecto. Vnde sicut quedam fincatbegoremata determinant subiectum: ut omnis nullus et huiusmodi modi: et quedam determinant predicatum ut bene et male: ita quedam determinent compositionem vniens predicatum cum subiecto et huiusmodi fincatbegoremata faciunt propositionem modalem. Si autem modus predicatur et non sit al-

ter modus determinans compositio-
nez est propositio de inesse. cuius rō est
qz ppositio de inesse est illa i qua deno-
tat predcatum inesse subiecto simplr
.i. sine determinatōe alicuius modi. sed
quādo aliquis mōus subicit vel predi-
catur r nullus alius mōus determinat
ppositionē denotatur predcatum inēē
simplr subiecto. ergo ē de inesse. Utra
q opinio potest defendi reque mōum
in tractatu sū summulas.

Dubatur secundo de qualitate mo-
dalium de sensu diuiso r composito. sci-
licet penes quid attendatur qualitas i
illis an penes modū affirmatū r nega-
tum an penes dictū affirmatum r nega-
tum. Circa hoc sunt due opiniones.
vna opinio vult q penes modū affirma-
tū r negatum r dicit q si modus nō ne-
gatur est affirmatiua. si vero negat est
negatiua. licet iter eos aliqualis sit dif-
ferentia. Nam magister vult q sit nega-
tiua dūmodo cadat supra modū lz non
supra verbū. vt dicendo sortē currē est
non possibile. Alij volūt q dz etiā ca-
dere supra verbū. vt dicēdo sortē cur-
rere nō ē possibile. Hec opinio fūda-
tur supra auctoritatē pbi 2° periberme-
nias dicens q sicut verbum se hz in p-
positionib⁹ de inesse ita modus i pposi-
tionib⁹ modalib⁹. sed in illis de inesse
verbū ē vt forma penes qd attēdi af-
firmatio r negatio. ergo modus in mo-
dalibus ē sicut forma penes qd attēdi
tur affirmatio r negatio.

Alia opinio ē q rīdet distinguēdo. vñ
ppositio modalis pōt dici negatiua tri-
pliciter. aut de dicto tm aut de mō tm
aut de dicto r de mō simul. exēplū pri-
mū vt sortē nō currere ē possibile. exē-
plū secūdi. vt sortē currere nō ē possib i-
le. exēplū tñj vt sortē nō currē ē possibi-
le r ita pōt distinguī d affirmatiua suo mō

Dubatur tertio. d quātitate moda-
liū an sint alicuius quātitatis r cuius
quātitatis sint.

Circa hoc sunt due opiniones Bur-
leus. n. sequēs antiquos vult in secūdo
peribermentias q ois propositio de sen-
su cōposito ē propositio singularis qz in
ea subicitur termin⁹ singularis. qd p-
qz subicitur dictū ppositiois qd ē sig-
tū singulare illius ppositiois r accipi-
tur pro vno termino singulari r sic de
alijs quib⁹ in eis sit signū vñ ad huc ē
singular⁹ vt hic omnem hominem cur-
rere est possibile. propositio hō de sen-
su diuiso accipit quātitatē a subiecto
dicti. q si terminus singularis ē pposi-
tio singularis est. vt hī sortē possibile ē
currere. Si hō ē termin⁹ cōis cū si-
gno vñ ē vñ. r ita d alijs vt oēs hoīes
possibile ē currere. Vñ h opinio dic q
quedā sūt ppositiones modales de di-
cto vt sortē currere ē necesse i qbus. s.
dictū subicit r mōus pdicat. qdā hō sē
modales de re i qbus mōus ipōitur di-
cto vt sortē necesse ē currere nō. n. ē sē-
sus q h dictū sit necessariū. s. sortē cur-
rere. s. sēsus hū⁹ ē q i sorte ē necessitas
ad currēdū. Clari⁹ hoc apparet de pos-
sibili. cū. n. dī sortē currere ē possibile
sensus ē q h dictū sortē currere sit pos-
sibile. s. cū dī sortē possibile ē currere
sensus ē q i sorte ē pōtētia ad currēdū
enuntiationes hō i qb⁹ modus subicit-
tur r dictū pdicat vt possibile ē sortē
currere videtur modales s. nō sūt mo-
dals de dicto sūt singlares. Modales
hō d re vt q vidēt mōles sumūt quā-
titatē a subiecto dicti rē.

Alia ē opinio modernorū quā seq-
magr r h opinio vñ q modales de sensu
cōposito nō sunt alicuius quātitatis cō-
sequēter nō dnt dici singlares. Rō ip-
us ē qz quātitas ppositionis sumitur a
subiecto non quocūqz sed a subiecto
quod non suspenditur a propria deno-
minatione rōe pbatōis pcedētis ipz.
r iō si subm sit terminus nō seq- qz p-
singularis. quia ista nullus est quā-
tatis necessario tu curris r tamen subz

Et in singulari. et ita dicat modis de
sensu copposito qd licet subiectum sit ter
min singularis nō tñ sunt aliquid. qua
titatis quia subiectū suspēdit a propria
denominatōe rōe probationis ipm p
cedentis vt dictū est supia.

De his diuisioni

bus tres figure origināt. Prima
de inesse. Secūda modalis de sensu di
uiso. Tertia modalis d sensu copposito.
Secūda ē ad modū prime. Tertia vero
disperata ab his.

Aduerte qd secūda ē ad modū pte
q i ea sit variatio ppositionū rōe signi
ficut in prima. In tertia at sit variatō p
positionū rōe modi et nō signi. Has si
guras in margine cōsidera.

Et igitur taz

p qd secūde befigule generales.

Aduerte qd figura quatuor modis su
mit. Uno mō a metaphisic et sic diffinit
Figura ē q termino vl cūus clauditur
vt circulus et triagulus. Alio mō capit
a grāmaticis et sic describit. Figura est
vitū cū rōe factū in oteru partiū o o
nis. Alio sumit a philosopho p ptoz
et sic describit. Figura ē debita disposi
tio terminoz fm ibicibilitatē et pdicabi
litate. A sumit p opationē ad figu
ra p sūptā et describit figura est depō
debita qtuor ppōnū in modū qdran
guli loco dñe. vñ si debet ēē debita dis
pō hāz qtuor ppositionū requirunt
due cōditiōes. Prima qd propōes que i
prima linea ponūt sint cōtrarie. Secū
da qd que se ex angulis oppositis respi
unt contradicant.

Quina regula

sic limitatur. Vltis affirmatiua
et vltis negatiua sunt dñe in figura bis
quatuor conditionibus sernat scilicet
qd sint de cōsimilibus subiectis predica
tis et copulis explicite vel implicite sup

ponentibus precise pro eadem vel pro
eisdē et pdicatū nō distributū in vna de
stribuat in altera et eo si fuerit capax
confusionis. Dñ primo de cōsimilibus sub
iectis predicatis et copulis qd si nō eēnt
sic nō eēnt dñe. Dicitur secundo expli
cite vel implicite qd iste propōes quod
libet est ens nihil est ens sunt dñe et ta
men subiecta explicite sunt cōsimilia s
bene implicite. Dicit 3 supponentibus
precise pro eodē vel p eisdē quia iste nō
sunt cōtrarie ois homo est alinus nul
lus homo est asin cū li homo in prima
supponat pro masculino et feminino.

In secūda vero pro masculino tantū
Quarto dicit pdicatum nō distribu
tum in vna distribuat in alia et cōuer
so si fuerit capax confusionis qd prop
deffectū bulus iste nō sunt cōtrarie q
libet homo est aīal nullus homo est qd
libet aīal qd li animal in nulla illaz sup
ponit distributiue. qd nō sint cōtrarie
patet p naturā earum qd cōtrarie non
possunt simul esse vere s3 bñ sit false. s3
iste sūt simul vere vt p3 qd rē. s3 prime d
ria est ista nullus bō est animal. secūde
cōtraria est ista quilibz bō est qdlibet aīal.

Aduerte tamē qd ppositiōes tales di
cuntur cōtrarie per similitudinē ad cō
trarietates que ē in rebus que ē rpugnā
tia extremoz non potentū simul esse i
eodem subiecto. sed successiue vt albu
nigz. ita iste ppositiones se bñt qd nū
quaz pñt simul esse vere sed aut vna est
vera et altera falsa aut ambe sunt false
sic aut vnū dñū ict subo aut nullū ict

Secūda regu

la sic limitatur. Particularis
affirmatiua et pticular negatiua sūt s3
cōtrarie bis quatuor conditionibus ser
uatis qd sint de cōsimilibus subiectis p
dicatis et copulis precise supponentibus
explicite vel iplicite pro eodem vel pro
eisdem predicatis. tam difformiter sup
ponentibus quo ad mobilitatem et un

mobilitate. i. q. si predicatū vni? stat mobiliter. i. distributiuē. p. dicatū alterius stat immobiliter. i. nō distributiuē et non est. Tres prime cōditiones patēt per superius dicta. Quarta pōit quare iste nō sē sub ōrie aliq. homo aīal ē aliq. hō aīal nō ē q. predicatū nō distribuit s. p. subōria ē ista aliq. hō nullū aīal est. secunde ista aliq. hō oē aīal est.

Aduerte tñ q. tales p. positiones dicuntur subcontrarie q. ponitur sub ōris p. positionibus quo ad figtionē intelligēdo. q. aut ponantur sub illis cā ē q. quanto aliquid plura cōtinet dicitur esse superior. et quāto pauciora inferior et ideo cū iste pauciora cōtineant et ōrie plura. iō iste dicuntur eē subcōtrarijs.

Teria regula

sic limitatur. Vltis affirmatiua et particularis affirmatiua sūt ōdictorie b. quatuor cōditionibus seruatis. i. q. sint de cōsimilibus subiectis p. dicatis et copulis explicite vel implicite supponētibus p. cise. p. eodē v. p. eis dē. et q. terminus nō distributus i. vna distribuatur i. altera et cōuerso si sit distributibilis. Tres prime particule ex p. dictis note sunt. vlt. ponitur q. illa nō sunt ōdic. quilibet homo animal ē aliq. quis homo est aīal q. li aīal in nulla distribuī. s. p. prime ōdic. ista aliq. hō n. lum animal ē et 2. ista quilibz hō oē animal est.

Aduerte tñ q. tales p. positiones dicuntur ōdictorie per similitudinē ad verā ōditionē que ē oppositō cui? nō ē dare mediū secundū se. sicut. n. inter hominem et non hominem. non ē dare aliq. mediū qd nō sit aut hō aut n. hō ita nō ē dare aliquā vna. p. pōnē i. q. n. sit sic sicut figtur p. vni ōdictoriū aut figtur significat p. aliud.

Quarta regula

sic limitat. Vltis affirmatiua et

particularis affirmatiua vltis negatiua particularis negatiua sunt subalterne b. quatuor cōditionibus q. sint de ōsimilibus subiectis p. dicatis explicite v. implicite supponētibus p. cise. p. eodē v. p. eis dē. et sic o. stare sup. predicatū vniū stat immobiliter idē sine distributōne et p. dicatū alterius et si vna stat immobiliter et sic in altera. Tres prime note sūt ex dictis: p. quarta iste nō sūt subalterne q. hō non est animal et aliq. hō non est animal. sed prime subalterna ē i. aliquis homo animal non est. et secunda est subalterna huius nullus homo animal est.

Aduerte tamen q. p. positiones dicuntur subalterne quia vna est sub altera vt particularis sub vniuersali cū vniuersalis plura contineat. particularis vero pauciora.

Aduerte q. p. positiones singulares i. figura nunq. se habēt nisi ōdictorie nū q. vero contrarie. subcontrarie aut s. b. alterne. Et n. subiectū sit terminus cōpositionis. cōtradictoriū datur p. negationē p. polita toti. vñ ōdictoriū isti? i. hō vel aīnus ē hō et hoc non ille homo vel aīn? ē hō nō aut illud iste hō v. aīnus nō ē hō q. ambe sūt &c.

Sicut quatuor

regulis situantur p. positiones in figura ita quatuor alijs ipsarū lex et natura cognoscit p. a ē ista. Duo ōria nō possūt sūt eē & a sed bñ sūt falsa. R. o. p. ptis. i. q. nō p. t simul esse & a ē: q. da to opposito seqt. q. duo ōdictoria sūt ō eodē verificari p. nt quod est ō p. p. n. cipiū quod dicit. De quolz dicitur alterum contradictoriū in cōplexoz et ō nullo eoz ambo simul. Et q. hoc sequitur. p. batur. naz si quelibet ipsarū est vera quilibz homo currit nullus homo currit cū sōtel sit homo sequitur q. for. currit et q. fortes non currit. et sic cur. res et n. currēs de eodē xificabunt.

*Ratio secunde partis. s. q. possunt si
mul esse falsa est quia datur dispositio
media inter hec tria p. qua non se habet sic
vnum contrarium nec sicut aliud vt si
aliquis homo currit et aliquis homo non currit sic q.
quodlibet homo currit sic se habet sic q. nullus homo cur
rit. Aduerte tamen q. non possunt sepius esse fal
sa sed solum in materia contingenti vt exemplifi
catum est. In materia autem naturali et remo
ta sepius vnum est verum et alterum falsum. cuius
ratio est q. in materia necessaria seu natu
rali si aliquid competit vni indiuiduo non ne
cessitate competit cuilibet indiuiduo eius
de specie. et ideo affirmatiua non necessitate ha
bet et negatiua falsa. In materia autem re
mota id quod remouetur ab vno indiuiduo non
necessitate remouetur a quolibet. negatiua
ergo vera est et affirmatiua falsa vt for
non est asinus.

Tertia regula est ista.

Duo contradictoria non possunt simul esse ha
bet nec simul falsa.

*Ratio primi. s. q. non possunt esse simul ve
ra est q. dato opposito sequitur q. duo
contradictoria incompleta possunt simul ve
rificari de eodem quod est in primo principio
q. sequatur probatur q. si quilibet istarum est
vera quilibet homo currit: et aliquis homo non
currit tunc si quod per quo verificatur ista
aliquis homo non currit exempli gratia sit
pro sorte. est ergo verum dicere sortes non
currit et ex altera parte sequitur quilibet homo
currit sortes est homo ergo sortes currit et
sic currens et non currens verificabitur
de eodem in primum principium. Ra
tio secundi q. non possunt simul esse falsa est q.
dato opposito tunc de quolibet non ve
rificabitur alterum contradictorium incomple
torum quod est contra primum princi
pium. q. sequatur probatur q. dicas q. il
la sit simul falsa quilibet homo currit et aliquis
homo non currit. tunc si quero quod istarum
sit verum dicere de sorte aut currens aut
non currens. Si homo non currens ergo illa est
ha aliquis homo non currit et sic alterum est verum
si dicat q. cursus vere affirmetur de sor

te ergo illa est vera aliquis homo currit que
est contradictoria illius nullus homo currit. Si
autem nullum vere affirmetur habeo intencum
et sic patet q. hec regula et virtute primi principij
Duo sub tria non possunt esse simul falsa sed be
ne simul vera.

*Ratio primi est q. si esset simul falsa con
tradictoria eorum essent simul vera sed contradictoria eorum
sunt simul tria. ergo duo contraria essent simul ve
ra. in prima regula. Ratio secundi est
q. duo contraria possunt esse simul falsa ergo duo
subcontraria possunt esse simul vera patet con
sequencia q. contradicunt illis et existente
vno contradictorio falo alterum verum est non tamen
in omni materia possunt esse simul vera sed in mate
ria contingenti. In necessaria autem et remota
alterum verum est semper et alterum falsum. Ra
tio huius assignata fuit in contrariis.

Si vltis est ha sua indefinita et particu
laris sibi subalterna est vera.

*Ratio huius est q. in propositione vlti sub
iectus supponit distributivum ergo per omnes
suppositis subiecti. et si est ha predicatum verifica
catur per omnes suppositis subiecti. et sic parti
cularis et indefinita erit ha in qua denota
tur predicatum inesse vni parti subiecti
subiecti vltis. est autem non in materia contin
genti. In materia necessaria et remota
est et est. Nam si ista est ha aliquis homo est
animal et ista omnis homo est animal. et
et si ista est vera aliquis homo non est asinus
et ista nullus homo est asinus. Quando etiam
subiectum non continet plura indiuidua
sub se nec e contra vt si illa est vera hec
sol lucet illa est vera omnis sol lucet et
si illa est vera aliqua senex est et quilibet
senex est. Aduerte tamen q. aliqua vltis pot
esse ha. immo de seculo est vera et nulla sua
singularis pot esse vera vt illa nihil de
monstratur.

Dequipolentia.

Equipolentia sic
scribitur. est equialentia duarum
propositionum in significato sitarum in signa
quarum quilibet est alterius illatiua.

Dicitur per equalitatem loco generis. Nam omnis
 equipolentia est equalentia. et non e converso. Nam equal-
 entia non solum est in propositionibus sed et in
 terminis et in rebus. In terminis dicimus quod vestis
 et indumentum equalent in significato. non
 tamen dicuntur equipolere. id ponitur 2^a particula
 duarum propositionum in signo ad ostendendum equalentiam
 terminorum quod non dicitur equipolentia. Dicitur 3^a. sicut
 in figura. quod aliquae propositiones equalent in significatione
 non tamen dicuntur equipolere ut capit huiusmodi equi-
 polentia. ut ille tamen homo currit oves currens est
 homo. Dicitur 4^a quod quum quilibet alteri est subalternativa que
 particula ponitur ad declarandum ad quod est utilis
 equipolentia ad huiusmodi. ut ex una possum inferre a-
 liam. Prima regula sic limitatur. Negatio
 propositionis. s. totum subiectum facit equipolere suo
 dicitur. R. d. huiusmodi regule est quod nemo quicquam in-
 venit destruit et dicitur oppositum ut dicitur beatus
 Augustinus. si ergo invenit veritatem destruit et ducit
 oppositum. s. particulariter si invenit particularem de-
 struit et ducit oppositum. s. veritatem si invenit ne-
 gationem destruit et oppositum ducit. s. affirma-
 tionem si invenit affirmationem destruit
 et ducit oppositum. s. negationem. 2^a regula
 sic limitatur. negatio propositionis. s. totum subiectum
 ante copulam et predicatum facit equipolere suo
 dicitur. R. d. huiusmodi regule est quod ex quo ponitur pro sub-
 iectum non habet vim. s. ipsum et sic non destruit
 veritatem eius. cum autem ponatur ante verbum si invenit
 affirmatum destruit affirmationem et inducit
 negationem si autem invenit negationem de-
 struit negationem et inducit affirmationem
 id equalent. 3^a regula sic limitatur. Nega-
 tio propositionis. s. totum subiectum et postposita. s. to-
 tum subiectum et ante copulam et predicatum facit equi-
 polere sue subalterne. R. d. huiusmodi regule est quod
 ponatur due negationes et ambe ante verbum
 non potest negare verbum. quod una destruit
 vim alteri et e converso. remanet ergo propositio in eadem
 qualitate in qua erat prius. Deinde cum nega-
 tio proponatur subiecto totum si invenit distribu-
 tionem destruit et inducit particularem si in-
 venit particularem destruit et inducit verum
 ideo equipolent.

Dubitat quare subcontrarie non equipolent
 negationem propositionis vel postpositam vel sit

propositam et postpositam. non pro quod equipolent
 dicitur 3° modo quod equipolent subalterne. non est 2°
 quod omne idem sit propositio at equalentes aliquantulum
 differre debet puta in significatione sicut in si-
 gnificato. Nota quod equipolentie in modali
 b^o eodem modo sunt sicut in illis de inesse pro illis
 et sic. pro dicitur pro 3° postquam subalter. Et
 per negationem propositionis dicit magister intel-
 ligo quod coniungit modo siue modus precedat
 siue sequatur supple tu taliter negatio con-
 iungit modo supple tu quod precedat modum et per ne-
 gationem postpositam dicit magister. intelligo
 quod coniungit verbum infinitivi modi supple tu
 taliter quod precedat verbum infinitivum. Ex^o primi: ut
 non possibile est for. currere. et for. currere
 est non possibile. Ex^o secundi possibile est for. non
 currere vel for. non currere est possibile

Aduerte tamen quod antiqui magistri la-
 borabant ad cognoscendum equipolentias
 posuerunt. n. quatuor ordines propositionum
 modalium: ut declarat philosophus in 2° phi-
 losophice. et in quolibet ordine quatuor pro-
 positiones equalentes collocaret. quod
 aut debeant sumi propositiones in quolibet or-
 dine per duas regulas declarabatur per pri-
 mam regulam sumuntur ut propositiones primi
 ordinis et secundi per 2^{am} regulam sumuntur
 propositiones tertijs et quarti ordinis. prima re-
 gula est illa cuiusque deo affirmato et nega-
 to attribuitur possibile eidem contingens
 et ab eodem remouetur impossibile. et ab
 eius deo opposito remouetur nec per
 hoc quod dicitur affirmatio sumuntur propo-
 sitiones primi ordinis que regula de se
 patet. ideo non declaro 2^a regula a quo
 dicto affirmato vel negato remouetur
 possibile ab eodem remouetur contin-
 gens et eidem attribuitur impossibile et
 eius contradic^o opposito attribuitur
 necesse per hoc quod dicitur affirmatio sumun-
 tur propositiones tertijs ordinis per hoc
 quod dicitur negato sumuntur propositio-
 nes quarti ordinis que doctis clare sunt
 has propositiones distinctas secundum ordines
 suos posui in margine ut ille clarioribus
 appareant.

possibile est esse
contingens est esse
nō impossibile est esse
nō necesse est nō esse

possibile est nō esse
contingens est nō esse
nō impossibile est nō esse
nō necesse est esse.

nō possibile est esse
nō contingens est esse
impossibile est esse
necesse est nō esse

nō possibile est nō esse
nō contingens est nō esse
impossibile est nō esse
necesse est esse

Dubitat vtz due negationes equiua
leant vni affirmationi

Arguit q nō pmo sic. Qē sile adau
get suū sile. sed qbz negatio est silis alte
ri. g qlibz negatio adauget alterā. g due
negatōes magis negāt qz vna. Cōfir
mat q ois res p quas cās outur p eadē
auget. ut colligit 2° et bicoz. sed negatō
xibi fit p negatōem. g auget p negatō
nem. 2° negatio ita opponit affirma
tioni sicut puatio habitui. vtrputa tene
bra lumini. sed tenebra nō auferi p aliā
tenebra immo auget. ergo negatio non
auferitur per aliam negationem immo
magis augetur. Confirmat q nullum
sile destruit suū sile. sed quilibz negatio
est silis alteri. g nulla negatio destruit a
liam. 3° sic. sicut negatio est causa ne
gatōis. ita affirmatio est cā affirmatōis
g a cōmutata pportōe sicut negatio ē cā
affirmatōis. ita affirmatio est cā negatō
nis. h cōis est falsum. z nō legtur ex alio
nisi ex h q ne^o est cā affirmatōis g falluz
est h. Confirmat q sicut se bz aff. rmatō
ad affirmatōem ita negatio ad negatio
nem sed affirmatio addita affirmationi
magis affirmat vel saltē iducit opposi
tum g negatio addita negationi magis
negat vel saltē iducit opp^o. 4° sic si
negatio esset cā affirmatōis h esset quia
due negatōes se impediret vna. f. impe
diret aliā z cō h aut est falsuz. qz pbatur
qz aut vna illaz bz tātam vim qz tā habz
aliā vel maiore vel minore. Si equalcm
vim z ab equalibz nō puenit ac. g vna nō
destruit vim alterius. Si vna vim maio

rem bz g destruit sociam z nō cō qz a p
portione maioris inequalitatis nō pue
nit ac. Confirmat vis negationis pcedē
tis ppoem nō impedit ab aliā negatōe.
g retinet vim negandi 2° tenet z ans. p
batur qz vis negandi nō est nisi supra se
quētes terminos g nō est supra pceden
tes z sic regula nō bz vim supra pma tūc
vltra p^o retinet vim negandi g negat et
si sic g nō affirmat. Pro rñsio ne ad h
argumēta nō q negatio in pposito habz
duplicē vim. vna pncipalem z aliā secu
dariam siue ex cōiti pncipalis vis ei^o est
negare seu destruere qz qdā nuenit secu
daria vis eius est inducere oppositū ei^o
q inuenit. pus enim intelligimus aliqd
destrui p ipam qz constitui licet in eodē
instanti fiant hec. Et inducere oppositū
eius q inuenit pōt cē dupl^r h^o q pōt in
uenire affirmat^o vel negatū. si. n. affirma
tum inducit oppo^o. f. negatōem. si. n. ne
gatū inducit oppo^o. f. affirmatōem z sic
p3 qz ex cōiti negatio pōt facere affirma
tione h pncipalr semp neget. Ad p
muz g dicunt qdam q vtz est q oē sile
adauget suū sile nisi vnu impediāt aliud
nō hic vnu impedit aliud rōne tertiij cir
ca qd agunt. qz nō possunt sil esse in illo
3° qz illud 3° nō est capax illoz duorum.

Uel aliter dicatur q oē sile adauget
suū sile sic est aptū natum augeri. aliē
nō. modo negatio nō est apta nata auge
ri ex quo vna negatio destruit aliā quaz
inuenit. Uel aliter dicat q esse limi
le adauget suū sile. vtz est de his que
būt pncipaliter vim constructiuē alieu

ius nō aut destructiuā modo negatō p̄n
cipat̄ h̄z vim destructiuā ideo nō valet

Ad cōfirmatōem dicit̄ q̄ oīs res auge
tur p̄ illas res p̄ quas oritur si apta nata
est augeri. modo negatō nō est apta na
ta augeri. rē. Ad 2^m negat maior imo
negatō opponitur contradicte affirma
tioni. vt homo non homo. vel aliter di
catur negando maiore siue p̄ negatōne
intelligamus notam negantē siue nega
tum. nam si intelligitur nota negās nul
lo. opponitur si vero intelligitur nega
tum. tunc dicitur q̄ affirmatū z negatū
aliter opponitur q̄ p̄uatiue. Ad cōfir
matōne dicit̄ q̄ nullū siue destruit suū
siue vel actum sui si si si p̄ se z p̄ accidens
tū pōt esse hoc sicut vna candela accēsa
liquefacit aliā. z ex cōt̄i cōtingit illā. v̄l
aliter dicit̄ q̄ v̄p̄ est i si si si q̄ habent
vim cōstructiuam. si aut̄ h̄nt p̄cipaliter
vim destructiuam nō valet. Ad 3^m d̄
q̄ ar^a a cōmutata p̄portione solū tenet
in q̄st̄atibus vel cōtinuis vel discretis.
ideo nō v̄z. vel aliter d̄ negatō q̄ argu
itur a cōmutata p̄portione. nā sic argu
tur q̄ sicut sc̄b̄z a n̄s v̄nius ad a n̄s. alteri
us. ita cōis v̄nius ad cōis alterius vel cō
sed bec nō sic arguitur. rē. S̄z debet
sic argui. sicut negatō est cā negationis
ita affirmatō est causa affirmatōis. s̄z
negatō est causa affirmatōis. q̄ affir
matō est causa negationis. sed minor ē
falsa. vel sic. sicut negatō est causa nega
tionis. ita affirmatō est causa affirma
tionis sed causa negationis est causa af
firmatōis q̄ negatō est affirmatō. s̄z
dices cōclusio est falsa z nō maior. ergo
minor. rē. Ad hoc d̄ q̄ ad maiore q̄
q̄ p̄hs dicit̄. Sicut affirmatō est causa
affirmatōis. ita negatō est causa nega
tionis. p̄ negatōne nō intelligit notam
negatōis nec p̄ affirmatōez intelligit no
tam affirmatōis. sed itelligit dictū v̄l si
gnificatū p̄positiōis negatū vel affir
matū vt nō cē aīal est negatō s̄m ipsum
z cē aīal. est affirmatō. z tunc minor est

falsa q̄ causa negationis sit causa affir
mationis. Si autem vis itelligere no
tam negationis. negatur maior. quia nō
est aliqua nota affirmationis que faciat
propositionem affirmatiuam licet ē no
ta negationis que facit propositionez ne
gatiuam. vnde sine aliqua nota affirma
tionis propositio est affirmatiua. z tam
non est negatiua sine nota negationis p̄
notam affirmationis itelligo aduer
bium affirmandi sicut per notam nega
tionis aduerbium negandi.

Ad confirmationem negatur maior
ad intellectum datum. quia negatō sic
se habet ad aliā negationem q̄ destruit
illam siue actum eius. sed affirmatō nō
destruit actum alterius affirmationis.

Ad quartum dico q̄ quelibet negatō
habet equalem vim cum altera intēiue
quia sicut vna est apta nata negare quic
quid inuenit ita z altera. Extēsiue autē
vna habet maiorem vim q̄ altera. vnde
que plura destruit maiorem vim habet
z ideo negatō cadens super alteraz ma
iorem vim habet extēsiue q̄ alia supra
quam cadit. z non sequitur. p̄ima ne
gatō destruit vim secunde. z secunda
non destruit vim p̄ime. ergo propositō
est negatiua: quia p̄ima negatō negat
negatum z illud est affirmare.

Ad confirmationem concedo q̄ p̄i
ma negatō suam vim retinet. z cum di
cis. ergo negat concedo consequentiam
et etiam v̄ltra ergo non affirmat. nego
consequentiam. vnde p̄cipaliter ne
gat ex consequenti tamen affirmat quia
ex consequenti inducit oppositum eius
quod inuenit z cum inuenit negatō
nem inducit oppositum eius. s. affirma
tionem. z sic patet solutio ad argumētū.

Diuersio est

transpositio subiecti in predi
catum et econuerso. Conuersio po
test tripliciter accipi. Unomodo pro cō
uertibilitate terminorum. z sic termini

conuertibiles dicuntur conuertere se in mutuo
 respectu cuiuscunque xbi et tps. ut
 homo et risibile. Alio modo per conuertentia et sic dici
 mus quod finos relatiuos conuertere siue dici ad
 conuertentia quod se mutuo respectu habent
 xbi est: ut pater et filius. Tertio modo capit secundum vi
 vocabuli: ut est filius verus et transpositio extre
 morum propositio. et sic dicimus propositio conuertere
 quod vertimus extrema circa. scilicet sub pre
 dicatione et eo. et sic accipitur in proposito. Uel
 potest dici et melius quod est oratio inter conuertere
 bilitate conuertentia et conuersione. Conuer
 tibilitas. n. respicit finos conuertibiles. con
 uertentia vero respicit finos correlatiuos
 Sed conuersio respicit extrema propositio.

Aduerte circa diffinitionem conuersionis
 quod oportet sic limitare. Conuersio est transpo
 sitio debita subiecti in predicatione et eo. vel
 situm explicite vel implicite. Dicitur primo
 transpositio loco generis quod in plus se habet quam
 conuersio ois. n. conuersio est transpositio sed non
 eo. Dicitur 2. debita. propter ositem suppo
 nem generalem quod debet remanere in extrinsecis.
 Pro qua precula aduerte quod si debet fieri re
 cta conuersio termini non debet habere
 consimilem suppositionem generalem
 ante transpositionem et post. Similis suppositio est
 multis suppositio et personalis. et spales vero sup
 pones sunt discreta designata confusa tamen
 confusa distributiva. Iam illa non est recta con
 uersio dicendo homo est nomen nomen est homo.
 quod non est transpositio debita cum termini non
 seruent eandem suppositionem generalem in utra
 que propositio. quod in prima li homo supponit matiam
 liter. in 2. vero personaliter. patet per magistrum in
 sexta et septima regula illius capituli.
 Ut autem cognoscatur quomodo termini supponant

Secundo propter ositem qualitate propositio
 nis quod debet remanere in utraque propositio. quia
 aliter non esset bona conuersio. quod qualiter
 sit vide in questione de sumulas. Dicitur 3. sub
 in predicatione et eo. quod si fieret tamen transposi
 tio vni extremi non esset conuersio. Dicitur
 4. vel situm propter propositio modale cu
 ius subiectum non potest transponi in predicationem
 nec eo. quod cuius subiectum est platum non amplius

potest resumere. Dicitur 5. explicite vel implici
 te. propter tales et eo. ut si dixeris ois homo est
 animal et eo. li eo. est implicite conuertens illi
 ois homo est animal quod equalis huic ois animal est homo
 Magister addit aliam particulam in logica mag
 . scilicet copula manere. hec tamen meo iudicio vi
 detur superflue poni. quod si copula non maneat
 ret in 2. propositio non esset propositio. et sequenter
 non esset transpositio subiecti in predicatione. eo.
 Si tamen velis quod diffiniatur conuersio in col
 put est communis ad bonam et malam re
 moueatur 2. particula. scilicet debita toto re
 fiduo remanere. hoc vide ample contra
 sumulas. Et hec diuidit in conuersionem
 simplicem per accidens et per contrarios. Ad
 uerte quod de speciebus conuersionis sunt due
 opiniones. Una est comis quod tres sunt species
 conuersionis. scilicet simplex per accidens et per
 contrarios. Has tres species Boe
 tius assignat in libello de syllogismis ca
 thegoricis. et hanc opinionem sequitur in
 presentia magister. Alia est opinio qua
 tenet magister in logica magna. scilicet quod tres
 sunt species conuersionis. scilicet simplex per
 accidens et preter quantitatem. conuersionem
 enim per contrarios non negatur. Con
 uersio preter quantitatem implicite vel ex
 plicite est debita transpositio extremorum
 copula manere: cuius alterum extremum tam
 implicite quam explicite caret quantitate lo
 gicali. et illo modo conuertuntur exclusi
 ue cum suis vniuersalibus de terminis trans
 positio et propositioes modales adinuicem
 de sensu composito. unde illa. tamen homo
 currit sic conuertitur per conuersionem que
 dicitur preter quantitatem omne currens
 est homo sortem currere est possibile conuer
 titur in ista. possibile est sortem currere.

Dubitat quod videntur esse due alie species con
 uersionis ultra illas. Nam facta transpo
 sitione extremorum si mutetur qualitas et non
 quantitas. ut dicendo. ois homo est animal. ois
 animal non est homo est conuersio. ut patet per diffi
 nitioem conuersionis. et tamen sub nulla illa
 rum specierum est. et tamen. Item si mutetur qua
 litas et qualitas. ut dicendo. ois homo est animal.

aliquod alia non est homo. est et conuersio. ut patet
et sub nulla illa species est. Galie species sunt
tenet omnia: quia nihil est genere quin sit in
specie. 4. topi. Dicendum quod argumentum
concludit quod sunt alie species conuersiois sed non bonae
conuersiois quia conuersio diuiditur in bonam et
malam. sed solum magis dat species conuersiois.
Unde bene habet ample contra sumulas.

Conuersio simplex est transpositio subiecti
in predicatum et e converso manente eadem qualitate
et quantitate. Aduerte primo quod due parti-
cule sunt in hac diffinitione. Prima trans-
positio subiecti in predicatum et conuer-
so ponitur loco generis quia omnis conuersio
simplex est transpositio subiecti in predicatum
et conuersio et non e converso. Secunda particu-
la manente eadem qualitate et quantitate est
loco differentie per quam differt a conuer-
sione per accidens in qua non manet eadem
quantitas sed bene qualitas. Differt etiam
a conuersione per oppositionem in qua non ma-
net eadem qualitas sed bene quantitas. Vnde
per qualitatem intelligimus qualitatem propo-
sitionis et etiam terminorum modo in conuersio-
ne per oppositionem maneat eadem quantitas propo-
sitionis. non tamen manet eadem qualitas propositionis
cum termini finiti in terminos infinitos mu-
tetur infiti aut termini sunt affirmatiui
infiniti autem negatiui. Vel potes di-
cere quod per qualitatem non dicitur a conuersione
per oppositionem quia per qualitatem solum intelligitur
qualitas propositionis sed sicut dicitur de diffini-
tione speciei specialissime quod est intelligenda
cum precisione. quia aliter competere generi
sic. species est quod predicatur de pluribus nu-
mero solum ita quod si solum additur ne com-
petat diffinitio generi. Ita diffinitio in
proposito conuersiois est intelligenda cum
precisione sic. Conuersio simplex est transpositio
subi in predicatum et e converso manente eadem quali-
tate et quantitate solum ita quod si solum im-
portat idem quod hec particula nulla alia va-
riatione facta quod non competit conuer-
sioni per oppositionem et sic per istam particulam ma-
nente eadem qualitate differt a conuersione
per accidens sed per si solum vel nulla alia va-

riatione facta dicitur ab illa per oppositionem.

Aduerte 2. quod sunt due opinionis diuer-
se declarantes quod per quantitatem intellige-
re debemus. vna est opinio magistri qui
vult quod per quantitatem intelligamus supposi-
torem speciem terminorum ut ipsemet decla-
rat in tractatu de sumulas: ita quod remane-
re eandem quantitatem in conuersa et conuer-
te est quod terminis supponatur eodem modo specia-
liter. Dico specialiter quia speciales suppones que
sunt discreta determinata confusa tamen et di-
tributiva. generales vero sunt malis et per-
sonalis. Dicitur ergo specialiter quia suppo-
nitur termini eodem modo generatur in omnibus
conuersionibus sed non specialiter. In simpli-
ci autem conuersione debet supponere eo-
dem modo specialiter.

Alia est opinio communis quam sanctus do-
ctor sequitur in logica sua dicens quod per qua-
ritatem propositionis in conuersionibus nos debe-
mus intelligere illud idem quod indicatur
per illud ipsum. v. quanta pars in finem. scilicet vltimam
particularem indefinitam et singularem. et
sic remanet eandem quantitatem est quod si per
ma erat vltis et etiam 2. dicitur esse vltis. et si
alterius quantitatis. et 2. dicitur esse eiusdem

Ex his patet quod illa propositio fortis est homo
secundum primam opinionem conuertitur in istam ho-
mo est fortis. cum tamen secundum 2. opinionem non
possit conuertere aut saltem nec conuertatur.
Sicut ista tamen currens est homo secundum primam con-
uertitur in istam. homo currit. cum tamen
non sit conuertibilis etiam secundum 2. opinio-
nem. Et sic patet quod multum differunt iste opi-
niones.

Aduerte 3. circa diffinitionem quod hec con-
uersio dicta est conuersio simplex. quia
sit sola extremorum transpositio nulla
alia variatione facta in conuertente et in
conuersa. Licet hoc verum sit secundum viam
communem non tamen videtur secundum intentionem ma-
gistri. quia aliquando est alia ratio inter
conuersam et conuertentem. quia stat 3.
magistrum quod conuersa sit singularis et
conuertens indefinita et contra. et stat
quod vna sit alicuius quantitatis et altera

nullius. potest tamen dici qd in uersione simplici ut simplex fit transpositio extremorum. unde si alia variatio fit illa non fit in uersione simplici ut simplex est quia in qualibz simplici fieret. qd falsum est.

Uel dicendum aliter ad principale qd conuersio dicta est simplex qz minor variatio fit inter conuersam et conuertentem uersionis simplicis qz aliarum uersionum. Unde triplex variatio principaliter fieri potest. qz aut transpositio extremorum aut mutatio qualitatis terminorum: aut mutatio quantitatis. In conuersione simplici fit prima in alijs uero plures.

Conuersio per accidens est transpositio subiecti in predicatum et conuerso manente eadem qualitate. sed mutata quantitate etc. Aduerte circa diffinitum qd hec conuersio est per accidens qz ultra transpositionem extremorum fit mutatio et variatio aliusculi accidentis propter ut puta quantitatis siue per quantitatem tu intelligas suppositionem siue utilitatem vel particularitatem. Diffinitio de se nota est per ea que dicta sunt supra. Nam si transpositio subiecti in predicatum est sicut genus sed manente eadem qualitate et mutata quantitate est differentia per quam differt ab alijs speciebus conuersionis.

Conuersio per contrapositionem est transpositio subiecti in predicatum et e contra manente eadem qualitate et quantitate sed mutatis terminis finitis in terminos finitos. Aduerte circa diffinitum qd hec conuersio dicta est per oppositionem qz termini sumuntur orio modo quo ad significationem. Nam homo significat hominem non homo significat contradictorium hominis cum primo sit terminus finitus et secundus terminus infinitus. Quid autem sit terminus finitus et infinitus dictum est supra. Diffinitio de se nota est. Nam si transpositio subiecti in predicatum est genus manente eadem qualitate et quantitate est

una differentia per quam differt a conuersione per accidens mutatis terminis finitis in terminos finitos est una alia differentia per quam differt a uersione simplici. Dubium potest esse quid remaneat eadem quantitas id est suppositio in conuersa et conuertente huius conuersionis per oppositionem: quia de facto termini non supponunt eodem modo in utraque ut dicendo omnis homo est animal si conuertatur per oppositionem sic omne non animal est non homo ille terminus qui supponit distributive in primo supponit confuse tamen in secundo et in terminus qui supponit confuse tamen in primo stat in secundo distributive.

Ad hoc dicitur qd manet eadem suppositio per oppositionem non autem terminorum. Et bigratia quod si in una propositione ut in conuersa est suppositio determinata et distributiva et in conuertente sicut sed tamen finis non retinet eandem suppositionem quia in conuersa supponit unum et in conuertente alio modo. Uel dicatur qd manet eadem supposito extremorum secundum denominationem sed non terminorum dico non terminorum qz finis non eodem modo supponit in utraque extremorum aut secundum denominationem dico sic. qz subiectum conuersum et conuertentis eodem modo supponunt et sicut predicatum utriusque eodem modo.

Feci simpliciter conuertitur eua per accidens. Aliter per contra sic fit conuersio tota.

Aduerte circa hos versus quia due opiniones sunt. Una est magistris huius qui uult qd isti versus ponant solum gratia exempli quia non solum feci. id est uis negatiua et particularis affirmatiua conuertuntur simpliciter sed quolibz propositio potest simpliciter conuerti in quicunque. id est in quod sit transpositio extremorum et maneat eadem qualitas et eadem suppositio terminorum. Similiter non tantum eua. id est uis negatiua et universalis affirmatiua conuertuntur per accidens sed quolibz propositio potest conuerti per accidens in quicunque aliam in qua sit transpositio extremorum manente eadem qualitate sed mutata quantitate. id est suppositione.

Alia hō est opinio cōmunis q̄ vult q̄
isti termini nō ponant tantū gratia cre-
pli imo gra xitatis ita q̄ sola vniuer-
lis negatiua ⁊ p̄ticularis affirmatiua cō-
uertuntur simpliciter ⁊ ita de alijs suo
mō dicat. Et hec opinio p̄ q̄ritatē non
intelligit suppositionē sed vniuersalita-
tem p̄ticularitatem. Ulterius hec opi-
nio vult q̄ q̄libet bona cōuersio sit bo-
na cōuersio siue sit cōuersio simplex siue per
accidens siue p̄ suppositionem. Opinio
aut p̄ma: vult q̄ solū cōuersio simplex sit
vniuersaliter bona consequentia nō aut
alie. De his autem opinionibus vide am-
ple tractatūm vbi defendim⁹ vtrāq̄
de p̄positione ipotbetica.

propositio ipotbetica

Aduerte circa diffinitū q̄ p̄
positio ipotbetica idē ē q̄ suppositiua.
Ipotbetica. n. dī ab ipsos q̄ ē sub ⁊ tbe-
lis positio. i. suppositiua. Dicitur suppo-
sitiua q̄ vna pars alteri suppoit. Utrū
tamē quelibz ipotbetica sit suppositiua
dubiu est vide in tractatu dī sumulas.

Aduerte circa diffinitōez q̄ li illa po-
nitur loco generis sed li que habz cathe-
gorematicas cōiunctas p̄ nōz ponit loco
dīc. p̄ hāc. n. p̄ticulari differt a cathego-
matica cui⁹ p̄tes p̄ncipales sūt subm p̄di-
catū ⁊ copula ⁊ nō dūc p̄pōes cathego-
rematice ⁊ p̄ cathegorematicas h̄ itellī-
gim⁹ h̄as cathegoricas ⁊ ēt illat q̄ habēt
modum ⁊ similitudinem cathegoricarū
Oīo aut̄ habet similitudinem cathego-
ricaz q̄n bz subiectum p̄dicatum ⁊ co-
pulam q̄uis non sit h̄a p̄pō cathegorica
q̄ ista est propositio ipotbetica. Si anti-
christus esset albus antichristus esset co-
loratus ⁊ tamen orationes ex quibus cō-
ponitur non sunt p̄p̄ie cathegorice sed
h̄nt similitudinē cathegoricaz in h̄ndo sub-
iectuz p̄dicatum ⁊ copulaz tanq̄ p̄tes
p̄ncipales sui. Tres sūt spēs ipothe-
ticaz non equiualentium in figndo scili-
cet cōditional copulatiua ⁊ disunctiua

Alie vero vt local causalis temporalis
non sunt ipotbetice sed cathegorice rē.

Aduerte q̄ de spēsbus propositionū
ipotbeticarum sex fuerūt opiniones vt
recitat magister in logica magna. Qui-
dā. n. tres posuerunt. i. copulatiua dis-
iunctiua ⁊ cōditionalē. Logicas vero sub
cōditionali itelligit. ⁊ hec opinio cōis ē
quā seq̄t magister vbiq̄. alij quinqz po-
suerunt alij sex. alij septem. alij decem:
alij duodecim. Inter q̄s opiniones tres
famoliōres sunt. i. p̄ma que dicit tres af-
signatas esse. 2. est que dicit esse quinqz
illis tribus addendo duas. i. causalem ⁊
temporales ⁊ hec fuit opinio guillielmī
feraberich. Tertia est que dī esse septē
addēdo duas. i. locale ⁊ expletiuam cui⁹
nō est li q̄uis vel licet: ⁊ fuit opinio stro-
di in cōiis suis. Qui hō dixerūt esse sex
remouerūt expletiuā ⁊ alias sex assigna-
bant. Superueniat Paulus p̄gulensis
qui posuit octo species illi assignatis ad-
dendo effectiuam vt q̄a dīc est sol ē su-
per terram. ⁊ hoc dico in affirmatiuis. in
negatiuis etiam toridez posuit. Qui ve-
ro dixerunt decem quinqz affirmatiuas
assignatas dicebant ⁊ quinqz negatas.
Qui vero duodeci sex affirmatiuas po-
nebāt ⁊ sex negatiuas posuerunt. In sū-
ma ergo septem sunt opinioes de spe-
ciebus ipotbeticarum quarū prima me-
lior est meo iudicio ⁊ ideo seq̄mur istā:

Aduerte 3. q̄ rōes q̄re ille tres. i. local
cālis ⁊ tpalis nō sūt ipotbetice scdm ma-
gistrū s̄ cathegorice tales assignant ab
ip̄o logica mag q̄ nō maiori rōne ille es-
sent ipotbetice q̄ alie p̄pōes cōstitutie p̄
alias notas aduerbiales vt cōiunctiua ⁊
sic similitudinaria ē ipotbetica. vt dicēdo
scripsi sic rogasti me ⁊ fortes rīdet sic
eum docuit plato. Si r̄ cōpatiue essent
ipotbetice vt dicēdo tā bon⁹ ē fortes q̄
bon⁹ ē plato ⁊ sic discurredo p̄ alias nōi
aduerbiales q̄d ē falsū. q̄ at sunt cathego-
rice pbat sic q̄ equalēt cathegōic facti
eisdē finis sola nota resoluta in illud

cui equaliter vñ dicēdo qñ sortes currit
ip̄e mouet equaliter huic qñq̄ sortes cur
rit cā q̄ ip̄e moueat: q̄uis ḡ p̄les cathe
goricas cōtinet vīdeat tāq̄ p̄ncipales p
tes, tñ i eis subiectū z p̄dicatū z copula
sūt p̄ncipales p̄tes q̄ i orationes sūt sic
subiectum vel p̄dicatum zc.

Propositio ^{conditio}

in qua coniungūt p̄res cathe^{na} p̄ notaz
conditionis vt si tu es homo tu es aīal.

Aduerte q̄ diffini^o sic limitat. Propō
ditōalis ē ista. i. ē ppō i qua coniungūt
p̄res cathe^{na} vel se hñtes p̄ modū cathe
goricaz p̄ notā dītōis. p̄ p̄ticula ē lo
co gener^{is}. 2° loco dīre per quā differt ab
oib^{us} cathegoricis: z addit vt seq̄i hñtes
p̄ modū cathegoricarum vt diffi^o p̄ctat
cuius dītōali qñ i^o ē dītōalē si atich: i
stus esset alb^{us} antichrist^{us} eēt colorat^{us} z
tñ nō iungunt i ea plures cathe^{na} s̄ bñ
se hñtes p̄ modū cathegoricaz. Si tamē
velles supplere dicas q̄ p̄ li cathegorice
intelligit tā h̄as cathegoricas q̄ nō h̄as
5° h̄o p̄ticula est etiam loco dīre p̄ quam
dīt ab alijs ipoteticis.

Aduerte 2° q̄ nō dītōis si dupl^{iter} su
mūt. i. dītōinati z dītōalē. p̄^o sumūt
qñ cōiungit finos. 2° sumūt qñ cōiun
git ppōes ex^o p̄mi. vt dicēdo oē falsū si
ē ip̄osibile nō ē vez. ex^o scdī vt dicen
do si tu es hō tu es aīal.

Propositio ^{ditōnal}

matia alia negatiua. Affirmatiua ē ista
in qua nō cōditionis affirmat. Negatiua
ē illa i qua nō dītōis negat.

Aduerte q̄ si nō conditionis dīz nega
ri oīz q̄ negatio sup̄a ip̄sam cedit z hoc
pōt tripliciter fieri vno^o qñ p̄ponitur
sibi imēdiate z nō toti ppōi dicēdo tu
es rōnalis non si tu es irrationalis. 2° qñ
p̄ponit toti ppōi z non sibi imēdiate vt
dicēdo non tu es rōnalis si tu es ieratō
nalis. 3° qñ p̄ponit sibi imēdiate z toti p
pōi vt dicēdo non si tu es hō tu es asin^{us}

qñ aut̄ ponit̄ inter p̄tes nō ē negatiua cū
negatio nō cadat. s̄. notā dītōis vt di
cēdo. si tu nō es aīal tu nō es homo ista
est affirmatiua z non negatiua.

Aduerte q̄ dītōinalis negatiua eg
ualet vñ aduersatiue facte ex antecede
te z opposito cōtīs vt illa nō si tu es ho
mo tu es asinus. equaliter huic q̄uis tu sis
hō tu non es asinus. Ad x̄itatē cōdītōa
lis affirmatiue requirit̄ z sufficit q̄ op
positū cōsequētis repugnet antecedēti vt
si tu es hō tu es animal. Ad falsitatē req
rit̄ z sufficit q̄ oppositū cōsequētis stet
cū antecedēte vt si tu es hō tu sedes.

Aduerte q̄ cōtradictōriū cōsequentis
dīt tūc repugnet antecedēti qñ ex illis non
pōt fieri vna copulatiua possibilis z sic
idem est oppositum cōtīs repugnet ante
cedēti z ipsū nō posse stare sit cū ante. I
tñ strodus in vigesima quarta r̄gula ve
lit q̄ posse stare cū alio sit superi^{or} ad re
pugnare. qualiter tñ h̄ sit vide sup̄a cō
sequentias in 2° nōto p̄o declaratiōe cō
sequentie bone.

Aduerte vltēri^{us} q̄ magister nōnter
dixit cōditionalis affirmatiue q̄ i cōdi
tōali negatiua hoc nō ē vez qñ stat cō
ditōalē negatiua cē verā z tñ oppositū
cōsequētis stabit cū ante vt i illa nō si tu
es aīal tu es hō i^o ē vera q̄ ei^{us} dītō^{is} affir
matia ē falsa z tñ oppositū cōtīs stat cū
antecedēte. i. tu nō es hō stat cū illa tu nō
es aīal z itelligere ē dītōalē dēnoia
ta li si z nō a li nisi. De possibilitate z im
possibilitate necessitate z cōtīgētia nō
dicere q̄ oīs cōditionalis possibilis erit
h̄a z necessaria z oīs falsa ē ip̄osibilis
nulla autem est que sit cōtīgēns.

Aduerte q̄ rō biu^{us}. i. q̄ oīs dītōalis
sit vera regit̄ q̄ nō possit esse ita sicut
adequate siḡtur p̄ aīs q̄ sit ita sicut ade
quate significat p̄ cōsequēs. i. q̄ sit neces
saria habitudo iter x̄itatē antis z cōtīs
z si ē necessaria habitudo tunc est neces
saria z etiam possibilis ḡ si est h̄a est si
militer necessaria z possibilis.

*Ratio autem quare falsa est impos-
sibilis ē qz duoz oppositorū si vnū ē ne-
cessariū aliud ē impossibile. cū qz cōditio-
nalis vera sit necessaria seqt qz fta sit i
possibilis. Vel aliter r formalis si cōdi-
tionalis ē hā illatio ē bona si illa ē bona
ē necessaria cōsecutio cōsequētis ex an-
cedere r si ē necessaria cōsecutio cōsequē-
tis ex antecedente cōsequentia ē bona r
necessaria g a p ad vltimū si cōditional
est hā ipa ē necessaria r cōsequēter pos-
sibilis. Rō scūdi dicta ē qz si vnū oppo-
sitorum est necessarium reliquum erit
impossibile.

Aduerte 2° qd velit dicere illud di-
ctū cōe. s. cōditional nihil pōit inēē r sūtr
cōnā. Dī qz nihil aliū vlt dicē nisi qz cōe
dēdo cōditionalē aut cōsequētā nō oz aīis
est? vlt cōis cōcedē r sūtr negādo cōditiona-
lē vel cōsequētā nō oz negare aīis eius
vlt cōis. Vel per alia verba Conditiona-
lis nihil ponit inesse qz ex cōditionali nō
seqt formalr suū aīcedēs nec suū cōis
sed cōcedere cōditionalē aut cōsequētāz
est cōcedere cōis debite iferri ex aīce-
dente r negare cōsequētā ē negare cōis
dbite iferri. ex aīcedēte. Iste regule di-
cunt de cōditionali denoinata a li si.

Aduerte qz due sūt note cōditionis. vna
est affirmatiua vt si alia negatiua vt nī
si que equiualeat huic qz est si nō. Mōdo
dicat magr qz i^o regule date tenēt d cōdi-
tionali de notata a li si. non aut oēs te-
nēt de cōditionali dnotata a li nisi. Cū
regla q data ē d hītatē cōditionalis. s. qz re-
grit qz oppositū cōitlī repugnet aīcedē-
ti. nō tenet i cōditionali dnoīata a li nisi qz
stat qz illa sit vera. r tñ oppositū cōitlī
stabit cū aīcedēte. vt ista nisi tu es aīal
tu nō es hō est hā. r tñ opp^o cōitlī. s. tu
es hō stat cū aīcedēte. s. tu es aīal.

Posses tñ dicē qz oppositū cōitlī re-
pugnat aīcedēti implicati illā negatōem
non que implicite continetur in li nisi
r tūc dicēdo. nisi tu es aīal tu nō es hō. aīl
ē tu nō es aīal. qd pz resoluēdo li nisi i si nō

r tūc opp^o consequentis nō repugnat
sibi. s. tu es homo.

Platiua est

illa que hz plures categoricas
diūctas p notā copulatōis r. vt tu es hō r
tu es aīal Aduerte qz diffinitō ista litat
es sic diffinitō d pōe cōditionali. Aduer-
te 2° qz nota copulatōis duplr pōt sumi
s. copulatiue r copulati. Copulatiue su-
mit qn copulat pōes. Copulati hō qn
copulat cōinos. Copulati adhuc duplr
s. collectiue r diuisiue. Diuisiue sumit
qn est pōe cui^o ipsa ē ps seqt copulati-
ua de cōitlībus terminis vt sortes r pla-
to currūt. g sortes currūt r plato currūt
Collectiue hō qn nō seqt hūiusmodi co-
pulatiua d cōitlīb^o cōinī. vt sortes r pla-
to sufficiūt trabē nauiz. g sortes sufficit
trabē nauiz r plato sufficit trabē nauiz
nō valet cōitlīa posito qz nullus eoz suf-
ficiat. sed ambo sit.

Copulatiue alia affirmatiua r ē in q
nota cōpositōis affirmat. Alia negatiua
r ē i q nota copulatōis negat.

Aduerte qz nō copulatōis negat qn
negatō cadit s ipaz. Cadit aut s ipaz du-
plr. Aut qn negatio pōit toti pōit: vt
dicēdo. nō tu es hō r tu es aīal 2° qn p/
ponit note copulatōis r nō toti pōit
vt dicēdo tu es hō nō r tu es aīal. p^o ē
hī cōsuetū mōz loqēdi 2° hō mō hī cōsu-
etū mōz loqēdi. Ad hītatē copulatiue
affirmatiue regrit quālz ptē pīcipales
fore verā vt tu es hō r tu es aīal. Ad fal-
sitatē hō sufficit vnā ptē eē falsam. vt
tu es hō r tu es asinus.

Aduerte qz magister p^o notanter di-
cit affirmatiue qz copulatiua negatiua
pōt esse vera. cuius tñ vna ps pīcipal
ē falsa. vt illa non tu es hō r tu es asin^o
Dicat 2° quālz ptē pīcipalē. qz aliqua ē
copulatiua affirmatiua vera cui^o vna
ps ē falsa dicēdo. tu es hō vel tu es as-
inus r tu es animal. illa ps tu es asinus
est falsa. sed nō est pīcipalis: ps: vñ alī

quādo copulatiua ē cōposita tñ ex dua
bus propositionibus et etiā quelz illaz
ē ps pñcipalis ei. Aliqñ xō ē cōposita
ex plurib⁹ et tñc vna ps pñcipalē ē tota i
oro q̄ pcedit notā copulatiōis et altera
ps ē tota alla oro q̄ seqt nōz coplatōis.
vñ illi tu es hō et tu es asin⁹ et tu es aial
Prima ps pñcipalē ē tu es hō vel tu es
asin⁹ et secūda tu es aial. Pro falsita
te xō copulatiue affirmatiue sufficit vnā
ptē pñcipalē cē falsā cuius rō ē qz ad d
struendū sufficit vnū. ad cōstruendū xō
pla. Jō dī topi 2. q̄ facill⁹ ē destruē. q̄
construere verum autem cōstitit i con
structiōe et sctz i dīstructiōe. nā vez qd
est et qeqd pōit i hac diffinitōe ē affir
Sctz xō ē qd nō ē iō i hac diffinitōe pōi
tur negatio q̄ ē affirmati dīstructiō. Cñ
copulatiua pōt cē fca duplr. vno qz tñ
vna ps pñcipalē ē fca. alio qz ambe ptes
sūt fce. Ad possibilitatē regrit quāz
ptem cē possibile nullā alteri icōpossi
bile. ad impossibilitatē ei⁹ sufficit vnā
ptē cē impossibile. aut vnā alteri icōpos
sibile. Exēplū pmi vt tu curris et tu es
asin⁹. ex. secūdi tu es et tu nō es.

Aduerte tue cōditiones regunt ad
possibilitatē copulatiue. Prima qz que
libz ps sit possibilis 2. dato qz quelz ps
sit possibilis qz vna nō sit icōpossibilis
alteri qd tñ intelligit i copulatiua fca
ex duabus ppoib⁹. si aut cēt fca ex plu
ribus propositionib⁹ vt illa oīs homo
currit et tu es hō et tu nō curris intelli
gitur qz nō sit icōpossibilis alteri vt alijs
Cñ i exēplo dato ista tu nō curris ē in
cōpossibilis illis duabus lz cuius illarū
sit cōpossibilis. Vel dicas qz intelligitur
i oī copulatiua qz si ille due cōditōes ad
sunt illa erit possibilis. et secūda cōditōe
qz vna non sit icōpossibilis alteri.
In hac copulatiua aut data facta ex tri
bus ppositionibus lz vna sit cōpossi
bilis alteri tñ vna pars pñcipalis non
erit cōpossibilis alteri vt ps ideo nō
est possibilis. Ad impossibilitatē xō

sufficit vnā illarum deficere. Ad ne
cessitatem copulatiue regrit q̄lz cē ne
cessariū. Ad cōtingentiā xō regrit vnā
ptē esse cōtingentē alterā aut nō esse i
possibile nec eidez incōpossibilez vt tu
curris et tu es homo.

Aduerte qz ad cōtingentiā tres cōdit
ones regunt et si vna illaz defecit nō
est cōtingens. Prima qz vna pars sit cō
gens et ppter huius defectū ista non ē
cōtingēs deus est et homo est animal.
Secūda qz altera nō sit impossibilis et
propter defectū huius ista non est cō
tingēs quāuis ad sint prime due cōdit
ones scilicet tu es et tu nō es. Ad neces
sitatē xō tāti vna cōditō regritur. sc.
qz qz ps necessaria pñcipalis.

Disiunctiua est

illa in qua cōiūguntur plures ca
thegorematicē p notā disiunctiōis. vt tu
es homo vel tu es asin⁹.

Aduerte qz diffinitio illa limitat sic
allarum ipotheticarum diffinitiones
limitantur.

Aduerte secūdo qz nō disiunctiōis
potest sumi dupliciter. sc. disiunctiue et di
siunctim. Disiunctiue sumit quādo cōiūg
ppositiones vt tu es homo vel tu es ani
mal. Disiunctim sumitur qñ eminos vt sō
tes vel plato currit. Disiunctz adhuc du
pliciter potest teneri. sc. diuisiue et colle
ctiue. Diuisiue sumitur qñ ex ipso disiu
cto sequit disiunctiua de similibus emi
nis. vt sotes et plato currit qz sotes cur
rit vel plato currit. et a qualibz pte di
siuncti ad ipm disiunctū. valet cōitla. vt tu
es homo. qz tu es homo vel asin⁹. Colle
ctiue vero tenetur quādo ex huiusmōd
disiuncto nō seqt disiunctiua de cōsimili
b⁹ terminis vel ex qualz parte disiuncti
nō sequitur ipsum disiunctū: verbi gra
tia nō sequit ego differo a te. qz ego dif
fero a te vel a me quia sequeretur qz nō
essem tu vel ego. qd ē falsum.

Similiter nō sequitur. tu scis regem

sedere: ergo tu scis regem sedere. vñ tu scis nullum regem sedere. qz antecedens est verum. vt patet officia biliter z con sequens est falsum.

Dubatur quomodo p notam disiun ctionis coniungatur plures cathegorema tice. qz videtur oppositū. i. qz nō disiun ctionis separat z diuidit quō est veruz qz coniungatur. Ad hoc respōdet dona tus qz nota disiunctionis coniūgit voces. disiūgit tamē sensū. i. signū. z sic nō icō uenit qz vnū z idē disiungat z coniūgat respectu diuersoz. Sed diceret qz tunc nulla est disiunctiua mētalī cum nō sint voces in intellectu quas possit coniungere. Dicendū est qz donatus lo quitur solum de disiunctiua vocali cum maxime grāmaticē versetur circa ser monē. Si autē volumus vñr loquī de disiunctiua siue i mēte siue i voce siue in scripto sic dicēdū est qz nō disiunctōis finos vel ppōes coniūgit z disiūgit signa tum. De hoc tñ vide ample i sumulas quia auctor modozum significandi mō det donatum zc.

Propositionū disiunctuarū. alia est affirmatiua z ē in qua nō disiunctionis affirmatur. alia est negatiua z est i qua disiunctionis negatur.

Aduerte qz nota disiunctionis nega tur quando cadit s ipsam. Cadit autē s ipsa dupliciter aut quando preponitur toti propositioni vt dicēdo nō tu es ca pia vel tu es asinus aut qñ imēdiate p ponitur sibi vt dicēdo tu es capia nō t tu es asin. p. tñ hoc ē f. z s. uetuz mōm loquēdi. 2. qz modo secūdū incōsuetū modū loquēdi zc. Ad veritatē disiuncti ue affirmatiue sufficit vnā ptem esse verā vt tu es homo vel tu es asinus. Ad falsitatem requiritur qzlibet partē esse falsā vt tu curris vñ baculus stat in angulo.

Aduerte qz circa hoc due opiniones

sunt. Vna opinio est quaz sequitur ma gister petr^o bispan^o dicēs. Qz disiunctiua ē qz si vna pars est vera. z adhuc si que libz pars ē qz disiunctiua ē qz z ideo di cit magister qz sufficit vnā pte ēē verā z nō dicit requiritur. qz si ambe ptes sūt vere adhuc ipsa est vera

Alia est opinio quā sequitur sctus do ctor i logica sua z alga cel z plures alij dicētes qz disiunctiua o. esse qz tñ vna ps o. esse vera. Si autē ambe ptes eēt vñ disiunctiua eēt falsa z vtrāqz opinio p se bz rōem. Prima opinio maxime fun dat s duabz rōibz. p. nā ē arguēdo a p te disiunctiue ad totā ad disiunctiua sine impedimēto cōsequētia est bona qz ista cōntia ē bona tu es bō qz tu es homo vel tu es animal o. tener. tunc vltra i. cōntia ē bona z nōs erit vñ qz z nōs s. nōs est disiunctiua qz bz ambas ptes veras qz di siunctiua talis ē qz. 2. rō ē quia cōtradi^o disiunctiue affirmatiue assignatur p co pulatiua factā ex p. b. oppositis disiun ctive vt cōiter dicit qz oppositū illi^o tu es bō vñ tu es animal ē illō tu nō es bō z tu nō es aīal. sed duoz cōdictioz s. vñ est falsū aliud erit vñ sed hoc 2. ē falsū qz ē vna copulatiua cuius quelz ps ē falsa qz p. nūm ē vñ z ē ista disiun ctiva que bz ambas ptes veras qz zc.

Secūda opinio fundat rationem su am s duobus presuppositis p. nūm ē disiunctiue propriū est disiungere sē sum. id est significatuz. Hoc enī donatus affirmat z ratione patet quia disiun ctiva per hoc differt a copulatiua z nō per aliud ergo hoc est sibi propriū se cundum p. nūm ē qz ex eo qz res est vel nō est oratio dicitur vera vel falsa id est oratio dicitur vera que significat sicut est z dicitur falsa que significat si cut non est. Oratio dicitur qz vel falsa zc. hoc pz per philosophum in predica mentis. Hoc etiā ex ratione patet quia vñtas propositionis attrēdit penes signi ficatum. bis presuppositis arguunt sic.

Illa oratio est f^a que significat sicut nō
 est ex parte rei sed disiunctiua bñs duas
 partes & has significat sic nō ē vt pbabo
 q̄ i^a ē fta cōia tenet cū maiori p 2ª pre/
 suppositū mior probatur & capio illam
 disiunctiuam tu es hō vel tu es animal.
 tunc sic i^a significat res illas siue signi/
 ficata illaz rerum eē. i. disiuncta & sepa/
 ta per p^a suppositū & nō sūt disiuncta
 q̄ sūt ncut non ē. Itē hoc cōfirmant au/
 ctoritate Boecij dicētis q̄ cōiunctio disiū/
 ctiua ea inter que cadit sūt eē n̄ pmitit
 q̄ vnū est vt affirmatū & reliquū vt ne/
 gatū & dicēdo sor. vel plato currit sēsus
 est sor. currit & plato. nō v^t eo. Aliq vo/
 lentes cōcordare has opōes dicūt q̄ p
 pō disiunctiua dupliciter pōt dici & a. i. aut
 veritate cōpōitorū aut veritate cōpōis
 Veritate cōpōitorū i^a est & a cuius pro/
 pōes i ea cōpōite sunt & e i^a est & a veri/
 tate cōpōis cui nō repugnat vt si verus
 modus signū cōiunctionis p^o locut^o
 est magister. 2° loquunt^o antiq. bi nō re/
 cte cōcordāt iudicio meo. cui^o rō ē q̄ q̄/
 ro an. pō disiunctiua debeat dici abso/
 lute vera pp veritatē cōpōitorū tm̄: aut
 pp veritatē vtriusq̄. vtriq̄ peccāt. si pro/
 pter veritatē cōpōitorū tm̄ 2° opio fal/
 sa est si pp veritatē cōpōis tm̄ p^o opio
 vera erat. Possum^o tm̄ aliter eos con/
 cordare l3 forte nō sint cōcordādī. Et di/
 cemus q̄ quedā est disiunctiua propria &
 qdā impropria. Disiunctiua ppria est i^a q̄
 de tali materia fit i q̄ vnum oio pōitur
 & alterz remouetur vt aīal aut ē lanum
 aut est egz. Disiunctiua & o impropria est
 i^a que nō fit de tali māia vt tm̄ oio vnū
 ponat^o & alterz remoueat^o imo pōt fie/
 ri d tali materia vt ambo remoueat^o vt
 fortes est asin^o aut ē capra. aut i tali ma/
 teria vt ambo ponat^o vt fortes ē hō aut
 ē aīal. Ad propositū mō dico q̄ 2° opio
 quā factus Thomas sequit^o & multi alij
 loq̄ d disiunctiua ppa. Opio aut p^o quā
 seq̄t mag^o loq̄ d oī disiunctiua siue p
 pa siue impropria. Ad possibilitatē di/

siunctiue sufficit vnā partē esse pos/
 sibile. Ad impossibilitatē regrit^o q̄l3 pte
 eē impossibile. Aduerte q̄ magister dicē
 ad possibilitatē sufficit & nō dixit regri/
 tur q̄ pōt eē possibilis dupl^r vno^o qm̄
 tm̄ vna ps ē possibilis a^o qm̄ quelz ps
 ē possibilis. Ad necessitatē disiunctiue af/
 firmatiue sufficit vnā pte eē necessari/
 am. Ad cōtingentiā & o regrit^o q̄l3 pte
 esse cōtingentes & nullā alteri repugnā
 & nec dīctoria illaz ptiū. Vel dicatur
 & melius q̄ ad necessitatē disiunctiue re/
 gritur copulatiua factaz de partib^o op/
 positis eē impossibile. Ad cōtingentiā & o
 regritur copulatiua factā de pti^o op/
 positis eē cōtingentem.

Aduerte q̄ magister declarat dupl^r
 cognoscere disiunctiua necessariā p^o qm̄
 ē altero triū modoz dīctorioz aut q̄
 vna pars sit necessaria vera aut q̄ pres/
 contardicāt aut dīctoria ptiū dīcat^o
 exēplū tertij vt tu nō es hō v^t tu es aīal
 quā terriā distinctionē magister nō ex/
 pssit sed i^a accipit^o ex declaratiōe cōtingē/
 tis. 2° declarat breu^o s. qm̄ copulatiua
 facta d pti^o opposit^o ē impossibile. Di/
 siunctiua ē necessaria cui^o rō ē q̄ duoz
 dīctorioz si vnū ē impossibile aliud est
 necessariū. & eo. Sed cū illa copulatiua
 facta de pti^o oppositis dīcat illi disiū/
 ctiue. q̄ si illa copulatiua ē impossibilis di/
 siunctiua erit necessaria. Cōsist^o dupl^r dī/
 clarat cōgscē disiunctiua cōtingētē primo
 q̄ adsunt tres cōditōes sūt quaz prima
 ē q̄ quelz p^o sit cōtingēs 2° q̄ n^o alteri re/
 pugnet. 3° q̄ dīcta illaz ptiū nō repu/
 gnet. & si aliqua istaz deficiet non erit
 cōtingēs. declarat breu^o & subtili^o sic. s.
 quādo copulatiua facta de pti^o opposi/
 tis ē cōtingēs. Cuius rō ē q̄ duoz dīctorio/
 rū si vnū ē cōtingēs. & aliud. sed cū illa
 copulatiua facta de partibus oppositis
 ipsius disiunctiue sit eius dīctoria. q̄ si
 illa copulatiua est cōtingens & disiun/
 ctiua erit cōtingens non exemplifica/
 uī gratia breuitatis cum ex^o sint i textu

Predicabile

^{dupl'r su}
^{mit cōit}
r ppe. Predicabile cōiter sumptū ē ter
minus apt' nat' de aliquo p'dicari. r sic
tam termin' cōis q' discret' tā cōplex'
q' incōplexus dicit' p'dicabile. Aduer
te q' accipiēdo p'dicabile illo mō cōiter
ois t'inus mūdi dicit' p'dicabile r ratio ē
q' p'dicabile dicit' a p'dicari modo om
nis termin' potest predicari de aliq' aut
directe aut indirecte aut de alio t'mino
aut salti de seipō r isto' accipit porphi
rius p'dicari i capto de gñe cū diuidit p'
dicari in p'dicari de vno solo v' de plu
bus. Indiuuū. n. p'dicat de vno solo
v' de ho de plib'. Sed ppe sumēdo sic
diffinit'. Predicabile ē termin' vniuo
cus apt' nat' de plibus p'dicari r sic nul
lus termin' singularis nec transcendēs
aut cōposit' d' p'dicabile aut v' qd idēz
erit q' nullus talis ē termin' vniuocus.
Un' t'inus vniuoc' ē t'min' simplex p'ra
signs fm vnicā rōnem sicut li hō q' signat
sortē r platonē r oia sua signa f'z hāc rō
nem aīal rōale. Termin' equoc' ē t'min'
simplex plura signs fm diuerfas rōnes
vt li canis qd signat canē latrabile celestē
r martīnū r diuersis tñ rōib' vt patz rē.

Aduerte q' magr h' ponit tres diffini
tōes 2^a r 3ª ponit p' declaratōe p' q' ē
p'dicabilis ppe supri. Et he diffinitōes
note sunt q' magr eas bñ declarat. Nō
tñ dīam int' p'dicabile ppe supriz r v'le
nā idē sunt realr p'dicabile r v'le differt
aut fm rōem q' v'le d' vt est in multis p'
dicabile vero vt dicitur de multis.

Aduerte 2° q' vniuocū ē duplex r sūtr
equocū. f. vniuocū vniuocēs r vniuocū
vniuocatū. Vniuocū vniuocēs est t'min'
simplex signs plura vt diffinit'. Vniuo
cū hō vniuocatū est res signa p' t'minus
vniuocū r si diffinit' a p'ho in antep'dica
mētis. Vniuoca d' q'rum nomē est cōe
r fm illud nomē rō sube est eadē. Equo
cū equocās est t'min' simplex signs plu
ra vt h' diffinit'. Equocū hō equocatū

est res signa p' terminū equocū r sic diffi
nitur a p'ho in antep'dicamētis. Equoca
dicunt quoz nomē solū est cōe r fm il
lud nomē rō sube est diuersa. Predi
cabile ppe supri diuidit in qnq' v'lia. f.
gen' ipes; p'pū dīam. r accidēs.

Aduerte q' cōiter d' q' diuisio p'dica
bilis in t' qnq' est diuisio analogi i ana
logata. Analogus. n. est illud qd dicitur
de plurib' fm idē nomē r eandē rōnem
sed fm p'us r posteri' cū p'dicabile p' p'ri
us dicat de gñe q' de alijs. Scotus tñ
vult in qdibus suis sup' p'dicabilia q' sit
diuisio gñis in spēs. Utraq' opio p'babīl
est elige q' tibi magis placet rē.

Genus

^{est termin' vniuo}
^{cus p'dicabilis i qd}
de plib' differētib' spē vt al' de
hoīe r aīno. Gen' diuidit in gñalissimū
r subalternū. Gñalissimū est t'min' qui
cū sit genus non potest esse species.
Subalternum est terminus q' sic est ge
nus q' potest esse species.

Aduerte circa diffinitionū q' gen' d'
trib' mōis f'z por' in c. de gñe. p' dicit'
collectio multoz qdā mō se hñtium ad
vniū pncipiū vt collectio eoz q' sunt d' ea
dem parēla descēden' ab vno. 2° d'
gen' qd est pncipiū vniūsculuz q' gñatio
nis sic p'z r p'ra. 3° d' gen' cui supponit
spēs r sic accipit i p'pō cū de eo sit f'mo
apud logicos r p'hos. 4° ēr soler a grā
maticis accipi p' dīa sex' vt cū d' c' i ber
ta est gñis feminini r sortes masculini.

Aduerte circa diffinitōem q' qtuor p
ticule ponūtur i hac diffinitōe. p' est li
t'min' q' est loco gñis i qua uenit cū oī
bus alijs t'minis. 2ª vniuoc' p' quaz d'rt
a t'minis nō vniuocis sicut sunt t'mi sin
gulares trāscēdentes t'mi cōplexi r t'mi
equoci r uēit cū oīb'. 3^a p'dicabil' in qd
p' quā d'rt a d'ra p'ho r accñte q' nō p'dica
tur iqd r uēit cū specie. 4^a de plib' dif
ferētib' spē p' quā d'rt a specie q' p'dicat
de plurib' differētib' nūero solū. pos
ses tñ dicē r meli' q' sūt tria i hac diffini
d

tōe r qd lī cīn' vniuo' ē p' p'cula q' est loco gnis. alie xō sunt loco die.

Aduerte 2. q' porphiri' in c. de gnē i' nūit duas diffinitōes gnis. p'ia ē. gen' ē illud cui supponit spēs. 2. est gen' est qd p'dicat de plib' differentib' spē i' qd Et duas ēt descriptōes gñalissimā al' fīgt. p'ma ē. gñalissimū ē illud q' cū sit genus nō pōt ēē spēs. 2. est. gñalissimū est illud q' nō h' sup'raueniēs gen'. r alias ēt descriptōes subalternū ponit. p'ma est gen' subalternū ē q' cū sit gen' pōt esse spēs. scda est. subalternū est q' h' superueniens genus.

Species est cīn' vniuo' cus nō sup'mus p'dicabilis in qd de plib' differentib' nūero vt hō de sorte r platone. Spēs diuidit in spēm spālissimā r subalternā. Spēs spālissimā ē ista q' cum sit spēs nō pōt ēē gen'. Subalternā xō est ista q' cū sit spēs pōt ēē gen'. Ut spēs spālissimā est cīn' vniuo' p'dicabilis de plurib' differentib' numero solum.

Aduerte circa diffinitū q' spēs dicit' duob' mōis fm por' l'c. de spē. p'. spēs dī forma seu pulchritudo rei et isto. dī q' spēs p'mi digna ē impto. 2. accipit spēs p' eo qd ponit sub assigto gñe r sic accipit i' pposito cū de ea sit sermo apō logicos r phos. 3. etiā mō solet accipi a gramaticis p' dīa ipositiōis nois ad signū dū fm qd dī. vox p'mitiua est ista q' fuit p'mo iposita ad signū deriuatiua xō fario r mediāte alia. Aduerte circa p'mā diffinitōem spēi q' tres p'icle ponūtur i' ea p'ma ē cīn' vniuo' q' ē loco gnis p' quā uenit cū alijs vlib' 2. nō sup'm' p' quā dīr a gñalissimo qd dī sup'm'. cō. uenit tñ cū alijs vlib' q' nō sunt gñia generalissima. 3. p'dicabil' in qd de plibus differentib' nūero p' quā dīr a dīa p'po r accīte. Nec lī differentib' nūero ē q' rta p'cula q' nō facit ipm diffinitū differe ab aliqā q' nō differat p' p'culas p'cedētes s' ponit ad declaradū tñā p'culam

r ad exp'mendū magis nāz diffinitū. Nā posset ēē dubiū d' qb' p'dicat spēs quīs scires q' spēs est cīn' vniuo' nō sup'mus p'dicabil' i' qd de plib'. vt g' tñā p'cula optie declarēt addit de plib' differentib' nūero tñ r h' est tñ vna p'cula r nō due r sic tñ tres p'cule sunt i' hac diffinitōe r nō quatuor. Aduerte circa vltimā diffinitōem spēi spālissime q' lī solū declarat illā p'culā nūero. i. in. telligēdo. Spēs ē q' p'dicat de plib' differentib' solū nūero r tūc diffi' nō p'petit gñt dicēdo. gen' est q' p'dicat de plibus differentib' nūero solū q' fa expōnēs est falsa. f. r gen' p'dicat de plib' differentib' nō nūero q' gen' p'dicat d' plibus differentib' spē. sed dīa spē sūt dīa nō nūero q' p'dicat de plib' differentib' nō nūero. Et si dīcis ista ē f'la dīa spē sūt dīa nō nūero q' ista ē xā dīa spē sūt dīa nūero. dicit' q' ista sūt f'la xā. dīa spē sūt dīa nūero r dīa spē sunt dīa non nūero quīs ista sit f'la. dīa spē nō sūt dīa nūero. gen' q' p'dicat de plib' differentibus nūero r ēt p'dicat de plib' differentibus nō nūero quīs ista sit falsa gen' nō p'dicat de plib' differentib' nūero. Aduerte vltērius. q' por' in c. de spē posuit trīs diffinitōes spēi. p'ma fuit. Spēs ē q' pōitur sub assignato gñe. 2. Spēs ē de qua gen' p'dicat in qd. 3. Spēs ē q' p'dicat d' plib' differentib' nūero. p' due diffinitōnes p'petit cuius spēi r oz supplē hāc p'culā mediāte i' vtraq. 3. diffi'. p'petit solū spēi spālissimā. r oz addē hāc p'culā solū in fine de spē spālissima. Duas alias diffinitōes posuit por'. p'ma ē spēs spālissima ē ista vlt'ra quā nō ē alia inferior spēs 2. fuit spēs spālissima est illa q' sic spēs q' nō pōt ēē genus.

Differētia est cīn' vniuo'cus p'dicabil' de plib' in qualē essentialē vt rōnalē. Aduerte q' dīa tribus modis dī fm por' in c. de dīa. f. cōit' p'prie r magis p'p'e. Dīa cōit' dīa est ista

p^o aliquid dicitur ab a^o alteritate quadā. i. di-
uerſitate quadā quocūq; ſit dīa, ppe dī-
cta eſt iſta q̄ alter dicitur ab a^o inſepabili ac-
cīte. Dīa magis ppe dīcta ē qua alteruz
dicitur ab altero ſpecifica dīa vt rōnale eſt
hoīs dīa ⁊ de hac vltia ē ſmo i ppoſito
p^o et ponit duas alias diuiſiones
dīaz pma ē. dīaz alia facit alteratū alia
fac alud. Faciēs aliud vocat dīa ſpecti-
fica. Faciēs alteratū diuidit q; vt fac al-
teratū p accīis ſepabile vt p accīis iſc pa-
bile. 2^a diuiſio. Dīaz alia ſepabil alia in-
ſepabilis. Inſepabiliū dīarum a^o p ſe vt
dīe ſpecifice alie p accīis vt accītia iſe-
pabilia. Aduerte ſecūdo circa diffini-
tōem q; tres pīcule ponūt q; ex dīcti pa-
tent iō dimitto eas declarare. Aduer-
te 3° q; p^o in c^o de dīa poſuit qnq; de-
ſcriptōes. pma ē. dīa ē qua ſpēs abūdāt
a gīe. ſecūda dīa ē q̄ pīcat de plīb^o dif-
ferētīb^o ſpēs i eo q̄le cēntiale. tīa diffi-
nitio dīa ē q; ē aptū natū diuidē ea q̄ ſūt
ſub eodē gīe. 4^a ē. dīa ē qua differunt
a ſe ſingla. 5^a ē dīa ē q̄ diuidit ea q̄ ſūt ſo-
lū ſub eodē gīe ⁊ dūcitur gen^o ad cē ſpe-
cificū ⁊ ē pī rei. ⁊ q; vni^o rei eſt tū vna
diffi. pmo tōpicoz iō nō ſunt tot diffini-
tōes dīe vno cōſiderate ſz ſm diuerſas
cōſideratōes vt hz videri in li. pīcabi-
līū. pma. n. datur de dīa vt ē cōſtitutia. fa-
dat de dīa intermedia vt ē vīe. ⁊ ſi rēo-
neat differētīb^o ſpēcīe eſt pīa diffi^o dīe
Inquātū agit de illa li ⁊ ibi. tīa datur de
dīa vt ē diuiſiua gīis in ſpēs. quarta vt
differre faciāt ſpēs. qnta vt diuidat ge-
nus ⁊ cōſtituit ſpēm.

Ropūū eſt tīn^o vniuo-
cus pīcabilis
de pluribus in eo q; quale accī-
tale conuertibiliter vt riſibile.

Aduerte circa diffinitū q; pīum qua
duplīr ſumit ſz p^o in c^o de pīo. vno
q; ſoli conuertit ⁊ nō oī vt cē medicū eſt pī-
pīū hōī. 2° conuertit oī ſed nō ſoli vt eſſe
bipedē eſt pīum hōīs 3° q; conuertit oī ⁊ ſo-
li ſz nō ſp ut cācēcē ē pīū hōīs 4° q; con-

uertit oī ſoli ⁊ ſemp vt riſibile eſt pīum
hōīs ⁊ de hoc eſt ſermo in ppoſito.

Aduerte ſecūdo circa diffinitōem q;
quatuor pīcule ponūt in ea que de ſe
note ſunt ideo ex te cōſidera eas.

Aduerte 3° q; p^o in c^o de pīo ſic diffi-
nit pīum. Propūz eſt illud qd accīdit
oī ⁊ ſoli ⁊ ſemp. ⁊ p h q; dicit accīdit va-
tur intelligi q; ſit pīcatū accītale q; pre-
dicatur in quale ⁊ p hoc q; dicit oī ſoli ⁊
ſemp datur intelligi q; predicat conuer-
tibiliter ⁊ ſic idem ē ac ſi diceret pīūz
eſt predicatūz accīdentale q; predicatur
in quale conuertibiliter.

Ecīdēs eſt termin^o vni-
uocū pīcabilis
de pluribus in eo q; quale ac-
cīdentale nō conuertibiliter.

Aduerte circa diffinitū q; li accīdēs
duplīter ſumitur. vno modo vt eſt no-
men pīe i ppoſitionis alio^o vt eſt nom^o
2° i ppoſitōis. Si accīpiat pmo^o adhuc
duplīr vt dī 5° methaphiſice q; vno dī
illud q; eſt oīgens in pauciorib^o. alio^o
illud qd ē adueniēs enti in actu poſt ei^o
eſſe cōpletū. ⁊ hoc mō loqitur methaphi-
ſicus cū diuidit ens in ſubam ⁊ accīdēs
⁊ illud ſic ſumptūz ē equocū ad 9. pīca-
menta accīdentīū. Si 1° accīpiat 2° ad
huc quadruplīter ſumit. Vno^o vt ſīgt
idem qd extraneū put ſumit in elēchīs
de fallacia accīdentis. Alio^o ſīgt idēz qd
intentio. ſecūda. ſ. quoddaz quod cātur
ex ſola cōſideratione intellectus. ⁊ illo
mō oīa qnq; vniuerſalia ſunt accīdētia
alio modo ſīgt idem quod predicatū
nō eſſentiale. ⁊ ſic diuiditur contra pre-
dicamentū eſſentiale. ⁊ ſic eſt cōmune
duobus vltimis vniuerſalibus. ⁊ ponit
in diffinitione pīū a p^o 4° dicit idē
quod predicatū non eſſentiale nec per
ſe ſue conuertibiliter. ⁊ ſic eſt quīntum
vniuerſale de quo eſt ſermo in propoſi-
tō. Aduerte circa diffinitionē q; qua-
tuor particule ponuntur in ea que clare
ſunt. ideo vide ex te.

Aduerte vltari^o q^o porphirius i cap^o
de accñte ponit tres diffinitōes accñtis
Prima fuit. Accñs ē qd̄ adest z abest p^r
ter subī corruptionē: p^r quā diffinitōē
posuit diuisione vñā accñtis. q^o accñtiū
qd̄ dā ē sepabile: vt moueri z qescere: z
qd̄ dā inseparable: vt nigredo z conuo z
ethiopi: z albe^r niui. Et diffini^o data cō
pctit cuilibz accñti: q^o inseparable accñs
adhuc pōt abeē s^z intellectū. 2° diffinitio
fuit. Accñs ē q^o cōtigit inēē z nō inēē. 3°
diffinitio fuit. Accñs ē q^o nec ē gen^o nec
spēs nec d^ra nec ppū. sp̄ at ē in subō sub
sistēs. In p^r diffinitōe p^r h^o q^o dicit abest
dat̄ intelligi q^o ē p^rdicatū accñtale z p^r li
abest p^rter subiecti corruptionē dat̄ itel
ligi d^ra. s. sub c^o opposito pōt subm itel
ligi sine repugnātia intellectū. Vt si acci
dens ē p^rdicatū nō essēiale sub cui^o op
posito pōt subm itelligi sine repugnātia
intellectū. Vt si accñs ē p^rdicatū i essētia
le sub cui^o opposito pōt subm itelligi.
Vt sic accñs ē q^o p^rdicat̄ accñtaliter nō
uertibilis. Sufficiētia quinqz p^rdicabi
liū illo mō habet q^o oē vlt aut ē p^rdicabi
le essētalit̄ aut accidētalit̄. si essētia
lter aut i qd̄ aut in qle si i qle illd̄ ē d^ra
si in qd̄ aut de pluribus differētibz spe
cie aut de pluribus deferentibus nume
ro. sic species si ē gen^o si numero species
Si h^o accidētalit̄ aut ouertibilis z sic
ē ppriū aut nō ouertibilis z sic ē accñs zc̄.
Aduerte q^o sufficiētia p^rdicabiliū non
est nisi p^rbatio qd̄ p^r quā p^rdicabile p^rba
tur sufficiēter diuidi i i^o qnqz z nō i plu
ra. Et h^o p^rbat̄ reducendo istā diuisione
ad bimēbrē q^o oīs bona diuisio debz es
se bimēbris vel reducibilis ad bimēbrē
z q^o omnes diuisiones bimēbres quas
facit magister sunt bone. p^r q^o ille diui
siones s^z bōcui^o mēbra nō coicidunt z
nihil sub diuisio p^rtinēt quin sub mēbris
diuisiōis p^rtinēt. vt p^r de mēte Boetij
i li^o diuisionū. sed hic est hi^o. g^o zc̄. Ex p^r
dictis pōt itelligi q^o sit p^rdicatio directa
z q^o indirecta. p^rdicatō directa ē i q^o supi^o

p^rdicat̄ de suo inferiori. p^rdicatō indire
cta ē illa i q^o inferi^o p^rdicat̄ d^r suo supiori.
Aduerte q^o rō hui^o. q^o p^rdicatio d^rire
cta est qñ seruat̄. h^o rō p^rdicatiōis q^o ē q^o
illud qd̄ subijcit̄ se beat p^r modū matie
respectu illi^o qd̄ p^rdicat̄ z qd̄ illd̄, qd̄ p^re
dicat̄ se beat p^r modū forme respectu il
li^o qd̄ subijcit̄. Cū aut̄ supi^o se habeat p^r
modū forme respectu inferioris z inferior
p^r modū matie respectu superioris. iō quā
do supi^o p^rdicat̄ de suo inferiori i p^rdicatō
directa. z eo^o h^o indirecta ē p^rdicatio.

Predicatio essētalis
est ista i q^o
superius p^rdicat̄ de suo inferiori vlt̄ eo^o
vel d^ra de aliq^o suo indiuiduo vel de ali
quo illorum. p^rdicatio accñtalis ē ista
in qua ppriū vel accñs p^rdicat̄ de ge
nere spe vel d^ra vel de aliquo suo indi
uiduo vel eo^o. Vt breuius. p^rdicatō ef
fētalis est p^rdicatio terminorum eius
dem p^rdicamenti. p^rdicatio acciden
talis ē p^rdicatio finoz diuersorum p^re
dicamētoz. Terminus supior d^r q^o con
tinet aliū z nō eo^o vt aīal respectu hoīs.
Inferior q^o p^rtinēt vt homo respectu aīa
lis. Aduerte q^o essēiale capit̄ tripli
cē vno^o illud d^r essēiale alicui^o qd̄ ē
de eētia ei^o z sic qd̄libz supi^o z d^ra ē d^r
eētia inferioris alio^o essēiale d^r q^o ē flu
ens ab eētia z sic ppria pa^o d^r essētalit̄
subiecto. 3° d^r aliqd̄ eētiale alicui^o q^o
pōt idiffinitōe eius z tñ non est de eē
tia ei^o z suba posita in diffinitōe accñtis
d^r eētia^o accñti z h^o magis pprie appel
lat̄ eē de intrinseca rōne eius q^o de eēn
tia sicut subm respectu pprie passionis.
Ad p^rpositū p^rdicatio essētalit̄ ē qñ
essētale p^r p^rdicat̄ de re vlt̄ eo^o z nō ali
is modis. Aduerte 2° q^o accidētale d^r
dupl^r. vno^o vt distinguit̄ d^r p^r se alio^o vt
distinguit̄ d^r essētale si accipiat̄ p^r fal
sū dicere qd̄ risibile sit p^rdicatū accide
tale hoīs imo est p^r se in 2° dicendū p^r se
si h^o capit̄ 2° verum est qd̄ risibile sit
p^rdicatū accidētale hoīs q^o non est

essentiale hōi. Ad ppositū. p̄dicato ac
cidētā diuidit a p̄dicato accidentalī. 2.
nō aut p̄. Aduerte 3. dīam iter tūz
supiorē r magis cōem ois tū supior ē
magis cōis r nō cō si. n. d. esse supior d.3
cē sup aliū i recta linea p̄dicamentali at
nō est supior iō ēs nō est tūz supior ad
subāz f3 bñ tū cōior. Sltz se h3 inferior
respectu min cōis qz ois inferior est mī
nus cōis r nō cō. qz i d.3 ē inferior d.3 cē
infra aliū i recta linea p̄dicamentali.

Dubitat circa dicta p̄mo circa dire
cta p̄dicatōem qz aliqui est p̄dicatio dire
cta qñ supius nō p̄dicat de infer. ori vt
dicēdo hō risibilis equ? est binibilis. et
ita de alijs in qbus p̄dicat egle de equa
li g diffi? magri mala. t3 cōia qz alicui cō
petit diffinita cui nō opetit diffi? anis at
est de mēte porphirij in c. de specie vbi
dicit. o3. n. equa de eqs p̄dicari aut maio
ra de minorib? vbi oēs expositores dñt
qz loqutur de p̄dicatōe directa. Dubi
tatur 2. circa p̄dicatōem cēntialē qz cuz
magr duplr declarat p̄dicatōem cēntia
lem r aliq sit p̄dicatio essentialis f̄m de
claratōem 2. q nō erit cēntialis f̄m p̄
mā declaratōem vī q p̄mā declara? sit
diminuta cōia nō. anis pbat qz i? hō est a
sinus est cēntialis f̄m declaratōem f̄am
qz est p̄dicatio tūoz eiusdē p̄dicamēti
r tū nō est cēntial a f̄m p̄mā declaratio
nē qz nō p̄dicat supius de suo inferiori
nec dīa de aliq illoz nec cō. Ad p̄mū dī
qō magr nō loqutur de oī p̄dicatōe dire
cta sicut por? sed solū loqutur de oī tali p̄
dicatōe directa q sit ex tūis q sūt i recta
li? p̄nti. Ad 2. p3 soloiō require tu.

redicamentuz

est ordina? pluriū tūoz f3 sub
r supra r diuidit in decē p̄dicamēta.

Aduerte q p̄dicamentū secūdm sim
pliciu in cōmēto p̄dicamentoz sumit
quadruplr. p̄mo. cōiter p oī tūmo p̄di
cabili nūc sit cōis siue sit singularis.

2. p̄p. p termino cōi de p̄ribus p̄dica

billi 3. magis p̄p. p gñalissimo i aliquo
ordine p̄dicamentali. 4. maxie p̄p. p ordi
natōe pluriū terminoz se hñtium f̄m s̄b
r supra r isto? capī i p̄posito. Aduer
te 2. circa diuisionē p̄dicamēti i i. x. q
hui? diuisiōis sufficiē? sic pōt h̄f. Quia
ois ordina? p̄dicamēta aut ē tūoz signi
tium subam aut tūoz signituz accidēs
si p̄mo? est p̄dicamentū sube. si 2. aut ē
terminoz signitium rez absolute aut re
spectiue si p̄mo? adhuc duplr qz vel tal
res est rōne materie r sic est q̄titas vel
rōne forme r sic est qualitas. Si hō res
pectiue duplr qz vel intrinsece vel extri
sece si p intrinsecū sic est relatio q̄ iberet
sube rōe fundamēti qō est intrinsecum.
Si aut insit p extrinseca aut illud extri
secū cōpat ad subam sicut agens ad pa
tens aut sicut mēsa ad menratū aut si ē
habitus ad id qō h3 ipm. si p̄mo? causat
duo p̄dicamenta. i. actio r passio. Nā
motus vt est ab agente dicit actio vt re
cipit in patiēte dī passio. Si hō vt men
sura est duplr qz vel mēsurā illa est tps
r sic resultat qñ catur a tpe vt i re?palī
vel est loc? r hoc duplr qz vt cōpat ad
subam absolute r est vbi naz vbi catur
a loco in locato. aut cōpat ad locatū nō
absolute sed in habitudine ad partes lo
cati. r sic est positio. Si hō extrinsecum
compēt ad subam sicut habitus ad illō
qō habet ipsum r sic est habitus.

Quorū p̄mū ē suba

ū? sigliffi.
ē suba sub q pōit corp? sub corp corp?
aiatum sub corpore aiato. aial sub aia
li. hō sub hoīe sotes et plato. p̄redi
camentū sube sic describit. Est ordina
tio pluriū tūoz signitū subam f̄m sub
r sup illi tūi signitū subam p q̄s rñdet ad
interrogatōem factam p qd de reb? sub
stantialib? vt homo aial.

Aduerte vltēri? q vnaqueqz res suf
ficiētissime cogscit cū noie diffinitōe et
p̄p̄tate cogscibili. iō subam his tribus
declarabim? Nōmē aut declarabimus

si et bimo⁴ nois dabil⁷. Un suba ana
logice dicta d^r a substādo vel subsisten
do. nō. n. d^r a substādo tñ. q² nō ois su
ba substat. De². n. ē suba r nō substat ac
cū d^rib⁷ nec d^r a sustinēdo tñ. q² mā p^ria
ē suba r tñ nō subsistit. s³ bñ d^r a substā
do l^r subsistēdo. q² ois suba substat l^r sb/
sistit. Suba autē pncipal^r d^r a substādo l^r
subsistēdo sit. Ois. n. suba pdicamētal^r
substat r subsistit. omnis sub^a substans
l^r sustinēs est suba pdicamētal^r. r iō de²
r mā p^ria nō sunt in pdicamēto sube.
Diffinitōem sube pdicamētal^ris ponit
Aucēna 6°. sue methaphice distinguens
de suba dicit q² pōt dupl^r. cap^l. f. analo
gice vt ē cōls ad oēs subas. r sic tūc de
scribit^r. Suba est ens nō in subo ex^ris.
Alio^o accipit^r p pdicamētal^r suba. r sic d^rif
finit^r. Suba est ens bñs subalē q² d^ritatē
cui⁷ eē est in subo nō eē. r sic de² r mate
ria p^ria nō recipiūt pdicatōem sube in
recto. Proprietates sube ponit p^rius
in pdicamēto sube dices q² max^re. p^rius
est sube eē susceptiui⁷ orioz⁷ fm sui mu
tatōem. Hui⁷ autē pdicamēti r alioz⁷ ar
borē posui in margine vt facillius iuue
nes menti cōmendare possint.

Genus generalissimū

Subā

corporea		incorporea
		spēs subalē.
g ^o subale	corpus	
aiatum		inalatum.
		spēs subalē.
g ^o spālē	vnens	
sensibile		isensibile
		spēs subalē.
g ^o subale	aial	
rōnale		irratiōale
		afinus leo
spēs spālissima	homo	
soz. plato. ille bō. i ^a bō. aliq ^o bō. singula		

ria. supposita. Indisuldua.

Sequitur pdicamēti. f. q²titatis.

redicamentuz

quantitatis est ordinatio plur/
um terminoz⁷ signitium q²titatē se habē
tium fm sub r supra. Illi tñ signit^r q²ti
tatem p^r q² rñdet ad qōnem factā de re
bus subalib⁷ p^r quantū vt p^r q².

Aduerte circa hoc pdicamēti q² quā
titas sic describit^r a p^rho in 5° methaphi.
in c^reto. Q²ti est illud q² est diuisibile
in ea q² insunt quoz⁷ quodl^r est natū esse
hoc aliqd. Q²titas cōtinua ē illa cui⁷ par
tes copulant^r ad terminū cōm. Q²titas
discreta est illa cui⁷ p^rtes nō copulant^r ad
aliquē tñū cōm. Linea est q²titas lōga
sine latitudine r pfunditate cui⁷ extrēa
sunt duo puncta. Supficies est q²titas
longa r lata sine pfunditate cui⁷ extrēa
sunt due linee. Corp⁷ est q²titas longa la
ta r pfunda. cui⁷ extreme sunt due sup
ficies. Locus est vltima supficies corpo
ris cōtinētis immobilis. P^rimū tēpus ē nu
mer⁷ mot⁷ p^rmi mobilis fm p^r r postē
rius. Numerus ē multitudo ex vnitati
bus aggregata. Ordē tacet mag^r. licet
etiā p^ris posuerit i pdicamētis q² ibi
loq^rtur p^ris fm opinionē. Archite taran
tini. r nō fm p^ram opionem. Propctas
ho q²titas est fm eā equale vt ineq^rale
dici. Sufficiētia cor⁷ q² ponunt in pdi
camento q²titatis pōt bēri p^r has diuisio
nes s³ mag^rm quaz⁷ p^ria est. Ois quāti
tas aut est mensura cōti^a aut discreta. p^r
q² rō mensure p^r se cōpetit cuilibet q²ti
tati. vt p^rbat. io. methaphice. 2^a diuisio
Omnis mensura discreta aut est p^rma
nens aut successiua. Si p^rmanēs illa est
numer⁷. Si successiua illa erit o^ro. 3^a
diuisio. Mensura cōti^a aut est p^rmanens
aut successiua. si p^rmanēs est magnitudo
si successiua est tps. 4^a diuisio. Ois
mēsurā cōti^a p^rmanēs aut ē intrinseca aut
extrinseca. si intrinseca sic est linea sup
ficies est corp⁷. si extrinseca ista est loc⁷

Genus generalissimū.

linea	numerus o
superficies	binarius
corpus	trinarus
locus	
tempus	

redicamentuz

gis pfecto. vt dicit Boetius in predicamentis. 2^a g^a est potentia naturalis et potentia. Caput bicipotentia non vt dicitur per quatuordecim in subiecto apto nato. quia sic in nullo predicamento ceteris. 13 caput per potentiam dimiuitur quia additur bⁱ in dⁱpositum ad op^{er}ationem naturalem. potentia dupliciter sunt. 1^a vt est de transcendens. 2^a potentia. n. et act^{us} diducit ens 2^a metaph. Alio vt est principium transmutandi aliquid in quodlibet aliud aut ab alio in quodlibet aliud vt est ex naturae data. 3^a sic diffinitur. Potentia est quitas et natura data quod aliqd potest et ipotesis est ad agendum. sic sumit in p^{ro}posito. 3^a g^a est passio et impassibilis quitas. quod oritur in h^{is} passio surgit ex leui passio. passibilis quod quitas ex fortiori altior pcedit. h^{is} species oritur a p^{ro} quod quitas visus tact^{us} gust^{us} et olfact^{us} sunt in hac 3^a specie vt imutatur sensus Sunt autem in p^{ro} vt sunt dispositio fixa in subiecto. 4^a gen^{us} est forma et circa aliqd constantia figura. Boetius dicit quod accipit^{ur} forma per dispositionem membrorum conuenienti^{um} et discouenienti^{um} quod repit solui in rebus aiatibus. Figura vero per declarationem rei qualificatam quod repit in rebus ita aiatibus quod iaiatibus. Aliter vero vt quod sit idem realiter differat autem r^{ati}o. quod forma dⁱ vt subin informat. figura vero vt respicit finem. Burleus vero in p^{ro} predicamentis dicit quod et ponit expositionem. In 7^a t^{er}mⁱnⁱ philosophorum dicit quod forma accipit^{ur} per forma artificia figura vero per forma artificialium et naturalium. Bradwardinus dicit quod forma sit circa quantitatem que est corpus figura circa supericiem. rectitudo et circularitas circa lineam. Dubitaret quod an iste species qualitatibus sint distincte ita quod illud quod ponitur in vna specie non ponatur in altera. Circa hoc sunt tres opiniones. Albericus vult quod sint species distincte. unde dicit quod in prima specie qualitatibus sunt tantum qualitates insensibiles. siue sint spirituales vt virtutes intellectuales et morales siue corporales vt sanitas et egritudo. qualitates autem sensibiles vt p^{ri}ncipales et p^{ro}uenientes ab eis non sunt in hac specie collocande. quia diuersorum generum et non subalternatum positum diuerse sunt species et differentie.

Quia autem philosophus exemplificando de his que sunt
 in prima specie qualitatis dicat ut calor et
 frigus. dicit Albrus quod philosophus non vult quod illa
 sint primi spe qualitatis sed solum exempli
 cauit quod contingit aliquid fixe inherere vel non
 fixe vel facilius vel difficilius. Alii tamen dicunt
 quod philosophus per calorem intelligit iram. per frigus vero
 tristitiam que sunt in prima specie cum sint qualitates
 insensibiles. Burleus autem vult quod non sint spe
 cies proprie. quia idem realiter reperitur in pluribus
 speciebus. Nam calor secundum philosophum et frigus sunt in
 prima specie qualitatis et in 2^a et in 3^a sunt
 modi. quia ratione differunt. per aliam. nam rationes sunt
 in prima et in 2^a et in 3^a spe. scilicet. n. in 3^a ut sunt
 per operationis intellectuales. sunt autem in 2^a
 ut sunt fixe dispositiones vel non fixe
 in subiecto. Magister autem in suis predicamentis
 vult quod non sunt species nec sunt modi sed sunt
 species modales pertinentes ad hoc predica
 mentum secundum esse. et ad predicamentum relationis hoc
 dicit. Non sunt autem species proprie quia aliquid quod
 est in una specie est et in alia specie. ut calidi
 tas frigiditas que sunt in prima specie sunt etiam
 in 3^a. ut durum et molle que sunt in 2^a specie
 sunt et in 3^a. quia sunt qualitates sensi
 biles secundum philosophum et philosophorum. Nec
 sunt modi proprie quia modus in eo quod modus
 non est per se in predicamento. scilicet. est modus. sed
 sunt species modales conicantes quod non sim
 pliciter secundum omnia contra dicta sub eis. sed hoc quod
 in quantum unum et idem inuenitur in pluribus
 illarum species. unde qualitas sensibiles que sunt
 in prima specie sunt qualitates acquisite. que vero sunt
 in 2^a specie sunt innate. qualitates autem sen
 sibiles sunt in 3^a specie siue sint acquisite siue
 sint innate. Nihil ergo quod est in prima specie et in
 2^a et nihil quod est in prima. aliquid tamen quod
 est in prima est in tertia. et aliquid quod est in tertia est in
 tertia. Cum autem philosophus dicit diversorum generum
 non subalternati positum dicitur sunt species
 intelligit de generibus simpliciter dictis.
 non ad finem quod. ut in 1^a. et c. Tu potes addere
 quartam opinionem et dicere quod non sunt modi dicitur
 nec species modales sed modi speciales et con
 sidera parum per super hoc.

Sufficientia autem habet predicamentum a diuer
 sis dicitur modo assignari. Magister talis posuit
 rationem in predicamentis suis. Dicitur qualitas autem
 est subiectum ratione forme aut ratione materiae. si ratione forme
 aut ratione forme acquisite aut innate. si ratione forme
 acquisite ista est habitus vel dispositio. si ratione forme
 innate ista est naturalis potestas vel impotestas. si autem est
 ratione materiae. aut ratione materiae patiens. aut ratione materiae
 terminata. si ratione materiae patiens ista est passio
 vel passibilis qualitas. si ratione materiae terminata
 ista est forma vel figura. Materia. n. non
 solum a quantitate sed etiam a forma sibi ter
 minatur. ergo deus dicit quod qualitas cum sit
 quidam modus et modus sit determinatus que
 dam et qualitas sit de terminis que determinatur
 potest subiecti ad esse accidentale et hoc
 potest tripliciter esse quia vel in ordine ad na
 turam et sic est habitus vel dispositio quia vel dicitur
 philosophorum. habitus sunt dispositiones quedam
 perfecti ad optimum. perfecti autem ut ibi sub
 ditur est quoddam dispositum secundum naturam
 vel determinat potestiam subiecti ad actio
 nem et passionem et hoc dupliciter quia vel
 in ordine ad actionem et passionem non
 solum simpliciter et sic est potestas naturalis vel
 impotentia. aut in ordine ad actionem vel
 potentiam aut in ordine ad actionem et
 passionem insensum et sic est passio vel pas
 sibilis qualitas aut determinat potentiam
 subiecti in ordine ad quantitatem et sic
 est forma vel circa aliquid constans si
 gura. Burleus autem diceret quod cum qua
 litas sit quedam dispositio substantie po
 test considerari dupliciter aut in ordine ad
 subiectum aut in ordine ad actionem et pas
 sionem. si potest dupliciter aut secundum modum
 inherendi fixe vel non fixe. et sic est habi
 tus et dispositio. aut secundum modum terminan
 di et sic est forma vel circa aliquid constans
 figura. si 2°. scilicet. in ordine ad actionem
 vel passionem et hoc dupliciter quia vel ut est
 principium actionis et passionis realiter et sic
 est potentia naturalis vel impotentia vel ut
 est principium operationis intentionalis
 et sic est passio vel passibilis qualitas
 ex his collige arborem ut tibi placet.

Genus.
 habitus vel dispositio naturalis pō vel intellectus
 grammatica;
 logica
 phia
 volūtas
 memoria

Quartus pntū est pntum relationis.

redicamentuz

relationis est ordinatio pñum terminorum signitum relationem secū dum sub et supra. Illi termini significāt relationem per quos cōuenienter respō detur ad questionem querentem de ali quo ad quid est. Quid sit enim huius predicamenti est questō ad quid secū dū magistrum in predicamentis suis.
 Aduerte circa hoc predicamentuz qd relatiū sic diffinit a pho in predicamē tis. Ad aliquid dicuntur quēcūq; hoc ip spum qd sunt alioz dicūtur vel quolibz aliter ad aliud. Prīmū gen^o subalternū est equiparantia que sic describit. Equi parantia est refo que vtriusq; extremi denotat eqūlitate. vt vicinitas similitu do et equalitas. 2° genus est superpositō que sic describit. Suppositio est relatio que denotat in relatiū in quo est maio ritate: vt paternitas dñatio et magistra tus. 3° genus ē suppo que sic describit. Suppo est relatio qd denotat in relatiū in quo est minoritatem: vt fillatio seruī tus. Proprium relatiū est dici ad cō uertentiam. Sufficiētia relatiū a diuersis diuersimode assignat. cū tñ ex intentione phi. 5. metaphi. ostet tres esse modos relatiū. quoz primus ē fm unitatem vel numerum. 2° fm potē tiam actiuam vel passiuam. 3° fm men suram vel mensurabile. Cōter solet sic

generalissimum.

Qualitas

impō passio vel passibilis qualitas

amor	lumen
durities	odum
mollities	timor
debilitas	tristitia
	lux
	color
	sapor

Forma vel circa aliud

ostans figura.
 circulus
 monangulus
 binangulus
 triangulus
 quagangulus

assignari. Relatiū. quedā referūt modo numeri vel vni^o qdam aliter. Si primo^o dupliciter qd vel fm unitates vt fm numerum. Si fm unitatem quedā importāt subam vt idem. quedā quanti tatē vt eqle. qdā qūlitatez vt simile: s; s; numerū quedā respiciunt determinatū numerū: vt duplū et dimidiū. quedā ide terminatū vt multiplex et submultiplex si qd aliter referunt qd numerus vel nō numerus adhuc duplicet. qd vel fm po tentiam actiuam et passiuam. vel fm me suram et mensuratum. Si primo^o fm po tentiā actiuā et passiuā aut dicunt actum vt calefaciens et calefactū: aut dicūt ap titudinē vt calefactiū et calefactibile. Si qd fm mensuraz et mensurabile sic scia ad scibile et sensus ad sensibile refe runtur relatione reali: sed scibile ad sci entiam et sensibile ad sensum referunt relatione rōnis. Magister aut aliē inuē distinctionez inter spēs relatiū. et ost dit aliter sufficiētiā penes. s. fundamen ta sic. Relatiū quedā sūt equiparantie quedam non. Relatiue equiparantie sūt vt simile equale vicinus. Si qd non sūt equiparantie aut sunt suppositionis vt

magister pater dñs. aut suppositiois vt
filius discipulus seruus. In his. n. multū
difficile est diuidere vsq; ad spēs spālīs
simas pp dñas ignotas cu; relatiua sint
minime entitatis fz om. s. metaphisice.

Relatio

equiparantia	suppositio	suppositio
amicicia	fuitus	paternitas
fraternitas	filatio	onium
similitudo	minoritas	maioritas

Quintum predicamentum est predica-
mentum actionis.

redicamentuz

actionis est ordinatio plurium
terminorum significantium actionē fm sub r. s.
Illi tñm signant actionē per quos uenit
ter responderet ad qñe qrentem de aliq
in quid agit. Questituum. n. huius pdica-
menti fm magistrum est questio in qd.
Aduerte circa hoc pdicamentū q actio
sic describitur a Hilberto i sex pñcipijs
Actio ē fm quā in id qd subijcitur ager
dicimur. Generatio ē mutatio de nō eē
ad esse. Corruptio est mutatio de esse ad nō
esse. augmentatio ē mutatio de minori
quantitate in maiorem. Diminutio ē mu-
tatio de maiori quantitate in minorem.
Alteratio est mutatio de qualitate i qua-
litate. Motus fm locum est pgressus
de loco ad locum. proprium actionis ē
ex se inferre passionem. Sufficientia
huius pdicamenti sic assignat a Burleo
ex intētiōe Hilberti. Actionuz alia est a-
ctio aīe alia est actio corporis. Actionuz
anime alia est cum cognitione alia est si-
ne cognitione. Actio anime sine cognitione
est actio anime vegetatiue que diuidit
quia est alia saluans spēm vt generatio.

alia est saluans indiuiduum. vt nutritio
et augmentatio et subistis ponitur indi-
uidua. Actio anime cū cognitione diui-
ditur quia alia est actio anime sensitue
alia intellectuē. et sic ulterius. Actio cor-
poris diuiditur in actiones corporis sim-
plicis et in actionē corporis mixti. et sic vl-
terius. Magister autem aliter hic inuit
sufficientiā. Nam cum actio sit motus
specificatur a termino ad que; sicut mo-
tus. Motus autem large acceptus vel
est ad substantiam vel est ad accidens.
Si ad substantiam vel principaliter ter-
minatur ad esse et sic est generatio vl ad
non esse et sic est corruptio. Possunt vl-
terius distingui fm illam qua dicuntur
generari et corrumpi: vt generare hominē
equum corrumpere: generare equū: cor-
rumpere hominē: et sic de alijs. Si hō mo-
tus est ad accidens vel est ad absolutū
vel ad accidēs respectiū. Si ad accñs
absolutū vel ad quantitatem vel ad q-
litem. Si ad quantitatem: vel termina-
tur ad esse maioris quantitatis: et sic est
augmentatio. vel ad esse minoris quāti-
tatis: et sic est diminutio. Deinde augmē-
tatio vel diminutio possunt ulterius di-
stingui fm diuersitatem dimensionum
Si hō illa ē ad qualitatem illa dñ altera-
tio que alteratio distinguitur fm q ē ad
dñas spēs qlitatis. Si. n. ad caliditatez
sic motus dicitur calefactio. Si hō ad
frigiditatem dicitur frige factio. et ita de a-
lijs. Si hō ad accñs respectiū ē ad vbi
et sic est motus scdm locum. q distingui-
tur scdm dñas pñis: vt motus sursum.
motus deorsum: et sic de alijs.

Sextum predicamentū est predica-
mentū passionis.

redicamentuz

passionis est ordinatio plurium
terminorum significantium passionē fz
sub r. s. Illi termini signant passionē p qñ
cōuenienter responderet ad qñe; querē-
tem a quo est simpliciter siue qd forma

lter patitur vt excludamus baculum ⁊ similia. Questituum bulus pdicamēti secundum magistrum est questio a quo ē.

Aduerte circa hoc pdicamētū qd passio sic diffinitur a Hilberto. Passio ē effectus illatioꝝ actiois. Et Albert⁹ vult qd li qd teneat expositiue ⁊ passio dicit

effectus actionis in facto esse dī. aut illatio in fieri. Burleus ⁊ vult qd li qd teneatur copulatiue. ⁊ qd spēs passionis eodē modo sumuntur sicut spēs actionis sola mutatione facta actiui in passiuū. Ideo diffinitiones earum sufficientiamq; pdicamenti relinquo.

Pati

gēare conipe augere dīminuere
boiez leonē in longum in longuz
bunc bunc latum latum
pfundum pfundum
sic sic sic sic

Agere

fm locum mouere alterare
sursum calefacere
deorsum frige facere
introsum bume ctare
sinistrosum siccare
dextrosum

Septimum pdicamentum est pre dicamentum vbi.

redicamentuz

vbi est ordinatio plurius terminorum significantiuz vbi scdm sub ⁊ supra. Illi termini significant vbi p quos conuenienter responderetur ad questioes factam per vbi. vt sunt isti termini h il lic in platea in ecclesia. Vbi pdicamētū qd vbi sic diffinit a Hilbto. Vbi est circūscriptō corporis a loci circūscriptiōe proueniens. i. vbi est quedam forma simplex causata a circūscriptiōe loci per quam aliquid dicitur esse in loco formaliter sicut albedo est forma p quā aliquid dicitur esse albus. Habes enim imaginari qd quemadmoduz sigillus imprimit suum characterem in ceram: ita locus ex eo ꝑ ambit locatum imprimit vnam formam in ipsuz que dicitur vbi.

Primum genus subalternum non erit esse in loco. sed erit vbi per quod aliquid dicitur esse in loco. Similiter ⁊

genus subalternum non erit esse in spatio: sed erit vnum vbi per quod aliquid dicitur esse in spatio. Cum enim ista nō sunt nominata nominibus simplicibus circum loquimur per ista illa que sunt simpliciter species. Sufficiētia huius pdicamēti a diuersis diuersimode as signatur. Burleus in libro sex principio rum dicit qd cuz vbi causetur ex circūscriptiōe loci secundum diuersas species loci debent accipi diuerse species vbi. ⁊ quia tertio phisicorum secunduz commentatozem species locorum debent sumi secundum species corporum simplicium quorum quinq; sunt species vt vult philosophus in libro de celo ⁊ mundo. quia quedam mouentur circulariter vt celum. quedam sursum simpliciter vt ignis. quedam sursum secundū quid: vt aer. quedam deorsum simpliciter. vt terra. quedam deorsum secundū quid vt aqua. ideo diuidit vbi sic scilicet in vbi mobile motu circulari. ⁊ in vbi mobile motu recto. ⁊ diuiditur vbi mobile motu recto: quia quoddam est extremū

z quoddā mediū z vbi extremū dīscit
quoddā est sursum z quoddā deorsum.
Itr vbi mediū diuidit. z sic iste sūt ipēs
spālisime. Magr aut atr inuit diuilio.
ne dicēs q vbi diuidit in vbi p qd aliqd
dī eē in loco. z in vbi p qd aliqd dī eē
in spatio. vbi p quod aliqd dī eē i loco
diuidit in ptes ipēs spālisimas. vt i vbi
p qd aliqd dī eē in domo. z vbi p qd ali
qd dicit eē in eccla vt in vbi p quod ali
aliqd dicit eē studio. z ita de alijs. Vbi
p qd aliqd dī eē in spatio diuidit i vbi p
qd aliqd dī eē in cāpo. z in vbi p quod
aliqd dicit eē in platea z in via z ita de
alijs z sunt spēs spālisime. Hilbert' tñ
videt diuidere vbi in vbi simplex et in
vbi cōpositum z nō aliter. vide si placz.

Ubi

mobilis mo. cir. i mobil' mo. recto.

extremum me^o

sursum deorsum

Ubi

in loco	in spatio
in oratorio	in platea
in capella	i campo
in ecclesia	in via

Octauū. p̄dicamentuz est p̄dicamē
tum quando.

redicamentuz

qn̄ est ordinatio plurū t̄minoz
fm̄ sub z supra illi t̄m̄i s̄gn̄t qn̄ p quos
r̄idetur ad q̄onem factā p qn̄. vt bodie
cras p̄dic. Quēstionū huius p̄dicamenti
est quando.

Aduerte circa hoc p̄dicamētū q quā
do sic describitur a Hilberto. Quando
est q ex adiacentia temporis derelinqt
in re tpali ex vnione tpis ad illā re tpa
lem a qua forma singulari denoiatur ali
quid eē in tpe sicut ab albedine denoiat
aliqd album. p̄mū gen' iubalthernū
cit in tpe. i. quādo p qd aliqd dicit eē i
tpe. Tps est duratio successiua rez ḡia
buii z corruptibilium. Describit aut sic
a pho 4.º phii. Tps est numerus mor'
pmi mobilis fm̄ prius z posterio'. 2º
g' est in euo. Eui aut est duratio muta
bilis angeloz tō sūt. 3º gen' est i eter
nitate. i. qn̄ p qd aliqd dicit eē in eterni
tate. Eternitas aut est duratio imutabi
lis dei tō simul. Nō tñ q magr capit lar
gius qn̄ q̄ facit Hilbertus. Accipit enim
Hilbertus solū vt est forma qdā dereli
cta a tpe in re tpali. z sub tali qn̄ nō cōt
net eui nec eternitas. Sed magister ac
cipit qn̄ put est v' forma derelicta in re
a durone mensurante ipam siue talis du
ra' sit tēporis siue eui siue eternitas. z
tūc describit sic. Qn̄ est qd ex adiacētia
durōis derelinqt in re mēsurata p ipm.

Sufficiētia huius p̄dicamēti sic as
s̄gn̄tur a Burleo in sex p̄ncipijs: Quādo
aliud est simplex. s. qd causat ab vbi. ali
ud cōpositū. s. qd causat a tpe. Qn̄ cōpo
sitū diuidit. qz aliud est derelictū a tēpo
re p̄nti. aliud atpe nō p̄nti. Quādo dere
lictū a tpe nō p̄nti diuidit. qz aliud dere
lingtur a tēpore p̄terito aliud a futu
ro. Quādo aut de p̄terito diuidit per
d̄as qbus tñ non sunt noia iposita sed
vtimur istis noibus loco illaz derelict
a tpe besterno z derelictis ab alto tēpo
re qd est tēpus extremū. Magr x̄o inu
it aliā sufficiētiā sic. Qn̄ aliud est dere
lictum a tpe aliud a nō tempore. Quan
do derelictū a tēpore diuidit in qn̄ bodi
ernū. in qn̄ besternū. z qn̄ crastinū z hec
sunt species specialissime. Quādo ve
ro derelictū a nō tpe diuidit. qz aliud qn̄
ē derelictuz ab euo. aliud ab eternitate.

Quando

In eternitate

In evo

In pre
i ano
i nese
in die
i hora

novum predicamentum est predicamentum situs.

redicamentum

situs vel positio est ordinatio plurium terminorum significationum positionem secundum subiectum et substantiam. Illi termini significationum positionem per quos referuntur ad quod positionem factam de aliquo per quod vel qualiter. Que situm. n. b. predicamentum est quod vel qualiter.

Aduerte circa hoc predicamentum quod positio sic describitur a Hilberto. posito est quodammodo situm partium generationis per ordinatio. Alii quodammodo aliquos tenet expositiue rei generatione ordinatio. quod positio non est nisi ordinatio partium in toto in comparatione ad locum. Alii volunt quod licet teneatur copulatiue et dicunt quod per hoc quod dicitur quodammodo situm partium tangit positionem que est a respectu. n. ut sedere iacere stare. per hoc quod dicitur generationis ordinatio tangit positionem que est a natura ut aspectus et leue. Tres species ponit magister. scilicet sedere. stare. iacere. sedere sic describitur est talis situs partium in toto in comparatione ad locum. et ita dicat de alijs suis. Pro partium autem ponit primo assistere ipsi subiecto.

Sufficientia hoc predicamentum sic assignatur a Burleo ex interpretatione Hilberti. Positio est a se per inata. a se est a consuetudine nature. Positio inata diuiditur. quia alia est partium in equalitatis. ut asperitas. alia est partium in equalitatis ut lenitas. et sunt species specialissimae. Positio vero a consuetudine nature diuiditur in stare et non stare. Non stare hoc diuiditur in sedere et iacere. que et sunt species specialissimae. Magister hoc loquitur de positione que est consuetudine nature. ut est sedere stare iacere. Aut quia

Hilbertus negat aspectus et leue esse positiones sed dixit qualitates esse aut quia positiones ex consuetudine nature sunt alijs notiores. Ideo potius eas explicauit quod qualitates ordinantur notum est ex dictis.

Sit' vel positio

stare
sic

iacere
sic

sedere
sic

Decimum predicamentum est predicamentum habitus.

redicamentum

bitus est ordinatio plurium terminorum significationum bitum secundum subiectum et substantiam. Illi termini significationum positionem per quos convenienter referuntur ad quoniam generationem de aliquo circa quod sine qualitate est bitus. Questiuus. n. b. predicamentum est quod circa quid secundum magistrum.

Aduerte circa hoc predicamentum quod bitus sic describitur a Hilberto. bitus est ex adiacentia coram et eorum que circa corpus sunt. i. bitus est quodammodo foris simpliciter ex derelicta a corporibus et eorum adiacentia que sunt circa corpus. ut sunt vestimenta arma. Habitus capitur tripliciter. vno per qualitate de difficili mobili. 2o per vestimentis. 3o pro adiacentia. i. per foris circa ex adiacentia corporum. Species sunt coronatus esse annulatum esse calciatum esse vestitum esse et ita de alijs. Iste non sunt proprie species sed illas circuloquitur ex carentia vocabulorum. per coronatum esse intelligitur formam per quam aliquid dicitur coronatum. et ita dicitur de alijs suis. Proprium autem est habitui in pluribus existere. Sufficientia huius predicamenti difficultis valde est. attamen sic potest assignari. Habitus quidam est totius. ut vestitus esse armatum esse quidam est partis. ut coronatum esse annulatum esse.

Habitus

coronatu esse
sic sic
armatum esse
sic sic

calclatu esse
sic sic
vestitum esse
sic sic

Dubitat primo quomodo sex predicamenta ultima sint distincta. scilicet causa per se ubi quoniam si tus et habitus. quia omnia ista vel sunt respectus quidam vel quedam foris in portat respectum. si primo modo cum omnis respectus sit in predicamento relationis omnia ista predicamenta erunt in predicamentis relationis. si 2° tunc quodlibet horum dicitur aggregatum ex forma et respectu ut gratia exempli actio dicitur aggregatum ex motu et respectu ad agens. si nullum aggregatum per accensum est in predicamento 5° metaphisice. quia ens per se dividitur in. id est predicamenta. si nullum tale est in predicamento.

Circa hoc sunt due opiniones. una color quod dicitur quod omnia ista predicamenta sunt quidam foris importantes in respectu ut dicebat de actione actio est motus cum respectu ad agens. et cum dicitur quod sic quodlibet est aggregatum per ans negum. unde non dico quod actio sit aggregatum ex motu et respectu sed dico quod est motus cum tali respectu ut est ab agente. Motus. n. est sic materiale ut est ab agente est formale actio. n. materialiter est ipse motus formaliter hoc est respectus ad agens adequate at est motus ut est ab agente. nego tamen quod sit aggregatum ex motu et respectu ad agens. etc.

Alia opinio est subtilior quod dicitur quod quodlibet horum est respectus quidam. Unde actio non est nisi respectus quidam fundatur in motu ad agens. et passio est motus quidam fundatur in motu ad patiens. et cum dicitur quod quodlibet respectus est in predicamento relationis. negat hoc. Et si diceretur quod de qua que est iter respectus qui sunt in predicamento relationis et aliorum generum. Dicitur quidam quod hoc interest.

quod respectus quod est in predicamento relationis color exigit in fine ad quem alium respectum sibi color respondet. si respectus quod est in sex principijs non requirit in fine ad quem alium respectum sibi correspondet. Actio. n. ut est unum de sex principijs dicitur respectum motus ad agens. Unde respectus ipsius motus ad agens dicitur actio et respectus ipsius motus ad patiens dicitur passio. tamen nec in agente nec in patiente est respectus ad motum. si sit respectus agens ad patiens. et eo. quod si respectus non est actus et passio sed due relationes. scilicet actui et passivi ut ita dicatur de alijs. etc.

Dubitat 2° quod videntur esse plura predicamenta quod. id est. ratione diversarum questionum. ad quod respondetur per aliquod horum predicamentorum ut sunt iste. cur quare utrum. et si quas philosophi exprimit 2° peribermis. si est quod est quod est et per quod est. Si tamen a nota a grammaticis ut quis vel qui que quod vel quod. similiter quo unde qua ut arguat sic. Quot sunt questiones diverse tot sunt diversi modi predicandi. quot sunt diversi modi predicandi tot sunt predicamenta. si a primo ad ultimum quot sunt questiones diverse tot sunt predicamenta sed questiones sunt plures dicte ut dictum est quare. etc. Confir-matur quia non videtur maior ratio quod ubi faciat unum predicamentum quod quo unde qua. etc.

Ad hoc respondet magister in predicamentis suis dicens. quod. id est. sunt questiones principales predicamentorum habito respectu ad diversos modos predicandi. Unde quid est questio predicamenti sube quale qualitatis quantum quantitatis quod ad quod est relationis in quid et a quo est actiois. Dicitur. n. queritur in quid agit ignis respondetur in lignum. et a quo patitur aqua. respondetur. ab igne. quod ubi pertinet ad predicamentum ubicationis et quoniam quantitatis quod qualiter vel quomodo pertinet ad situm et quod circa quod ad hitum. Ad ar. dicitur quod sicut sunt alia transcendenta que non sunt in aliquo predicamento per se nec per accensum nec per reductionem. si de scendunt in omnia predicamenta. ut ens unum

¶ *metaph.* Ita sunt aliqua, quæ sunt que non appropriantur alicui predicamento sed se applicanda omnibus predicamentis ut si est quid est per quid est et cur quare ut patet. Nam cur et quare importat quoniam proprie quod est et vix importat quoniam si est aut quia est. Ita est quod quod sit interrogativa transcendens applicabilia omnibus predicamentis. Et quod quod large sumpta est transcendens applicabile omnibus predicamentis stricte vero solum predicamento subiecti. Questio quod large sumpta est transcendens stricte vero ad predicamentum quantitatis pertinet. Ita vero quo qua re ducuntur ad ubi et quo vadis est discernere ubi intendis esse et unde venis est dicere ubi fuisti ante motum. et per hoc patet responsio ad argumentum et confirmationem.

Sillogismus est oratio

in qua quibusdam positis et concessis necesse est aliquid aliud evenire per ea que posita sunt et concessa. Aduerte per circa diffinitum, quod quatuor sunt particule speciei argumentationis. scilicet sillogismus id est conclusio enthymema et expositio. Argumentatio sic describitur a Boetio per topicorum suorum. Argumentatio est argumenti per orationem explicatio. id est oratio explicans artem composita ex premissis et conclusione. Argumentum vero est ratio rei dubie fidei faciens. id est medium per bas conclusionem. Quid sit sillogismus patet a magistro huius diffinitione sillogismus quæ diffinitionem capit a Boetio li. 1. topicorum suorum. Inducit vero est progressio a particularibus ad universale. Enthymema est sillogismus imperfectus. id est oratio in qua non omnibus positis inferitur festinata conclusio. ut omne animal currit ergo omnis homo currit. Exemplum est quod particulariter per particulare quoddam contendit ostendere per se receptum illis ut dicat orator a Tullio consule necari cathelinam cum a scipione graccus fuit interpretatus.

Aduerte secundo circa diffinitiones quod si oratio est loco generis. est enim ora-

tio genus ad sillogismus quia sillogismus est oratio hypothetica rationalis in qua coniunguntur tres categorice per notam rationis. Omnis enim sillogismus est consequentia. omnis enim est oratio hypothetica. ideo omnis sillogismus est oratio hypothetica. oratio ergo erit loco generis. Nec turberis quis oratio sit genus remotionum argumentationis vero genus proprium quod et diffiniatur per genus remotum et non proprium. quia licet quando generi remoto additur oratio ultima ut huius. huius tam ample ut summas per huius quod dicit quibusdam positis. id est dispositis in modo et in figura tangit premissas sillogismus que ordinantur in modo et in figura. et per hanc particulam differt ab alijs argumentationibus. per hoc vero quod dicit necesse est aliquid evenire tangit conclusionem que sequitur ex premissis. Unde oportet scire quod propositio proprie sumpta est oratio quæ posita ad eam sequitur aliquid. Est autem conclusio approbata propositio.

Addit autem magister hanc particulam concessis sic et Boetius quam non potuit per se in priorum diffinitione sillogismus. nec etiam in primo topico. quare autem hoc sit vide contra summulas.

Et sciendum quod sillogismus omnis

constat ex tribus terminis. Aduerte quod circa quæ terminus orationis maior extremitas quæ sumit in propositione cum meo terminus est quod cum intellectus format sillogismus procedit discurrendo a magis noto ad minus notum. In predicamento autem discursu terminus finis primus quæ ultior est siue magis notus per orationem currit intellectui. Maior orationis quæ ultior est magis notus. 2. at terminus quæ intellectui occurrat est quod non est ita ultis ultia notus terminus huius logicæ cum ite terminus per. Huius autem 2. terminus scimus in esse per terminum. et huius orationis quæ per orationem in cognitione. Ultimus terminus minus notus orationis minor extremitas cui scimus inesse conclusionem terminum vel conclusionem. orationis minor propositio quæ minus notus vel 2. non ut dicendo orationis huius est animal. for. est huius for. est animal. 2. notandum quod figura est debita dispositio terminorum.

Aduerte cām quare pma figura ē qñ
me^o subijci i pma p^oec r p^oicat i 2^a cā
est qñ tūc me^o x^o est mediū qñ sapit nām
vtriusq; extremi. f. sub i r p^oi. p^oicat. n.
r subijci vt dictū ē. Si x^o mediū p^oedi
cat in vtraq; d^or 2^a f^o. Cuius ratio ē qā
l^oz mediū nō sit x^o mediū sapiēs natu
ra sub i r p^oicati. tamen qñ digni^o est p^oe
dicari qñ subijci ideo bec f° 2ª locus t^oz.
Si x^o mediū in vtraq; subijci dicit 3^a
f^o r vltima. qñ mediū in ea nō stat in me
dio sicut in pma: quod est digni^o nec p
dicat sic i tēda sed subijciunt. Plures
autem f^o nō possunt eē qñ tres termini i
duab^o p^ooibus nō possunt aliter varia
ri. Sed quereret qñ quare talis disposi
tio terminoz fm subiectionē r p^oedica
tōem dicta est f^o. Dicit p^o similitudinem
ad figuras mathematicas. sicut. n. t^omini
lineaz in mathematicis aliē r alē situati
variant spēs figuraz. Nam tria puncta
que faciūt triangulū si inter se qualit^o di
stabit erit spēs trianguli qñ dicit egla
terus siue isopleurus. Si x^o duo aliq^ol^or
distabunt a termino quoz duoz iter se
distantia est maior vel minor distantia
eoz ad terminū est spēs trianguli qñ dicit
tur isosceles. Si x^o oēs distantie pun
ctoz sint inaequales est spēs trianguli qñ
dicit gradus siue scalenon. Si fm diuer
sitate illoz triū terminoz subijciēdo
r p^oedicando fiūt tres figure sillogismo
rū. l^oz alio^o qñ i figur^o sup^oficialib^o iā dicit

Tertio est notan /

dum qñ quedam est ouerso directa r qñ
dam indirecta.

Aduerte cām huius quare conclusio
directa d^or qñ maior extremitas p^oicat
de minorē cā est quia maior extremitas
h^oz veram rōem p^oedicādī respectu mio
ris extremitatis r minor h^oz verā rōnem
subijcilitatis respectus maioris extrēi
tatis. quia maior extremitas ē sicut for
ma respectu minoris. r minor est sicut
materia respectu maioris. iō^o est direc

ta r p^odicatio directa. cōtra x^o indirecta
dicit. qñ qñ p^odicat nō habet verā rōem
p^oedicandī: r quod subijci nō habz ve
veram subijcibilitatis. quia. rē.

Quarto notandū

qñ oīum illaz figuraz sunt decem r nō
ueni modū.

Aduerte qñ modus in p^oposito sic dis
finitur. Est ordinatio duaz p^oponuz cir
ca qualitatē r qñtatem. r d^or modus est
quedā accēntalis determinatio ipsaz p^o
positionū sūti. Utrū autē f^o sint tres
r sūti vtrū mōi sunt. i^oz. vide 3° sūmulas.

Barbara celaret

uarij serio baralipton.

Celantes dabitis capesmo frise somoz
Cecase camestres festino ba. oco vara
pti Felapton disamis datifi bocardo se
rison.

Nota duo mag^o p^odeclaratōe horūz
x^o suum p^omo qñ cū illis dictōibus ipozā
tibus oēs mōs figuraz ponant quatuō
l^ore vocales. f. a. c. i. o. Per a intelligitur
p^opo v^olis affirmatiua. p. e v^olis negatiua
p^oi p^oicularis affirmatiua. p. o p^oarticularis
negatiua. Barbara g^o cūz habeat ter
a cōstat ex tribus p^opositionib^o v^olib^o af
firmatiuis. r ita de alijs. h^o p^os.

Nota 2° qñ oēs sūti reducunt^o ad qua
tuor p^omos mōs qñ incipiunt ab his cōso
nantib^o b c d f. vt barbara clarent darij
ferio qñ incipiūt a b reducunt a barbara
qñ incipiunt a c ad celarent. r qñ incipiunt
a d ad darij. g ab f ad ferio. Modus
autē reductōis declarat p^o duos x^o sus.

Simpliciter verti

vult s p vero per acci. M vult transpo
ni c p impossibile duci.

Qui x^o sus declarant sic qñ vbi cūq;
ponit s in his dictōibus datur intelligi
qñ p^opositio intellecta p^o vocalē imēdiate
p^oecedentē d^oz ouerti simplr r p p d^oz cō
uerti per accidēs: r per m qñ fiat trāspō

In premissis ita q̄ maior fiat minor. et eo
 q̄ p̄ c̄ q̄ reducat p̄ impossibile. est enī redu
 ctio p̄ impossibile q̄ ex opposito conclusio
 nis cū altera p̄missa inferat opp̄ alteri
 us p̄missa. Et est ḡnalis modus p̄ quem
 p̄hs pbat in p̄mo p̄or̄ quēciq̄ illū cē
 bonum. hoc clare p̄ in textu.

Aduerte tñ vñū circa modos figura
 rū. q̄ vt dicit Boetius in cathegorematis
 tibus suis quatuor primos modos in p̄
 ma figura in analecticis suis posuit Ar
 istoteles. Ceteros vero. s. Theophras
 tus et Eridenus addiderūt quib⁹ p̄or̄
 pbirius vir grauissime auctoritatis vi
 sus est consensisse oēs modos 2° figure
 et 3°. Posuit etiam Aristoteles in anale
 cticis suis. i. in libro priorum. Salua ta
 men reuerentia Boetij philosophus po
 suit sapēmo fr̄isefomorum in p̄mo p̄o
 rum. Dicit enim. Cum autem positius
 et putatiuus et vniuersaliter sumptus p̄
 uatiuus semp sit illis minoris extremi
 tatis ad maiorem. imo addit. Similiter
 autem et in alijs figuris. q̄ patet manife
 ste q̄ p̄hs posuit duos modos conclu
 dentes indirecte in prima figura. etiam
 vñū modū concludētē indirecte in 2^a fi
 gura vt festino. et vñū in 3^a vt ferison
 tra Boetium.

Aduerte vltērius p̄ maiorē doctrina
 silloz qdam sunt cathegorematici. qdam
 ipotbeticī. Cathegorematici s̄ illi q̄ citāt
 ex p̄positionibus cathegorematicis ipo
 tbeticī vero qui cōstituūt ex ipotbeticis
 Silloz cathegoricorū qdam sunt de in
 esse. qdam modales. Silli de inesse sunt
 illi qui cōstituūt ex p̄pōib⁹ de inesse
 Modales x̄o qui cōstituūt ex p̄pōib⁹
 modalib⁹. Silloz de inesse qdam sunt
 ostensiuī. qdaz sunt ad impossibile. Sil
 ls ostensiuus est q̄ continet totū vñū
 discursum ex p̄missis. s. duabus conclu
 dens vñam cōclusionē. vt omnis homo
 currit. tu es hō. ḡ tu curris. Silis ad im
 possibile est ille q̄ continet duos discursus
 p̄ncipalr. s. vñā p̄missa ad conclusio

nez alluma et contradictorio cōclusionis ad
 cōtradictoriū alteri⁹ p̄missa. vt dicēdo
 ois homo est aīal. ois homo est lapis. cr
 go ois lapis est aīal. sed aliquis lapis nō
 est aīal. ḡ aliq̄s lapis nō est hō. In sūma
 ḡ sunt quatuor diuersitates silloz. onisi
 ui ad impossibile modales et ipotbeticī
 apud modernos. licz Aristoteles multa
 plura genera silloz ponat in libro p̄orū
 vt in regulares cōuersiuos ex oppositis
 et alia multa q̄ patent legenti libz illum.
 Magister aut̄ solum de ostensiuīs dec
 minat breuiter. Si aut̄ deo placebit faci
 ciam tractatum breuissimū i quo illa ge
 nera sillogisimorum narrabo. Et sic ē fi
 nis tractatus sūmularum ad laudem dei
 et beate virginis.

Propositio ^{acce}

ptio terminī in p̄positiōe pro
 aliquo vel p̄ aliquibus. Sup
 positio quadrupliciter accipit̄. vno^o p̄
 ut est idē q̄ p̄positio idēdōstrabilis nō
 demonstrata in scientia in qua est. Sup
 positio dicens esse vel nō ad differentia
 diffinitionis q̄ nō dicit esse nec non esse.
 vt omne totum est maius sua pte. Si ab
 equalibus equalia demas remanentia
 sunt equalia. Alio modo suppositio ac
 cipitur prout est in predicamento relati
 nis. et sic dicitur q̄ sunt tria genera sub
 alterna relationis. s. superpositio suppo
 sitio et equiparantia. Alio modo accipit̄
 suppositio. put idē est q̄ positio t̄minī
 sub alio termino. Et sic in quolibet pre
 dicamento est aliq̄s t̄min⁹ suppositiōis
 quia in quolibet predicamento est aliq̄s
 terminus positus sub alio. vt homo sup
 ponitur aīali. et aīal supponit hoīem acti
 ue. 4° accipit̄ suppositio. put est p̄prietas
 termini existentis extremū p̄positionis
 et sic accipitur in p̄p̄ et suppositio sic ac
 cepta nō est nisi positio termini sub alio
 s. p̄ alio in p̄positione. s. pro suo signifi
 cato. ens enim ponitur p̄ significato in
 p̄positione et capit li sub p̄o li. p̄. hoc vi
 c

de ample contra suppositiões.

Aduerte circa diffinitioem q tres pti
cule ponunt in diffinitioe. p^a est li. accep
tio fini q est loco gñis. nā ois supposito
est acceptio fini 7 nō eō. 2^a in ppōne ad
oriam acceptiōis ēi ēx ppōem q nō ē sup
positio. 3^a p aliq vel p aliqb. l. p suo si
gnificato p suis sigtis ad oriam finca
thegorematis formatr supri. qd nībil si
gnificat. vt dicēdo ois hō currit. li ois nī
supponit. q. si accipiat in ppōe p aliq. s.
p distributōe nō tñ p formali. sigto nec
materiali. nō p materiali. q. qñ capīf for
matr nō stat p materiali. nec ē p forma
li sigto q illud nō hz. vñ fincathegoreu
ma formatr sumptū nec sigt aliqd nec o
sigt aliqd. aliquatr tñ sigt aliqd vt phs
vult in pmo piberme. dicēs. Dis nanq
nō vñ est sed vñ sigt. Sed aliq argu
et. o diffinitioem. q. alicui cōpetit diffini
tio cui nō cōpetit diffinitū. Nā xbum fi
ne copula accipit in ppōe q aliq suo sig
to. s. p formali cum sit terminus p se si
gnis. 7 tñ nō supponit. q. solū subm 7 p
dicatū supponit alr re de suppōe cēnt
false insufficiēter cū nō declarēt quō co
pula suppoat. Dd q diffinitio d3 sic sup
pleri. Suppositio est acceptio fini in p
positioe extrematr se hñt 7 nō extremo
rū vñtūi p aliq vel p aliqb. 7 sic exclu
ditur instantia. 7 hoc est de mente magi
stri in logica magna.

Aduerte vltius oriam inē sigre sup
ponere 7 hñficari q. se hñt p ordinē. pro
quocūq. n. termin⁹ hñficat pro eodem
supponit 7 nō eō. 7 p quocūq. supponit
illud sigt 7 nō eō. Ideo sigre i plus se hz
q supponere 7 supponere plus se habet
q hñficari. xbi gratia i hac ppōe homo
currit li homo sigt oēs hoies presentes
p̄teritos 7 futuros. supponit. aut solum
pro presentibus ratione xbi de pñti ve
rificat aut pro vno cū stet determinate
sub quo l3 disiunctiue dēscēdere ad sua
supposita. Si enim solus fortis currat
ppō est vera. Amplius terminus signifi

cat siue sit in ppōne siue extra ppōnem
supponit aut solū in ppōe.

Aduerte vltius circa diffinitione3
suppositiōis q diuersi diuersimode diffi
niunt ipsam. Magr in logica magna vi
cit. Suppō est sigtio termini in ppōne.
Petrus hispanus concordans cū magro
hñcit. Suppō est acceptio termini in p
positioe. Petrus mianuanus dicit q sup
positio est statio termini in ppōne. Qui
dam modern⁹ dicit q suppō est ppetas
subiecti ad p̄dicatum in ppōe compara
ti. Cōmuniter aut glosatur sic diffinitio
magistri hec suppō est acceptio fini. i. ex
acceptioe ēi de h tñ vide āple o suppōes.

Suppositio diuidit q alia est matia
lis alia psonalis. Materialis est acceptio
termini in ppōne p suo materiali sigto.
Personalis ē acceptio fini i ppōe p suo
formali significato. Circa diuisione3
aduerte q quatuor fuerūt opioēs d sup
positioe in q̄t diuidat. Una. n. est opinio
q solum ponit suppōem p̄diale 7 oēs a
lias negat 7 h opinio est petri mātuani
sicut p3 in logica sua quā vide si placet.

Alia est opinio q ponit tñ duplicē sup
pōem. s. materiale 7 psonale cui opinio
nis est magr in logica parua. 3ª opinio
ponit tres spēs suppōis. s. materiale pso
nale 7 simplicē cui opinio est magr i
logica magna 7 h cōis opinio ē l3 sic inē
opinātes diuersitas sit maxie inter rea
les 7 terministas vt declarabo nūc. Nā
petr⁹ hispā⁹ realistaz opri⁹ dicit q suppō
psonal est acceptio fini cōis p suis infe
riorib⁹. Simplex aut ē acceptio fini cōis
pre vñ sigta p ipm: vt cū dicit. homo ē
spēs. Materialis xō est acceptio termi
ni p se vt cū dicit hō est dissim. Ochaz at
terministaz pnceps dicit q suppō pso
nalis est qñ termin⁹ p suo sigto suppo
nit siue illud sigtum sit ens extra aiām
siue vox siue intentio aie siue scriptum.
exemplū pmi ois homo est aial li homo
supponit p suo sigto qa homo nō impo
nitur ad signandum illos hoies. exempluz

Secūdi vt oē nomen vocale est ps oīs
nō supponit nisi p vocibus qz imponit
ad signū illas voces. exemplū tertij
oīs spēs est vlt vel oīs intentio aīe est ī
aīa vtrūqz subm supponit psonālī quia
supponit p illis p gbus imponit ad signū
dum. exemplū qrti oīs dictio scripta est
dictio nō subm supponit nisi p signis su
is. Suppositio simplex est qn terminus
supponit p intentōe aīe sed nō tenet sig
re. vt homo est spēs li homo supponit p
intentōe aīe qz ista intentio proprie est
spēs tamen nō signū istam proprie lo
quendo. Suppositio materialis est quā
do terminus nō supponit p signū s3 p
voce vel scripto vt homo est nōmē li ho
mo supponit p se ipso nō tñ signū se ipm.

4ª opinio pncipalis ponit qtuor spēs
suppositōis. s. materialē psonalē simpli
cem z naturalem z hanc opūionēz pōit
sanctus Vincentius ordinis predicatorū
quam dicit esse de mente cōmenta
toris z alberti z precipue sancti Thome
z cum hec multū sciētificā sit perstrigā
īpsam in fine huius tractatus quo meli
us potero. Aduerte circa diffinitōes z
pmo circa primā qz li acceptio terminū ī
ppōe est loco generis li p signū materia
li est loco dīe p quam suppositio mate
rialis distinguitur a psonali. Consimilr
in secūda diffinitōe li acceptio tmini in
propositione est sicut genus li pro signū
formali est dīa p quam differt ab alijs.
Pro intellectu harum diffinitionū ma
gister notat quid est signū materiale z
quid formale z dīam horum z pōit du
as notificationes vide ipsum. In sūma
tamen vult qz ipsemet terminus vel sibi
similis est signū materiale sūipsi⁹
terminū. res aut ad extra signū p ipsū ter
minū est signū formale ipsius. hoc di
co vbi terminus habet duo significata
qz si nō habet nisi vnū signū tūc forma
liter signet se z aliqd ex se. vt li ens.

Sed aduerte causam huius quare. s.
si tmini⁹ habeat duo significata ipsemet

terminus dicat signū materiale sūip
sius. res vero ad extra formale. Ratio
est illa quia quādo cūqz aliqua duo cō
petunt vni. 3° quod prius cōpetit dicit
materiale respectu illius qz posterius cō
petit z quod posterius competit dicitur
formale quia quod p̄suppōitur alter
est sicut materia eius vt genus respectu
differentie. modo quia terminus signū
ficat se ipsum naturaliter. signū autem cū
se aliquid ex impositione. prius autē cō
petit termino quod naturaliter inest qz
quod ex impositione est sibi datum. 3°
signū naturale est dictum materiale. si
gnificatum vero ex impositione est ob
iectum formale. Et locutus sum de termi
nis in voce z in scripto. In mente enim
licet terminus naturaliter significet se
z etiam extra se prius autem significat
se z per posterius extra se. Ideo si ipse
met terminus erit significatus materia
le sui ipsius z res extra signū forma
le. Ex quibus sequitur primo qz quilibet
terminus qui nō est de seipso veri
ficabilis nisi mediante signo materiali
habet vtrūqz significatum scilicet ma
teriale z formale vt li homo. 2° sequi
tur qz quilibet terminus qui est de seipso
verificabilis sine tali signo habet solū
vnum significatum scilicet formale vt
li ens. Quinto sequitur qz sicut ali
quis terminus prime intentionis vel im
positionis habet tantum vnum signifi
catum z aliquis vtrūqz. ita aliquis ter
minus secunde intentionis vel imposi
tionis. Quarto sequitur qz aliquis ter
minus prime intentionis vel impositiōis
potest supponere materialiter z aliquis
personaliter ita aliquis est terminus 2°
intentionis vel impositionis.

Aduerte circa primum cor^o quod nō
absolute verus est qz quilibet terminus
qui nō est de seipso verificabilis sine ad
ditamento signi materialitatis habet v
trūqz significatum quia li omnis nō ha
bet vtrūqz significatum quia nō habet

formale cum nihil significet formaliter sed qualiter significet et tamen non significatur de se ipso sine additamento signi materialitatis. illa enim non est vera omnis est omnis imo non est intelligibilis sed magis: quod si velles quod esset vera per se / cundum cor^m tunc haberet solum significatum formale quod est falsum quia significat se ipsum materialiter. et similiter est de alijs terminis non per se significatiuis ergo debet intelligi cor^m de terminis per se significatiuis. Aduerte secundo circa 2^m cor^m quod non quicumque terminus habens terminum unum significatum habet formale significatum imo terminorum habentium unum significatum quidam habet terminum formale ut ille qui est verificabilis de se ipso sine additamento signi materialis ut liens et c. quidam habet terminum male ut icu^m si per se significatiuis quod est compositum ut omnis nullus bus bas a b c. Significatum enim formale est datum ex impone et materiale naturaliter inest loquor de terminis in voce quia in mente omnes termini naturaliter significant sed terminus secundum prius et posterius. Ex correlario si magister non habet quod quicumque terminus habet tantum unum significatum quod illud sit formale. De hoc tamen vide ample contra summulas.

Alia duo correlaria sequuntur ex primis et de se non sunt ideo nihil de ipsis.

Tantum cognoscatur quo termini

supponunt. Omnis terminus habens solum significatum formale solum personaliter supponit. Ratio huius regule patet quia ex quo talis terminus habet solum significatum formale solum potest accipi in propositione pro tali significato formali sed quando terminus accipitur pro significato formali supponit personaliter ut patet per diffinitionem suppositionis personalis ergo a primo ad ultimum quando terminus habet solum significatum formale supponit personaliter.

Secunda regula. Omnis terminus ha-

bens utrumque significatum si sibi addit significatum materialitatis solum materialiter supponit. Ratio regule patet est de se quia significatum materialitatis contrahit terminum ad significandum materiale. fuit enim ad hoc impositum a primo impositore ad contrahendum. scilicet terminum ad significatum materiale.

Tertia regula cuiuscunque propositio nis extrema sunt termini primo intentionis vel impositionis quibus non additur si secundum materialitatis tam subiectum quam predicatum supponunt personaliter. Fundamentum huius regule et aliarum sequentium est quia talia sunt subiecta qualia permittunt eorum predicamenta. modo pro regula habeamus quod predicatum est libet propositionis supponit personaliter nisi addatur significatum materialitatis cuius ratio est quia illud predicatum vel habet tantum formale et sic supponit personaliter per primo regulam vel habet utrumque significatum et tunc semper pro nobiliores accipitur et illud est formale et ideo si non addatur significatum materialitatis semper supponit personaliter quia ex quo differens accipitur pro nobiliores. Deinde per fundamentum predictum cum talia sint subiecta qualia permittunt eorum predicata. predicatum non permittit subiectum supponere materialiter sed personaliter quia significatur de eo per signum formale et non male ut patet dicendo homo est animal tam li homo quam li animal supponit personaliter.

Quarta regula cuius cum propositio nis subiectum et primum sunt termini 2° intentionis quorum secundum habet solum significatum formale et primum utrumque tam secundum quam primum supponit personaliter si non additur significatum materialitatis. Ratio huius regule tacta est in 3° nam primum supponit personaliter quia pro nobiliores signum et secundum cum non habeat nisi unum significatum. scilicet formale et personaliter supponit primam regulam ideo utrumque supponit personaliter ideo hec regula vera.

Quinta regula. Si extrema sint termini

2^a itē dōis l ipōis r fōz bēat vtrūq; fīgū
 7 p̄dicatū. sīl r vtrūq; l p̄dicatū for tū n
 dat regula gūalis. qm̄ intdū vtrūq; sup
 pōit psonat. intdū alitē materialr. Si
 tū vis b̄re ēt regulā nō q p̄dicatū temp
 supponit psonat si nō addat signū ma
 litatis. vt dcm̄ est. Sz ad cōgscendū q̄r
 subm̄ supponat scias q cū talia sint sub
 lecta q̄lia pmittūt al p̄dicatū talr suppo
 net subm̄ q̄l r p̄dicatū pmittit. Si n. p̄di
 catū supponēs psonat rificet de fīgto
 formali subī subm̄ supponit psonaliter
 Si rificet de fīgto mali subm̄ supponit
 māliter. Si aut p̄dicatū posset rificari d
 vtroq; s. de mali r formali subm̄ suppo
 nit psonat. q; supponit p nobilioi. hoc
 p3 dīscurre dō p ex^a. p̄mū est. ppō est
 o tam subm̄ q̄ p̄dicatū supponit pso
 nat. q; rificat de fīgto formali subī.
 2^a ex^a. ppō est fīg^a tam subm̄ q̄ p̄dica
 tum supponit psonat q; p̄dicatū potest
 rificari de subo tam p fīgto materiali
 q̄ psonali r supponit p digniori r illud
 est formale fīgū simplex. g psonalit^a
 3^a ex^a. ppō est nomen. q; p̄dicatū nō p̄t
 rificari de subo nisi p fīgto materiali r
 nō p formali. vt p3. iō sub3 supponit ma
 teriat. p̄dicatū rō psonat. 4^a ex^a. p
 pō est termin⁹ icomplexus. q; p̄dicatū
 nō pōt rificari de subo nisi p fīgto ma
 teriali. iō subm̄ supponit materialr. p̄di
 catū rō psonat. Ex his mō appet rō
 hui⁹ re^a. q; nō pōt dari vna re^a general
 sed due vt dīximus.

Sexta regula cuiuscūq; ppōis p̄dica
 tum est terminus p̄me intētiōis v̄l im
 positōis r subm̄ 2^a deducto impedimē
 to alteri⁹ signi materialitatis tam subm̄
 q̄ p̄dicatū supponit psonat. vt spēs ē
 homo. Rō huius regule est q; tā p̄di
 catū supponit psonat cum supponat
 p digniori. sed cū illud p̄dicatū nō possit
 rificari de subo p fīgto formali. q; am
 bobus supponētib⁹ psonat ista cū fīa.
 spēs est homo. q; cū hō supponat deter
 minate licet descendit sub eo dīscūcti

ue ad oīa sua supposita. q̄b est fīm. vt p3
 descendēdo. r isti sunt oēs hoies. g spēs
 est i⁹ hō. r sic de alijs. mō oēs tales tūi
 nī sunt fī⁹ cum p̄dicatū nō possit rifica
 ri de subo nec p fīgto materiali nec p
 fīgto formali p̄dicatū trahit sub3 ad po
 ti⁹ fīgū r illd ē formale. iō psonat sup
 ponit de h̄ vide ample⁹ sūmulas.

Septima regula. Cuiuscūq; ppōis
 subm̄ est termin⁹ p̄me intētiōis vel ipo
 sitionis nō signis se formatr. r p̄dicatū
 2^a deducto ipedimento signi limitantis
 subm̄ supponit māliter r p̄dicatū psona
 liter. Rō re^a est q; cū p̄dicatū stet psona
 liter r non possit de subo rificari nisi p
 fīgto materiali p̄dicatū trahit subm̄ ad
 suppōem materiale. q; talia sunt subic
 cta qualia pmittūt a p̄to. r nō cō. p̄to
 ritate tū regule magi ponit duas cōdi
 tiones. p̄ma q; subm̄ nō significet se for
 matr q; tūc de necessitate supponeret p
 sonat p p̄mā regulā. 2^a deducto ipē
 dimēto igni limitantis ad suppōem p
 sonale. fīg^a. n. v̄l r p̄ticulare limitāt ad
 suppōem psonalem sicut ista vox li limi
 tat ad suppōem psonalem.

Dubitat 3 secundā cōditōem de cā. s.
 q̄re signa v̄lia r p̄ticlaria limitāt ad sup
 pōem psonalem. Sīl r dubitat q̄re ista
 vox li cum sit signū demonstratiuū r cōir
 ita possit demonstrare fīgū formale
 sicut mālē quare magis trahit ad suppō
 nem mālē q̄ psonalē. Ad p̄mū dīcunt
 qdaz q; cā est q; mas. gen⁹ sumptū est ex
 pprietate rei que ē po^a actiua r se. gen⁹
 sumptū est ex pprietate rei q; est po^a pas
 siua r metaphorice p silitudine res dī
 cuntur mas. vel se. generis ad aīalla in q
 bus videm⁹ mas. b̄re po^a actiuam r se.
 b̄re po^a passiuam r q; bec dīa magis
 repitur inter fīgta fo: malia q̄ materia
 lia vel saltim expressior iō termin⁹ p̄soa
 liter sumit si fīg mas. vel se. generis ter
 minatus. Nec responsio nō valet q; etiā
 signū v̄l r p̄ticulare in neutro genere li
 mitant ad suppōem psonalem quod p3

q: dicendo nullū aīal est genus vñ aliqō
aīal est genus supponit li aīal psonalr i
vtracq vbi sine sig supponeret materia
lter. Signū ē in cōi genere limitat ad
suppōem psonalem. vñ dicendo oīs bō ē
spēs li bō stat psonalr. Jō dō ē aliter z
dico duo. pñū q: signa vñia z pñicularia
masculini vel feminini vel cōis generis
limitant semp ad suppōem psonalem.

Dico 2° q: signa neutri generis si ad
dant ēnis fm pñā impōem sititer ad p
sonalē limitāt. Si hō addant terminis
q nō sunt neutri gñis ad mālem limitāt.
Ratio pñi est q a oīs termin^o debēs ma
terialr supponere dō cē neutri gñis z in
declinabile nomen. Sed cū signū l mas.
vel fe. vel cōis gñis nō hbat ēnū ad neu
trū gen^o iō nō limitat ad mālem sed qñ
cūq: signū concordat in gñe cū termino da
to a pñā impōe trahit ad sigtū formale
q: trahit ēnū ad illud gen^o fm q: hz sig
tum formale q: sigtum formale cōpetit
sibi ex impōe. z hō dico de vocalib^o z scri
ptis. De mētalib^o aut dico q: trahit ēnū
mentale ad illud gen^o fm q: hz sigtū for
male cōpetēs sibi naturalr. Et sic appa
ret rō 2^a q: qñ ēnū discordat in gñe cum
ēno cū additur aut latinitas incōgrua
est z illam nō cōsiderat logic^o aut trahit
terminū ad neutriū gen^o z faciat māliter
stare. q: termin^o stans materialr est neu
tri gñis z indeclinabile nomē. Ad 2°
dicunt illi nñi amici q: ista vox li solum
demonstrat sigtū māle iō limitat ad sup
pōem materialē. Sz si qñs quare deter
minat solū signū li māle. Dicūt q: causa
h^o est q: illud signū addit termino mō
lz termin^o habeat vtrūq: sigtum. s. māle
z formale q: tñ sigtūz formale est extra
terminū. māle hō non est ēē sed est ipse
met ēnus iō p illud signū li magis dñō
strat māle q: formale cum demonstrat
termin^o z cñr qō est intrinsecū z nō est
extrinsecum. Hec rñsio nō valet quia si
ista ēēt cā q: ista vox li magi demonstrat
sigtum materiale q: formale ppter hō q:

cum addit ēno demonstrat sigtum pñi
quius z sigtum pñingus ē materiale cū
sit intrinsecū z ipsemet ēn^o. sigtum hō
formale sit remot^o q: extrinsecū est. A si
milli segtur q: oīa pñōia demonstratiua
addita terminis dñōstrant solū sigtūz
materiale z sic trahunt materiale vñ di
cendo iste homo currit q: fm est cōseqn
tia pz manifeste. Jō dicat atr. s. q: illud si
gnū li in voce ab ipositorē p^o bñt qō de
mōstrat sigtū māle. z nō forāle cū? signū
est. q: nullam variatōem casus aut gñis
hz sicut alia signa demonstratiua habēt
sed est neutri generis z indeclinabile no
men sicut termin^o materialr supponens
Ex q: segtur q: magi infert duo correla
ria. pñū q: subalterna b^o bō est spēs
nō est ista oīs homo est spēs sed ista. oē
bō est spēs sñr de pñiculari dicit z de sin
gulari z de dñictoria. Ratio b^o est q: ali
que illaz situant in fi^o z aliq nō. q: in a
ligb^o seruat eadem suppō z in aligb^o nō
vñ suppōes exñtes in fi^o debent hñe cō
sitem suppōem gñalem. z si dñr qre sup
positio materialis regit signum neutri
generis dñr q: iō q: oīs ēmin^o māliter sup
ponens est neutri gñis z indeclinabile
nomen fm grāmaticos. Dubitat qre
nomen materialr sumptum sit indeclia
bile. psonalr hō declinabile. Dicūt qdā
q: sit dñr inter terminū qñ sumit mā
liter z qñ sumitur psonalr. Sed si qñs
quare psonalr sumendo poti^o nō est in
declinabile. sed declinabile dicunt du
plici de cā pñā est q: frequent^o sumit
psonalr q: materialr z fieri fastidiū ex
frequent^o vsu eiusdem vocis. 2^a cā ē q:
dñr casuum est sumpta ex pñictatibus
rerum. notatiuus enim importat actio
nem accusatiū passionem iō poti^o agēs
sumitur in nominatiuo z patiens in ac
cusatiuo z ista dñr magis apparet inter
sigta formalia q: materialia. Iste nuge
sunt iō nō est op^o instare dñr eas. Jō aliter
dicamus q: tunc termin^o stat psonaliter
qñ stat p sigto formali z cum stat p for

malī stat pro sīgto dato ex impōe ⁊ hoc dico de vocibus ⁊ scriptis. De mentalibus autem dico qd hñt ex natura rei. qñ hō stat materialiter quod sibi competit materialiter. hoc autem sine variatione ⁊ declinatione ex natura rei. 2ª cōnclariū quod declarat magr est ex vltia ⁊ penultimis regulis segtur qd ista nō ē bona cōuersio homo est spēs spēs est homo qd li homo in pma supponit materialiter in 2ª personālī sed sic conuertit simplr spēs est li homo nec ista est bōa cōuersio p acciñ nullum nomen est hō homo nō est nomen sed sic aliqd quod est homo nō ē nomen. Et ratio horū ē quia in cōuersione dōz remanere eadē suppositio generalis.

Uppositio materialis diuiditur. Alia est. n. discreta alia cōis. Suppositio discreta est acceptio tñi cōmunis mālr supponētis cum pnoīe demonstratio vt h hō est spēs. Suppō cōis ē acceptio termini cōis materialr supponētis sine pnoīe demonstratiuo ⁊ dat tria exempla. p^a hō est noiātī casus. 2ª petrus est nomen pprū. 3^a tu est pnoīe demonstratiuum.

Aduerte circa diffinitōes qd li accep^o termini materialr supponētis i vtraqz est loco generis li cum pnoīe demonstratiuo est termin^o discretus qd sīgt tñi rez vnam discretam ⁊ distinctam ab alijs.

Suppō hō cōis dicit^r rōe termini cōmunis sic stantis. Termin^o aut cōmunis est q sīgt plures res fm vnam impōnem. De rīficatōe hō exemploz est dubium s; illud declarabit in suppōe dēminata iō nunc relinquo.

Diuisio suppōis alia determinata alia confusa. Suppō dēminata est accep^o tñi cōis mālr supponētis sub q ducit de scēdere ad oīa sua supposita disūctiue vt hō est termin^o cōis. Dubitat circa h^o ex^o hō est termin^o cōis qd cū ista ppō sit vera l; descēdere disūctiue fm magr sub li homo ⁊ tñi descensus nō apparet

ver^o qd descenderet sic ⁊ isti sunt omēs termini homo qd h homo est termin^o cōmunis vel h homo est termin^o cōmunis ⁊ sic de alijs arguitur qd oīs sit falsū cūz aīs sit verum pbat quia homo est tñi discretus. ergo nō est termin^o cōmunis tenet cōseqntia ab affirmatiua vnius dīspērati ad negatiua alterius aīs. pbat duplr pmo qd hoc homo est indiuiduū de li homo sed li homo est spēs spālissi/ma ergo hoc homo est termin^o discretus. 2° fortius sic. Quicūqz termin^o solum p se sumptus est discretus in ppōe supponit discrete. sed iste termin^o hoc homo solum per se sumptus est termin^o discretus qd iste termin^o hoc homo supponit discrete. maior p; qd oppositū implicat. minor ē p; p magr in crepli ficando de suppositione discreta. Cōsimile argumentū potest fieri de illa hō ē spēs cum ppositio sit hā ⁊ li homo supponit determinate ⁊ tamen descensus ē falsus ⁊ isti sunt omnes termini homo ergo hoc homo est species ⁊ sic de alijs consequens tamen est falsum pro qualibet parte quia hoc hō est termin^o discretus vt pbatum est ergo nō est termin^o cōmunis. ad hoc sunt duo modi respondendi famosiores. Primus ē aliquorum dicentū qd hoc homo est termin^o cōmunis: ⁊ similiter qd hoc homo ē spēs ⁊ consequenter concedunt qd li homo est species subalterna cum sit superior ad hoc homo qd est species specialis ⁊ ratio horū est quia omnis termin^o stans materialiter est termin^o cōmunis cui videtur magister assentire. ⁊ cū ista sit vera descensus est verus cūz dicit qd sub ista attingit descendere hō est termin^o cōmunis ⁊ isti sunt oēs termini. hō ergo hoc homo est termin^o cōmunis l hoc hō est tñi cōis. Ad arg^o in opp^o p; fm illos solo. Ad pñū. n. cum dicit hoc homo est tñi discret^o. qd nō ē termin^o cōis cōcedunt cōitiam sed negant aīs ad pñam pbatōem. cum dicitur

hoc homo cōtinetur sub li homo. sed li
 homo est species spālissima. nētur mior
 imo li homo est spēs subalterna: 7 li hō
 est spēs specialissima. Ad secūda pro-
 bationē negant maiorē. s. q. qūqz tū p
 se sumptus supponit discrete si sit tūus
 discretus: sed v. ē dicunt i suppōe pso-
 nali. In materiali xō non. sed terminus
 cōis cum pnoie dēfatiuo stat discrete
 Cōsitr rñdēt ad illam. homo ē species.
 De rñsiones iudicio meo non valent. iō
 3 ipsas arguā. p. 2io 3 p. mā arguit p
 te illa est xā hō est species subalterna: 7
 li homo suppoit determinate 7 tū descē-
 fus est falsus. 7 isti sūt oēs tū hō g h hō est
 spēs subalterna. vel hoc homo ē species
 subalterna. 7 sic de alijs. ergo qūlibz illaz
 est falsa hoc hō est spēs subalterna. 7 hō
 hō est spēs subalterna. q. idem nō est spēs
 specialissima 7 spēs subalterna. 2o sic h
 opinio ccedit q. hec est xā hoc homo ē
 spēs specialissima: tunc arguit. oīs spēs
 specialissima est p. dicabilis de pluribus
 sed hoc homo p te est spēs spāl. g. erit
 p. dicabile de plurib. Quero d. qbus p.
 dicatur: 7 pōat casus q. sint tū tres tūi
 hō in scripto. p. 1m sit a 2o b 3o c. 7 p. q. h
 dēmonstrando a non predicat d. plurib.
 materialiter loquen. q. nec predicatur de
 b nec d. c. q. b non est, a nec c est a. 7 sic
 de alijs arguit. 3o fortius sic arguit. p.
 bādo q. h hō nō sit termin. cōis. q. qūli-
 bet spēs specialissima bz aliquem termi-
 num sub se spēs. n. bz indiuiduū. sed h hō
 nullū indiuiduum bz sub se p. pōnem: q.
 oīs termin. stās materialiter ē cōis nō
 nullus terminus cōis materialiter stās
 est minus q. spēs specialissima. Cōtra
 2o rñsionē arguitur. tu negas q. quicū-
 q. supponit discrete sit tūus discretus
 Quero g. a te pp. qd. dicit suppo. discre-
 ta 7 nō potes dicere nisi rōne tūi discre-
 ti. quare. rē. 2o si oīs spēs bz aliq. indi-
 uiduum sub se. sed li homo materialiter
 stās est spēs. g. bz indiuiduum sub se. sed
 cum non habeat idem indiuiduū q. stat

materialiter. 7 q. stat personaliter non
 hēbit. g. istum hoīem nec illū sed aliquē
 terminū de quo materialit. xificatur: s.
 quodlibet indiuiduum ē termin. discre-
 tus qui volūt hāc opinionē sustinere iu-
 stum ē q. ad h. ar. rñdeant. 2o mod. rel.
 pondendi p. mittit q. tūus stās materia-
 liter supponit p se vel p sibi fili. h. p. p.
 magistrū i declaratiōe diffinitōis sup-
 positionis materialis vbi dicit q. dicen-
 do. hō ē nomē li homo supponit matia-
 liter cū non supponit nisi p se vel p sibi
 simili q. sunt sigra materialia istius tūi
 homo. Tunc ad rationes in oppositū rñ-
 detur ad primū or. q. ista hō est tū cōis
 ē xā 7 sit ista hō est spēs 7 qd. dēscensus
 est xus g. hoc hō est tūus cōis vel h hō
 ē terminus cōis 7 sic de alijs 7 ē g. h hō
 est spēs vel hoc hō est spēs 7 cū tu argu-
 is hoc hō ē tūus discret. dico q. v. ē.
 sed illa propositio hō ē tūus cōis ē xā nō
 p se: sed q. supponit p suo fili qd. ē tūus
 cōis. puta p subo hui. p. positionis hō ē
 animal vel hui. hō est spēs. 7 talis ē ter-
 min. cōis 7 ē spēs. vñ sicut iste tūus hō
 psonaliter sumptus ē tūus cōis 7 spēs ad
 istū hoīem. 7 istū. s. socrē 7 platōnē. ita
 materialiter sumptus est spēs ad istos
 terminos hoc hō vel h hō. sicut. n. verū
 est q. iste hō est homo 7 iste hō ē homo
 ita xum est q. h homo ē li homo. 7 l. hō
 materialit. sumpt. sit spēs sicut li homo
 psonaliter sumptus p alijs tū indiuidu-
 is vt dicit magister i logica magna i tra-
 ctatu de suppositionibus. Ad 2o rō-
 cm p. rñsio. q. hec est vera. hoc homo ē
 tūus discretus. put li hoc homo suppo-
 nit p se. 7 hec ē xā hoc hō ē tūus cōis p
 ut supponit p sibi fili. Sitr ille due sūt
 sit xē h homo est spēs hoc hō nō est spe-
 cies. p. 1ma put supponit p sibi fili. 2o p
 ut supponit p se. Danc sniaz cū magister
 affirmaret in logica magna credo eē ve-
 ram 7 a nullo habui nisi a magistro fun-
 damētaliter. Ex quo sequit q. magister
 sic correlarie isert vītatem. s. propositio

num prime et 2. s. homo est nominatiui casus
et homo non est nominatiui casus si homo
in utraque stat materialiter et est indeclinabile
nominatiuo hoc homo genitiui huius homo
prima significatur per hoc terminum homo ut est
nominatiui casus. 2. significatur per hoc terminum
homo ut est genitiui casus vel datiuus. quia
tunc non est nominatiui casus sed sibi sibi se
sit nominatiui casus. Alie due propositiones
autem est verbum amo non est verbum. 2. significa-
tur per subiectum illius propositionis stat
materialiter. s. est nomen indeclinabile sic.
nominatio hoc amo genitiui huius amo
si est nomen indeclinabile non est verbum. prima
verificatur per subiectum supponit per sibi sibi
puta per illo termino amo posito in illa oratio-
ne. ego amo per. ut per per resolutioem sibi sibi.
sic hoc est verbum demonstrando si amo in
illa propositione. ego amo per. et hoc est amo si
est amo est verbum. Alie due propositiones
legens est principium legens non est princi-
pium. 2. est vera. puta si legens supponit per
seipso termino. quia illud quod est subiectum in per
ma. propositione est nomen indeclinabile igitur
non erit participium. sed prima redditur ha-
per sibi sibi. puta per isto termino legens quod ponit
tur in ista propositione. ego sum legens do-
natum. Alie due propositiones. tu es. pronomen
demonstratiuum. tu non est pronomen demonstra-
tiuum. ha est vera. puta supponit per se quia
subiectum est nomen indeclinabile. prima est ha-
puta supponit per sibi sibi puta per subiectum hu-
ius propositionis tu legis.

Suppositio materialiter confusa est acceptio
termini cuius materialiter supponentis
sub quo non contingit descendere ad om-
nia sua supposita disiunctiue. ut tantus
homo est nomen. Aduerte circa ex-
emplum quod non licet descendere: quia casu pos-
sibili posito autem est verum omnis falsum;
ut ponatur quod sint tantum duo termini
homo in mundo qui sint nomina. unus
scriptus in libro meo. aliter in libro tuo
tunc illa est vera. tantum homo est no-
men ut patet per exponentes et tantum
descensus est falsus. et isti sunt omnes ter-

mini homo demonstratis illis nomini-
bus. ergo tantum hoc homo est nomen
consequens pro utraque parte est falsum
inmo non tantum hoc homo est nomen.

Suppositionum confusarum alia mo-
bilis alia immobilis. Suppositio conti-
sa tantum mobilis est acceptio termini ma-
terialiter supponentis sub quo contin-
git descendere ad omnia sua supposita
disiunctim. ut tantum homo est nomen

Aduerte pro declaratione exempli ma-
gistri quomodo licet descendere disiun-
ctum quod est differentia inter disiunctum et
disiunctum copulatum et copulatum.
Disiunctum enim requirit aliquam par-
tem determinate veram. Disiunctum ve-
ro non. unde posito quod sortes de se non suf-
ficeret trahere nauim nec plato de se. si
tamen traherent nauim. tunc disiuncti-
ua esset falsa. sortes trahit nauim. vel pla-
to trahit nauim. quia nulla pars est vera
disiunctum tamen est verum sortes vel pla-
to trahunt nauim. Sed aduerte ulterius
quod disiunctum potest teneri dupliciter. s.
diuisiue et collectiue. tentum collectiue
requirit verificationem totius disiu-
cti simul et nullius partis seorsum. ut in
casu posito ista est vera sortes vel plato tra-
hunt nauim collectiue tenendo disiu-
ctum et ab illo disiuncto ad disiunctum
de consimilibus terminis non valet co-
sequentia ut in casu posito ista est vera
nec ex qualibet parte disiuncti sequitur
ipsum verbum. gratia non sequitur. ego
differo a te. s. differo a te et a me me. autem
enim est verum et omnis est falsum. diuisi-
ue vero tentum requirit verificationem
vnius partis seorsum. ut in casu supra
ista esset falsa. sortes vel plato trahunt
nauim. et a tali disiuncto diuisiue tento
ad disiunctum de consimilibus termi-
nis valet consequentia. Copulatum col-
lectiue tentum requirit verificationem
totius copulati simul et non cuiuslibet
partis seorsum nec alicuius et a tali co-
pulato ad copulatum factam est consimilibus

terminis. non valet consequentia. vt in casu supra facto. hoc ē vera sor. ⁊ plato trahit nauis. diuisiue ⁊ o tētum requirit verificationem cuiuslibet ptis seorsū ⁊ diuisiue ⁊ ex illo copulato sequit copulatiua de consimilibus terminis. segtur enim sor. ⁊ plato currūt. ergo sortes currit ⁊ plato currit. Ad propositum qñ licet descendere disiunctim sufficit collectiue vel diuisiue in exemplo magistri licet descendere disiunctim collectiue.

Suppositio confusa tantum imobilitas est acceptio termini maliter supponētis sub quo non licet descendere disiunctim. vt necessario hō est species. Aduerte circa exemplum magistri quomodo non licet descendere disiunctim. qz descendendo añs est verum ⁊ cñs falsum. vt sic ⁊ isti sunt omnes termini. homo gñ nec hō vel hoc homo est spēs. añs ē verum. vt patet ⁊ consequens falsum. Quia aut cñs sit falsum pbatur per exponentes suas. quia exponitur sic. hoc hō vel hoc homo est spēs. ⁊ nō pōt eē quin hoc homo vel hoc homo sit spēs gñ 2° est falsa. qz pōt esse qz hō homo vel hoc hō nō sit species. qz pōt eē qz nō sit ⁊ cñter qz nō sit spēs posset ēt aliter probari cñs esse falsum sic. cōtingēter hō homo vel hoc homo ē spēs. ergo nō nec hoc homo vt hoc homo ē spēs. pōt ab equiualete ad equiualete. ⁊ añs pbatur. quia hoc homo vel hoc homo est species. ⁊ pōt eē qz hoc homo vel hoc homo non sit species. ergo contingenter hoc homo vel hō homo est spēs.

Suppositionum materialium confusarum distributiua; alia mobilis alia imobilis. Suppositio materialis confusa ⁊ distributiua est acceptio termini maliter supponentis sub quo contingit descendere ad omnia sua supposita copulatiue. vt omne homo est terminus. ex patet de se ideo transeo. Suppositio distributiua immobilis est acceptio termini materialiter supponentis sub quo nō cō

tingit descendere ad omnia sua supposita copulatiue. vt nec omne homo est species. Suppositio 2^a.

Aduerte circa ex^o qz descensus ē falsus: ⁊ isti sunt omnes termini: hō gñ nec hoc homo est species: ⁊ sic de alijs cñs ē falsum pro qualibet parte vt supra i suppositione confusa mobili probatum est ⁊ tamen antecedens est verum de se vt patet ergo 2^a.

De suppositione personaliter.

Suppositio personalis alia discreta alia communis. Suppositio personaliter discreta est acceptio termini singularis vt communis cum pronome demonstratiue personaliter supponentis: vt sor. currit ⁊ iste homo disputat. Suppositio cōis ē acceptio termini communis personaliter supponentis sine pronome demonstratiue.

Aduerte vt supra qz suppositio discreta est ratione termini discreti supponentis sic. Nam terminus singularis ⁊ minus communis cum pronome demonstratiue ē terminus discretus qz signat res discretas. i. distinctas a qualibet alia.

Signat. n. rem vnā numero. Suppositio vero cōis rōne finis cōis qui significat plura eadem ratione.

Suppositio cōis alia determinata ⁊ confusa. Suppositio determinata est acceptio finis cōis. personaliter supponentis sub quo contingit descendere ad omnia sua supposita disiunctiue.

Aduerte qz suppositio dicitur determinata ratione specificationis termini communis. qz ad hoc qz terminus stet determinate requiritur qz verificetur pro aliquo supposito determinate. vn̄ si ista est vera. aliquis homo currit. vel ista hō currit requiritur qz predicatū verificetur definite de aliquo supposito subiecti. puta aut qz ille hō currit. vel iste hō. currit. ⁊ sic de singulis. ita qz numerat omnib⁹ suppositis predicatū verificet definite de aliquo

aliorum.

Suppositio confusa est acceptio terminis sub qua non corrigit descendere distributive ad omnia sua supposita. ut tantum homo est risibilis.

Adverte quod suppositio diffusa quod non regit quod verificat. palam supposito determinate. unde est haec tamen homo est risibilis ubi li homo stat diffusum tamen et non oportet quod predicatum verificat. per aliquod supposito determinate dicendo et isti sunt omnes homines quod tamen iste homo est risibilis et tamen iste homo est risibilis. quod omnes iste scilicet false scilicet verificat per suis suppositis. i. confuso. ut patet infra dicetur. Suppositio diffusa a mobili a immobili. Suppositio diffusa mobilis est acceptio termini perdat supponetur sub quo contingit descendere diffinitum omnis homo est alii alii stat diffuse mobiliter.

Adverte quod suppositio diffusa quod non regit verificationem palam supposito determinate et diffinitum mobiliter quod movetur siue descendit ubi ad sua supposita diffinitum et idem in confuso et diffinitum collectivum et non diffinitum teneat. Ex his patet prima regula quod predicatum velis affirmativum stat diffuse mobiliter quod descendere ad omnia sua supposita diffinitum. ut omnis homo est aial et hec sunt omnia aialia quod omnis homo est aial vel homo aial et sic de singulis illud diffinitum teneat collectivum et non diffinitum. quoniam enim teneat diffinitum scilicet inferre diffinitum de eisdem terminis. quoniam homo teneat collectivum non scilicet ut haec regula est patet. quod subiectum exclusivum primi ordinis cuius non exclusivum non negat stat diffuse mobiliter ut tamen homo currit quod descendere sub eo. non. n. stat ista est vera quod quoniam ista haec sit ad quam descendimus ut patet.

Suppositio confusa immobilis est acceptio termini personaliter supponetur sub quo contingit ad sua supposita diffinitum descendere.

Adverte quod suppositio diffinitum immobiliter quod non descendere. Immobile. n. id est non mobile quod non possumus moveri sub termino quod ad descensum ut nec homo est aial et non potest esse quoniam homo sit aial quod nec homo est aial et tamen non scilicet descendere et isti sunt omnes homines quod nec iste homo vel iste homo et sic de singulis est aial. annus enim est verum ut patet et sequens falsum quod cor

genter li homo li homo est aial. quod non necessario li homo vel li homo est aial tenet omnia et annus probatur per suas exponetes sic li homo vel li homo est aial et potest esse quod li homo vel li homo non sit aial ista est et haec quod potest esse quod li homo non sit quod potest esse quod ille homo non sit animal.

Prima regula que huic supposito anectitur est ista cuiuslibet aditionalis affirmativae de terminis corrobore deducto impedimento alterius signi quilibet istorum suppositum tamen diffusum immobiliter ut ista si homo est aial est.

Difficilimum est. quoniam in antecedentis aditionalis supponatur diffusum immobiliter quod negare scilicet eo ut in exemplo magistri si homo est aial est si li vel li homo est aial est omnia ista est optima quod non potest annus esse verum quoniam annus sit verum. quod supponit confuse mobiliter. Ad hoc duo plures responsiones inuenio. Unde tamen ne intellectum inueniendum confundam in prima solum rationem nem magistri tangam. alias autem rationes vide contra suppositiones. Magister tamen vult in secundo argumento secundum dubij principalis sue quadrature ibi ample hanc materiam determinat. Innuiter rationes quare subiectum supponatur confuse immobiliter prima est quod da omne quod confundatur movetur subiectum antea. tunc arguitur non est maior ratio quare plus confundatur movetur subiectum antea quam antea in ordine dico per ad conditionale et declarabo quid velit dicere ex intentione magistri scilicet non confunditur movetur subiectum antea ut probabo. quod nec antea probabo maiorem. quia dicendo aial est si homo est non valet. haec sunt omnia animalia. ergo hoc animal vel hoc animal est si homo est. quia annus est necessarium et omnis contingens et etiam hinc ad mille annos annus est verum et omnis falsum. Secunda ratio quia si confundatur movetur subiectum antea. ergo per aduentum signi distributivum stare confuse distributive movetur. et dicendo omnis homo movetur si omnis homo currit li homo ex preantia stat diffuse distributive movetur. et sic licet negare copulativae. quod

est falsum. vt isti sunt omnes boies. q̄ ois
hō mouet si ille hō currit. et ois hō mo-
uetur si ille hō currit et sic de singul: p3
q̄ ois est falsum.

Ad formā argumēti cū dī q̄ l3 dene-
gare sub subo antis. dī q̄ deicēsus est
bonus. sed hoc grā materie est et nō grā
for: est grā māt. q̄ ois est nec. nō ē at
grā for: q̄ nō valet in oibus h̄ p̄cipue
dicit magr in loco p̄allegato. Cōtra hāc
r̄n̄sionem arguit q̄ deicēsus valet in oī
bus. q̄ est grā forme. cōia t3. et aīs pbat.
q̄ si nō da instātiā in a. i. q̄ dicit p̄h̄s
8: p̄h̄icoz. q̄ ille nō soluit q̄ p̄p̄dem inte-
rimit: et p̄ qd sit falsa nō ondit. nō q̄ suf-
fict negare aīs nisi des instātiā.

Dicit q̄ dā assignando instātiā. instā-
tiā q̄ nō l3 deicēdere sub subo antī h̄
si hō nō currit. r̄isibile nō currit. et isti s̄
ois boies. q̄ si iste hō vel iste hō nō cur-
rit r̄isibile nō currit. Sed d̄ deicēsus
factus sub ista cōditōali assignā nō est fil-
ls in forma alteri descēdē sub p̄me cōditio-
nalis. q̄ instātiā nō est ad p̄positū cōia t3
et aīs pbat. q̄m antīa nō iunt filia rōne
p̄me p̄tis. q̄m cōditōales ille nō sunt filies
in forma cū cathegōice sue nō sunt filies
in forma. Ego aut̄ alr sum solit̄ r̄ndere
et assignare instātiā. q̄ sub subo cōtis
nō l3 deicēdere. et si dicit q̄ nō est filis
modus argumētari deicēdere sub ante
et deicēdere sub cōte. dico q̄ l3 nō sit si-
milis modus arguendi absolute. est t̄n̄si
milis rōe note cōditōalis. quō h̄ sit verus
vide d̄ sup̄pōes.

Secūda regula. Cuiuslibet reduplica-
tiue p̄dicatū si fuerit capax cōfusionis et
nō habeat aliunde impedimētū p̄dica-
tum itat cōfuse t̄m imobiliter. vt sortes in-
q̄stum hō est aīal itat cōfuse imobiliter.

Dubiū est quō p̄dicatū reduplicatiue
stet imobiliter. q̄ l3 deicēdere diiunctim
sub eo vt in exēplo magrī. et i° sunt oīa
aīalia. q̄ for. inq̄stum hō est h̄ aīal vt hoc
aīal q̄ descēsus sit bon' p3. q̄ nō potest
a. nō ēē veyz sine cōte. q̄ aīs sit veyz p3 q̄

cōis etiam sit veyz. pbat p̄ exponētes q̄
sunt for. est hō et for. est hoc aīal vel hoc
aīal et si aliqd est hō illud est hoc aīal vt
hoc aīal. et p3 q̄ oīs iste exponētes vere
sunt. q̄ ipsa expōsita est vera. sic q̄ p̄dica-
tum itat cōfuse mobiliter.

Ad h̄ dubium plures r̄n̄siones iuenio
quas dicam cōtra sup̄pōes. p̄nūc dabo
r̄n̄sionem magrī quā puto verissimā q̄
qd dicant alij dicatur. q̄ quod non l3 de-
icēdē sub p̄dicato reduplicatiue dii-
iunctim. q̄ aīs est verum et cōis falsum.
q̄ aīs sit veyz p3 q̄ cōis nō sit veyz. pbat
q̄ 3° exponens est falsa que est illa. et si a
liquid ē homo illud ē hoc animal vel h̄
animal. quia illa est vna conditionalis
cuius cōsequens non sequitur ex ante-
cedente immo o° cōsequentis stat cum
antecedente. ergo nō est vera. pbo aīs
nam o° cōtis tunc stat cum ante. quia ex
eo fit vna copulatiua possibilis mō illa
copulatiua est possibilis. aliquid est hō et
illud nō est hoc aīal vel hoc aīal dem̄an-
do omnia aīalia p̄ntia. non dico t̄n̄ q̄ sit
vera nūc. sed est possibilis. quia pōt esse
vera: vt hinc ad cētum annos erit xa.

Tertia regula. Cuiuslibet modal' in
sensu composito habentis terminū com-
munem distributum supponit i° termi-
nus confuse t̄m imobiliter. vt nec hō ē
animal impossibile est hōiem non esse a-
nimal. Aduerte circa ex°. et p̄mo circa
p̄mū descēsus est falsus sub isto t̄mino
aīal. p̄mū declaro. i. sub isto termino hō
et isti sunt omnes homines. q̄ noc' h̄ ho-
mo vel h̄ homo est aīal h̄ cōsequēs est
falsum. quia contingenter h̄ homo vel
h̄ homo est aīal sub isto termino animal
etiam descēsus est falsus et h̄ sunt om-
nia aīalia. q̄ nec' homo est h̄ aīal vel ho-
mo at. hec est falsa. quia contingēter ho-
mo est hoc animal vel hoc animal.

Secūdum exemplum clarum est. vt
dicendo. impossibile est hōiem non esse
aīal. quia li hominem stat confuse imo-
biliter. quia nō licet deicēdē. et illi sunt

oēs hoīes. q̄ impossibile ē hūc hominē
vel hunc hominē non esse animal. oīs ē
fz̄ quia possibile est hūc hominē vel hūc
hominem non esse animal.

Suppositio distributiva a^a mobilis
a^a immobilis. Suppositio distributiva mo-
bilis ē accep^o t̄ni psonali supponentis
sub q̄ uringit descendere ad oīa sua sup
p^o copulatiue: vt oīs hō currit. li hō stat
distributiue mobiliter. Aduerte q̄ hec
supp^o d^r distributiva rōne t̄mini distri-
buti. Distribuitur aut̄ t̄nus tūc q̄n stat
p oibus suis suppositis. d^r aut̄ mobilis
quia licet moueri z̄ descendī ad oīa sua
supp^o pro quibus supponit. exemplum
autem clarum est de se.

Prima regula. Cuiuslibet v̄lis affir-
matiue s̄bm stat confu^o z̄ distribu^o mobi-
liter. vt omnis homo currit. hoc patet.

Secunda regula. Cuiuslibet v̄lis ne-
gatiue de consuet^o loquendi tam s̄bm
q̄ predicatum stat confu^o distributiue
mobiliter si fuerit terminus. cōmunis n̄
impeditus. vt nullus homo est asinus.

Aduerte q̄ tres condiciones requirū-
tur ad hanc regulam. prima q̄ subiectū
z̄ predicatum sit terminus communis a-
liter enim non esset capax confusionis z̄
distributionis. 2^a q̄ non sit impeditus.
s. per aliud signum. q̄ si duo signa cade-
rent supra eundem terminum non statz
distributiue mobiliter. vt dicendo nul-
lus homo est omnis asinus non stat di-
stributiue sed confu^o tantum. 3^a conditio
q̄ ista v̄lis sit de consuet^o loquendi: q̄
huius nētiue omnis homo animal non
est li animal q̄ est predicatum non stat
confu^o distributiue sed confu^o tantū ad
hoc ergo q̄ vniuersalis negatiue subie-
ctum z̄ predicatum stent confu^o z̄ distri-
butiue. he tres cōditiones debēt suari.

Tertia regula. Cuiuslibet particula-
ris indefinite vel singularis negatiue p̄-
dicatum si fuerit terminus cōmunis de-
ducto impedimento alterius signi stat
confu^o mobiliter. Et hec re^o patet per p̄

cedentes. quia tres cōsimiles limitatio-
nes requiruntur pro v̄itate eius.

Suppositio distributiva immobilis
est accep^o t̄i cōmunis personaliter sup-
ponentis sub quo non contingit descen-
dere ad o^a sua supposita copulatiue. vt
nec^o omnis homo est animal li animal
stat cōfu^o distributiue immobiliter. quia
non licet descendere cum debito mē^o vt
patet de se. Prima regula. Cuiuslibet
conditiōalis de termino distributo sup-
ponit iste terminus cōfu^o distributi^o im-
mobiliter in ordine ad totam cōditiōle
vt si omne animal currit oīs homo cur-
rit tam li homo q̄ li al stat immobiliter
quia non licet descendī sub eis. vt patet
z̄c. Aduerte quid velit dicere in ordi-
ne ad totam cōditiōlem: z̄ non vult di-
cere vt quidam rudes dicūt q̄ magister
velit q̄ non licet descendere i ordine ad
totam cōditiōlem. i. s̄l z̄ semel sub an-
te z̄ n̄te. quia v̄m sit vel persone descē-
datur non licet vt dictum est. Deinde in
cōditiōli de terminis cōibz non distri-
butis: vt dicendo. si homo est al ē l̄z s̄bz
oīs habeat. plura supposita q̄ s̄bm an-
tis. tamen licet descendere sit descendē-
do sub vtraq̄. vt patet. quod tamē esset
contra magistrum in 8° arg^o. 2. dubij p̄n-
cipalis sue quadrature q̄ idem termin^o
potest habere diuersam suppositionem
si consideretur vt ē pars ca^o. z̄ si cōside-
retur vt ē pars ipothetice. Nam dicēdo
si homo ē animal ē tam li homo q̄ li ani-
mal stat determinate vt est pars cathe^o
stat autem confuse immobiliter. vt ē ps
ipothetica. Similiter dicendo. si omne
animal currit omnis homo currit. tam
li homo q̄ li animal stat confuse distri-
butiue mobiliter vt est pars ca^o. stat aut̄
immobiliter vt sunt partes ipothetice.
vide ipsum non credas mihi. 2^a regu-
la cuiuslibet exceptiue proprie tam affir-
matiue q̄ negatiue illd a quo fit excep^o
stat cōfufe distributiue immobiliter. vt
omnis homo preter sortem currit. li hō

stat immobiliter quia non licet descen-
di. et illi sunt omnes homines. ergo ille homo pro-
pter sororem currit et sic de singulis. quod quando
monstrabitur soror esse falsa. et ille propter sororem
currit. Aduerte quod notanter dicit ma-
gister exceptiue proprie. quod aliquod est propria et a-
liqua impropria. Ad exceptiuam propriam re-
quirunt due conditiones. prima quod illud a quo fit
exceptio stet confuse et distributive ex quo
sequitur quod illa est impropria. aliquis homo
preter sororem currit. 2° requiritur quod pars extra
capta sit terminus inferior ad illud ex quo fit ex-
ceptio. et ex hoc sequitur quod illa est impropria
omnis homo propter hominem currit habet autem est pro-
pria omnis homo propter sororem currit. quia habet
illas duas condiciones.

Tertia regula. cuiuslibet modalis in
sensu composito habentis terminum distribu-
tiu^m supponit ille terminus confuse disjuncti-
ue immobiliter ut nec omnis homo est animal. si
omnis hominem esse aliter est scitum. a me li homi-
nem in utraque stat confusio et distributive im-
mobiliter quod non licet descendere ut patet. Ulti-
mo magister ponit nomen quod si aliquis potest
descendere hoc est gratia materie quod forte om-
nis terminus repugnat antecedenti hoc de se patet.

Pro maiori euidentia etc. Non pro regula.
Omne signum vel affirmatiuum terminum se-
quentem se immediate confundit confuse
distributive mobiliter et mediate sequen-
tem si fuerit capax confusiois confuse terminum
mobiliter deducto impedimento alteri^o
signi. Pro limitatione huius regule nota
tres regulas prima quod signum vel affirmati-
ui additur recto ex parte subiecti et sequitur
obliquus stat confuse distributive mobi-
liter ut in hoc exemplo quilibet asinus hominis
currit tunc habet asinus hominis currit stat dis-
junctiue mobiliter. 2^a regula quod obliquus
precedit rectum et obliquus distribuitur
tunc rectus sequens obliquum stat confuse
terminum sicut et predicatum nam tunc rectus se
tenet ex parte predicati ut in exemplo cuius licet
hominis asinus currit licet asinus et licet currit stat
confuse terminum. 3^a regula quod signum vel affirma-
tiu^m est pars subiecti vis eius non tran-

sit in terminum mediatum sed solum immediatum
distribuit ut dicendo videns omnem hominem
est homo licet homo stat determinate et ratio
est quia perdit vim cum sit cathetice.
Omne signum vel affirmatiuum terminum im-
mediate sequentem se cum eius determi-
natione se tenentem ex parte eadem ex-
tremi confundit confuse distributive mo-
biliter et mediate sequentem se non se tenet
ex eadem parte extremi et eius determina-
tionem confundit confuse terminum mobiliter. si
termini fuerit capax confusiois et dedu-
cto impedimento alterius signi. Iste due
conditiones ultime generales sunt om-
nibus regulis huius capiti. prima generalis
est si terminus fuerit capax confusiois
vnde contingit terminum non esse capacem
confusiois dupliciter. primo quod ex
parte ipsius termini non potest recipere con-
fusione^m et hoc est quod non est terminus confusiois
sed singulus. 2° quod est ex parte signi datus
confusionem licet terminus est ex parte ipsius
termini sit capax confusiois ut dicendo
videns omnem hominem est animal licet non est
capax confusiois quia illam non potest
dare ex quo est pars subiecti licet terminus de se sit
capax confusiois cuius sit terminus confusiois.
secunda conditio generalis est deducto impe-
dimento alterius signi pro qua conditioe
declaranda ponit vnum principium de-
claratum quattuor regulis. Quicquid mo-
bilitat immobilitatem etc. quod paulo post
declarabitur et regula sic limitata conti-
net duas partes. prima pars duas condi-
tiones habet. prima est terminum sequentem se
immediate quod patet ad differentiam non
immediate sequentem. secunda et eius deter-
minatione se tenent ex eadem parte ex-
tremi ut dicendo quilibet singularis a-
licuius vniuersalis stat confuse distributive mo-
biliter. quia quando rectus precedit ob-
liquum vtrumque se tenet ex parte vnius
extremi. sed quando obliquus precedit
rectum obliquus se tenet ex parte subie-
cti et rectus ex parte predicati ut dicendo

cuiuslibet hominis asinus currit si asinus
 non stat distributius sed confuse tantum.
 Determinatio enim alicuius termini in
 proposito potest esse tribus modis vno
 modo sicut adiectiuum sequens vt dicē
 do ois homo albus currit. secundo modo
 si est relatiuum in eadem ca^a vt omnis
 homo qui est albus currit. 3° sic obliqu^o
 immediate sequens ipsum terminum vt
 quelibet singularis alicuius vniuersalis
 ē vera et quelibet illorum determinati^o
 stat sicut terminus determinatus. Secū
 da pars regule habet etiam duas coniu
 ctiones. prima est terminus immediate se
 quentem se non ex eadez parte extremi
 secūda et eius determinatione si habet il
 lam. Iste patet ex dictis.

Aduerte vnum pulchrum dubium q̄
 re aliquis terminus est distributiuus et
 aliquis non. et quare aliquis termin^o di
 stribuit subm et non predicatum aliquis
 vero e³. queritur ergo que est causa di
 uersitatis. Ad hoc respondet magister
 in quadragesimo nono argumēto tertij
 dubij principalis quadrature et dicit nō
 est aliqua alia causa huius diuersitatis
 nisi in ipso seu in materia rei. Nemo enī
 scirz dare causam quare li omnis distri
 buat et non li aliquis nisi impōnem quo
 ad vocem vel scripturaz et naturam rei
 quo ad terminos mentales et sic p³ cā b^o
 regule et omnium aliarum huius cap^{li}.

Quicquid mobilizat imobilitatū im
 mobilizat mobilitatū. pro declaratiō
 ne huius principij magister ponit quatu
 or regulas que indigent limitatione et lz
 vario apud diuersos limitentur vt con
 tra suppositiones adducam tamen bre
 uiter h tangam nostram opinionem vñ
 o^o q³ quarta regula nulla limitatione in
 diget. tres autem p^o vnica limitationis in
 digent. s. q³ prima duo signa immediate
 cadant supra eūdem terminum q³ intel
 ligo sic q³ vis illoz signozum primo ca
 dat in illum terminum q³ iste terminus
 primo recipiat vim illoz terminozum

vt dicendo tu es dñs ab oi homie et di
 cendo non quilibet homo currit et dicē
 do non nullus homo currit li homo in
 omnibus istis primo recipit vim illoz
 sigrum et ideo pono regulas soluendo i
 stantias contra ipsas. pria regula si duo
 sig affirmatiua cadant supra cundez ter
 minum faciunt stare determinate et sic
 soluit instantia q̄ solet fieri hanc regu
 lam quia dicendo oē dñs. ab ente nō est
 ens. Supra li ente cadunt duo signa af
 firmatiua et tamen li ente non stat deter
 minate quia nō licet descendere disunctie
 cum propō sub qua descendimus sit ha
 et descensus sit falsus vt patet de se. dñ
 quod non immediate cadunt qualiter i
 telligit regula quia vis illius signi omne
 prius cadat in li dñs q̄ in li ente. ideo
 non stat determinate sed confuse tantū

Secunda regula. Si vnum fuerit af
 firmatiuum et reliquum negatiuum fa
 ciunt stare determinate: et soluitur bec
 instantia. Nullum differens ab ente est
 ens quia li ente non stat determinate cū
 non liceat disunctiue descendere. dici
 tur q³ li nullum non immediate cadit s
 li ente sed s li dñs. Similiter soluitur
 h. nullus homo est ois homo. quia li hō
 a parte predicati non stat determinate
 quia duo signa cadant supra ipsum cum
 equiualeat illi quilibet homo nō est om
 nis homo quia li homo a parte predica
 ti non stat confuse tantum. dicitur q³ li
 nullum non immediate cadit supra pre
 dicatū. s. tr soluitur bec aliquis hō non ē
 omnis homo. q³ li homo a parte predi
 cati non stat determinate quia duo sig
 cadant supra ipsum cum equiualeat illi
 non quilibet homo est omnis homo vbi
 li hō a pte pdicati stat confuse tñ. dicit q³
 li non: nō immediate cadit sup li hō: s. sup
 li. 3ª regula. Si abo fuerit negatiua et i
 mediate cadat facit stare determinate. et sol
 uit istia bec: aliquis hō nō ē nullū aīal. q³
 li aīal nō stat determinate cū equaleat hūc
 non quilibet hō ē nullū aīal. vbi li aīal stat

confuse tñ. Dicitur qd si non immediate
capit supra li aial sed s li est. 4ª regu-
la. Si ambo fuerunt negatiua ⁊ media-
te cadant ita qd mediat cinus distribut⁹
factunt stare confuse tantu vt null⁹ ho
no currit. alijs ho no est aial. li currens
in prima ⁊ li aial in 2ª stat confuse tñ.
Contra hac opinione qd posset arguere
pbando qd no sit de mente magistri ga
in 2ª regula magr dat hoc exempluz. tu
no differs ab hoie. vbi magr vlt. p li ho
mine stet dectminate cu tñ i⁹ duo signa n
cadant imediate s li hoie fm intellectuz
datum qd li no imediate cadit sup li dif-
rens ⁊ differens supra li hoie quare. zc.
Ad hoc dici posset qd exemplor regri
manifestatio ⁊ no xificatio. Ut dicatur
qd in ppob⁹ singularib⁹ no refert an me-
diate an imediate cadant. In alijs aut si
g⁹ debent continere xitate. debet enim
ista duo signa cadere imediate. argumē-
tum aut factu pcedit de ppone singula-
ri quare no concludit o opinione.

Secunda regula. oia signa negatiua
no impedita confundunt confuse distribu-
tue mobiliter tam terminu sequere se me-
diate qd imediate si fuerit capax confusio-
nis vt nullus homo currit. Limita⁹ re-
gule pz duabus seruatis conditionib⁹ ge-
neralib⁹ oibus. pma qd si fuerit capax co-
fusionis ppter terminos singulares ⁊ et
ppter signu negatiuu qñ est ps sub i qd
no hz vim supra mediatu. secunda deduc-
to impedimento alterius qd p illud prin-
cipium qd mobilitat. zc. stare aliter.

Ratio regule patet ex ratione prime
regule. Nam signu negatiuu in voce ⁊ i
scripto ex impone hz qd distribuat omis
terminos sequentes imediate aut ex na-
tura rei vt dictum est supra ex intentione
magri in quadratura sua.

Tertia regula ois comparatiu⁹ gra-
dus ⁊ suplatiuus ita ⁊ qd dñt aliud ⁊ no
idē ⁊ ista xba indigeo careo confundunt
confuse distributue mobiliter terminum
imediate sequentem capax confusiois deduc-

to impedimento alterius signi. Aduer-
te qd ista regula continet quatuor specia-
les regulas. pma cinus copatiu⁹ ⁊ sup-
latiu⁹. secunda est dictiones ita sicut ⁊ qd
tertia aliud. qarta careo indigeo confundunt
confuse distributue terminu sequentem se p
limitatōe. Due spales conditiones regru-
tur. pma qd talis termin⁹ qd distribui im-
mediate sequitur aliq illaz dictionu. si at
no distribuit. secunda qd talis termin⁹ sit
rectus a pte post aliter no. Ultra has du-
as spales conditiones regruuntur due gna-
les q in oibus his regulis regruunt. pma
qd sit termin⁹ capax confusiois. fa quod sit
deductum impedimentu alterius signi.
Uterius magr duo notanda ponit pri-
mu qd ablatiuus rectus ex natura copati-
onis est iste q distribuit a copatiu⁹.
rectus aut ex natura quantitatit excessus
stat confus⁹ tñ mobiliter. secundum notan-
dum declarat secundam conditionē spales
dictam. s. qd talis termin⁹ qd distribuit
qd esse rectus a parte post. ⁊ c^o addo ter-
tium notatu de intentioni magri in secu-
do ca^o relatiuor. s. qd illa verba indigeo
careo cu sumuntur sine gerundio tunc co-
fundunt confuse distributue vt dictu ē. qñ
ho sumuntur cum gerundio confundunt
confuse tantum vt dicendo idigeo ocu-
lo ad videndum li ocu o stat confuse ta-
tum. Ratio regule patet ex ratioe
pme regule ⁊ secunde.

Quarta regula dictio exclusiua con-
fundit confuse tantum mobiliter termi-
num comunem imediate sequentes et
mediate sequentem confus⁹ ⁊ distributi-
ue mobiliter. vt tantum homo erit risti-
bilis. Limitata est regula hec sufficien-
ter additis duabus conditionibus gene-
ralibus supra declaratis: scilicet si termi-
nus fuerit capax confusionis ⁊ deducto
cto impedimento alterius signi. Ratio
regule patet ex dictis supra. Contra hac
regulam solet sic argui li tantum distri-
buit a parte pdicameti igit a fortiori di-
stribuit a pte sub i patet oia quia omne

agens fortius et velocius agit in partes
 propinquas quam remotas. Ad hoc videtur magis in
 quadagesimo nono argumento tertij dubij
 principalis sue quadrature et negat quod omne agens
 fortius agit in parte propinquam quam remotam sol
 .n. fortius agit distanter a se quam prope se. Et
 adhuc ea excessu non sequitur quod licet tamen potius
 distribuatur prope se quam distanter a se quod nul
 lum signum est agens ut declarauit in responsio
 ne ad illud argumentum principale. Ut vi
 cat et tutius et formaliter respondendo negat
 tur consequentia ad probationem cuius dicitur
 omne agens fortius agit in propinquius
 quam remotus. unde quod verum est de agente naturali
 quod agit per actionem realem non autem de agente
 per voluntatem aut per institutionem nostram sicut li
 citum in voce vel in scripto. et licet in mente faciat
 ex natura rei non tamen facit per actionem realem quod tunc

Quinta regula di

ctio exceptiua confundit suum causale si est
 terminus cuius confusio tantum mobiliter
 ut nullum animal propter boies currit. Limitatur
 hec regula sufficienter duabus conditioni
 bus generalibus. Primum quod causale sit
 capax confusionis siue sit terminus cuius. quod
 idem est. secundum deducto quocumque impedimen
 to alterius signi. Ratio huius regule
 patet ex alijs supra.

Sexta regula di

ctio reduplicatiua confundit suum cau
 sale confusio tantum mobiliter et predicatum
 confusio tantum immobiliter. ut sor. in quantum
 hoc est animal licet homo stat confusio tamen mobi
 li quod non licet descendere. Limitatur hec regu
 la cum duabus conditionibus generalibus ad
 dictis. ut. s. Ratio est per ex alijs s.

Dubitatur si per de predicato quare videtur
 stare mobiliter ut in exemplo magistri sor
 tes in quantum hoc est animal: quod sub predicato licet
 descendit distinctum sicut sub causali. quod va
 let iste descendit. et hec sunt omnia animalia que
 sor. in quantum hoc est animal vel hoc animal. et
 quod non potest autem esse verum sine contrarietate: ita. n. opus
 autem esse verum sicut et antecedens.

Dubitatur secundo de causali. quod vi
 detur stare determinate quoniam licet descendit
 distinctiue ad omnia sua supposita ut per deice
 deducendo in ex magistri. et isti sunt omnes boies. que
 sor. in quantum hic homo est animal. vel sortes in quantum
 tunc est hic homo est animal: et sic de singulis. modo
 autem est verum pro vna parte ut per. et hoc
 sufficit cum sit vna distinctiua.

Ad primum respondetur in capitulo superiori de
 supposito personali negando quod liceat descen
 dere. et cum dicitur quod autem est verum. nego imo
 est falsum quod tertia exponens est falsa. scilicet si alii
 quod est hoc illud est hoc animal vel hoc animal
 quod omnis contrarietatis stat cum ante. et cum ex illis fi
 at vna copulatiua possibilis. ut illa alii
 quod est hoc et illud non est hoc animal vel hoc animal
 Sicut ex ante et opposito contrarietatis fiat vna
 copulatiua vera. ut illa quibus aliquid sit hoc
 illud non est hoc animal vel hoc animal.
 quod etiam omnis contrarietatis stat cum ante declaro per
 site. ut si solus sortes esset et nullum aliud
 animal illa conditionalis non esset ve
 ra si animal est. sor. est quia omnis conse
 quentis stat cum antecedente animal est
 et non autem sor. quia illa copulatiua est pos
 sibilis licet non sit vera in casu. Simi
 liter si omnes homines essent hodie al
 bi cras vero nigri illa conditionalis non
 est vera si aliquid est homo illud est al
 bum. quia omnis consequentis potest stare
 cum antecedente. aliquid est homo et il
 lud non est album. illa enim copulatiua
 est possibilis. dato enim quod illud omnis con
 sequentis nunc de facto non stat in ve
 ritate cum illo antecedente id est quod nunc
 non sit simul verum cum antecedente.
 potest tamen esse verum cum antecede
 re et ista in proposito nostro dicatur hoc
 multis modis declarauit propter aliquos
 respondentes qui hoc negabant.

Ad secundum dicitur quod non semper
 licet descendere distinctiue sub causa
 li sed bene semper distinctim. ideo non
 stat determinate sed confusio tantum: nam
 dicendo. omnis homo in quantum animal
 licet est animal licet possibile stat confusio tamen

f

et non licet descendere disiunctive sub eo quia descensus falsus est, ut patet sed bene disiuncti et tunc descensus verus est.

Septima regula termini concernentes ac^o metis confundunt confuse tantum mobiliter terminum sequente se ut scio aliquam propositionem. Limitatur hec regula duabus specialibus conditionibus additis ultra duas conditiones generales requiritas in omnibus. Prima specialis est quod talis terminus immediate sequatur ideo dicendo aliquam propositionem scio si propositionem non stat confusum mobiliter sed determinate quod licet descendere disiunctive secunda conditio specialis est quod sit recte a parte post ideo dicendo aliquam propositionem scit homo si homo non stat confusum tantum mobiliter licet immediate sequatur sed determinate quia non est recte a parte post sed dicendo. et scio aliquam propositionem si propositionem stat confusum mobiliter cum si ambe conditiones adsint. adsunt et due ad conditiones generales. id est quod terminus sit capax confusio/nis et deductum sit impedimentum alterius signi etc.

Octava regula. Adverbia naturalia ut bis ter quater confundunt confuse tantum mobiliter terminum sequente se immediate ut bis comedi panem. Limitatur hec regula unica limitatione specialis expressa a magistro scilicet terminum sequente se immediate.

Aduerte tamen ad hoc immediate quod non est absolute verum quod terminus immediate sequens confundatur ab illis adverbis quia dicendo bis comedi panem terminus immediate sequens est licet comedi quia non confunditur. sed licet panem confutur sed cum adverbium determinet verbum siue actum verbi intelligitur immediate sequente ad ipsum simul cum verbo determinato. Due ad conditiones requiruntur etiam generales ut supra.

Aduerte tamen ad modum descensus quod debet descendere ad sua supposita cum

verbo correspondenti verbo propositi onis ut in exemplo dato cum verbo de preterito sic et isti fuerunt omnes panes ergo bis comedi illum vel istum panem et descensus factus disiuncti est verus sed disiunctive factus est falsus. Ratio regule ex alijs patet. Aduerte tamen unum quod copulatum diuisum tantum confundit similiter confuse tantum mobiliter terminum comitans sequentem se ut dicendo hoc et ratione videtur piper supponit licet piper confusum tantum mobiliter ideo facit hoc adverbium immediate ut dicendo immediate post hoc est homo licet homo stat confuse tantum mobiliter ut in x^a regula magister declarabit.

Nona regula termini moles nomina liter et adverbialiter sumpti in sensu composito confundunt confuse tantum immobiliter omnes terminos communes non distributos siue sequantur siue precedant ut nec homo erit animal. Limitatur satis sufficienter regula cum duabus conditionibus generalibus dictis. Ratio regule ex alijs supra patet. A posteriori tamen declaratur quia non licet disiunctis descendere ideo stat immobiliter animis probatur quia ista propositio est vera necessario homo est animal ut patet per exponentes et tamen descensus est falsus et isti sunt omnes homines ergo necessario iste homo vel iste homo est animal consequens est falsum quia contingenter iste homo vel iste homo est animal ergo necessario iste homo est animal vel iste homo est animal.

Decima regula ista verba incipit et desinit confundunt terminum communem sequentem se non distributum compositum tantum immobiliter ut tu incipis scire aliquam propositionem et licet immediate in eis inclusum confunditur confuse tantum mobiliter ut immediate ante hoc tu sciisti aliquam propositionem.

Aduerte quod ista regula duas particulas speciales continet. prima est de inci

pit et desinit quod confundit terminum sequentem se immobiliter et requiritur una specialis conditio scilicet quod talis terminus debet sequi. Due generales etiam explicantur scilicet quod sit capax confusionis et quod sit deductum impedimentum alterius signi.

Secunda regula est de li immediate quod dicitur inclusum in eis quia intrat una suarum exponentium et confundit confuse tantum mobiliter terminum sequentem se cum illiusmet conditionibus. Ratio huius secunde regule patet ex alijs supra. Ad posteriori tamen ratio prime regule est quia non licet descendere sub eo disjunctim. Ratio secunde regule est quia licet descendere sub termino confuso confuse a li immediate disjunctim quare etc. Dubitatur primo quomodo non licet descendere sub aliquam propositionem dicendo tu incipis scire aliquam propositionem quia quocumque casu possibili posito videtur bene valere descensus cum debito medio sic et ille sunt vel incipiunt esse omnes propositiones ergo tu incipis scire istam vel istam.

Dubitatur secundo quod non videtur quod liceat descendere sub li propositione dicendo immediate ante hoc tu sciisti aliquas propositiones quia ponatur quod nunc sint tantum 10 propositiones quarum nullam sciisti nec scis sed ante per horas erant .xj. quarum .xj. immediate ante hoc sciisti et nunc nescis quia ponatur tunc primo sit ista corrupta nunc ista est vera immediate ante hoc tu sciisti aliquam propositionem et descensus est falsus et iste sunt omnes propositiones demonstratis omnibus 10 existentibus ergo immediate ante hoc tu sciisti istam vel istam consequens est falsum et contra casum.

Ad primum dicunt quidam casu possibili posito non licet descendere ad omnia sua supposita pro quibus supponit sed dicunt quod si vis descendere sub aliquo termino debes descendere sub il-

lo secundum exigentiam temporis verbi propositionis et non alterius ampliacionis vel si verbum est de presenti accipere supposita cum verbo de presenti si verbum est de preterito accipere supposita cum verbo de preterito si est de futuro accipere supposita cum verbo de futuro non autem debet fieri descensus secundum exigentiam ampliacionis quia aliter ista regula falsa esset.

Tunc verificant regulam sic unde ponatur quod non sint decem propositiones et nescias aliquam illarum nec incipias scire aliquam illarum sed incipiat esse altera propositio .xj. que sit a per remotionem de presenti et positionem de futuro ita quod nunc non est et immediate post hoc erit et incipias tu scire istam si cut quod nunc nescis et immediate post hoc scies tunc ista est vera tu incipis scire aliquam propositionem ut patet per casum et tamen non valet descensus et 1° sunt omnes propositiones demonstratis omnibus illis decem existentibus ergo tu incipis scire istam vel istam quod antecedens est verum et consequens falsum. Hec responsio est modicum voluntaria dicens Quod non debet fieri descensus ad omnia sua supposita pro quibus supponit ideo non est acceptanda.

Aliter respondet alij dicentes quod casu possibili posito non licet descendere sub termino communi sequente hoc et verbum incipit vel desinit casus sit talis quem accipiunt ab Hentisbero inde incipit et desinit ponatur quod sit partes divisus in partibus proportionalibus minoribus terminatis ad a extremum et sit copertus cultrina que incipiat remoueri nunc incipiendo ab a extremo tunc illa est et tu incipis videre aliquam partem proportionalem descensus est falsus et 1° sunt omnes proportionales que se vel incipiunt eadem ergo tu incipis videre istam vel istam et sic est si quod nullam incipis videre

Et pro ex^o magistri ponit q^d in qualibz parte proportionali fit ista propo^o scri^{pta} hec est visa a me et incipias scire tale propositionem per remotionem de p^{ri}ti et positionem de futuro et nescias n^uc aliquam propositionem tunc ista est vera tu incipis scire aliquam propositionem quia tu nunc nescis aliquam propositionem et immediate post hoc scias aliquam propo^one et t^u descendis et falsus et iste sunt o^mes propositiones que sunt vel incipiunt esse ergo tu incipis scire istam vel istam consequens erit falsum quia nulla istarum incipis scire.

Cum supponatur ista responsio non valet quia in casu isto ista propositio erit vera tu incipis scire illam vel istam propositionem quod probat tu nunc nescis istam vel istam propositionem et immediate post hoc tu scies istam vel istam. ergo tu incipis scire istam vel istam propositionem tenet consequentia ab exponentibus ad exponentem siue ab una causa veritatis ad propositionem habentem illam causam antecedens est verum ut probabo ergo et consequens quod tu negas quod antecedens sit verum pro prima parte patet pro secunda parte probatur quia in casu illo illa est et immediate post hoc tu scies aliquam propositionem ut patet et etiam potest probari per exponentes sic quia tu nunc nescis aliquam propositionem ergo immediate post hoc scies aliquam propositionem. Et sequitur immediate post hoc tu scies aliquam propositionem et ille erunt omnes propositiones ergo immediate post hoc tu scies istam vel istam tenet consequentia quia licet descendit disiuncti subtermino supra quem cadit si immediate secundum magistrum.

Consimiliter probatur q^d illa est vera in casu illo tu incipis videre illam vel illam partem proportionalem cum quibus stat nullam propositionem incipis scire et similiter nullam partem proportionalem incipis videre. ut p^{er} intelligenti. Ideo ego aliter dico q^d incipit et definit

confundunt confuse tantum immobiliter terminum sequentem capacem confusio^{nis}. cui^{us} ratio est quia in 1^a propositione tu incipis scire omnem propositionem si propositionem stat immobiliter. et non ratione de li. omnem ergo ratione de li incipit q^d stat immobiliter probatur q^d non licet descendit sub eo ut ponatur q^d tantum. lo. propositiones fuerunt et tantum q^d scivisti et scis. sed 10^a. nunc primo corrupta sit tunc 1^a est vera. tu incipis scire omnem propositionem. quia exponitur sic. tu scis omnem propositionem et non immediate ante hoc tu scivisti omnem propositionem ergo etc. Et tamen non valet descendit: et ille sunt omnes propositiones que sunt vel incipiunt. ergo tu incipis scire illam ergo etc.

Ad propositum modo dico q^d in 1^a. tu incipis scire aliquam propositionem licet gratia me descendit. quia oppositum consequentis repugnat anti. sed non gratia forme. quia non tenet in omnibus similibus in forma. quia non in illa. tu incipis scire omnem propositionem. Et si dicis talis descendit non est similis in forma quia in prima si propositionem stat confuse tantum in secunda stat distributive. Dicitur q^d licet non sit similis ratione distributionis. est tamen similis in forma quo ad mobiliter et immobiliter ratione noteceptionis. et hoc sufficit quod re si in prima licet descendit et in secunda. et si in secunda non. nec prima. Et similiter 2^a parte proportionalem incipis videre. ut p^{er} intelligenti.

Ad secundum dubium dicet q^d non descendit cum debito modo q^d d^{icitur} esse tale. et ille sunt vel erunt o^mes p^{ro}pos^oes demonstrando illas. lo. q^d etc. et tunc descendit est bonus et minor est falsa h^{ab} casum. sed solet fieri replica 3^a. q^d dicendo immediate post hoc erit si sub li hoc non descendit et ista erunt o^mia falsa. q^d immediate p^{er} h^{ab} erit si vel h^{ab} quia ante est verum ut p^{er} et o^mes falsi. q^d sequitur ad ipsum q^d aliquo istas erit immediatus instans p^{ri}ti

dicitur negando q̄ consequens sit falsum. nec ad ipsum sequitur q̄ aliquid instans erit immediatū instanti p̄iti. Un̄ l̄ immediate post hoc erit hoc vel hoc instans nullum tamen instans immediate post hoc erit.

Undecima regula est. illa verba promitto debeo obligor confundunt confuse t̄m̄ immobiliter terminum sequentē se. q̄ non l̄ descendere sub eo. Limitatur hec re^a cum hac additōe speciali se quētem et duabus generalibus additis. s. si terminus fuerit capax confusionis et deducto impedimento alterius signi. Ratio. regule a priori ex dictis supra p̄. A posteriori vero ratio est q̄ non l̄ descendendi disiunctim. ut dicēdo. promitto tibi denarium non valet. et isti sunt oēs denarij. ergo promitto tibi istum vel illum q̄ antecedens est verum et consequens falsum. quia dicēdo. promitto tibi denarium. si denarium non stat solū pro denarijs qui sunt sed pro omnibus denarijs potentibus esse. quoniam vis illius verbi non solum ad p̄tia se extēdit sed etiam ad futura. et similiter dicatur de debeo et obligor.

Duodecima regula. nota rationis et conditionis omnes suos terminos communes non distributos cum confundit confuse tantum immobiliter. et hoc in ordine ad totam ipoteticam. ut si homo est animal est. Limitatur hec regula solum cū duabus generalib^{us}. quas magister exprimit in textu. Ratio regule a priori supra p̄. A posteriori h̄o est q̄ non l̄ descendendi disiunctim de q̄ reuocata ad mentem duo declarata in cap^o superioris. Primum quō licet descendere gratia mē et non gratia forme. Secundum quō in ordine ad totam ipoteticam. s. considerando terminos: ut sunt partes ipoteticę et non cat̄e. vide diffuse h̄ supra. Ultimo tria notata ponit magister que clara sunt. p̄^o ē l̄ termin^{us} distributus nō habeat vi s̄ termi-

nos precedētes. t̄m̄ termin^{us} confusus q̄ indifferenter ante se. et post se determinat oppositionē verbale. i. qui indifferenter facit propositionē de sensu. opposito vlt^o totaliter preponat. vlt^o totaliter postponat habet vi s̄ precedētes. 2° ē nullus termin^{us} h̄is vi s̄ confundendi confuse t̄m̄ impedit distributionē termin^{us}. puta si sit confundens confuse t̄m̄ immobiliter. si autē confundit mobiliter non impedit descendere. 3° est si duo sig^a distributa cadunt s̄ aliquem terminum quorū quodlibet per se sumptū non confunderet distributive super eundem terminum nullum horum impedit reliquū sed si cadant duo sig^a super eundem terminum quorū quodlibet p̄ se distribuēt impedit distributio ē.

Et suppositione relatiuorū. et.

Premittit magister. s. diuisiones grammaticales ipsorū relatiuorū que de se note sunt prima relatiuorū: quedā sūt sube quedā accētis. 2° relatiuorū s̄be qdā sūt idētitat^{is} et quedā diuersitat^{is}. 3° relatiuorū idētitat^{is} q̄ dā sunt reciproca qdā nō. 4° relatiuorū reciprocorū qdā sunt possessiua qdā nō. 5° et vltima diuisione relatiuorū accidentis qdā sunt idētitatis et quedā diuersitat^{is}. His diuisionibus p̄missis ponit quatuor regulas ad declarandū quō relatiua supponunt. Prima relatiuum diuersitatis substantie et relatiuum possessiuū non supponit pro illo p̄ quo suū aīis. 2^a relatiuum idētitat^{is} substantie non possessiuū s̄p̄ supponit p̄ eo pro quo suū aīis in comparatione t̄m̄ ad alterū extremorū. 3^a regula relatiuum idētitatis accidentis semp̄ supponit pro si mihi vel equali illi pro quo supponit suū aīis. 4^a regula relatiuum diuersitatis accidentis s̄p̄ supponit pro dissimili illi pro quo supponit suū aīis. Aduerte p̄^o circa h̄ cap̄m̄ q̄ relatiuum est duplex quoddā ē grāmaticū quoddam logicū. Relatiuum logicū dicitur illud cuius esse est ad aliud se habere ut pater fili^{us}

dominus seruus de quo philosophus determinat in predicamentis et hoc relatiuum non facit suppositionem relatiuam sed absolutam sicut termini absoluti. cum enim dicitur pater currit ita subiectum supponit personaliter determinate ac si diceret homo currit. Relatiuum grammaticum dicitur quod est ante late rei representatiuum qui ipse et hoc relatiuum sit de consideratione grammatici tamen pertinet ad logicum tractatum de ipso in quantum per ipsum variatur suppositio vel appellatio vel aliqua alia proprietates personis eiusdem et ab hoc relatio dicitur suppositio relatiua de qua hic loquitur magister. Aduerte 2° quod relatiuum de quo hic intendimus potest dupliciter sumi. scilicet materialiter et formaliter. Si materialiter sumatur competit ei suppositio sicut terminus absolutus. quia hoc sit relatiuum tamen sumit in vi nominis absoluti: ut si dicatur. i. est bisyllabum illi? et genitiui casus. Si vero relatiuum sumatur formaliter sic distemper competit ei suppositio. Intendit ergo logicus relatiuum grammaticum formaliter sumptum.

Dubitatur circa primam regulam quia videtur contradicere grammaticis. Nam dicitur quod relatiuum diuersitatis relatiuum identitatis possessiuum non supponit pro illo. pro quo suum animam.

Contra relatiuum identitatis sic diffinitur a grammaticis: est illud quod refertur per unum et supponit pro eodem. ergo relatiuum identitatis supponit pro eodem contra magistrum. Unde videtur implicare quod sit identitatis et tamen non supponit pro eodem. Ad hoc respondetur quod talia relatiua duo significant unum in recto aliud in obliquo. scilicet gratia suum i. facto significat rem possessa in obliquo quod non possessores. Referunt ergo omnia relatiua identitatis sua auctoritas et supponunt pro illis in recto vel obliquo in grammaticos. et quia logicus proprie accipit supponere quando supponit in recto et talia relatiua possessiua non supponunt qui ante in recto. ideo non dicuntur supponere pro eodem. ut dicendo. iste

liber est suus est dicere iste liber est possessus a se siue est sui possessio. ubi patet quod relatiuum supponit pro antecedente in obliquo pro re possessa in recto.

Dubitatur circa 2^{am} regulam quid velit dicere in ordine ad alterum extremorum. quia hoc non videtur verum quod relatiuum identitatis non possessiuum supponat semper pro antecedente in ordine ad alterum extremorum. quia dicendo aliquis homo qui currit mouetur li que supponit per aliquem hominem siue aliqua comparatione ad aliud. Ad hoc respondet quod relatiuum identitatis non possessiuum quando refert suum antecedens in eadem categoria aliquando in diuersa. cum in eadem categoria refert supponit pro illo absolute et non in ordine ad aliquid aliud ut argumentum probat. Cum autem refert animam in diuersa categoria supponit pro illo in ordine ad alterum extremorum et ad totam compositionem ut dicit magister in c. sequenti. Unde referre subiectum in ordine ad alterum extremorum est referre aggregatum ex subiecto et predicato et supponit pro illo aggregato ut dicendo. aliquis homo est fur et tu es ille li ille supponit pro homine fure. et similiter si refert in ordine ad alterum extremorum supponit pro aggregato ex subiecto et predicato ut dicendo aliquis homo est animal et asinus est illud li illud supponit pro animali homine siue quod est homo.

Dubitatur circa tertiam regulam quia videtur quod relatiuum identitatis debet supponere pro illo pro quo suum antecedens ex quo dicitur identitatis aut si non supponit pro illo non dicitur identitatis. quia tunc diffinitio relatiui identitatis non operetur sibi.

Ad hoc dicitur quod similitudo est duorum differentium eadem qualitas. Et equalitas est duorum differentium eadem quantitate.

Supponendo ergo pro simili vel equali et aliquo modo supponit pro eodem quia per identitatem qualitatis vel quantitatis et

illud considerat grammaticus.

Logicus vero quia vidit q non supponit pro eodem substantialiter dicit q n supponit pro eodem sed pro simili.

Contra quartam regulam arguitur probando q relatiuum diuersitatis supponat pro illo pro quo suuz antecedens. Et arguitur omne relatiuum supponit pro illo quod representat. sed omne relatiuum representat suum antecedens. ergo omne relatiuum supponit pro suo antecedente consequentia nota cum minor: maior probatur quia supponere est quoddam significare. Significare autem est idem quod representare.

Ergo si representat antecedens supponit pro illo.

De hoc tamen vide ample contra suppositiones. vbi queritur vtrum omne relatiuum supponat pro illo pro quo supponit suū antecedens vbi adducunt argumēta. Petri mantuanī negantis relatiua diuersitatis.

Ad hoc responderetur negando consequentiam. Licet enim omne relatiuum supponat pro illo quod representat. nō tamen supponit pro quocunq quod representat.

Sed si accipiatur maior sic. Omne relatiuum supponit pro quocunq quod representat. concedo consequentiā. sed negatur maior tunc. Relatiuum enim diuersitatis representat accides in obliquo et idē non supponit pro iō.

Representat autem dissimile ab antecedente in recto ideo supponit pro dissimili antecedenti De hoc tamen vide contra suppositiones.

Capitulum de modo supponendi relatiuorum.

¶ quo patuit

pro quibus rē. Magister in hoc capitulo ponit sex regulas.

Prima Relatiuum diuersitatis sub

stantie non semper supponit eodē modo sicut antecedens. sed fm exigentiaz signi vlt sit. Un aliqui supponit eodē modo aliqui confusus. aliquando minus confusus.

Secunda regula. Omne relatiuum identitatis substantie in eadem propositione cathē sumptum semper supponit in eodem modo sicut suum anis.

Tertia regula omne relatiuum identitatis substantie ipotetice relatum ad suum antecedens supponens tantum confuse non supponit eodem modo sed determinate habendo respectū ad totā compositionem sui antecedentis.

Quarta regula. Omne relatiuum substantie identitatis ipotetice relatum ad suum antecedens supponēs discrete determinate vlt distributive supponit eodem modo habendo respectum ad totā compositionem vlt ad alter extremorum.

Quinta regula Relatiuum antecedentis siue identitatis siue diuersitatis non sēp supponit eodē modo sicut suum anis s; fm exigentiam sui signi vlt sit. unde aliquando eodē modo aliquando magis confuse alii minus confuse.

Sexta regula. Omne relatiuum mundi supponit eodem modo sicut suuz antecedens intelligendo de modo supponendi vniuersali.

Aduerte circa modū supponendi relatiuorum. q; vt tēgit Bentisber in tractatu de relatiuis tres fuerūt opiniones.

Prima opinio dicit q relatiuum conuertitur cum ante tam quo ad significatum q; q; ad modū supponendi. sic illud qd signi per anis significatur p relatiuum. et si anis supponit discrete vlt dēinate vel alr. Sitr relatiuum siue in eadem cathē siue in diuersa. ita q refert suum antecedens simpliciter. cui opiniois fundamentum fuit q relatiuum assimilatur materię p que omnem suam actualitatem habet a for. Secunda opinio dicit q relatiuum conuertitur cum suo antecedente nō simpliciter sed in respectu ad

alterum extremorum siue in ordine ad compositionem suiantis. Un vult q si relatiuum ponatur in eadē cathe^a cū suo ante semp supponit eodē mō.

In diuersa hō cathe^a supponit scdm exigentiam sui signi vel situs. Si n. non pcessit termin^o ofusiu^o suppoit discrete vel determinate fm q relatiuum ē terminus discretus vel cōis. Est autē terminus discretus vel cōis fm sui antis erit. Si autē precedens sig^o supponit fm exigentiam signi z refert i ordine ad opōez suiantis cum signis positis ex parte alterius extremi si ibi fuerint sig^o z nunq̄ refert cū sig^o posito ex pteantis. Huius opinionis fundamētū est q relatiū affimilat adiectio. Adiectiuū autē pōt supponere mag^o ofuse q̄ suū substantiuū et ita relatiū. 3° opinio ē hērisberi di. q relatiū sigt quodam mō idē quod suūm anis sed min^o ofuse prout est relatiuum ad illud. Pro qua opione sunt quatuor cōclusiones. Prima 1° ante supponente discrete vel determinate siue in eadē cathe^a siue in dīsa. relatiū supponit eodē mō p. q. relatiū nūq̄ supponit cōfusi^o q̄ suū anis. Scda ante supponente ofuse tū relatiuum supponit deſinate siue in eadē ca^a siue in dīsa. ideo negat istam promitto tibi denarium quez tibi pmissi in casu cōi. Tertia ante supponēte ofuse determinate in eadē ca^a relatiuum ofi^o supponit. vt ois hō qui est albus currit. In diuersa vero ca^a supponit deſinate nisi pcedat signū quia tunc supponeret fm exigentiam signi.

Quarta relatiuum existēs in eadem categorica cum suo ante nō refert ipsum in comparatione ad alterum extremum s3 bñ dum ponitur indiuersa referendo cū sincategorematibus positis ex parteantis si fuerit pluralis numeri preter relatiū reciprocum. quod in diuersa categorica positum nō refert cuz tali respectu in ordine ad alter extremorum. Hanc opinionē vide ample in relatiuis

eius in tractatu de relatiuis. 5ª opinio supaddita illis est opinio magistri pmo recitat a sex regulis declarata paz dīferens ab opinione hērisberi. Maior n. dīsa int ipsos est q mag^o vult q relatiuum semp supponat eodē mō sicut suū anis in eadē categorica. hērisberi hō n vult. Fundamētū autē opionis mag^o z rōes oīum regulaz vide si placet in qdē 3° suppoēs. vbi pulchre declaram^o ipaz cum nobis ratio nobilior appareat iter omnes.

De suppositi

tionē que fit. rē. Mag^o in h ca^a pto diffinit ampliatiōem dicēs. Ampliatio est acceptio termini triplr supponētis vltra cōsideratiōem hbi pncipat v^o picipij eiusdē. Deide sex regulas ponit declarantes totam mām ampliatiōem.

Prima regula. Ois terminus supponēs respectu verbi de preterito v^o sui picipij ampliā ad supponendū. p eo qd est vel fuit.

Secūda regula. Omnis fmin^o supponēs a pte an respectu de futuro picipij sui supponit p eo q ē vel erit.

Tertia regula. Ois fmin^o supponēs a pte an respectu hui^o hbi ctingit v^o sui picipij supponit pro eo quod est vel cōtingit esse rē.

Quarta regula. Ois fmin^o supponēs a pte an vel a pte post respectu hbi pōt vel sui picipij vel fmin^o hbalis deſinitis in bilis vel in bile supponit p eo qd est vel esse potest.

Quinta regula. Ois termin^o supponēs a pte an vel a pte post respectu hōz hōz incipit z deſinit vel suoz picipiorum supponit p eo quod est v^o incipit esse vel deſinit esse.

Sexta regula. Ois termin^o supponēs respectu hbi vel picipij hntis nām trāseundt in rem possibilem imaginabilem vt sunt termini cernētes actum mētis siue pponant siue postponant supponit

indifferenter, pro eo quod est vel potest esse imaginabile et intelligibile de finis rectis a parte post ab activo et a parte anteriori passivo.

Dubitat primo, utrum terminus supponens respectu verbi de preterito imperfecto ampliat ad standum pro quod est vel erat vel non. si sic magis est diminutus quia nihil dixit de illo si autem non, nec supponens respectu verbi de preterito vel futuro ampliatur probatur contra quia ita verbum de preterito imperfecto includit presens sicut et verbum de preterito et etiam de futuro.

Ad hoc dicitur quod verbum de preterito imperfecto ampliat terminum, scilicet de intentione magistri in principio tractatus de probationibus terminorum ubi dixit quod proponens de verbo ampliativo eodem modo probantur excepto quod secunda determinatio debet esse de verbo disuncto et datur exemplum de ista, homo curabat ubi homo stat pro eo quod est vel erat et tu dicis, magister est diminutus, negatur contra, quia per hoc quod dixit de predicato dedit intelligere quod cumque predicatum et perfectum et imperfectum et plura perfectum. De principio autem preteriti imperfecti non est ita quia presens et preteriti imperfectum habent participium commune, quod utrisque deseruit, et tamen verbum cum quo coniungitur significat illud tempus si cum presenti significat presens, si cum preterito imperfecto significat illud.

Sed dubius est dicendo tu eris amatus, pro quo ampliatum licet tu quia hic sunt duo ampliativa diversa, scilicet verbum et participium. Dicitur quod verbum est potissimum id rationem ampliatum.

Dubitat 2° quare terminus precedens verbum de preterito vel de futuro magis ampliatum quam sequens, cum tamen verbum maiorem vim habeat terminum sequentem quam precedentem.

Ad hoc respondet magister in logica magna dicens quod difficile esset assignare causam, quia tamen sic nobis tradunt auctores ut Aristoteles in libro priorum respectu verbi ubi contingit et in primo elenchorum re-

spectu huius verbi sanabitur, et in secundo peribere, respectu huius verbi, potest et in multis alijs locis talem modum loquendi ponit, etc. Vel aliter potest dici dicit magister quod terminus precedens verbum de se supponit respectu huius verbi est inclusus in verbo ampliativo et respectu verbi ampliativi vel equivalentis et respectu participii eiusdem verbi ampliativi non determinetur sed terminus sequens verbum non supponit respectu huius verbi est saltem de per se sed solus respectu participii a quo determinatur sicut substantivum a suo adiectivo ratione cuius determinationis impeditur eius ampliatio sicut in ista propositione, omnis homo est albus subiectum supponit pro omni homine quia non impeditur aliquid, tamen dicendo omnis homo albus est licet homo solum supponit pro hominibus albis ratione determinationis eius adiectivi albus.

Dubitat 3° quia terminus supponens respectu verbi de preterito vel de futuro magis supponit pro his que sunt fuerunt vel erunt quam terminus supponens respectu verbi de presenti supponat pro his que sunt fuerunt vel erunt.

Ab hoc dicitur quod causa est quia verbum de preterito et de futuro includit in se verbum substantivum de presenti cum resoluitur in illud et suum participium ut dicendo sortes erit resoluitur in istam sortes est futurus et dicendo sortes fuit resoluitur in istam sortes est preteritus. Verbum autem de presenti non includit verbum de preterito nec de futuro quare etc.

Dubitat 4° quare illa verba contingit potest et verbalia in bilis vel ibilis et incipit et desinit habeant vim ampliandi terminum sequentem sicut precedentem et non verba substantiva de preterito vel de futuro, et etiam quare ista verba habeant magis vim ampliandi terminum quam alia.

Ad hoc respondet magister quod verbum aliquod ampliet ante se et non post

se. hoc non est nisi ratione nature sic di-
ctantis aut voluntatis sic imperantis
sicut contingit de dictione exceptiua q̄
ante se et non post se. immobilitat: vt om-
nis homo preter sortem currit immobi-
latur li homo et non li currens. Huius-
modi autem verba que sic ampliant an-
te et non post se sunt ista que cadunt vere
nisi super illa que sunt fuerunt vel erunt
vt est fuit disputabit mouebitur et hu-
iusmodi. Alia autem que cadunt ve-
re siue quorum actus possunt contin-
gere que non sunt erunt fuerunt ampli-
ant tam alia ante q̄ post. vt album po-
test esse nigrum tam li album q̄ li nigrum
stat ampliatue. Similiter in illam chi-
meram intelligo vel intelligo chimeras
li chimeras supponit ampliatue pro eo
q̄d est vel erit vel est imaginabile.

Dubatur s̄ quare solum terminus
rectus a parte post actui vel participij
habentis naturam transeundi impossi-
bile et imaginabile ampliatue siue pre-
ponatur siue postponatur et non alius
terminus In summa est querere que est
causa regule.

Ad hoc dicitur q̄ causa est quia tales
termini transcendentes important a-
ctum suum qui transit in terminum ad
quem siue precedat siue sequatur nihil
ominus intellectus dirigit actum suum
supra illum. vt dicendo intelligo chime-
ram. licet enim ille actus sit a termino
a quo. non tamen transit impossibile ra-
tione terminia quo sed ratione termi-
ni ad quem.

Dubitat sexto quare dicendo antichristus
est ens li ens stat ampliatue et non fm
aliquem modum dictum. ergo diminui-
tus est magister. consequentia nota cuz
minor. maior autem patet per magistru
in primo posteriorum in illa parte q̄ non
est non est scire.

Ad hoc dicunt quidam q̄ prioristice
loquendo non stat ampliatue li anti-
christus. sed bene posterioristice vt vi-

detur dicere magister primo postero-
rum in loco allegato. et cum hic prioristi-
ce et non posterioristice loquatur. ideo
non est diminutus.

Aliter potest dici q̄ li ens potest esse
participium de li est et tunc non ampli-
atur li antichristus quia idem est dicere
antichristus est ens et antichristus est
existens. Potest etiam li ens essenor-
men: et sic est terminus transcendens et
verificatur tam de ente in actu q̄ in po-
tentia cum diuidatur in illa et tunc facit
stare terminum precedentem ampliati-
ue et equiualeat huic antichristus potest esse.
et sic deducitur ad illam regulam de po-
test que sic intelligitur q̄ omnis termi-
nus supponens respectu huius verbi po-
test vel participij vel sibi equaliter sup-
ponit ampliatue. Ut potest dici q̄ deducit ad
ista de finis transcendentibus impossi-
bile vel imaginabile licet indirecte di-
co directe quia non ampliatue termi-
nus iste sicut rectus ab eo cum nullum
terminum regat.

Dubatur septimo dicendo antichristus
est futurus q̄ supponat li futurus
cum supponatur pro antichristo cum
supponit pro antichristo qui est et sic pro-
positio est falsa aut pro antichristo qui
erit et hoc non quia cum omnis termi-
nus habeat suppositionem a verbo aut
de presenti non habet terminum q̄ sup-
ponat pro eo q̄d erit quare etc.

Ad hoc dicitur q̄ futurus supponit
pro ente quod est et non habet a verbo
absolute hoc nec a se sed a verbo in or-
dine ad participium.

Sequitur de Appellationibus.

Bellatio est

accepto finiri etc. Magister
in hoc capitulo primo diffinit appella-
tionem dicens.

Appellatio est acceptio termini in propositione habentis respectum ad naturam verbi vel participij eiusdem.

Et ponit tres species appellatio- num scilicet temporis: ampliationis et quas sigillatim diffinit. Appellatio tem- poris est acceptio termini in propo- sitione pro aliquo vel pro aliquibus sibi solam con- siderationem verbi vel participij eiusdem cui annexe sunt due regule.

Prima omnis terminus supponens respectu verbi de presenti non ampliati per participium ampliativum appel- latur tempus presentis.

Secunda regula omnis terminus sequens verbum ampliativum preteriti temporis so- lo vel futuri vel aliq[uo] suorum participiorum ap- pellat tempus preteritum vel futurum.

Appellatio ampliativa est acceptio termini ampliativi superius liti per terminum ampliativum pre- cedentem cui due regule sunt annexe.

Prima omnis terminus sequens aliq[uo] istorum verborum incipit vel diffinit vel aliq[uo] suorum participiorum appellat ampliationem.

Secunda regula omnis terminus sequens aliq[uo] istorum verborum potest vel con- tingit vel aliq[uo] suorum participiorum appellat ampliationem.

Appellatio forme est acceptio termi- ni limitati per terminum precedentem con- cernentem actum mentis ut intelligo hominem li hominem appellat formam.

Aduerte circa has species et primo circa appellationem temporis. Quod appellare tempus est significare suum si- gnificatum sibi solam differentiam tem- poris verbi principalis. si de presenti de presenti: si de preterito de preterito si de futuro de futuro.

Circa appellationem ampliationis Aduerte q[uod] appellare ampliationem est significare significatum suum ampliati- tis sibi q[uod] restringitur ad naturam ver- bi ampliativi vel participij eiusdem ut dicendo album potest esse nigrum tam- li nigrum q[uam] li album stat ampliativum p[er]

eo quod est vel potest esse. tamen li nigrum a parte post restringitur ad tan- tum pro eo quod potest esse. album au- tem ita absolute ampliativum et non re- stringitur.

Circa appellationem forme Aduerte q[uod] appellare formam est significare su- um significatum sub ratione formali eiusdem.

Ratio autem in proposito non est ipsa diffinitio sed ipsa denominatio. siue il- lud unde est denominatio et sic ratio hominis est humanitas per quas deno- minatur homo et ita de alijs. Circa autem has species sunt dubitationes pul- chre subtilis quas vide contra supposiciones.

Aduerte q[uod] in principio huius tracta- tus materiam suppositionum secundum opinionem sancti Vincentij promissi de- clarare. Ideo opinionem illius sic per- stringam diffinendo diuidendo et regu- las de mente eius ponendo.

Suppositio sic ab eo diffinitur q[uod] est proprietas subiecti ad predicatum in p[ro]- positione comparati. Secundum autem q[uod] diuersimode accipitur subiectum in comparatione ad predicatum. Diuisio suppositionis habet attendi sicut ergo in sancto doctore idem ens et essentia na- importata per terminum communem potest dupliciter capi. Unomodo secun- dum rationem propriam. Aliomodo se- cundum esse quod habet in alio et hoc dupliciter quia vel secundum esse quod habet in suppositis vel secundum esse quod habet in anima.

Sic suppositio debet diuidi primo in naturalem et accidentalem.

Suppositio naturalis dicitur quando terminus communis accipitur respectu predicati sibi essentialiter conuenientis quemadmodum est hec homo est ani- mal homo est risibilis.

Suppositio vero accidentalis est q[uam] terminus communis accipitur respectu predi- cati sibi conuenientis accidentaliter ut hic homo studet homo est species.

Suppositio accidentalis diuiditur in personales et simplices. Personalis dicitur quando terminus cuius sumitur respectu predicati sibi accidentaliter conuenientis per esse quod habet in supposito ut homo studet. Simplex dicitur quando terminus communis accipitur respectu predicati sibi accidentaliter conuenientis pro esse quod habet in anima ut homo est species. Suppositio ergo naturalis est proprietas termini communis accepti respectu predicati essentialiter conuenientis. Tunc autem predicatum dicitur essentialiter conuenire quando pertinet ad essentiam subiecti ut homo est rationalis vel sequitur principia essentialia subiecti ut homo est risibilis. Et hec suppositio naturalis diuiditur quia quedam est determinata quedam indefinita. Determinata est quando aliquis terminus communis est aliquo signo determinatus. Indefinita quando sumitur sine signo. Determinata diuiditur in uniuersalem et particularem. Uniuersalis est quando cum signo uniuersali sumitur. Particularis quando cum signo particulari sumitur.

Suppositio naturalis quatuor sunt. Prima est quando dicitur predicatum in aliqua propositione dicitur de subiecto in aliquo modo dicendi per se subiectum simpliciter supponit naturaliter. exemplum primo modo dicendi per se ut homo est animal homo est rationalis. exemplum de 2° ut homo est risibilis tertius modus per se non est ad propositum quia non est modus dicendi sed modus essendi. exemplum de quarto ut interfectus interit. In omnibus istis subiecta supponunt naturaliter.

Ratio regule est quia suppositio naturalis est boni predicati essentialiter conuenit subiecto. sed quia predicatum dicitur de aliquo in aliquo dicendi per se est huiusmodi. Nam in primo predicatur diffinitio vel per diffinitionis. In 2° et in 4° predicatum consequitur essentia subiecti ut per 3° posteriorum quare etc. 2° regula Dispositio cuius sub-

iectum habet suppositum naturale est uoliter vera scilicet pro omni tempore cuius pro omnibus suis suppositis. Ratio regule est quia in omnibus his propositionibus predicatur de essentia subiecti ut saltem consequitur esse tamen eius ideo potest attribui omnibus conuenientibus in essentia subiecti. 3° regula est a propositione de tertio adiacente cuius subiectum supponit naturaliter ad propositionem de 2° valet omnia quia non valet homo est risibilis ergo homo est. Ratio est quia risibilis est quia in his de tertio adiacente predicatum pertinet ad essentiam in propositione vero de 2° adiacente predicatum pertinet totaliter ad esse siue existere quia tunc principale predicatum est hoc uerbum est quod ponit rem esse in rerum natura. 4° regula. Nulla propositio cuius subiectum supponit naturaliter ad sui ueritatem requirit existentiam terminorum. Ratio regule est quoniam ad ueritatem propositionis affirmatiue sufficit haec unio extremorum. sed in omni affirmatiua cuius subiectum supponit naturaliter de rebus non existentibus saluari potest talis unio. ergo etc. quia absolute res importata per predicatum respicit rem importatam per subiectum quibus extraneum est existere.

Suppositio personalis est proprietas termini communis accepta respectu predicati sibi conuenientis pro esse quod habet in suppositis. et diuiditur quia quedam confusa. Dicitur determinata quoniam terminus supponens personaliter accipitur particulariter ut indefinite ut homo mo legit aliquis gallus cantat.

Suppositio confusa est quando terminus supponens personaliter accipitur uniuersaliter ut omnis homo currit. Confusa diuiditur quia quedam est distributiva quedam collectiua.

Distributiva dicitur quando terminus supponens confuse potest diuidi seu distribui in omnia sua supposita respectu predicamenti ut quilibet homo sedet.

Collectiua dicitur quando terminus supponens confuse non potest diuidi

in sua supposita: s; magis sua supposita sunt collecta respectu predicati vt omnes apostoli sunt. 12. Suppositōnis personalis quatuor sunt regule. Prima regula cuiuslibet particularis vel inde finite subz supponēs personaliter supponit determinate vt hic homo currit homo sedet. Secunda regula sub omni supposito supponente determinate pōt descendi per propositionem disiunctiuam ad sua supposita respectu predicati vt homo currit. ergo socrates currit vel plato currit. Tertia regula cuiuslibet propositionis vniuersalis subz supponit confuse et distributive vt hec omnis homo currit intelligitur tamen subm suppositionis personalis per suppositionem naturalem. Quarta regula. Sub omni subo supposito confuse et distributive potest descendi per propositionem copulatiuam ad eius supposita respectu pti vt omnis homo currit. g iste homo currit et iste hō currit. Suppositio simplex est proprietas termini communis accepta respectu predicati conuenientis sibi pro esse abstracto in anima sed extra supposita q; idem est vt homo est species. Diuersificatur autem suppositio simplex non ratione subī q; subm nō ē determinabile aliquo signo quoniam tam signa vniuersalia q; particularia determināt subm vt respicit supposita diuersificatur aut suppositō rōe predicati q; vel p̄dicatū p̄tiet ad p̄mā intentionem siue primū actū aīe vt hic homo intelligitur homo cōsiderat. Vel p̄tiet ad 2^{am} intentionem siue 2^{am} actum anime vt hec hō est spēs hō ē p̄dicabile. Suppositio g simplex diuiditur in primam et secundam.

Suppositio priā ē qm subz supponēs simplr sumit respectu p̄dicati p̄tinentis ad p^{am} actū aīe vt exemplificatū ē supra.

Secunda suppo est quando termin^{us} supponēs simpliciter sumitur respectu predicati p̄tinentis ad fm actum aīe

vt supra exemplificatum est.

Ex vtraq; diuiditur q; qdam ē intentionalis quedam intentionata. Intentionalis est quando solum predicatur intentione vel actus anime vt hic homo est intentionatus. Intentionata qm ens predicatur cū intentione vt hō est aīal intellectū vt homo est aīal p̄dicabile.

Suppositionis quatuor regule sunt.

Prima nullus tm^{us} dēminatus signo vli vlticulari suppoit simplr. Rō r^e ē q; termin^{us} supponēs simplr sumitur fm abstractionē a supposito. Termin^{us} autēz dēminatus aliquo sig respicit supposita. Secunda regula. Omnis termin^{us} supponēs respectu predicati intentionalis p̄tinentis ad potētiam apprehendentem obiectū in absentia supponit simpliciter vt panis appetitur cibus desideratur. Ratio regule est diffinitio suppositionis simplicis data.

Tertia regula. Omnis propo cuius subiectū supponit simplr est singularis

Ratio est quia oīs propo in qua subicitur termin^{us} non aptus natus de pluribus predicari d; dici singularis s; in oī suppoē cuius subiectum supponit simplr ipe termin^{us} substantiu^{us} nō ē aptus natus de pluribus predicari. minor declarat qm termin^{us} supponens simpliciter sumit p intellectū. vt vni p̄ter multa et iō vt sic excludit et p̄strigit oīa supposita et inferiora. et iō vt sic nō est aptus natus de plurib^{us} p̄dicari. Unde ex intentione sancti doctoris p̄ p̄bhermenial lectōe prima duplr pōt oringere q; illud qd sigt p nomē nō sit aptū natū p̄dicari. Uno^{us} q; nomē significet formaz s; q; de terminata ē ad hāc mām sicut h nomen socrates vel plato qd sigt naturā hūanā p ut ē in hac mā. Alio modo fm q; sigt formam que non est apta nata recipi in materia sicut albedo si esset forma non existens in materia esset vna forma singularis. Et propter hoc dicit phs 9° meta phice q; si eēt spēs rez separe sic pōt.

Plato esset individua quedam. Hec se
verba sancti Thomae. sed faciamus mi
nozem. sed res importata per terminus
supponentem simpliciter non est nata
in materia recipi. immo et sic est per ani
mam a materia separata. quare etc.

Quarta regula. sub nullo termino
supponente simpliciter potest descen
di copulatiue vel disiunctiue vt patet.
Unde non valz homo est species. ergo
iste homo est species.

Discretam suppositionem quidam
posuerunt sub personali diuidentes p
sonalem primo in discretam et com.
mo suppositionem in communem et di
scretam. Deinde communem in simpli
cem personalem et materialem.

Quidam vero extra diuidentes pri
mo suppositionem in communem et di
scretam. Deinde communem in simpli
cem personalem et materialem.
Nos autem fm intentionem sancti do
ctoris media via ambulantes dicimus
ipsam non esse extra suppositiones ter
mini communis nec omnino contineri
sub personali suppo. sz quoda mo sic.

Propter quod notari debz qz termi
nus supponit significatum suum.

Terminus autem singularis alium mo
dum significadi habz qz terminus co
munis. Nam vnam essentiam quaz ter
minus communis significat absolute et
non significate singularis significat de
terminat. ideo discreta non continetur
sub aliqua specierum suppositionis at
tribute termino comuni. Et hoc est de
intellectu expresso sancti doctoris.

Attamen quia ostensum est terminus
capit suppositionem a predicato.

Predicata autem illa que conueniunt
termino comuni conuenire etiaz pos
sunt termino singulari eadem dico de
genere. nam terminus singularis habz
aliqua predicata que conueniunt sibi een
tialiter et aliqua accidentaliter. et hoc e
realiter vel intentionaliter sicut termi
nus communis. ideo suppositio discre
ta non debet omnino separari nec po

ni extra suppositiones conuenientes
termino com. cu etiaz suppositio natu
ralis personalis et simplex conueniunt
etiam termino singulari declarabitur.
Suppositio discreta est quando termi
nus singularis ex se supponit vel aliqd
ei equiualens. dico autem ex se quoni
am licet in ista propositione homo est
species subiectus sit terminus singula
ris per accidens. f. vt hic sic supponit tn
homo ex se vniuersalis est. dico autem
vel aliqd ei equiualens. qz vt videbit
non semper fit in termino singulari. et
diuiditur in naturalem personalem et
simplicem. Naturalis est quando predi
catum essentialiter attribuitur subiecto
vt hic sortes est. homo. sz est risibilis.

Propositio personalis est quado p
dicatum reale accidentaliter conuenit
subiecto. vt sortes currit sortes moue
tur. Simplex vero quando predicatus
intentionale accidentaliter conuenit sub
iecto. vt hic sortes est singularis sortes
est individuum. Sciendum tamen qz
terminus singularis supponat natura
liter simpliciter et personaliter. tamen
per prius conuenit sibi personalis sup
positio quoniam in suppositione simpli
ci significatum per subiectus abstrahi
tur cum precisione conditionum idiu
duantium. et in naturali abstrahitur: n
tamen cum precisione sed cum quada
determinatione cum talis determina
tio solet communiter appellari abnega
tio. et sic patet qz tam in naturali quam
in simplici sit aliquid abstractio. Sin
gulare autem non potest abstrahi a co
ditionibus indiuiduantibus immo snt
de ratione singulari quia vt dicit phi
losophus in primo posteriorum iuxta
medium. qz licet metaphisicus abstra
hat lunam. non tamen potest abstrabe
re hac lunam. et hec suppositio discreta
et naturalis qz personalis et simplex pot
tribus modis fieri. aut quando termi

nus singularis supponit. vt sortes currit. aut quando ponitur pronomen demonstratiuum demonstrans illud quod proprium non significat: vt ille currit. aut quando terminus communis cum pronomine demonstratiuo. vt ille homo currit.

Suppositio materialis est quando finis supponit. p illo quod materialiter significat. vt sortes est nomen proprium sortes est bisillm. Dicitur autem significatum materiale quia ipsa vox seipsam significat et etiam aliquid extra se consequenter. per prius autem significat se quod de ratione eius est significare se et per posterius significare extra se quia per positionem et partem quod imponitur alteri est sicut materiale. ideo ipsamet vox siue ipsemet terminus est significatum materiale sui ipsius. et diuiditur quod quedam est comis quedam discreta.

Discreta est quando terminus stat pro aliquo supposito sui significati materialis determinate et fit tribus modis. Uno modo per pronomen tantum: vt bux bux dicitur a me.

Secundo modo per pronomen demonstratiuum demonstrans aliquam vocem vel terminum singularem. vt hic est nomen demonstrata ista voce homo.

Tertio modo fit per terminatum et terminatum pronomine demonstratiuo. vt hic homo est nomen. Suppositio materialis communis est quando terminus supponit indeterminate suum significatum materiale. vt cum dicitur describitur subiectum huius stat indeterminate pro illo vel pro isto. Regula de relatiuis est optima generalis quod relatiuum habet talem suppositionem respectu predicati qualem haberet illud pro quo supponit si poneretur loco illius et hoc indifferenter pro omnibus relatiuis vt cum dicitur sortes currit qui disputat. si in secunda parte loco relatiui ponatur pro subiecto antecedens dicendo sortes disputat hoc antecedens suppo-

neret discrete. ideo relatiuum consimiliter supponit. Nec propter hoc volo quod semper loco relatiui liceat ponere antecedens. quia hoc non est verum sed dico quod ad cognoscendum suppositiones relatiui licitum est respicere quale suppositionem haberet antecedens si loco relatiui poneretur quia talem habet relatiuum vt est exemplariter declaratum.

Suppositionis relatiui sunt tres prime

Prima impossibile quando antecedens supponat personaliter et relatiuum identitatis simpliciter vel eodem. Ista enim propositio non est intelligibilis homo currit qui est species. Ratio est quia relatiuum identitatis semper supponit pro eodem pro quo suum antecedens fit vt est ostensum est significatum acceptus pro esse quod habet in supposito non est idem cum seipso vt est abstractum a supposito.

Secunda regula antecedens bene potest supponere naturaliter relatiuo supponente simpliciter vel personaliter et eodem. ex primo homo est animal qui currit et qui est species. exemplum secundi homo currit vel homo est species qui est animal. actio regule est quia naturaliter est quodammodo meiter personalem et simplicem

Tertia quando relatiuum diuersitati supponit respectu eiusdem predicati infert propositionem de subiecto plurali cum hoc dico duo vel ambo respectu eiusdem predicati de possibili vt si dicatur sortes currit et alter currit bene sequitur. ergo duo currunt.

Suppositio impropria est quando terminus supponit contra rationem siue naturam subiecti. vt cum dicitur apostolus dicit hoc li apostolus supponit solum pro paulo quia contra naturam subiecti est quod terminus non supponat pro suo significato indifferenter sicut ipse indifferenter significat.

Et propria est quando terminus supponit secundum debitam naturam subiecti.

Suppositionis in proprie sex sunt species scilicet anonomastica sinecdomatistica metho^{ca}: transmutata: impedita: et poetica. Anonomastica est quoniam terminatur ad plura se habens accipitur per se aliquo cui conuenit secundum excellentiam ut apostolus dicit accipit per paulo philosopho autem pro Aristotele sapienter per Salomone prophetam per David. Sinecdomatistica est quando terminus signis totum accipit per parte ut omnis homo est destructus posito quod solus sit priuatus manibus vel e converso quoniam terminus signis parte accipitur pro toto ut dicendo hoc caput bene regit partem pro toto homine et puppis est in mari pro tota nauis. Metonimica est quando terminus continens sumitur pro contento vel est exemplum primi cum dicitur scilicet est potat accipitur per vino exemplum secundi flandarii pugnat id est boies de fladria. Transmutata est quoniam debitus ordo proponitur est transmutatur ut quoniam terminus magis communis supponit respectu minus communis ut animal est homo. Similiter quando terminus concretus accidentaliter supponit ut album est homo album est musicus Impe dita est quoniam subiectus respectu predicati habetynam suppositionem tamen ratione determinationis aduenientis pertinet ad alias si dicatur omnis homo est singularis nullus homo est species. In istis nam ratione predicati subiecta deberent supponere simpliciter ad signum additum impedit et facit stare per inferioribus et hoc est contra naturam subiecti scilicet quod de terminetur modo opposito quam predicatur propositis requiratur. Ideo vocatur impedita poetica dicitur quoniam terminus naturaliter signis supponit pro suo signo naturali ut cum dicitur heu est mihi id est dolor heu naturaliter significat omnem dolorem significatiue qui non est per impositionem nostram ideo non supponit proprie pro dolore seu improprie hoc non contra naturam subiecti supponere per aliquo extra se ad quod non est impos-

tum ad significandum et hoc dicitur poetica quoniam poete maxime utuntur similibus locutionibus. Ex omnibus istis habetur totalis diuisio impositionis quoniam quedam suppositio est propria et a impropra. Suppositio impropria habet sex species ut dictum est. Suppositio autem propria diuiditur quia quedam est relatiua et alia absoluta et quoniam illa diuiditur in male formaliter iteque in discretam et ceterum iteque in naturalis personalem et simplicem et quoniam in suos modos diuiditur prout dictum est.

Et sic est finis huius tractatus.

De sequentia est

Illatio consequens ex antecedente.

Circa diffinitionem consequentie.

Aduerte quod consequentia potest quadruplur diffiniri. Primo materialiter et sic consequentia aggregati ex ante et ante et nota illationis. Secundo formaliter et sic nota est illatio consequentis ex ante. 3° efficitur et sic nota est oratio producta per discursum vel rationem intellectus. 4° finaliter et sic consequentia est instrumentum intellectus ordinatum ad discernendum verum a falso per ratiocinium.

Adhuc circa expone formalis diffinitionis sunt quatuor opiniones. Prima est Seraphich dicentis notiam esse rationem notis ad ante ita quod illatio notis ex ante. id est respectus de predicamento relationis notis ad ante. Ex hac opinione sequitur quod nulla est notia cum mala nulla sit consequentia consequens denominat notis in concreto. Relatio autem notis ad ante dicitur accidentia per quas ante dicitur ante et sic licet est signum duarum relationum secundum hanc opinionem. Secunda opinio est trodi et per Bentisberi dicentis consequentia esse actum intellectus ita quod notia est illatio notis ex ante id est actus intellectus inferentis notis ex ante. et sic notia est illatio de predicamento actionis et contra cum illa illatio possit esse bona et mala dat notia mala et ex hac opinione sequitur quod nota est consequentia nisi in mente patet quia actus

intellectus quem dicit esse consequentiam non est nisi in mente.

Tertia opinio est Pauli p[er]gulensis dicentis consequentiam esse respectum de predicamento passionis. Unde dicit q[ui] sicut ad calefactionem requiruntur tria. p[ri]mo actus quo aqua actualiter alterat. 2° respectus actionis quo ignis dicitur calefacere. 3° respectus passionis quo aqua dicitur calefieri. Ita in motu intentionali quo intellectus aliquid infert ex alio tria requirunt. p[ri]mo actus intellectus inferentis. 2° respectus actionis quo animus dicitur inferre consequens scilicet instrumentaliter. 3° respectus passionis q[ui] animus dicitur inferri antecedente et hoc modo dicitur consequentiam esse respectum de predicamento passionis. Unde dicit consequentiam esse nomen et habere principalem significationem consequentis ex ante sicut passio dicitur effectus illatiois actionis. Secundum Hilbertum porretanum in libro sex principiorum vult igitur breuiter q[uod] consequentia est illatio. i. passio animi ex antecedente.

Quarta opinio est comitis quam solus reputo veram de mente magistri diffinitionis consequentiam q[uod] consequentia formaliter sumpta est p[ro]p[ri]e illatio consequentis ex antecedente. et est simile ac si diceret. Consequentia est p[ro]p[ri]e in qua coniunguntur plures categorice p[er] notam illationis. Uoco autem notam illationis notam conditionis et notam rationis ut si nisi igitur etc. Quod autem consequentia formaliter sumpta sit hoc probatur quia omnis diffinitio data p[er] genus et differentiam indicat formaliter q[uod] est diffinitum sed ista est huiusmodi ergo etc. consequentia nota cum maiori minor probatur quia licet p[ro]p[ri]e est genus ad additionalem et rationalem finem magistrum in capitulo de hypotheticis. Diffinitio igitur est residuum. i. per notam illationis. Forma enim in quacunq[ue] p[ro]positio est nota vniuersales categoricas Unde causa effectiua consequentie est intellectus agens qui ceteros discursus producit. Causa materialis sunt termini ex

quibus constituitur. Causa formalis est talis compositio denotata p[er] notam illationis. Causa finalis est scire siue discernere verum a falso.

Diuisio consequentiarum.

Consequentiarum alia est bona et est illa cuius oppositum consequentis repugnat antecedenti. Alia mala et est illa cuius oppositum consequentis stat cum antecedente.

Aduerte p[ri]mo circa diffinitiones istas q[uod] alij aliter diffiniunt consequentiam bonam et malam. Nam Stroodus dicit. Consequentia bona est illa q[ui] non potest ita esse sicut adequate signatur p[er] animus quin sit illa sicut adequate signatur p[er] animus. Mala vero est q[ui] stat ita esse sicut adequate signatur p[er] antecedens. id est non sit ita sicut adequate significatur p[er] consequens. Et ceteri auctores volunt q[uod] iste diffinitiones intelligantur in sensu composito. quomodo autem hoc diximus supra consequentias Strodi vide ibi. Alij diffiniunt sic ceteri. Consequentia bona est illa cuius non potest animus esse verum sine animo. Mala vero est illa cuius antecedens potest esse verum sine consequente. Et iste diffinitiones eadem sunt in sententia compositionis. sunt tamen clariores. Magister vero aliter et optime diffinit dicens. Consequentia bona est illa cuius oppositum consequentis repugnat antecedenti. Mala vero est illa cuius oppositum consequentis stat cum antecedente. Omnes tamen veniunt ad idem. nam si non potest antecedens esse verum sine consequente oppositum consequentis repugnat antecedenti. et si oppositum consequentis repugnat antecedenti non potest antecedens esse verum sine consequente. Aduerte secundo: quid sit aliquid alteri repugnare unde Stroodus in 24. regula in consequentijs ponit differentiam inter aliquid alteri repugnare et non posse stare cum alio. et dicit q[uod] quecuq[ue] inuicem repugnant non stant simul. sed non e contra. Nam ad hoc q[uod] aliquid non stat cum alio sufficit q[uod] copulatio com-

posita ex illis sit impossibilis siue inclu-
dat dictōez siue nō. scād h̄ vt repugnet
alteri requiritur vt vna illaz formaliter
inferat cōtradictorium alterius. Unde
illa nō starent simul. tu nō es albus ⁊ nī
hīl est q; secūda pars nō est possibilis tñ
nō repugnāt cum neutra illarum iſerat
formaliter cōtradictorium alterius ex q̄
quelibet est categorica pure negatiua
⁊ tūc fm̄ ipsum ad hoc q̄ cōsequētia bo-
na sit sufficit q̄ oppositū cōsequentis
nō stet cum antecedente q̄uis illi nō re-
pugnet. vt illa cōsequētia est bona. tu nō
es albus. ḡ aliqd est. oppositū consequē-
tis nō stat cum ante. lz nō repugnat an-
tecedenti. Magister vero nō facit diffe-
rentiam inter repugnare alteri ⁊ non sta-
re cum alio. Quicquid enim fm̄ magr̄m
repugnat alteri nō stat cum alio. ⁊ quic-
qd nō stat cum alio repugnat illi. Re-
pugnare ergo alteri est nō stare siml̄ cū
illo. Illa vero nō stant simul ex quibus
nō sit vna copulatiua possibilis. Nō re-
pugnare vero alteri est stare cum illo.
Stare autem cum alio est q̄ possit fieri
vna copulatiua possibilis.

Secunda diuisio consequentiarū bo-
narum. Consequentiarum bonarū alia
formalis. ⁊ est illa cuius contradictoriū
consequentis formaliter repugnat ante-
cedenti. Alia materialis ⁊ est illa cuius
cōtradictorium consequētis materialit̄
repugnat aīti.

Aduerte p̄mo q̄ alij aliter diffiniunt
cōsequentiam bonam formale ⁊ materia-
lem. Stro. n. in cōsequētis suis dicit. Cō-
sequentia formalis est cuius si sicut ade-
quate signatur p̄ aīis intelligit̄ esse etiaz si-
cut adequate signatur p̄ cōsequēs itelligit̄
esse. Materialis vō p̄ oppositū. Vel
cōstia bona ⁊ formalis est illa cuius con-
sequēs ē de formali intellectu aītis. Ma-
terialis vō ē illa cuius cōsequēs nō ē de
intellectu formali aītis seruatis tamen
conditionibus requisitis ad consequen-

tiam bonam. Et circa has litigāt aucto-
res an sint intelligende in senīu compo-
sito l' dīso: ⁊ s̄t opiniōes ad vtrāq; pte.

Aduerte tamen q̄ diffinitōes ille sūt
diffinitōes cōsequentie formalls sim-
pliciter que est bona de forma. Et ideo
strictius capit Stro. dū q̄ magister hic.
q̄ ille diffinitōes nō competunt culli-
bet formali sed tantum formali simplici-
ter que dicitur bona de forma. Magi-
ster autem semper in districto loquens
ponit differentiam inter formalem bo-
nam de forma. Et ideo aliter dicit. s.
consequentia bona ⁊ formalis est illa cu-
ius contradictorium consequētis for-
maliter repugnat antecedenti. Materia-
lis vero cuius contradictorium conse-
quētis materialiter repugnat antecede-
nti. Et optime declarat quid est formalit̄
repugnare ⁊ quid materialiter dicens il-
la formaliter repugnare que nō sūt ima-
ginabilia stare simul absq; contradictō-
ne. Illa vero materialiter repugnare q̄
nō possunt stare simul sunt tamē imagi-
nabilia stare simul absq; contradictō-
ne. Exemplum p̄mi. tu curris. ⁊ tamē
nō moueris. Exemplū secūdi. deus non
est ⁊ aliquis homo est.

Sequitur due regule. Prima ex i-
possibili sequit̄ quodlibet. 2^a necessa-
rium sequit̄. s. ad quodlibet.

P̄o intellectu harum regularū est
sciendum q̄ impossibile dicitur triplici-
ter. s. p̄ se p̄ accidens ⁊ p̄ reflexionē. Im-
possibile p̄ se est illud quod adequate si-
gnificat sicut non potest esse nec potuit
esse nec poterit esse: vt homo est asinus.
Per accidens est illud quod signat sicut nī
potest esse nec poterit esse: sed aliquādo
potuit esse. vt Adam nō fuit. Impossibi-
le p̄ reflexionē est illud quod asserit se
esse impossibile. vt hoc ē impossibile se
ipso demonstrato. Impossibile p̄ se est
duplex quoddam nō implicans contra-
dictionem ⁊ quoddam implicans cōtra

dictionem. Exemplum primi. vt deus n̄
 est. Implicans contradictionem est du-
 plex. quia quoddam formaliter et expli-
 cite implicat contradictionem. vt tu es
 et tu nō es. Quoddā vō virtualiter siue
 implicite. vbi gratia. tu differs a te. simi-
 liter homo est asinus. similiter tu scis te
 esse lapidem: sicut tu credis precise qd ali-
 quis homo decipitur: sicut tantum pater
 est. Necessarium sicut dicitur tripliciter:
 scilicet p se: p accidens: et p reflexionem
 Per se est quod adequate significat sic
 nō potest nec potuit nec poterit n̄ ēē: vt
 deus est. Per accidens vō est illud qd si
 significat sicut nō potest nec poterit non
 esse. potuit tamen nō esse. vt adam fuit.
 Per reflexionem est illud quod asserit
 se esse necessarium. Adpropo cū di-
 citur ex impossibili sequitur quodlibet in-
 telligit de impossibili primo. Similiter cū
 dicitur necessarium sequitur ad quodlibet
 intelligit de necessario primo. s. per se et
 nō alijs modis. Et subdit magister qd il-
 le due regule quando consequentia est
 bona et materialis. s. in qua antecedens
 est impossibile vel consequens est neces-
 sarium: intelligitur sub dictis alijs mo-
 dis quando consequentia foret formalis
 .s. quando nō arguitur secundum aliquem
 modum formalem de qbus dicit infra. 7c.

Tertia diuissio consequentiarum bo-
 narum formalium. Quia quedam ē de for-
 ma. et est illa cui quilibet consimilis i for-
 ma est bona. Et quedam de materia et ē
 illa que est bona sed nō quilibet sibi cō-
 similis in forma est bona.

Aduerte secundum magistrum qd ad h
 qd quilibet sibi consimilis in forma sit
 bona due requiruntur conditiones. Pri-
 ma qd habeant consimilem modum ar-
 guendi consequentie formalis. de quib⁹
 modis dicitur post. puta si in vna argui-
 tur ab inferiori ad suum superius et i al-
 tera et sic de alijs. Secunda est qd an-
 tecedentia et consequentia sint similia i

forma. Ad quod cognoscendum est
 opus scire quomodo propositiones sint
 similes in forma cum antecedentia et cō-
 sequentia sint propositiones. Unde propo-
 sitiones ipotbetice sunt similes forme qd
 rum categorice et note illarum sunt si-
 miles forme et animal currit et substan-
 tia mouetur est similis in forma buic asi-
 nus currit et lignum comburitur. sed p-
 positiones vere categorice sunt simi-
 les in forma que has tres conditiones ha-
 bent. scilicet qd sint eiusdem qualitatis po-
 nentes in numerum vel nō eiusdem quā-
 titatis: vel preter quantitatem eiusdem
 simplicitatis vel compositionis. dico p-
 mo eiusdem qualitatis. vt si vna est affir-
 mativa et alia. et si vna est negatiua et alia
 et notanter additur ponentes in nume-
 rum vel non: id est si vna sit de tertio ad-
 iacente et alia: et si vna est de secundo ad-
 iacente et alia. Propositiones enim de
 tertio adiacente dicuntur ponere in nu-
 merum. de secundo vero non ponere in
 numerum vt dicit philosophus in secu-
 do posteriorum. di. secundo eiusdem quā-
 titatis vel preter quantitatem: vt si vna
 est vniuersalis vel particularis vel in-
 definita vel singularis et alia similiter.
 et si vna est exceptiua exclusiua vel redu-
 plicatiua vel modalis in sensu compo-
 sito vel diuiso et alia. dico tertio eiusdem
 simplicitatis vel compositionis vt si vna
 est de extremo simplici vel composito
 disuncto vel conditionato et alia simili-
 ter. Ex quo sequitur dicit magister qd iste
 consequentie sunt similes in forma bo-
 mo currit. ergo animal currit. albedo vi-
 detur. ergo color videtur. quia saluate
 sunt due dicte conditiones. Prima qd
 habent consimilem modum arguendi
 consequentie formalis. quia vtrouque
 arguitur ab inferiori ad suum superius
 affirmatiue. Secunda qd anteceden-
 tia et consequentia sint similia in forma
 vt patet ex conditionibus assignatis.

Consequentia bona de m^a de se patz.
 Declarem⁹ q^d ex^o magistri quō h^o cōtis
 est bona de materia. tu non es homo. q^d
 tu nō es aīal cū oīs bona de materia sit
 bona z formalis f^z magistrū licet nō sit
 sit bōa de for^a. Q^d illa nō sit bona d^o for^a
 p^z q^d nō quilibet sibi sitis i forma ē bōa
 vt ista nō valet. hoc nō ē hō demonstrato
 aīno. q^d hoc nō ē aīal. q^d tñ sit bona z for
 malis. pbat q^d ex^o dīctorio cōtis sequit^r
 formaliter cōtradictoriū aītis. pbat q^d
 sequit^r tu es aīal. ergo tu es a^z adiacen
 te ad 2° adiacēs z vltra. ergo tu es tu. te
 net cōtis q^d oppositū cōtis nō est imma
 ginabile stare cū aīte. tunc vltra. q^d tu es
 iste hō ab eodē ad idē. z vltra q^d tu es hō
 ab inferiori ad suū superi^o. q^d a p^o ad vl
 timum valet tu es aīal. ergo tu es hō te
 demonstrato dico nō aīte aīno.

Ex p^o dicti magister isert q^d ē iste cōte
 sunt bone z formales. z non de forma tā
 tū pater ē ergo nō tñ pater est tu scis te
 esse lapidē. ergo tu nō scis te ēē lapidem
 tu credis p^o cise q^d aliq^s homo decipit^r
 q^d aliq^s hō decipit. p^oma deducit sic
 tñ pater ē. q^d pater ē ab exclusiua ad suā
 p^oiacentē. z vltra q^d filius est ab vno cor
 relatiuo ad reliquū. z vltra ergo aliō
 a patre ē q^d oppositū nō est imaginabile
 stare cū aīte. tūc vltra q^d nō tñ pater est
 q^d ex cōtradictorio vnius exponētis se
 quit^r cōtradictoriū expositi ergo a p^omo
 ad vltimū valet tantū p^o est q^d nō tñ p^o
 est. 2° dū dū dū sic tu scis te esse lapi
 dem. ergo tu es lapis tenet cōsequentia
 q^d nō scitur nisi v^oz tūc vltra. ergo tu nō
 es homo. tenet cōtis a b affirmatiua vni
 us dīspati ad negatiua alterius. ergo tu
 non es tu te demonstrato tenet consequē
 tia a supiori ad suū inferius negatiōe
 p^oposita inferiori z superiori. tūc vltra q^d
 tu non es tenet consequentia: q^d opposi
 tum cōtis nō est imaginabile stare cum
 aīte. z vltra ergo tu non scis te esse lapi
 dem. tenet cōtis a superiori distributo
 negatiue ad suū inferius. ergo a p^omo

ad vltimū valet. tu scis te esse lapidem.
 ergo tu nō scis te esse lapidem. Ter
 tia deducitur sic. tu credis p^o cise q^d aliq^s
 homo decipit. ergo tu credis p^o cise v^oz
 vel tu credis p^o cise falsum. si tu credis p^o
 cise verum z tu credis q^d aliq^s homo
 decipitur. ergo aliq^s homo decipitur
 si tu credis p^o cise falsum. ergo tu deci
 peris. sed tu es aliq^s homo. ergo aliq^s
 homo decipitur. Aduerte differentia
 inter materialem tñ z formalem tantū
 z formalem de forma. Materialis tan
 tum est quando oppositū consequentis
 non potest stare cū aīte est tamen ima
 ginabile stare simul absq^e cōtradictiōe.
 Formalis tantum est quando oppositū
 cōsequentis non potest stare cum aīte:
 nec potest imaginari stare siml^r z mod^o
 arguendi valet i omni materia: z sic est
 duplex bonitas. s. bonitas materialis q^d
 bonitas illationis dicitur: z bonitas for
 malis que bonitas modus arguēdi spā
 lis dicitur: z bonitas de forma que boni
 tas modus arguēdi generalis dicitur.
 Materialis tamē est aut quando aīte ē
 impossibile non implicans contradictō
 nez. aut quando consequens est necessa
 rium deductis modis formalitas arguē
 di. poterit etiam esse materialis tantū
 aliter q^d istis duobus modis vt dicēdo
 omne animal currit. ergo omnis homo
 currit. ista consequentia ē bona quia op
 positum cōtis repugnat aīti. qm̄ hec re
 pugnant omne animal currit z homo nō
 currit. q^d ex his sequitur impossibile. s.
 homo non est animal in 4° 2° figure. z
 tamen non est formalis: nec de forma. q^d
 oppositum consequentis est imaginabi
 le stare cum antecedente. Formalis tan
 tum est quoniam antecēdes est implcās
 contradictionem siue formaliter vt tu
 es z tu non es: siue virtualiter vt tu dīf
 fers a te. Adhuc aliter vt dicēdo. tu
 non es homo. ergo tu non es animal si
 militer tu es animal ergo tu es homo.
 Attendēdo q^d modus cōsimilis arguēdi i

non valet in oibus. erit autem de forma
quando consimilis modus arguendi va
lebit in omnibus. 7c.

Primalis con

sequentie quedā regule vniuer
sales sūt ponēde ipsi? insinuates noticiā.

Prima. Si ex contradictorio consequē
tis sequitur cōtradictoriū antecedentis
consequentia est bona. et everso. Si con
tradictoriū antēis nō est illatitium cōtra
dictoriū antēis. consequētia nō est bona.

Prima regula tribus limitationibus
gēralibus omnibus regulis huius capi
tuli indiget. Prima. si alicuius consequē
tie affirmatiue quod p tanto dicitur qd
illa consequētia negatiua nō est bona
nō. si tu nō es aīal tu non es homo. et ta
men ex contradictorio consequētie segit
cōtradictoriū antecedentis. quia sequit
tu es homo g tu es aīal. 2^a denotat a
li si g vel igitur quod p tanto dicit quia
illa consequētia nō est bona nisi tu non es
aīal. tu nō es homo. et tamen ex contradic
torio consequētis segitur cōtradictoriū
antecedētis. 3^a lignis precise ex cōpo
sitione suarum ptiū precise significan
tium pmarie qd ppter subordinatiōem
dicit qd ista consequētia nō ē bona. tu es
homo. ergo tu es aīal vbi subordinetur
vni mentali male et ppter variationem
significationis ptiū. qd vbi partes nō signi
ficarent sic p cise sed illa tu es aīal signi
ficaret qd tu es aīal et qd tu es asinus ad
huc nō valeret et tñ ex cōtradictorio cō
sequentis segret cōdictoriū antēis.

Aduertendum ppter curiosos iuue
nes quia quis posset dubitare de ordine
haz regularum positaz in hoc capitulo
s. quare magister nō seruauit ordinem
Strodi in consequētijs suis in 24. mo
dos quos posuit Strodi imo premisit
istam tanq̃ primam regulam in ordine
illius respondendus qd magister magna
ex causa fecit hoc mirum tenendo ordi
nem. Causa enim est quia ista prima re

gula cum annexa est tante veritatis et
necessitatis in logica qd sunt quasi fūda
mentum totius discursus intellectus no
stri. et p has regulas inuente fuerūt oēs
bone forme arguendi sicut patet inspi
cienti pcessum philosophi in libro prio
ru et vbi p has pbat formas sillogisticas
quasdam esse viles et quasdam inutiles.
Et Strodius similiter probando alias re
gulas generales sumitur sepe per illas.
Ideo magister premisit isti cuz annexa
addēdo postea p ordinē alias regulas.

Secunda regula principalis ex qua se
quuntur alie due vt pat. et. Si alicuius
consequentie bone antecedens est ver
et consequens similiter est verum. Si
alicuius consequētie bone consequēs
est falsum et antecedens similiter. Si
alicuius consequētie antecedēs est ve
rum et consequens falsum ista consequē
tia nō valet. Secunda regula requirit
quatuor limitationes generales. Pri
ma est. alicuius consequētie bone quo
niam male nō inconuenit antecedēs eē
verum et consequēs falsum sicut in ma
teria insolubilium vt sic arguendo hoc
est falsum. ergo hoc est falsum continue
demonstrando consequēs qd nō precise
significet quia aliter nō admitteret ca
sus tunc notum est qd talis consequētie
antecedens est verum et consequens fal
sum qd nō inconuenit quia consequētia
nō est bona: quoniam nō arguitur a con
uertibili ad conuertibile nū apparēter
quia antecedēs significat precise cathe
gorice consequens vero ipotbetice.

Secunda affirmatiue quoniam bōe
negatiue nō inconuenit antecedens esse
verum et consequens falsum vt isti? nō
si tu es homo tu es asinus que est bona
cum suum contradictoriū sit falsum
et tamen antecedens est verum et conse
quens falsum. Tertia denotata a li si
ergo vel igitur. quia est bona. nisi tu es
animal tu non es homo et tamen antece
dens est verum et consequens falsum.

Quarta significantis precise ex com-
positione suarum partium primarie si-
gnificantium ppter subordinationem et
variationem significationis partium: quia
ista consequentia est bona. deus est homo
mo est asinus ubi subordinet vni bone
et tñ anis est verum et anis falsum. et simi-
liter ista est bona. tu es homo. ergo tu es
aias. cuius tamen antecedens est verum et
anis falsum posito qd significet te esse aias
et te esse asinum. Et p hanc limitationem
soluitur argumentum magistri cum pro-
bat istam consequentiam esse bonam. tu
es homo. qd tu non es homo ubi subordi-
nabitur vni bone mentali cuius tamen anis
est verum et consequens falsum. p qd non est
contra regulam ex quo non significat preci-
se ex compo- sitione suarum partium qd si precise
figret ex compositione suarum partium non posset
subordinari vni bone. et hec quarta con-
ditio est tate necessitatis qd sine illa que-
libet consequentia mundi posset falsifica-
ri ideo in omnibus regulis e necessaria.

Aduerte tñ vnum qd licet iste modus
arguendi valeat de presenti. ista consequen-
tia est bona et antecedens est verum et con-
sequens verum. non tamen valet de pre-
terito nec de futuro. Unde non valet ista
consequentia est bona et antecedens fuit
verum. ergo consequens fuit verum si-
militer de futuro. non valet ista consequen-
tia est bona et antecedens erit verum. er-
go et consequens erit verum. dato enim
qd illius consequentie tu es homo. ergo
tu es animal. prima propositio que e an-
tecedens diu fuerit et post hoc erit. et se-
cunda propositio que est consequens nunc
primo sit et nunc post hoc erit. antecede-
ns vtriusque consequentie est verum et con-
sequens falsum. sed bene sequitur cum re-
strictione tali illa consequentia est bona.
et aliquando fuit ita sicut adequate signi-
ficatur p antecedens. ergo pro tunc fuit
ita sicut adequate significatur per con-
sequens. Et similiter sequitur illa con-
sequentia est bona. Et aliquando erit

ita sicut adequate significatur p antee-
dens. ergo pro tunc erit ita sicut adequa-
te significatur p consequens. Similiter
valet dicendo. ista consequentia est bo-
na. et aliquando fuit ita vel erit ita qd con-
sequens est verum. ergo pro tunc fuit ita
vel erit ita qd consequens est verum sed
antecedens in casu predicto est falsum.
licet enim diu fuerit illa propositio. nunc
tamen fuit antecedens: nec nunc fuit ita
qd antecedens illius est verum: licet an-
tecedens fuerit verum. Similiter facta
tota restrictione ad preteritum vel futu-
rum. sic ista consequentia fuit bona et con-
sequens fuit verum. ergo antecedens fuit
verum. illa consequentia erit bona et an-
tecedens erit verum. ergo consequens
erit falsum.

Aduerte ulterius qd non valet iste mo-
dus arguendi cum temporali sic ista con-
sequentia est bona. ergo quoadocumq an-
tecedens erit verum consequens verum
qd patet signata ista consequentia si tu es
asinus tu es asinus que est optima et ta-
men non quoadocumq antecedens erit ve-
rum consequens erit verum quia sequi-
tur formaliter nunc antecedens erit ve-
rum. ergo non quoadocumq antecedens
erit verum consequens erit verum tenet
consequentia a superiori distributo negatie
ad suum inferius qd etiam valeat illa conse-
quentia nunc antecedens erit verum ergo
non quoadocumq antecedens erit verum con-
sequens erit verum. probatur aliter sic quia
ex opposito consequentis sequitur oppo-
situm antecedentis formaliter. sequitur
enim quoadocumq antecedens erit verum
consequens erit verum ergo aliquando an-
tecedens erit verum quando consequens
erit verum tenet consequentia a subalter-
nante ad subalternatam. tunc ultra aliquam
antecedens erit verum quando consequens
erit verum. qd aliquando antecedens erit
verum et pro tunc consequens erit verum et
consequentia a resolutione relativi im-
plicantis met et suum proportionabile o-

bus conditionibus requisitis et ultra sequitur quod aliquando antecedens est verum tenet consequentia a copulativa affirmativa ad alteram eius partem principalem et hoc est oppositum antecedentis. quod ex opposito contra sequitur oppositum antea.

Tertia regula principalis est illa si alicuius consequentie bone antecedens est necessarium consequens contingens contra non valet. Tertia regula eadem quatuor limitaciones generales requirit. scilicet si alicuius contra bone affirmatie denotate a li si. ergo. vel igitur signis ex compone suarum partium precise primarie significantium. Et propter hoc patet solutio ad argumentum magistri cum arguit quod istius consequentie deus est. quod hec est vera deus est. antecedens est necessarium et consequens contingens et tamen consequentia est bona quia si non stet oppositum consequentis cum ante et arguitur si hec non est vera deus est et ipsa signat adequate deum esse quod deus esse non est verum et per consequens deus non est quod est oppositum consequentis. Dicitur enim quod consequentia non est bona et ceditur oppositum consequentis stare cum antecedente et ad probationem nego minore. scilicet quod adequate signat deum esse quia repugnat duobus concessis. Et si replicas ista non possunt esse simul vera deus est et hec non est vera deus est ergo non sunt compossibilia. dicitur negando contrariam. Multe enim sunt propositiones compossibiles que non possunt esse simul vere ut illa nulla propositio est et aliqua propositio est. Similiter omnis propositio est affirmativa et nulla est negativa. et contra non valet ista copulativa est possibilis ergo potest esse vera. similiter non valet non potest esse vera. ergo impossibilis. patet responsio ad aliud argumentum quodlibet homo est. quod iste homo est et iste homo et sic de singulis cuius antecedens est necessarium et consequens contingens quia non est bona. Et si arguitur ex opposito consequen-

tis sequitur oppositum antecedentis. ergo est bona tenet consequentia et antecedens probatur quia sequitur nec iste homo est nec iste homo est et sic de singulis ergo nullus homo est. dicitur negando antecedens. ad probationem negat consequentia quia requiritur debitum medium.

Quarta regula. Si alicuius consequentie bone antecedens est possibile et consequens est possibile. Contra. si antecedens est possibile et consequens impossibile contra non valet.

Quarta regula etiam quatuor limitaciones dictas habet scilicet si alicuius consequentie bone affirmatie denotate a li si ergo vel igitur significantis precise ex compositione suarum partium precise primarie significantium. et sic patet solummodo ad istud argumentum hoc est impossibile. ergo hoc est impossibile continue demonstrando consequens cuius antecedens est possibile cum significet sic est et contra impossibile. quod asserit fuisse impossibile et contra est bona quia arguitur a convertibili ad convertibile. Dicitur enim negando consequentiam esse bonam quia antecedens est verum et consequens falsum nec arguitur a convertibili ad convertibile cum consequens hypothetice significet et antecedens categorice. si autem poneretur quod consequens significaret precise categorice non admitteretur casus. Per hanc ergo particulam bone excluditur argumentum hoc et quodcumque factum in materia insolubile. magister sic dicit quod iste regule tenentur non in materia insolubile sed extra materiam insolubilem quia in materia insolubile stat consequentiam esse bonam et antecedens esse verum et consequens falsum. similiter antecedens esse necessarium et consequens contingens. et similiter antecedens esse possibile et consequens impossibile.

Alij tñ addūt vnā cōditionē ad hanc regulam. s. q. cōis nō asserat se ēē imposibile qualiter est in proposito.

R. idet ē ad illud. Q. currens ē asinus. g. oē currens pōt ēē asinus cuius aīis ē possibile r. cōis ipossibile q. seqt. oē currens pōt ēē asinus. oīs hō pōt ēē currens g. oīs hō pōt ēē asinus. Dr. n. q. cōia nō est bona. r. si pbas cōitā esse bonā quia exponētes aīis iferunt exponētes cōitis negat h. r. si tu pbas q. seqt. currens ē asinus. ergo currens pōt ēē asinus tenet cōitā ab esse ad posse affirmatiue sine distributione. ccedo illā. r. seqt. nihil ē currens quin illud sit asinus. g. nihil est currens qn illud possit esse asinus. q. q. q. d. ē tale pōt esse tale r. sic p. q. totū cōis seqt. ex toto antecedere. nego illā. Unde dīco q. ex hac fa. exponēte aīcedet non se q. exponēs cōsequētis q. scda exponēs cōsequētis est nihil ē vel pōt esse currens qn illud possit esse asinus. Patet ē ad illud aliqd currens pōt esse hō oē currens ē asinus. g. asinus pōt esse hō. sillogism⁹ est indifamis r. tñ aīis ē possibile p. vtra q. pte r. consequens impossibile. Dicūt q. cōsequētia nō ē bona nec ē in difamis q. mediū supponit in maiori latius q. in minori cū supponat ampliatiue i maiori r. nō i minori. s. minor d. esse oē currens ē asinus si debet cōcludere talē cōclusiōnem r. tūc minor ē ipossibil. sic cōclusiō.

Quinta regula. Si cōsequētia ē bona r. aliqd seqt. ad cōsequēs illud idē seqt. ad antecedens. Si cōsequētia ē bona quicqd. aīte ad antecedēs aīcedit ad cōsequens. A pmo ad vltimū qn cōsequētie intermedie sunt bone r. formales nō variate. Cōsequētia a p. ad vltimum est bona r. formalis.

Quinta regula q. tuor limitatiōes dīctas requirit. quas gratia breuitatis taceo. Sed pma regula duas alias limitatiōes regit q. magister itelligit in textu. pma q. cōsequētie intermedie sint bone r. formales q. alr. a p. ad vltimū cōse-

quentia nō ēē bōa. r. formal. que. n. seminas in pmissis colligis in cōclusiōne. Iō ista cōitā nō est bona r. formalis a p. ad vltimū. si nullū tps ē aliquod tps est sic arguendo si nullū tps ē nulla dīctis est g. nō est r. vltra si nō est aliqd tps. g. a p. ad vltimū si nullū tps ē aliqd tps est i. cōitā a p. ad vltimū est bona r. materialis nō aut formalis q. 2. cōitā fuit materialis tñ. Si r. si deducat de p. ad vltimū si tu curris deus est sic arguendo si tu curris tu es si tu es causatum ē si causa tum est causa est si causa est causa fm ordinē est si causa fm ordinē est causa p. ma ē vel fa r. vltra. g. pma causa ē si pma causa est. g. deus est ergo a pmo ad vltimum tu curris. ergo deus est.

Dicūt q. illa cōitā a p. ad vltimum est materialis tñ. q. fa cōitā fuit materialis tñ. Secūda limitatiō ē q. tales cōitē intermedie nō sunt variate. Ad quā 2. cōditionē duo requirunt. p. mū q. cōsequens precedētis cōsequētie p. cōsequētie sit antecedēs cōsequētie imediate sequētis fm q. sit eodē modo acceptū pp p. mū non sequitur quanto magis sitis tanto magis bibis quanto magis bibis tanto minus sitis. g. a pmo ad vltimū quāto magis sitis tanto minus sitis q. illud quod est consequens p. me consequētie non est antecedens sequētis propter 2. non sequitur tu curris ergo tu curris vlt. homo est asinus r. tu nō curris a pte dīsiunctiue ad totam dīsiunctiua r. vltra tu curris vel homo est asinus r. tu nō curris ergo homo est asinus a dīsiunctiua affirmatiua cū distributione vnus partis supra alterā ergo a pmo ad vltimū tu curris. ergo homo est asinus quia cōsequens p. me consequētie quod fuit antecedens secunde non eodē modo sumitur in vtraq. Nam dum est consequens sumitur dīsiunctiue dum hō est antecedens sumitur copulatiue. quādo enim arguitur a dīsiunctiua cum destructione vnus partis ad aliam illud tene

tur copulatiue. q. licet habeat duas no-
tas. s. disiunctionis et copulationis tam-
nō principalis non est disiunctionis sed
copulationis cum non intendimus dis-
tingere sed destruere. Destructio vero
denotatur per hanc notam et que est no-
ta copulationis: et propter hoc soluit ar-
gumentum magistri cum arguit eterna-
ritas est. ergo binarius est: binarius est g.
eius medietas est precise unitas. ergo a
primo ad ultimum quaternarius est er-
go eius medietas est precise unitas quia
non est eodem modo accepta ista propo-
sitiō eius medietas est precise unitas duz est
consequens 2^a consequentię et dum est
cōsequens cōsequentię facte a primo ad ultimū
ratione relatiui quod variat significationem
ad variationem antecedentis id pōt di-
ci q. regula intelligitur extra materiam
relatiuorum.

Sexta regula est ista. Si aliqua con-
sequentia est bona et aliquid stat cum an-
tecedente illud idem stat cū consequente
Cor^o ex sexta. Quicquid repugnat con-
sequenti repugnat antecedenti.

Sexta regula eisdem quatuor limita-
tiones requirit et propter hoc illud argu-
mentum soluitur q. solet fieri. Ista con-
sequentia est bona. ergo tu es asinus p. li
illa demonstrando consequentia nunc
factam q. illa consequentia sit bona pro-
batur quia si non oppositum consequen-
tis stat cum antecedente scilicet quod ē
bona et tu non es asinus tunc arguitur.
Ista consequentia est bona et tu non es
asinus ergo illa consequentia est bona
patet consequentia a copulatiua ad alte-
ram partem. oportet ergo concedi istam
consequentia ēē bonā et tamen cum an-
tecedente stat aliquid quod non stat cū
cōsequente. Nam ista tu nō es asinus
stat cum antecedente q. antecedens est
possibile et illa est necessaria et tamen nō
stat cum consequente quā contradicat.

Dicitur enim distinguendo antecedens
prime consequentię aut precise significet

aut non: si vis quod precise significet non
admittitur casus quia sequitur contra-
dictio scilicet quod si illa consequentia
non est bona quod sit bona ut probatur
est et q. si est bona nō est bona et aīe sic p-
cise significat. ergo antecedens ē verum
tunc ultra antecedens verū et cōsequens
falsum. ergo consequentia non est bona
si vero non ponatur illud antecedens si
gnificare precise admittatur et concedi-
tur consequentia sed aīe est impossibi-
le et significat ipoteticę q. ista cōn-
na ē bona et q. ista cōn-
na non est bona. et ideo nō stat
secum aliqua propositio.

Septima regula. Si aliqua cōn-
na scita a te esse bona et antecedens ē
concedendum cōn-
na est concedendū. Si
consequens est a te negandum et antece-
dens est a te negandum. Cor^o ex ca.
Si antecedens est concedendum et con-
sequens negandū cōsequentia nō valet.

Septima regula ultra quatuor gene-
rales condiciones requirit alias quatu-
or ut dicitur cōmuniter. Prima scita
a te esse bona et cōcedēda. et propter hoc
non inconuenit huius consequentia. tu
es homo. ergo tu es animal. antecedens
esse concedendum et tamen consequens
negandū. quia cōn-
na non est scita esse bo-
na ab eo. Similiter si ponatur q. deus ē
cōuertatur cū ista propositione homo
est asinus. p. q. illa cōsequentiā ē bona de
us est. ergo hō est asinus. et tñ aīe est con-
cedendum et cōsequens negandū. q. illa
cōn-
na nō est concedenda. qm̄ ex tps be-
ne respondendo nō cōcederetur. et hoc
fm̄ Ventisberum. fm̄ tamen Stro. con-
sequens ē cōcedendum: et tamen si ponat
respondetur ipsum negando. et fm̄ hoc nō
oportet addere istam particulam con-
cedenda. 2ª merito tue cognitiois et p-
pter hoc nō icōuenit q. ubi fiat cōn-
na cū
ius aīe fuerit latinū et cōn-
na grecū qd sit
a cōuertibili ad cōuertibile. ut dicendo
homo currit. ergo antropos trechi et si
de dignus dicat tibi istam cōsequentiā

esse bonam. tunc licet ista consequentia sit scita a te esse bona. tñ antecedens ē a te cōcedendū: r cōsequens nō qz cōns nō est intellectus. 3ª sciendo qz ex cōcedēdo non seqt non cōcedendū. qz vbi aliqs credat ex xō seq falsum in cōsequentia bona: r ex cōcedendo nō cōcedēdū igno rando pcepta logice vt pōt rusticus credere tūc illi⁹ cōsequentie tu es hō. qz tu es animal. añs ē cōcedendū r cōsequēs negandū a rustico. 4ª nec repugnet cōsequēs cē cōcedendū pp hanc cōntiam h non est concedendum ergo hoc non est concedendum cōtinue demonstrādo cōsequens cui⁹ antecedens ē cōcedēdum r cōns nō cū asserat se nō cē cōcedēdū r tñ oēs cōditiōes h: excepta vltima. Nō ibi tñ apparet saluo meliori iudicio qz sola vna cōditio sufficiat vltra illas oēs generales: quā tangit magr. s. qz cōntia sit scita esse bona: nec est opus ponere 2ª merito sue cognitiōis. qz si scis istā cōntiam cē bonā vel merito tue cognitiōis vt alterius r añs sit intellectū. qz r cōsequēs est intellectū. r pz per 3ª regulā Stro.

3^a ē cōditio supfluit vbi dicit. sciendo qz ex cōcedendo nō seqt nō cōcedendū. qz vbi aliqs credat ex xō seq falsū cōntia nō est scita esse bona r non sequitur tu credis istā cōntiam esse bonam. r ita ē qz cōntia est bona. ergo tu scis cōntiam cē bonam. Sed aliter arguit. tu credis istā cōsequentia cē bonam. r ita est qz ista cōsequentia est bona. fm istū modū quem credis. qz tu scis cōntia cē bonā sed minor est falsa. s. qz cōsequentia sit bona fm illū modū arguendi quē credis quia tu credis ex xō sequi falsū: ideo nō est bona fm istū modū arguendi quē credis.

4ª cōditio ēt est superflua vbi dī qz nō repugnat cōns esse concedendum qz vbi ponat cōns sic precise figre non admittitur casus. vbi aut non ponat pñse non valet cōntia quia non arguitur ab eodem ad idem quia antecedēs figr cathe⁹ cōns vero ipothetice ex quo ē insolubile r sic

patet p istā solaz cōditiōē. s. qz cōsequentia sit scita esse bona cessant oēs instātie r pp hoc soluitur instātia magistri cuz arguit homo currit qz risibile currit cōsequentia ē bona. ponat tñ qz añs sit pōt tibi r cōns depo⁹ tunc añs est cōcedēdū r cōns negandum. Dicitur qz cōntia non ē scita esse bona qm ex duobus admissis sequitur oppositū eius sequitur enī antecedens est concedendum r consequēs negandum ergo consequentia non ē scita esse bona.

Octaua regula r cor^a. Si cōsequentia est bona scita esse bona r añs esse scitum ergo cōns est scitum. Et si cōsequentia est bona scita esse bona r cōsequens ē dubiū qz antecedēs ē dubiū.

Octaua regula vltra quatuor gnāles limitationes requirit alias quatuor affignatas 2ª regule vt cōmuniter dicit. p^a scita cē bona quoniā ista cōsequentia est bona tu es homo. ergo tu es animal r tamen añs est scitū a rustico consequēs nō quia non cōcederet se esse animal. 2ª merito tue cognitiōis quia illius cōntie homo currit. qz antropos trechi creditur a te esse bona quia fidem adhibes sōdōtigno añs est scitum r cōns nescitum quia non est intellectum a te. 3ª sciendo qz ex xō non sequitur falsum in cōsequentia bona quoniā vbi crederes ex vero seq falsum r crederes firmiter te esse hominem r non animal tūc illa cōsequentia ē bona tu es homo. ergo tu es aial scita cē bona qz firmiter credis r ita est merito tue cōsiderationis cum tota cōntia sit latina r añs est scitum r cōns nō qm tu nō scis ex vero non seq falsum imo credis ex xō sequi falsū in cōntia bona. 4^a r nō repugnat cōns sciri. Et propter h soluit arg^a magistri cū arguit h est nescitū. ergo hoc est nescitū p vtrumqz hoc demonstrando consequens. s. sciri soluit illa. Omnis ppositio scita ē affirmatiua ergo nulla ppositio scita est negatiua. pōtes tamen dicere vt i septima regula dē

citur qd vna conditio sufficit. s. qd consequē
 tia sit scita esse bona non faciendo diffe
 rentiam inter consequentiū scitam a te
 esse bonam & consequētiā scitam a te qd
 tamen dēbēber. in isto casu de scire &
 dubitare ponit differentiam inter ppo
 sitionē eē scitam eē verā & propositionē
 eē scitam. Unde vult qd aliqua propo
 sio sit scita a te eē vera que tamen non ē
 scita a te. quia ad hoc qd aliqua propo
 sio sit scita eē vera sufficit qd scias ita eē
 sicut illa significat. sed ad sciendū illam
 requiritur qd scias ita eē sicut illa signifi
 cat: & scias illā sic significare. & ideo vbi
 scias hominē currere tu scis illā eē verā
 antropos trechit: & tñ tu nescis illā posi
 to qd tu nō intelligas illam. Forte quis si
 militer ponet dīaz inter scire consequē
 tiam & scire ipsam bonam. & diceret qd si
 firmiter credo consequētiā esse bonā
 & ita scit in re. scio consequētiā esse bonā
 & tñ stat qd non sit scita. vt si nō est intel
 lecta habitudo consequētiā ad aīas. vt qñ
 non est intellectum aīas aut consequens
 in consequētiā bona cuius aīa sit latinū
 & consequens grecum. & quia illa proba
 bilia sunt & non sunt demonstratiua po
 test teneri oppositum. s. qd non sit diffe
 rentia inter illa & si tu vis ponere diffe
 rentiam dic qd requiritur illa condi^o qd
 consequētiā sit scita. &c.

Hinc sequun

tur particulares regule cōne
 formalis penes superius & in
 ferius materiam concernentes. Quarū
 prima est. Ab inferiori ad suū supe
 rius affirmatiue sine distributione & si
 ne signo confusionis impediētis est bo
 na consequētiā. 2^a Ab inferiori ad
 suū superius cum distributiōe vel cō
 fusiōe tantum immobiliter non valet cō
 sequētiā. 3^a Ab inferiori ad suū su
 perius negatiue postposita cuī debito
 medio consequētiā est bona.

Prima regula indiget octo limitatio

nibus. Prima ab inferiori per se & nō p
 accidens. quia non sequitur. hoc currit
 ergo album currit. demonstrando albū
 quia posset hoc currere licet album non
 curreret. Et cā est quia li hoc nō est infe
 rius per se sed p accidēs ad li album. Si
 militer non sequitur h̄ pōt currere ergo
 aliud a currente potest currere demon
 strato sedente p li hoc quia aīas est verū
 & cōis falsum. immo impossibile. Simi
 liter non sequitur hoc ē verum demon
 strando illam ppositionē falsam soites
 sedet. ergo aliud a vero est verum. 2^a af
 firmatiue quia negatiue nō valet: vt di
 cendo nullus homo currit. ergo nullū a
 nimal currit. Tertia sine signo distri
 butiuo. quia non sequitur. tu differs ab
 asino. ergo tu differis ab aīali. Quarta
 sine signo immobilitate quia non sequi
 tur instantia magistri si tu es asinus tu
 es rudibilis. ergo si tu es animal tu es ru
 dibilis. Quinta ratione totius extre
 mi quia non sequitur. tu es apparens a
 sinus. ergo tu es aliquis asinus. simili
 ter non valet. tu es bonus citaredus ḡ
 tu es bonus homo. Sexta altero ex
 tremo non variato quia non sequi hō
 currit. ergo animal disputat. Septia
 in suppositione psonali qd nō seqi hō ē
 spēs spālissima. ḡ aīal ē spēs spālissima l̄
 i rei xitate hō & aīal mātr l̄upta nō se bē
 ant h̄ziferi^o & supi^o. 8^a & vltia ad suū
 supi^o cōtia signē p̄cise ex cōpōe suay p
 tū sic p̄cise p̄marie signiū pp subordīa
 tōez & variatōez signōis vt dictū est se
 pe tūc cōtia ē bona formaliter & de for
 ma vt dicēdo homo currit ergo animal
 currit. Secunda regula non indiget
 limitationib⁹ sed itelligitur quia nō va
 let de forma & vt p̄mū nō valet forma
 liter vt dic magr. l̄z aliqñ valeat formlr
 vt pbat magr qd valet nullus binarius
 ē ergo nullus numer⁹ ē & tñ arguit h̄z re
 gulā. Similiter velet dicēdo nulla ppo
 sitio h̄a scit. ergo nulla ppositio icitur
 & tñ arguit fm regulā. Tertia regula

requirit nouem limitationes. prima ab inferiori negative siue negatione postposita inferiori et superiori quia negatione preposita non valet ut nullus homo currit. ergo nullum animal currit. secunda cum debito medio scilicet superioris de inferiori quia non sequitur iste homo non currit homo est animal ergo animal non currit demonstrando ad id per li ille posito quod omne animal currat quia antequam daretur verum et consequens falsum ex quo non est debita constantia superioris de inferiori. Nam medium debet esse ille homo est animal. Similiter non valet instantia magistri nullum sciens illam propositionem non est aliquid demonstrando istam homo est asinus et illa est aliqua propositio. ergo sciens aliquam propositionem non est aliquid. non debite sumitur medium sed debet esse hoc et sciens illam propositionem est sciens aliquam propositionem et in casu illa esset falsa.

Tertia nullo signo distributio procedente quia non sequitur omnis homo non currit omnis homo est animal. ergo omne animal non currit. Quarta nec confundente confuse tantum mobili quia non sequitur tantum substantia non est accidens et omnis substantia est aliquid. ergo tantum aliquid non est accidens quia ut patet per exponentes antecedens si verum et consequens falsum quia li tantum confundit confuse tantum terminum immediate sequentem non in impedimentum et capacem confusionis. Quinta nec immobiliter quia non sequitur contingenter tu non moueris et tu non es aliquid. ergo aliquid contingenter non mouetur quia quolibet illarum vniuersalium naturaliter loquendo necessario aliquid mouetur et necessario aliquid quiescit et consequenter necessario aliquid non mouetur. Nam quilibet istarum naturaliter est impossibile omne ens mouetur et nihil mouetur. ergo contradictoria illarum sunt necessaria et consequenter non contingetia.

Similiter non valet istum hominem currere non est scitum a te et istum hominem currere est aliquem hominem currere. ergo aliquem hominem currere non est scitum a te dato quod scias alium currere. antecedens est verum et consequens falsum et causa est quia li scitum facit sensum compositum et propter hoc etiam non sequitur istum hominem currere non ad equate significatur per a et per istum hominem currere est aliquem hominem currere. ergo aliquem hominem currere non ad equate significatur per a dato quod sit ista propositio particularis aliqui homo currit et per li ille demonstratur sortes. Sexta ratione totius extremi quia ratio partis non sequitur ut deus esse asinum non est aliquid sed asinus est ens. ergo deus esse ens non est aliquid.

Septima altero extremo non variato quia non sequitur sortes non currit. sortes est homo. ergo homo non disputat. Octaua in suppositione personalis quia non sequitur homo non est genus et homo est animal. ergo animal non est genus si non sequitur hominem currere non principaliter significatur per a et hominem currere est animal currere. ergo animal currere non principaliter significatur per a dato quod sit ista propositio animal currit. et causa est quia li significatur trahit ordinem ad suppositum materiale et sic faciunt cetera verba secunde intentionis vel impoies. sicut ista verba supponit diffinitur diuidit subijcitur predicatur. ut cum dicitur. homo subicit. homo predicatur li homo stat materialiter ratione verbi. posset tamen impediri a signo personalis. Nona ad suum superius consequentia significate precise ex compositione suarum partium sic precise primarie signum. consequentia est bona propter subordinatorem et variationem significationis. ut dictum est sepe.

Alie tres regule. Prima regula est a superiori ad suum inferius et sine distributione non valet argumentum.

Secunda regula. A superiori ad suum inferius affirmatiue distributiue non valet argumentum nisi cum debito medio.

Tertia regula. A superiori ad suū infe-
rius negatiōe pposita ē bōa cōtina.

Prima regula nō indiget limitatiōi /
bus sed intelligitur q̄ non valet de for-
licet aliqñ valeat formaliter vt dicit ma-
gister d̄ cōtinas. q̄ dicēdo aliqs numer⁹
ē ergo binarius ē. cōtina est bona ⁊ forma-
lis. q̄ oppositū non est imaginabile stat
cū ante. tñ non est bona de forma. Sitr
valet tu es animal ḡ tu es. tunc vltra. ḡ
tu es. ḡ tu es iste hō. ḡ tu es homo ab in-
feriori ad suū superi⁹. ḡ a p° ad vltimū
sequitur. tu es aial. ḡ tu es homo sed tñ
nō valet de forma sic intelligit regula q̄
cōsimiles in forma non tenent.

Secunda regula requirit. s. 4. limitatio-
nes. p° a superiori distributo q̄ sine di-
tributione nō seq̄ aial currit. ḡ hō cur-
rit. Secda mobilit̄ q̄ immobilit̄ nō seq̄
vt tu incipis scire oēm ppōem ⁊ a cōposi-
tio. ḡ tu incipis scire a. Tertia sine ter-
mino hēnte cās vitat. q̄ nō seq̄ oī aiali
currente oē aial currit. brunellus ē aial.
ergo brunello currēte oē animal currit.

Quarta rōne totius extremi. q̄ nō se-
quit. oē videns hoīem est sortis plato ē
hō ḡ oē videns platonē ē hō sortis dato
q̄ sortis solū videat oēm hoīem. Sitr nō
sequitur dñs ab ente non est ens tu es
ens. ergo dñs a te nō ē ens. antecedēs
est vey. p̄ maiori. minor p̄ q̄ nullū dñs
ab ente ē ens ⁊ tñ consequens ē falsum
⁊ h est q̄ differēs a te nō ē iseri⁹ ad dñs
ab ente q̄uisli te sit inferius siue minus
cōdē ḡ li ab ente. Quinta cū dōbito me-
dio. i. q̄ sumat inferi⁹ pporciōtū suo su-
plori quo ad cōes respectum vel amplū
vel restrit⁹ ⁊ sic de alijs circūstātijs vt
sunt tps locus ideo nō seq̄ tu es oīs ho-
mo h plato ē homo. ergo tu es plato q̄
hoc medium nō ē pportionatū q̄ ad de-
structionē ideo d̄ cē tale plato ē homo
h sitr non sequit tu differēbas ab istan-
ti ē fuit instans. ergo tu differēbas a c̄ in-
stanti sed mediū d̄ esse proportionatū
tali mē c̄ instans fuit instans tecum siue

quando tu fuisti. ergo rē. Sexta ad
suū inferius consequentia significante
p̄cise ex compositione iuarum partium
p̄cise primarie signitum consequētia ē
bona formaliter ⁊ de forma. q̄ dicit pp
subordinationem ⁊ variationez signifi-
cationis vt sup̄a.

Aduerte tamē q̄ aliquando valet cō-
sequētia sine medio de ma tñ vt arguit
magister sic valet omne aial currit. er-
go omnis homo currit quia oppositum
consequentis repugnat anti qm̄ hec re-
pugnant oē animal currit ⁊ homo nō cur-
rit q̄ ex his sequitur impossibile v̄z hō
non est animal in baroco. Est igitur bo-
na de materia q̄ impossibile est hominē
non esse tenet propter medium necessa-
rium omnis homo est animal rē.

Tertia regula requirit sex limitatiōes
Prima a superiori distributo q̄ sin distri-
butione non valet. Unde non enim seq̄
tur nō omne animal currit ergo nō om-
nis homo currit vt patet p̄ equalentem

Secda mobilit̄ q̄ immobilit̄ nō se-
quitur. vt in instantia vbi tu nō incipis
esse coloratus. ergo tu nō incipis esse al-
bus. Sitr non sequitur non contingēt
hō ē aial ergo non cōtingēt iste hō est
animal. Tertia rōne totius extremi
q̄ non sequitur ratione partis vt tu nō
es aliq̄lis asinus igitur tu nō es apparēs
asinus. similiter non sequitur tu nō es ali-
quod ens vbi est sol. ergo tu non es hoc
ens te demonstrato. Quarta quolibet
altero non variato quia non sequit nul-
lum animal currit. ergo nullus homo vi-
det. Quinta sine medio vbi respectu
terminoz modalium q̄ nō seq̄ nullus
hominem scis non esse. ḡ antichristum
nō scis non cē q̄ antecedens ē vey cum
suū d̄dictorium sit falsum aliq̄ hoīem
scis nō esse q̄ li homo solū supponit pro
li hoīe q̄ ecū ⁊ b̄ū p̄ncipale sit hoc ⁊ bum
scio scis ⁊ consequens ē falsū vt p̄z s̄z be-
ne sequitur cum hoc medio antichrist⁹ ē
aliquis hō. Sexta ad suū inferi⁹ cōtina

significatōe precise ex cōpositione suarū
ptium precise significantiū cōsequentia
est bona tam formaliter q̄ de forma qd̄
dicitur propter illud quod in alijs.

Regulas alias

tangentes q̄ritatē ppōnum
seriatim ppono. Quaz pri
ma regula. Ab vli ad suā indefinitam vli
pticularem taz affirmatiuā q̄ negatiuā
est bona consequentia.

Secūda a particulari vel indefinita
ad suam vniuersalem non valet argu
mentum nisi gratia materie.

Tertia ab vli affirmatiua ad oēs su
as singulares tam collectiue q̄ diuisiue
est bona consequentia cum debito me
dio r econtra collectiue.

Quarta ab vli negatiua ad q̄libet
suā singularem sufficienter enumeratam
est bona cōtra siue cū debito medio siue si
ne debito medio r econtra valz cū medio.

Quinta a pticulari ad suā indefinitaz
r econtra est bona cōtra tam affirmatiue
q̄ negatiue.

Sexta a pticulari vli indefinita ad om
nes suas singulares diuisiue sūptas est
bōa cōtra cum debito medio.

Aduerte q̄ oēs iste regule solū idgēt
vna limitatōe. s. cōtra siq̄ntē p̄cise ex cō
pōne suaz priū p̄ci p̄marie siq̄ntiuz pp
s bordinatōe r variatōe siq̄ntiōis q̄a
tunc falsificari possent oēs regule sine
dicta limitatōe. Ulteri⁹ aduerte q̄re sex
sunt regule b⁹ capli. r nō plures. Causa
b⁹ ē q̄ aut vniuersales opant ad pticu
lares r indefinitas siue affirmatiue siue
negatiue r sic ē p̄ma. aut cō r sic ē 2^a. q̄ si
vli cōpetur ad singulares hoc ē dupli
citer q̄ aut vniuersalis affirmatiua cō
pat ad singulares r cō r sic ē 3^a aut vli
negatiua cōpat ad singulares r cō r sic
est 4^a aut indefinita cōpat ad singula
rē r cō r sic est 5^a aut indefinita r pticula
ris cōpat ad singularem r sic ē 6^a. Possz
vari septima opando singulares r inde

finitas ad pticulare. Nā affirmatiue a sin
gulari ad indefinitā vli pticulare siū me
dio valet cōtra. negatiue aut cū medio.

Hanc tamen septimā cōpositā tacuit
magister q̄ illā posuit in supiori caplo
cū dixit. ab inferiori ad suū supius nega
tione postposita est bona consequentia
r ab inferiori ad suū supius. Et pp hoc
p̄ responsio ad instantiā magistri 5⁹ pri
mā regulā cū arguit qd̄ illa consequētia
non valet incipit omne ens esse. ergo in
cipit aliquod ens esse q̄ antecedēs ē ve
rum r cōsequēs falsū vt patet exponen
do r tamen arguitur per regulam. q̄ rē.

Dicitur q̄ nō arguit p regulaz q̄ nul
la illaz est alicuius quantitatis. r si p̄bas
quia in prima subicitur terminus cōis si
gno vniuersali determinat⁹. ergo ē vni
uersalis r in 2^a subicitur terminus cōis
siq̄ pticulari determinatus. ergo est par
ticularis tenet consequentia per diffini
tiones datas in sumulif. Dicitur negā
do ambas cōsequentias. r ad diffinitōes
dico q̄ intelligūt sic. In qua subicit⁹ ter
minus cōis solo signo vniuersali deter
minatus aut solo signo pticulari deter
minatus existēte aliqd̄ illius qd̄ dicitur
pp p̄elacentem h̄ aut nō ē ita quare rē.
Et ad instantiā 5⁹ secūda regulā cū arguit
q̄ illa cōsequentia valet aīal est bō. ergo
omne aīal est homo quia p̄ cōis q̄libz alia
valet a sua indefinita ad vniuersales. q̄
valeat p̄batur quia ista ppō aīal est bō
siq̄t omne animal esse hominē sed omis
ppositio significat q̄qd̄ seq̄t ad eā. er
go cōsequentia est bona. Dicit⁹ negando
p̄mam cōntiam r ad p̄batōnē cōcedo q̄
ista aīal est bō siq̄t oē animal esse homi
nē r q̄ ois ppō siq̄t q̄qd̄ seq̄t ad eā. q̄
cōsequentia est bona. negat illa cōntia q̄ l̄
ois ppō significet q̄qd̄ seq̄t ad eā n̄ tñ
q̄qd̄ siq̄t ppō seq̄t ad eā. Si tñ argues
ista ppō aīal est bō siq̄t adequate oē aīal
esse hoīez illa cōntia est bona cōcedit cō
sequentia sed negat antecedēs q̄ nulla
ppō siq̄t adequate oē aīal esse hoīez nisi

aliqua talis oē aīal ē bō. Et ad instan-
tiā 3^ā secūda rēgulā cū arguit q̄ illa cōntia
non valet necessario oīs bō est aīal z īstī
sūt oēs hoīes. ergo necessario īstī bō est
aīal z īstī bō ē aīal z sic de singulis q̄ ante-
cedens est vēr z cōsequēs falsū: vt p̄ p̄
exponentes z tñ arguit scōm regulā 3^ā.
rē. Sītr non valet cō sic cōtingenter ī
bō est aīal z sic de singulis z īstī sūt oēs
hoīes. ergo cōtingenter omīs bō est aīal
q̄ antecedens ē vēr z cōsequens falsum
Dicīt q̄ nō arguit fm regulam q̄ nulla
illaz est alicui⁹ q̄ntitatis pp̄ illud qd̄ dī-
cebat in rīfione ad prīmum argumētū
z īstantiā. Contra quartam cū argu-
it qd̄ īsta cōsequentia nō valet nulla chī-
mera que currit mouet. q̄ chimera q̄ cur-
rit non mouet q̄ āncedēs est vēr vt p̄
z cōsequens falsū q̄ segtur chimera q̄
currit non mouet q̄ chimera currit z īl-
la non mouet tener cōntia a resolutione
de quī īz īlle illa illud. Dicitur quod cō-
sequentia ē optima non negat q̄ oīs sit
falsum. ad p̄bationē dī q̄ nō licet resol-
uere relatiuū nisi in affirmatiua z non ī
negatiua. Sītr si arguis sic null⁹ bō
currit. q̄ īsta bō non currit dī q̄ non ar-
guīt ad suā singulare. q̄ termin⁹ debet
p̄eodē supponere. Et ad īstantiā contra
5^ā regulā cū arguit q̄ īsta cōntia nō va-
let. aīal est genus. q̄ aliquod aīal ē genus
q̄ āns est vēr vt patet z cōsequēs falsū
q̄ dīctoriū ē vēr nullum aīal ē genus
z tñ arguit p̄ regulā q̄ si hoc nō ēēt li a-
nīmal īz 2° supponeret p̄sonalitē pp̄ illd̄
signum aliqd̄. z īz prima mālīter dīcēn-
do aliqd̄ aīal est species lz homo materi-
alīter supponit z non limitat ad suppo-
sitiōē p̄sonalem pp̄ illud signum aliqd̄
q̄ īz īlla aliquod aīal est gen⁹ supponit
li aīal sītr mālīter z non p̄sonalitē. Dicīt
cōcedendo q̄ prima cōsequentia nō va-
let. quia non arguitur p̄ regulā cū li aīal
supponat p̄sonalitē z ad p̄bationem
cū dicitur dicendo q̄ aliquod homo est
species li homo supponit materialitē. q̄

dicendo aliqd̄ aīal est genus li aīal sup-
ponit materialitē negatur consequen-
tia. q̄ li homo non est neutri generis. īd̄
illud signum aliquod trahit ad neutruz
genus. sed cum li animal sit neutri gene-
ris additū signūz neutri generis limitat
ad p̄sonalem z indefinitam īstius par-
ticularis aliquod animal est genus ē illa
aliquod viuens est gen⁹. Ad vltimam
īstantiā cōtra 6^ā regulam cū arguit
illa cōntia nō valet necessario bō ē animal
z īstī sunt oēs hoīes q̄ necessario ille bō
est animal z necessario īstī homo ē aīal
z sic de singulis. antecedēs est vēr z cō-
sequens falsum. Dicitur q̄ non arguitur
per regulā. quia illa nō est indefinita ne-
cessario homo est animal quia non est
quanta z si aliquis. ad hoc auctor dīcīt
q̄ si dicās ergo dico q̄ non quare. rē.

E propositio

nibus non quātis sicut exce-
ptiue vlt̄ exclusiue regule sūt
ponēde. Quia p̄ p̄ma regula ē ab exclusi-
ua ad suā vlt̄m de terminis transpositi
cōntia est bona.

Secūda regula. Ab exclusiua ad exce-
ptiuam sibi contradicentem est bona cō-
sequentia.

Tertia regula. Ab inferiori ad suum
superius a parte subiecti dictione exclu-
siua additū subiecto est bona cōsequentia

Quarta regula. Ab inferiori ad suū
superius a parte predicati dictione exclu-
siua addita subiectis non valet conse-
quentia sed econtra sic cū debito medio

Prima regula requirit. 6. limitationes

Prima ab exclusiua primi ordinis.
quia si secundi vel tertij ordinis non se-
quitur. quia non valet. homo tantum ē
animal. ergo omne animal est homo. an-
tecedens. n. verūz est. vt patet per expo-
nentes z cōsequens falsum. Simi-
liter non valet consequentia a propo-
sitiō significat p̄cise sicut est ergo om-
ne significans p̄cise sicut est a pro-

positio quia antecedens est verum et consequens falsum. 2^a affirmatiua quia negatiua non sequitur siue negatiua nota exclusiōis ut dicendo non tamen homo est animal. quod omne animal est homo quia ante est verum et consequens est falsum. siue non negatur nota exclusiōis dūmodo propositio sit negatiua quia non valet dicendo tamen suba non ē accidens quod oē accidens est suba antecedens est verum ut patet per exponētes et consequens falsum. 3^a ad suam vniuersalē affirmatiuam factam de terminis transpositis quia ad negatiuam non valet quia non sequitur tamen homo currit. quod nullus currens est homo. 4^a ipsis in recto expositibus et non in obliquo et propter hoc soluuntur instancie magistri quia non valet tamen asinus est hoīs. quod cuiuslibet hoīs est asinus? antecedens enim est verum et consequens falsum posito quod nulla sit possessio hoīs nisi asinus? non tamen quilibet homo habet asinum. Sicut non valet cuiuslibet hoīs est asinus? quod tamen asinus est hoīs. est. n. ante verum et consequens falsum posito quod quilibet homo habeat asinum et equum. Magister tamen vituperat istam conditionem et vocat rudes eos qui ponunt eam quia si ne illa potes saluare regulam et dicere ut ipse dicit ad primum quod illa non ē sua vniuersalis corradens sed illa oē ens hoīs ē asinus? Consimiliter ad secundum exclusiua assignata non bene assignat sed est illa tantum habens asinum est homo cum illa propositio cuiuslibet hoīs est asinus equalcat huic. quod libet homo est habens asinum cui? exclusiua est tamen. omne habens asinum est homo. 5^a conditio propositio significatibus ex compositione suarum partium precise primarie significantium propter subordinatōem et variationem significationis. 6^a vniuersaliter suppositiuum. quia non sequitur tamen sortes est aliquis homo currens quod oīs homo currens ē sortes. quia posito quod solus sortes currat de masculis. nullo tamen fecit currat. ante est verum et consequens falsum. Et propter hoc soluitur alle instantie magistri quia non sequitur tamen ens necessario est substantia

quod omnis substantia necessario est ens quia ante est verum et consequens falsum. ut patet per exponētes. Dicitur. n. quod illa non ē vniuersalis illius exclusiue sed illa omne ens necessario substantia est ens quia sicut in exclusiua non determinabat illum terminum ens si necessario sed solus si substantia ita in vniuersali debet esse. Sicut cum arguitur quod non sequitur omnes apostoli sunt. 12. quod tamen. 12. sunt apostoli tenendo si oēs collectivē. quia antecedens est verum et consequens falsum. quia secūda exponens est falsa et nulla non. 12. sunt apostoli quia Petrus et Paulus sunt apostoli sunt aliqua non. 12. Dicitur quod quando si oēs tenet collectivē sua exclusiua non exponit per negatōem infinitantē sed per notam pluralitatis isto. 12. sunt apostoli dei et non plura quod. 12. sunt apostoli dei illa est vera et exclusiua similis. Quando autem tenetur diuisione tunc enim correspondet dicta exclusiua exponibilis per negatōem infinitantem quia tam vniuersaliter exclusiua sunt impossibiles propter implicationē suarum exponētium. 2^a regula requirit. 6. limitationes. prima ab exclusiua affirmatiua quia negatiua non valet quia non sequitur non tamen sortes currit. ergo nullus homo preter sortes currit. 2^a primi ordinis quia non sequitur sortes tamen est homo. quod nihil preter sortes est homo quoniam ante est verum et consequens falsum. Tertia ad exceptiuam negatiuam quia non sequitur tamen sortes currit. quod omnis homo preter sortes currit. Quarta propriam ad quam duo regunt. primo quod illud a quo fit exceptio stet confuse distributiue mobiliter secūda quod illud quod excipitur sit inferius ad illud a quo excipitur et si exceptiua non erit propria non valet. Quinta sibi correspondentem. pro quo aduerte quod ad hoc quod exceptiua sit correspondens exclusiue reguntur due conditiones. prima quod sub exclusiue sit terminus propositus ex subiecto et predicato exceptiue. scilicet sic precise supra. scilicet quod termini supponant precise per eisdem propter primam non valet consequentia tamen

homo est animal intelligens. ergo nihil
 propter boies intelligit. pp 2° non valet ab
 illa exceptiua ad exclusiua null^o homo per
 forte currit. g^o t^o fortes est homo currens nec
 est val^o dicendo t^o fortes est aliquis homo cur
 res. g^o nihil quod est homo propter forte currit. Et
 sic soluit ista magistri cui arguit quod non
 sequi nullus homo propter fortes currit. g^o t^o
 fortes est homo currens quia ans est v^oz. c^ons fal
 siu posito quod fortes currat et nullus ali^o
 masculus s^o mulieris sic. p^oz resp^ondio quod
 deficit illa additio quod exclusiua non est sibi
 corespondens s^o v^oz esse illa t^o fortes est ali
 quis homo currens. 6° additio p^opositio^o signifi
 cat^o p^ose ex p^opositioe suaz. p^otiu p^omarie
 signifi^o quod d^o p^o subordinatioe^o et varia
 tioe^o signifi^o. 7° similes limitatioes reg
 ratur e^o 3° regula. 7. regit limitatioes
 p^o ab inferiori ad suu superi^o p^o se quod per
 accidens non sequi. v^oz non valet t^o homo cur
 rit. g^o t^o albu currit et si hoc sit albu: quod
 stat ans est v^oz sine c^onte. 2° sine distribu
 tioe quod non sequi t^o ois homo currit. g^o t^o o^o
 aial currit quod posito quod ois homo currat et ni
 hil aliud ans est v^oz et c^ons fl^oz. 3° affirma
 tiue quod negatiue non sequitur. v^oz non valet
 non t^o homo est sensibilis g^o non t^o aial est sensi
 bile quia ans est v^oz et c^ons fl^oz. Et pp h sol
 uit istantia magistri cui arguit quod non sequi
 t^o suba non est acc^ons. g^o t^o aliqd non est
 acc^ons quia ans est v^oz et c^ons falsum vt p^o
 p^o exponetes. quia non arguit^o regulam quia n^o
 arguitur affirmatiue. S^olt^o cu arguit quod
 non sequitur t^o corp^o non est indiuisibile. g^o
 t^o s^oba non est indiuisibilis quia ans est v^oz et
 c^ons falsu vt p^o p^o exponetes. de ante p^o
 de c^onte pbat quod 2° expones est fl^oa. f. qd
 l^oz non s^oba est indiuisibile na albedo i pari
 ete est non s^oba et t^o non est indiuisibilis quia est
 ext^osa ad ext^osi^oes p^oietis. D^o quod si argui
 tur regulam quod non arguit affirmatiue.
 Hoc dictu est de itetione magistri c^ontia^o
 cu supoo^oatioe t^o d^o quod i^o est optia c^ontia
 t^o corp^o non est diuisibile. g^o t^o s^oba non est
 diuisibilis quia exponetes c^ontis sunt v^o
 vt p^o intelligi. 4° rone toti^o extremi

quia ratone partis non valet consequen
 tia. v^oz non sequi t^o m. apparet asinus cur
 rit ergo tantum aliquis asinus currit
 posito. n. quod fortes appareat asinus g^o
 currat. e^o ans v^oz et c^ons fl^oz. 5° altero ex
 tremo non variato quod non sequi t^o homo cur
 rit. g^o t^o aial mouet. 6° i suppo^oe psona
 li quod non sequi t^o homo est sp^os specialissima
 ad forte et platonem. g^o t^o aial est sp^os sp^oa
 lissima ad for. et platonem quia ans est v^oz et
 c^ons falsum 7° c^ontia est bona ipa signifi^o p
 cisse ex c^opositioe suaz p^otiu p^ose pma
 rie signifi^o pp subordinatioe^o et variatio
 ne signifi^o vt dictu est sepe. 4° non
 idiget limitatioib^o ex quod c^ontia non valet
 format^o n^o de forma quia arguit a supio
 ri ad suu inferi^o affirmatiue et distribu
 tiue quod non valet vt dictu est in 3°. c. Et at
 cu me^o debito bene valet.

A termino stante c^ofuse t^o m vt d^otermi
 nate ad eundem statem distributiue non
 valz c^ontia. A termino stante distribu
 tiue ad eundem statem determinate co
 sequentia est bona. A termino stante co
 fuse tantuz ad eundem statem definite re
 spectu eiusdem sincatbegozematicis n^o
 valet c^ontia. Iste regule ex dict^o patent in
 terminus perscrutanti.

Onende sunt regule p^otineti^o
 atz imp^oinentin^o terminoru^o et.

Quarum p^oia est ab affirmati
 ua vnus disperati ad negatiua alteri
 us est bonum argumentum. Ecotra q^on
 cuq^o sunt due propositiones quaz sub
 secta et predicata conuertuntur manen
 te consimili denominatione ab vna ad
 reliquam est bona consequentia ab vno
 quetibili ad reliquu est bona c^ontia et c^o.
 Ab vno correlatiuorum ad reliquuz p^o
 positioib^o existetibus de 2° adiacete est
 bona c^ontia. A termino p^ouatiuo ad ter
 minu infinitum est bona consequentia
 et non econtra. Ab affirmatiua de pre
 dicato infinito vel p^ouatiuo ad negati
 uu de p^oto finito est bona consequentia
 econtra non. A negatiua de predicato i

h

finito ad negatiuam de predicato ifinito cū debito medio est bona consequentia.
 Pro^o intellectu harum regularum faciam duo. p^o declarabo terminos pertinentes et impertinentes. Secundo limitabo regulam. Primo igitur aduerte q^d terminorum quidam sunt pertinentes et quidam impertinentes. Impertinentes sunt illi quorum vnus potest indifferenter affirmari et negari de altero superposito non corrupto ut albus et homo et similis. Pertinentes vero sunt duplices. q^{ia} v^t sunt pertinentes disparati et pertinentes sequela. Pertinentes disparati sunt illi quorum nullus potest vere affirmari de altero: ut homo et asinus. Pertinentes sequela sunt illi ex quorum vno sequitur alter vel propositio in qua ponitur vnus illorum est illatiua propositionis in qua ponitur alius. Et ibi sunt duplices quia v^t ex vno sequitur aliud et eo^o. vel ex vno sequitur aliud et non eo^o. Si prius modus est dupliciter. quia si ex vno sequitur aliud et contra. vel est respectu cuiuscunq^{ue} verbi. et sic dicuntur conuertibiles simpliciter vel respectu huius verbi est tantum de secundo adiacente. et sic dicuntur termini correlatiui. Si vero secundo modo. s. q^{ia} ex vno sequitur aliud. et non eo^o adhuc est dupliciter aut est respectu huius verbi est de secundo adiacente et sic terminus a quo non conuertitur subsistendi consequentia dicitur prior et alter posterior. vel est respectu cuiuscunq^{ue} verbi: et sic terminus inferior dicitur inferior. illatus vero superior. Et vt has diffinitiones recte discernere possis in margine feci arbozem. q^{ue} tibi declarat.

nitur alius. Et ibi sunt duplices quia v^t ex vno sequitur aliud et eo^o. vel ex vno sequitur aliud et non eo^o. Si prius modus est dupliciter. quia si ex vno sequitur aliud et contra. vel est respectu cuiuscunq^{ue} verbi. et sic dicuntur conuertibiles simpliciter vel respectu huius verbi est tantum de secundo adiacente. et sic dicuntur termini correlatiui. Si vero secundo modo. s. q^{ia} ex vno sequitur aliud. et non eo^o adhuc est dupliciter aut est respectu huius verbi est de secundo adiacente et sic terminus a quo non conuertitur subsistendi consequentia dicitur prior et alter posterior. vel est respectu cuiuscunq^{ue} verbi: et sic terminus inferior dicitur inferior. illatus vero superior. Et vt has diffinitiones recte discernere possis in margine feci arbozem. q^{ue} tibi declarat.

Termini

Impertinentes

Pertinentes

Disparati

Sequela

Mutuo

Non mutuo

Conuertibiles

Relatiui

Prior posterior

Superior inferior

Prima regula

7. limitationes requirit. Prima Ab affirmatiua vni disparati simpliciter

sumpti sine determinatione. quia non
sequitur. tu contingenter es homo. q̄ cō-
tingenter non es asinus qm̄ antecēdes ē
verum ⁊ oīs falsum. q̄ ex illo sequit̄ q̄
tu posses esse asinus: pro quo scias q̄ p
positio exponēda rōe huius termini cō-
tingenter ē exponenda p oppositas q̄li-
tates vt cōtingenter tu curris sic exponi-
tur. tu curris ⁊ pōt eē q̄ tu nō curris. s̄z
illa cōtingenter tu non curris exponit̄
sic. tu nō curris ⁊ potest eē q̄ tu curras. ⁊
sic de singulis. ideo si contingenter tu nō
es asinus sequitur formaliter q̄ potes eē
asinus. 2^a ad negatiuam alteri⁹ simplr
sumpti pp idē. 3^a ppositionib⁹ signib⁹
ex cōpositōe suoz terminoz p̄ci⁹ pma-
rie signitū pp subordinatiōē ⁊ variatō-
nē signitōis. 4^a a pte p̄dicati q̄ a par-
te subiecti nō valet. vt hō ē aīal. q̄ asin⁹
non ē aīal. 5^a subiectis vniformiter sup-
ponētibus q̄ nō sequitur aīal currit. q̄
nullum aīal quiescit. 6^a in finis discre-
tis. q̄ in terminis cōibus nō sequitur sim-
plr. vt sic arguendo. ille de⁹ ē pater. q̄ il-
le deus non ē filius. certum ē q̄ nō seq-
tur q̄ ille finis dūs ē tanq̄ communis
tribus suppositis diuinis. Sīl^r nō seq-
tur. hō ē cōmunis sor. q̄ non ē platōi. s̄z i
talibus t̄minis discretis seq̄ modificā-
do negatiuā alteri⁹ dispat̄. sequitur. n.
f⁹ deus ē pater. q̄ ille de⁹ aliquo modo
non ē filius. Similr sequitur homo cōis
ē sor. q̄ hō aliquo mō nō ē cōis platōi.
⁊ hoc ē vez. q̄ hō cōis l̄z sit sor. ⁊ plato
non tamē eo modo quo ē sor. ē plato: s̄z
sicut nō ē plato. 7^a ⁊ simplr de p̄tī de
p̄terito ⁊ de futuro. q̄ nō sequit̄ abso-
lute. tu fuisti albus. q̄ tu nō fuisti niger.
tu eris albus ergo tu non eris niger. s̄z
bñ sequitur limitate tu fuisti alb⁹. q̄ aliqui
tu nō fuisti niger. Similr tu eris albus
q̄ aliqui tu non eris niger ⁊ nō eo⁹ q̄ ex
pura negatiua nō sequitur affirmatiua.
Et pp hoc p̄z ad instantiā magistri⁹ cuz
arguit q̄ nō sequitur brunellus ē asinus.

q̄ brunellus ē risibilis tenēdo lī risibilis
in genitiuo q̄ aīal ē vez ⁊ oīs falsū. Di-
citur. n. q̄ risibilis i genitiuo ⁊ asin⁹ nō
sūt termini dispat̄. sed bene in nomina-
tiuo. 2ª regula. s. regit limitatōes. p^a
q̄ subiecta ⁊ p̄dicata ⁊ copule ouertū-
tur quo ad primaria signa. p̄p̄ea nō seq-
tur hō ē aīal. q̄ hō ē hō q̄uis hō cōuer-
tat cum aīali i signō sc̄dario cū ad hōi-
nē sequat̄ format̄ ⁊ vtuat̄ aīal. nō tñ
in signō p̄ncipali ouertūtur. 2^a ⁊ quo
ad modos signi. propterea nō sequitur.
tum es homo. q̄ tu es hoies. q̄ l̄z homo
hoies hoies hēant idē significatuz tñ nō
significant eodem mō. q̄ hō sign⁹ p mōz
vni⁹ ⁊ p mōz p̄ncipij. hoies xō p mōm
plurium vel p mōz p̄ncipij. sed hoies si-
gnificat p mōz vni⁹ ⁊ p mōz termini vt
cui⁹. p̄pterea nō sequitur. tu es aliquo⁹. q̄
tu es oī⁹ ⁊ qualicūq̄ q̄ aliquo⁹ l̄z oīm
modū significet nō tñ oīm modū oī⁹ s̄z
gnificat s̄z per mōz vt a quo. q̄ l̄z aliquo
oīm mōz sign⁹ p̄tīue ⁊ diuīsiue. s̄z l̄z oī⁹
significat distributiue affirmatiue. hec
est grammatica speculatiua intelligun-
tur. Tertia manente simili deno-
minatiōe propositionumq̄ sint eius-
dem qualitat̄ ⁊ quantitatis. propterea
non sequitur. homo currit. ergo nō cur-
rit homo. homo currit. ergo tantum
homo currit. Quarta vtraq̄ propo-
sitiōe significante precise ex composi-
tione suorum terminorum precise pri-
marie significantium propter subordi-
nationem ⁊ variationem significatio-
nis: Quinta vniformiter supponen-
tium. propterea soluitur instantia ma-
gistri. quia non sequitur quilibz homo
est vnus homo. ergo omnis homo est
vnus homo. quia li homo a parte subie-
cti latius supponit in secunda q̄ in pri-
ma. Dicit tamen magister q̄ ista non cō-
uertūtur proprie licet tamē sint similia
his at̄ fūat̄ ab vna ad reliquā valet cō-
sequētia tā affirmatiue quaz negatiue.

diuisibilis. antecedens est verum cum non habeat latitudinem et profunditatem. et tamen ens est falsum: quia est diuisibilis secundum longitudinem. Dicitur. n. q. i. finitus et indiuisibile non sunt termini priuatiui. quia non dicunt defectum cum conueniant deo quare non mixtum est. si autem talis omnia v. Sexta regula. 4. limitatio nes requirit prima quod affirmatiua de predicato infinito vel priuato totali et propter hoc non valet animal significat non hominem ergo animal non significat hominem. 2. cum verbo de presenti. et sic soluitur instantia magistri. quia non sequitur tu fuisti non albus. ergo tu non fuisti albus. posito enim quod beris fueris albus et pridie niger. ens est verum et ens falsum. sed oportet arguere cum determinatione in illis de preterito et de futuro ut si tu fuisti albus. 3. in terminis rectis quia in obliquis non tenet regula. v. n. non sequitur asinus est non sortis. quod asinus non est sortis ens est verum et ens falsum posito quod omnis asinus sit tam sortis quam platonis. Similiter non sequitur sortis est non asinus. quod sortis non est asinus posito. n. quod sortis habeat asinum et equum ens est verum et consequens falsum. 4. ad negatiuas de predicato finito proponibus significationibus precise ex compositione suorum terminorum precise primarie significantium propter subordinationem et variationem significationis. 5. vniuersimter supponendum quod non sequitur quilibet homo est non asinus. ergo omnis homo non est asinus.

Septima regula tres requirit limitationes prima negatiua de predicato finito ad affirmatiuam de predicato infinito cum debito medio et propter hoc soluitur instantia magistri quod non sequitur sortis non est asinus et sortis est quod sortis est non asinus cum ens sit verum et ens falsum posito quod sortis nihil habeat quod non arguitur cum debito medio quod debet esse sortis est aliquid. Similiter non valet asinus non est sortis et asinus est. ergo asinus est non sortis.

cum ens sit verum et consequens falsum dato quod nullus asinus sit alicuius quia illud non est debitum medium sed debet esse tale asinus est alicuius quod recipit casui. secunda consequentia est bona ipsa significante ex compositione suorum terminorum precise primarie significantium propter subordinationem et variationem significationis ut sepe dictum est 3. vniuersimter supponendum ideo non sequitur berta non est aliquis homo et berta est ergo berta est non homo sed bene sequitur. ergo berta est non aliquis homo.

Respondenter. Ad predicta alie regule inferuntur que sunt decem. Quarum prima ab omnibus exponentibus simul sumptis ad expositionem ex bona consequentia et e contra.

Ab omni exponibili ad quamlibet suarum exponentium consequentia est bona sed non e contra. Ex cuiuslibet exponentis contradictorio sequitur contradictorium expositi sed non e contra.

A resoluentibus ad resolutum est bona consequentia sed non e contra.

Ab officiantibus ad officiatum est bona consequentia sed non e conuerso.

Ab descriptione ad descriptam est bona consequentia et e conuerso.

A sensu composito ad sensum diuisum non valet consequentia et e contra.

Ab vna causa unitatis ad propositionem habentem illam causam est bona consequentia et non e conuerso. Ab actiua ad passiuam est bona consequentia et e contra.

Ad 3. adiacere ad 2. adiacere affirmatiue et sine tunc distrabere est bona omnia.

Non quod in 6. primis et octaua vna conditio sufficit. scilicet omnia signante per ex proprie suorum per primum primarie significantium propter subordinationem et variationem significationis. et per per ad instantiam magistri illas. Ad instantiam magistri per quod arguitur quod non sequitur aliquis homo currit et non est aliquis qui taliter currat. quod quilibet homo currit quod posito quod non sint in mundo.

b. 5.

do nisi homines albi quoruz aliqui cur-
rant aliqui sedcant. ans est vez. r. ois
falsum. Dr q. oia no valet q. 2^a expo-
nes no e i^a affigta sed i^a r. nihil e aliqls
bomo qn illud currat. Simlir cu argu-
it q. no segt aliquat^o ho currit r. no est
aliquat^o ho qn illud tat^o currat. g. qua-
tusl3 ho currit q. posito q. glib3 homo
sit pedalis quantitatis r. aligs currat r.
aligs sedcat. ans est vez. r. ois falsu Dr
sit q. oia no valet q. 2^a expones non e
i^a affigta sz i^a r. nihil est aliquatus ho qn
illud currat. Et ad istantia oia 2^a re-
gula cu arguit q. non segtur tu icipsis ee
alb^o igit tu es albus r. no imediate ante
istas psens fuisti albus q. poito q. non
sis alb^o sed imediate p^o istans psens tu
eris albus e ans vez. r. ois falsuz vt pz
Dr q. oia no valet q. i^a verba incipit r.
definit no ppte exponitur sed bnt du-
as cas xitat a quaz ql3 ad ppo3 bnt
illas est bona oia r. no ed. Simlir si ar-
guat i^a oia no valet tm no ois ho e ani-
mal. g. non omnis ho est aial r. arguitur
p. regula. tenet csequetia r. assuptu pro-
bat quia ans e vez. r. ois falsum q. ans
sit vez. pbat oe aial est no ois ho. g. tm
no ois ho e aial. tenz oia ab vli ad suaz
exclusiuam de cinis traspositis r. ans e
vez. vt pz g. r. ois. q. ans p^o oitit sit ve-
rum pbat q. oia e vez. f. ois ho e
aial. Dr ccededo oiam sed negado ans
ad pbatione negat oia q. i^a no est ex-
clusiu illius vlis sz i^a tm es no ois ho
e aial q. e ka. r. si dr q. vlis illius exclu-
siue tm no ois ho e aial. Dr q. n bz vlez
q. e negatiua. Ad istantia o regula 3^a cu
arguit q. n sequit tu es aial. g. tu no dif-
fers ab aiali q. ans e veru vt patz r. ois
fl3 q. oia e verum. f. tu differs ab aia-
li qd probatur tu ois ab aiali quod est
afin^o ergo tu differs ab aiali r. illud est
afinus. tunc vltra g. tu ois ab aiali tenz
oia a copulatiua ad altera pte r. ans est
verum g. ois. Dr q. oia e bona r. negat
q. ois sit falsu imo oia e falsu r. nega-
tur illa oia tu ois ab aiali qd e afinus

ergo tu differs ab animali r. illud e afi-
n^o q. relatiu definitum p. sig^o afusi-
u no sp est sic resolvable q. non segtur
tu es ois homo q. est in a domo. g. tu es
omnis homo r. ille est in a domo. omnis
bomo qui currit mouetur. ergo omnis
bomo currit r. ille mouetur. Ad instati-
am cōtra quartā regulā cū arguit q. no
sequitur hoc non est homo demonstra-
to afino r. ho est aial si e rudibile g. aial
si est rudibile non est homo q. ans est
verum r. ois falsu pbat q. suu oia tra-
dic^o no est vez. f. omne aial si e rudibi-
le e homo vt pz p. exponetes aliqd aial
si e rudibile e ho. r. nullu est animal qn
illud si est rudibile non sit homo. Dr q.
oia sit bona r. conseques e verum sic
r. ans. r. negat q. cōtradictorium ois
sit verum. Ad probatoez dr q. no bñ
est affigta 2ª expones sed oia e illa: r. ni-
hil e tale si est rudibile qn illud sit ho. r.
hoc est falsu. q. cōtradictorium e vez.
f. aliquod est animal si est rudibile q. n
est homo puta afinus. Et ad instatia cō-
tra 5ª regulam cū arguit bec csequen-
tia no valet. bec propositio e necessaria
aial est homo que adequate significat
animal esse hominem igitur animal e
hominem est necessarium. q. antecede
est verum vt pz r. consequens falsuz at
esse hominem est impossibile. igitur fal-
sum est q. aial esse hominem sit necessa-
riu oia bona r. ans probatur hoc esse
hominem est impossibile demonstnan-
do afinu. r. hoc est animal. ergo animal
esse hominem est impossibile. tenet con-
sequentia ab inferiori ad suum superi^o
affirmatiue sine impedimeto. Dicit cō-
cedo primam cōsequetia r. antecede
r. cōsequens r. nego q. aial e hoies sit i-
possibile. r. ad pbatoez nego oia. r. ad
relatiu dr q. non arguit rōne totu ex-
tremi. 2° q. arguit cū ipedimeto q. li im-
possibile immobilitat illu terminum aial
vñ. vt dictum e i vna regula oia ab i-
feriori ad suu supi^o immobiliter non va-

let consequentia. Et si instares q argui
 tur a resoluentibus ad resoluta negat
 hoc. qz hec propo homine ee aial est im
 possibile non est resoluibiliter sz officia
 biliter probada. Et ad instatia 3 6^a re
 gulam cu arguit q illa cna no valet. tu
 intelligis hoicm. q tu intelligis aliqd sub
 rone qua e bo. quia posito q vna beas
 intellectione de hoie nisi simplicē. tunc
 ams est verum vt pz z consequens fal
 sum probatur quia omnis ro hominis
 e diffinitio sed no intelligis aliqd sub ro
 ne diffinitionis: quia nullaz habes dif
 finitionē in mente vt suppositio in casu
 ergo zc. Dicitur q consequētia fuit bona
 z conceditur consequens sicut antece
 des cu dicitur. omnis ratio hominis est
 diffinitio ipsius. nego quoniam ro ipsi
 us est denominatio seu illud per quod
 fit denominatio. homo nāq ab huma
 nitate denominatur. ideo humanitas ro
 ipsius dī. z hec est illa ratio sub qua itel
 ligis hominem. 7^a re^a tres requirit li
 mitationes. primo a sensu composito ad
 sensu diuisu vel eo non in finis discretis
 qz i finis discreti bene valz. vt possibile
 est te currere. ergo tu potes currē. pos
 sibile est antixpm esse. ergo antixps pos
 sibile est esse. Non in terminis simplicib
 us sine impedimento alterius signi qz
 in terminis simplicibus sine impedimē
 to alicuius signi 3^a vz. qz bene sequitur
 possibile est hominem esse animal. ergo
 hominem possibile est esse animal. si ar
 guatur cum limitatione signi aut in
 terminis compositis non vz. vnde non
 sequitur omne animal esse est nec^a. cr
 go omne animal necessariū est esse. aia
 tua nec^a est. q nec^a anima tua est. albus
 potest esse nigrum. q possibile e album
 esse nigrum. 5^a cna est bona ipsa signte
 ex cōpōe suoz terminoz precise prima
 ric significantium pp subordinatōez z
 variationem significationis. Et propter hoc
 pz ad instatia magistri cu arguit. tu po
 tes currere. q possibile est te currere. z

eo^a possibile est antichristum ee. q anti
 xpm possibile est esse. Dicit. n. q in ter
 minis discretis z simplicibus sine impe
 dimēto alicuius signi est bona 3^a. in alt
 is vero non. z illud non est cōtra regu
 lam. z ad replicam cu magister probat
 illā cna esse bonā albu pot esse nigrum
 q possibile e albus ee nigrum qz sequit al
 bum pot ee nigrum. q album est potēs
 esse nigrum. tunc vltra. ergo ens nigrum
 t3 cna quia potens esse z ens ouertunt
 tunc vltra. q album est nigrum. z vltra
 q possibile est album esse nigrum. t3 3^a.
 qz omnis ppo de presēti infert vna aliā
 de possibili de sensu cōpōito. q a p^a ad vl
 timū vz 3^a album. potest ee nigr. q pos
 sibile est albu esse nigrum. dicitur q il
 la 3^a non vz album e potens esse nigrum.
 Ad probationem dicitur q li ens z po
 tēs esse mlti ouertunt. n tamē hoc to
 tum es nigr z potēs esse nigrum ouer
 tūtur. ido a ouertibili ad cōuertibile nō
 ratione tot ius extremi nō vz 3^a. Et di
 co vltius q potēs esse nominatū sū
 ptū nō cōuertitur cum li es. quia anti
 xps est potēs esse z tamē nō est ens. z i
 proposito sumū potēs ee picipialiter.
 ideo nō valet. Et ad instatia cōtra octa
 uam regulam cum arguit q nō valet i^a
 consequētia a propositio est vera. z im
 mediate an instas presēs nō fuit vera. q
 propositio icipit esse vera qz posito q a
 ppo i omni parte pportibilt ipari ho
 re pterite fuerit va. z i omni pari fuerit
 falsa z sic nūc vera z scim^a i instati emi
 nati illā. bozā tūc ams est verum z cna
 falsum. q ams sit verū p prima pte pz.
 p 2^a pbat qz a imediate an hoc fuit fal
 sum. ergo imediate ante hoc non fu
 it verum. 3^a tenet antecedes pbat ante
 hoc fuit aliqua pars par. sed quando
 cunq fuit aliqua pars par a fuit falsus.
 ergo imediate ante hoc fuit falsus. q
 consequens principale sit falsum pro
 batur. quia a nunc est verum. z imme
 diate ante hoc instans fuit verum.

q: immediate ante hoc fuit aliqua pars
 ipar. g: a nō icipit eē vez. d: q: a incipit
 eē vez. z ad arg^m nego p^{ri}mā cōiam fa-
 ctā qm nō recte accipiūtur cause xita-
 tis s: sunt ille. a nunc ē vez z nō imedi-
 te an. instās presēs fuit vez. z hoc ē fal-
 sum pp veritatē sul dīctorij. s. imedia-
 te an instās presēs a fuit verū. z ccedun-
 tur ista simul imediate an. instās presēs
 a fuit verū z imediate an instās presēs
 a nō fuit vez. nō tamen cōcedit cū p^{ri}-
 ma z nō imediate an instās presēs a fu-
 it vez. 9^a regula duas requirit limitati-
 ones. p^a ab actia ad passiuam z eo^a ē bo-
 na cōia ipsa signte p^{ri}se ex cōpōe suoz
 tinoz p^{ri}se p^{ri}marie signtū pp sōdiati-
 onē z variationē signtionis. 2^a z vnifor-
 miter supponētū. z pp h soluit istantia
 magri. q: non v: p^{ri}mitto tibi denariū
 g denariū p^{ri}mittit a me tibi. q: vbi pro-
 mittā tibi denariū in cōfuso z nullū de-
 nariū tibi p^{ri}mittā ē ans vez z cōis falsū
 filr nō segtur. q: bō videt aliqūe boiez
 g aliq: bō v^r a quolz boie. q: posito q:
 qlibet bō v^rideat p^{ri}cise seipsum. ans ē
 vez z cōis falsum. d: n. q: non valet q:
 termini n supponūt eodē mō. s: in acti-
 ua li denariū suppoit cōfuso tū. i passiuā
 ho definate. s: sic d: dīcē. a me tibi pro-
 mittit denariū. filr i alia li boiez i acti-
 ua stat cōfuso tū. in passiuā ho defina-
 te. s: d: dīcī sic a quolz boie v^r aliq: bō
 x^a regula. 5. limitatōes requit p^a a 3^a ad
 facēte ad 2ª adiacens affirmatiue q: ne-
 gatiue n segt null^a bō ē currens g nullus
 bō est. 2ª sine tino distrabēte. vñ tinus
 distrabēs siue distract^a d: tū amplia-
 tū z tinus transcēdēs z gcūq: pōt idif-
 ferēter affirmari tā de eo q: ē q: d: eo q:
 nō ē ex^a p^{ri}mi. iō nō segt i^a bō est mortu-
 us. g iste bō est. similr nō segt. Cesar est
 op^{ri}abilis. g cesar ē. ex^a scōi. ideo nō seg-
 tur rosa ē ens. g rosa ē. similr ens in pō
 est ens. g ens in pō ē. ex^a ēth. p^{ri}uatlo est
 p^{ri}u^a. g p^{ri}uatlo ē. similr nomē p^{ri}teritū
 est tinus. g nomē p^{ri}teritū est. 3^a additio ē

bona ipsa significante ex compositione
 suoz terminoz. p^{ri}marie signtū pp
 subordinationē z variatōez signtōis. 4^a
 vniformiter supponētū. iō soluit ista-
 tia magri cbi^a ē terminus. g chimera ē.
 5^a ex exclusiuas. z pp hoc soluit ista-
 tia magri cū arguit q: nō sequit tū bō
 ē risibilis g tū homo ē. q: ans ē vez z
 cōis falsum. d: n. q: nō valet in exclusi-
 uis. q: arguit ip^{ri}licite ab iferiori ad suū
 superius cōfuso distributue. nā cū d: tū
 li bō ē in li est icludt ens qd est suuz p^{ri}-
 ticipius quod stat distributue ratione
 dictionis exclusiue.

Limō de propōib^a ipothetice
 est dīcēdū mō p^{ri}orū regulas af-
 ferēdo q: ē v^r p^{ri}. A coplatia
 affirmatiua ad alterā ei^a p^{ri}te p^{ri}ncipalē
 cōia ē bona z nō eo^a nisi g^a mē. Regla
 annexa a to^a copulato ad alterā ei^a p^{ri}te
 cōia ē bona. A p^{ri}te distributue ad to-
 tā dīstinctiua ē bō^a cōia z nō eo^a nisi g^a
 mē. Regla annexa a p^{ri}te dīstincti ad to-
 tū dīstinctū cōia ē bona. A dīst^a affirmati-
 ua cum destructōe vñ^a p^{ri}te ad alteraz
 p^{ri}te cōia ē bō^a A copulatiua affirmatiua
 ad dīstinctiua affirmatiua facta de p^{ri}-
 bus oppositis ē bōa 3^a A dīst^a adīst^a af-
 firmatiua cū pōne antīs ad pōne cōitis
 cōia ē bona. A cōdītōali affirmatiua cū
 destructōe cōit^a ad dīcī^a ant^a ē cōia bōa

p^{ri}ma regula. 5. limitatōes requi-
 rit. p^a a copulatiua affirmatiua quia
 a negatiua nō valet. vnde non sequitur
 non tu es homo z tu es asinus. ergo tu
 es asinus dato q: li non cadat s totum.

2^a ipothetice p^{ri}abilis. q: non sequi-
 tur impossibiliter. tu es z tu non es. er-
 go tu non es dato q: aduerbium deter-
 minet totum. 3^a ad quamlibet partē
 principalem v^r sibi p^{ri}portionabilez. q:
 non sequitur tu es homo z tu es asinus
 ergo tu es asinus. dīctur p^{ri}portiona-
 bilem quia in terminis relatiuis p^{ri}pter
 dependentiam non potest fieri cōsequē-
 tia ad partem relatiui. q: non esset con-

sequens cum propositio non esset intel-
ligibilis. unde non sequitur. aliquis ho-
mo currit. et pto. est ille. ergo plato cur-
rit. s. bene sequitur sibi proportionabi-
le. ergo plato est aliquis homo currens

4^a consequentia est bona ipsa signi-
ficante ex compositione suarum parti-
um precise primarie significantium pp
subordinationem et variationem sigelo-
nis. et eo non valet nisi de ma. et hoc est
cum fiat copulativa ex partibus princi-
palibus quare una antecedit ad alias. tunc
a parte antis ad totam copulativam e bo-
na consequentia et formalis. s. non est de fo-
ma. ut tu curris. ergo tu curris et tu mo-
ueris. tu es albus. et tu es albus et colo-
ratus. et pp s. p. ad instantiam magistri cu
arguit q. non sequitur aliquis videt sor. et
tunc videt plato. et tunc videt pto. q. ante-
cedens e ver. posito q. quilibet eorum
videat pedale et ois falsu tenedo li tunc
exclusiue. q. 2^a exponens est falsa. dico
q. li si tunc tenetur relative. i. parte sicut
in toto. valet consequentia. si autem ali-
ter non est pare eius. ideo nihil est con-
tra regulam. Regula annexa de co-
pulato requirit. 4. limitationes. prima
a copulato affirmatiuo q. a negatiuo non
sequitur. unde non valet non sor. et pto
trahunt nauis. et sor. trahit nauis. 2^a di-
uisiue tecto. q. si collective tenet non va-
let. unde non sequitur. sor. et pto et trahunt nauis
et sor. trahit nauis. et prope s. soluitur in
stantia magistri cu arguit q. non valet sor.
et plato sunt numerus binarius. ergo
sor. e numerus binarius. similiter sor. et pla-
ferunt a lapidez. et sor. fert a lapide. q.
in istis copulatu tenetur collective. te-
netur aut collective quando inest copu-
latu simul et non diuisim. aut quando p si-
gnu confusiu determinat. diuisiue ho
opposito. Tertia ad altera eius pre
principalem quia non principalem non
valet. Quarta quia consequentia est
bona ipsa significante ex compositione
suarum partium precise primarie signi-

ficantium propter subordinationem et
variationem significationis.

Quarta regula. 4. limitationes. pria
a parte principali dis quia non sequit
asini sunt asini. ergo omnes homines asi-
ni sunt vel homines et asini sunt asini. q. non
arguitur a parte principali sed a parte
pris principalis. et hoc tenendo q. li vel
sit nota principalis. Secunda ad to-
tam disiunctiuam: quia non sequitur.
deus e. ergo non deus vel deus est dato q.
li non cadat in totu. Tertia ipotheti-
ce probabilis. q. non sequitur. contingenter
tu es. et contingenter tu es vel tu non es
et dato q. hoc aduerbium determinat to-
tu. et sic cessat instantia magistri 4^a est
bona consequentia formalis ipsa signi-
ficante precise ex compositione suarum
partium precise primarie signitum prope
subordinationem et variationem sigelonis
ut sepe dictum est: et eo non valet nisi de
ma. et hoc est cum sit una dis cuius una
ps principalis antecedit ad reliqua: tunc
a dis ad ptes que est oia: est bona oia
formalis: s. non de forma: ut tu curris vel
tu moueris. et tu moueris: tu es albus vel
tu es coloratus. et tu es coloratus. Re-
annexa d. disiuncto. 4. requirit limitaciones. p.
ma a pte principali disiuncti. q. a pte non pri-
cipali non valet. ideo non sequitur asini sunt
asini. et asini et homines vel eg sunt asini. 2^a
ad totum disiunctu diuisiue sumptum.
quia collective non valet. ideo soluitur
instantia magistri cum arguit q. non se-
quitur tu differs ab asino. ergo tu differs
ab homine vel ab asino. quia antecedit
est verum et consequens falsum. ut pa-
tet per exponentes. similiter non sequi-
tur. asinus est asinus. ergo ille homo vel
asinus est asinus demonstrando homi-
nes: quia tenetur collective in omnibus
his. Ad quod cognoscendu nota q. col-
lectiue sumitur quando determinatur
per signum confusiuum vel discretum
vel relatiuum. exemplum primi. tu dif-
fers a te vel a me. exemplum secundi. ille

homo vel asinus est asinus volendo qd
li ille cadat supra totum subiectum &
pemplus tertij. vt sor. qui est homo vel
asinus est risibilis. diuisione autē tenet
quando nō illorū tenetur: vt homo vt
asinus currit tu es hō vel asinus. 3^a af-
firmatiue qd negatiue non valet. ideo nō
sequitur asinus est asinus. ergo non asi-
nus vel homo est asinus. 4^a sine ter-
mio officiabilis quia nō valet ad te cur-
rere sequitur hominem currere. ergo ad
te currere vel non currere sequitur ho-
minem currere. 5^a cōia est bona significā-
te ex compositione suarum partium p-
cise pmarie significantium pp subordi-
nationem & variationē significationis
econtra vero non valet nisi gratia mae
sicut in dis.

Tertia regula. 6. requirit limitatio-
nes. prima a dis^a affirmatiua: qd a nega-
tiua non sequitur. vnde non v3 non tu
es asinus: vel tu es asinus: sed tu non es
asinus. qd tu es asinus. 2^a ipotbetice pro-
babilis. qd non sequitur nec^a tu es vt tu
nō es: s3 nō nec^a tu es qd tu nō es dato qd li ne-
cessariū cadat in totum. 3^a cum destru-
ctione vnus ptis quia alr non valet. tō
non sequitur instantia magistri dicen-
do tu es asinus vel tu non es asinus. qd
tu es asinus quia nō destruit aliqua ps

4^a principalis qd non sequitur. tu es
homo vel homo est asinus & tu non es
homo s3 nullus homo est asinus. qd tu nō
es homo tenendo qd li vel sit nota prin-
cipalis. 5^a ad alteram partem principa-
lem. quia si ad partem non principalem
non valet quia non sequitur. tu es asin^o
vel tu es homo vel tu non es hō: s3 tu nō
es asinus ergo tu non es homo. 6^a cōia
est bona ipsa significante precise ex cō-
positione suarum partium p-
cise pmarie significantium pp subordina-
tionem & variationem significationis: vt sepe
dictum est. 4^a regula. 3. requirit limi-
tationes. p^a a copulatiua negatiua ipo-
tbetice probabilis: qd si esset cathegorice

probabilis non valeret: ideo non sequi-
tur non nec^a tu es hō & tu sedes. qd nec^a
tu non es vel tu non sedes. qd aīis est ve-
rum cum dīctoriū sit falsū. & tamē cō-
sequēs est falsum. qd quel3 ps principa-
lis est falsa. 2^a ad disunctiuaz affirma-
tiua factam d partibus oppositis: qd
non valet aliter. 3^a cōsequētia est bōa
ipsa significante precise ex compōe sua
rū partium precise pmarie significan-
tium pp subordinationem & variatōez
significationis. Similiter a dis^a negati-
ua ipotbetice pabili qd cathegorice p-
babilis nō valet. & sic soluitur instantia
magistri: qd non sequitur. non nec^a tu es
vel tu sedes. qd non nec^a tu non es vel tu
non sedes. quia antecēdes est verus: cū
contradictoriū sit falsum: & cōis est fal-
sum vnde nota qd sepe datur dīctori-
uz ipsius copulatiue affirmatiue & dis^a
affirmatiue per negationem prepositā
sed non semper datur per copulatiua
affirmatiua factam de partibus op-
positis: nisi sint ipotbetice probabilis &
non cathegorice qualiter sunt iste: 3^a cō-
sequētia est bona ipsa significāte preci-
se ex compositione suarum partium p-
cise pmarie significantium pp subor-
dinationem & variationē significationis
qd dictū ē sepe. 5^a regula. 6. limitatiōes
requirit prima a dīctoriā affirmatiua:
qd non sequitur a negatiua. non si tu es
homo tu es asin^o: s3 tu es homo. qd tu es
asinus. 2ª ipotbetice probabilis: qd cathe-
gorice probabilis nō sequitur impossibi-
le ē qd tu sis asinus si tu sis homo: s3 tu
es homo. qd tu es asinus dato qd li impos-
sibile cadat supra totum. Et sic p3 rñsio
ad instantiam magrī. qd nō sequit^r tu es
aīal si tu es hō: sed tu es hō. qd nec^a tu es
aīal. vbi li nec^a i pīa dēinet totū si aīal
dēinaret solū illā ptē tu es aīal: maior ē
falsa. 3^a cū pōne sui aītis: qd sine pōe nō
seqt^r si tu curris tu moueris. sītr cū pōe
non sui aītis s3 alieni nō v3: vñ nō se-
q^t si tu es papa tu es sacerdos: s3 tu es

homo. ergo tu es sacerdos. Quarta
 principalis expliciti v^l impliciti. q^z nō se-
 quitur. si tu rides tu es let^z s^z tu es let^z.
 g^z tu rides. illud. n. nō ē p^zicipale a^zis ex-
 plicitū. s^z nō sequit^r dicēdo. nisi tu es
 aial tu nō es homo si tu es animal ergo
 tu non es homo quia a^zis p^zincipale i-
 plicitum ē tu nō es aial p^z negationes
 iplicitam i^z li n^z p^z nō. 5^a vel sibi p^z-
 portio^zbilis: q^z non seq^r. si a^zixps eēt al-
 bus a^zixps eēt colorat^z: q^z minor 7°
 non sūt itelligibiles cū nō sunt ofones
 perfecte: s^z sibi p^zportio^zbiles. s. a^zixps
 ē. albus. 6^a ad positionē sui a^zis p^zinci-
 palis. q^z nō seq^r. si tu rides tu rides:
 sed tu rides g^z tu rides. 7^a cōsequētia
 est bona ipsa significante p^zcise ex cōpo-
 sitione suarum partū p^zcise primarie si-
 gnificatium p^z subordinatōnez r^z va-
 riatōnez significatōnez: vt sepe dictū ē.
 6^a re^z totidē r^zgrit limitatōes. s. a^z dī-
 cōali affirmatiua ipo^z probabili cū de-
 structōe sui cōtis p^zincipalis expliciti i-
 mpliciti ad destructiōnē antecedentis
 p^zincipalis cōia significante p^zcise ex cō-
 positione suaz partū p^zcise primarie
 significantiū cōtia est bona tā formal^r
 q^z de forma. r^z ad instantiam mag^ri cūz
 arguit q^z non sequit^r negatio si a^zixps
 est albus a^zixps est colorat^z sed a^zix-
 ps non est colorat^z. g^z nec^z a^zixps nō
 est alb^z q^z antecēdēs est vez r^z cōis fl^z.
 d^r negando cōitiam q^z solū debz exclu-
 di sub illa a^zixps nō est alb^z ex quo li
 nec^z nō est pars a^zis nec cōtis r^z ad in-
 stantiam specialē mag^ristri cum arguit
 q^z illa cōia non valet si tu es homo nec^z
 tu es aial sed non necessārio tu es ani-
 mal. g^z tu non es homo q^z cōis est falsuz
 vt p^z r^z antecēdēs vez. p^z secūda parte. p^z
 q^z contradic^z est falsum p^z p^zia p^zte p^zo-
 batur tu es animal si tu es homo nec^z.
 g^z si tu es hō nec^z tu es animal. tenet cō-
 sequētia a^zuertibilis ad a^zuertibile. Re-
 spondet mag^rister dubitādo an cōsequē-
 tia valeat an. nō q^z distinguat an li nec^z

sit pars antecedentis vel cōsequentis: si
 antecedentis negat consequentiam q^z
 non sequitur o^z consequentis. sed de-
 bet sic sumi sed tu non es animal. ergo
 tu non es homo nec^z. r^z tunc conceditur
 consequentia sed negatur minor si hō
 sit pars consequētis cōcedo consequē-
 tia sed negatur cōditionalis q^z equiva-
 let huic cōditionali false si tu es homo
 tu es aial nec^z. Et tunc ad argumētū ne-
 gatur consequentia q^z non conuertunt^r
 ille propositiones cum in prima li nec^z
 sit pars antecedētis in secūda vero sit
 pars cōtis r^z sic p^z solu^z ad argumētū.

Aduerte tñ q^z si qd dīminute locuti
 sumus in his cōtijs diffuse dicem^z cō
 sequētias. r^z ad hec diffusi^z in tractatu
 n^zro quē fecim^z s^z cōias Sistrodi ad quē
 r^zcurs^z si placz. Et sic ē finis hui^z r^zctat^z.

Valiter propōes illatiue probē-
 tur. Aduerte p^z circa titulu^z
 huius tractatus q^z d^r de proba-
 tionibus cōnoz r^z p^z circa li probatōib^z
 q^z pbare ppōez ē r^zitātē eius o^zndere
 Improbare vero ē falsitatē o^zndē v^l de-
 monstrare. In generali aut vñ^z ē modus
 pbandi ppōem eē verā vel falsā. s. ex
 p^zmario ei^z sig^zto si p^zmariū ei^z sig^ztuz est
 vez: ergo ipsa ē vera r^z eō v^l p^zmaric si-
 gnificat sicut est. g^z est vera. falsitas hō
 per op^z. In speciali vero quadrupl^r cō-
 tingit probare propōnem. aut a p^ziori si
 causam h^z ex qua seq^rtur eius prima^z si
 gnificatum vt homo currit probatur a
 p^ziori sic q^z h^z volūtātē currendi r^z non
 impeditur. a posteriori aut per suum in
 inferius vel per aliquam veritatē aut
 per aliquam causāz sue veritatis vt ho-
 mo currit probatur a posteriori per il-
 laz quia i^z homo currit. ergo homo cur-
 rit. aut ex opposito scilicet ex contradi-
 ctorio capiēdo o^z dīctoriorum proban-
 do ipsuz eē falsuz quo facto sequitur p^z-
 positionem quā volueris eē veram iux-
 ta primū p^zincipiū aut ab eō pbādo p^z-
 suas exponētes v^l descriptiōez. vel alv

quod conuertibile magis notum vt p-
bando q ois homo est risibilis per hoc
q hō ē risibilis et nihil ē hō qui illd sit risi-
bile. g. rē. Aliqn at vn' mod' pbādī est i-
cacioz vt facilioz altero aliqn dicitur.

Aduerte 2. circa li terminoz q varia-
tio ppoīs ortum sumit ex terminis quo-
tuplices. n. sunt termini totuplices sunt
ppoēs. Terminoz aut alij mediati alij
immediati. Termini immediati sunt termi-
simplices nō resolubiles in aliquo ali-
o vt pnoia demonstratiua singularis nūc-
ri vt ego ipse iste h et is et aduerbia omō-
strandi vt nūc tunc hic ibi et h & hūm est
pntis tps. dicuntur aut immediati q carēt
medio p qd possint pbari tanq p notū
q nullus tñm est notioz istis. Media-
ti hō sunt tñm resolubiles in aliqd aliud
vt termini cōes et breuiter oēs pter su-
padiatos de qbus abunde dictū est i tū-
multis. Termini mediati diuidunt quia
alij sunt resolubiles vt tñm cōes puta vt
notia & ba ptiā aduerbia habentia sig-
ta inferiora. Alij sunt exponibiles vt si-
gna vltia dictōes exclusiue exceptiue et
sic de alijs rōe quoz ppoēs expōibilibiter
pban. Alij sunt officiabiles vt tñm imi-
tantes ad sensū cōpositū rōe dicti vt tñm
mōles et pternētes actū mēt de tñmātes
dictū l' o rōe infinitiā. Alij sūt descri-
ptibiles vt termini pternētes actū mēt
determinātes incōplexū & bale. Alij hnt
causas veritatis vt incipit definit et ab-
latiu' in cōia. Consistit propō diuiditur
qz alia ē immediata que non habet me' p
qd possit probari. alia mediata scilicet
que hz mediu p quod possit probari.
et mediata quincuplex ē. s. resolubilis ex-
ponibilis officiabilis descriptibilis et ha-
bēs causas veritatis de quibus p ordinē
videndum est.

Propositio resolubilis ē triplex. s. inde-
finita particularis et singularis de non sū-
lecto demonstratiua. Df aut hec pbatō
resolu' quasi ret' solu' qz est resolu' in
pnci' q sunt retro. Hec aut resolu' fit p

duo demonstratiua in quoz pno p dca-
tur p dcatū ppoīs resolucende. in 2. hō
predicatur sūm eiusdem vt homo cur-
rit sic resoluit h currit et hō est hō. g.
hō currit. Propositio exponibilis ē
multiplex. s. vltis affirmatiua et ois gra-
dus pparatiōis. Df aut hec expositio. i.
ex pō qz qd intus latz extra ponit iō ex-
positio d' declaratiō termini minus no-
ti per magis notum et nō est probatio a
priori nec a posteriori nec a cōtradictō-
rio sed ab equo. Hec autem probatiō
fit p p'elacentem et vltim negatiuam sū-
bi cōrespondentem vt ista omnis ho-
mo currit sic exponitur homo currit et
nihil ē homo quin illd currat. ergo ois
homo currit. Aduerte vltius q p-
positio vltis affirmatiua quadrupl' pōt
probari. s. a priori a posteriori ab oppō-
to et ab eā. A priori sic. oē aīal rōnale est
disciplinabile ois hō ē aīal ratiōale. g.
ois hō ē disciplinabilis. A posteriori in-
ductiue probari pōt p sua singla et in fi-
ne debet addi et sic de singulis s. adhuc
vt aliqua sint singla alicuius vltis opz
q habeāt predicata sinonima cum p-
dicatū debet esse vlt et sūbm particu-
lare eiusdem dēptis signis et voco signa
nomina distributiua et pnomina demō-
stratiua verbi gratia singles istius om-
nis homo ē animal sunt ille iste homo
ē aīal et i' hō ē aīal et n' talia illd risibile ē
aīal aut ille homo est sūa animata sensi-
tiua quous equiualeant. Ex oppōito pōt
sic probari ois homo est quantus ē ve-
ra qz dīctoriū ē falsū. s. hō nō ē quā-
tus qz tunc hō non sufficeret rider nec
exercere alias operationes hominis. er-
go ista est vera omnis homo est quan-
tus. Quarto contingit exponibiliter
probari per p'elacentem et vniuersales
negatiuam sūbi cōrespondentem. et hic
est modus magis vsitatus. frequenter
enim graue est inuenire me' probandū
huiusmodi vniuersales propositiones
a priori cum lateat in pluribus causa.

Difficile ē pbare a posteriori p singu-
laria qz stat vltz eē notā qualz singula
ri existente ignota loquen^r d noticia di-
stincta vt i^o ois mula ē sterilis. stat etiā
eē qualz singlarē eē tibi notā vlti exi-
te ignota vt si solū sint tres eq. s. a b c qz
videas currere nescis tñ ipsos esse oēs
equos tūc tu scis qualz singlarē isti^o vlti^o
ois equus currit. z tñ tu nescis illā vni-
uersalē tu qz nescis istos esse oēs equos
Stat ēt vltm eē necessariā qualz singu-
lari exi- te cōtingēti vt i^o ois bō ē aial z
eē nullū al exi- t i a domo ē asin^o posito
qz hodie sint hoies cras hō asini. Stat
vltz eē possibilē qualz singulari exi- te
ipossibili vt oē aial exi- t in a domo ē
est asinus posito quod sint hoies soluz
in a domo. z eē stat vniuersalē eē ipos-
sibilē qualz singulari exi- te possibili vt
p3 de istis oē animal dñit eē omnis h^o
corumpitur vtz qz istorum dñictorio-
rū ē verum hoc clār dterminatur a ma-
gō in logica magna in capitulo d sup-
pōe psonali. sūt āt introducta h ad dcla-
rādum qz vltis nō cōuertitur cū suis sin-
gularib^z. z ēt vt dclaretur vnum cor-
magistri in libro sup i^o textu. Est āt alia
pccognoscē qz multos latet. Probā ēt
ex contradictorio obscurum ē frequē
cum contingat illud eē minus notū. cū
āt probatio d equo p exponētes sit per
notiora sp. ergo h probatio magis vlti-
tata ē. Dubium ē circa primam con-
clusionē que ē oē quod fuit ē qz videt
falsa cuz seqtur oē quod fuit ē ergo tā-
tum quod ē fuit. patz consequētia ab a
vlti ad exclusiua de tminis trāspōsitis
z tñ cōis ē falsum vt p3 p exponētes g
anis est falsum. Dubitatur dñit circa se-
cundā conclusionē que ē i^o. Omne qd
nō fuit est cū seqtur omne qd nō fuit ē
g tñ qd est nō fuit cōis ē falsum vt p3 g
z anis. Ad hec sunt due opiniones. Una
dicīt qz s bz illi^o vltis solū suppōit p eo
qd ē pp h bū pncipale pñtis tñis sū ali
q ampliatiōe z tūc exclusiua sibi corre-

spondens est ista tantum ens est quod
fuit. z sic vtraqz est vera

Alia opio vlt qz sub li fino i cluso i li
omne liceat descedi in ordine ad illd h
bū fuit z sic ista ē falsa qz seqt fm eā oē
qd fuit ē cesar fuit g cesar ē z sic exclu-
siua sibi cōi-ndēs ē falsa. s. tñ qd fuit est
Paulus aut pgu. i dubijs suis in 2ª pre
principali vbi agit de probationib^z fi-
noz pñitētū z i pñitētū in litarōe illi^o
ēt a cōi-ribili ad reliquū ē bona cōi-ia di-
cit qz li cns iclusū i li omne supponit co-
pulatū p eo qz fuit z ē ideo n supponit
ampliatiue qz non disūctim supponit.
Hoc idem vlt magr qz hec est melior.

Ex bis p3 qz illa est cōcedēda 2ª magi-
strū cesar fuit z illa est neganda cesar ē
qd fuit qz in. p^o stat ampliatiue. in 2^a ve-
ro non z ideo implicat simul qz cesar ē
z quod cesar fuit. Similiter illa est con-
cedenda cesar ē pñitētus z hec ē negan-
da cesar ē quod ē pñitētū. z p hoc patz
solutio ad illud argumētū quod soler
fieri. Omne quod fuit ē cesar fuit g ce-
sar est negatur cōia qz mīnor d3 esse ce-
sar est quod fuit z tunc negatur mīnor.

Propositio officiabilis est duplex q
dā. n. est cuius dictū vel oīo ifinitū mōi
dēminatur termino mōli culusmōi sūt
possibile ipossibile necessariū cōi-ngēs
verum z falsum in sensu cōposito.

Alia est cui^o dictū dēminatur termino
cōcernente actū mētis culusmodi sunt
ista scio credo dubito cognosco. z pro-
batio ei^o dicitur officiatio qz ē explica-
tio propositionis habentis officium de
terminandi totam compositiōem sicut
sunt termini modales z termini cōcer-
nentes actū mentis. Officiātes autem
propositiones dicūt exprimētes offm
propositionis officiabilis. Hec autēz p
ba^o fit sic vt i^o necesse est deum esse pro-
batur b^o est nec^o deus est que adeqte si-
gnificat deum esse. g nec^o est deus esse.
z h^o proba^o est a posteriori. Aduerte
vltētus qz aliq ad has reducuntur p.

positiones de sensu composito ratione
 istoz terminoz per se et per accns. vñ
 illa propositio p se homo ē animal ē of
 ficiabiliter probanda sic hec est per se
 homo ē animal q̄ adequate sūt hominē
 eē al. g. p se homo ē animal. similiter il
 la p accns hō ē alb⁹ ē officiabiliter pro
 banda si hec ē p accns homo ē albus q̄
 adequate sūt hoiez eē album ergo ē p
 accns hō ē alb⁹. Cōsistat dicatur de istis
 finis p se p se nō p. vñ illa ē per se p
 hō ē risibilis. pbat sic hec ē p se primo
 homo ē risibilis q̄ adequate sūt homi
 nē eē risibilē. g. p se primo hō ē risibilis
 similiter i⁹ p se nō primo sor. ē risibilis. p
 batur sic i⁹. ppositio ē per se nō primo.
 sor. est risibilis q̄ adequate sūt sor. ē risi
 bilē. g. p se non primo sor. ē risibilis. Ali
 qui tñ probāt alr istā p se primo homo
 ē risibilis sic dicētes. risibile cōpetit ho
 mini nō p alterz et cuius alteri. p ipsum.
 g. per se primo homo est risibilis.

Descriptibilis ppō ē duplex qdā enī
 ē in q̄ minus cernēs actū mētis defi
 nat incōplexū x̄bale qd nō ē sūctum cō
 plexi vt cognosco sor. Alia x̄o ē in qua
 termin⁹ cernens actum mentis deter
 minat in cōplexū verbale qd est sūctus
 cōplexi vt scio a. ppositionem. Hec p
 batio dicta est descrip⁹ non quidē intel
 ligendo descriptionē orationē compo
 sitam ex genē et pprio s; dnominatōez
 rei. ipsa. n. denominatio dī dscriptio vt
 dicit magr. Hec probatio sic fit vt hec
 cognosco sor. pbat agnosco aliquid
 cognosco sub ratōne qua sor. h̄ aut scio
 a ppositionem. probatur sic scio aliq̄
 tū sūctū a. ppositionis q̄ scio adequate
 sūctū p a. ppōez. g. scio a ppositionez.

Aduerte vltcrius q̄ illa x̄ba scio cre
 do dubito nō pnt nisi determinate cō
 plexum explicite vel implicite. vnde nō
 bene dicitur scio sortē sed a⁹ x̄ba cernē
 nētia actum mētis vt intelligo cogno
 sco possunt indifferēter determinare cō
 plexum et cōplexum. nam indifferēter

possunt dicere intelligo sor. et intelligo
 a ppositionē. Necessario potest su
 mi duplr. s. aduēbiat⁹ et noiat⁹. noiat⁹
 sumptū ē casus datiu⁹ et ablatiu⁹ et h; p
 bari resolubiliter. Aduerbiat⁹ vtro
 sumptū nulli⁹ casus est et h; probari ex
 ponibiliter vt in proposito. s. p primam
 pacentem. et 2⁹ per oppositas q̄litates
 vt illa necessario de⁹ ē exponitur sic d
 us est et nō potest esse quin de⁹ sit ergo
 necessario deus est. similiter cōtingenter
 probatur exponibiliter per p̄iacen
 tem. et 2⁹ per oppositas qualitates secū
 dum exigentiam x̄bi vt cōtingēter tu es
 probatur sic tu es et potest esse quod tu
 non es. ergo cōtingēter tu es. Huius
 autē probationis ratio est quia fm phi
 losophum secundo m^{te}. nec⁹ dicitur eē
 aliquid vel non esse quia non potest ali
 ter se habē ideo in prima inducti eē vt
 nō esse. i. 2⁹ x̄o non posse alr se habē op
 posito dicat de cōtingēter. Aduer
 te vltcrius q̄ si nega⁹ nō pcedit li nec⁹
 cessario vel cōtingēter adhuc probat
 exponibiliter vt necessario chimera nō
 est probat sic chimera non est et non po
 test eēgn chimera si. ergo rē. et 2⁹ exponēt
 equiualeat huic et nō pōt eē quin chime
 ra sit similiter dicatur de cōtingenter
 vt cōtingēter antixps non ē exponit sic
 antixps non ē et potest eē q̄ antixps sit
 g. rē. Si x̄o nega⁹ pcedit li nec⁹ vel cō
 tingenter nō exponitur s; pbat p cō
 tradictoriū x̄bi gratia volo pbare istā
 non nec⁹ chimera ē dicam si illa ē falsa
 nec⁹ chimera ē que contradicit illi non
 nec⁹ chimera ē. g. illa ē vera. Similiter
 de cōtingenter vt si volo probare illam
 non cōtingēter sor saluabitur dicā illa ē
 x̄ba cōtingēter sor saluabitur q̄ contra
 dicit illi. ergo illa ē falsa. Dubitatur
 circa 2^{am} cōclusionē q̄ ē illa anima tua
 nec⁹ ē et tamē cōtingēt anima tua ē q̄
 exponēs p^{te} ptis vñ cōtradictē vñ expo
 nētī 2ª partis. nā prima pars pbat rē
 soluitur sic hoc nec⁹ ē et hoc est anima

tua ergo nec anima tua est. adhuc prima
 resoluens probatur exponibiliter sic h
 e demonstrata anima tua et non potest esse
 quin ista sit demonstrata anima tua. g. r. c.
 modo hec 2ª exponens contradicit huic
 potest esse q. anima tua non sit q. e. exponens 2^a
 partis conclusionis ut patet quare r. c.
 Ad hec respondetur dicens alios
 vana loquentes q. e. ora dicere anima tua
 nec e. et dicere nec anima tua e. p. enim e.
 ha. r. 2^a falsa. prima habet probari prio
 resolubiliter sic hoc necessario e. et hoc
 e. anima tua. g. anima tua nec e. adhuc
 prima resoluens habet probari exponi
 biliter hoc est et hoc non potest non e.
 demonstrando animam tuam. g. hoc ne
 cessario est q. 2^a exponens sit ha. patet
 quia contradictorium e. falsum hoc po
 test non e. quia anima tua est in coru
 pibilis ideo falsum est quod possit non
 esse. 2^a vero propositio necessario anima
 tua e. falsa. quod probatur sic anima
 tua est et non potest esse q. anima tua n
 sit g. r. c. modo 2^a exponens est falsa q.
 contradictorium est verum scilicet po
 test esse q. anima tua non sit q. patet quia
 b. probari officialiter sic hec est pos
 sibilis anima tua non e. que adequate si
 gnificat animum tuum non esse. g. potest
 q. anima tua non sit. modo officiantes
 vere sunt ergo et officiata. hoc premis
 so formaliter respondetur q. vna expo
 nens prime partis contradicat vni ex
 ponenti 2^a partis. et cum dicitur prima
 probatur resolubiliter. concedo et q. p.
 ma resoluens exponitur concedo s. 2^a ex
 ponens non est illa assignata scilicet et n
 potest esse q. anima tua non sit s. est illa
 et hoc non potest non esse. modo ista est
 vera licet illa assignata sit falsa. n. huic
 huic hoc non potest non esse contradi
 cit illa exponens alterius partis scilicet
 potest esse q. hoc non sit imo stant simi
 quare r. c. Et nota bene hec quia aliqui
 ignorantes logicam hec magnam intri
 cationem faciunt; nescientes quid vi

cant quare melius fore putant eorum
 dicta impresentiarum non recitare.

Comparatiuus gradus compara
 biliter sumptus potest sumi tripliciter
 aut cum magis aut cum minus aut cu
 eque. si sumatur cum magis exponitur
 sic gradus comparatiuus cui equelet:
 ut dicendo tu es magis fortis q. plato ex
 ponitur sic. tu es fortis plato est fortis
 et plato non est ita fortis sicut tu. ergo
 tu es magis fortis q. plato. Si sumat
 cum min^{us} exponitur etiam sicut com
 paratiuus excepto q. termin^{us} a quo co
 parationis in 3^a exponita exponitur a par
 te an in recto: et terminus ad quem a pre
 posit in obliquo: ut dicendo tu es minus
 fortis q. plato exponitur. tu es fortis:
 plato est fortis: et tu non es ita fortis
 sicut plato. ergo d. c. Si sumatur cum e
 que adhuc dupliciter. aut cu precisione
 aut non: si cu precisione tunc illa tu es
 fortis sicut plato exponitur sic. tu es fo
 rtis: plato e. fortis. et neuter illorum est for
 tior alio. ergo tu es ita fortis sicut pla
 to. Si vero non exponit sicut dicit ma
 gister. si tu es fortis plato e. fortis et pla
 to non est fortior te. ergo tu es ita fortis
 sicut plato. solum ergo iste modus vlti
 mus e. ad propo^{sitionem} magistri siue ergo e
 qualem fortitudinem habeas cum platone
 siue maiorem isto modo diceret. tu es
 ita fortis sicut plato. Ratio autem qua
 re per tres exponentes probetur com
 paratiuus gradus est ista. quia in omni
 comparatione requiritur. primo q. res
 in qua fit comparatio participetur ab
 utroque termino: et propter hoc ponitur
 prima et secunda exponens. Secundo q.
 participetur ab vno termino magis vt
 minus e. que: et propter hoc ponitur ter
 tia exponens.

Dubium grande est circa 3^{am} con
 clusionem: quia videtur falsa. s. ego su
 ita sapiens sicut tu et deus. quia quero
 quo supponit illud copulatu. tu et deus

diuissū aut collectivē. si p^o equivalent
isti copulativē false. ego sū ita sapiēs si-
cut tu. et ego sū ita sapiens sicut deus. si
h^o collectivē 3^a exponēs ē falsa. s. nō tu
et deus estis sapiētiōres me. q^z dīcto-
riū est v^{er}. s. tu et de^o estis sapiētiōres
me et cū dicit mag^r q^z seq^r. q^z tu es sapi-
entior me nō arguit ad ppositū. q^z tūc
tenet diuissū: et ita nō vniformiter tene-
retur in exposita et in exponēte. Ad h^u
arg^u dīcūt qdā q^z tenet collectivē et ad
arg^u qn^o d^r qūo tenetur in negatiua i ex-
ponēte. d^r q^z diuissue cū i dīc^r affirm^r
teneat diuissue s^m mag^r. et cū dīc^r nō
arguitur ad ppositū negat. nō. n. ē op^o
q^z si exposita teneat collectivē q^z siml^r
in exponētib^z. Alij dīcūt q^z in negatiua
exponēte nec collectivē nec diuissue te-
net. et ratio ē q^z tūc nota copulatiōis nō
remanet in v^{er} ei^z. iō nō diuissue nec col-
lectivē tenet. In dīc^r vero affirmati-
ua bene tenetur diuissue. hec subtilior
est. Contra has duas respōsiones ar-
guīt. q^z q^{ro} v^{er} dīcēdo. tu et deus estis
sapiētiōres me tenēdo collectivē sit ve-
ra vel falsa: si vera. q^z illa ē falsa ego sū
ita sapiens sicut tu et de^o: vt p^z exponēdo ip-
sam. q^z exponit sic. tu et deus estis sapiē-
tes et ego sū sapiēs: et ego nō sū ita sapi-
ens sicut tu et de^o. q^{re}. rē. Si h^o dīcūt q^z
ē falsa d^r arguo sic. Deus ē sapiētiōr me
q^z tu et de^o estis sapiētiōres me. tenendo
collectivē pbat^r dīa. q^z qd^o p se sum-
ptū aliquo meli^o ē illd^o idē cū altero me-
li^o ē sū illa ambo meliora sūt: vt p^z p
ph^z in 3° top^l. q^z dīcūt: q^z nō bona bonis
nihil phib^z mag^r eligēda ēē vt beatitu-
dinē et ad aliqd aliud qd^o nō est bonū iu-
sticia fortitudine: vbi vult phs q^z cū be-
atitudo sit melior et magis eligēda q^z iu-
sticia et fortitudo. et adhuc b^ritudo cūz
aliquo nō bono ista duo sūt magis elige-
da sūt: q^z adhuc meliora sūt. q^z si de^o ē sa-

piētiōr me. deus et tu sūt estis sapiētiō-
res me. Ideo credo i rei x^oitate q^z 3° sit
falsa. sed dō q^z mag^r nō loq^r s^m opinio-
nē ppā. Nā ipse dicit in vltimo nōto i
insolubillū q^z p^oim locut^r ē s^m opinio-
nē propaz: et part^z locut^r ē s^m opinio-
nē alioz. Nā dīctoriū istius. tu et deus
estis sapiētiōres me tenēdo collectivē
qd^o dat p negationē ppositā sūgt diuissi-
ue q^z tu non es sapiētiōr me vel deus
non est sapiētiōr me: et hoc est contradi-
ctoriū illius tenēdo diuissue: s^z sūgt q^z nō
ista duo sūt sūt sapiētiōra me: qd^o ē falsū:
imo illa duo simul sapiētiōra sūt me: p
babilliter tū multotiens tēu^z oppositū.

Cōparatiu^z gradus pōt dupl^r sumi
s. p^ope et iprop^oie. Improp^oie sumit qn^o
sumit cū abusione: q^z abusio sit quadru-
pl^r vt scis ex grāmatica. s. formatiōe si-
gtōe p^oicipatione et cōstructione. potissi-
mū tū sit abusio in significatiōe et p^oicipa-
tione. Part^oicipatiōe qn^o q^zlitas p^oipati-
ui nō p^oicipat ab vtroq^z termino: vt de-
us ē melior diabolo: et istud mare ē dul-
cius illo sūgtione aut quādo nō sūgt plus
suo positiō: vt senior p senex: aut qn^o mī-
n^o sūgt vt subtrahitior. i. pax trill^r aut qn^o
sūgt dīuū: vt istud fel^o ē dulci^o illo. Pro-
p^oie h^o sumit sū aliqua abusione. s. qn^o
sūgt pl^o suo positiō et p^oicipat ab vtro-
q^z extremo. In proposito mag^r loq^r d^r
cōparatiuo p^oipie sūptō et p^oparatiu^z gra-
dus p^ope sumpt^r exponit p tres expo-
nētes: quaz 3^a ē p positiuū cōparabilē
sūptū. ego sum fortior te. ego sum fort^r
et tu es fortis: et tu nō es ita fortis sicut
ego ergo. rē. Hui^z aut p^obatōis rō as-
sūgtā ē s de positiuo cōparabil^r sūptō.

Dubū ē circa tertiā cōclusionē q^z ē.
ego sū sanctior te et deo. q^z illud copula-
tū te et deo aut tenet diuissū aut collecti-
ue. si diuissū equal^z isti copulativē false
ego sū sanctior te et ego sū sanctior deo
si h^o tenet collectivē 3^a exponēs ē fla-
s. nō tu et deus estis ita sciētes sicut ego
Et cū dīcūt mag^r. ergo tu es ita sciēns

sicut ego nō arguit ad ppositum qz tūc teneret diuisione z ita nō vniformiter teneret in exponēte z exposita. Ad hoc dicatur pēse sicut ad dubiū motus 3us conclusionē positiui cōpabiliter tētū. vnde s. Suplatiū gradus dupl'r sumit. s. absolute z respectiue. exēplum primi vt for. est fortissim^{us}. ex^{us} secūdi vt for. ē fortissim^{us} illoz. pmo^{us} sumptus exponitur p duas exponētes vt sic for. est fort^{is} z forte nihil pōt esse fortius in sua latitudine. g. for. est fortissim^{us}. Si hō sumat respectiue adhuc dupl'r. s. positiue z negatiue sumpt^{us} exponit p tres exponētes. duas in qbus extrema cōpatiōis cōueniunt. z 3us negatiua de positiuo cōpabl'r sumpt^{us} vt sic tu es fortis z isti sūt fortes z nō aliqd istoz est ista forte sic tu. g. tu es fortissim^{us} illoz. z dicis positiue accipi tunc qz p excessum alioz accipit. Negatiue hō sumptus exponitur p negatiua sul cōpatiui vt sic tu es fortis z isti sunt fortes z nō aliqd istoz est fortior te g. tu es fortissim^{us} istoz. z dicis negatiue accipi tunc qz p non excedi ab alijs accipit. z isto^{us} plibus pōt uenire suplatiuis gradus. In pposito loquitur magr de suplatiue respectiue tēto siue positiue siue negatiue teneatur. z huius modi pbatōis rō assigna est in capitulo de positiuo compabiliter tento.

Dubiū est circa 4^{am} conclusionē magistri q est aliquid illoz est maximū illoz q nō est max^{us} illoz. qz seqtur q duo contradictoria sunt simul vera qz hec est vera nihil est maxim^{us} illoz qd nō est maximū illoz. z hec est contradictoria illius aliquid est maximū illoz q nō est maximū illoz. g. si illa est vera oportet q duo contradictoria sint simul vera. nā nō z minor etiā p. s. quod illa sint contradictoria. qz vniuersalis negatiua z pccularis affirmatiua de cōsimilibus terminis dēducunt. maior pbat^{ur} s. q illa negatiua sit vera nihil est maximū illoz quod nō est maximū illoz z ar

gustur. Omne maximum illoz est maximū illoz. g. nihil est maximū illoz quod nō est maximū illoz. nā p. qz arguitur ab exposita ad vnam suaz exponētiū z ans est vez eo q est vna vniuersalis affirmatiua in qua idem pccatur de seipso. g. ans est verum quare zc. Ad hoc argumentū diuersi diuersa rñdent Et qdā volunt q cōcludat Magister tñ in sophismatib^{us} suis ad hoc argumentū respondet in sophismate. 4. 4. z dicit. Dubium est q illa stant sil aliqd est maximū illoz quod nō est maximū illoz z nihil est maximū illoz quod non est maximū illoz dato q in pma referat illū terminū maximū z nō illū finis aliqd. z i fa refert illū terminū nihil seu li ens inclusum in li nihil. z ita quclibet illaz ppoūm pōt indifferenter concedi vel negari s. m q relatiua possunt referre diuersa añtia. z sic p. q illa nō dicit nisi referant idem. Differt dupl'r pōt sumi. s. positiue z negatiue. Positiue sumitur qn extrema possunt sil esse que sūt oriam. z tūc exponit sicut dicit magr p tres exponētes. duas affirmatiuas z tertiam negatiua vt for. differt a platone. Et rō h^{us} pbatōis est qz ex quo ponit extrema sil esse in pma sūt vnus extremū esse. i fa sūt aliud. in tñia hō negat vnū extremū ab alio inter q sūt oriam. Negatiue hō sumit qn negat tñ vnū extremū ab alio dato q nō sint sil extrema et sic concedit q for. senex dicitur a seipso puero quia for. senex non est puer z tam nō est silis fortes senex z fortes puer. et illo^{us} nō loqtur magr in pposito s. pmo^{us}. Aduerte vlteri^{us} q aliud z nō idem i neutro gñe dñt diuersitatē eēntialē s. ali^{us} z nō idem in masculino gñe dñt diuersitatem accitalem. 3o iuxta h^{us} deditur in diuinis pater est alius a filio z non est aliud a filio. nam prima pars probatur sic pater est z filius est z pater nō est filius z h^{us} est vez. fa hō pbat^{ur}. qz oppositum est falsum. s. pater est aliud a filio q

pbatur sic pater est et filius est et pat nō est eadem res q̄ est filius et hoc ē falsum ideo cōceditur in diuinis q̄ pater ē idē filio et pater nō est idē filio tenēdo li idē in p̄ma in neutro ḡne et in secūda in masculino ideo nō dīcunt.

Tm̄ dupl̄r sumit. s. relatiue et exclusiue: ex^o p̄mi vt q̄tū videt sor. tm̄ videt plato li tm̄ refert ad li quantū. ex^o secūdi vt tm̄ sortes currit. 2° accipit in p̄posito et nō p̄mo. Et affirmatiua exponit p̄ duas expositiōes p̄ p̄iacentem et vniuersalē negatiua sibi cōnidentem. cuius ratio est q̄ in tali p̄pōe exceptiua ratione note exclusionis affirmat subm̄ d̄ p̄dicato et r̄mouet ab opposito subiecti aut oppositum p̄dicati remouet a subiecto p̄ p̄iacentem fit p̄mū. p̄ negatiua fit secūdum. Negatiua v̄o exponit p̄ p̄iacentem et affirmatiua cōrespondentem. cuius ratio ē q̄ in illa negat p̄dicatum a subiecto et ostēditur affirmari de opposito subiecti aut opp^o p̄dicati affirmat de subiecto p̄ primā fit p̄mū p̄ secundas secundum.

Aduerte vlt̄erius q̄ nota exclusionis facit tres ordines p̄pōum s̄m maḡz qm̄ nō p̄cepit totam p̄pōem facit ex^o p̄mi ordinis. qm̄ v̄o cadit int̄ subm̄ et p̄dicatū facit exclusiuam secūdi ordinis. qm̄ v̄o cadit inter p̄tes p̄dicati facit exceptiuam secūdi ordinis. ex^o p̄mi tm̄ sortes est hō ex^o secūdi sor. est tm̄ homo. ex^o t̄ij sor. est aīal tm̄ risibile. et exponit oīs exceptiua cuiuscūq̄ ordinis sit p̄ p̄iacentem et negatiua sibi cōrespondentē. Paulus aut̄ p̄gulensis posuit qnq̄ modos exclusionis. Exclusiuas. n. p̄mi ordinis variat dupliciter q̄ v̄l nota exclusionis cadit s̄ totam p̄pōem vt dicēdo tm̄ sortes currit et tūc exponit more maḡi p̄ copulatiua sic sor. currit. et nihil nō fortis currit. q̄ tm̄ sor. currit. l̄ nō exclusiōis cadit tm̄ s̄ subm̄ et nō s̄ totum et tūc expōitur sic p̄ copulatum sor. et nihil n̄ sor. currit q̄ tm̄ sor. currit. Et differūt isti modi ab

inuicem quia s̄m illum concedit illa 3° tantum sor. currit et non tantum sortes currit. dato q̄ li tm̄ cadat s̄ subm̄ in p̄ma in s̄a v̄o supra totū. Addit etiā aliū modū exceptiue de quo maḡ nō fecit mentōem cū nō sit visitat^o qm̄. s. nota exclusionis cadit iter p̄tes subiecti vt sor. tm̄ disputās placet et exponitur sic sor. disputās et nō disputās placet et sic qnq̄ modis variat exclusiuas affirmatiuas. et sunt alij quatuor modi in negatiuis p̄ positionib^{us} negatiue sequēte notā exclusionis. Aduerte vlt̄er^o q̄ qm̄ dictō exceptiua cadit supra terminū nūeri p̄talis pōt exponi dupl̄r. s. p̄ notam infinitantē et p̄ notam pluralitatis vt tm̄. i. sūt apli exponi potest sic. i. sūt apli n̄ non. i. sūt apli. ḡ. r̄c. et sic est falsa. aliter sic. i. sūt apli et nō plures q̄. i. sūt apli. ergo tm̄. i. sūt apli et sic est vera.

P̄ter quadrupl̄r sumit. vno negatiue p̄ sine vt sor. potest lenare a lapidē p̄ter auxilium platonis. i. sine platone. aliq̄ tenetur additiue vt cum dicitur oportet soluere. i. o. libras p̄ter expensas idest vltra expensas. aliquando subtrahit vt dicendo quatuor p̄ter vnū sūt tria sensus est q̄ si a quatuor remoueat vnum sunt tria. Quarto exceptiue tūc excipitur pars subiectiua ab aliquo to^o vniuersali. Nisi dupliciter sumitur. vno modo conditionaliter vt dicendo nisi tu es animal tu nō es homo. sensus est si tu nō es animal tu nō es homo. alio modo exceptiue vt omnis homo nisi sor. currit.

Aduerte vlt̄erius q̄ ad exceptiua quatuor requiruntur: scilicet illud a quo fit exceptio quod est nisi subiectum p̄dicti / catum. dictio q̄ cipiens et pars extra capta et est p̄pria et impropria. Ad p̄pria duo requiruntur. p̄mo q̄ illud a quo fit exceptio stet confuse distributue mobiliter. Secundo q̄ pars extra capta sit terminus inferior ad illud a quo fit exceptio vt dicendo omnis homo p̄ter

for. currit. Impropria vero est quādo dicitur
fieri aliqua harum conditionum ut oēs
Et ideo contingit quod improprie excepti-
ne exponuntur quandoque per notas plu-
ralitatis vel alienitatis ut dicendo for-
tes non est nisi sophista exponitur sic for-
est sophista et non aliud quam sophista. ergo
et. et dicendo non dedi for. nisi quatuor
denarios exponitur sic for. dedi quatuor
denarios et non plures quam quatuor. er-
go et. Dubius circa quartā conclusio-
nem que est tu non differs nisi ab asino et
tamen differs a capra quia ex prima par-
te sequitur oppositum secunde. sequitur
enim tu non differs nisi ab asino. ergo tu
non differs a capra. tenet consequentia
a simili tu non vides nisi for. ergo tu non
vides platonem. Secundo quia con-
tradictorium prime partis videtur ve-
rum scilicet tu differs nisi ab asino ex-
ponitur sic tu differs ab asino et non
differs ab alio quam ab asino. ergo tu dif-
fers nisi ab asino. exponentes vere sunt
ergo et exposita. Tercio querit qua-
re ista prima pars tu non differs nisi ab
asino exponatur sicut dicit magister cum
non exponatur ratione de li differt nec
ratione illius note exceptionis nisi. Re-
spondetur ad primum negatur quod ex pri-
ma parte sequitur oppositum secunde.
Ad probationem negatur similitudo
quia li videns est verbum mere affirma-
tium nullam negationem includens.
differt autem includit negationem ideo
non est simile.

Ad secundum dicitur quod ista tu differs
nisi ab asino exponitur sic tu differs ab
asino et a nullo alio quam ab asino differs.
ergo tu differs nisi ab asino. modo secu-
da exponens est falsa quia opposita est
vera sed ab alio quam ab asino differs quia a
a leone differs. Ad tertium dicitur quod
illa prima pars tu non differs nisi ab asi-
no exponitur sicut dicit magister tu dif-
fers ab asino et non differs ab alio quam ab
asino. ergo et. et hoc non ratione de li dif-

fert solum nec ratione note exceptionis
solum sed ratione utriusque simul.

In quantum potest sumi dupliciter:
scilicet specificatiue et reduplicatiue. pri-
mo modo non exponitur sed describi-
tur sic ut ens in quantum est ens est sub-
iectum in metaphisica ens sub ratione
quia ens est subiectum in metaphisica

Secundo exponitur per tres exponē-
tes scilicet duas absolutas et tertiam co-
ditionatam ut for. in quantum homo est
risibilis exponitur sic for. ē homo. et for.
est risibilis et si aliquid est homo illud ē
risibile. ergo for. in quantum homo est ri-
sibilis. Tres autem communiter assi-
gnantur reduplicatiue scilicet inquan-
tum secundus quod et prout. Immediate su-
mitur dupliciter scilicet nominaliter et
adverbialiter. Primo modo ideo est
quod sine medio ut immediate sunt partes
in continuo scilicet sine medio et ita non
sumitur in proposito. Secundo vero
modo probatur exponibiliter more ma-
gistri scilicet per adiacentem et negati-
uam sibi correspondentem ut immedia-
te ante a instans tu fuisti exponitur sic
ante a tu fuisti et nullum fuit instans an-
te a quin inter illud et a tu fuisti. ergo im-
mediate ante a tu fuisti. huius probatio-
nis ratio est quia propositio de imedia-
te asserit duo. asserit enim propositionē
preiacentem et aliam negatiuam ratio-
ne de li immediate.

Aduerte quod omnis propositio de im-
mediate affirmatiua conuertitur cum
vna affirmatiua de infinito. ut si imme-
diate ante b tu fuisti infinitum. propter quod
ad b tu fuisti et.

Aduerte primo quod propositiones de i-
ncipit et desinit non proprie exponuntur:
Cuius ratio est quia ab exponentibus
ad expositam est bona consequentia. sed a
propositione de incipit et desinit ad expo-
nentes non valet consequentia. Non enim
valet for. incipit esse. ergo nunc non est et
immediate post hoc erit: quia antecedit ē

verū r cōsequens falsū posito q nunc p
 sit sor. r si magr dicit ista debere exponi
 corrigat se in tractatu d nūtiās i cap 7.
 Resilio ad scdaz istātiā d scdaz regulā
 que ē. Ab exponibili ad quālibz suaz ex
 ponentiū ē bōa mīa. dicit. n. r si aliqn dī
 xit illa xā debere exponi. nō sum locutus
 ppe de expositiōe. sed fm modū loquē
 di sumēdo expōez p qlibet pbatōe rino
 ru; sed pprie sumēdo pbat p causas xi
 tatis. Incipit. n. pbat p vnā disiunctiūā
 ppositā ex duabz copulatiuis: quaz co
 pulatiūaz pma fit ex affirmatiua de pnti
 r negatiua de pterito: r scda fit ex nega
 tiua de pnti r affirmatiua de futuro. De
 finit xō pbat p vnā disiunctiūā ppositā
 ex duabz copulatiuis: quaz pma fit ex
 negatiua de pnti r affirmatiua de pteri
 to: altera xō ex negatiua d pnti r affir
 matiua d futuro. exemplū pmi vt incipit
 eē a pbat sic. nūc ē a r nō imēdiatē an h
 fuit a: vel nūc nō ē a r imēdiatē p h erit
 a g incipit eē a. pma. n. copulatiua dese
 ruit rebz pmanētibz i qb est dare pmi
 instans eē exēplū scdī vt definit eē a. p
 bat sic. nūc nō est a r imēdiatē an h fuit
 a: vel nūc est a r nō imēdiatē post h erit
 a. g definit esse a. pma. n. vlr deseruit re
 bus successiuis i qbus nō ē dare vltimū
 instās eē sed pmi nō esse: r in rebz pma
 nētibz in quibus non est dare vltimum
 instās sui esse.

Aduerte 2 q illa pmi eē r pmi nō eē
 vltimū eē vltimū nō esse exponit. sicut i
 cipit r definit: pmi eē exponit sicut inci
 pit p ppōnē d pnti r remotiōez de pteri
 to: vt hoc ē pmi instās esse sor. pbat sic
 In hoc istanti ē eē sor. r nō imēdiatē an
 hoc istās qd ē pns fuit esse sor. g nūc est
 pmi eē sor. vltimū nō esse exponit sicut
 incipit p remotiōem de pnti r positionez
 de futuro: vt nūc est vltimū non eē mo
 tus: pbat sic nūc nō est mot r imēdiatē
 p hoc erit mot. g nūc est vltimū non eē
 motus. pmi non esse exponit sicut defi
 nit p remotiōem de pnti r positionē de p

terito. vt hoc ē pmi nō esse sortis nūc n
 est sor. r imēdiatē an hoc fuit sor. g nūc
 est pmi non esse sor. vltimū esse exponi
 tur sicut definit p positionem de pnti r
 remotiōem de futuro. vt hoc est vltimū
 esse gradus summi. pbat sic. nūc est
 gradus summus. r non imēdiatē post h
 erit gradus summus. ergo nūc est vltimū
 esse gradus summi.

Aduerte vltērius q minimum expo
 nitur sicut maximum. primo vero sicut
 vltimū vnde datur minimū q sic r mini
 mum q non maximum q sic: r maximū
 q non. exemplum primi vt hoc est mīnī
 mus qd sortes potest exponitur sic. hoc
 sortes pōt r nullum minus. sed quodli
 bet maius. ergo hoc est minimum quod
 sortes potest. exemplum secundi. hoc ē
 minimum quod sortes non potest expo
 nitur sic: hoc non potest sortes nec aliqd
 maius. ergo hoc est minimum quod sor.
 non potest exemplum tertij. hoc est ma
 ximum quod sor. potest exponitur sic h
 potest sor. r nullum maius. ergo h ē ma
 ximū quod sor. potest exemplum quarti
 hoc est maximum quod sortes non pōt
 hoc non potest sortes nec aliqd mai
 g hoc est maximū. q non. licet habeat p
 bationes terminorum maximum r mini
 mum non sunt omnino eedem illis de p
 mum r vltimum: sunt tamen multum si
 miles: vt patet in tractatu de maximo r
 minimo: ideo simul de illis volui dicere

Aduerte vltērius q ablatiu in con
 sequentia ponitur in 3. pbat etiam p
 causas veritatis per vnam disiunctiūā
 r conditionali causali r temporali cōpo
 sitam. vt sole oriente fit dies. probatur
 sic si sol oritur fit dies: vel quia sol oriē
 fit dies vel quando sol oritur fit dies. g
 sole oriente fit dies. r ideo inferitur illa
 3. non aliquo homine currente tu es
 asinus. nec nullo homine currente tu es
 asinus. r non sequitur non aliquo homi
 ne currēte tu es asin ergo nō homine
 currēte tu es asin q: nō eualet.

De hoc autē dixi h. q. talis ablatiu⁹ p-
batur p causas veritatis sicut ista de in-
cipit. Aduerte vltē⁹ q. siue resolu-
liter siue exponibit siue officia-
ue descriptibit p-⁹betur ppō. ei⁹ dīcto-
rium est p-⁹babile p causas v-⁹itatis.

Tot⁹ tota totū dupl^r sumit. s. cathe-
gorice et sincategorice. Sincathe^r sūit
qñ pcedit totā ppōem: et tunc idē est qd
quelz pars. Categorige hō sumit qñ po-
nitur inter ptes subiecti vel p-⁹dicati dū-
modo pcedit aliqd determinabile ipsuz
et tūc idē ē qd ens pfectū cōposituz ex
ptibus quātitatibus. primo: exponibit
p-⁹batur: vt dicendo totus sortes est mi-
nor sorte. sortes est minor sorte. et nulla
ē ps sortis qñ illa sit minor sorte: q tot⁹
sor. est minor 2 sor. 2° hō mō nō exponit.

Semp dupl^r sumit vno: simpl^r siue
absolute. alio⁹ respectiue nō p oī tēpore
sed p m exētiā hōi vt dicendo semp
fuit hō. 2° sūit q oī tpe p-⁹terito fuit hō
et est hā vt p p-⁹ponentes. s. aliquo tpe
p-⁹terito fuit hō: et nō fuit aliqd temp⁹ p-⁹-
teritū qñ fuerit homo. q. rē. Si pmo: h
est falsa: q. sūit q oī tpe fuit hō: et seq-
tur oī tpe fuit homo: et seqtur oī tpe fu-
it hō p-⁹ns temp⁹ est tps q in tpe p-⁹nti fuit
homo. o-⁹ns est falsum. q. p-⁹nti tpe nō fuit
homo: sed bñ est homo. ista q p-⁹positio
omni tempe fuit hō est falsa. q. exponi-
tur sic. aliquo tpe fuit hō et nō est uel fu-
it aliquod tps quin tunc fuerit hō. q. rē.
illa 2° exponēs est falsa q. tps p-⁹ns est t
fuit aliquod tps: et tñ in illo nō fuit hō s3
bñ est hō. Mag⁹ tangit hos duos mōs
substituabiles in textu elige qd placet.

Ab eterno sumit dupl^r. vno⁹ notat^r
et sic sūt due ptes. alio⁹ aduerbiat^r. put
est idē qd eternal^r: et sūit idē q ante
oē tps finitū aut p⁹ oē tps finitū. pmo:
p-⁹batur resolu-^rliter. vt ab eterno tu fui-
sti. p-⁹batur resolu-^rliter ab hoc tu fuisti
et hoc est vlt fuit eternū q ab eterno tu fui-
sti. 2° p-⁹batur exponibit sic vt an aliqd
tempus finitū tu fuisti et nō est vel fuit a

liqd tps finitū qñ ante illud tu fuisti.
q ab eterno tu fuisti. Secūduz hō allos
ab eterno sumit dupl^r. s. categorice et
sincategorige. Categorige idē est qd
vnum ens carens pncipio. sincategorigi-
ce hō ē distributiuū tpale et redit ad idē

Infinitum dupl^r sumit. s. categori-
et sincategorige. categorice sumit quā-
do nō pcedit totam ppōem et sūit idē
qd ens sine fine. sincategorige hō sumi-
tur qñ pcedit totam ppōem et sūit q qd
qd dato pōt dari maius in singulari. In
plali hō qbuscūqz datis cōtingit dari
plura: et sumendo illo⁹ p-⁹batur sic exponi-
biliter. exemplū in singulari vt infinitū
corpus est. p-⁹batur sic. aliquantū corpus
est et nō tñ qñ maius illo. q infinitū cor-
pus est. vel aliter sic. aliquantū corpus
est et duplū ad illud et triplū et quadru-
plū: et sic in infinitū. q infinitū corpus
est. ex⁹ in plali vt infinita corpa sunt. sic
p-⁹batur. aliqua corpa sunt et nō tot quin
plura. q infinita sunt corpora. vel aliter
sic duo corpora sunt et tria et quatuor et
sic in infinitū. q infinita corpora sunt.

Aduerte p maiori examinacōe huius
tractatus q. cū pponit tibi aliqua p-⁹posi-
tio statū debes videre an sit mediata an
imediata. si immediata nō potest p-⁹bari qz
ad sensum vel intellectum est per se no-
ta et contra negantes pncipia nō ē an-
plius disputandum. Si vero mediata d-
bes videre an sit affirmatiua an nega-
tiua. si negatiua debes p-⁹bare p causas
veritatis aut per contradictoriū aut p
singulares ut sepius dictum est. si vero
affirmatiua debes videre an sit cathe-
gorica vel ipotetica. si categorica vi-
de primum terminum mediatum et ab
eo debes inchoare propositionis proba-
tionem. quia a primo termino mediato
semper inchoanda est propositionis p-
ba^r: et non per saltum debes p-⁹positio-
nem probare. quia fiunt multe deceptio-
nes in exponendo propositionem nō ex-
ponibilem sed resoluibilem vel econtra

verbi gratia. ista propositio aliquod al-
 buz incipit esse for. est resoluenda ratio
 ne de li aliquod album et non probanda
 rōe de li incipit p cās vitatis. Appello
 aut pmi terminū nō fm situm sed p de
 noiatiōem vt in modalib' sepe mod' fm
 situm est vltim'. et tñ fm denoiatiōem ē
 pmius. Sitr in ipotheticis nō ipothetica
 fm situm quasi semp est mediata. fm tñ
 denoiatiōem est pma facta. aut pbatōne
 pmi termini postea debes pcedere gra-
 datim ad alium siqse est. et sic donec oēs
 sint mediati ppoīs ca' fuerit fm exigē-
 tiam declarati. Si ho primo fuerit ipo-
 thetica tñ vide an sit catb' vel ipotheti-
 ce pbanda. si categorice pbanda est. p-
 ba eam sicut dixi de categorica verbi
 gratia. nec' tu curris vel tu nō curris. si
 li nec' cadit in totum lz ista sit ipotheti-
 ca: distinctua tñ nō est ipothetice dis-
 p-
 bāda. sed categorice expōiblr hoc mō
 tu' curris et tu nō curris et nō pōt esse qn
 tu curras vel tu nō curras. g' rē. Sitr
 nec' est te moueri si tu curris. si li nec' ca-
 dit in totum lz sit ipothetica cōditional.
 nō tñ est ipothetica cōditōalr pbanda: s3
 more categorice est officiabilr pbāda
 h mō h ppo est nec'. tu moueri si tu cur-
 ris q'adequate figt te moueri si tu cur-
 ris. g' necesse ē te moueri si tu curris. vbi nō
 sit ipothetica ipothetice pbanda. tūc āt
 copulatiue aut dis' aut cōditōalr et fm
 q' dictum est in cap' de ipotheticis de-
 bes inferre ipotheticā esse veram vl fal-
 sam possibilem vel impossibilem neces-
 sariam vel contingentē. xbi gratia alfa
 pars pncipal' hui' dis' affirmatiue ē ha.
 si hec est vera. et sic de alijs elige: q' nul-
 la erit pps pbabilis q' tibi occurrat quā
 statim inferre nō possis. Et sic ē finis
 huius tractatus. si qd autem hic diminu-
 te diximus ample discemus contra pba-
 tiones terminor.

Bligatio est ^{ora-}
^{tio}
 posita ex signis obligationis et

obligato: vt pono tibi ista: tu es *Rome.
 Aduerte q' obligationes sūmatim et
 p modum memorie volo hic declarare.
 Si aut vis hanc materiā videre ample
 recurre ad obligationes Strodi. Regu-
 las igit' menti cōmendandas colligam.

Prima regula Omne possibile tibi po-
 situm etiam a te admittendum. Secū-
 da regula. Omne tibi posituz et ad te ad-
 missum infra tempus obligatiōis pposi-
 tum est a te concedendum. i. nominalit'.
 idest dignum concedi. Tertia Omne
 sequens expposito p se vel concessio l' con-
 cessa est cōcedendum. Quarta Omne
 repugnans posito p' concessio vel cōcessa
 est negandum. Quinta Dē sequēs ex-
 posito vel opposito bene negari vel op-
 positōis bene negatoz est cōcedendum.

Sexta regula. Omne repugnans op-
 posito et posito bene negati vel opposi-
 tis bñ negatoz est negandū pncipialr.

Septima regula. Ad omne imptinēs
 est respondēdum fm sui qualitatem.

Octaua Propter possibile positū nō
 est impossibile cōcedendū pncipialr. i. rñ
 dendum cōcedo negative ec' negandū

Aduerte vnum q' qcumq' casus possi-
 bilis fiat nunq' debes rñdere ad ppoem
 impossibile ex auctētica impōe cōce: nec
 ad necessariū ne' lz impossibile sit cōce-
 denda. sed negare debes postea q' sit im-
 possibile. et sitr ex opposito de nec' debz
 cōcedi q' est neganda et negare postea q'
 sit nec'. exemplum pmi vt si ponatur q'
 oē vigilans sit asin' admittit casus q'
 possibile et si pponit cōcedit deinde ppo
 tu es vigilās d3 cōcedi q' imptinēs verz
 deinde ista ppo tu es asinus d3 negari.
 Et si dicat h est fill's. in dari omne vigi-
 lans est asinus tu es vigilanse rgo tu es
 asinus. et antecedens est concedendum.
 g' et cōs est cōcedēdum. tu negas g' male
 rñdes. Rñdetur q' cōs est cōcedenduz
 si tñ ppoēs: cum tibi rñdebo ne' et nō va-
 let cōtia ista est cōcedēdum: et tu negas.
 g' male respondes sed debet dici: in ante

cedere et tu non es obligatus.

Aduerte ulterius ad instantiam de fam
regulam quod illa dat tibi modum ad pbandum
quod admissio quocumque contingenti fit quod
libet aliud contingens falsum est cedere
dum. et dat duplicem modum ad pbandum
hoc. prius est. Posito contingenti falso
et admissio statim pponat una copulati
ua composita exposito et opposito illius
quod vis tibi concedi. ut si volo pbare quod
tu habebis mihi concedere illam nullus ba
culus stat in angulo faciam sic pono tibi
istam tu es rome qua admissa propositum tu es
rome et baculus stat in angulo. et patet quod
hec est neganda quod falsa et non sequens et
ergo oppositum est concedendum. si tu non
es rome vel nullus baculus stat in angulo.
tunc ultra tu non es rome vel nullus ba
culus stat in angulo sed tu es rome pro po
situm. ergo nullus baculus stat in angulo et
omnino disiunctiva affirmativa cum destru
ctione unius partis ad alteram eius pro
tem et sic habeo intentum. Alio mo
do breuius est ut statim post positum pro
ponatur una distributiva composita ex
opposito positi et ex illo quod vis tibi co
cedi ut in casu superiori pono tibi istam tu
es rome. quod admissa propono tu non es ro
me vel nullus baculus stat in angulo. id
est concedenda quod vera et impertinens. tunc
sic tu non es rome vel nullus baculus stat
in angulo. sed tu es rome propositum. et
ergo nullus baculus stat in angulo.

Tertium capitulum dat regulas conuert
ibilium propositum. Prima regula si ponat duas
propositiones conuertit sic adequate signando qua
rum una est necessaria et alia impossibilis.
non additur casus. Secunda regula si po
natur duas propositiones conuertit sic adequate
signando quarum una est possibilis et alia impos
sibilis non admittit casus. Tertia regu
la si ponat duas propositiones conuertit quarum
una sit necessaria et alia sit contingens non
admittit casus. Quarta regula si ponatur
duas propositiones contingentes conuertit sic

adequate signando quarum una alteri contradic
tione repugnat non admittitur casus.

Quinta regula si ponat duas propositiones
contingentes conuertit sic adequate signan
do quarum una non repugnat alteri admit
titur casus. Sexta regula si ponat du
as propositiones conuertit siue sint contingentes
siue non faciendo mentionem de adequa
to signando non admittit casus. Aduerte
primo circa has regulas quod si ponat duas
propositiones conuertit non ponendo adequate si
gnificando respondeatur ad eas concedendo et
negando intus sicut est: si prima concedit
est vera vel necessaria et facta sit. si autem facta
est impossibilis et facta sit. et respondetur quod semper ab
una ad reliquam omnia est bona cum conuer
tatur. ergo si concedat autem est verum vel falsum
necesse vel impossibile et omnis sit respondetur
et sit si autem est concedendum quod et omnis sit est
concedendum notat dico et non principaliter
non. si ad primam respondeo est opus responde
re ad secundam concedo ut ubi gratia si ponatur
istas duas propositiones conuertit deus est et homo
est asinus non ponendo ad eque signando
si prima proponat respondeas concedo si facta ne. Si
autem querat an prima sit facta deus et ad se
cundam sit responde. si autem vice facta gratia an
ista sit facta homo est asinus respondetur necesse et
sit ad secundam responde. si autem admittat al
quas propositiones conuertit sic adequate signando
sicut ad primam respondeatur sit ad secundam
respondeatur. et si ad primam respondeatur sic ad
impertinentes. ad secundam vero sicut ad pertinentes ut si
ponatur illas duas propositiones conuertit sic ad
equate signando sicut ad primum respondeatur
sit ad secundam respondeatur. et ad primam respon
deatur sicut ad impertinentes. ad secundam
vero sicut ad pertinentes ut si ponatur
illas duas propositiones conuertit sic
adequate significando tu es homo et cur
ris admittatur. et si primo loco ponatur
illa tu es homo concedatur: et similiter
concedatur secunda. si autem primo loco
proponatur illa tu curris negatur consequenter
negat alia si postea proponat. Aduerte

vltim^o q^o quotienscuq^{ue} propoat aliqua
 illaz dñaz i mā ouertibiliū de^o ē g^o hō ē
 asinus tu es hō g^o tu curris sp negat q^uli
 bet istaz q^u in rei vitate q^ulibet illaz est
 ipossibilis s^{ed} ad impossibile eodē modo
 ē rñdendū infra tps sicut ē tñ dicat q^u
 libet illaz ē bonā sicut negat i^o hō ē asi
 nus sp z tñ cedit aliqñ ē verā. vñ illa
 ē ipossibil^{is} hō ē asin^{us} s^{ed} ipaz ē verā non
 est impossibile. s^{ed} q^ulibet illaz dñaz est
 ipossibilis sed q^ulibet illaz ē bonā non
 est impossibile q^ure rē. Prima re^{gula}. qñ
 cūq^{ue} ponit duas ppōes ē siles nō facie
 do mētionē de adeq^{uato} sigⁿto rñdeat ad
 eas ccedēdo negādo dubitādo infra tps
 sicut ē. 2ª qñcūq^{ue} ponit duas ppōes
 esse siles nō facie do mētionē de adeq^{uato}
 sigⁿto ad p^{ro}positionē p^{ri}mā ē verā rñdeat
 intra sicut ē. z ad scōam cñter. 3^a re
 gula qñcūq^{ue} ponit duas ppōes ē siles
 sic adequate sigⁿdo quaz vna alteri s^{ed}
 dic^o repugnat nō est casus admitēd^{us} vo
 co at^q d^{ic}o repugre que nō pñt ē nec sūt
 vera nec simul falsa. Quarta regula
 si ponat due ppōes ē siles sic adequa
 te sigⁿdo ex q^uz vna seq^u oppositū alte
 ri^o sūt siles i vitate vt tibi nō cōcludit^{ur}
 z tu scis tibi ccludi. Quinta regula
 qñcūq^{ue} ponit due ppōes ē siles sic ad
 e^{que}te sigⁿdo quaz q^ulibz ē alteri i^{mp}tinēs
 pñt ē siles i vitate z in falsitate z cōce
 dendo z negādo: vt tu es hō z tu curris.
 Aduerte q^{uod} dubiū ē circa q^{uarta} regu
 lam q^{uod} si ponat q^{uod} i^o sint siles adequate
 sigⁿdo hō est aīal z tu curris admittit p
 q^{uarta} regulā: q^{uod} vna seq^u ad d^{ic}tozū al
 teri^o. seq^u n. nullus hō est aīal. ergo tu
 curris. z dicit q^{uod} sunt siles in vitate. sed
 s^{ed} ppono tibi illam p^{ro} loco tu curris sūt
 negas bēs negare aliā. s. hō ē aīal. q^{uod} aliē
 non essent siles. Si hō ccedis illā tu cur
 ris tu ccedis falsuz z i^{mp}tinēs. g^o male rñ
 des. d^{ic}o ccedendo illā. tu curris. z cū dicit
 q^{uod} est falsa z i^{mp}tinens nego imo etiā p^{ro}
 tinens: q^{uod} sequens. seq^u n. iste sūt siles z
 nō pñt esse siles i falsitate. q^{uod} v^o ē nec^o. g^o

sūt siles in vitate. g^o vtraz vera est. l3. n.
 sit falsa in rei vitate. seq^u tñ q^{uod} est v^o. iō
 debet ccedi vel p^{ro} lo^{co} pponat vel 2°.

5ª cap^{itulum} regulas dat ppōnū dissimil
 lūz. Prima regula qñcūq^{ue} ponit duas
 p^{ro}positiones dissimiles nō faciendo mē
 tionē de adeq^{uato} sigⁿto ad quālibz p^{ro}
 positionē ccedendo vel negan^{do} rñdetur
 intus sicut ē. Secunda regula. qñcūq^{ue}
 ponit duas ppōes ē dissiles nō facie
 do mētionē de adeq^{uato} sigⁿto: ad p^{ri}mā
 esse vām vel falsām rñdeat intus sicut
 ē z ad aliā dissimiliter. Tertia regu
 la qñcūq^{ue} ponit duas ppōes esse dissiles
 sic adequate sigⁿ quaz q^ulibet cū altera
 ouertit nō admittit casus ille. Quar
 ta si ponunt due ppōes esse dissiles sic
 adequate sigⁿ q^{uod} vna est necessaria z a
 lia ipossibilis vel cōtingens necessaria
 sp est ccedēda z altera negāda: Quī
 ta regula si ponit due ppōes esse diss
 miles cōtingentes sic adequate sigⁿ q^{uod}
 vna aīcedit: z nō ē aīis vbi cūq^{ue} pponi
 tur est negandum z cñs ccedendūz.

Sexta regula si ponit due ppōes ē
 dissimiles sic adequate sigⁿ q^{uod} q^ulibet
 est alteri i^{mp}tinens ad p^{ri}mā ppositā rñ
 deat intus sicut ē. z ad aliā dissimiliter

6ª cap^{itulum} dat r^{egulas} de pōnīs. Pri
 ma regula oē de pōsitū z admissūz infra
 tps obligatiōis. ppositum sp est negan
 dū. Cor^o De non necessariū tibi depōsi
 tum est a te attendendū. Secunda re
 gula. De p se aīis ad de pōsitū aut cū cō
 cesso vel ccessis opposito bñ negatū vel
 oppositis bñ negatoz sp est negandum

Tertia regula. De repugnans depōsi
 to z oē sequens ex illo repugnante p se aut
 cum cōcesso aut cū cōcessis aut oppōito
 bñ negatū aut oppositis bñ negatoz est
 ccedendum. Quarta regula. De re
 pugnant d^{ic}o de pōsitū p se aut cū cōces
 so aut cū cōcessis: aut cū opposito bñ ne
 gatū aut oppositis bñ negatoz ē negan
 dū. Quinta regula ad oē sequens z
 ad oē i^{mp}tinēs ad de pōsitum rñdendū

fm sui qualitate. vñ iptinens h dicitur
qd nō sequitur ad depositū nec antecedit
ad ipsum nec idem repugnat p se nec cum
a^o vel aliquibus. 7° capitulum dat i
stācias contra regulas.

Aduerte ad terciā instantiam q^z pul
chra est. vñdē nunq^z est admittenda pro
pō necessaria in depositione: z iō si depo
nat ista. antichristus nō est albus. vñ an
tichristus ē colorat^o nō admittat: q^z est
necessaria cum dīctorū sit ipossibile. s.
antichristus est albus z antichristus nō
est coloratus si. n. admitteret^r pponatur
ista. antichristus est coloratus. si tamen
cōcedis tu concedis aīas ad depositum
si tu negas tu negas sequens ex dīc^o de
positi. q^z male rīdes. z sic p^z q^z non debz
admitti. Et sic est finis hui⁹ tractat^o rē.

Insolubile est

ppositio se esse falsam asser
tie signi⁹ seipsa demōstrata. vt h
est falsum. Aduerte q^z h solū sumatiz
volo colligere regulas insolubiliū. Si
aut^z abunde hāc materiā vis videre re
curre insolubilia dēntisberi. 1^a p^z
ma diuisio. Insolubile ē duplex. qōdam
ex actu nō oītur: qōdaz ex p^zetate vo
cis exēplum p^zmi. for. dicit falsum for. n
dicit vez. ego intelligo falsum. ego non
intelligo vez exēplum scōi. omnis p^z
positio est falsa. hō est falsum seipso de
mōstrato. 2^a dico insolubile ē du
plex qōdam ē insolubile simplex. qōdaz
est h^z qd. Insolubile simplex est illū cui
annectitur talis casus quo admissio seq
tur cōtra dīctio. vt oīs ppositio est falsa
que sit oīs ppositio z significet p^zcise si
cut termini p^ztendunt. Insolubile h^z qd
est illud cui annectit^r casus talis quo ad
missio nō seqtur cōtra dīctio. vt si nō po
natur p^zcise significat. 1^a regula
oē insolubile singulare sine p^znomine d
monstratiuo oriens ex actu nō ad hoc
q^z sit insolubile simpliciter exigit cōdi
tiones tres. 1^a p^zima q^z omnis talis sit

omnis talis. Secunda q^z dicat vel in
telligat talem ppositionē z nullāz aliā.

Tercia q^z illa significet p^zcise sicut ter
mini p^ztendunt. Secunda regula
oē insolubile significat sine p^znomine de
mōstratiuo oriens ex actu nō ad h^z q^z sit
insolubile fm qd exigit duas cōditiones
vt positio q^z vñ⁹ for. sit oīs for. z demō
strat illam z nullam aliā que sit a for.
dī falsū z significet sicut t^zmi p^ztendunt.

Tercia regula: Oē insolubile nō sin
gulare seu singulare cum p^znomine de
mōstratiuo oriens ex actu nō ad h^z q^z fiat
insolubile simpliciter reguntur due cō
ditiones. vt ego dico falsū: q^z non opor
tet ponere primā. z sit falsū dī. fiet aut^z
fm qd remouendo dīctōem ex⁹. 4^a
regula. Oē insolubile oriens ex p^zparticula
te vocis exigit duas cōditiones solum⁹ t^z
tū vnam velo dicere quod aliquo reg
rit vnam vt h^z falsum. aliquod duas: vt
aliq^z ppō f^zla est fm q^z sit remouendo dī
ctionem ex⁹. Quinta regula. Oē in
solubile qd non est sine casu insolubile dī
missa aliq^z cōditione regita ē penitus du
bitabile. 1^a p^zima d^o nunq^z admittēd^o
ē casus ex quo trahit originem insolubile
simplicit^z. Secunda d^o. oīs casus ex q^z
originat^r insolubile fm qd est admitten
dus z ceditur insolubile p^z o^o dicēdo
ipsū eē falsū. q^z sp insolubile fm qd sigt
copulatiue. s. sicut t^zmi p^ztendunt z q^z ipm
est vez Sophisma d^o insolubile singula^r
for. dī falsum posito q^z vñ⁹ for. sit oīs
for. z demōstrat istā z nullā aliā q^z significet
sicut t^zmi p^ztendunt. Sophisma insolubi
le p^zticulare. Aliq^z ppō p^zticularis ē falsa
positio q^z bec sit. oīs ppō p^zticularis z si
gnificet sicut t^zmi p^ztendunt. Sophisma
d^o insolubile vlc^o. Oīs ppō vlc^o ē falsa po
sitio h^z q^z significet sicut t^zmi p^ztendunt z nō
ponatur p^zcise q^z nō admitteretur casus
Sophisma circa insolubile exclusiuū
Tū for. dicit vez posito q^z tu z for. sci
tis oēs loquētes z for. dicat de^o est z tu
tū for. dicit vez z nullā aliā z significet

sicut tñi p̄tendūt. Sophisma 3̄ inso-
lubile copulatiuū prima regula oē inso-
lubile copulatiuū c' vna p̄s ē nec si eidē
in casu addāt oēs cōditōes cū nō exclu-
sionis sit isolubile simplr z nō admittit
casus. vt deus ē z n' copulatiua est x̄a.

Secūda regula. Qē isolubile copula-
tiuū cui' vna p̄s ē impossibilis vel cōrigēs
addēdo oēs cōditōes cū nō exclusiōis ē
isolubile fm qd. vt tu es hō z nulla copu-
latiua ē x̄a. Tertia regula. oē isolubī-
le copulatum sit isolubile fm qd eidem
addēdo oēs cōditōes p̄ter notā exclusio-
nis. Circa isolubile disjunctiū. Prima re-
gula. Qē isolubile disjunctiū c' vna p̄s
est impossibilis p se sit isolubile simplici-
tē si eidē casu addant oēs cōditōes cū nō
exclusiōis: vt nullus de' ē: vel nulla dis-
est x̄a. Secūda regula. Qē isolubile
disjunctiū apparenter cui' vna p̄s ē con-
tingens falsa sit isolubile fm qd eidem
addēdo oēs cōditōes cū nō exclusiōis
vt tu nō es hō vel nulla dis' ē vera z p̄-
ma p̄s est x̄a q̄ est cōtingens falsa. iō tota
disjunctiua dīr x̄a z ideo dicitur apparē-
ter isolubile. q' nullū isolubile ē verūz

Tertia regula. Qē isolubile disjuncti-
uum sit isolubile fm qd eidem addēdo
in casu oēs cōditōes p̄ter notā exclusi-
onis. Sophismata circa isolubilia nō
apparentia. 1ª for. nō habebit dena-
rium posito q' oē dicens vez habebit dē-
nariū z solum tale z for. dicat istam ppō-
nem z nullam aliā for. non habebit dēna-
riūz significante p̄cise sicut tñi p̄tendūt
hoc est isolubile simpliciter sine nota ex-
clusionis sit isolubile fm qd. 2ª for.
non pertransibit pōtem posito q' omne
dicens vez pertransibit pōtē z solū tale
z for. qui scit oīs for. dicat ista ppōem z
nullaz aliā for. nō pertransibit pōtem si-
gnificantem p̄cise sicut tñi p̄tendūt
hoc est isolubile simpliciter sine nota
exclusionis sit isolubile fm qd. Ad-
uerte duo circa totā mām isolubilitū
p^o q' admissio isolubili fm qd dicatur

ipsum esse falsūz. vt grā exempli. for. di-
cit falsum non ponendo p̄cise cū alijs
tñ cōditionibus. z si arguat contra fal-
sum dīr a sorte. q' for. dicit falsum. oīa ē
bona z aīs est vez. q' consequens qd ē
isolubile fm quid z ita de alijs insolu-
bilibus fm qd pōt argui sitr. Ad hoc
pōt dupliciter rīderi z ambe respōsio-
nes veniūt ad idē. 1° pōt dici cōce-
dendo consequentiam. q' ex casu cōces-
sissem a passiuā ad actiuā. tñ dico q' nō
est bona siue nō valet. q' antecedens sīgt
cathegorice consequens x̄o ipothetice.
z. Vel aliter concedendo consequenti-
am z concedo ipsā esse bonaz. z q' sicut
antecedens est vez ita z consequens s̄z
nego q' consequens sit isolubile. Si at
velles q' cōsequens esset isolubile dice-
ret q' cōsequentia non valet. Aduer-
te 2° q' isolubile h̄z duo significata. v-
num adequatum z aliud principale ad-
equatū sīgtum est sīgtum cathegorema-
ticum simile orationi infinitiue vel con-
iunctiue vt sīgtum illius for. dicit falsū
est istud for. dicere falsum. vel for. dicit
falsū. Principale aut significatum est
ipotheticum. vt for. dicere falsum: z illā
propōnem esse veram.

Dico igit q' penes aliud attendit' pos-
sibilitas isolubilitū z penes aliud sua
falsitas. possibilitas nanq' attendit pe-
nes possibilitatem significati adequati:
z ipsa falsitas penes falsitatem sīgti p̄-
cipalis. hec q' est possibilis. oīs ppō ē fal-
sa. q' possibilem ē oēs ppōnem esse falsā
sed ipsa ē falsa. q' sīgtū suū p̄cipale est
falsū. s. oēs ppōem ē falsā z ipsū ē x̄az
tñ ē mām isolubilitū penes idē attēdit
possibilitas veritas z falsitas propōitō-
tionis. quia penes adequatum signifi-
catum. zc.

Preclarissimi doctoris magrī Men-
ghi Faentini supra totam logicam ma-
gistri Pauli veneti expositō felicē finit
ad dei laudē z gloriōse v̄ginis Marie.

Incipiunt quoniam eximij ac preclarissimi
doctoris magistri Meghi Blanchelli fa-
uerini. s. tota logica magistri Pauli veneti

Erminus est

signum et.

Contra hoc arguitur. Et
p^o sic. Circa idem veritas logica et metha-
physica s. methaphysica veritas circa ens
in consequens et logicus. tunc ultra ens est cōfus
q^o sit finis. q^o vniuersali^r predicat^r d^o finis et
nō est. q^o nō incipit a cōfiori non incipiendo
ab ente in cōfiori. Hoc argumento mot^o. Pa-
ulus p^o incipit logicā suā a transcendē-
tibus sic dicens. Transcendētia s^o sex.
videlicet ens aliqd^o vni^o: bonus: xum: et
res: que dicūt transcendētia q^o de oib^o
verificat^r. Cōfirmat^r q^o ens rōnis ē cōfiori
q^o sit finis et est de consideratōe logice. q^o nō
incipit a cōfiori. cōtra nota cū maiori q^o
ens rōnis est subm^o adequatum logice.
nō at^r finis minor p^o q^o subm^o est de con-
sideratōe scientie. et. 2° sic Omne illd^o
q^o ponit^r in diffinitōe alicui^o loco gene-
ris est cōfus diffinitio. sed signum ponit^r
in diffinitōe finis loco generis. q^o sig^o ē
cōfus finis. cōtra est bona. maior est phi-
7° methaphysice. et 6° topicor^o. et minor p^o
batur p^o mag^om. tunc ultra. sig^o est cōfus
finis. et est p^o se de consideratōe logice: q^o
logic^o diffinit^o p^o ipsū q^o nō incipit a cōfiori.

Hoc argumento persuasus albertus
incipit logicā suā a sig^o sic dicens. Quāti-
ad primum vidēdū est de isto termino si-
gnum q^o est cōfiori. i. supior q^o ille finis ē
nus. Pro rōne ad. hec argumenta
sunt duo modi respondendi. prim^o mo-
dus declarat auctoritatem phi^o in plogo
phoz. s. quō a cōfiori est incipiendū. Et
dicit^r q^o duplex est pcessus. s. diffinitiu^o
et declaratiu^o. Processus diffinitiu^o est
cum quis incipit tractatum suū a diffini-
tione alicuius vt magister facit: et vt
facit euclides in geometria. et primo di-
finiens punctum sic. Punctus est cuius

pars non est. Processus declaratiuus
est cum quis incipit tractatum suū nō
a diffinitione sed a declaratione alicui^o
vel a diuisione vt facit paulus pergu. et
vt facit phi^o in libro phozum dicens sic.

Necesse est igitur aut vnum esse pri-
cipium aut plura. Tunc poit duas cō-
clusiones. Prima in processu diffinitio
non est incipiendū a communiori abso-
lute in illa scientia cuius ratio est: quia
si aliquid debet diffiniri diffinitur p^o ge-
nus et differentiam. genus autem est cō-
munius diffinitio. ergo non incipit a cō-
muniori absolute. Secunda cōclusio
in processu declaratiuo est incipiendū
a communiori absolute in i^o scientia.

Cuius ratio est. quia communiora s^o
notiora. Innata autem est nobis via pro-
cedere a communioribus ergo. et. Et p^o
hoc patet solutio ad argumentum i^o op-
positum. Contra primam conclusionem
arguitur sic. Nihil per se consideratum
in logica est communius termino. ergo
in processu diffinitiuo est incipiendū
a communiori absolute ab ipso logico.
tenet cōtra. an^o patet quia terminus v^o
predicatur de omnibus h^o per se conside-
ratio. Ad hec responde si tibi placet h^o
opinio. Secundus modus respondē-
di quem solus de mēte magistri reputo
Dic q^o magister incipit a communiori ab-
solute incipiendo a termino cuius ratio
est quia nihil per se consideratum in lo-
gica est communius termino.

Pro quo aduerte q^o communissimū
quod est per se consideratum in logica ē
ens rationis quia est eius subiectum ad-
equatum sed terminus couertitur cum
ente rationis vt declarabitur. ergo nihil
quod est per se consideratum in logica
est cōfus termino. cōtra nota cum maio-
ri^o et minor^o declaratur p^omittendo q^o per
ens ratiois intelligit^r cum dicitur. ipsum
esse subm^o adequatum logice. Un^o p^o ens
rationis intelligo ens 2° intentiois siue
2° intentione in concreto q^o iporat

mibi secundam intentionem vel habet
habitudinem propinquam ad secundam
intentionem. qualem habent intentio-
nes prime: id est conceptus primi et voces
et scripta. cum enim aliqua scientia sit de
rebus ut methaphisica: mathematica. et
naturalis. et aliqua de vocibus ut gram-
matica logica et poesis. Aliqua etiam est
de conceptibus per se primo. ut logica que
est de secundis intentionibus per se primo

Quia tamen passionibus farum inten-
tionum conueniunt conceptibus primis et vo-
cibus et scriptis ut stant sub habitudine
farum intentionum. quia ille terminus homo
siue in mente siue in voce siue in scripto
ut species est predicabilis de pluribus et c.
Et ita de alijs. ideo logica est etiam per
se de illis licet non primo. De rebus etiam est
logica sed per accens in habitudine ad se-
cundas intentiones. put de ipsis possunt
confirmari et intentiones sed per accens est de
illis quia proprietates farum intentionum
non conueniunt rebus. sed solum conce-
ptibus vocibus. et scriptis. in habitu di-
ne tamen ad secundas intentiones. Ideo
res non habet habitudinem propinquam ad
secundas intentiones qualem habent con-
ceptus ad voces et scripta. hoc premisso
per terminus conuertitur cum ente ra-
tionis. quia vniuersaliter predicatur de se
inuicem. Ad argumenta respondet.
Ad primum dicitur quod logicus et methaphi-
sicus versantur circa idem materialiter
ut circa ens. formaliter autem non. quia me-
thaphisicus versatur circa ens ut ens est
logicus vero circa ens ut ens rationis est
est. Constat autem per supradicta quod ens
ratio non est cogens terminum cum secundo conuer-
tatur. Ad confirmationem similiter patet quod mi-
nor est falsa. scilicet quod ens ratio sic cogens ter-
minus sit subiectum adequatum logice et non
terminus quod dicitur formaliter. Replica 3 se-
quitur quod logica sit scientia realis quia cum metha-
phisica sit de rebus materialiter. et logica sit
circa idem materialiter per excessum. ergo est de rebus
si sic ergo logica est scientia realis. sicut metha-

phis est secundum quod scientia realis diuiditur in rea-
les que sunt tres. scilicet methaphisica. mathematica.
et naturalis. 6. methaphisice. Item proba-
tur quod methaphisicus considerat ens: ut
ens ratio est. et per ens satisfatur circa idem for-
maliter methaphisice et logicus et arguo sic.
Methaphisice considerat quodlibet inquantum
est ens. ergo considerat intentionem inquantum est
ens. ergo intentionem inquantum intentio: quia
idem est intentio inquantum intentio et inten-
tio inquantum ens sicut idem est homo inquantum
homo. et homo inquantum ens. Ad primum
negat prima contra ad probationem concedo quod lo-
gica est de rebus per accens. tamen inquantum intel-
lectus format intentiones et conceptus de ipsis
sed neque vltiori contra nam est de rebus. ergo est scientia
realis sicut methaphisica. quia logica est tamen
materialiter de rebus. methaphisica vero et materialiter et
formaliter. Ad 2. concedo quod methaphisicus
considerat intentionem inquantum ens. et
nego vltiori contra nam. ergo considerat intentiones
inquantum intentio. quia non sunt idem. sic non
est idem mobile inquantum mobile. et mobi-
le inquantum ens quod vniuersaliter accidit
quia sequens reduplicacionem non sicut absolu-
te entiam. id est ex de homine non est simile.

Ad 2. principale concedit quod signum in con-
tate sua secundum totam suam significationem est cogens
terminum. Et sic excedit limites logice. et ideo
neque quod ut sic sit de consideratione logice. Ad
probationem dicitur cum logicus diffinit per ipsum
ergo est per se de consideratione logice. Dicitur quod
logicus non diffinit per signum ut logicus est
sed ut induit habitum methaphisici. quia ter-
minus non est diffinibilis a logico cuius sit
commissum in logica. Replica 3 si signum
excedit limites logice sequitur quod logica non
sit eque cogens scientia sicut methaphisica. con-
sequens est falsum. et contra primum primo
posterius tractatu primo. Locat autem
omnes scientie et contra ubi dicitur quod dialectica uti-
tur omnibus et si quater vltim materialiter
contra. ut methaphisica. et 4. methaphisice
dicitur. Et dialectica de omnibus disputant
omnibus autem cogens est ens. In quibus lo-
cis habet quod sunt scientie eque cogens. cum de

omnibus eque considerent. probat tñ
cñtia. qz metha^a considerat oia entia. lo
gica ho non qz pre allgd est. r excedit li
mites logice. Item pbat qz signum est p
se de cōsideratiōe logice. li sig^m est finus
qz est p se de cōsideratione logice. qz omī
finus p cessa est p se de cōsideratione
logice. li sig^m est finus. qz ē p d cōsideratō
ne logice. Ad pñm dñ qz est eque cōis
scia logica sicut metha^a qz nihil est qz n
cōsideret in ordine ad fas itentōes bene
aligd est qd nō considerat per se vt res.

Uel dicitur qz est eque cōis non quia
oia cōsideret sicut methaphisica. sed qz
illa considerat que applicabilia sunt ad
oia. iō logica est potius dicendus vnus
mundus sciendi cōis: sic methaphisica
vna scientia cōior. Ad 2^m dicit qz li si
gnum dupliciter capi potest. s. māliter r
formaliter. materialiter est per se de con
sideratione logice in quātū finus est. r in
quantū stat sub aliqua intentiōe. 2^a vt qz
est subm vel pñ. sed formaliter non.

Contra arguit. pñma pñcula est male
posita. s. signū. qz diffi^m cñtia tenet añs p
batur. qz quod ponit pñmo loco in diffi
nitione debet ēē cōius diffinitio. sed li si
gnum non est cōius termino diffinitio.
qz rē. pbat minor qz li sig^m est termin^o
pñme itentionis r ē termin^o minus cōis
qz sit terminus diffinitus: qz terminus
diffinitus diuiditur in finum pñme intē
tionis r se. qz rē. Confirmat qz si sig^m
est cōmuniū termino. tunc magister d
buiset incipere tractatū suū a signo r
non a termino. tenet cōsequentia qz cōio
ra sunt premittenda in doctrina tāqz no
tiora p pñm p^o phicoz. Itē signū est eg
uocu ad finum r circulum ante tabernā
ergo non debet poni in diffinitione.

2° cōtra secundam pñculā arguit sic.
Illa pñcula orationis non bene ponit. qz
diffinitio mala. cñtia tenet. antecedens
pbat. qz oratō diffinitur per terminū
ifra a magistro. ergo termin^o non debz
diffiniri per orōnem. tenet cñtia qz aliē

ides esset not^o r ignotius respectu eius/
dem. quia semper qz ponitur in diffinitō
ne est notius diffinitio.

Cōfirmatur qz qñcūqz i aliqua diffi
nitione ponitur aliquod diffinibile si lo
co illius diffinibilis ponat sua diffinitō
tūc pñma diffinitio est expressior vt dicit
phs 6° topicoz. Si ergo terminus diffi
nitur p orōnez loco orationis lz ponere
eius distinctionē. i qua diffi^m ponit ter
minus. Et sic termin^o se ipsū diffiniret
qd ē icōueniens qz idē ēē notius scipso

Tercio d 3ª pñculam constitutiuū
non bene ponitur. ergo diffinitio mala.
cñtia tenet. r āncedens pbat. qz si termi
nus est signū orōnis cōstitutiuū cum
oratio sit finus est sig^m orationis consti
tutiuū. r illa alcerius. r sic ē processus
in infinitum quod est inconueniens. ga
impossibile est esse 3° phicoz.

Confirmat. qz nihil quod est materia
oratiōis cōstituit orationē sed finus est
materia orationis. ergo fin^o nō cōstituit
orationē neqz est cōstitutiuū orationis.
cñtia nota cū minori. maior pbat p phz
pñmo de generatione dicētē qz forme ē
agere: mē vero pati. cōstitucere vero est
agere r esse cōstitutiuū dicit potentia
actiua. ergo nō debet attribui mē itelle
ct^o aut est q actiue cōstituit orōnē quare
rē. Quarto d qrtā pñculā arguit fru
stra ponit. vt ps pñqua. qz diffi^m mala.
cñtia tenet r añs pbat. qz si nō maxie es
set pñ litterā r sillabā q non ēē finus.
Sed d qz oē qd pōt esse subm r pñcatū
ppōis pōt esse terminus. s. lra r sillaba
sunt huiusmōi. qz lra r sillaba pñt ēē ter
minus. cñtia nota cū maiori. qz finus est
in quem resoluit. ppō. sed ppō resoluit
in subiectū r predicatum. qz pōt ēē sub
iectum vel predicatum ergo potest esse
terminus. minor pbat qz dicendo a est
lra vocalis. añ est sillaba subm in pñma
est ista lra a. in fa ho illa sillaba an. Itē
id nō est totū r ps respectu eiusdē s. ter
min^o est totū respectu orationis. qz est

genus ad ipsam. ergo non est ps. Con-
firmatur argumēto q̄ reputatū ē achil-
les q̄ dicēdo a est b. illa est vna oratio q̄
tū sūt q̄tū. A et B. et tū tūus nō est ps
ppinqua eius pbat. q̄ ps ppinqua non
dicit nisi p respectū ad remotā. sed hec
orō nō h̄z ptē remotā vt patet. ergo nec
ppinqua. Idē pōt argui q̄ ppōne mēali
que est cōposita ex cēptib⁹ indiuisibili-
bus que nō cōstituit ex lris nec ex sillabis
tunc talis ppō nō h̄t ptē remotā ergo
nec ppinqua. Et sic ps q̄ illa pticula vt
ps ppinqua frustra ponit. q̄ nō cōpetit
cullibet oratiōi. Quinto 3 totā diffi-
nitioē sic arguit. Illa diffinitio cōpetit
alteri a diffinito. q̄ ē aial. cōsequētia tenz
p phm. 6° topicor. aīns pbat q̄ diffinitū
h̄ est li tūus q̄ ē tūus 2° intentiōis. sed
hec diffi^o cōpetit ē termino p^o intentio-
nis vt ps. q̄ cōpetit alteri a diffinito.

Cōfirmat. q̄ hec diffi^o cōpetit tūo sin-
cathegorematico q̄ nō est tūus. cū sibi
non cōpetat diffinitio tūi data a pho p^o
porum dū dicit. Termin^o ē in quē resol-
uitur ppō vt in subiectū et p̄dicatum. q̄
tūus sincathegorematicus nō ē subie-
ctum nec p̄dicatū vt formatr sumit lo-
quor. Sexto tūus nō pōt diffiniri. q̄
diffinitio mala. cōtla tenz. aīcedēs pba-
tur q̄ tū^o ē cōfissimū p se cōsideratū i lo-
gica. q̄ ē notissimū. q̄ nō pōt diffiniri quo-
modo cūq̄ accipiat diffinitō. tenz cōtla
q̄ sp diffinitio dat p not^o 6° topicor.

Cōfirmat. q̄ impossibile ē demonstrare
suū subiectum esse siue per signum siue
p causam. fm cōmētatoz ē i 2° phicoz. s̄z
tūus ē subm in hoc li vt patet. q̄ ipos-
sibile ē demonstrat ipsū p signum vt
p causā. Tunc vltra impossibile ē dmo-
strat ipsū. q̄ impossibile ē diffiniri tenz
cōsequētia q̄ oppositū cōsequēt^o non stat
cū aīcedente. si. n. possibile ēēt diffinire
ipsū posset demonstrari esse per suaz di-
ffinitioē. sicut p sillogismū ipotheti-
cum. Si signum orationis cōstitutiuū
est terminus. sed signum oratiōis con-

stitutiuū est. ergo terminus est. Item
phs in primo posteriorū 2° tractatu di-
cit q̄ scie despiciūt sua subiecta. q̄ p̄sup-
ponūt ipsa 7c. Septimo Unius rei tātū
vna ē diffi^o. sed cum tūus habeat aliaz
diffinitionem datam a pho p^o priorum.
cū or. Terminus est in quem resoluitur
ppositio. ergo non pōt habere illam ga-
aliter vnius rei essent plures diffinitio-
nes. minor nota maior pbat. quia vni-
us rei tantum vnica est cēntia. ergo tū
vna ē diffi^o tenz cōtla q̄ diffi^o exprimit
cēntia rei si p̄tes cēnt diffitōes p̄tes cēnt
essentie. Confirmat q̄ quando p̄tes
diffinitiones dātur de eadem re. i^o de-
bent cōverti. q̄ quecūq̄ cōuertuntur cūz
vno 3° cōuertuntur inter se. sed quelibz
diffinitio cōuertitur cum suo diffinito
ergo iste diffinitiones cōuertuntur in-
ter se. hoc tū est falsū. q̄ alicui cōpetit
termini diffinitio data a magistro cui nō
cōpetit diffi^o phs vt termino sincathego-
rematico formaliter sumpto.

Ad hec breuiter rīdetur. Ad primūz
negatur aīns. Ad p̄bationē ne^o minorē
f q̄ sig^o nō sit cōius diffinito. Et ad ora-
tionem cū dicitur li signum est terminus
p̄me intentionis. sed terminus p̄me in-
tentionis est minus cōis termino diffi-
nito ergo. 7c. Dicitur q̄ li signum potest
capi dupliciter. i. p eo quod significat. et
p eo quod denominat. p̄m^o ē min^o cōe q̄
tūc accipit p seipso tūo. 2° ē magis cōe
q̄ nō solū denominat tūos 2° intentio-
nis. sed ēt p̄me et etiam res. Et si repli-
cas 3 q̄ illa distinctio p eo quod significat
et p eo quod denominat non habet locū
nisi in terminis 2° intentionis. sed cūz si-
gnum sit p̄me. ergo distinctio non ē ad
ppositum. potest dici negando maiores
q̄ fm Bur. in p̄dicamēto relatiōis. Qui
libet terminus cōcretus accidentalis. vt
pater et album potest accipi dupliciter.
scilicet p eo quod sig^o et p eo quod denomi-
nat siue in suppositione simplicis siue i sup-
positione psonali. Vel alr et tūc rīdet

ad principale qz li sig^m potest capi dupli
citer. s. materialiter p seipso termino. z
formalit. p sig^mo formali. z quasi redit
ad idēz. p^o est minus cōc. 2° est magis
cōc. Ad cōfirmationē responsū est in
questionē prima qz licet signū sit cōiū
tino. qz tñ excedit limites logice. ideo
non inceptit ab eo. Ad aliud negatur
qz signū sit equiuocum. quia fm idē no
men z eandē rationē dī de illis que est
qz apprehensū a sensu vel intellectu du
cit ipsum in cognitionem alicuius rei.

Ad scdm pncipale dī cōiter qz tñus
diffinit p oratiōem a posteriori. Ora
tio hō per terminū a priori: z illo mō
non inconuenit idem cē diffiniens z dif
finitū notius z ignotius respectu eiusdē
in diuersis generib⁹ diffinitionū. qz vna
est pp qd. z alia quia sine vna est forma
lis z alia materialis.

Cōtra hanc responsionē arguit qui
dam senesces dicentes qz licet vera sit:
tamen non satisfacit quēsito. Unde ar
guūt sic. In omni disciplina inconuenit
qz pma notitia. s. quid nominis aut quid
rei habeat p aliquid. cum prima notitia
habetur p illud primū aliqñ nūqz cer
tificaret homo. sed cum prima notitia
hēatur hic per orōnem. qz p^a notitia ora
tionis non pōt haberi per terminū ideo
aliter respondent dicentes qz licet ora
tio sit tñus non tamē mālter debeat eā
sic diffinire. sed vt diffinit phs p^o piber
mentias sic. Oīo est vox significatiua ad
placitū pp argumentūz factū. Sed quia
fm talem responsionē dānat magistrūz
ideo dicunt ipsi aliter possumus rñdere
saluando magistrūz dīcēdo qz p^a notitia
orationis. s. quid nominis. s. per quā ha
betur prima notitia ipsius termini habi
ta ē in grāmatica z non hic. s. quod est in
complexū p quod plura indistincte im
portant. Peccat vtrāqz rñsio senesū
iudicio meo. pma. n. presumptiua ē
cum ex leui causa damnet magistrum.

2^a hō dubia est in hoc qz dicit qz pma

notitia termini habeatur per notitiā
orationis habitā in grāmatica. Hoc
videtur falsum primo quia terminus vī
detur esse prius notus qz oratio. termi
nus enim nihil aliud est nisi dictio vī ag
gregatum ex dictionibus sed dictio pri
us nota est in grammatica qz oratio. pro
batur quia in doctrinis que prius tra
duntur prius nota sunt. prius autem tra
duntur dictiones qz orationes. Nam hic
est ordo in grammatica. prius enīz hīc de
inde syllabe deinde dictiones deinde ora
tiones traduntur. Ecce qz prius tradun
tur dictiones qz orationes in gramma
tica. ergo prius nota sunt. 2° si prius
nota esset oratio in grammatica qz ter
minus sequeretur qz etiam esset oratio
prius. nota in logica qz terminus. probo
cōtiam. quia cōsimilem habitudinem ha
bet oratio in logica ad terminum qualē
habet oratio in grammatica ad terminū
Nam tam hic qz ibi consideratur termi
nus vt est pars orationis. Et oratio vt
cōstituitur ex terminis. cōs tamen falsū
primo quia nihil est cōius in logica ter
mino. ergo nihil est notius eo. 2° quia
terminus est subm logice. ergo nihil est
notius eo in logica. patet cōia. primo fm
cōmē. 2° phī dicētē qz impossibile ē demon
strari subm siue p sig^m siue p cām. qz ali
qd esset notius eo qd ē iconueniēs. z p^o
posterior dicit de subo p cōgscibili qd
est z qd ē. Jō sustinēdo rñsionē cōem ne
gādo qz p^a notitia tñi hēat p orōnem. qm
p^a notitia tñi ē notitia qd noīs que pre
suppōit cū sit tñi⁹ h subz. Notitia at qd
rei iuestigat z hēt p orōnem. Aliū tñi⁹ h b
till⁹ possum rñdere. Ad pncipale sic qz
nō ē iconueniēs qz idē sit diffiniens z dif
finitū nō eodē modo sumptum. Termi
nus enim diffinit per orationēz: vt oīo
h3 bitudinē cāe finalis: z tñus h3 bitu
dinē effect⁹. Oīo hō diffinit p tñus vt
oīo h3 bitudinē effect⁹ z tñi⁹ h3 bitudi
nē cāe cōstitutie. z sic qz libz diffi⁹ ē data a
pōzi. i diuersis tñ generib⁹ cāz i qb⁹ di

uerſis gñſibus cārum nō eſt iconueniēs
idem eſſe notū? et igitur reſpectu cuiusdem
Argumētum aut illoꝝ nō eſt ō noſ. quia
pma notitia termini nō hētur p orōnem
ſz pſupponit. ſa aut notitia diſtincta ha
betur p orōem. Et eō in diuerſis gñib?
cauſaz et h nō inconuenit.

Ad cōfirmatōem or q illud dictuz hz
intelligi de diſſinitōe pure qddatīua
q eſt data p genus in mediatum et oriam
uertibile cum ſpecie qualiter nō ē illa.
Ideo loco li orōnis nō pōt poni ſua diſſi
nitio. Vel alr dicitur q nō eſt incōue
niens q idem ponat in diſſinitōe ſui ipſi
us in obliquo caſu. cum g li orōnis ſit in
obliquo diſſinitio ei? cadit in obliquo.

Ego aut alr rñderem et tuti? ſeqndo
opionem noſtram. Ad 2? pncipale q
li orōis vt ponit in diſſinitōe termini n
eſt diſſinibile cum hēat habitudinē cau
ſe finalis. cum aut diſſinit hz habitudi
nem effect? reſpectu termini et nō cauſe

Ad 3? dicit q nō eſt inconueniēs eſſe
pceſſum in infinitum in orōib? ſz ſit in
conueniēs orōes infinitas eſſe. phus tñ
voluit numez infinitum nō dari actu: ſz
bñ in potentia ſic q quocūq; dato ſit da
bil maior. Et ſic i ppoſito: q nō ſūt orō/
nes infinite actu ſed bene in potentia. ſ.
q qbuscūq; datis poſſunt dari plures et
ſub alijs xbis logice loquēdo. Infinitus
cedo dari ſincathegorice. nō aut cathe
gorice. qd eſt idem cum dicto phi. Et
ſi dicit ō ſi datur infinitum in potentia
g dabitur in actu. pbatur oñia. quia fru
ſtra eſt potētia q nō pōt reduci ad actū
p cōmen. pmo celi cōmento. ſz? Dico q
illa potētia cui? exit? ad actum ē impoſ
ſibilis nō d? dici potētia. Dicit q veruz
eſt de potētia determinata. nō aut de in
determinata. Ad cōfirmatōem dicit
q materia nō ppric cōſtituit: ſed ē illud
ex quo aliquid cōſtituit. Improprie tamē
cedim? mā cōſtituere. Sicut enim di
cimus paries et tectum cōſtituit domū.
Ita in ppoſito termin? ppric eſt illud ex

quo cōſtituit? orō et intellectus illam cō
ſtituit. Improprie tamen dicimus termi
num cōſtituere orōem.

Ad 4? dicunt qdam q duplex ē ter
minus pprius et improprius. pprius ē ha
bens ptes ppinquas et remotas. improp
us xō qui nō habet has. dicunt enim q
magiſter ſolum loquitur de pprijs. Nec
rñtio non valet quia ſeqtur q magiſter
eſſet diminutus cum de illis terminis i
pprijs adhuc logica cōſideret qd pro
batur q ex illis ſiunt ppoſitiones ſigni
ficantes verum vel falſum. vt a eſt litte
ra: an eſt ſyllaba. Ideo aliter dicam? q
littere et ſyllabe poſſunt conſiderari du
pliciter. Uno modo vt habent vim lit
tere et ſyllabe. Alio modo vt habent viz
dictionis. Primo modo accipiūtur fm
q cōſtituūt aliquam dictionem. et ſic n
ſunt termini. Alio modo accipiūtur qñ
p ſe ſiue ſeorſum accipiūtur. et ſic ſūt ter
mini. pmo modo loquitur magiſter et non
2? et hoc eſt qd alij volunt dicere ſub a
lijs xbis dicētes q littera vt lra nō eſt
ēinus: ſz littera ſit terminus. Ad aliud
dicitur q idem pōt eſſe totum et pars re
ſpectu cuiusdem nō eodem modo cōſide
ratum ſicut gen? eſt totum et ptes reſpe
ſpectu ſpērū: vt dicit cōmetator pmo
phicoꝝ. Ad cōfirmatōem cum dici
tur q illa oratio a eſt b nō habet ptes p
pinquas dicit qdam cōcedendo: et con
ſequēter dīcunt illam pſiculam nō cōue
nire orationi cuilibet. Nec reſponſio
nō eſt tenēda: ex quo damnat magiſtrū
Ideo dicat aliter q iſta oratio hz partes
ppinquas. q p partes ppinquas intelli
git imediatas. Et cum arguis ppinquus
nō dicit? niſi in reſpectu ad remotū. con
cedo. ſed non habet remotas concedo.
ergo nō habet ppinquas. nego cōſtiam.
quia iſta dicit? habere ptes ppinquas
preſpectum ad ptes remotas alterius
orōis que ſunt illo ex qbus nō imediate
cōſtituitur totum. ppinque xō ex qbus
imediate cōſtituitur totum ſicut ex iſtis.

Uel negat minor. s. q. nō habet ptes
remotas. Un̄ l̄z nō beat formalit̄ h̄z tñ
virtualit̄ siue equalit̄ cū equalcat alti o
ratōi h̄nti ptes p̄p̄n̄as r̄ remotas: vt
isti. ista l̄ra a est ista l̄ra b. r̄ ita dicat̄ de
mentali. Ad 5^m negat minor. Ad p
bationē d̄r q. aliud ē qd̄ diffinit̄: r̄ aliud
p quo diffinit̄. Diffinit̄ hec 2ª intentio n̄
p̄ seipsa sola: sed p p^a r̄ fa equaliter.

Uel d̄r vt finis diffinit̄ abstrahitur
a prima intētiōe r̄ fa sicut aīal qd̄ diffi
nit̄ abstrahitur a sp̄eb⁹ vt diffinit̄ r̄ nō
valet si dicis. ḡ ē aligs finis mētalis q
nō ē p^a intētiōis nec 2ª sicut nō valet. ḡ
est aliqd̄ aīal qd̄ nō ē hō nec asinus: imo
nullū ē aīal quin sit hō vel asin⁹ vel idi
uiduū alicui⁹ alteri⁹ sp̄ei cōtēte sub h̄ ge
nere aīal: r̄ tñ aīal abstrahit̄ ab hoīe vel
ab asino l̄ ab alijs sp̄eb⁹: ita dato q. nul
lus sit finis mētalis q nō sit p̄me vel 2^a
intentionis. tñ fin⁹ abstrahit̄ ab istis.

Ad affirmatiōē d̄r q. p̄hs capit finū
strictius. s. p eo solū q. pōt eē subm̄ vel
p̄dicatū. sed maḡ largius pro eo q. pōt
determinare p̄positiōē v̄l p̄tē cī⁹: r̄ sic
sincat̄ begorēatici sūt termini cū possint
determinare p̄pōz v̄l p̄tē cī⁹. Ad 6^m
cedit̄ q. finis nō pōt diffiniri a logico
vt logic⁹ ē. q. nihil h̄z cōius nec notius
pōt tñ diffiniri a logico vt induit habitū
metaphici. Ad affirmatiōē dicit̄ s̄l̄r
q. impossibile ē demonstrare finū eē per
fig^m vel p cām a logico vt logic⁹ est: l̄z vt
induit habitū metaphici pōt demonstra
ri esse r̄ diffiniri. Ad 7^m d̄r q. vni⁹ rei
vno mō cōsiderate vna ē diffinitō. diuer
simode tñ cōsiderate sūt plures diffinitō
nes. Ita hic p̄hs cōsiderat finū fm̄ viā cō
positōis: maḡ x̄o fm̄ viā resolūtiōis.

Ad affirmatiōē d̄r ccedēdo: q. si vni
us rei fm̄ eādē cōitatē acceptē sint plu
res diffinitōes q. ille ouertūt. l̄z si h̄z ma
iorē cōitatē in vna accipit̄: r̄ fm̄ minore
i alia n̄ ouertūt. Et ita i p̄pōito vt dcm̄ ē

Contra primā diuisionē finū que est.
Terminoz aligs est p se signifiuus: aligs

non p se signifiuus arguit̄: q. seq̄t q. l̄dez
est magis cōe r̄ minus cōe respectu eius
dez. ḡ diuisiō mala. n̄a tenet r̄ aīis. pba
tur. q. li finis in cōi diuissus in p se signifi
uum r̄ nō p se signifiuum est cōior tino per
se signifiuus: r̄ eodem mō est minus cōis. ḡ
r̄. n̄tia patet cū maiori. q. oē diuissū est
cōius diuidentibus: vt in topicis r̄ i li⁹
diuisionū d̄r. minor pbat̄. q. iste finis
finis est p se signifiuus. quare. r̄. Con
firmat̄. q. quero an terminus diuissus in
p se signifiuum r̄ nō per se signifiuum: sit p se
signifiuus aut nō per se signifiuus: aut nec
sic nec sic. Si det̄ p^a: tūc finis p se signifi
uus diuideret̄ in finum p se signifiuum r̄
finū nō per se signifiuum: qd̄ ē icōueniēs.
Si detur 2^a: tūc finis nō p signifiuus di
uidit̄ in finum non p se signifiuum r̄ p se si
gnificatiuum: qd̄ est icōueniēs. Si det̄
3^a seq̄tur 3^a primū principū. De quolibz
d̄r alterz d̄dictor̄ loz icōplexoz. r̄ d̄ nul
lo eoz simul. Sc̄do sic. Dis finis est
p se signifiuus. ergo diuissio mala. cōsequē
tia tenet r̄ antecedēs pbat̄ sic. Dis pas
sio cōpetens p se inferiori cōpetit p se su
periori: sed p se significare est passio p
se cōpetēs tino p se signifiuus q. ē inferior ad
finum in cōi ergo cōpetit p se tino in cōi
ergo cuilibet tino cōpetit. tenet n̄tia
2^a. q. per se presupponit de oī. p^a poste
riorz. maior p̄me n̄tie est p̄hi primo po
steriorz in erroribus: vbi vult q. passio
trianguli. s. habere tres angulos cōpetit
per se figure. Cōfirmat̄ q. oīs finis
est signum oīonis cōstitutiuum. Omne
fig^m p se rep̄ntat signum. ḡ oīs finis re
p̄ntat signum. tenet n̄tia p illud princ
ipium in antep̄dicamentis. N̄n alterum
de altero p̄dicat̄ q̄qd̄ p̄dicat̄ de p̄dica
to: p̄dicat̄ de subiecto minor pbat̄. q. oē
signū rep̄ntat significatiū. aut ergo p
se aut p acciēs. nō p acciēs. q. posset non
rep̄ntare. qd̄ implicat q. sit signum r̄ nō
rep̄ntet. ḡ per se rep̄ntat. ḡ p se signū. ḡ
est p^a signifiuus. ille n̄tie de se patent.

Tertio sic aliquis terminus est q nō

k

est per se significatiu⁹ nec non p se signi-
ficatiu⁹. siue sit est per se significatiuus
et non per signiuius. ergo diffinitio mala
cōtia tenet. añs probatur. qz terminus
pregnans vt nobile est huiusmōi qz oē cō-
positum eq̄tr ex per se signiuius et nō p se
signiuius non magis ē p se signiuius q̄ nō
p se signiuius: sed terminus pregnans ē
cōpositus eq̄tr ex per se signiuius et non p
se signiuius. vt nobile est non et aliquid. ḡ n̄
magis dicit vnus q̄ alter. ḡ vel neuter
illoz est: vel vtrunq̄ erit. Confirma-
tur qz ponatur ille terminus beltrix in
vno et eodem instanti impōatur ab vno
magro ad signidum idem q̄ li homo. et
ab alio magro iponat cōuerit cum liois
tunc non ē maior rō quare tal terminus
sit vnus q̄ alterius ḡ vel simul ē p se si-
gnificatiuus et nō per se signiuius. vel ne-
uter illoz. Et si dicatur. non fuit iposi-
tus a p^o ipositor. sic ideo nō est per se si-
gnificatiuus. Pono qz p^o ipositor es
fuerunt duo. quoz p^o iposuerit vt p^o
mo dictum ē. et secundus vt 2° dictus ē.
et tūc sequitur idē qd p^o. 4° diffini-
tiones arguit. et p^omo d^o prima sic. li ois ē
cōtinus non p se signiuius vt patet. et tñ p
se sumptus aliqd signi. ḡ diffinitō prima
mala cōtia tenet. qz alicui cōpetit diffi-
nitio cui nō competit diffinitum. maior
nō et minor pbat qz dicendo ois li omis
sumit per se. et tñ aliqd signi qz seipsum
naturalr rñtat intellectui. Confirmatur
qz si dō qz terminus dicitur per se signi-
ficatiuus quia aliquid ex se significat. n̄
autem quia significat se vt simile.

Cōtra. illa vox hō que nunc primo ē
terminus per se significatiu⁹ et nō signi-
ficat aliquid ex se. pbat. quia vt signi-
ficat ex impositione que est vel que fuit
nō p^o qz non fit nūc imposito. nec scdo
qz nō imponebatur prius ad significan-
dum cū nō fuerit. ergo nec significat ex
impositōe neqz etia significat nālter.
5° cōtra scdam diffinitōne arguit sic
ille termin⁹ for. in voce nūc p^o plat⁹ ē p

se signiuius vt p^o et tñ nō significat a liqd
ex se. ergo diffinitio scda mala. cōtia nō
qz alicui competit diffinitio cui nō com-
petit diffinitū. et maior ē nō. minor pba-
tur. qz nec signi naturaliter vt patet nec
ex impositione pbat qz p^o ipositor n̄
cognouit istum terminum for. nunc
p^o platū ergo nō iposuit ad signidū.

Cōfirmat. qz iponere cōtinum ad signi-
dū est intentionem termini cum intentō
ne rei totiens referre donec intentio ter-
mini intentionem rei ad memoriam re-
ducatur: sed nec primus ipositor nec ali⁹
habuit intentionem huius termini. ḡ et

6° cōtra ambas diffinitōes simul ar-
guitur sic. qz li omne li aliquid. et li nō
per se sumptum aliqd signi et quilibet
istoz per se sumptus nihil significat. ḡ
et. cōtia nota cum maior. et minor pba-
tur: qz quilibet istoz est nō p se signiuius
ḡ quilibet istoz per se sumptus nihil signi-
ficat. tenet cōsequētia a diffinitō ad dif-
finitionem. añcedens pbat. qz quilibz
istorum est terminus sincatbegoremati-
cus. ḡ quilibet istoruz est non p se signiuius
tenet cōtia a supertōri ad suum inferius.
añs patet. qz termin⁹ habēs officium di-
stribuendi et picularizandi est termin⁹
sincatbegorematicus: sed illa sunt bui⁹
modi. ḡ et. Cōfirmatur qz li omne si-
gnificat idem qd li omnis: sed li ois ni-
hil significat ex se. ḡ nec li omne. cōtia te-
net cū minori. maior pbat. qz solus no-
minatiu⁹ est ille per quem facta ē impo-
positio nominis ad significandū. vt p^o
per sanctum. Thomā i primo periber.
in cap^o de nomine. Alii aut casus qz for-
mant ab eo signi illud idē qd nomina-
tiuus. sed cuz li omne formet ab illa vo-
ce p^o li omnis ḡ scdario. signi illud idē qd
li ois primo imponitur ad signidū: sed li
ois nihil ex se imponitur ad signidū. ḡ
nec li omne. Et altera pte qz li ois per se
sumpt⁹ aliquid significat: quia omne ad-
iectiuus in neutro genere substantiat.
ergo et cetera.

Ad hec breuiter rñdetur. Ad pri^m dicunt reales q^d solū terminus in cōi: z non ille terminus finis est ille qui diuiditur. id terminus p se signatus est min^{us} se habens q^d finis in cōi lz in p^{ri} se heat q^d ille terminus finis. Unⁱ iⁿ finis finis nūc est indiuiduum cōtentum sub hoc cōi finis. sicut hic homo sub hoie. Ali^{ter} terministe dicerent nō esse iconueniens idem esse magis cōe z minus cōe re spectu eiusdem sub diuersis tñ rōnibus. Unⁱ lz iste terminus q^ditas vt oēs qualitates significat sit genus. idē tñ termin^{us} vt est hoc ens est indiuiduū z tñct^{us} lⁱb^{er} genere qualitatis: eo q^d est hic concept^{us} si est in mēte: aut hec figura in scripto: aut hec vox sit in voce. Ad cōfirmatō nem dicitur sūtr fm reales q^d finis i cōi diuisus non est per se significatiuus nec non p se signatus. Et cū dicis hoc est cōtra p^{ri}mū p^{ri}ncipiū de quolibet d^r alieq^{ue} cōtradictoriōz incompletoz: z de nul^{lo} eoz ambo simul. Dicitur q^d pro limi^{tatione} huius p^{ri}ncipij sex cōditiones requirunt^{ur} quaz vna est de termino singulari z nō cōi. Terministe hō diceret q^d finis diuis^{us} ē fin^{us} p se significatiu^{us} z vt si significas est cōi^{us} illi^{us}: lz vt tale ens sit minus cōis. Et consequenter cōcedit ali^{quē} finem p se signatum p^{er} dīcari de nō p se signatiuo. Ad 2^m fm reales facilis ē responsio. q^d fin^{us} diuisus nō est iste fin^{us} finis: sed abstrahit ab illo sicut spēs ab indiuiduo. z cōsequenter negat q^d esse p se signatiuū sit passio adequata finis diuisi sed bene hoc disiunctum est passio adequata eius. s. esse p se significatiuū n^{on} nō esse per se significatiuū. z cū tu dicis. p se presupponit de omni. Dicit^{ur} q^d verum ē si est p se p^{ri}mū. si aut^{em} est per se non p^{ri} vel reductiue. non vt hic. Terministe hō concedit q^d esse per se significatiuū sit passio termini diuisi: sed illa passio nō competit sibi vt superius ad illa. z vt diuiditur in ista: sed vt tale ens. z ideo negant q^d omnis passio competens su

personi competat cuilibet inferiori. sed bene si competit superiori vt superius. licet ergo per se significare cōpetat huic termino terminus. non tamen vt cōmune est ad ista. sed vt hic terminus. Ad cōfirmationem dicitur q^d quilibet terminus est signum: z consequenter rñtat significatum per se. z cum tu inferas. ergo per se significat o^{mn}e q^d p^{er} significat: vel se vel aliquid ex se: non tamen per se significat ad intentionē magistri. quia per se sumpt^{us} vel extra se significat. Et sic est equiuocatio de per se significare.

Ad 3^m negatur antecedens. Ad p^{ri}ba^{tionem} dicitur q^d terminus p^{ri}gnans est per se significatiu^{us}. quia ei competit dīfinitio termini per se significatiui. Ad rationē negatur q^d si aliquid sit compositu^{us} ex per se significatiuo z non per se significatiuo q^d non magis sit p se significatiu^{us} q^d nō per se significatiuum. Et rō istius quia denominatio semper fit a positiuo: sed per se significatiuum ē positiuū respectu nō p se significatiui. positiuū aut^{em} est perfectius p^{ri}uatiuo: ideo a p^{ri}te p se significatiua potius denominat^{ur} q^d a parte nō p se significatiua sicut aliqd dicit ita velocit^{er} moueri sicut aliq^{ue} pars ei^{us} licet non dicat ita tarde moueri sicut aliqua p^{ar}tes eius. pro dictis dicit^{ur}. Ad cōfirmationē d^r q^d admissio casu ille fin^{us} est p se signatus z nō p se significatiuus sed apud diuersos. nam apud p^{ri}mū magistrū z discipulos doctrinā ei^{us} tenētes est: p se significatiu^{us}. apud hō aliū ē non p se significatiu^{us}. Nec h^{oc} incōuenit. imo idē finis q^d est p se significatiu^{us} quo ad nos: vt li hō. ē nō p se significatiu^{us} apud grecos: cum nihil ex se signat eis. Por^{ro} tñ distinguere q^d si illi mag^{ist}ri sint eiusde^z sermonis: vt ambo sint latini nō admittitur casus: q^d licet voces dicāt ad placitū signē nō tñ cuiuscuq^{ue} lz ad placitū p^{ri}mi p^{ri}ncipis. Si aut^{em} sint diuerso^{rum} sermonū admittāt. Et respōdēdū est p^{ri} q^d disputatio est latina vel greca.

Ad 4^{am} cōiter dī q̄ oīs ē in māliter sū
ptus est p se sūgtiū. Jō negat q̄ li oīs
māliter sumpt^{us} sit nō p se sūgtiū. Et si
dicat^{ur} q̄ dicēdo li oīs est ē in nō p se
sūgtiū est ppō^{it} hā: z tñ stat māliter. q̄
falsū est q̄ māliter sūpt^{us} sit p se sūgtiū.

Respondet cōiter q̄ licet in dicta p
pōe li oīs stet materialr tñ supponit p se
nō stante materialr ita q̄ sit sensus: q̄ li
oīs qñ nō stat materialr est termin^{us} non
p se sūgtiū: vt in hac ppōe oīs hō currit

Licet hec rñsio sit pbabilis z de mēte
magrī in logica magna: arguo tñ q̄ ipaz
ad exercitatōem iuuenū. Et quero qd i
telligat p li sūgt in diffinitōe termin^{us} p
se sūgtiū. vel itelligis cōiter sūgtre quod
est repñtare aliqd siue se siue ex se: vt p
prie qd est aliqd extra se repñtare. Si
dicis 2^{am} segtur q̄ termin^{us} materialr sū
ptus nō est p se sūgtiū q̄ p se sumpt^{us}
nihil extra se sūgt. vt pz. Si dicis pñmum
segtur q̄ termin^{us} nō p se sūgtiū esset p
se sūgtiū. qd implicat. pbatur cñā: qā
li garabis est nomen sūgtiū fm Boetū
in pñmo piber. z li beltrix est nomen non
sūgtiū fm scñ Tho. in eodem loco. z li
buba est vox non significatiua fm pñ
trum hispanū. z tñ qlibet horz p se sum
ptus aliqd sūgt accipiēdo sūgtre cōiter: qz
saltem se ipsum repñtat. q̄ qlibet horum
est p se sūgtiū. Item quero qd intel
ligis p li p se sumpt^{us} in diffinitōe termin^{us}
ni p se sūgtiū: aut tu itelligis qñ sumit^{ur}
in orōe sine aliquo determinabili. vt di
cēdo. Qis est signum vlt. Aut tu intel
ligis qñ sumitur solitarie ex orōem. Sz
siue itelligas pñmo: siue 2° modo seqt^{ur}
q̄ quilibet termin^{us} mundi absolute dz dici
termin^{us} p se sūgtiū. pbatur cñā. quia
quilibet termin^{us} p se sumpt^{us} aliqd sūgt
accipiēdo significare cōiter. q̄ absolute
debet dici ē in p se sūgtiū tenet conse
quētia a diffinitōe ad diffinitū. anō patz
discurrendo in omnibus: z adduco per
locum a maiori de isto termino omnis.
quia quando sumit^{ur} in aliqua orōe sine a

liquo determinabili. tunc semp sumitur
materialr. z tunc per te semp est p se sū
gtiū. Sitr qñ sumit^{ur} solitarie ex orōem
aliqd sūgt. qz seipsm repñtat intellectui.
quare rē. Qui vult illam opōnē seq rñ
deat ad hec. Ideo ad 4^{am} pñcipale ali
ter respondeatur. z dicit^{ur} q̄ li omnis si
gnificat se naturalr sicut quilibz termin^{us}
sed aliter capitur sūgtre in diffinitōe ter
mini p se sūgtiū. vt est ex se scilicet pñpe
vt est ex se aliqd repñtare. Et sic pz q̄ li
oīs p se sumpt^{us} nō sūgt aliqd illo mō.

Ad cōfirmatōem cum dī. ista vox hō
nō sūgt aliqd ex se negat. ad rōem cū dī
nō sūgt ex impōe nec naturalr. negat im
mo sūgt ex impōe. z cum tu arguis nō
pñus imponebatur ad sūgdum qz non
pñus fuit. q̄ nō sūgt ex impōe que fuit ne
gatur cōsequētia. quia lz ista vox nō fuit
impōita. vox tñ similis illi fuit impōita

Ad 5^{am} respondet q̄ lz pñmus imposi
tor nō cognouit illum terminum tñ sibi
fitem. quē imposuit ad significādū. z cō
sequenter dicitur q̄ illa vox sortes sūgt
ex impōe que fuit. Ad cōfirmatōem
dicit^{ur} q̄ licet nō habuit intentiōem hui^{us}
termini habuit intentiōem cōsimilis. z h
sufficit. Ad sextum negatur minor. s.
q̄ li aliqd z omne z nemo sit terminus
nō per se significatiuus. Ad pbationem
cum dicitur est sincathegoriaticus. q̄
est nō per se significatiuus. conceditur
consequētia. sed negatur antecēdēs. Ad
pbationem cum dicitur terminus hñs
officium distribuendi est sincathegori
aticus. Dicitur quod nō quilibet sz il
le qui cum hoc habet tale officiz quod
per se nō significat quod nō cōpetit isti.

Ad cōfirmationem dicitur q̄ si pñ
ma vox impōita ad significandum ali
quid z voces deriuatē ab illis significāt
illud idem. z quia pñma vox puta oīs ē
impōita ad distribuendum z etiaz li oē
Cum hoc tamen stat q̄ aliqua vox deri
uata ab aliquo fuerit impōita ad aliqd
significandum. ad quod nō sit impōita

prima vox. vt in proposito. Nam si oē
secūdu grāmaticos substātiatur. sic a^a
adiectiua s; pma vox nō facit hoc: r iō
p vna ipositionem generalem i neutro
genere significat aliquid quod nō signi-
ficat in alijs generibus.

Terminorū alius naturaliter signifi-
catur: alius ad placitum.

Contra p^o pbatur q; qlibet finis sigt
ad placitum r sic r diffinitiones male sē
pbat assūptū: q; si nō hoc esset propter
terminū mentalē qui nō sigt ad placitū.
Sed i terminus mentalis non significat
idē apud omnes. ergo significat ad pla-
citum. oīa tenet. antecēdēs pbat. q; po-
no q; a sit intentio for. qui sit corā te. r ad
ueritas ad illā itentionem. r euēiat plato
omnino cōsimilis recedente for. tunc a
significat platonem. ergo significat ad
placitum. oīa tenet. anōs pbatur. q; tan-
ta est ouenientia huius similitudinis ad
platonem q;ta est ad sortem. sed ex con-
uenientia quā habet cum sorte signifi-
cat sortem: ergo etiam significat plato-
nem ex tāta cōueniētia q;ta h; cū plato-
ne. Confirmat q; illud sigt q; ap-
prehendit. s; plato apprehēdit. g; ipsum
sigt. tenet oīa cū maiorē r minorē. Item
si sit similitudo sortis i mēte platonis q; sit
a. itēz similitudo ciceronis q; sit b. tūc ar-
guo sic. p te similitudo sigt r ex cōuenien-
tia quā h; cū re. sed cū a maiorē cōueniē-
tiā habeat cū b q; cū sorte. g; a sigt b. Itē
maior ē similitudo inē sorte r platonē q; i
ter sorte r similitudinē ei^o. sed for. nō sigt
platonē. g; nec similitudo sortis sigt sortez.
Sitr iter hoiez r asinū maior ē similitudo
r ouenientia q; inē hoiez r similitudinē hois
sed hō nō sigt asinū. nec eō. g; nec similitu-
do hois sigt bōiem: oīa tenz cū minorē
maior pbat. q; iter hoiez r asinū ē cōue-
nientia i genere ppinquo sed inter hoiez
r similitudinē hois non ē cōuenientia i ge-
nere q; differūt genere. g; rē. Itē ille
terminus chimera in mente sigt rez nō
pp aliquam similitudinē quam habeat

cum re. q; chimera non est. cum autem
qd non est non pōt p cōceptus habere a-
liquā similitudinē. g; rē. Item homo sigt p-
sentem hominem. pteritum. r futurum.
nō pp similitudinē quam habeat cū pte-
rito r futuro que non sunt. Cōfir-
matur. q; nullus finis sigt naturaliter.
q; 4° methaphisice r primo elenchorūz
dicitur q; ante dīsputationē oportet sup-
ponere sigt ionem. sed si significaret na-
turaliter hoc nō oporteret. g; rē. 2° p n-
cipaliter arguitur q; quilibet termin^o si
gnificat naturaliter. q; si nō hoc esset p-
pter vocales. sed pbatur q; qlibet talis
sigt naturaliter: q; quilibet terminus re-
presentat seipsum apud omnes ergo q; li-
bet terminus sigt seipsum naturaliter:
oīa tenet. anōs probatur. quia quilibet
terminus est aptus natus causare similitu-
dinē sui in intellectu r p cōsequēs reprē-
tare seipsū. Et si dī q; nō est incōueniens
q; significet seipsū nālter. Cōtra q; seq-
retur q; qlibet fin^o vōl esset terminus
cōis. qd est incōueniens. pbatur oīa q;
finis cōis est qui sigt plura. sed q; libet
finis est huiusmōi ex quo sigt se r aliqd
ex se. g; rē. Itē sequerēt q; qlibz finis
esset sigt iuu^o Boetium in li periber-
menias dicentem q; aliqs est nō sigt iu^o
vt garalus r beltrix secundum sanctuz
Tho. Item sequerēt q; quilibz finis
eēt analogus. quia p prius se sigt r per
posterius alia a se. imo fortius q; qlibet
finis eēt equiuocus. q; qlibet sigt plu-
ra diuer sis ratiōib^o. Itē sequerēt q;
illa eēt chimera est. q; sigt primarie si-
cut est. g; est chimera. patet oīa r antecēdēs p-
bat. q; pus significat se. ex quo natural-
ter significat se q; aliqd ex se qd ad pla-
citum significat. Itē sequerēt q; i^o p-
positio eēt falsa. Quid homo ē aīal quia si
esset vera. omnis res significata p sub-
iectum esset res. significata p predicatū
quod est falsum. Cōfirmatur. q; sigt
aliter q; ē. g; ē falsa. Tertio principalli-
ter arguitur sic. Illa dīuisio nō est bona

que non euacuat diuisum. sed illa est bu-
iusmodi. q. rē. cōtia nota cū maior. mī-
nor pbat. q. aliq. ē finis qui nō sīgt nā-
liter nec ad placitū vt li beltrix qd nō si-
gnificat ad placitū. p. q. nō sīgt ex iposi-
tione: q. non significat nāliter pater qd
nō est p se significatiu. q. nō naturaliter
significat. Cōfirmat q. idem terminus na-
turaliter significat et ad placitū. q. mēbra
coincidunt. et sic diuisio nō ē bona. cōtia
tenz aūs pbat. Nam li homo i voce si-
gnificat ad placitū rē et naturaliter si-
gnificat se ipsū. q. rē. Sītr li homo i mē-
te significat se naturaliter ergo ex se
nāliter tenet cōtia. q. illud solū significat
naturaliter quod pmo significat. rē.

Quarto cōtra diffinitiones arguitur
sic. Aliquid ē quod apud oēs idem signi-
ficat. vt fumus qui materialiter significat
ignem. et latratu canum qui naturaliter
sīgt iram. et tñ nullus istoz est finis na-
turaliter sīgtiuus. ergo diffinitio mala:
tenet cōtia q. alicui cōpetit diffinitio cui
non cōpetit diffinitio. maior pater de se.
minor pbat q. nullus istoz est finis nāli-
ter sīgtiuus. tenet cōtia a superiori nega-
tiue ad suum inferius. Cōfirmat. qd
aliquid est qd nō apud oēs idem sīgt: vt
circulus ante tabernā. et tñ nō est finis
ad placitū sīgtiuus. ex quo nō est finis
quare. rē. 5° principaliter. nō est maior
ratio quare voces significant ad placitū
q. qualitates alie vt caliditas. frigiditas
et alie res. q. ita pnt iponi ad signum si-
cut voces sed tales non sunt termini si-
gnificantes ad placitū. q. nec voces. vt
datur ratio diuersitatis.

Ad hec rñdet ad primū respōdet ma-
gister in logica magna q. intentio sīgt
for. et nō platonē. platonē tñ sīgt et non
sequit. ergo sīgt platonē. sicut non seqt
tu scis illam propositionem ēē verā et il-
lud est a. ergo tu scis a esse verū sed solū
sequit a scis esse verum. Rñō hec nō
placet.

Aliter et magis pbi^o respōdet. negā

do q. a significet platonē. et licet credā h
ēē platonē nō tñ sīgt. q. si debet sīgre a
liquid debet ēē causata ab illo. Et ad
pbatōne primam respondetur q. maio-
rem cōuenientiā hz cū sorte. q. est effe-
ctus eius q. cū platonē: cum non sit cau-
sata a platonē. Ad confirmatiōne dī
qd illud sīgt quod apprehendit per. caz
apprehensione hz: sed non quocūq.

Ad 2° dī ad minorem q. duplex est
cōuenientia. s. essentialis et accidentalis.
Unde maior ē cōuenientia eēntialis in
illa que sunt eiusdem speciei: q. inter i^o q.
sunt diuersarū speciez. et iter ista que sūt
eiusdem generis q. diuersoz generum.
Sed accidentalis cōuenientia maior po-
test ēē inter illa que differūt spe et gener
q. inter illa que sunt eiusdē spēi. q. vnū
catur ab alio et ducit in cognitionem al-
terius et similitudo sortis catur a sorte.
et non ab alia intentione et ducit i cogni-
tionem sortis et non alterius intentionis.

Ad 3° respōdet sītr q. ē maior cō-
uenientia eēntialis et non accidentalis.

Ad 4° cum dī. Nulla est similitudo
inter intentionem cbi et cbimeram. er-
go nō significat ex similitudine negatur
cōtia. q. hz non significet ex cōuenien-
tia que sic sīgt tñ ex cōuenientia que es-
set si cbi^o esset et hz sufficit. Ad 5° res-
pōdet hz mō dicto. Ad cōfirmatiōnez
dī q. pbs intelligit de finis ignotis. vt a
b vel de pnomibus cū nescit qd dmo
strat. Vel aliter dico q. intelligit de
vocib^o multipliciter signib^o.

Ad 2°
pncipale rñdet. sicut ibi. et nō ē cōueni-
ens q. finis vocalis significet seipsum
nāliter. Ad rōnes. Ad primaz dī q. fin^o
cōis dī nō q. sīgt plura sed q. sīgt plura
p quibus possit supponere simul. Ad
2° concedo cōntiam. Sed Boetius vult
q. non quilibet finis est signis ex imposi-
tione. Ad 3° dī q. non dī analogum
q. plura significet finis pus et posterius.
q. tunc aial ēē analogum cum prius si-
gnificet hominem q. sortem et platonē.

sed dicitur analogum quod est predicabile de rebus diversorum predicamentorum. quare una dependet ab alia essentialiter sicut iste finis ens. nec de illis signis siue materialiter predicari potest. Vel aliter dicitur analogum quod est predicabile de pluribus per relationes et similitudinem ad unum. ut sanum de vino et de cibo per similitudinem ad aial predicat. Et ad aliud cum dicitur quod quilibet finis est equivocus negatur consequentia. Ad probationem dicitur quod equivocus dicitur signum quod plura eque primo diversis rationibus qualiter non est in proposito.

Non tamen est per se mortale concedere quod quilibet finis sit equivocus. Ad 4. non negatur consequentia. Ad probationem negatur antecedens et ad probationem cum dicitur signum se naturaliter. si prius signum se. nego consequentiam. et ratio est quod finis per multo tunc inducit similitudinem aliorum suorum signorum quod sui ipsorum. Vel aliter dicitur quod prius signum se quam aliud a se non tamen primarie significat se quod signum per marius est quod est si se rationi infinitive et coniunctive per personam liter correspondet sibi. Ad 5. non negatur. Sed sic debes arguere. Omnis res per qua supponit subiectum est res pro qua supponit predicatum. Et tunc concedo. Ad confirmationem concedo antecedens et nego consequentiam quia omnis propositio significat infinitas falsitates. Ad tertium principale nego minorem: immo dico quod illa divisio evacuat divisum. sed divisum hic non est terminus in compositum. sed est finis per se signum. Modo dico quod omnis finis per se signum vel est naturaliter signum vel ad placitum. Et sic per ad argumentum.

Ad confirmationem primam nego quod idem terminus naturaliter significet et ad placitum. putatur sumitur hic naturaliter significare. Unde naturaliter significare hic est aliquid ex se apud omnes recipere seu significare. Modo nullus est terminus qui significet illo et ad placitum.

Ad confirmationem secundam dicitur concedere quod terminus prius significat se

quod aliquid extra se. et sic concedo quod naturaliter significat se. ergo non naturaliter significat aliquid ex se. nego. Et tamen si diceretur illud solum naturaliter signum per quo significat nego. Ad 4. principale concedo quod sumus naturaliter apud omnes idem significat non tamen est terminus naturaliter significativus. Et cum dicitur alicui competit definitio cui non competit definitum. nego. Et dico quod ista est definitio termini per se significativum. s. terminus qui apud omnes idem significat. modo fumus non est terminus qui apud omnes idem significat. Ad confirmationem similiter dicitur quod definitio terminus ad placitum significativum est illa. Terminus qui non significat idem apud omnes.

Ad 5. principale conceditur quod qualitates possunt significare ad placitum in finem voces. Et cum dicitur. sed tales non sunt termini significativi ad placitum concedo. ergo nec voces nego consequentiam. quia voces possunt constituere propositiones. qualitates vero reales non cum sint res. propositio enim componitur ex terminis et non ex rebus. Si autem queris quare magis imponimus voces quam alias qualitates ad significandum res. Respondetur quod tales non sunt ita faciliter per nos opinabiles. sicut voces. que nostris voluntatibus subiungunt. Ideo per elenchos dicitur philosophus quod res ad disputationem ferri non possunt. propter hoc videtur vocibus et non rebus.

Terminorum alius cathegorematicus. alius sive cathegorematicus. Contra arguitur. Aliquis est terminus qui non est cathegorematicus nec sive cathegorematicus. ergo divisio mala. tenet consequentia quia tunc divisio non esset data per opposita quia si esset data per opposita: omnis terminus non cathegorematicus esset sive cathegorematicus sicut omne animal non rationale est irrationale. antecedens probatur. quod si terminus habet a b c non sunt cathegorematici: ex quo

p se sumpti nō sūnt. Nec sunt sincathe-
 gozematici. ex quo nō habēt aliqd offm
 ḡ rē. Cōfirmatur qz oīs bona diuisio ē
 alicuius diuisi. pmo qz euacuet p istam
 diuisiōem. sed illa nō ē huiusmodi ḡ rē.
 cōntia nota cuz maiori minoz pbat. qz
 termin⁹ in cōi nō pmo diuidit in illa. quī
 est aliqs termin⁹ est q nō est cathego-
 zematicus nec sincathegozematicus. vt su-
 pra pbatum est. nec ē termin⁹ p se sūgti-
 uus diuidit in illa. qz sincathegozematī-
 cus nō est p se sūgtiuus. Nec etiaz non p
 se sūgtiuus sic diuidit. qz cathegozematī-
 cus nō est nō p se sūgtiu⁹. ḡ cuz nō possit
 assignari aliqd pmo diuisum qz euacuetur p
 istā diuisiōem. diuisio mala est. ḡ rē. 2.
 arguit sic aliqs cōi ē cathegozematīc⁹. ⁊
 sincath⁹. ḡ diuisio mala. cōia t3. qz diuisio nō
 est bona cui⁹ mēbra coincidūt. anis pbat
 qz isti tmini possibile impossibile officia
 bīr tenti sunt sincathegozematici. ⁊ cū
 hoc sunt cathegozematici qz pbat. qz oē
 qd pōt esse subm vel p̄dicatum p̄pōis
 sūgtiue vel formalr sumptum. est cathe-
 gozematicus. sed ista sincathegozematia
 possibile impossibile sunt huiusmodi.
 vt dicendo sorte currere ē possibile. sor-
 tem esse asī est impossibile. qz li possibi-
 le ⁊ li impossibile sunt predicata. ḡ sunt
 ltermini cathegozematici. Cōfirmat.
 qz hoc verbū est est cathegozema. ⁊ sin-
 cathegozema. ḡ rē. anis pbat. qz sit ca-
 thegozema p3. qz h3 p̄prium sūgtuz. qz sit
 etiam sincathegozema p3. qz h3 officiuz
 determinādi siue cōiungendi. Itē ter-
 mini p̄gnātes vt omne. nihil. infinitum
 sūt cathegozematici: ⁊ sincathegozema-
 tici cum sint x̄tualr compositi ex cathe-
 gozematico ⁊ sincathegozematico. quia
 equalent talib⁹ vt oē equalent huic oīs
 res ⁊ nihil equalent huic nō aliqd. ⁊ tot⁹
 huic quelz p3. ⁊ infinitū huic. aliq⁹ tale
 ḡ rē. 3. d̄ diffinitōes arguit sic. Aliqs
 termin⁹ est cathegozematic⁹ cui nō com-
 petit diffinitio. ḡ pma diffinitio mala: cō-
 sequētia t3. anis pbat. qz bec adiectiua al-

bus alba album. niger nigra nigrū. sunt
 termini cathegozematici. ⁊ tñ illis nō cō-
 petit diffinitio qz nō competat diffi. ma-
 nifestum est. qz sumpta p se nō hnt p̄p̄i-
 um sūgtum. Quod sint cathegozematici
 pbat. qz qd pōt esse subm vel p̄dicatū
 sūgtiue sumptū est cathegozema. 1. sunt
 huiusmodi. ḡ rē. Cōfirmat qz termi-
 nus equocus est cathegozematic⁹ ⁊ non
 h3 tam p se qz cum alio p̄prium sūgtum. ḡ
 rē. cōia t3 minor pbat. qz termin⁹ equi-
 uocus nō h3 determinatū ⁊ distinctum
 sūgtum termini nisi limitet. maior etiaz
 p3. qz termin⁹ equiuoc⁹ est termin⁹ p se
 sūgtiuus. ḡ ⁊ cathegozematic⁹. 4. huic
 relatiuo qz competit diffinitio tmini sin-
 cathegozematici ⁊ tñ nō est sincathego-
 zematicus. ḡ diffinitio ista mala. cōia t3
 cum minori. maior pbat qz relatiū qz nō
 p se sūgt. ⁊ cū h3 aliqd offm qz referen-
 di. ḡ competit sibi diffi. sincathegozēa-
 tici. Cōfirmat qz ille termin⁹ nihil nō
 est sincathegozematic⁹ ⁊ tñ sibi compe-
 tit diffinitio sincathegozematici. qz est
 termin⁹ hīs offm ⁊ p se sumpt⁹ nihil si-
 gt. pbat. qz da oppositum qz p se sum-
 ptus aliqd sūgt. ḡ vnum d̄dic⁹ sūgt suuz
 contradictorū:

Ad bec breuē r̄ndet. Ad p̄mū negat
 cōia. Ad p̄batōem cum d̄r: Diuisio non ē
 data p opposita d̄r negando imo large
 accipiendo opposita. s. p hīs q sunt repu-
 gnātia est data p opposita. Et cum tu ar-
 guis qz tūc oīs termin⁹ nō cathegozema-
 ticus esset sincathegozematicus. Dico qz
 v̄p̄ esset si bec diuidētia essent euacua-
 tiua diuisum sicut rōnale ⁊ irrōnale eua-
 cuant aīal. qz cōprehēdunt oīa aīalia. sed
 cathegozematic⁹ ⁊ sincathegozematic⁹
 nō euacuāt t̄minū qz nō cōprehēdūt oēs
 t̄minos vt bñ pbas. iō nō sequitur illud.

Ad cōfirmatōem d̄r sitr negādo maio-
 rē. qz aliq est diuisio q nō euacuat diuisum.
 Ex p̄mi vt si d̄dat aīal. qz aliud bipes
 aliud qdrupes cū aliqd al sit qd non sit
 bipes nec qdrupes ista diuisio nō euacuat

disum. Ex^o secūdi. vt si aial diuidat ga
 aliud rōale. aliud irrōale. ista disio cua
 cuat totū disum. qz nihil est aial qd non
 sit rationale vel irrōale. Ad pposituz
 mō dico qz nō ois disio est alicui⁹ diuisi
 pmo sed tū illa diuisio q est euacuās di
 uisum qualis nō est ista. Ad 2° dī ne
 gando aīis. Ad pbatōem dicit qz isti ter
 mini possibile. impossibile officiabiliter
 tenti sūt cathegorematici z sincathego
 rematici. Rīdet magī in logica magna
 qz sincathegorematica distributua aut
 cōfusua alr pbabilia qz officiabilr n pnt
 esse extrema ppōum sīgtiue sumpta. s3
 sincathegoreatica officiabilr pbabilia
 possunt esse extrema ppōum vt pbat
 argumētum dicēdo. Sortē currē ē pos
 sibile. vnde li possibile z cōtingēs noialr
 sumpta possunt accipi duplr in ppōne
 aut resolubilr. aut officiabilr. rēsolubilr
 sumpta sunt cathegoremata officiabilr
 xō sincathegoremata. fm g magistrum
 negatur qz sint termini cathegorematici
 Et ad pbatōem possunt esse subm vt p
 dicatum ppōnis. g sunt termini cathego
 rematici. nō valet consequentia. pōt
 tū aliter dici qz sunt termini cathego
 rematici officiabilr sumpti. z negatur qz
 sunt sincathegorematici. Et si arguas.
 Sunt termini habentes officium g sunt
 sincathegorematici negatur cōsequentia
 sed d3 addi. z p se sumpti nihil sīgant qz
 negatur. Ad confirmatōem dicit Dur
 leus in pmo periber. qz hoc verbum est
 qn est in ppōe de 2° adiacente tūc est ca
 thegorema. qz sīgt aliquam naturā. s. eē
 existere. sed qn predicatur 3° adiacens.
 tunc est sincathegorema nullā nām p se
 sīgns determinate. Magī autem illo
 gica magna vult qz xbum nō potest eē
 cathegorema: ex quo xbum vt verbum
 bz qz vniat extrema z nō predicat. quia
 fm ipsum ibi ad hoc qz sit aliquis termi
 nus cathegorematic⁹ z nō solum regri
 tur qz habeat ppōum sīgtum. sed etia3 qz
 nō vniat extrema. sed p dicitur qz nō cō

petit verbo substantiuo vide in summu
 lis opinionē. Ego aut puto fm magi
 strum in logica parua xbum eē cathego
 rema. qd tam p se qz cum alio b. pprium
 sīgtum. z nō valet hec consequentia. habet
 officium determinādi g est sincathego
 rema. sed ē regritur qz p se sumptus nī
 hil significet. Ad alia sūtr dicit qz oēs
 illi termini sunt cathegorematici. qz illi
 competit diffinitio cathegorematici. Et
 l3 virtualiter sint compositi ex cathego
 rematico z sincathegorematico. tamē a
 digniori z potiori fit dēnotatio vt a ca
 thegorematico. z etiam nō valet. habēt
 aliquod offm. g sunt sincathegoremati
 ci vt dictū est s. Ad 3° dicit Paulus
 pgu. qz ista adiectiua nō sunt termini ca
 thegoreatici. nec illis cōpetit diffinitio
 cathegorematici. Un dicit ipse qz termi
 nus p se sīgtiū diuidit in terminum ca
 thegorematicum z in terminū indistin
 ctum. Termin⁹ cathegorematicus ē ille
 q dicitur habere determinatū z distin
 ctum sīgtum. Indistinct⁹ vero q habet
 indistinctū sīgtum. vt adiectiua alb⁹ nī
 ger. hec improbauim⁹ in sūmulis. qz ta
 lia adiectiua nō sunt termini p se sīgtiui
 nisi in neutro genere cum diffinitio per
 se sīgtiui nō competat illis. Magī at
 in logica magna respōdet pōnēs diuisio
 nem de adiectiuis. Un adiectiuoz que
 dam nō sīgnit aliud a se z cum suis cōsi
 milib⁹ distinctis. vt omnis z null⁹. Que
 dam vero sīgnit aliqd a se z suis cōsimi
 lib⁹ depēdenter tamen. vt albus alba z
 etiā in neutro genere adiectiue sumpta.
 Quedam xō sīgnit aliqd aliud a se disti
 ctum nō depēdenter siue nō p respectū
 ad aliud huiusmodi adiectiua in neutro
 genē substantiuata. Dicit ergo qz prima
 nō sunt cathegoremata sed sincathego
 remata. 2° vero sunt cathegoremata
 dependenter. 3° vero cathegoremata.
 per se. Ego autem puto aliter esse dicē
 dum fm magistrū in hac logica parua
 .s. qz illa adiectiua adiectiue tenet sicut

nō sunt termini p se signifiati ita non sunt termini categoriematici. Si aut vis concedere q sunt termini p se signifiati dependēter hēs concedere ēt sūt q sunt termini categoriematici dependēter. Ad confirmationem dicit qdam rudes terminū equocū nō esse sincategoriematicū: q̄s improbauim⁹ in sūmulis. vide ibi. 3o dicendū q termin⁹ equocus ēst categoriematic⁹ cū sibi competāt oēs additōes ei⁹. 7 cum dicis q nō hēt determinatum signūz siue p̄pūm. negat. imo eque p̄mo signū plura. 7 illa plura sunt sūū signū d terminatus: 7 nō magis vnum signū q̄ aliud nisi determinet. sicut aīal signū suas species 7 nō magis vnam q̄ aliā l3 significet p̄mo vnam nām cōcatā a sp̄b⁹. equocum hō nō. Ad 4o negatur maior. s. q̄ relatiuo cui competat diffinitio t̄mi nī sincategoriematici. q̄ relatiuūz non h3 officiūz ad intellectū magī. quia per offm̄ intelligit q t̄m̄ terminis nō supponētib⁹ opetit sic li oīs relatiū hō supponit. l' dicat alr q p offm̄ m̄gr̄ intelligit officiū distribuēdi cōfūdēdi cōiūgēdi. 7 sic de alijs numeratis ab ipso. nō autē referendi. Ad confirmatiōem dicit magī in logica magna: q termini pregnantēs nō sunt termini categoriematici nec sin categoriematici. Ego aut puto magī esse alterius opinionis in hac logica parua vt declarauit in sūmulis. Et videt h3 ipsuz h q sunt categoriemata. 7 ita li nīl est termin⁹ categoriematicus: q̄ taz p se q̄ cūz aliō h3 p̄pūm signū. 7 nego q diffinitio sincategoriematici sibi cōpetat. q̄ nō competit 2a pars. 7 p se sumptus nīl signū. Et cum tu arguis da oppositum q signū aliqd. q̄ vnu dīctoriū signū sūū dīctoriū. q̄ aliqd 7 nīl sunt dīctoria. 7 li nīl p se signū aliqd. dicitur negando cōntam. bene t̄m̄ concedo q signū illud idē qd signū sūū dīctoriūz: s3 aliō mō. q̄ signū aliqd negatiue. dīctoriū aut ei⁹ signū aliqd affirmatiue. 7 sic patet ad argumenta.

Utrū li oīs possit eē pars subī aut p̄dicati. Et arguit q sic. li nō pōt eē pars subī vel p̄dicati. q̄ eadem rōne oīs 7 alia sincategoriemata. cōna t3 7 aīal pbat. q̄ aliter periret regula q̄ dicit. ab affirmatiua de p̄dicato infinito ad negatiua de p̄dicato finito cōna est bona. Si l'r p̄iret regula q̄ dicit q in cōuersione per cōpositionem termini finiti mutant i terminos infinitos. terminus enim infinit⁹ est cōpositus ex finito 7 negatiue. 2o sic sequeretur q ista eēt vera. Oīs homo est oīs hō. si li homo t̄m̄ p̄dicatur. q̄ nulla p̄pō est verior ista in qua idem p̄dicat de se ipso fm̄ Boetii. sed illa est huiusmodi q̄ rē. 3o sic dato opposito sequitur q iste due p̄pōes cōuertunt. Sortes est homo 7 sortes est oīs homo. cōis falsū. q̄ vna est hā reliq̄ falsa. cōna pbat. q̄ subiecta 7 predicata 7 copule cōuertunt: 7 sunt eiusdē qualitatis 7 quantitatis: 7 t̄m̄ i p̄ eisdem p̄cise supponūt t3 cōna p cōdem modū inuestigandi p̄pōes cōuerti. 4o sequeretur q illa nō esset cōuertibilis sum p̄l'r. nullus homo est omnis hō q̄ ex q̄ li homo est t̄m̄ p̄dicatū cōuerteret sic. nullus homo est hō: 7 t̄m̄ p̄ma est hā 7 secūda falsa. In oppositū arguit. 7 p̄mo sic Tale signū oīs positus a pte subī p̄cedens totam p̄pōem nō est ps subī: s3 eā sincategorice tenetur a parte predicati 7 inter ptes subī sicut q̄n p̄cedit totaz p̄pōem. q̄ a pari nō pōt esse pars subī vt predicati. cōna t3 cum minor. maior pbat. Nam in ista p̄pōe. oīs homo est aīal li oīs nō pōt esse pars subiecti: 2o sic Nulla p̄pō affirmatiua est vera in qua vlt̄ sumptū predicat fm̄ p̄hm̄ p̄mo p̄l'bermentas. vt dīcēdo. oīs homo ē oē aīal: sed hoc totum omne aīale est vlt̄uer sale vlt̄ sumptū. ergo hoc totum nō p̄dicatur. 3o sic. Quero vtrum li omis homo sit termin⁹ transcendēs aut non. Si nō cum sit p̄dicatum p se videtur q sit termin⁹ inferior: 7 sic de ipso poterit vere p̄dicari termin⁹ transcendens: quod

nō est verū quia nō potest esse subiectum
 nec etiam ē termin⁹ transcēdens: qz tūc
 omne ens esset omnis homo. 4. sic
 Ista est singularis for. est omnis hō. qz
 cōuertit simplr z nō alr nisi sic. ois hō
 mo est for. vbi li omnis hō nō est subm.
 qz pus nō erat p̄dicatum nec potest dici
 qz cōuertatur sic. aliqd omnis hō est for.
 qz tunc nō fieret p̄cise de subiecto p̄di
 catum z es quod opz fieri in cōuersiōe
 simplici. Ad hoc dubiū sunt due opi
 niones. vna opinio vult qz li ois z simili
 a possunt esse pars subiecti et p̄dicati
 si tūc sumpta. vt ois homo vidēs oēm
 boiem est aīal: z tu es omis homo. z hāc
 sustinēdo ad argumēta respondetur in
 oppositum. Ad p̄mum negatur cōtra
 sicut nō segtur li omnis positum a p̄te
 p̄dicati nō potest cōfundere aliqd ter
 minū cōfuse t̄m: sed eque sincatbegorice
 sumitur a p̄te subiecti sicut a parte p̄
 dicati. qz etiam positum a p̄te subiecti nō
 poterit cōfundere aliqd terminū cōfu
 se t̄m. p̄z qz cōns est f̄m: z tamen ancedēs
 est verū. qz cōtra nō valet. Ad 2. dicit
 qz ista auctoritas sic intelligitur. Nulla
 affirmatio est vera in qua vniuersale v
 niuersalr sumptū p̄dicat. idest in qz vni
 uersale cuz signo vniuersali p̄dicat at
 tentis duabus cōditionibus assignatis
 ab auctoribus p̄mo peribermētas.
 -Prima qz talis termin⁹ vniuersalis ha
 beat plura supposita. secūda qz pro illis
 distribuatur in suppositione personali.
 z ex hoc nō segtur qz tantum li aīal p̄
 dicetur sicut nō segtur apud cōm vīaz
 in ista ppōne. iste homo currit subiecit
 terminus cōmunis cum pronomine de
 monstratiuo. ergo subiecit tantū ter
 minus cōmunis. Ita eodem modo potest
 dici qz p̄dicatur vniuersale vniuersali
 ter sumptū. idest cum signo vniuersali.
 nō tamē tantum p̄dicat aliquod vni
 uersale. Ad tertiū dicit qz li omnis ho
 mo nō est terminus transcēdens. z cū di
 citur. qz est inferior ad transcēdens. nega

tur cōtra sicut in ista ppōe. tu es hō vñ nō
 homo p̄dicatum nō est transcēdens nec
 inferi⁹ ad transcēdens. qz p̄dicat vniuer
 salr de transcēdente. Un t̄m cōpositi n̄
 dicunt p se inferiores nec superiores nisi
 forte p reductiōem sed bñ termini sim
 plices. Vel aliter dicat qz est inferior et
 sic de ipso pōt p̄dicari transcēdens sic di
 cendo. aliqd li ois homo est ens tenēdo
 li aliqd pure sincatbegorice. Ad
 quartū dicit qz ista ppō. fortes est omnis
 homo cōuertit sic. aliqd ois homo ē for
 tes. z aliqd tenet pure sincatbegorice. z
 sic nō est subm nec pars. sed illud quod
 fuit p̄dicatū est p̄cise subm. Vel dicit
 negando qz in cōuersiōe nō plus debe
 at subijci in vna qz p̄dicari i altera. qz
 in ista ppōe quilibet hō est vñ hō: li ho
 mo est p̄cise subm: z t̄m in sua exclusiua
 nō debet eē p̄dicatū sic dicēdo. tantūz
 vñ est homo. qz vñ est hā z exclusiua
 falsa. sed vñ sic cōuertit. t̄m vñ homo est
 homo masculus. Altera opinio dicit
 qz aliqua sincatbegoremata bñ possunt
 esse partes subiecti vel p̄dicati: sed l̄oīf
 nō. Unde dicendo tu es nō asin⁹: li non
 est pars p̄dicati: sed dicendo. tu es ois
 homo: li homo est p̄cise p̄dicatus. Et
 hanc sustinēdo respōdetur ad argumen
 ta. Ad p̄mum in oppositum respōde
 negando cōsequētiā quia ex illa nega
 tione nō infinitante z ex alio termino ca
 thegorematico fit vnus terminus signi
 ficatū cuiuslibet rei nō sigte p aliū ter
 minum cathegorematicum: sed sic n̄ fit
 de illo termino omnis addito alteri ter
 mino cathegorematico: sed ille termin⁹
 omnis homo nō aliud significat qz li ho
 mo. Ad secundum cum infertur ista
 est vera. omnis homo est omnis homo.
 negatur consequentia. Et ad auctorita
 tatem Boetij potest dici quod ipsa est
 vera de virtute sermonis: eo quod ip
 sa est vna negatiua. non ponens ali
 quaz propositionem eē veram vel fal
 sam: ideo conceditur quod nulla pro

positio est verior illa homo est asinus.
nec aliqua est falsior illa deus est q: da-
to opposito sequitur inconueniens. Et
ad hec si auctoritas intelligatur affirma-
tiue sic. Ois ppositio in qua idem predi-
catur de seipso e va. Dicit q: d3 intelli-
gi saluatis duabus conditionibus. a. r. n.
no esset va. p. q: p dcatu non sumat vlr
qualiter est i proposito ois homo est ois
homo. 2. q: predicatum non sit finis
signis aliquam rem de cuius intentione
figitiue sumpta no est aliquis terminus
affirmatie vificabilis cu vbo de pnti d
ducta. quacuq: ampliatio: r pp b exclu-
ditur hec ppositio falsa chimera est chi-
mera. Ad 3. nego ontiam. s. q: sequat
q: ille ppositioes ouertantur. fortes est
homo. for. est ois homo. sed opz addere
q: finit supponet eode modo. qd est fal-
sum. q: in vna li homo distributiue r in
alia determinare. Si ho dimittis illa p-
ticulari negatur q: couertantur. Ad
4. nego q: illa non possit ouerti simpli-
citer. nullus homo est omnis homo. Et
ad probationem nego q: couertatur sic
nullus homo est homo. q: li homo a pre-
subiecti stat distributiue r pus stabat d
terminate a parte predcati. terminus er-
go non supponunt eodem modo quod
requiritur sed conuertitur sic. nihil qd
est omnis homo est homo. Et nota q: n
omnis vltis affirmatiua est couertibilis
simpliciter. vt illa que non est de cosue-
to modo loquedi: vt omnis homo aial n
est: sed p accis d3 sic couerti. aial non e
homo. prima tri opinio est color. Pic
placuit ponere hanc questionem vt hec
sine thegoremata clariora fiant tirun-
culis a quibus nimium obscura iudicant
Terminorum alius prime intentionis
alius secunde.

Contra aliquis est terminus menta-
lis qui non est prime intentionis nec se-
cunde. ergo diffinitio mala. nra tenet.
ans probatur. quia finis diuisus in ter-
minum prime intentionis r 2. no est ter

minus prime intentionis nec secunde p-
batur quia si esset prime non pdicaretur
de termino 2. intentionis. r sic esset se-
cunde non predicaret d termino prime
intentionis. patet quia. membrum vniuf
diuisionis non predicatur de membro
opposito: quia aliter diuisio esset nulla.

Confirmatur quia iste terminus ois
in mente nec est prime intentionis nec e
secunde: q: non sit prime patet q: no figt
rem que non est terminus. q: non sit se-
cunde probat. q: ois terminus secunde
intentionis figt aliquem terminum prime
intentionis. g. r. Slt 2. intentio est
secundus conceptus rei li ois non est se-
cundus conceptus rei. ergo no est 2. inte-
tio: Item ois terminus p intentionis vt
2. est terminus naturaliter figitiuus. q:
terminus naturaliter figitiuus diuiditur
in hec. sed li omnis no est terminus natu-
raliter figitiuus. ergo r. 2. principali-
ter sic: Aliquis est terminus qui e prime
r 2. intentionis. g. diuisio mala. nra te-
net quia diuisio e mala cuius mebra co-
incidunt. antecedens pbatur quia li ens
est terminus prime intentionis r secunde
q: sit prime patet. q: significat no terminus.
q: sit secunde pbatur quia significat
rem que est terminus. ergo r. Et si
respondetur negando hanc vltimaz co-
sequentiam scilicet significat rem que e
terminus. ergo est secunde intentionis
quia debet dici. significat solummodo
rem que est terminus. ergo est secunde in-
tentionis. r tunc negat antecedens.

Contra sequitur q: terminus secunde in-
tentionis sit prime. probatur nra. quia
2. intentio est 2. conceptus rei. g. figt re
que non est terminus. tenet nra. quia co-
ceptus figt illud cuius est conceptus: r
cum hoc etiam figt conceptum p. ergo
significat rem que est terminus. r rem
que non est terminus: ergo non solum-
modo significat terminum. r sic non est
secunde intentionis fm ratione. Con-
firmatur. q: li finis in mente e p itetiois

22. q. sit pme pbat q. sigt rem que nō
 est terminus. nam li terminus sigt lapidem
 in fine agri positum q nō est terminus. q.
 sit 2. pbat. q. sigt solumō rem q est tmi
 nus. q. quecūq. res sigta p ipm est tmi
 nus g. 7c. Tercio pncipalr sic. Diffini
 tio tmi pme intētiōis competit alteri a
 diffinitio. g. mala. cōtia 13. aūs. pbat. naz
 li nomen in mente nō est tmin pme in
 tētiōis vt pz tñ sibi competit diffinitio
 termini pme intētiōis. q. li nomē sigt
 nomen pñs pteritū z futurū sz signdo
 nomen pteritū z futurū sigt rem q
 nō est terminus. q. nomen pteritū z fu
 turū nō est terminus. qñ pteritū nō est cū
 corruptum sit. g. nō est terminus. q. dato
 opposito seqtur q terminus corruptus eet
 terminus. qñ nomen pteritū est terminus
 corruptus. Confirmat. qachimera est
 terminus pme intētiōis z tñ sibi nō com
 petit diffinitio termini pme intētiōis.
 g. 7c. cōtia nota cum maior. minor pba
 tur qa si li chimera sigt rem que non est
 terminus tñ cū terminus pme intētiōis
 significet rem nāt ex conueniētia z sititu
 dine quā bz cū re. sed nulla est similitudo
 huius termini in mēte cū cū re sigta. ex q
 talis res nō est. g. 7c. 2. q. terminus p
 tētiōis ē acceptus pmi rei cāt a re. sz cū tal
 res nō sit g nō cāt acceptum g cū ille ter
 minus chimera nō sit acceptus a re causat
 nō est terminus pme intētiōis. 3. q. nihil
 est in intellectu quin pñs fuerit in sensu
 vt dicit phs i de sensu z sensato. z neces
 se est intelligentē fantasmatā speculari.
 3. de aia. Ex his seqtur q intellectus ni
 hil intelligit quin sensus pñs sentiat. sz
 cum sensus nullo mō sentiat chimera
 ex q nō est. g. intellectus nō intelligit eā.
 z pñs nō potest habere acceptum eius
 h argumētum forti pot fieri de vacuo
 z infinito. Et si i hac materia vis plura
 argumēta recurre ad qntam qōnem.

Ad hec respondet. Ad pñm negando
 cōtiā q. terminus naturalr significati
 uus est q diuidit in terminū pme inten

tiōis z 2. z nō terminus mētalīs. aliquis
 enī est terminus mētalīs q nō est natura
 liter sigtiuus. Et ab pbatōem terminus
 diuisus nō est pme intētiōis nec 2. g. a
 liqs est terminus mētalīs q nō ē pme nec
 2. nego cōtiā sicut nō valet aial in cōtiā nō
 est rōale nec irrationale. g. aliqd aial est
 qd nō est rationale nec irrationale. q. li
 aial in aite supponit simplr. in cōtiā pso
 nāt. Vel alr pñm terministās dī q tñ
 diuisus est terminus 2. intētiōis. z vt si
 gnificatiuus est magis cōis q terminus
 2. intētiōis. sed vt tale ens ē tmin cōis
 vide s de termino p se sigtiuo. Ad con
 firmatōem cōcedo totum. sed nō est in
 conueniēs q. tñm mētalīs nō est pmo
 diuisus hic. sed terminus materialit si
 gnificatiuus. modo omnis terminus na
 turaliter significatiuus est mētalīs et
 nō econtra. Ad secūdū dicitur sicut
 ibi. Ad replicatōem cum dīcis sequeret
 q terminus secūde intētiōis esset pñ
 me. negat s sequētia. Ad pbatōem dīcis
 q terminus pme intētiōis imēdiatē sigt
 rem. Et terminus 2. intētiōis imēdiatē
 sigt acceptum: rem vō mediatē. Intelligi
 m. g. de sigto mediatō. Ad cōfirmatio
 nem dī q terminus large acceptus est tmi
 nus pme intētiōis. q. sigt aliquā re que
 nō est terminus in ppōe. vt lapidē in agro
 z cum dī q est 2. nego. Ad pbatōem
 cum dī q quecūq. res sigta p ipm ē ter
 minus accipiēdo terminū cōiter. non tñ
 accipiēdo terminū vt ē ps ppinqua oīo
 nis. quō deberet esse si deberet dīci se i
 tētiōis. Si aut accipiat li terminus stri
 cte ad mētem magis tñc est terminus 2.
 intētiōis. z tunc nō sigt aliquā rez q
 nō sit terminus in oīo. Ad 3. dictum ē
 in sūmulis. Unī negat aūs. Ad pbatōem
 negatur q diffinitio termini pme inten
 tiōis competat huic termino nomen i
 mēte. Et cū tu dīcis li nomē sigt pñs p
 teritū z futurū. z signdo nomen pterit
 um sigt rem que nō est terminus. nego.
 Et si dīcis g est pme intētiōis negatur

cōia. q. diffinitio termini pme intentōis
 nō est ista p̄tula solū s̄gn̄s rē q̄ nō est
 termin⁹. sed ista termin⁹ mētal̄is s̄gn̄s
 nō terminū. Et 2^a p̄tula nō cōpetit ter
 minis 2^a intentōis. q. falsū ē dicere. cū
 s̄gn̄s intentōis. s̄gn̄s nō terminū. qm̄ talis ter
 min⁹ s̄gn̄s intentōis s̄gn̄s solūmō terminū
 s̄m magr̄m. q̄ nō s̄gn̄s nō terminū. t3 cōia
 ab exposita ad vnam exponētū. et ista p̄
 tula s̄gn̄s nō terminū exponit a magi
 stro sufficiēt p̄ duas p̄tulas seq̄ntes:
 .s. s̄gn̄s rē que nō est termin⁹ dato q̄ cēt
 nā ista p̄tula s̄gn̄s rem q̄ nō est t̄min⁹
 sufficiēt exponit vt dictū est in s̄mū
 q. nō uertit̄ secū. sed iste due s̄nt s̄gn̄s
 rem q̄ nō est t̄min⁹ dato q̄ esset. bñ con
 uertit̄ur s̄gn̄s nō t̄min⁹. sicut illa s̄gn̄s
 nō terminū. nō affirmat̄ de de termino
 s̄gn̄s intentōis. ita nec ille due s̄nt. s. s̄gn̄s rez
 q̄ nō est termin⁹ dato q̄ cēt. Et cū tu di
 cis. dato opposito seḡtur q̄ nomē futu
 rum est. ne. cōt̄lam. Cū tu nō bene das
 oppositū hui⁹. nomē s̄gn̄s rem q̄ nō ē ter
 min⁹. q. oppositū est. nomē nō s̄gn̄s rem
 que nō est terminus. nō autem est istud
 nomē nō s̄gn̄s rem que est termin⁹. Ad
 m̄l̄so tñ illud esse suū oppositū. vt non
 videar fugere. r̄ndetur negādo p̄mā cō
 seq̄ntiam cū d̄r̄ li nomē s̄gn̄s nomen futu
 rū q̄b̄ est termin⁹. q̄ s̄gn̄s nomen futurū
 et illud est termin⁹. q. li s̄gn̄s cōfundit ter
 minū a pte post. ideo nō l3 resolūē li q̄b̄
 in et et ille illa illud. vt h3 videri i sensu
 cōposito et diuiso. et adhuc dato q̄ li s̄gn̄s
 nō confundat terminū a pte post conce
 do illā p̄mam cōiam et nego vltimā. s. il
 lud est termin⁹. q̄ illud est a 3^a adiacente
 ad 2^a adiacens cū termino diuertiū
 sicut est li termin⁹. q. pōt̄ r̄ficari affir
 matiuē tam de eo q̄b̄ est q̄b̄ de eo q̄b̄ non
 est. Ad cōfirmatōem d̄r̄ q̄ li cbi⁹ ē ter
 min⁹ p̄me intentōis: et s̄gn̄s rem q̄ nō est
 termin⁹. ccedo: et cū tu dicis termin⁹ p̄
 intentōis s̄gn̄s rem ex uenientia et s̄ntu
 dine quā h3 cum re. R̄ndet magr̄ i logi

ca magna. ccedo q̄ significet ex uenientia
 quā h3 cum re si res esset. Et hoc suf
 ficit. Vel alr̄ pōt̄ dici q̄ s̄gn̄s ex uenientia
 quā h3 cū re. Et cum dicis. res il
 la nō est. Dicis q̄ l3 non sit tota sit. est tñ
 diuisum s̄m p̄tes. et adhuc est obiectiue
 in intellectu. Et h̄ sufficit. Ad s̄m cū
 dicis. p̄ma intentio est p̄m⁹ ccept⁹ rei cā
 tus a re: sed ab eo q̄b̄ nō est nō causatur
 cceptus. q̄ r̄c. Dicis q̄ duplex est ccept⁹
 p̄mus. Quidam. n. ver⁹ est: et q̄dam fict⁹
 Concept⁹ verus est ille cui cōr̄ndet res
 tota s̄gn̄s p̄ ip̄m. vel cōr̄spondebat. vt
 cōr̄ndebat sicut est concept⁹ hominis.
 Concept⁹ fictus est cui nō cōr̄ndet tota
 sit s̄gn̄s p̄ ip̄sum. neq̄ cōr̄spondebat n3
 vnq̄ cōr̄spondebit. vt cōceptus chimē.
 cōr̄spondet tñ s̄m partes sicut p̄uatiuo
 cōr̄ndet positūm p̄pter vacuum. et s̄ilia
 Unde qñ concept⁹ est verus ille est cau
 satus a re quam rep̄ntat. Quādo autem
 est fict⁹ debes imaginari q̄ plures cōce
 ptus veri rep̄ntantes plures res p̄cece
 dunt ip̄m cceptum in intellectu. ex q̄bus
 plibus cōceptibus simplicib⁹ intellect⁹
 elic̄it vnum cōceptum simplicem fictū
 rep̄ntantem oia illa simul q̄ separatim il
 li diuersi cōceptus rep̄ntabant. Sic con
 ceptus fictus est format⁹ simplex et tua
 liter est quasi cōposit⁹ et hic quodam
 modo causat⁹ est a re: sed nō imēdiatē.
 Et sic p3 ad s̄m. Ad 3^a dicitur q̄ nihil
 est intellectu. quin prius fuerit in sensu.
 aut ip̄m: aut aliud ad quod h3 p̄ se habi
 tudinem. Ex cuius alteri⁹ cognitōe ei⁹
 intentio causata est sicut ex noticiā possi
 tiui prius sensati cōḡscitur priuatiūz.
 Ad formā ergo argumenti dicitur q̄
 sensus et si nō sentiat chimēraz sentit tñ
 partes ei⁹ siue accidētia p̄tium ad. quas
 h3 habitudines: et hoc sufficit. Alii tñ
 sic glosant auctoritatem p̄bi. Nihil ē
 in intellectu. i. nihil cognoscitur ab itel
 lectu qñ p̄cedat ex aliqua cognitōe sen
 sus. et ad idem redit. r̄c.

Terminorum alius est prime impositionis alius fe. Contra. Alius est terminus vocalis vel scriptus q non est prime impositionis nec fe. q diuisio mala. consequentia tenet. q: cum diuisum hic sit terminus vocalis vel scriptus diuisio e in sufficiens cum non comprehendat oia contenta sub diuiso. antecedens pbatur. q: si omnis in voce vel in scripto non est prime impositionis cum non significet rem q non est terminus. nec fe cu non significet terminum. q: si sigret nec terminus e terminus p se significatiuus. quod est falsum.

Confirmatur quia idem terminus e prime impositionis et secunde. ergo diuisio mala. consequentia tenet. antecedens pbatur. Nam li genus et species in voce sunt termini secunde impositionis: vt patet per magistrum. et cum hoc sunt prime impositionis. vt pz p Boetium pmo p peribermenas. qui diuidit nomen prime impositionis in nomen prime intentionis et secunde: sed cum li genus in voce scdm Boetium sit secunde intentionis sequitur q est nomen prime impositionis. quia de quocunq predicatur vnum mebrum diuisiois predicatur diuisum. Secundo pbatur sic. Cuilibet termino prime impositionis competit diffinitio termini secunda impositionis. ergo diffinitioes male consequentia tenet. antecedens pbatur quia quilibet terminus vocalis vel scriptus per se significatiuus significat solum terminum in mente vel in voce. qui libet terminus prime impositionis est terminus vocalis vel scriptus per se significatiuus. ergo significat solum terminum in mente vel in voce. consequentia tenet maior est philosophi primo peribermenas dicentis. Ea que sunt in voce sunt earum que sunt in anima passionum note. et ea que scribuntur eorum que sunt in voce. Et Boe. hoc magis affirmat su per illo passu dubitans ex intentione peribermenas quare philosophus interposuit h

scilicet voces significare conceptus. et dicit q apud antiquos fuit dubium qd significet vox. et dixerunt quidam res incorporeas: vt platonici. alij res corporeas: vt remoueret illud dixit philosophus q significat conceptus. Hec sunt verba Boetij ex quibus habetur q voces significant solummodo conceptus pmo.

Confirmatur quia cuilibet termino secunde impositionis competit diffinitio termini prime impositionis. ergo et antecedens probatur. quia omnis terminus vocalis per se significatiuus significat rem apprehensam aut sub primo conceptu. aut sub secundo. Sed res apprehensa est res que non est terminus. ergo qui libet talis terminus significat rem que non est terminus. et si sic. ergo est prime impositionis.

Ad hec respondetur. Ad primum negatur consequentia. Ad probationes negatur quod hec diuisio non comprehendat omnia contenta sub diuiso. quia diuisum hic est terminus ad placitum significatiuus. et nullus est terminus ad placitum significatiuus qui non est prime aut secunde impositionis.

Ad confirmationem negatur antecedens. et ad probationem nego minorem scilicet quod li genus et li species sint prime impositionis. et cum tu probas per Boetium qui diuidit nomen prime impositionis in nomen prime intentionis et secunde. Et cum genus sit nomen secunde intentionis. ergo est nomen prime impositionis. concedo totum: sed nego quod sit terminus prime impositionis. Aliud enim est dicere est nomen prime impositionis. et aliud est terminus prime impositionis. Vide in summulis correspondenter huic parti.

Ad argumentum negatur antecedens et ad probationem nego minorem. Et cu tu dicis. est auctoritas philosophi pmo peribermenas dicentis q voces significant

passiones aīe dicitur q̄ voces significat
passiones aīe potest intelligi dupliciter
Uno q̄ significant passiones anime tan
q̄ illa que primo imponuntur ad signifi
candum alio modo tanq̄ illa quibus mediantib⁹
imponuntur ad significandum. dico q̄
primo modo ē falsum. 2° est verum.
Et dato adhuc q̄ voces significant cō
ceptus aīe primo non tñ diffi^r termini
2° impositionis p̄terer tñis p̄i impo
sitionis. q̄ terminus prime impositionis
non solummodo significaret terminus s̄
etiam rem. Et cum tu dicis q̄ Boetius
confirmat q̄ vlt q̄ voces significant so
lūmō conceptus. Primo pōt dici glosan
do x̄ba eius: vt glosauimus verba p̄b̄i.
Uel dic voces significare p̄ aliquid est
dupliciter. s̄. immediate et principaliter vo
ces ergo signi^r p̄ passiones aīe. i. imedia
te tamen p̄. i. principaliter et vltimate si
gnificent res ex animam. Quidam tñ
dicunt q̄ Boetius fuit illius opinionis
q̄ ego non sum ausus dicere. q̄ homo il
le est in maxima reuerentia apud nos la
tinos. Et audeo dicere ipsum esse p̄^o p̄^o
p̄b̄m. posses et forte aliter dicere ad in
tentationem Boetij q̄ voces solum sunt
siḡ conceptuum anime id est representāt
conceptus anime siue exprimunt. q̄ nos
non formam⁹ voces nisi vt exprimam⁹
conceptus nostros. Ad confirmatio
nem negatur aīe. Ad probationem ter
minis negarent aīe ponentes q̄ vltia
s̄ conceptus in anima. non autem sint res
ex animam. Et concessio q̄ glibet termi
nus 2° impositionis significet rem que n̄
est terminus non tñ est prime impositio
nis q̄ non signi^r primo illam rem sed con
ceptum et ex cōti nomē ex. quare rē.
Terminorum alius complexus alius
incomplexus. Contra aliquis est ter
minus qui non est complexus nec in cō
plexus. s̄ diuisio mala cōtia t̄z. aīe p̄b̄i
Nam li omnis homo est terminus et tñ
non est complexus nec icōplexus. vt p̄
babo. s̄ rē. q̄ non sit complexus probat

q̄ terminus cōplexus est oīo. sed li omis
homo non est oratio q̄ oratio habet p̄
tes q̄ se pate signi^r s̄ li omnis homo non
habet partes que separate significant. s̄
rē. q̄ non sit incomplexus. p̄b̄i p̄ q̄ in
cōplex⁹ est vt dictio. sed li omnis homo
non est dictio. sed dictiones. ergo non ē
incomplexus. 2° q̄ si esset terminus icō
plexus cum omnis terminus incōplex⁹
sit aut p̄ signi^rius: aut non per se signi^rius
Quero an sit p̄ se significatiuus. an n̄
per se signi^rius non potes dicere nec sic
nec sic. q̄ qd est equaliter cōpositum ex
per se significatiuo. et non per se signifi
catiuo non magis dicitur vnum q̄ aliū
sed li oīs homo est huiusmodi. ergo rē.
Et sic aut simul erit p̄ se signi^rius et non p̄
se significatiu⁹. aut nec sic nec sic. Cō
firmat q̄ idem terminus est complexus
et incomplexus. vt equiferus q̄ sit incō
plexus patet. quia est ocō: q̄ sit comple
xus patet. quia cōponit ex equo et ferus
Et si dicis q̄ p̄ terminum cōplexum ma
gister intelligit illum qui habet vtranz
complexionem. s̄. dictionum et signi^r. et p̄
incomplexum qui non habet vtranz.
Contra sequitur q̄ ille cōtinus homo si
imponatur ad signifi^r hominē esse aīal
quod esset cōtinus incōplexus qd est fal
sum p̄b̄i p̄ q̄ qd significat vtr̄ vlt fal
sum est p̄pō sed li homo signi^r verum vlt
falsū ergo est p̄pō. cōtia tenet cū minori
per casus. et maior est nota de se q̄ signi^r
vtr̄ falsus. est passio p̄pōnis. tunc vltra
est p̄pō. ergo est oratio. ergo est termin⁹
complexus. tenet cōtia a diffinitione
ad diffinitum. 2° q̄ valet hec cōsequē
tia in casu. homo est animal. ergo homo
quia arguitur a conuertibili ad cōuertī
bile. sed consequens est propositio. ergo
li homo est propositio et cōter est cōtinus
complexus. Ad primum dicitur q̄ li
omnis homo est terminus in complex⁹
ex quo non habet complexionem dictio
num et significati. Ad rationem cū tu
dicis. non est vt dictio sed vt dictiones

ergo non est incomplexus. *Potest dici
p^o negando cōsequētiā. Si dicitur 3.
q^o arguitur a destructōe diffinitōis ad
destructiōē diffinitū. Rūdet q^o illa nō ē
diffinitio. sed declaratio exemplaris. Si
cut si dicere. quid ē animal. aīal ē vt hō
valz nego ergo q^o si nō ē homo nō est aīal.
nō q^o nō valet s^z q^o illa nō ē diffinitio. ita i
proposito. Vel alr dicitur negando an
cedēs q^o nō sit dictio. q^o hic nō capitur di
ctio vt distinguit 3 oratiōē. s^z p^o eo qd
nō habz partes separatim significātes.

Ad rōnē cum dictis. sunt due dictio
nes. g^o nō ē vna dictio cōsequētiā nō valz
absolūtē: s^z bene valet. ergo nō est vna
illaz dcōuz. stat tñ q^o sit vna dictio cō
posita ex illis duabus. Ad secūda^z p
bationē cū dictis. aut ē terminus per se
significatiu^o. aut nō per se significatiu^o.
Dicitur q^o ē per se significatiu^o quia h
totum nō significat nisi illud qd vna p^o
significat. Ad ratiōē negatur anice
dēs. quia a digniori debz fieri dnomia
tio. Ad confirmatiōē dicitur sicut
ibi. Ad replicam admissio casu dicif
q^o li homo est terminus incomplexus.

Ad ratiōē primam dicitur ad malo
rem q^o significare verum vel falsuz po
test esse dupliciter. s. cōplexe z icomple
xe. Complexe est quādo partes signifi
cāt partes significati. z totuz significat
totum. Incomplexo vero est quādo p
tes nō significāt partes significati s^z so
lummodo totum significat totuz. Mo
do dico q^o illud quod significat verum
vel falsum complexe bñ ē propositio s^z
nō significat icomplexe vt li homo i ca
su. Ad secūdam ratiōē negat Bur
leus i antepredicamētis q^o li homo sit
cōsequēs. Ut alr cōcessio q^o sit cōsequēs
negatur q^o quodlibet cōsequēs sit pro
positio. sed bñ cōceditur. q^o quodlibet
cōsequēs est propositio vel cōuertitur
cū vna propōe quo ad signū vt hic.

Omen est rē. Cōtra p^oia pti
cula nō est bñ posita. ergo diffi^o

mala cōsequētiā tenet antecedens pro
batur quia vel est predicatio maioris d
minor. vt equalis de equali. cū dicitur
nomē ē terminus. Si dicitur q^o est eq
lis de equali. sequitur q^o ē male posita i
p^o loco diffinitōis. q^o i p^o loco debet po
ni genus q^o nō equaliter predicatur de
spe. Si est predicatio maioris de mino
ri. Cōtra autem li terminus predicatur
de nomine solum fm esse quod habet i
ipso. aut fm esse quod habz i verbo. si p^o
est equalis de equali. Si 2° sequit q^o nō
eēt x bñ q^o pte terminus f^z eē qd habz
i xbo predicatur de nomie 2° sic secu
da particula nō bñ ponitur. ergo diffini
tio mala. cōsequētiā tenz. an^o probatur
q^o alicui cōpetit diffinitum cui nō cōpe
tit bec particula. probat q^o bus est nom
z tamē nō est terminus per se significa
tiuus. g^o rē. cōsequētiā tenet cum. minor.
maior probatur. quia quod potest red
dere suppositiōē verbo est nomē. ma
ior ē philosophi p^o peribermētas dicēt
Oratio cōstat ex nomine z xbo. Simili
ter relatiuum qui ē nomē z tamē nō est
terminus per se significatiuus. ergo rē.

3° sic tertia particula est male posita
g^o rē. antecedēs probatur quia li dies tē
pus z mensis sūt nomina. z tamē signē
cum tempore. g^o rē Cōfirmatur q^o pti
cipiū aut sub nomine aut sub verbo cō
prebenditur probatur quia. aliter magi
ster esset diminutus. Non. sub verbo
q^o nō ē extremorū vntiūm. g^o sub no
mine. z tamen significat cum tempore.
ergo aliquod nomen significat cum tē
pore. 4° sic aliquod est nomē cuius p^o
separata aliquid significat. ergo quar
ta particula male posita cōsequētiā te
net antecedens probatur de nomine cō
posito vt Joannes antonius equiferus
respublica. pars enī separata a toto si
gnificat. 5° contra totam diffinitionē
arguitur sic. Ista diffinitio non conuer
titur cū diffinitione. data a philosopho
primo peribermētas. ergo altera illaz

mala. Non ista philosophi fm omnes
expositores. g^o i^o c^ona p^oz. prima pbatur.
q^o q^o dantur ples diffinitiones de cad
re ille debent ouerti pbatur. q^o quelz
diffinitio conuertitur cu suo diffinito
sed quecuq^o ouertitur cu aliquo. 3° co/
uertunt inter se. g^o ille diffinitiones de/
bent ouerti inter se. g^o i^o diffinitiones o
bet conuerti inter se.

Ad hec respodetur. Ad primu dicit^r
q^o est pdicatio maioris de minor. vl fm
esse qd bz i i^o vel fm esse qd habz i a^o d^r
a qbusdam q^o nec sic nec sic. sed put ab
stabit a quolibet sicut quodlz supi^o. pu
ta aial predicatur de hoie. put abstra/
bit ab i hoie vl i equo 7 a quocunq^o alio

Hec respodio e falsa. q^o o^o qd pdicat^r
proprie d aliquo pdicat^r fz q^o e^o in i^o ideo
alr dicit negado hanc c^onam pdicat^r fz
q^o est i i^o g^o no e predicatio superioris de
inferiori. Ad 2° dicit q^o nome capitur
triplex. c^oiter pprie 7 magis pprie. L^o d^r
omne illud qd potest reddē supposituz
verbo dicit^r nome siue stet maliter siue
significatiue. Et sic loq^our philosoph^o
cum dicit. Dis oratio c^ostat ex nomine
7 verbo pprie autē illud qd significa
tiue sumptū p se potest reddere suppo/
sitū verbo dicitur nome vt magister ca
pit hic. Tercio modo p eo q^o signiue sū
ptū potest reddē p se suppositum ver/
bo. 7 n^o est obliquum nec infinitiuū. Et sic
capit philosophus cum diffinit nomen
i p^o pibermēas. Et sic p^o solutio ad p^o
mum. De flatiuo vero dicit qd fz grā/
maticū est nome. nome autē fm logicū.
Replica d respodione ad 2° q^o videtur
q^o bus sit significatiuus probatur. q^o est
aptus natus significare cum possit im/
poni ad significadum. ergo rē.

D^r q^o terminus p^ot dici significatiu^o
duplex. aut ap^oitudie p^opinq^o aut remota
propia e q^o siue noua ip^ode p^ot signi
ficare. Remota e q^o p nouam imp^oem.
primo. intelligitur significatiu^o indif

finit^ode 7 n° 2°. Ad 3° d^r q^o est d^ra si
gnificare cum tempore 7 significare tē/
pus S^ogre cum tēpore e significare suū
fig^otum vt mēsuratur determinata d^ra
tēporis. Significare vero tēpus e signi
ficare mēsuram alicuius 7 n^o rem illaz
vt mēsurat tali d^ra. d^rctinata cōcedo g^o q^o
illa nomina significāt tēp^o. fz non cū tē/
pore. Replica d. nome significat cuz
suo significato. sed suū significatū e tē/
pus per te. g^o significat cum tēpore. Re/
spodetur q^o si li cū dicit cōsignificatim
negatur q^o significat cum tēpore. q^o est
dicere q^o nomen significat cum tpe tāq^o
cum accēti sibi. siue cuz d^ra tēporis. qd
est falsū q^o suū significatū n^o e suū ac
cēti. Ad cōfirmationē d^r q^o participi
um n^o e sub nomine q^o significat cū tēpe
n^o sub sub verbo. q^o n^o est extremoruz
vnitiuus. sed p^otim sub nomine. p^ois fz
xbo. Uel dicitur q^o est sub nomine.
q^o licet significet cum tempore. aliter ta
mē q^o verbum q^o p^ot stare indifferēter
pro presēti preterito 7 futuro. qd n^o po
test facē verbum. vt dicēdo. Sortes est
legēs for. fuit legēs for. erit legēs. li le/
ges pro omnib^o differētijs tēporis sta
re potest. Unde verbum determinate
significat determinatā differētiā tē/
poris. Participium autē indetermina/
te significat indeterminatā differen/
tiā temporis. Prima responsio clari/
or est. secunda subtilior rē. Ad 4° di
citur q^o pars nomis separata a toto ni
l il significat de intellectu totius. Et
sic intelligit magister. Et tamen est dif/
ferentia inter nomen simplex 7 nomen
compositum. vt dicit philosophus p^oz
mo pibermēas q^o ps nominis simplicis
nec significat nec apparet significare. fz
pars nominis compositi apparet signi
ficare. licet non significet. Replica
contra. quia pars nominis simplicis
aliquid significat quod non est de intel
lectu totius. vt domus. li do. signifi

eat li mus etiam. ergo non est differen-
tia inter simplex et compositum. Respon-
detur quod nomen compositum imponit
ad significandum ex partibus suis sim-
pliciter non. Et si aliquando partem si-
gnificantem habeat. non tamen impo-
nitur ad significandum ex illa parte. p-
pterea accidit nomini simplici quod ha-
beat partem significantem non autem
nomini composito. Ad 5° dicitur quod no-
me diffinitum hic a magistro est compositum
nomen diffinitum a pho quod nomen diffini-
tum hic competit nominibus vocalibus et scri-
ptis et obliquis rectis finitis et infinitis.
Nomen autem diffinitum a pho non compe-
tit nisi vocalibus rectis et finitis. quare
non convertuntur.

Verbum est terminus. etc. Con-
tra aliquod est verbum quod
non est terminus temporaliter signifi-
catum prima particula male posita. contra tenet.
ans probat. quod illud quod non significat ac-
tionem vel passionem non significat tempo-
raliter. sed aliquod verbum. puta sum es. etc.
quod non significat actionem vel passionem
non significat temporaliter contra nota cum
minoris per donatum dicentes quod verbum ne-
utrumque scilicet quod non actionem vel passionem
solum substantiam significat. maior pro-
batur. quod proprium verbi est significare
actionem vel passionem per donatum. sed
a quocumque subiecto remouetur unum
proprium verbi ab eodem remouetur quod
cumque aliud. proprium verbi remouetur a
sum es est. Uel breuiter sic quod solam sub-
stantiam significat non significat tem-
poraliter sed verbum substantiuum solam
substantiam significat. non significat
temporaliter. Confirmatur. quod verbum si-
gnificat per modum fieri et fluxus per aucto-
rem modorum signandi. scilicet sum es est non signat
sic. sed significat per modum quietis. 2° 5
2^a particulam participium est extremorum
vinitium. per particula male posita. ans
probat quod dicendo. ego amans petrum.

li amans vult extrema. 3° contra terti-
am particulam pars huius verbi per le-
go significat separata. ergo etc. Et si di-
cis quod non significat aliquid quod sit de intel-
lectu totius. Contra nam hoc totum ple-
go significat perfecte legere. et 1^a pars le-
go significat legere quod est pars illius si-
gnificati. Simile argumentum potest
adduci contra diffinitionem verbi quod fu-
it adductum contra diffinitionem no-
minis.

Ad hec respondetur. Ad primum ne-
gatur antecedens. Ad probationem ne-
gatur maior. scilicet quod illud quod non significat
actionem vel passionem non significat
temporaliter. Et cum tu dicis proprium
verbi est significare actionem vel passi-
onem secundum donatum ergo etc.

Dico quod sic habet intelligi. quod signifi-
care per modum agendi vel patiendi est p-
prium verbi et hoc bene competit ver-
bo substantiuo sum es est. Et cum tu re-
sumis quod solam substantiam significat
non significat temporaliter dicitur quod
hoc verbum substantiuum significat sub-
stantiam non per modum quietis. Et
quod significat sic substantiam bene po-
test significare temporaliter. Ad con-
firmationem nego minorem scilicet quod
verbum substantiuum non significet per
modum fluxus et fieri. Et ad probatio-
nem cum tu dicis. significat per modum
quietis nego. Unde dico quod hoc verbum
sum es est. licet significet quietem non
tamen per modum quietis. sed per mo-
dum fluxus et fieri. Unde sicut aliud
est significare actionem et aliud per mo-
dum actionis. Ita aliud est significare
quietem et aliud per modum quietis. Il-
lud enim significat per modum actio-
nis quod significat significatum suum
ut tempore mensuratur. Sed significa-
re actionem est significare talem actum.
siue ut mensuratur tempore siue non.
Verbum infinitum non significat acti-

onē sed p̄uatiōnē actionis. ⁊ tñ s̄ḡt tē
 patr p̄o peribermenias. q̄ nō solū actō
 sed ēt p̄uatiō actionis mēsuratur tpe
 vt dicit p̄hs 4° p̄h̄corum. tractatu de
 tēpe. Illud significat per modū quietis
 q̄d s̄ḡt significatum suum non vt men-
 surat tēpore. S̄ḡt aut̄ quietē quod si-
 gnificat p̄uatiōnē motus. siue mēsuratur
 tēpore siue nō. Et sic p̄s respōsio ad
 illud. Ad 2° dicitur q̄ p̄icipium nō
 est extremorū vnitiū. q̄ illd ē extremo-
 rum vnitiū q̄d regit extrema. partici-
 pliū aut̄ nō regit casū a pte ante s̄z soluz
 a pte post. id nō vnit extrema sicut x̄bū
 Ad 3° dicitur sicut ibi Ad replicam
 dicitur q̄ taz verbum simplex q̄ com-
 positum significat vnū conceptū sim-
 plicem. sed est differentia. q̄ verbum
 simplex imponitur ab vno cōceptu sim-
 plici ad signandum illū. s̄z verbū cōpositū
 impōit a duobus cōceptib⁹ s̄ḡt tñ sim-
 plicē. Et sic nego q̄ pars s̄ḡt ptē. Nec
 s̄ctus doctor p̄o periber.

Ratio est terminus rē. Con-
 tra primam particulam arguit̄
 sic. Oratio est congeries termi-
 norū. q̄ non est terminus. tenet cōsequē-
 tia quia cumulus lapidū nō ē lapis.

Cōfirmatur q̄ terminus diffinit̄ p
 orationē. q̄ oratio nō d̄z diffinire p ter-
 minū. tenet cōia q̄ idē eēt not⁹ ⁊ igno-
 ritus respectu eiusdē. 2° 5° 2° pticulā
 arguitur sic. q̄ si quis dicat. quis currit
 ⁊ respōdeatur for. li for. ē oīo per p̄hm
 p̄o peribermenias ⁊ tñ partes separate
 non significāt. ergo rē. Similr dicēdo
 oīs homo est risibilis ⁊ eo. lic 3° ē oīo
 ⁊ tñ ptes eius n̄ s̄ḡnt separate. q̄ rē. 3°
 arguitur deum eē non est oratio. s̄z deū
 esse ē s̄ḡrū illius orationis mētalis de-
 est. q̄ nō ē oīo. cōia patet cū m̄sior. ma-
 ior. p̄batur. q̄ s̄ḡtum huius orationis
 mentalis ē res ex animaz que nō ē oīo.
 nisi velles dicere q̄ datur. p̄positio re-
 alis q̄d fatuū ē dicere. 4° arguit q̄ dif-
 finitio sit d̄minuta. q̄ oratio significat

tpaliter ⁊ tñ illa particula nō ponitur i
 diffinitione eius. ergo rē. cōia nō cū m̄s-
 nori. maior. p̄batur. q̄ illud s̄ḡt tēpalr
 cuius p̄s significat tēpaliter. sed verbū
 q̄d ē pars oīois s̄ḡt tēpaliter. q̄ rē.

Itē bec diffinitio nō cōuertitur cū diffi-
 nitione orationis data ab Aristotile. q̄
 mala cōsequentia patet cum antecede

Ad primū negatur cōia. Et rō ē q̄ ter-
 minus diuiditur cū altus sit complexus
 alius incōplexus ⁊ cōter quibz illorū d̄f
 terminus. lapis aut̄ non diuidit̄ sic. pp
 q̄d dicatur aliquis lapis cōplexus. con-
 cedo tamē q̄ sicut. cumulus lapidū nō
 est vnus illorū lapidum cumulatorum.
 Ita congeries terminorum non est vn⁹
 istorum terminorum. potest tamen di-
 ci terminus. Ad cōfirmationē dicit̄
 q̄ diffinitur oīo per terminū a p̄iori. s̄z
 termin⁹ diffinitur p oīonē a postero-
 ri. Uel dic vt dictū ē in qōne secūda am-
 ple. Ad secundum dicitur q̄ d̄ v̄rru-
 te fermōis nō ē oīo li fortes. nec li eo.
 fm tamen cōmuncem v̄sum loquēdi sic.
 q̄ in prima verbū p̄cedētis interroga-
 tionis intelligit̄. In secūda implicite ē
 subiectum p̄dicatum ⁊ copula p̄ce-
 dētis. p̄positionis. ⁊ sic implicite sūt p̄-
 positiones. ita implicite h̄nt partes.

Ad tertium dicitur q̄ li deum esse
 potest capl dupliciter. Vno modo vt si-
 gnum. Alio modo vt significatum. p̄o ē
 oratio. secundo modo non: ⁊ tunc est si-
 gnificatum illius p̄positionis menta-
 lis deus est. Ad quartū negatur aā-
 cedens. Ad probationem dicitur q̄ pro-
 bat tantum q̄ aliqua oratio significat
 temporaliter. vt illa cuius verbum est
 pars sed non probatur de omni oratio-
 ne. Particule autem que debent poni i
 diffinitione debent conuenire cuilibet
 contento sub diffinitio aliqua autem est
 oīo i q̄ n̄ est x̄bū vt l^o bō asin⁹. Ad aliū
 p̄s q̄ maḡ accipit largi oīonēz q̄ p̄hs.

Propositio est oratio indicati-
 ua. rē. Cōtra pmā pticulā ar-

gultur sic. In diffinitione non debet po-
ni genus remotum. sed proximum per
phm 6° topicorum. sed oratio e genus
remotum ppōis. qz oratio diuidit p p/
fectā z imperfectā. z oīo pfecta diuidi-
tur in indicatiuā impatiuam fm magr z
ita q oratio pfecta est gen^o primum. z
nō oratio g rē. Cōfirmat. qz oratio ē
vox fz phm p^o peribermentias. z p Bo/
etiū dicētem q oratio est oris ratio z n
quelz ppō ē vox g particula male posi-
ta. 2° s secundā pculam. aliqua est p/
positio que nō ē oratio indicatiua. g rē.
aīis pbatur. Si antixps eēt albus anti
xps eēt colorat^o est propō. qz oīs cōditi-
onalis ē ppō tñ nō est indicatiua.

Confirmatur argumēto magr q il-
la antixps eēt albus ē ppō ex quo ē ps
illius cōditōal. z tñ nō ē indicatiua. g rē.

Cōfirmatur 2° qz deū esse ē ppō z tñ
nō est oratio indicatiua. g rē. ontia nota
cum minoz maioz pbatur. omne verū
est ppositio deū esse est verum. g deū eē
ē propositio. Cōfirmatur 3° omne si-
gnificās vez vī falsum ē propositio de-
um eē sīgt verum vī falsū g deū eē ē p/
positio. Cōfirmatur 4° qz oēs propo-
sitiones euclidis sūt infinitiue. vt patz
expto in i^a scia g rē. 3° contra tertiāz
pculam. s. li signs arguit sic. ppō i li^a
clauso est ppositio z tñ illa nec sīgt ve-
rū vel falsum. g rē. ontia nota cum maio-
ri. minoz pbatur qz intellectus non cō-
siderat de illa. igitur illa nō significat. t3
consequentia. qz significare est aliquid
intellectui representare. Confirma-
tur quia propositō vocal^{is} nec significat
verum nec falsum. quia aut anteqz pro-
feratur. aut quando profertur. aut post
qz prolata. est non primo nec 3°. qz tunc
non ē. qz nō 2° probatur. qz qñ vna ps
est. altera nō est. nec vnqz tota simul est
tunc sic. nō pī^o significat vez vī falsūz
qz sit tota. sed nunqz tota est. g nunqz si-
gnificat vez vel falsū ontia nota cū mi-
nozi. maioz probat. qz nō pōt significā

quod non est. Quarto arguitur con-
tra quartam particulam verum vel fal-
sum arguitur sic. Omnis oratio indica-
tiua significat verum vel falsum. ergo
frustra ponitur verum vel falsūz signi-
ficans. ontia p3. aīis probatur. qz si nō ma-
xime esset pp illas propositiones. sor-
tes pōt. plato icipit. quas dicit magr nō
significare vez vel falsū cū perfectūz
sensū nō generent i animo. auditoris.
Sed q significēt verum vī falsū argu-
itur sic. sor. potest currere. g sor. ē potēs
currere tunc vītra sor. ē potēs currere
g sor. ē potēs. tenet. ontia a minus cōi ad
magis cōe affirmatiue z sine distributi-
one. qz oē potēs currere ē potēs z non
ecōtra. tūc vītra. sortes. ē potēs. g sor.
potest. tenet consequentia ab eodez ad
idem z antecedēs est verum. g z conse-
quens quod est propositio assumpta.

Confirmatur quia sequit^{ur} sor. habet
potentiam ad currendum. g sor. habet
potentiam. ergo est potēs. ergo sor. po-
test. Omnes iste consequentie sunt bōe
z antecedens est verum. ergo z conse-
quens est verum. Confirmatur secū-
do qui in diffinitione non debet pōi nō
ambiguitatis cum diffinitio detur cau-
sa notescendi. s3 li vel est nota ambigui-
tatis. ergo male ponitur. Quinto cō-
tra totam. aliqua est oratio indicatiua
verum vel falsum significans que nō ē
ppositō vt illa berta. est albus. ergo dis-
ti^o mala cōsequētia tenet cum maiozi. z
minoz patet cum sit oratio incongrua.

Confirmatur quia dicendo ba ē ba
est oratio indicatiua verum vel falsum
significans z tamen non est propositio.
ergo rē. consequentia nota cum maiozi
minoz probatur. quia nec est categori-
ca nec ipotbetica. quia nihil sbicitur. qz
si eēt aliqd subz maxime suppōz mā-
tr s magistz intractu suppōz dicētē
qz sbz solū suppōit mātr qñ pdicatu ē se-
cūde itētois z sbz p^o aut qñ addit signū
mālitat^{is} sbo qtr nō ē hic ergo rē.

Ad hec respondetur. Ad primum respondet magister egidius primo primum. q. apud logicam non est aliqua oratio nisi perfecta supponit enim logicus congruum et perfectum ideo per orationem datur intelligi perfecta oratio. Vel aliter potest dici q. genus remotum contractum per differentiam ultimam potest poni in diffinitione ut hic.

Ad confirmationem dicitur q. oratio accipitur dupliciter. scilicet proprie et communi. proprie est solum in voce ut sonaret in mologia nominis. Communiter autem accipitur pro omni oratione scripta vocali et mentali. philosophus autem accipit orationem primo modo magister autem 2.º. Et si diceret quare philosophus solum determinat de vocali. Dicit q. 1.º magister nota est et magis mediante illa sunt disputationes que mediantibus alijs. Ad 2.º dicunt quidam rudes negando q. ista sit propositio. scilicet sit condicionalis. Si antichristus esset albus antichristus esset coloratus. Et dicunt q. diffinitio magistri solum continet veritatem de propositione simplici sed non de composita ex pluribus. Ista responsio nimium vana est quia omne diuisum predicatur de diuisis. scilicet primo diuiditur in categoricam et hypotheticam ergo hypothetica est propositio: et sic condicionalis erit propositio. nec potest dici q. cum diffinit magister propositiones strictius accipit propositionem quam cum diuidit. quia post datam diffinitionem immediate diuidit. Aliter ergo superius solutus respondere et dicere q. sicut est duplex propositio categorica. scilicet propria et impropria. Propria categorica est oratio in indicatiua verum vel falsum significans. Impropria categorica est que habet modum categorice proprie. tamen non est indicatiua. habet autem modum categorice proprie quia habet subiectum predicatum et copulam partes principales sui. ut illa. Si antichristus esset albus. Ita duplex est hypothetica. scilicet propria et impropria

Propria est cuius partes sunt categorice proprie. Impropria est cuius partes principales sunt categorice improprie. Dico ergo q. hec diffinitio competit proprijs et veris propositionibus categoricis et hypotheticis et non improprijs. Hec responsio est pulchra et multum apparens. quia tamen video sequi vnum ad ipsam quod non placet mihi quod volo tibi dicere nunc. Ideo aliter responderem nunc. scilicet q. orationem significantem verum vel falsum esse indicatiuam est dupliciter. scilicet formaliter et equaliter. Formaliter dicitur quando in ea est verbum indicatiuum. Equaliter est quando in ea non est verbum indicatiuum ita q. significat sic verum vel falsum quiescenter sicut alia in qua est verbum indicatiuum ut illa. si antichristus esset albus antichristus esset coloratus equaliter huic si antichristus est albus antichristus est coloratus: nec vna significat magis verum vel falsum quam alia. Ad propositum ergo dico q. illa particula indicatiua competit cuilibet propositioni categorice vel hypothetice. formaliter vel equaliter. Et hoc sufficit. Ad primam confirmationem magistri dicit q. illa non est categorica quia non significat verum vel falsum quiescenter: sed se habet per modum categorice. et hoc sufficit ut sit propositio condicionalis. Ad secundam affirmationem negat maior. Ad probationem negatur consequentia. quia in minori sumit li verum nominaliter et resolutiue propter determinationem adiectiui nominalis. In maiori vero li verum sumit aduerbialiter vel modaliter. Non enim per aliquid est determinatum sed est determinans orationem infinitiuam. scilicet ad concludendum illud debet assumi in minori. scilicet deum esse aliquod verum quod est falsum nominaliter. n. sumptum supponit pro propositione vera. aduerbialiter vero supponit per signum propositionis. Hec est ratio magistri in logica magna. Ad 3.º confirmationem cum dicitur Omne significans verum vel falsum est

ppō. dico q̄ verū ē si significet quiescē
ter. sed deī esse sīgt̄ vez̄ v̄l flz̄ q̄scēt̄.

Ad quartā cōfirmationem de ppōi-
bus Euclidis cum dicit̄ q̄ oēs sunt īfi-
nitie ⁊ non īdicatiue. dī q̄ subordinant̄
īdicatiuis. at̄ nō essent vere. Ad 3^m
principale dī q̄ accipitur li sīgn̄s vt dī-
cit potentiam siue aptitudinem ⁊ non
actiuam. sīgt̄um verū vel falsū. Ad cō-
firmationem dī q̄ sīgt̄ verum vel fal-
sum. q̄n pferi ⁊ q̄n plata ē p subordina-
tionem ad vnam intellectam q̄ sīgt̄ vez̄
vel falsum. Ad 4^m pncipale rīdetur
communiter distinguendo q̄ li potēs po-
test dupl̄r teneri. s. nominal̄r ⁊ pncipal̄r.
Si pncipal̄r negat̄ ista cōia. for. est po-
tens currere. ergo for. ē potēs ergo for-
tes pōt. Contra hanc responsionem
arguitur ex fundamento magistri i tra-
ctatu contra consequentias penultimo
cap^o i responsione. Ad 7^m argumen-
tum. vbi declarat q̄ potens esse capitur
dupliciter scilicet nominaliter ⁊ partici-
pialiter. Nominaliter sumptū idem est
quod ens: q̄ omne potēs esse est ens. ⁊
omne ens ē potēs esse. i. ens hīs potētī-
am quandam. Participialiter autem nō
couertitur cum li ens. q̄ potest dici taz̄
de eo quod non est q̄ de eo quod est.

Nam vez̄ ē dicē. antīps est potens cē
sumēdo participialiter. falsum tamen ē
dicere q̄ antīchristus sit ens. Et sic patz̄
q̄ sumendo participialiter minus com-
munis est q̄ sumendo nominaliter. er-
go sumendo nominaliter illa consequē-
tia v3. for. est potens. ergo for. potest ab
inferiori affirmatiue quod negant.

Item maxime negant negan^o illam con-
sequentiā. for. est potens currere. er-
go for. est potens sumptum participia-
liter. quia potens participialiter est cō-
mune ad potens currere ⁊ ad potens
cantare. ⁊ ita de alijs. ergo ab inferiori
ad suum superius valet. Ideo ali-
ter dico q̄ potens pncipaliter sumptū

potest sumi dupliciter sicut etiam hoc
x̄bū pōt. s. vt famulare et nō vt famulare.
Si. sumatur vt famulare est. ista propō
non videtur intelligibilis. for. est potēs
for. potest nisi sequatur illd cui famula-
tur. Si vero sumatur non vt famulare
propositio est intelligibilis sine addito.
⁊ significat non quidem ens habens po-
tentiam. sed cui non repugnat esse.

Ad cōfirmatōez ergo argumētū dicit̄
cedēdo 2^m ⁊ 3^m cōiaz sumendo li po-
tēs ⁊ pōt participialiter vt nō famula-
f. Si vero sumatur vt famulare negatur
quolibet illarum quia propositiones in
quibus potest ponitur ⁊ potens non sē
intelligibiles cuz non additur illud cui
habent famulari ⁊ in hac responsione
multum letatus est animus meus.

Ad confirmationem p̄limam respō-
dent senenses negando hanc consequē-
tiam. For. habet potentiam ad curren-
dum. ergo fortes habet potentiam quo-
ntam hoc quod dico for. habet potenti-
am est propositio equiuoca ⁊ p̄res mo-
do nulla propositio plures est propo-
sio. nec antecedens nec consequens. cuz
omnis ppō sit vna ppositio. Et hoc vo-
luit dicere magister q̄ non generat per-
fectum sensum i animo auditoris. sicut
nec aliqua equiuoca facit. Est. n. equiuo-
ca quoniam posse ē equocum ad posse
esse ⁊ ad posse operari. Sed istant ip-
si contra se probando q̄ ppositio equi-
uoca sit propositio. ⁊ q̄ significat verū
vel falsum. vt illa canis currit: quoniam
si li canis stat. p cane latrabili ē vera. si
p̄sidere est falsa. ergo cum sit equoca
stat idifferenter. q̄ significat vez̄ v̄l fal-
sum. Item si est ppositio equiuoca aut
ca^a aut ipo^a. ⁊ omnis talis ē propō. q̄
equiuoca ē propō. Ad p̄mū dicunt q̄
ar^m cōcludit q̄ ipsa significat idifferēt̄
vez̄ v̄l flz̄. s. nō definite vez̄ vel flz̄. qd
regrit ad h̄ q̄ sit ppō. Et si arguit̄ s̄ h̄.
q̄ ppō dubia est ppō. ⁊ tñ nō sīgt̄ deē-
minate vez̄ v̄l falsum i aīo auditoris.

Dicitur q^d propositio du^a significat ita
determinare verum. q^d n^o falsus. aut ita
falsum q^d n^o ver^u. s^z dubitās nescit ill^u
esse ver^u nec illud esse falsū. Ad 2^{am} p^o
q^d sicut ē equoca ita ē equiuoca cathe/
gorica v^t ipotetica. vⁿ lⁱ equocū ē ē/
nus distractiuus. ppōis. l^o n^o valet ē p/
positio equoca. g^o ē ppō. Hāc r^osiōez
volui ad plenū recitare. q^d subtilis est.
Unⁱ. pace alioz dicā senēses inter alios
acutissimos iuenio. l^o eoz dicta liben/
ter inspicio. pōt t^u alⁱ r^uderi. t^u p^olⁱse
sicut ad argumētū p^oncipale dⁱr. Ad
2^{am} cōfirmationem dicūt q^d q^ui
ista nota vel ē cōiungens duo quorum
t^un^u vnum dⁱr ē diffinitio ē cum ambigu/
itare. s^z q^ui ē cōiūgēs duo quorum q^uib^z
dⁱr ē diffinitio. v^t hic nō ē cum ambigui/
tate. Hec respōsio nō placet q^d subⁱ
simplicis passio dⁱr esse simplex. J^o dica/
tur alⁱ r^u finⁱ itētionem magⁱ i p^oncipio p^oz
q^d ver^u v^t falsum ponitur p^o v^a passioe
simplicis ppōis. t^u q^d ignoram^u nomē ei^u
circuloquimur p^o hoc dⁱstinctum verum
vel falsum. q^d t^un^u nec verum vel falsum
nec illud q^d idicatur per illa ē passio p^o
positiois. v^t ifra patebit cum dⁱtermina/
bitur ē propositioe vera. Ideo meli^o
dicitur q^d per significans verūz vel fal/
sum circuloquimur passionem sim/
plicem propositionis. q^d significare ve/
rum vel falsum est illud q^d est propriū
propositionis. n^o āt verum vel falsum.
Ad 5^{am} p^oncipale dicitur q^d ista berta
est albus n^o ē propō nec significat ver^u
vel falsum. quia est incongrua. p^osup/
ponitur. n. q^d propositio sit o^o cōgrua.
q^d o^o diuiditur i p^ofectam t^u i imp^ofectā
Et perfecta diuiditur i indicatiuam. t^u
oratio perfecta ē cōgrua dictionum o^o/
dinatio. Ut alⁱ r^u dicitur q^d significat fal/
sum. Et cum dictis. non est propositio.
nego. immo est propositio falsa. q^d signi/
ficat q^d Berta est aliquis albus quod ē
falsum. Ad confirmationem dicitur
q^d non est propositio. Et cum tu probas

q^d non q^d nō est cathegorica nego. t^u ad
probationem non est h^u aliq^u subⁱ. q^d si
esset staret māt^r ccedo. t^u cum tu argu/
is q^d nō staret māt^r nisi q^ui ipsum subm
est termin^u p^o intētionis t^u p^odicatū 2°.
aut quādo addit signum mālⁱtatⁱs. Dⁱr
q^d illud ver^u ē i c^onis p^o se sⁱgⁱtⁱuⁱs s^z de
termino n^o p^o se sⁱgⁱtⁱuⁱo nō vnde talis nō
p^o se sⁱgⁱtⁱuⁱus sp^o stat materiāl^r.

U^t p^oncip^o diuisio ppōis sit bⁱn^a data
cum diffinitionibus suis t^u mēbroz. v^z
alia cathegorica. alia ipotetica.

Ontra diuisionē arguit sic. Ut
est diuisio generis in spēs. vel
analogi i analogata. v^t lⁱ bⁱ i ac/
cidētia. s^z nec sic nec sic. g^o t^u c^o nō sit dⁱ
uisio generis i spēs. sed analogi arguit
sic De ratione generis ē eq^ul^r p^oncipari
a spēbus. s^z cum ppō p^oncipatur
a cathegorica q^u ab ipotetica. g^o nō ē
genus ad ista. c^onia nota cū maiori. min^o
batur. q^d ipotetica nō est indicatiua nⁱ
si ratione partium cathegoricaz. 2° q^d
nō sⁱgⁱt ver^u vel falsum nisi rōne p^orium
3° sic. spēs positaz sub genere vna n^o
ē p^oncip^o alia. sed cathegorica ē p^oncip^o ipo/
thetica. g^o ppō nō ē ge^o ad i^o. c^onia nō cūz
maiori. minor. pbatur p^o. q^d pars est p^o/
o^o nā toto. sed cathegorica ē ps ipothe/
tice. 2° q^d cathegorica simplicior ē. ipo/
thetica aut compositior. s^z simplicior p^o
est compositior. Q^ui nō sit diuisio ana/
logi sed generis probatur sic. Illud q^d
p^odicatur i q^d dⁱ plurib^z differētib^z spe/
cie est genus ad illa. s^z ppō p^odicatur in
q^d de cathegorica t^u ipotetica que dif/
ferunt ip^o. g^o est genus ad illa. c^onia nota
cū maiori p^o diffinitionē generis minor
p^o secūda p^ote nō ē. s^z q^d cathegorica t^u ipo/
thetica differunt specie. p^oncip^o p^oncip^o pba/
tur. s^z q^d p^opositio p^odicat^r i q^d dⁱ illis.
Ad interrogationem factā i quid ē il/
lis cōueniēter r^udet p^o ppōez. g^o p^oposi/
tio p^odicatur i quid de illis. tenet c^onia.
antecedens probatur. quia ad interro/
gationem factam per quid ē aliquo cō

uenienter responderetur per diffinitionē
et per illud quod ponitur prius loco dif-
finitionis. sed propositio ponitur in pri-
mo loco illarum diffinitionum. ut patet
cum dicitur propositio categorica est
illa idest propositio que habet subiectū
predicatum. et ita de hypothetica.

Secundo. sic. si esset analogum et non
genus: hoc esset quia prius competere ca-
thegorice. et posteriori ipo^{te}. et sic est ornē i-
dicatum et si signum verum vel falsum co-
peteret ipo^{te} ratione categorice quod tūc
est falsū. probat sic. quia aliqua est ipo^{te} quod si-
gnificat verum vel falsum. et partes ei⁹
categorice non significant verum vel falsum. ut
illa. si antichristus esset albus. antichristus esset co-
loratus est conditionalis vera. et tamen
categorice non significant verum nec fal-
sum. 2° sic enuntiatio et propositio sunt idē
reale. enuntiatio autem diuiditur a philosopho per
ibermentias in enunciationem ynam et
enunciationem plures. Enunciatio plu-
res diuiditur. quia aliqua est equiuoca et
alia in qua sunt due propositiones inconiuncte
ut tu curris et tu sedes. Enunciatio yna
diuiditur in categoricam et hypotheticam. et tunc
arguitur sic. aliqua est propositio que nec est ca-
thegorica nec hypothetica. ergo diuisio mala. tenet
omnino antea probatur. nam enuntiatio
plures non est categorica nec hypotheti-
ca. et tūc ipsa est propositio. ex quo propositio et
enunciatio idē sunt reale. Tercio sic
incipiat quis proferre illam propositi-
onem homo est animal ita quod nūc non profe-
rat sed immediate post hoc successiue.
tunc a propositio immediate post hoc
erit et non categorica nec hypothetica. quod erit pro-
batur. quia quā prius successiue est totū succes-
siuū est. scilicet ista est successiua. ergo et non sit ca-
thegorica probat. quia non prius est cathe-
gorica quam habet subiectum predicatum
et copulam principales partes suas scilicet im-
mediate post non habebit subiectum pre-
dicatum et copulam. ergo immediate post
hoc non erit categorica nec etiam hypo-
thetica ut patet quare et. Quarto

sic. Omnis homo est animal. tu es homo
ergo tu es animal. ista consequentia est
bona. ergo antecedens est propositio non
categorica ut patet nec hypothetica quia
per nullam notam coniunguntur cathe-
gorice. Quinto sic homo currit et non
currit. non est propositio categorica.
quia partes principales sunt categorice
nec hypothetica quia esset copulatiua
sed prima pars est vera et etiam secunda
cuius subordinetur huic mentali homo non
est currens. que est vera. ergo est vera.
quod est falsum. Sexto contra diffiniti-
onem propositionis categorice argui-
tur sic. Illa est categorica rosa est et tūc non
habet predicatum. ergo diffinitio mala. con-
sequētia non cum maiori. minor probat. quia si
diceretur huius predicatum hoc esset implicite
quia subordinat isti. rosa est ens. Sed contra
stat propositio esse falsam ut in hieme nulla ro-
sa existere. quia 2^a est vera ut patet per magistrum
in posteriorum in 1^a questione. Ut patet de non enun-
te habeat scia. ergo yna non subordinatur al-
teri. Septimo sic. Si quis iterum. Quis
currit. respondet fortis. si fortis est propositio
quia significat verum vel falsum. non hypothe-
tica. ergo categorica et tūc non habet predi-
catum et copulam ergo diffinitio mala.

Contra hypotheticam nolo nūc arguere scilicet
loco suo in de hypotheticis arguere.

Ad hec respondetur Ad primū cōter
dicitur quod diuisio propositionis in cathe-
goricam et hypotheticam est diuisio ana-
logi in analogata et creditur comuni-
ter quod rationes facte pro hac parte con-
cludant. Ad rationes in oppositum di-
citur ad primam quod quia propositio non
est terminus yniuocus ideo non est ge-
nus quod non sit yniuocus hoc pro tanto quod
terminus yniuocus est terminus sim-
plex significans plura secundum eandem ratio-
nem equaliter. cum autem propositio non
significet equaliter sed secundum prius et po-
sterius. non est genus et sic negant maio-
rem: Ad secundum dicitur concedē-
do quod hypothetice competit ratio categorice

gorice. et cum dicis quod aliqua ipotetica
 signat verum vel falsum et non ratione categorica
 rati. ut ista. si antixps esset albus antixps
 esse coloratus. De negando quod illa additio
 nalis prope sit vera. scilicet de vera ipsope et bona
 Si autem aliquid est ipotetica quod prope datur
 vera hoc est ratione categorica. In ratione
 2^a arguitur sic. propositio additio nalis fa
 cta est ipotetica. ergo propositio est oratio in
 dicatiua verum vel falsum signans. et si sic. ergo
 est vera vel falsa. Contra rationem com
 mune hoc argumentum volo dimittere in
 solutum non quod putet non posse solui: sed ut
 ostendat probitatem opinionis aduerse: quam
 probabiliter toties tenui. est. n. nimis cras
 si ingenij nescire. vnde deuiare a via com
 quam nullus ignorat. Jo tenedo quod pro
 positio diuiditur sicut genus in categorica.
 et ipotetica. Respondendum est ad rationes
 in oppositum. Ad primum negat minor
 scilicet quod propositio per primum principetur a cate
 gorica quod ipotetica. Ad probatorem
 cum dicitur. Ipotetica non est indicatiua nisi ra
 tione primum categoricarum scilicet nec si
 significat verum vel falsum nisi ratione primum
 um hoc negatur. et si dicis. ratione cuius dicitur
 quod ratione notae vniuersales tales partes. vnde in ipo
 thetica forma est ipsa nota vel copulatio
 nis. vel disunctionis vel additionis ma
 teria vero sunt categorice. quicquid autem
 inest perfectionis ipotetice inest ratione
 forme sue vniuersales tales partes. non di
 co ratione forme absolute: sed ratione
 forme vniuersales partes. Ipotetica igitur
 est indicatiua et signat verum vel falsum
 ratione talis note vniuersales partes. Et si
 dicis ipotetica non est indicatiua nec
 significat verum vel falsum nisi categori
 ce sint tales ergo ipotetica est huius
 modi ratione categorice. Dicitur pri
 mo negando antecedens. quia ostensum
 est quod illa. si antixps esset albus antixps esset
 coloratus significat verum vel falsum. et tamen non
 la suarum partium significat verum vel
 falsum: et adhuc concesso. antecedente
 negatur consequentia sicut non valet an

mal rationale non est disciplinabile nisi
 si homo sit disciplinabilis. ergo homo est
 causa quod animal rationale sit disciplina
 bile non valet. Similiter non valet pro
 positio negatiua non significat verum
 vel falsum nisi affirmatiua significet ve
 rum vel falsum. ergo affirmatiua est ca
 usa quod negatiua significet verum vel fal
 sum. non valet. quia equaliter propositio par
 ticipatur ab affirmatiua et negatiua. ut
 infra declarabitur. Ad 2^{am} dicitur quod ca
 thetica et ipotetica prout comparantur adiuces et prout com
 parantur ad propositum. Si comparatur adiuces
 categorica prior est ipotetica ut argu
 menta conuincunt. Si autem ad propositum
 vna non est prior altera quod equaliter partici
 pant ratione propositum. Ad formam ergo
 argumenti respondendo dico negando
 maiorem. scilicet quod vna species non sit prior
 alia si fiat comparatio adiuces: conce
 do tamen quod vna non est prior alia in parti
 cipando genus. Ad secundum princi
 pale dicitur quod propositio vna diuiditur
 in categoricam et ipoteticam. propo
 sitio autem absolute non diuiditur. et sic
 non est inconueniens quod aliqua sit propo
 sitio que non sit categorica nec ipoteti
 ca. Ut dicitur quod omnis propositio est vna.
 Et si dicis philosophus diuidit enunciatorem in
 vnam et partes. ergo aliqua propositio est vna. Dicitur
 quod non prope dicitur sed ipsope que admodum
 homo diuiditur in vnum et plures. et tunc diui
 sum ipsope non oportet quod predicetur de quibus
 membro diuidetur. Et si queris an pro
 positio equiuoca sit vna potest dici quod est vna
 materialiter et plures hoc formaliter. Ad
 3^{am} dicitur magis in logica magna negando
 quod immediate post hoc erit a propositio.
 Ad probationem quando dicitur quod per suc
 cessum est totum successum. Dicitur conce
 do quod quicquid est successum pars est scilicet et
 totum est. sed negat quod in successum quicquid
 per erit totum erit. quod post hoc erit aliquid
 per hore future. non tamen hora futura erit.
 sed in tota hora erit bene tamen imme
 diate post hoc erit ita quod hec hora non est

et immediate post hoc erit. et ita quod hec propositio est. quia erit ita quod immediate post hoc a propositio subordinatur uni mentali in qua non prius est subiectum quam predicatum. Uel aliter dicitur et clarius concedendo quod illa propositio immediate post hoc erit. et cum arguitur. non potest erit quam subiectum et predicatum. dico quod verum est si sit propositio scripta vel mentalis. sed de vocali ipsa erit quandoque cui illa subordinatur erit modo in mente post hoc illa mentaliter erit cui subordinatur illa in mente. scilicet dicentis et audientis. Et si dicis est possibile est quod quis inueniat unam propositio nem de nouo et quam primum inuenierit subiectum proferat illud. deinde verbum inde predicatum. ita quod sicut successive inueniet ita successive proferat. quid ergo dicere ad hoc dicitur quod cum proferet predicatum illa vocalis erit quod iam mentalis est cui subordinatur. Ad 4^{am} dicit magister in logica magna quod est copulativa et non valet non est nota copulatio. ergo non est copulativa. quod dicendo fortes currit et fortes mouetur. et contra licet contra est copulativa. et tamen non est. nota copulatio Sufficit. nam quod teneat implicite. quod subordinatur uni mentali copulatiue. Melius ergo est dicere negando quod non sit ibi nota copulatio. quod est implicite. et hoc sufficit. Ad 5^{am} dicit magister quod est copulativa et 2^a pars est falsa. quia subordinatur isti idem homo qui currit non est currrens. Uel potest dici quod est copulativa in fallanter. scilicet an sit vera vel falsa est ex proposito. noster. id pro nunc non curo de illo. Ad 6^{am} nego minorem. Ad probationem concedo quod subordinatur illi rosa est ens. et cum dicis. fiat propter falsam hac 2^a exite haec dicitur quod licet ens potest capi dupliciter. scilicet nominaliter et participialiter. Si participialiter id est quod exprimitur. si nominatur id est quod habens entitatem. et sic est transcendens et est commune ad ens in actu et ad ens in potestate dico quod illa propositio rosa est. subordinatur huic mentali rosa est ens su-

per illens participialiter. et sic prima est falsa et secunda. non autem subordinatur illi. rosa est ens sumpto ens nominaliter. Ad septimum dicitur quod licet fortes de virtute sermonis non est propositio sed secundum usum communem loquendi. quia subordinatur isti fortes currit implicite et habet copulam et predicatum.

Utrum secunda diuisio sit bene data cum definitionibus membrorum. scilicet alia affirmatiua alia negatiua.

Contra diuisio

nem arguitur sic. Quia vel est diuisio generis in species vel analogi in analogata. sed nec sic nec sic. ergo. probatio minor est primo quod non sit diuisio generis in species. quia specierum positurarum sub genere una non est prior alia. sed affirmatio est prior negatione. ergo et Consequentia nota cum maiori minor probatur. primo quia negatio destruit affirmationem. ergo affirmatio prior est. Secundo quia negatio est diuisio. affirmatio vero est compositio. sed compositio prior est diuisione. ergo et. Tercio quia affirmatio est simplicior. ergo prior.

Quarto quia affirmatio est habitus. negatio vero priuatio. sed habitus prior est negatione. ergo et. Quod non sit diuisio analogi in analogata patet auctoritate Porphyrii Boetii sancti. Thome super libro peribermenas quorum ratio est. Si nullum prius et posterius potest esse sub eodem genere tunc primis subiectis et secundis commune genus non poterit esse substantia quod est falsum. Secundo contra definitiones membrorum arguitur sic. Ista est affirmatiua. non possibile est tunc non currere. et tamen principale verbum negat ergo et. tenet consequentia cum minori. maior probatur. quia illa equaliter huic

neceſſe eſt te currere ſm q̄ expreſſe aſ-
ſcrit philoſophus ſecundo peribermē-
nias capitulo illo. 3° ſiunt. ergo ambe
ſunt affirmatiue.

Tertio ſic. illa eſt affirmatiua poſſi-
bile eſt te non eſſe. ſicut illa poſſibile ē
te eſſe. p̄ p̄m. 2° peribermēnias dicēte
negationē in modalib⁹ debet addi ſino
modali. ⁊ nō verbo. ⁊ tñ x̄buz negat. g.
⁊c. Cōfirmatur q̄ illa. ipſoſibile ē te
eſſe equipollet huic. nō poſſibile ē te eē
q̄ eſt negatiua. ḡ ipſa eſt negatiua. ⁊ nec
modus nec x̄bū negatur. Sitr illa. ſm
eſt te currē equalit huic. non vep̄ ē te
currē q̄ eſt negatiua. ḡ illa p̄ma ē nega-
tiua. ⁊ tamen nec modus nec verbū ne-
gat. 4° iſta ē negatiua falſe hō ē aſi-
nus ⁊ tñ p̄cipale x̄bū nō negatur. ḡ ⁊c
maior p̄ q̄ equipollet huic n̄ ē ita q̄ hō
ē aſinus q̄ ē negatiua. ḡ ē poſt ē negati-
ua. tenet cōtra a ſit. ſicut in illa. nō gl̄z hō
nō currit eſt affirmatiua. q̄. equipollet
vni affirmatiue. vt huic. aliq̄s homo cur-
rit. ita i^a dicitur negatiua q̄ equipollet
vni negatiue. minor argumenti p̄inci-
palis pbat. q̄ ſi x̄bum negatur hoc eſt
quia li falſum includit negationem ſed
arguitur q̄ propter hoc non eſt negati-
ua quia tunc iſta eſſet negatiua ſor. inci-
pit eſſe albus q̄ li icipit icludit negatō
nē alr nō cōſideret. Sitr li differt iclu-
dit negationē ⁊ tñ p̄ ſe ſolum n̄ facit p̄-
pōez negatiua. 5° Iſta n̄ ē negatiua ior
ē n̄ currēs. ⁊ tñ negatio n̄ cadit ſ x̄bum
ḡ ⁊c. cōtra nota cū maior minor pbat
q̄ nō minorē vi bz nega^o ḡ iſti tñi poſ-
ſibile ipſoſibile neceſſariū otigēs ſz iſti
tñi bñt viz ſ p̄cedētes. ḡ nega^o ſitr. Cō-
firmatur argum̄to magri q̄ p̄iacēs v̄lis
negatiue ē affirmatiua ⁊ tñ i ea p̄cipa-
le x̄bum negat. ḡ ⁊c. cōtra nota cum ma-
ior minor pbat. q̄ idē ē x̄bum v̄lis
negatiue ⁊ iue p̄iacētis ſz x̄bum p̄ci-
pale v̄lis negatiue negatur. ḡ ⁊ p̄iacēt
negatur. ⁊c.

6° Iſta cōuertitur hec propō ē vera

nulla chimera ē ⁊ nulla chimera eſt ⁊ p̄-
ma ē affirmatiua. ergo ſecūda i qua tñ
p̄cipale verbuz negatur. ergo ⁊c. cōtra
tenet cūz minor maior pbat q̄ ab vna
ad reliquam valet formaliter conſeq̄n-
tia. ⁊ ecōtra vt p̄z p̄ p̄m i poſtp̄dicamē-
tis i caplo de p̄iori dicentis q̄ hominē
eē cōuertit ad verā de ſe oīes ex q̄ dī
q̄d oīs p̄pō cōuertit cū x̄a de ſeozatōne
Cōfirmatur q̄ ſaltem iſte cōuertunt
nulla chimera ē ⁊ vep̄ ē nullam chime-
rā eē q̄ ab vna ad reliquā valet cōſeq̄n-
tia per illam regulam logicoz. Oīs p̄-
poſitio iſert ſui dictuz eē verum ſz 2°
ē affirmatiua. ḡ p̄ima vt q̄ vna ē pure
negatiua ḡ ⁊c.

Ad hec rñdet. Ad primuz vt recitat
Boetius ex it̄etione Porphirij i p^o p̄-
ibermēnias. Alexander dixit q̄ p̄pō diui-
diſ i affirmatiua ⁊ negatiua ſicut ana-
logū i analogata ⁊ non ſicut gen^o i ſpe-
cies p̄ rōes adductas i oppoſitū. Por-
phirius x̄o vult q̄ ſit diui^o generis in
ipecies propter rationem factam in op-
poſitū quem ſequitur Boetius ⁊ tan-
ctus Tho. Et ad rationes in oppoſituz
reſpondet vnica reſponſione lic dicēs
Non oportet q̄ quādocūq̄ aliqua ſic
habent q̄ vnum eſt p̄ius alio ſunt ſub
genere ſed quēcūq̄ ſecundum eſſe ſu-
um p̄iora vel poſteriora ſunt. ea ſub eo-
dem genere non ponuntur ſicut affir-
mationes ⁊ negationes que ad eſſe ⁊ na-
turam propriam equaliter enūciatio-
nem participant quia enūciatio eſt i^a
in qua veritas ⁊ falſitas inueniri poſeſt
qua in re affirmatio ⁊ nega^o ſunt equa-
liter. Hec ſunt formalia verba. Ex qui-
bus apparet reſponſio formaliter dicē-
do Q̄ licet affirmatio ſit p̄ior negatio-
ne facta compositione inter ſe equalit̄
tamen participant ratione generis. vn-
de affirmatio p̄ior eſt negatione ſm p̄-
p̄iam rationem ſed non ſm rationem
generis ſicut binari^o ē p̄or trinario ſm
p̄p̄iā rōez ⁊ non ſm rationez numeri.

Si autem aliquid sit prius alio secundum rationem alicuius communis ut substantia est prior accitente secundum rationem entis. talis prioritas tollit rationem generis non autem si sit prius secundum propriam rationem. Ad 2^{am} Strobus dat duas responsiones in istis suis. In prima negat maiorem. scilicet quod iste propositioes equivalent non possibile est te non esse et necesse est te esse et ad philosophum dicit quod non vult illas equipollere nisi cum debito modo affirmatio tuo ex^{ta} sicut non possibile est te non currere et ista propositio tu non curris sic primarie signis habet pro contradictorio illam tu curris. et necesse est te currere. In secunda responsione dicit quod equivalent ubi si non te neatur infinite et non negative vide aperte ab eo i. xi. et xij. regulis. Contra primam responsione arguitur sic. Negatio proposita facit equipollere suo contradictorio sed si contradictum necesse est te esse possibile est te non esse. et proposita negatione vni istarum equivalent. et dicendo non possibile est te non esse illa equivalent buic. necesse est te esse quod tamen negat. Contra 2^{am} arguitur sic quod ad faciendam equipollentiam per negationem propositam vni contradictorio opus quod negatio teneat negative et non infinite ut non glibet homo currere. Ideo aliter respondet alij et dicunt quod si est affirmativa non possibile est te non esse quod due negationes faciunt vnam affirmationem. vnde si est negativa possibile est te non esse quod in modalibus de sensu composito habet infinitum tunc est principalis copula quod habet infinitum negatur in illa ideo est negativa et sit affirmativa proposita. negatione. hec est haec et in consequentiis suis. Et si replicas quod ista non est negativa possibile est te non esse quod philosophus in secundo peribermias dicit quod sicut se habet verbum in categoricis ita modus in modalibus sed solum penes habet attenditur affirmatio et negatio in categoricis. et sicut in modalibus penes modum sed cum modus hic non sit negatus. et est affirmativa. Hanc responsionem substitui

nedo cum videatur de mente magistri in equipollentis dicatur quod philosophus non vult aliud nisi quod si sit aliqua negativa de modo quod magis negativa dicenda est ista de modo negato quod de dicto negato quod negativa de modo negat totam propositionem negativam et de dicto negat solum dictum. Vnde dicat quod si negatur quod dicenda est absolute negativa non tamen dicenda negativa modalis nisi negetur modus. Et hoc intellexit philosophus quod si modalis dicitur negativa modalis opus quod modus negetur cuius ratio est quod formale in ipsa ut modalis est. est modus quod dat sibi denominationem. ideo penes ipsum attenditur affirmatio et negatio. Et concluditur sequitur ex illa responsione quod aliqua est negativa que non est negativa de i esse nec modalis. prima responsio tunc est secunda subtilior. Aliter tamen ad principale potest dici tenedo quod modalis sit solum negativa qua modus negatur et non aliter tunc negatur quod illa sit affirmativa non possibile est te non esse. et non valet ista consequentia illa equivalent vni affirmatiue. et est affirmativa quod equivalentia respicit significatum affirmatio autem et negatio respiciunt signum additum ad formale vel non additum. vnde ille equivalent impossibile est esse non possibile est esse et tamen prima est affirmativa et secunda negativa: bene tamen valet in illis de i esse. Ad 3^{am} responsionem est respondendo ad 2^{am} quod dicitur negando quod illa sit affirmativa possibile est te non esse immo est negativa. Ad philosophum dicitur quod vult istam esse affirmativam de modo licet sit negativa de dicto vnde modus absolute dicenda est negativa. scilicet dummodo vni istorum sit nec vel modus vel dictum affirmativa autem est dicenda si nullum negetur aut vtrumque negetur. Aliter tamen potest dici ut supra concedendo illam esse affirmativam possibile est te non esse. et cum dicitur negatur verbis ergo etc. dicitur quod illud habet intelligi in categoricis de inesse non autem in modalibus ut est illa tamen in illa non

negatur verbum principale quod ē in
dicatui modi vt li est. Ad confirmatio
nem dicitur concedendo q̄ ille equiva
lent sed negatur consequentia. ergo si
vna est negatiua ⁊ altera. bene tamen
valet incathegoricis de inesse non au
tem in modalibus. Aduerte tamen
q̄ nulla propositio negatiua modalis
equiualeat affirmatiue modalī nisi alte
ra illarum habeat terminum modale i
cludentem negationem vnde illa non
possibile est esse equiualeat huic impos
sibile est esse ⁊ li impossibile icludit ne
gationem negantem est tamen proposi
tio affirmatiua Similiter falsum est te
esse equiualeat huic non verum est te eē
⁊ li falsum icludit negationem est ta
mē propositio affirmatiua. Ideo dī cōtē
q̄ propositō pōt dici negatiua de re aut
de signo. de signo est quādo ponitur ne
gatio explicite d. re vero implicite quā
do equiualeat alteri negatiue. d. signo ta
mē absolute tantum negatiua. de re tā
tum non debet dici negatiua. Ad 4.
dicunt senenses verbum negari i dicta
propositione q̄ icludit negationē li fal
se nec pp hoc affirmatiue dicte sunt ne
gatiue quia vltra negationē inclusam i
cludunt dicta verba affirmatiōis ⁊ ne
gationis nam negatio in eis inclusa ne
gat verbum nō negatur predicatū a s b
lecto quoniam sicut verum est differo
ab asino ita vere affirmatur dñs ab a
fino de me vt patet. Aliter tamen po
test dici q̄ i^a est affirmatiua. false homo
est asinus ⁊ negat cōsequentia equiualeat
vni negatiue. ergo est negatiua quia i^a
est modalis ⁊ non de iesse q̄ dicē false
homo ē asinus ē dicē falsum ē hominē
esse asinum. Ad 5.º dī q̄ negatio ma
iorē vltz habet s sequentes terminos q̄
li possibile nec^o sed s precedentes non
Luius ratio ē q̄ li possibile et nec^o cuz
faciant sensum compositum possunt
determinare totam compositionem si
ue totaliter precedant. siue totaliter se

quantur. negatio vero hoc non facit.
Ad confirmationem respondet magi
ster q̄ non est contra intellectū regu
le que intelligit q̄ propositio negatiua
est illa in qua principale verbum negat
per negationē existētem aliquid illius.
Aliter tamen potest respōderi ⁊ forma
lius negando minorem. s. q̄ verbū p̄n
cipale in ea negetur. Ad probationē
negatur cōsequentia quia mutatur qd
in quale. Ad 6.º respondet Burleus
in predicamentis concedendo maiorez
scilicet q̄ ille equiualeat hec propositō
est vera nulla chimera est ⁊ nulla chi
mera est quia ab vna ad reliquam va
let consequentia ⁊ e cōtra. sed negat cō
sequentiaz vna est affirmatiua. ergo alia
est affirmatiua ⁊ assignat instantiam q̄
vult q̄ affirmatiua de predicato finito
⁊ negatiua de predicato infinito conue
tantur ⁊ ab vna ad reliquam valet con
sequentia ⁊ e contra. Similiter q̄ affir
matiua de predicato infinito ⁊ negati
ua de predicato finito conuertuntur ⁊
q̄ ab vna ad reliquam valet consequē
tia ⁊ e s seruatis tamen duabus additio
nibus. s. in terminis simplicibus ⁊ in nu
mero singulari. vnde fm Burleum ex
negatiua non sequitur affirmatiua pu
ra sed bene affirmatiua non pura d ter
minis eisdem. hec responsio est s om
nes bonos logicos p^o q̄ negat xj.^o re
gulā Stro di. s. si aliq cōsequentia ē bo
na ⁊ antecedens sit pure negatum. ergo
⁊ consequens pure negatū. q̄ fm Bur.
hec consequentia est bona nulla chime
ra ē s h ē vna nlla chi^a ē ⁊ tñ añs ē pure
negatū ⁊ consequens non ergo ⁊ cōtra
do quia concedit istas equiualeat quod
est falsum quia ab vna ad reliquam nō
valet consequentia. vnde non valet. nul
la chimera est. ergo hec est vera nulla
chimera est. quia ibi est ita sicut adequa
te significatur per antecedens ⁊ si est ita
sicut adequate significatur per conse
quens. Similiter non valet deus est er

go hec est vera deus est quia antecedens
 est necessarium et consequens contin-
 ges. Ideo respondendum est secundum magistrum
 in predicamentis suis negando illas con-
 uerti simpliciter: sed secundum quid tantum
 scilicet cum medio. ideo ab una ad reli-
 quam non valet consequentia nisi cum
 debito medio et hoc voluit philosophus
 cum dixit homines esse conuerti ad ve-
 ram de se orationem qua dicemus quod ho-
 mo est. per illud enim quod dixit qua
 dicemus quod homo est dat intelligere me-
 dium scilicet et hec propositio sic signi-
 ficat. ergo etc. et ideo bene valet homo
 est et hec propositio homo est sic signifi-
 cat hominem esse. ergo hec est vera ho-
 mo est et etiam est hec est vera homo et ipsa est
 significat homines esse quod homo est. Ad con-
 firmationem inuenio magister varias res-
 siones dedisse unde in logica magna ubi
 agit de propositionibus categoricis in
 questione illa utrum ex negativa sequitur
 affirmatiua vult illas conuerti quod ab una
 ad reliqua valet consequentia et est cum ois
 propositio inferat suum dictum esse verum
 et cum dicitur una est negatiua. et altera ne-
 gatur consequentia unde bene possibile est
 quod due propositiones conuertantur quare
 una est negatiua et altera affirmatiua po-
 nens in esse voco autem ponens in esse
 ex qua sequitur aliquid esse. vel aliquali-
 ter esse sed non est inconueniens quod due
 conuertantur quarum una est negatiua et
 altera affirmatiua non ponens in esse ut
 in argumento arguitur quod illa verum est nulla
 chimera esse non ponit in esse. sed sit affirmati-
 ua. Hoc idem magister vult in 5o argumento pro
 mi dubij quod drature. ubi occidit illam contra-
 dictionem. nulla chimera est. et si est quod nulla chimera
 est verum est quod nulla chimera est: nec ex contra-
 seque-
 tur. et aliquid est. vel aliquid quod non chimera est.
 quod dicitur quod si ante est sit applicatio vsque ad ima-
 giabile quod non est in contra-
 pliat et non illi finit aliquid nec aliquid. Aliter
 tamen respondet in 3o tractatu in
 questione qua facit. ut negatio sit notior

affirmatione. negatio. nulla consequentia
 am. nulla chimera est. et verum est nulla chimera
 esse. quod ubi nihil nec aliquid sit ita est sic ade-
 quate signum per animum et non est ita sicut signum
 per animum. et ideo negaretur si conuerti simpliciter.
 Si autem tu diceres quod quilibet propositio inferat suum
 dictum esse verum diceret quod cum medio verum est per
 se autem non. elige quod tibi placet. Posses aliter
 tamen dicere quod ille conuertuntur et quod ambe sunt ne-
 gatiue. unde illa est negatiua. et dicto verum
 est nulla chimera esse. et si vis quod illa sit di-
 cenda potius affirmatiua quam negatiua. dicitur ut
 si quod est impossibile duas propositiones conuerti. quod
 verum sit affirmatiua et alia negatiua in illis
 de inesse. in modis autem non est inconueniens
 aut ubi verum sit modis a de inesse. Ut 3o
 diuisio sit bene data cum diffinitio-
 bus eorum. scilicet alia vera alia falsa.

Contra Ista propositio est contra. nulla chimera
 est. et tamen signum non est verum
 et diffinitio mala. contra tamen cum maio-
 ri. minor probatur. quod nulla chimera esse ni-
 hil est. et non est verum. tamen contra. quod cum verum. et ens
 conuertatur a quocumque negatiua vni conuerti
 bilium negatiua et alio. animum probatur. scilicet quod nullus
 chimera esse nihil sit. quod a oppositum quod sit ali-
 quid. et si est a facis non suba ut per. nec a-
 ens quod in nullo suba est et etc. Contra magister sicut
 de illa propositio. ad a fuit. quod est contra. et tamen signum
 suum non est verum. et etc. tamen contra cum maiori mino-
 probatur quod ad a fuisse nihil est. et non est verum. et
 contra. animum probatur. quod si est aliquid deus posset
 illud destruere. et sic posset facere quod ad a non fuit
 sed deus destruere. igitur. 6o et 7o. quod philosophus
 approbat. scilicet quod solo deus posset deus facere
 quod geita sit non est geita. 2o sic huius propositio
 homo est asinus signum est verum et tamen propositio non est contra.
 et diffinitio male. contra tamen. et animum probatur
 quod i. propositio. nullus homo est asinus non est contra. et i. 3o
 dicit illi. homo est asinus. et illius signum est
 verum. et tamen cum minori et maiori probatur. quod
 si non da oppositum scilicet quod illa propo-
 sitio est vera sequitur ergo quod ita est si-
 cut adequate significatur per ipsam.
 tenet consequentia ab inferiori Ad
 suum superius affirmatiue sine

impedimento et ex consequenti sequitur
quod aliquis modus est quo sic est sicut ade-
quately significatur per ipsam sed contra est falsum quia
nullus modus est quo nullus homo est asinus
si enim nihil nec aliquando adhuc nullus homo
est asinus quia si non datur oppositum et est impossi-
bile. Confirmatur quia signum alicuius
propositionis est verum quando propositio non est
vera. ergo diffinitiones male contra non ante pro-
batur quia signum istius propositionis deus est
est verum et cras quando non erit illa propositio
vera deus est quia pono quod post hoc nunquam erit
illa propositio deus est quare etc.

Tertio sic est vera homo est asinus cuius
primarium signum est falsum. ergo contra non cum
minori. maior probatur sic. aut est sicut dico
in dicendo illa homo est asinus aut aliter quam di-
co. si primum ergo dico verum et pro contra est vera. si
aliter quam dico et dico falsum. ergo aliter quam fal-
sum et pro consequens est vera. Confirmatur
sic idem dicta propositio predicatur de seipso
scilicet. ergo est vera pro contra ante probatur per
ponendo quod a sit ista propositio asinus est asinus
homo ista homo est asinus tunc arguitur sic. Quia
quod predicatur in a predicatur in b si idem
de seipso predicatur in a. ergo idem de seipso
predicat in b. Quarto sic signum pro-
positionis non est verum nec falsum. ergo diffinitiones
male contra tamen ante probatur quia veritas et
falsitas est passio propositionis. ergo tamen re-
pitur in propositio tenet contra quia passio non est
ex se in subiectum. et si sic cum signum non sit
propositio nec est verum nec falsum.

Confirmatur quia verum et falsum recipiuntur
tamen in intellectu sicut bonum et malum in re
b^o 6° methaphisica ergo verum et falsum non sunt
in signo quia tamen essent in rebus ex se primo.

Ad hoc respondetur Ad primum contra
dicitur quod cum dicitur quod propositio vera est illa cu-
ius signum est verum quod si verum capit aduer-
bialiter per vere siue per ita esse. Ad argu-
mentum ergo dicunt quod si n^o chimera esse ni-
hil sit aliquando tamen est quia ita est quod nulla chi-
mera est. Contra hanc rationem sic statuitur. quia ubi
nihil in aliquando esset adhuc n^o chimera
est et tamen falsum esset quod nulla chimera

est. Propter hoc Paulus pugilensis
aliter respondet dicens quod licet nullam chi-
mera esse nihil sit nec aliquando vere tamen
nulla chimera est et aliquando nulla chi-
mera est. et ita est quod nulla chimera est putat li ita
est equivalet huic adverbio etc. Et si re-
plicat in ipsum vere nulla chimera est ergo
aliquando est quod nulla chimera est negat contra
sed bene concedit quod aliquando nulla chi-
mera est. Et hoc forte volebat intelligere
re optime contra et hoc potest defendi. Mirabi-
le tamen est illud adverbium etc. non dicat ali-
qualiter esse nec dicat aliquem modum quod
non verum verum quia tunc non esset aliqua differ-
entia dicere nulla chimera est. et vere nulla
chimera est. quod est falsum. imo videtur quod
li vere dicat confirmatorem et consequenter
dicat quedam modum illius confirmationis
propositio nulla chimera est. Idem aliter respon-
dere ad principale. scilicet. negando minorem. scilicet.
quod eius significatum non sit verum. et ad eius
probationem cum dicitur nullam chimera esse ni-
hil est nec aliquando est ergo nullam chimera esse
non est verum. Pro responsione ad hoc
adverte quod quot modis dicitur ens tot
modis dicitur verum. cum verum conuertatur
cum ente. Unus potest accipi triplex unus
ut est esse ad omne significabile siue complexe
siue in complexe. vere tamen 2° ut est commune
ad significabile complexe vere. Tertio modo
ut est commune solum ad significabile in complexe ut
ad omne essentia siue entitate existente. Ad
propositum modo cum dicitur in ante nullam chi-
mera esse nihil est conceditur capiendo nihil
ut opponitur enti. 3° modo sed tamen est
et aliquid per 2° modo capiendo ens et
ideo negat contra. Et si dicitur. ergo oppositum
contris cum ante. scilicet. quod nullam chimera esse ni-
hil est et tamen nullam chimera esse est verum. tunc
sic nullam chimera esse est verum ergo nul-
lam chimera esse est aliquid quod implicat quod sit
aliquid et quod sit nihil. Dicitur quod est aliquid per
et 2° et non 3° et est nihil ut opponitur en-
ti 3° et hec non implicat. Etiam ens 3° in com-
plexum est illud quod dividitur solum in subiectum
et accens. non autem alijs modis. Et idem dato

q̄ nullam cbimeram esse sit aliquid p̄
 2° nō valet. ḡ est s̄ba hoc vide amplexa
 Gregorio de ariminoin prima questioe
 super p̄mum sententia. Ad cōfirma
 tionem s̄tr̄ dicitur negando minores. s̄.
 q̄ eius significatum nō sit verum 2° ad
 probationē cum dicitur. Adaz fuisse ni
 bil est ḡ nō ē v̄ez. Dicit q̄ nihil prout
 nihil opponit̄ enti 3° non autem primo
 2° secundo modo ideo negatur cōntia
 2° cū d̄r q̄ si adā fuisse eēt aliquid tūc deus
 posset ipsū destruer̄. d̄r q̄ v̄ez eēt si. eēt
 ens 3° puta aliqua entitas existēs vt aut
 s̄ba aut accidēs 2° nō sicut p̄^o aut 2°.

Ad 2° r̄ndet Pau. p̄gu. vt p̄ pre tactū
 ē i ratioe p̄cedētī q̄ isti t̄mi ita. 2° sic ē pos
 sūt capi duplici. p̄^o aduerbialit̄ q̄ v̄ez
 2° nō ē ita p̄ false. 2° put̄ s̄e plures pres
 oratōis. i. aduerbium d̄mōstrādī 2° v̄bū
 substantiūm sū es ē. p̄^o accipiunt̄ i diffi
 nitioe p̄pōnis v̄ez 2° false cū dicit̄ ita ē si /
 cut s̄ḡt. ḡ ē v̄a. nō ē ita sicut s̄ḡt. ḡ ē f̄la
 Et p̄p̄ h̄ parz solutio ad argumētū q̄ ne
 ganda est mior 2° cū dicit̄ q̄ p̄pō ista n̄ ē
 v̄a nullus homo est asinus. 2° ad p̄batō
 nem cum dicit̄ si ē v̄a. ergo ita est sicut
 adequate s̄ḡtur p̄ ipsū cōceditur cōntia
 si li ita est vt sic ē capiatur p̄^o aduerbia
 liter nō autem 2° 2° v̄terius negat̄ cōse
 quentia sic est sicut adequate s̄ḡtur p̄ ip
 sam. ḡ est aliquāliter licet cōcedat̄ q̄ ali
 quāliter nullus homo est asinus. Magi
 ster aut̄ i primo posterioz vt dixim^o i q̄
 stione p̄cedētī vult q̄ li sic est ita est ve
 rum ē ponāt aliquāliter esse i quadratu
 ra v̄o 2° i in logica magna non vult q̄ po
 nant aliquid vel aliquāliter. 3° s̄m diuer
 sas vias diuersimode r̄ndendū est.

Ad cōfirmationē negat̄ cōntia quia si
 gnificatum veruz nō ē diffinitio propo
 sitionis vere sed hoc totū propositio cu
 tus p̄marium significatum est v̄ez. mō
 si aliquando est propositio cui^o p̄marīū
 significatum est verum. tunc p̄positio
 est vera. Vel aliter dicitur q̄ licet signi
 ficatum illius p̄positionis est quando p̄

positō non est tamen nunq̄ significatus
 illius est quin ista propositio sit ideo ne
 gatur coniequentia. Ad 3° dicitur q̄
 non ē sicut dico nec ex hoc seq̄tur q̄ est
 aliter q̄ dico q̄ ex negatiua non seq̄tur
 affirmatiua sed opz addere in antecede
 te 2° dictum meū ē aliquid capto dicto p̄
 s̄ḡto propōis q̄ de ipso loquimur in ar
 gumento. Et v̄terius nō valet cōntia. ē
 aliter q̄ dico 2° dico falsuz. ergo ē aliter
 q̄ falsum arguit̄ enī ab inferiori ad suuz
 superius distributic sicut nō seq̄tur h̄o
 est aliud a capra. capra ē ens. ḡ h̄o ē aliū
 ab ente. Et si replicas 3° non ē sicut dico
 sed dictū meū ē falsum. ḡ nō ē sicut falsū
 Itē si hominē esse asinū non ē sicut dico
 ergo nō ē sicut dictum est a me. ḡ dictū
 meū non ē sicut dictum meū. ergo dictū
 meum non est dictum meum. Ad p̄v
 mū negatur cōntia sicut nō seq̄tur nulluz
 hominem esse asinū ē hominem esse asi
 num sed hominē eē asinū est falsū. ḡ nul
 lum hoīez esse asinum ē falsuz q̄ li falsū
 valet t̄m c̄ptum li non ita. Ad 2° con
 cedo p̄mam cōntiam sed nego secūda 2°
 tertiā. Ad cōfirmationē p̄ncipalis ar
 gument i negatur antecedēs. ad p̄batō
 nem admissio casu negatur cōntia q̄ mu
 tatur quid in quale. Ad 4° principa
 le dicitur cōiter q̄ v̄ez 2° falsum ē in pro
 positione vt in ligno 2° in intellectu sub
 iectiue 2° in re efficienter. Ad argumētū
 ergo dicitur negando q̄ v̄ez 2° falsū sit
 passio p̄positiōis nec ē i p̄positione nisi
 sicut in ligno. i intellectu autem subie
 ctive. 2° licet non sit in p̄positione subie
 ctive adhuc pōt denominare p̄pōnē ip
 sam veraz 2° similiter potest d̄nominā
 re significatū propōnis verum licet non
 sit in ipso significato veritas subiectiue
 sed solum efficiēter sicut sanitas d̄no
 minat yrīnā 2° cibū licet non sit i eis sub
 iectiue. Magister t̄m in p̄dicamētis suis
 ad finem predicamētī i b̄e munda i b̄ac
 rationem sic. quia nulla ratione existen
 te nec in intellectu adhuc verum ē deuz

esse et hominem esse animal non autem
aliquis cibus esset sanus nullo animali
existente. ergo non est in rebus effectiue.

Magister ergo respondet ipse dicens
q. v. et falsus dupliciter sumunt. vno
modo absolute alio modo respectu ab
solute sunt in rebus. respectiue sunt i pro
positione: et intellectu sicut enim albedo
e similis et dissimilis pp similitudine et
dissimilitudine que sunt quedam relatioes
fundate in albedine. ita ppositio e et v. v.
falsa p veritate et falsitate q sunt quedam rela
tiones fundate i ipsa. ppositio dependet
a pma sigto: qm similitudo et dissimilitu
do albedinis depedet a suo fine et sicut
similitudo et dissimilitudo e in albedine tan
q in fundameto et i corpore tanq i subo:
ita veritas et falsitas e in ppositioe tanq i fun
dameto et in intellectu tanq i subiecto
et inter cecedit q oratio recipit v. v. v.
falsum q se tria respectiua et non absolu
ta. De trijs autem absolutis logi phs et
sicut simile et dissimile equale et inequale
sunt tria respectiua p phm. io. metaphice.
ita v. et falsum vt dicunt ad equatione
ppositiois vel intellectus ad re. talia eni
non denominant intellectum nec pponunt ni
si roe rei sigte. Ex his pz ratio ad argum
tum q veritas et falsitas respectiue dicta
sunt subiectiue in intellectu: q fundat in
ppositioe. veritas et falsitas absoluta sunt in si
gnificato. Ad confirmacione sitir v. et
falsu respectiue sumpta se in intellectu et
absolute in reb. Ego aut ex fundamen
to opionis cois qua sequit factus Tho
mas et Egidius facio alia imaginatione
q si recte consideret forsan roni non disso
nat. vii sicut i illo vtrputa i aiali e sanitas
subiectiue respectu c. o. qd d. sanu d.
sanu. ita in illo e veritas subiectiue respec
tu cui o. qd d. v. d. veru sed omne
quod dicitur verum d. veru respectu
sigti et. g. veritas e subiectiue in significa
to. declaro minore q. ppositio non d. et a
nisi q. sigte sigtum verum. Intellectus non
d. verus nisi q. pceptit ab eo talis veritas

et et quo effectus componendo ppositio
nem que e i illisignu veritatis. ergo et
tas e in re subiectiue. q. p respectu ad il
lam qdcunq aliud d. v. v. sicut sanitas e
subiectiue in aiali. q. p respectu ad illas
qdcunq aliud d. sanu. Sed aduerte q
cu talis veritas sit in re fm Anselm vt oes
theologi recitant sic rectitudo sola men
te pceptibilis. i. entitas rei vt recte pcepti
tur ab intellectu tripliciter pot capi sicut
ens pot tripliciter capi. vno mo capitur
ens vt e coe ab o. sigbile taz coeplexe q
incoeplexe. vere tñ et sic v. qd couertit
cum li ente non e nisi illud sigbile com
plexu vel in coeplexi. et sic non solu sigtur
p ppositione sed et p terminu incoeple
xi. Alio sumit ens vt est solu coe ad si
gnificabile coeplexum et qd solum sigte
per ppositionem. 3. sumit ens vt e
solu coe ad entitatem incoeplexam existe
tem et v. qd couertitur cum tali ente
non e nisi illud significabile incoeplexu
et sigtur solum per terminu incoeplexum.
Cu ergo v. sit passio entis quocunq
capitur ens correspondet sibi sua veritas
que est entitas realiter idem existens cu
ente fm autem roem differunt q. ens d.
verum eo q. est declaratiuum sui ipsius
apud intellectum. Ad formam ergo ar
gumenti dico q. esse sigtium veri vel
falsi est passio ppositiois. non autem
veritas aut falsitas sicut nec sanitas est
vine ppositum. sed solu est signum sanita
tis vel egritudinis. Ad confirmacione
cum d. v. et falsum non sunt in reb. s.
in intellectu 6. metaphice. pot dici q.
phs non negat v. et falsus esse in reb.
absolute: sed negat eo mo esse in rebus
quo bonum et malum. bonum eni et ma
lum sunt in rebus in ordine ad intellectum
Ideo dicit phs in loco allegato verum
et falsum sunt in rebus sicut bonu et ma
lum sed in mente. i. sunt in rebus in ordi
ne ad mentem. Vel aliter dicatur q. phs
intelligit q. verum et falsum non sunt in
rebus: vt bonum et malum. sic q. verus

fit bonum & falsum fit malum. vide i tex
tu hoc expresse dicit sed sunt in mente.
q̄ aut̄ verū non fit in rebus vt quoddā
bonū. i. q̄ non fit idem qđ bonum patet
per hoc q̄ addit. q̄ sunt in mente. i. q̄ ve
rum denominat mentem non autem bo
nū. Vel aliter dicitur q̄ p̄hs accipit
rem pro simplici p̄ntali. & patet in tex. ex
presse dicit enim q̄ quia complexio & di
uisio ē in mente & non in rebus in mēte
est v̄itas & nō in rebus. s. simplicibus. in
rebus tamen complexis signitibus sic ē
v̄itas subiectiue. in intellectu autem de
nominatiue denominatione extrinseca
Et si replicas q̄ v̄itas significata per p
pōnem non fit in rebus significantibus
complexis subiectiue. quia tunc boiēm
esse eēt verum. sed cum homines esse sit
bomo 7° metaphice. ergo homo est v̄ez
semper loquendo de veritate significa
ta per propōnem: quod est falsum. Item
v̄itas est adequatio intellectus ad rem.
ergo est respectus quidam & sic non est
entitas rei vt est dictum. Ad primum
dicitur q̄ cum p̄hs vult q̄ hominem ef
se sit homo non accipit hominem esse p
significabili complexu illius propositio
nis: homo est sed accipit hominem esse
.i. essentiam hominis siue eē hominis est
bomo. Ad 2° conceditur q̄ non capi
atur veritas pro tali adequatione que ē
in intellectu subiectiue & ē relatio sed ca
pio v̄itatē p̄ntitate rei vt ē appta nata
declarat̄ se intellectui. & sic p̄ ad argum̄ta.
Utz 4° diuisio sit bona cum diffini
tionibus membrorum. s. alia possibilis
alia impossibilis.

Entra. ista

propositio sortes nō ē ex̄ns
in mente sortis ē impossi
bilis. & tñ signum eius est
possibile. s. sor. non esse. ḡ diffinitiones
male. n̄tia tenet cū minor: maior: pbat̄
quia si non da op^o quod est possibilis ar
guitur sic. Ipsa est possibilis ergo potest

esse vera. consequentia est bona vt pba
bo & tamen n̄is est falsum. ergo r̄ans. q̄
n̄is sit falsus patet quia si potest esse ve
ra aut quando est aut quando non est n̄
quando nō ē quia tunc non est vera nec
falsa. nec quando est: quia quando illa p
positio est: est in mente sortis. per casus
ergo sortes est. ergo illa non est vera sor
tes non est ex̄ns in mente sortis. Q̄ autē
cōsequentia sit bona est possibilis. ergo
pōt eē v̄a. pbat̄ sic. Sicut illud quod
significat sicut est ē x̄um. ita illud quod
significat sicut potest eē potest esse v̄ez
sed propositio possibilis significat sicut
potest esse. ergo propositio possibilis po
test esse vera. patet 2° quia si propositio
ē possibilis ponatur inesse. quia possibi
li posito in esse nullum sequitur incon
ueniens: & tunc est vera. Confirmat̄
quia sicut se habet propositio possibilis
ad impossibile: ita propositio v̄a ad fal
sam. sed oīs ppositio impossibilis ē fal
sa. ḡ oīs ppositio possibilis est v̄a tenet
n̄tia a cōmutata proportionē. & etiaz p
regulam topicam: sicut oppositū in op
posito ita propositū in proposito. & totū
an̄s est verum vt patet. ergo n̄is. si ergo
illa sor. nō ē esset possibilis nedū posset
esse v̄a. immo esset v̄a. vt argumētū pro
bat. 2° sic. Ista ppositio ē possibilis.
homo ē asinus. & tñ signum ei^o primariū
ē impossibile. ḡ r̄c. cōsequētia nota cū mi
nor: maior: pbat̄ur resolubiliter sic. h̄
ē possibile demonstrando illā ppositio
nē. & hec ē ppositio. ḡ illa ppositio ē pos
sibilis maior: pbat̄. q̄ hoc ē ens. ergo est
possibile. Confirmat̄ q̄ istā propositio
nem esse ē possibile. sed istā propositioē
esse ē illa ppositio. ḡ illa propositio ē pos
sibilis. 3° eadem propositio ē possibi
lis & impossibilis. ergo diffinitiones ma
le n̄ia t̄z. an̄s probat. de quibet istaz nul
la ppositio ē. nulla p̄pō ē v̄a. nulla ppo
sitio ē v̄lis. nulla p̄pō est negatiua. & ar
guo hoc de prima. & ita intelligatur de a
lijs q̄ ista sit possibilis & impossibilis.

nulla ppō est. pbat̄ r volo q̄ ista signifi-
 cet sicut termini pretendūt nō ponendo
 precise tūc q̄ ista sit possibilis p̄ per ma-
 gistrum: q̄ admitteret eam. sed tūc possi-
 bile d̄z admitteri. ḡ est possibilis. q̄ sit im-
 possibilis pbat̄ q̄ sīgtum p̄marium
 est impossibile. ḡ est impossibilis. cōtra t̄z. aīis
 pbat̄. q̄ sīgtum p̄marium hui⁹ est sīgtum
 ipotheticum. s. nullā ppōem esse r illam
 ppōem eē verā vt p̄ p̄ maḡr in tracta-
 tu de insolubilib⁹ dicens q̄ cuiuslibet in-
 solubilis s̄m qd sīgtum p̄marium est ipo-
 theticū. r hoc in vltimo notato de insolu-
 bilib⁹. sed hoc sīgtum est impossibile.
 vt p̄z quare. rē. Confirmat̄ de insolu-
 bili simplr. vt de illa ppōe. n. ppō ē ve-
 ra q̄ sic precise significet. q̄ illa sit possi-
 bilis. pbat̄. q̄ sīgtum p̄marium r adeq̄-
 tum est possibile. p̄z. ḡ est possibilis. Q̄
 sit impossibilis pbat̄ q̄ nō est admittē-
 dum insolubile simplr. ḡ est impossibilis. t̄z
 cōtra. q̄ ex opposito cōtr̄is seq̄tur opposi-
 tum aīis seq̄tur. n. est possibile. ḡ est ad-
 mittēdum. q̄ omne possibile est admit-
 tēdum. 4. pōt argui q̄ aliqua est p-
 positio que nō est possibilis nec impossi-
 bilis. vt insolubile simpliciter. Q̄ non sit
 possibile p̄z q̄ nō ē admittēdū. Q̄ nō sit
 impossibile p̄z q̄ sīgtum est possibile.

Cōfirmatur oīs ppō possibilis vt im-
 possibilis est. s̄a vel falsa. insolubile sim-
 plr nō est verum nec falsum. ḡ nō est p-
 positio possibilis vel impossibilis. cōtra
 nota cum maiorū minorū etiā p̄z. q̄ si non
 da oppositūz q̄ insolubile simplr sit ve-
 rum vel falsum. r capio h insolubile sim-
 plr hoc est fl̄z. r q̄ro an est sit vez̄ r fl̄m
 aut vez̄ t̄m. aut fl̄z t̄m n̄ p̄. q̄ impossibile
 si d̄r 2. q̄ est vez̄ seq̄tur q̄ est fl̄m. si d̄r
 cū 3. q̄ est fl̄m seq̄tur q̄ est vez̄ ex quo
 sic precise sīgt. ḡ nullū istoz pōt dici imo
 p hoc pōt pbari q̄ insolubile simplr nō
 est ppō. q̄ nō est vez̄ nec falsum. rē.

Ad hec r̄ndetur. Ad p̄mum negat̄
 maior. r ad pbatōem cum d̄cis da oppo-
 sitūz. s. q̄ ista sit possibilis. for. nō ē exis-

in mēte for. admitto. r cum arguis ē pos-
 sibilis. ḡ pōt esse vera. nego cōnam. mul-
 te enim sunt ppōes possibles q̄ nō p̄nt
 esse vere. vt declaratū est i sūmulis. r ad
 pbatōem nego maiorem. s. q̄ sicut illud
 quod sīgt sicut est ē vez̄. ita illud quod
 sīgt sicut potest esse est possibile. r cau-
 sa est q̄ si sīgt sicut est nō potest esse re-
 pugnantia aliunde q̄ sit vera. sed si si-
 gnificat sicut potest esse repugnantia aliū-
 de q̄ nō possit esse vera. Ad aliud ad-
 mitto ppōem possibilem poni in esse vt si-
 gnum r nō vt sīgtum. Ad confirma-
 tōem nego maiorem. s. similitudinem. et
 ratio diuersitatis est q̄ ppō possibilis
 sic se habet ad impossibilem q̄ ppō pos-
 sibilis nunq̄ poterit esse impossibilis.
 nec impossibilis poterit eē possibilis lo-
 quor de impossibili simplr r nō s̄m qd.
 sed ppositio vera potest esse falsa. r eō.
 quare nō valet. Ad regulam aut̄ topi-
 cam dicit magister in primo posteriorū.
 i cap. illo. Q̄ aut̄ ex necessariis q̄ illa re-
 gula intelligitur in p̄uatiue oppositis
 solum vt bonū r malum sunt opposita.
 visus r cecus sunt opposita. sed videre
 est bonum. ergo eē cecum est malūz.

Ad 2. negatur maior. r ad pbatōnez
 negat̄ itez̄ maior. r cum tu pbas hoc est
 ens. ḡ hoc est possibile demonstrando il-
 lam ppōem. Dicit̄ q̄ isti termini possibi-
 le r impossibile possunt triplr sumi. s. p
 pōe possibili. 2. modo p̄nt sumi pro
 ente possibili r impossibili. r sic sumuntur
 transcendenter p re possibili. 3. modo
 sumunt̄ aduerbialr. possibile p possibi-
 liter. impossibile p impossibilitr. ccedo ḡ
 cōnam sumēdo 2. modo. sed nego sumē-
 do p̄mo modo. vt in pposito. Ad p̄i-
 mam cōfirmatōem cōcedo cōsequentiam
 sumendo possibile secundo modo. sed
 p̄mo modo negatur cōsequentia.
 conceditur ergo quod illa est possibi-
 lis scilz ens possibile. nō tamen proposi-
 tio illa est propositio possibilis. Ad
 secundā dicitur q̄ regula intelligit̄ stan

te p̄maria f̄gione terminoy ⁊ tūc patz
q̄ nō est possibilis. Ad 3^m negat̄ aīis
ad pbatōem admissio casu q̄ illa non si-
gnificet p̄cise nulla ppō est nego q̄ sit
impossibilis ad pbatōem cum dicit̄ f̄g-
tum p̄maria qd̄ est ip̄otheticū est impos-
sibile q̄ est impossibilis negat̄ cōia unde
in mā insolubiliū nō t̄z diffinitio tal̄ q̄
vt vult magr̄ ibi penes aliud attēditur
possibilitas ⁊ impossibilitas ⁊ penes aliū
attendit̄ x̄itas ⁊ falsitas. possibilitas et
impossibilitas attēdit̄ penes ei⁹ f̄gūz ca-
thegoricū qd̄ d̄r adequatū x̄itas autē et
falsitas attēdit̄ penes f̄gūm ip̄otheti-
cū qd̄ dicit̄ p̄maria. Ad cōfirmatiōem d̄r
fm̄ Dentsibez in tractatu de insolubili-
bus ⁊ fm̄ magr̄m quod casus d̄e inso-
lubili simp̄r nō est admittēdus ⁊ cōi n̄
est possibil̄ q̄ dato opposito sequit̄ im-
possibilia v̄z q̄ eadē ppō est x̄a ⁊ falsa ⁊
q̄ duo d̄dictoria inuicē d̄dicētia sūt fla.

Ad 4^m d̄r q̄ insolubile simp̄r nō est
admittēdus ⁊ p̄ cōis nō est possibile. Dif-
finitōes iste intelligūt̄ur ex m̄az insolu-
biliū. Ad cōfirmatiōem p̄z q̄ cū insolu-
bile simp̄r sic impossibile est f̄m q̄ nō se-
quit̄ ex h̄ q̄ dicit̄ ip̄m esse f̄m sequit̄ q̄
est v̄z q̄ nō est f̄m q̄ cū sit impossibile
q̄libet sequit̄ur ex eo ⁊ iō nō v̄z admitti
tanq̄ possibile q̄ sequuntur impossibi-
lia ex eo:

Utrū 4^a diuisio sit bona cum diffini-
tionib⁹ membroy. s. alia necessaria alia
cōtingens.

Entra Eadē ppō ē ne-
cessaria ⁊ con-
tingēs. q̄ diuisio mala. cōia tenz.
q̄ tūc mēbra coinciderēt aīis pbat̄ur q̄
illa est nec̄a hō est aīal ⁊ h̄ eadē est cōin-
gens q̄ p̄bo q̄ cōtingens ē possibile idē
sunt fm̄ p̄hm 2° p̄iber. sed bec ppō ē pos-
sibilis q̄ est cōtingēs. Confirmat̄ q̄ cōin-
gens d̄r tripl̄r. p̄mo p̄oz. s. cōtingens ne-
cessariū. cōtingens possibile ⁊ cōtingēs
nō nec̄ p̄mo⁹ est idē q̄ nec̄ q̄ nō disti-
guit̄ d̄ ip̄m. 2° aliq̄ cōtingens ē nec̄

q̄ aliq̄od possibile est nec̄. 3° cōtingēs
est nō nec̄ sed nō nec̄ est ip̄ossibile. q̄
cōtingens est impossibile qd̄ est falsum.

2° iic aliqua ppō est cōtingens cui⁹ f̄g-
tum nō est cōtingēs. q̄ r̄c. cōia t̄z aīis pba-
tur ⁊ capio istam ppōem aliqua ppō est
falsa que sic p̄cise f̄ḡt tunc illa ppō ē cō-
tingens q̄ f̄ḡtum ei⁹ est cōtingens. s. ali-
qua ppōem esse falsam cū possit ita esse
q̄ aliqua ppō sit falsa ⁊ possit esse q̄ nul-
la sit falsa q̄ t̄n f̄ḡtum nō sit cōtingens.
pbat̄ur q̄ tunc posset esse ⁊ nō cē sicut
f̄ḡt ⁊ vltra sequit̄ur q̄ posset esse x̄a l̄ fal-
sa. p̄z cōia. q̄ si pōt esse sicut f̄ḡt. pōt esse
x̄a. ⁊ si pōt nō esse sic f̄ḡt pōt esse falsa ⁊
t̄n cōis est falsum. Q̄ possit esse x̄a ⁊ pos-
sit esse falsa. q̄ ista assignata nō pōt esse
falsa. q̄ si pōt esse falsa ponat̄ in cē. ⁊ se-
quit̄ur d̄dictio. Nam sequit̄ur ista ppō ē fal-
sa. q̄ aliqua ppō est falsa. ⁊ ex alia pte se-
quit̄ur. ista est falsa que p̄cise f̄ḡt q̄ a-
liqua est falsa. q̄ nulla ppō est falsa.

Confirmatur. q̄ nullū est f̄ḡtum cō-
tingēs equalit̄. q̄ r̄c. cōia t̄z aīis pbat̄. q̄
tūc h̄eret cām cōtingētē equalit̄. sed a
cā cōtingente nullum d̄dictoriorū digni⁹
est euenire q̄ reliquū. q̄ neutrum eueni-
et vel vtrūq̄ sit. quod est incōueniēs. et
sic b̄eo q̄ nulla ppō ē cōtingēs equalit̄.

3° sic. Illa ppō est necessaria. Cesar fu-
it. vt p̄z. ⁊ t̄n f̄ḡtum nō est nec̄. q̄ r̄c. cō-
sequētia nota cum maloz. m̄noz pbat̄.
q̄ da oppositum q̄ f̄ḡtum est nec̄. er-
go Cesarem fuisse est necessarium. tunc
vltra. Cesarem fuisse est nec̄. q̄ Cesare
fuisse est ⁊ cōsequēter est ens siue aliqd
t̄z cōia a tertio adiacente ad secundum.

Confirmat̄ q̄ illa ppō est necessaria.
aīal est homo. ⁊ t̄n f̄ḡtum nō est nec̄. q̄
r̄c. cōsequētia nota. aīis p̄ p̄ma pte patz.
q̄ sequit̄ur. homo est animal. q̄ animal est
homo. illa cōsequētia est bona. ⁊ ante-
cedens est necessarium. q̄ ⁊ cōsequēs. p
altera parte pbat̄ur q̄ nō sit necessariū.
quia accidit animali q̄ sit homo. q̄ pōt
cū animal t̄z nō sit homo. q̄ nō est nec̄

aiat esse hominem. 4.º sic. Nulla ppō
mundi est necessaria. 3.º diuissio mala. cō
sequētia t3. añs pbatuz. quia si qua esset
potissimū esset illa. de^o est pēise sic si gā
do. Sed 3.º Si illa pmo ē nec^o z illa p
positio z hanc ppōem esse sunt xē vnuz
z idem g hanc ppōem esse est necessariū
cōis est falsum. qz hanc ppōem esse ē cō
tingens. Cōfirmatur qula nulla ppō
mundi est cōtingēs. g rē. cōia t3. añs pba
tur. qz si nō da oppositū. z seqtur qz quel
bet ppō cōtingens sit impossibilis. quod ē
incōueniens. pbatuz cōia. qz sicut se bēt
ppō possibilis ad impossibilē. ita neces
sarium ad cōtingens. sed oīs ppō necessa
ria est possibilis. g oīs cōtingēs est ipossi
bilis t3 cōia a cōmutata ppositiōe. Itē
pōt argui qz diuissio sit mala. qz aliqua est
ppō que nō est cōtingens nec necessaria.
vt ppō impossibilis. bō est a sin^o. g rē.

Ad hec rñdet. Ad pñū negat añs.
Ad pbatōem dī qz cōtingens vno mō
accipitur p possibilē. vt vult pñs in 2.º p
iberme. Alio modo accipit cōtingens p
eo qz est indifferēs ad vtrāqz prem cōdi
ctionis. z sic loq^o mur in ppō. cōtingēs pñ
mo mō sumptū nō distingu^o tur cō neces
sarium sed bene 2.º Ad confirmatio
nem dicitur qz capī in ppō cōtingens
3.º. f. put est nō necessariū quod dicitur
cōtingens natū z infinitū. vt pmo pñs
dīc pñs. Et cū tu pbas si cōtingēs ē nō nec^o
z nō nec^o ē impossibile g cōtingēs ē ipossi
bile. nego cōiam. qz ex puris pñcularib^o
nihil seqtur. vñ l3 cōcedam qz aliqd non
necessariū sit impossibile. nego tñ qz oē
nō necessariū sit impossibile. quare non
seqtur. Ad 2.º argumētum dicitur qz
ista ppō est cōtingens. z sīl^o ei^o sīgtum ē
est cōtingēs. Et cum tu arguis 3.º si sīgt
tum est cōtingēs. g pōt esse z nō esse sic
sīgt oē^o cōiam. z cum vltra arguis pōt
ēē z nō esse sicut sīgt. g pōt esse xā z pōt
esse falsa. nego cōiam. multe. n. sunt ppō
nes cōtingentes qz nō possunt esse falsē.
vt ista assignata in argumēto. Ad cō

firmatōem negat añs. z ad pbatōem cū
dicis. sequeretur qz haberet cām cōtingē
tem equalit^o. cōcedo. z cum vlt^o dīcis a
cām cōtingente equalit^o neutz 3.º dīcis ē dī
gni^o euenire qz reliquum. cōcedo remanē
te cōtingētia equalit^o illi^o cause. z cū dī
cis qz nō magis eueniret vnum qz aliud
cōcedo. sed tñ remota cōtingētia equalit^o
vnum eueniret z aliud nō. Ad 3.º ne
go. minorem. z ad pbatōem cū dīcis da
oppositum. admitto qz Cesarē fuisse sic
nec^o. z nego illam cōiam Cesarē fuisse ē
necessariū. g Cesarē fuisse est vep. ga
li necessariū ampliat p eo qz est vel fuit
vel pōt ēē vel intelligi vel imaginari.
Rñsio Pauli pñs. dñ 7.º posset tamen
cōcedi qz cesarē fuisse est aliqd. qz ali
qd sīgtibile complexū p illam ppōem. Ce
sar fuit. z nō seqtur ē aliqd g est vlt^o sba
vel accñs. z sīl^o g deus pōt destruere il
lud ens: vt in questīōe de ppōe xā t fal
sa dictum est. Ad cōfirmatōem nego
minore. z ad pbatōem nego cōiam. licet
enim bō sit accidēs aīalī. sumpto lī acci
dens pñcipialit^o. nō tñ est accidēs aīalis
lī accidēs noīal^o. Ad 4.º negat ante
cedēs. Ad pbatōem cōcedo qz illa. deus
est: est necessaria cum tu arguis. illa pro
positio est necessaria. z ista ppō z hāc p
positiōem esse sunt vnum z idē. g hāc p
positiōem esse est necessariū. nego cōiam
neqz arguitur resolutorie. qz cōis nō est
resolubile sed officiabile. Ad confir
matōem negatur añs. z ad pbatōem cū
tu dīcis. dato opposito seqtur qz quelibz
ppō cōtingēs sit impossibilis. nego cō
sequētiā. z ad pbatōem negat maior:
qz possibile z impossibile euacuant suffi
ciēter ppōem sed nō necessariū z cōtin
gēs. Et ppter hoc pz ad aliud. cōcedo qz
est aliqua ppō que nō est necessaria nec
cōtingens z cōir qz hec diuissio nō euacu
at propositionem.

Utz 5.º diuissio ppōis cū diffinitioni
bus membrorū sit bona. f. vniuersalis p
ticularis indefinita singularis.

Contra. Ista est vltis. ^{omnes isti currunt}
 ut p^rz. et tñ subiecti terminus discretus. ^{ergo rē.} Item illa non est vltis. non enim disputabit. et tñ ad sunt conditiones. ^{ergo rē.} Item ista incipit omnis homo esse non est vltis. et tñ ad sunt omnes conditiones. ^{ergo rē.} Et si sit de piacente vltis. Item adduco argumentum magistri. Illa non est vltis. non quilibet homo currit. quia equiualeat huic particulari. Aliquis homo non currit. et tamen subiecti terminus communis signo vlti determinatus. ^{ergo rē.} 2ª principaliter illa propositio non est particularis aliquem hominem esse animal est necesse. quia est modalis de sensu composito. et h^{ic} figuram desperatam ab his. Si sit illa. nemo est similiter illa. incipit aliquis homo esse. Item de preiacente. Item adduco argumentum magistri. illa non est particularis. non aliquis homo currit. quia equiualeat vniuersali. et tamen in omnibus his ad sunt conditiones regule. quare. ^{ergo rē.} 3^a principaliter nulla istarum est indefinita. nemo currit. semper fuit homo. et tamen ad sunt conditiones regule. Item illa. non nullus equus currit est indefinita. quia equiualeat vni indefinito. et tamen non sunt conditiones. Item adduco argumentum magistri sit a preiacente isti. omnis homo currit. et arguo sic. a est indefinita. et tamen subiecti terminus in ea terminus communis signo vniuersali. ergo rē. probatur minor. quia idem est subiectum a et sue vniuersalis sed subiectum vniuersale subiecti terminus mediate signo. ergo et subiectum a.

Quarto illa non est singularis. necessarium tu non est asinus. et tamen habet conditiones regule. ergo rē. Item illa fortis est nomen non est singularis. quia subiectum non stat discrete. et tamen habet conditiones regule. Item adduco argumentum magistri. Ista non est singularis omnes isti currunt. et tamen subiecti terminus discretus probatur. quia omne pronomen demonstratiuum est terminus discretus. sed hoc est huiusmodi

ergo rē. Quinto contra diuisionem sic. Omnis bona diuisio debet esse. bimetris scilicet illa non est bimetris scilicet quatermetris. ^{ergo rē.} Confirmatur quia omnis bona diuisio debet dari per opposita. sed ista non datur per opposita. quia vnum membrum continetur sub alio ut particulare sub vniuersali. ^{ergo rē.}

Ad hec respondetur. Ad primum: dicitur quod quatuor conditiones requiruntur pro limitatione huius regule:

Prima est quod subiecti terminus communis ut excludatur propositio in qua subiecti terminus discretus. Secundo non pregnans et sic excluditur illa non nemo disputabit. Tercio solo signo determinatus vel pluribus equiualeantibus et sic excluditur illa de incipit omnis homo esse et illa non quilibet homo currit. Quarta existit aliquid illi vel existitibus ut excludat preiacens vltis propositio. et per hoc patet ad argumenta

Ad primum conceditur quod illa est vniuersalis omnes isti currunt et negatur quod isti sit terminus discretus imo est terminus communis magis in hac logica puta in logica magna oppositum teneat. Vide in summo post diuisionem terminorum. Ad alia autem per responsio quod non sunt vltis cum non habeant conditiones regule. Ad 2^{am} dicitur per limitationem regule quatuor conditiones limitatōes requiruntur.

Prima quod terminus communis subiecti terminus discretus. 2^a non pregnans. 3^a solo signo particulari determinat vel pluribus eide equalitibus.

4^a exite vel exite aliquid illi. Et per hoc patet ad 2^{am} quod nulla illarum est particulari.

Ad 3^{am} dicitur per limitationem regule tres conditiones requiruntur. 1^a quod subiecti terminus communis 2^a non pregnans 3^a nullo signo determinat exite aliquid illi vel pluribus eide equalitibus et per hoc patet ad tertium quia prima et secunda non sunt indefinita tertia sic et 4^a similiter. rē:

Aduerte tamen circa secundam propositiōem quia pulchrum dubium. Nam cum illa non nullus equus currit sit indefinita

per te eo q̄ equialet vni pticulari inde
finite vt illi equ^o currit a filietiam eadē
ticulari ppō q̄ equialet vni pticulari vt
isti aliquis equ^o currit 7 sic eadē ppofi-
tio erit pticularis indefinita quod ē icō
ueniens. Dī q̄ ppō pōt dici pticularis
vel indefinita duptr. s. formaliter vel eg-
ualenter. p^o est solū pticularis qm̄ poni-
tur signū pticulare, 7 indefinita ē quan-
do nullo signo determinat. 2° xō mō est p
ticularis p equalentiā qm̄ ponunt plura
signa 7 similiter indefinita. Ad argu-
mētū ergo dico q̄ nō est incōueniens q̄
eadē ppō sit pticularis 7 indefinita sit
p equalentiā. formaliter autē bene ē incō-
ueniens. Ad 4^{am} dī q̄ sic limitat regu-
la. ppositio singularis ē illa i q̄ sub-
citur terminus discret^o sine signo imo
bilitante aut cōis cōis solo pnomine
demonstratiuo determinat. Et pp h p
ad argumentū. Ad p^m illa nō ē singula-
ris. Ad secūdū sī illa nō ē singularis. q̄
li for. ē cōis cōis. Ad 3^{am} sī illa nō ē
singularis oēs isti currunt 7 negat q̄ li
isti sit cōis discret^o imo est cōis cōis.
Ad 5^{am} dicūt q̄ ē reducibilis ad bimē-
brē 7 hoc sufficit 7 reducit sumēdo sub-
iectū ppositōis vel est terminus discre-
tus vel ē cōis cōis. si discretus ē pposi-
tio singularis. si cōis adhuc dupliciter
q̄ vel aliquo signo determinat^o vel nul-
lo si nullo ē indefinita. si aliquo vel pri-
culari vel vli. si p^o est pticularis: si 2°
est vli. Ad confirmationē dicūt qdā
q̄ diuisio fm̄ rē dat p opposita realia 7
diuisio fm̄ rationem datur per opposi-
ta secundum rationē sicut h. vnde ppo-
sitiō vniuersalis 7 singularis pnt dupli-
citer considerari vel p bis q̄ denominā-
tur 7 sic non sunt opposita p bis que si-
gnificant 7 sic opponuntur q̄ pticulari
vt pticularis non ē vli 7 eō. Nec rñ
sio peccat i duob^o. p^o i h q̄ dicit q̄ hic nō
ē diuisio secūdū rem q̄ diuisio fm̄ rem
ē qm̄ nihil qdō ē subiectiue sub vno mem-
bro ponit sub altero s3 hic ē huiusmōi.

ḡ est diuisio fm̄ rem. peccat 2° q̄ dicit
q̄ p bis que denominant nō sunt oppo-
sita contra q̄ quēadmodū vli 7 pticu-
laris p bis que significant sūt opposita
q̄ vñ nō est aliud p te ita ppositiones
sic denominate opponūtur quia vna nō
est alia quare rē. Ideo aliter dicatur
q̄ vñm cōtineri sub alio pōt esse dupli-
citer in pposito vno cōtineri sub alio
fm̄ predicationem sicut spēs cōtinetur
sub genere. alio^o alqd dicitur cōtineri s3
alio nō fm̄ pdicationē sed aliter. vt aut
fm̄ locum vt elemēta sub celo cōtinetur
aut fm̄ potestatem vt seru^o sub dño. aut
secundum ordinē vt minus digni s3 ma-
gis dignis continentur. aut sicut minus
amplum sub magis amplo vt cōis non
distribut^o dī cōtineri sub eodē distribu-
to vt aliq̄ hō sub li ois hō 7 isto pticu-
laris cōtinetur sub vli non vt recipies p
dicationē ei^o. Ad formā ergo argumē-
ti nego minore q̄ ista non sit data p op-
posita large capiēdo opposita vñm mē-
brum cōtinetur sub alio. ergo nō. s3 opposi-
ta dī q̄ si vñm membrū cōtinetur sub
alio tanq̄ recipiens pdicationē eius nō
essent opposita. si autem dicitur aliter
cōtineri sub eo dico q̄ sunt opposita
vt in proposito.

Utz alia diuisio propositionis cū dīf-
finitionibus mēbrozū sit bene data. s.
alia modal^o a^o de inesse.

Entra. Diui

sionē arguit sic. Vel ē diuisio
vniuoci vel analogi. 7 arguit
q̄ sit diuisio vniuoci sic. gen^o nō diuidit
nisi de rōne vniuoci s3 ppositio ē genus
ḡ nō diuidit nisi de rōne vniuoci. In op-
positum arguit q̄ pus dī de ppositiōe
de inesse q̄ modal^o. ḡ ē diuisio analogi.

2° sic aliq̄ ē ppositio de inesse i q̄ ponit
mod^o. ḡ dīffinitōes male cōia tenet a nīe
dēs. pbat nam ille hō ē possibile hoc est
necessariū bec ppositio ē xā bec pposi-
tio ē falsa sūt de inē vt p3 7 tñ ponitur

modus i ipsiis g rē. 3° sic. Qis ppositio
de sensu pposito ē modalis sed aliq ē p
positio de sensu pposito i qua non poni
tur mod^o. g aliqua ppositio in qua non
ponit mod^o ē modalis oia patet q ē fil
logism^o i darapti. maior pbat q oē diui
sum pdicat vltter de quolibet mēbro
diuidetiū sed ppositio modalis diuidi
tur i ppositionē de sensu pposito r diui
so. g rē. minor argumenti principalis p3
q i^o est de sensu pposito pmitto tibi de
narium r tamen in ea non ponit aliquis
modus qre rē. 4° sic. Ista ppositio
non est modalis fortes currit velociter
r tamē ponit mod^o in ea. ergo rē: oia
nota cū maiori minor pbat p diffinitōez
modi q modus ē determinat^o facta p ad
lectiū sed li velociter ē. huiusmōi. g rē.

5° sic qua ratione ista est modalis for
tem currere ē verum eadez ratione illa
ē modalis forte currere ē scitum a me r
tū nō ponit mōus quare rē. oia nota cū
minori q modi tantum sunt. 6. maior p
bat quia li scitum est adiectiū sicut li
vex r v runqz determinat totā cōposi
tione q vtraqz est officiabil^o r sicut scitū
nō addit aliqd ex pte rei sed anime ita
verum r falsū sunt in intellectu sicut bo
num r malum in rebus. 6. metaphisice

Ad hec rñdes. Ad primū dī q est di
uisio analogi vt pbat argumentū p v
na parte. Ad rationē in opositum dī
q genus non diuiditur vt vniuocū nisi
in ea que diuiditur vt gen^o dicit^o aut ge
nus in ea que differunt simpliciter spē
et quia enunciatio de inesse simpliciter
r de inee sub modo nō differunt specie
simpliciter iccirco non diuiditur vt ge
nus in ea. Hec B rade^o p^o pibermēnias q
ad primum dictum dicit verum r illud
sufficit p argumento. quo autem ad 2°
ē dubius. s. quo ppositio de inee r moda
lis nō differat spē simpliciter. Ad 2°
negatur aūs si recte intelligatur diffini
tio ppositionis modalis que sic intelli
gitur. Propō modalis est illa in qua po

nitur modus modaliter sumptus l mo
dificatiue. Ad probationem aūtis cū
dicitur in illa hoc est possibile ponit mo
dus dicitur q non ponitur modificatiue
sumptus quia tunc determinat cōpōem
quādo modificatiue sumitur. Ad 3°
nego maiorem r ad probationem cui3 dī
citur. Omne diuisum vlt^o predicatur de
quolibet mēbro diuidentiū ita pos
s3 falsificari quia qstas continua diui
ditur in bñtem positionem r non haben
tem positionem r tamen qstas continua
non vniuersaliter predicatur de altero
mēbro. s. non habente positionem q
illa est falsa ois qstas non habens posi
tionem est continua. transeat tamen pro
nunc r cū dī ppositio modalis diuidi
tur in ppositionem de sensu composito
r ppositionem de sensu diuiso. r sic pdi
catur vlt^o de quolibet mēbro. vnde l3
i^o sit ppō de sensu composito pmitto ti
bi denariū non tñ ē modalis de sensu cō
posito. Ad 4° dī q modus sumitur
dupliciter. s. large r sic describitur ē ad
iacens rei determinatio. i. determinatio
facta per adiectiuum. alio^o stricte vt hic
pro modo faciente propōnem modales
r sic describitur. Modus est determi
natio compōnis facta per adiectiuū ad
dens aliqd ex pte rei r sic negatur q in
illa ppositione sit modus capiēdo mō
stricte vt hic capī l3 large capiēdo sic

Ad 5° dicit Burle^o i 2° pibermēnias
q vex r falsū nō sūt pprie mōi sicut nec
scitum r pbabile cum nihil addant sup
cōpōnem qd sit ex parte rei. Alii pōt
dici tenendo q sint veri modi fm magi
strum. Et ad argumētū negatur aūs pro
pma parte. s. qua ratione vna est modal
r a^o. Ad pbatōnē li scitum ē adiecti
uum sicut li verum concedo r vt runqz
determinat totā cōpōnem cōcedo q v
traz ē officiabil^o. In vtraz. n. cōpō est
modificata nam prima sigt q fortes cur
rit. r 2° q for. currit ē scita a me. r cū di
cis vlt^o sicut scitū non addit aliqd

ex parte rei ita nec verum ne°. Ad p
bationem bonum ⁊ malum sunt in reb⁹
vez ⁊ falsus sunt in intellectu. 6. metba^{re}
dī q̄ xitas absolute ē i rebus. est autem
in intellectu tāq̄ denominans intellectu
nec p hoc negat phs vez ⁊ falsū esse in
rebus sed non vult eo^{re} ēē i reb⁹ sicut bo
nū ⁊ malū. Recurre sī qōne de xitate ⁊
falsitate propositionis si vis videre hoc
ample.

Utrum tantum sē sex mōi. s. possibi
le impossibile cōtingens nec^{re} vez ⁊ falsū

Intra modus

ē adiacēs rei dēterminatio. q̄
quot sunt tales determinatio
nes tot sūt mōi sed plures q̄ sex sūt tales
dēterminatōes q̄ bene vel male veloci
ter. ergo plures q̄ sex sūt tales mōi. 2°
sic aut tu itelligis p modū vtr quodlibet
adiectiuū potēs dēterminare aliqd aut
adiectiuū potens dēterminare aliqd
gratia cōpositiōis aut tantū adiectiuū
potens dēterminare aliqd gratia cōpo
sitiōis addēs aliqd ex parte rei. si p^{re}
sē plures q̄ sex q̄ bene male fortiter ve
lociter sunt huiusmōi. si 2° ad huc plu
res sunt q̄ sex q̄ dubiū pbabile scitum
sūt mōi illo modo. si 3° sic non sūt sex q̄
vez ⁊ falsū non addūt aliqd ex parte rei
q̄ vez ⁊ falsū sunt in intellectu sicut bonū
⁊ malū i reb⁹. 6. metbaphisice imo qua
ratiōe vez ⁊ falsū sūt mōi eadē ratiōe sci
tū ⁊ nescitū. ergo nō tantū sex modi sunt
3° p se ⁊ p accidēs sūt mōi dēterminātes
aliqd gratia cōpositiōis addētis aliqd ex
pre rei. q̄ sūt plures q̄ sex tenet cōntia ⁊
anecdēs p de se. 4° sic vez ⁊ falsū nō
sūt modi q̄ nō sūt sex cōntia nota ⁊ anecdēs
pbat q̄ phs in 2° pbermentias dēmi
nās oppositiōes modalū de xō ⁊ falso
nihil dicit de istis. deinde si sunt sex ⁊
non plures que est causa q̄ sunt tm sex.

Ad hec responderē. Ap p^{re}imum dī q̄
modus sumit dupl^{re}. s. large ⁊ stricte. la
ge quecūq̄ dēterminatio dī mod⁹ stri
cte xō solū dēminatio cōpositiōis addēs

aliqd ex pte rei dī mod⁹. ⁊ sic p^{re} ad op
positū. Ad 2° sunt duo mōi rīdēdi.
Unus mod⁹ ē Burlei q̄ vult q̄ modi fa
cientes ppositiōē modalē sūt tm quatuor.
scilicet necessariū cōtingens possibile
impossible. vez aut ⁊ falsum nō faciūt p
positiōē modalē pprie. q̄ modi facien
tes ppositiōē modalē debēt habē has
duas cōditōes. s. q̄ dēminēt xbum rōne
cōpositiōis siue totā cōpositiōē. 2°
q̄ aliqd addant ex pte rei supra cōpōnē
Isti at quatuor has cōditiones habēt ve
rū ⁊ falsum nō. q̄ deficit 2^a cōditio. qm
nihil addūt supra cōpōnem. s. supra esse
vel nō ēē. vt pbat argumētum 2°. Dein
de format aliam rationem sic. Nulla p
positio modalis ouertitur cum sua de i
eē. sed ille de xō ⁊ falso cōuertit cū suis
de inesse. q̄ nō sūt mōles. cōntia nota cū
maiori. minor pbat. q̄ idem ē dicere
fortes currit. ⁊ vez ē forte currere ⁊ for
tes non currit. ⁊ falsum est dicere forte
currere. ⁊ fm hāc p^{re} solo ad 2° ⁊ 4°. q̄
cōcludūt vez. Ad 3° xō dicit Burle^{re}
q̄ p se ⁊ p accis reducūt ad istos. Nā p
se reducūt ad necessarium. per accis xō
ad contingent. Aliter magister tenet
modos facientes ppōes mōles esse sex
⁊ dicit q̄ modus put hic sumit est dictō
dēminare potēs compositionem pdi
cati cum subo nō aut ē dēminatio s
efficiēs dēminatiōē. 2° addēs ali
qd sup cōpositiōis qd sit ex pte rei. p^{re} sic i
telligitur q̄ dēminēt cōpōnē pdi cati
cū subo. i. manifestet q̄lis sit inherencia
pdi cati ad subm. ⁊ p hoc excludunt hec
aduerbia bñ male tarde velociter q̄ de
tīnant xbum rōne rei verbī vel p^{re}icipij

Scd itelligit. s. q̄ addat aliqd quod
sit ex pte rei formaliter ⁊ non efficiēt
tm. qd nō faciunt ista. dubium pbabile
scitum: q̄ nec dubietas nec pbabilitas
nec scientia est in re sed in intellectu. sed
necessitas cōtingentia possibilitas ipossi
bilitas xitas falsitas sūt in re ex. ideo. rē.
Et ad ratiōē Burlei scdā rīdēdi ne
gādo maiore. vii ppositiōes de modis i

portantib' & itatē aut falsitatem absolu-
tam equalēt suis ppositiōibus de inēē.
Alie aut pposēs ipōtates & itatē aut fal-
sitate conditionatā nō equalēt illis d
inēē. 7 p hoc pzad sm argumētū pincti-
pale. qz accipit mod' 3° 7 cum dicitur ve-
rū 7 falsū sūt in intellectu. 7 nihil addunt
ex pte rei negat'. Ad auctoritatē phi-
dēi ē sup qz pbs nō negat vez 7 falsuz
ēē in rebus: s; dicit nō eodē mō ēē in re-
bus sicut bonū 7 malū. qz vez 7 falsum
sunt in ordie ad intellectū bonū autez 7
malum in ordine ad appetitum. Et scias
hic modū ēē magrī. Ad tertiū negat'
anecdēs. qz nihil addūt sup pposēs qd sit
ex parte rei. nisi pscitatē quā reducat ad
necessitatē 7 p accidēs ad cōtingētā vt
vult Burleus. Ad 4° responsū ē in
sūmulis qz pbs nō determinauit de illis
modalibus d' x'o 7 falso quo ad figuraz
7 oppōnē qz nō hēnt diuersā opīniones
ab illis de inēē. Cur aut' tū sint sex vide
sufficiētā in sūmulis in pte correspondē-
te hūc questionī.

Utz diuisio ppositiōis modalis cum
diffinitionib' mēbroz sit bona. s. a^o de
sensu diuisio a^o d' sensu cōposito.

De diuisi

onē arguit' sic. Aut ē diuisio
generis in spēs. aut vocis i si-
gnificatiōes. aut totius i ptes. sed nullo
modo vt pbabo ergo nō ē diuisio per se
t; cōtia cū maiori per Boetii in libro di-
uisionū ponētē tū istas tres diuisiones
p se. minor pbatur p' qz nō generis i spēs
patet qz ppositio modalis. p' pus d' de
vna 7 p posterius d' alia cum vna illarū
sit vera modalis 7 alia non. Nec est diui-
sio vocis in significationes qz vox equiuoca
est equuoca bis in qua diuiditur sic. ppo-
sitiō autem modalis non est equiuoca
istis cum secundum vnam diffinitionē
predicetur d' istis. Nec diuiditur vt to-
tum in illa quia neqz est totum cōtinuū
neqz vt totuz essentialē neqz vt totū col-
lectum neqz vt totum vltē neqz vt totuz

poteitati^o quare rē: 2° sic. Propositio
de sensu diuiso non est modal' ergo rē.
cōtia tenet an' pbatur auctoritate phi
in 2° pibermētiā di. In modalib' esse
7 non ēē sunt subiecta appositiones x'o
sunt predicata intelligēti p cē 7 non esse
dictum affirmatum 7 dictum negatum
7 p appositiones intelligēti modos sed
i ppositione d' sensu diuiso modus non
pdicatur. ergo non est modalis. Confir-
matur rōne sic. Illa solū est modalis i q
dēinat' x'bū rōne cōpōnis sed h' sit solū
in l^o d' sensu pposito. g l^o ē d' sensu diuiso
non ē mōlis. 3° sic. Propō d' sensu cō-
posito nō ē mōlis sed de inēē. g rē an' ar-
guitur sic. Dis illa ppo est de inēē i qua
dnatur pdicatu inēē subo simpliciter
i. sine dēinatōe alicuius modi sed qn mo-
dus subicit' vel pdicat' dnotat' pdicatu
inēē subo simplr. g est de inēē. cōtia nō
cū maiori minor pbatur. qz dicendo sor.
currere ē necesse. pdicatu illud inest to-
ti subiecto. s. illi dictioni simplr idest sūi
aliqua determinatōe. Et Burleus vult
2° pibermētiā qz hoc argumētū cōclu-
dat. 4° d' diffinitionē modalis d' sen-
su cōposito arguit' sic. Qn modus segē
dictū nō est d' sensu cōposito g diffinitō
mala. cōtia tenet. antecedēs pbat' qz mo-
dus nō cadit supra ppoem pbat' qz cōn^o
sequēs non hz vim supra pcedentē qd p
locum a maiori pbat' quia negatio q est
maxime vtrutis non habet vim supra
terminos pcedentes. ergo nec aliquis
aliter terminus. Item arguitur qz quan-
do modus subicitur non est modalis 7
arguitur sic. Illa non est modalis que
non denominatur a modo sed illa non
denominatur a modo. ergo non est mo-
dalis consequētia nota cum maiori mi-
nor probatur. Omnis denominatio ē a
forma sed predicatum sit forma 7 non
subiectuz. ergo non denominabit' a sub-
iecto quod tamē est modus 7 si sic ergo
nō est modalis. 5° d' propositionē d' se-
su cōposito arguitur sic. Quot mōis
dicatur vnum oppositorum tot modis

dicitur et reliquum per primum primum topicum /
rum sed pro de sensu composito dicitur du-
obus modis. scilicet quoniam preceedit aut quoniam modus se
quitur. et illa de sensu diuisio quod opponitur
ei dicitur totis modis et sic non solum erit quan-
do modus mediabit ut dicitur diffinitio.

6. sic. Ad diffinitionem propositam modalis
aut determinat compositionem talis quod mani-
festat quod propositum sit talis aut manifestat pre-
dicatum quatenus inheret subiecto. si primum modus
ista quod est de sensu diuisio non est modalis
si 2. illa de sensu composito non est modalis.

Ad hoc respondetur. Ad primum dicitur
quod est diuisio analogi in analogata quod per
positionem modalis per primum dicitur de modalis
quia quod de non habet que sit habet et non vera infra sta-
tim patet. et talis diuisio est diuisio vo-
cis in significationes. Et cum arguitur quod vox e-
quocumque sic diuiditur. concedo. unde licet
omnis diuisio vocis equocumque sit diuisio vocis
in significationes non tamen omnis diuisio vocis in si-
gnificationes est diuisio vocis equocumque ut di-
cit Boetius quod etiam vox ambigua signis
plura sic diuiditur. et etiam vox insignis non
plura sed multis modis ut infinitum signum
aliquod sine fine scilicet diuersimode quod aut secundum
magnitudinem aut secundum multitudinem aut
secundum speciem. Ad 2. per prepositionem aduerte
de modalis habet que sit illa sunt due opinio-
nes. Cuius opinio est quod ista quod est de sen-
su composito sit habet modalis quod modus
terminat habetum rationem compositionis et dicitur
modales de dicto sed modales de sensu
diuisio dicitur modalis de re ut cum dicitur forte pos-
sibile est currere denotat quod in forte sit po-
tentia ad currendum.

Alia est opinio Bur. in 2. per habet. quod il-
la que est de sensu diuisio sit modalis ve-
ra propter habetum rationem adductam. et hoc per
ad argumentum et ad primum dicitur quod per habetum logi-
tur de modalis habet que est de sensu compo-
sito secundum primum opinionem. Sed secundum Bur.
diceretur quod per subiectum duo possumus intelli-
gere. vno illud quod refertur ad predicatum
et sic est altera per propositum. alio modo illud quod
est receptiuum forme sicut subiecta est subiectum

accidentis. Quoniam habet per habet dicitur quod esse et non esse
sunt subiecta per subiectum per habet non intelligit
subiectum quod refertur ad predicatum sed lo-
quitur de subiecto quod supra se recipit for-
mam et dispositionem. unde vult dicere quod in
modalibus esse et non esse. id est compositio af-
firmatiua et compositio negatiua sunt sub-
iecta supra se recipiunt modum tanquam dis-
positionem eorum et sic per ad argumenta. Ad
confirmationem sicut. Ad 3. negatur animis
ad probationem negatur minor. et cum tu ar-
guis forte currere est necesse illud predicatum ne-
cesse est predicatum simpliciter. scilicet illi dicto sine
aliqua determinatione. dicitur quod duplex est sub-
iectum in propositum tali quoddam enim est sub-
iectum propositum et quoddam est subiectum dicti.
subiectum propositum est totum dictum. subiectum vero di-
cti est accusatiuum precegens verbum infi-
nitum ut li forte. Ad propositum modum cum
dicitur predicatum dicitur inesse subiecto cum de
eternitate et non simpliciter dico quod per subiectum intelli-
gitur subiectum dicti et per predicatum intelligitur quod ipso-
ratur per infinitum. Ad quartum nega-
tur animis. et ad probationem negatur iterum animis
et cum tu arguis quod terminus sequens non
habet vim precegentem. nego et cum tu per has a
maiori quod negatio non habet vim precegentem. et
nec aliquis aliter terminus. negatur contra nec est
locus a maiori quod negatio non dicitur esse
maioris virtutis quam aliter terminus nisi sequen-
tes absolute vero non. Ad aliud dico quod
quoniam modus subicitur dicitur modalis quod reau-
citur in illam in qua modus predicatur.
Vel dicitur quod dicitur modalis sine aliqua alia
ductione et quod denotatur modalis ab alio
modo quod ponitur per subiecto. Sed ad-
uerte quod ille modus habet ut subiectum habeat ratio-
nem materie tamen ut determinat totam
compositionem habet rationem forme et sic denomi-
natio fit a forma cum modus se habeat in
modalibus sicut habetum in illis de inesse.

Ad quintum dicitur quod ad maiorem illa
propositio habet intelligi solum de proprie
oppositis ut sunt contraria contradicto-
ria. propositio autem de sensu diuisio et
de sensu composito non proprie opponuntur

fm aliquam spem oppōis r ad huc in p
prie oppōis nō est absolute vez s3 sic h3
intelligi q quot sunt figta vnl' opposi
ti tot sunt figta alteri' si fm oēm figtio
nem sibi oppo nūtur quare rē. Ad 6^m
dī q modus faciens ppōem modale fa
cit vtrunq3 disiunctim puta s vel s ca
piendo modale vt se extēdat ad veras.

Diuerfi diuersimode rident vt p p
tetactū est. Cōiter. n. dicere q modus
taliter determinat compōem q manife
statur qualis sit illa ppō cui addit mo
dus puta possibilis vel impossibilis.

Burle' ho vult q ppō modalis signi
cet pmo qūo vnto sit pdicatum subie
cto hoc est qūo pdicatum vnti toti sub
lecto an necessario vel cōtingēter r ad ta
lem vnionē sequit q sit talis qualitatis
qualis importat p modū. Utruz qua
tuor regule declarātes oppōem ppōnuz
sitaz in figura sint vere.

Prima vniuersalis affirmatiua r v
niuersalis negatiua sunt ōrie.

2^a picularis affirmatiua r picular
negatiua sunt subcōtrarie.

3^a vlis affirmatiua r picularis nega
tiua r vlis negatiua r particularis affir
matiua sunt cōtradictorie.

4ª vlis affirmatiua r picular affir
matiua. vlis negatiua r picularis nega
tiua sunt subalterne.

Entra prima 3

arguitur sic. Iste nō sunt ōrie. q
libet homo est aīal. nullus hō est qōlib3
aīal. r tñ vna est vlis affirmatiua r alia
vlis negatiua. g regula falsa cōia nō cuz
minori. maior pbatur. qz iste sunt simul
vere. g nō sunt ōrie. cōia t3 cum ante. Itē
iste nō sunt ōrie. oīs homo est alb'. r tñ
v' ē vlis affirmatiua r alia vlis negatiua
g rē. 2° sic. Iste sunt ōrie. sortes ē alb'
r sortes est niger. r tñ nō hñt cōitōdes re
gule. g rē. cōia nota cum minori. maior p
batur p pbm 2° piberme. in fi. dī. q ppō
nes de cōtrariis modis enūciandi sunt

magis ōrie q de ōrijs pdcatis. vt s' sūt
magis ōrie. sortes est alb'. sortes nō est
alb' qz iste sortes est alb'. sortes ē niger.
sed compatiuū pūppōnit positiuū. ergo
sunt ōrie. 3° sic. Iste nō sunt cōtrarie.
omnes isti trabunt nauim r nulli istorū
trabunt nauim p li isti vel istorū demon
strando. io. g solum sint sufficiētes siml
ad trabēdum nauim. r tamen vna ē vni
uersalis affirmatiua r alia vniuersal ne
gatiua cum cōditionib' regule. g rē. cōia
nota cum minori. maior pbatur qz sunt
sit xē. Qz pma sit xā p3 p casū q2^a pbat
qz cōdictoriū est fīm. f. aliq istorū trabūt
nauim. Cōsimilr pōt argui de ista.
omnes apli sunt. i2. r nulli apli sunt. i2.

4° Iste sunt ōrie. vterq3 istorū currit.
r neuter istorū currit. r tamen nō habēt
condiciones regule. g rē. cōia nota cum
maiori minori. pbatur. qz nō est idē subm
in vtraq3. In vna enim li vterq3 subijciē
in altera vero li neuter. 5° Iste nō sūt
cōtrarie. omne a est vez. nullum a ē ve
rum. r tamen vna est vniuersalis affir
matiua r altera vniuersalis negatiua cū
cōditionibus regule. g rē. consequentia
nota cum minori. maior pbatur. posito
enim q pma vocetur b. secunda vero a
arguitur sic. q nō sunt contrarie. quia si
best verum a est verum. g nō sunt con
traria. tenet cōsequētia. quia cōradicto
riorum si vnum est verum reliquum est
falsum. quare. rē:

Contra secundam regulam arguitur
sic. Iste nō sunt subcōtrarie. aliquis ho
mo animal est. aliquis homo animal nō
est. r tamen vna est particularis affirma
tiua r alia particularis negatiua cum cō
ditionibus regule. ergo rē. cōsequētia
nota cum minori. maior patet de se.

Item iste nō sunt subcontrarie aliqs
homo omne animal est. aliqs homo oē
animal nō est. r tñ vna est picularis af
firmatiua. r alia particularis negatiua
cum alijs cōditōibus regule. g rē. cōtia
nota cum minori. maior pbatur. ga iste

substantiuo in casu vt pz. Ad p^mum
dicif q^d nō valet illa cōa subz discordat
cum x^obo z numero. q^d est icongrua. q^a nō
est idem suppositū z subm. Illud. n. q^d
precedit x^obum apud logicum dī subm.
Sitr dicif q^d nō discordat in regimine
x^obum cū supposito. qⁱ li istoz l^z sit sub
iectum nō est suppositum. sed li neuter
z vterq^e ē suppositū. Ad f^m dī q^d que
dam sunt adiectiua nois q^e regunt casuz
post se. vt distributiua. q^dam vero non
vt alb^o alba album. z similia. p^ma adiec
tiua nō tenet cōcordare in casu cum illo
q^d regitur ab eis. Alia vero semp tenen
tur cōcordare in casu cū substantiuo q^d
nō regit ab eis. Ad 5^m negat maior et
ad pbatōem cum dicitur. si p^ma est x^a
secūda est vera. q^d nō sunt d^{ia}. negat cō
sequētia. lex. n. cōtrarioz est q^d nō ē pos
sibile duo cōtraria esse sūt vera. sic autē
est h^o. qⁱ nō est possibile illa simul esse ve
ra. l^z si vnum sit ver^z z aliud nō sit verū.
Ad f^m p^mipale dicif sit q^d regrunt
q^utuor cōditōes. p² reg^o. s. q^d sint de cōfili
bus subis p^mdicat^o z copulis explicite v^l
iplicite supponētibus p^mcise. p^o eodē v^l p^o
eisdē. z p^mdicatis dīfformiter supponētib^o
b^o quo ad mobili^z z imobil^z. l. distribu
tiue z nō distributiue. Et sic patet ad p^m
mum. q^uia deficit quarta cōditio. In p^m
mis. n. duab^o p^mdicatū stat d^oterminare
In secūdis x^o p^mdicatū stat distributiue.
Ad f^m negatur maior. Ad pbatōem
nego q^d p^ma sit falsa. z cum tu p^mbas au
ctoritate p^mhi dī. q^d nulla affirmatio ē ve
ra in qua v^le v^lr sumptū p^mdicatur. Dici
tur q^d dictum p^mhi intelligit cum hac cō
ditione. s. si talis terminus v^lr sumptus
habeat plura supposita. si autem non ha
beat plura supposita nō incōuenit vt in
p^mposito. Ad tertium p^mipale dicif si
m^lr q^u quatuor cōditiones regrūt^o p^o
tertia regula. s. q^d sint de cōfili^o subie
ctis p^mdicatis z copulis explicite v^l im
plicite supponentib^o p^mcise. p^o eodē v^l
p^o eisdē. z q^d extremum nō distributū

in vna distribuatur in alia. z econuersa
si sit terminus distribuibilis. Et per hoc
patet ad argumentum q^d deficit quarta
cōditio. In p^mis enim p^mdicatum nul
libi distribuatur. In secūdis vero vtro
biq^e distribuatur. Ad secūdam negat
minor. q^uia nullius quantitatis sunt iō
p^ma nō est vniuersalis nec secūda par
ticularis. Et si replcas assigna ergo
cōtradictoz illius. nullo homine cur
rente tu es asin^o. dicif q^d est illud q^d nul
lo homine currēte tu es asinus. Et si ar
guis sic. Nō nullo homine corrente tu
es asin^o. ergo aliquo homine corrente tu
es asinus. tenet cōsequētia. q^uia nō nul
lus z aliquis egpollent. dicif q^d nō eg
pollent nisi quodlibz eoz seorsum pos
sit in p^mipale copulam modo hoc est
falsum de li nullo. eo q^d dicēdo nullo ho
mine corrente tu es asinus. solus negat
ablatiuus z nō x^obum p^mipale. Et si ar
guis sic. Nō isto homine currēte tu es a
sinus. z sic de alijs. ergo nullo hoie cur
rente tu es asinus. tenet cōsequētia a sin
gularibus sufficienter enumeratis ad
suaz vni^lem. dicif negando cōsequen
tiam. qⁱ quelibet pars antecedētis sum
pta p^o singulari est me negatiua. necessa
rio cui^o oppositum est falsum. z cōsequē
tis est affirmatiuum falsum. verūamen se
q^utur sic dicendo. Isto homine nō curre
te tu es asinus et sic de alijs. ergo nullo
homine corrente tu es asinus. sic quelz
pars antecedētis est falsa. vt patet de
scendendo ad dēs causas veritatis. q^ua
tres habet. s. cōditionalem causalem z tē
poralem. Ad quartum p^mipale dicif
q^d regruntur quatuor cōditiones. p^o q^u
ta regula. s. de cōfili^o subis p^mdicatis et
copulis explicite vel implicite supponē
tibus p^mcise pro eodē vel pro eisdē
z p^mdicatis eodē mō supponētib^o mo
bili^z vel imobil^z. l. q^d si p^mdicatum in vna
stat distributiue z in altera z si in vna nō
stat distributiue nec in altera. Et p^o h^o pz
ad argumentū. qⁱ deficit quarta cōditio.

Ad scdm negat maior. Ad pbatone
negat maior. qd sit ha. s. ois ho est omnis
homo. Et ad auctoritatem Boetij vi. qd
nulla ppositio est xior illa in qua id e pre
dicat de seipso. dr qd intelligit cu duab
conditionibus. prima qd predicatu no su
mit vlr qualiter sumit i pposito. Se
cundo qd pcatu sigt aliquam rez que exi
stat. r p b excludit hec ppositio fla chi
mera e chi. Ad alia pbatidem negat
onia nec iste sunt singulares illi vls sz
ille. ille ho est ois homo r i homo e ois
homo. g ois ho e ois homo r tunc bene
valet onia sed antecedens e falsum.

Utrū regule declarantes nam. r legē
ppositionū sitarū in figura sint vere.

Duo contraria non possunt esse siml
vera sed bene falsa.

Duo subcontraria nō possunt eē siml
falsa sed bene simul vera.

Duo dictiona non possunt eē simul
vera nec simul falsa.

Si subalterna vls e vera r pticula
ris r nō econtra rē.

Quarta prima

regulam arguit sic de trijs r
pbatur duo tria esse siml ha
sic qd ista sūt simul ha ois deus est deus
e r nullus de est de e r i sunt duo tria
ergo rē onia tenz cū minori maior pba
tur. s. qd i sunt siml ha r arguit sic. Ista
e ha null de e de e qd assertive sigt qd
nullus de e ista ppositio de e r b e ve
rum r qd altera sit ha ois de e de e pro
batur sic ista est duo vera g rē.

2° sic Ista sūt fil ha glibet hō denariū
pmittit r nullus hō denariū pmittit rē
tria. g rē. sz onia cū minori maior pbat
r pono qd glz hō pmittat denariū ita tñ
qd null denariū pmittat isto posito pz
qd ista e ha nullus hō denariū pmittit
qd nec iste hō denariū pmittit nec iste rē.
qd oppositū e falsū. s. iste hō denariū pro
mittit qd e casum. qd alia sit ha. s. glbz
homo denariū pmittit pbo. Nā hec

est ha glibet hō pmittit denariū p casū
r hoc solum qd li denariū stat ofuse tñ
sed eque bene stat ofuse tñ i illa glibet
homo denarium pmittit. ergo si vna e
vera r reliqua est vera.

Contra secundam regulā arguit pro
bando qd est possibile duo suboria eē si
mul falsa. Et arguit sic. Conuertatur a
cū isto uno omnis hō r sibi subordinet
tūc arguit sic. Ista sunt simul falsa a est
iste hō r a nō est iste homo te demōstra
to r sunt subcontraria. ergo rē. qd pri
ma sit falsa pz qd sigt qd omnis hō est ille
homo: r qd 2° sit falsa pbat quia sigt qd
ois homo non est ille homo que e falsa
cum equiualeat huic nullus homo est. il
le homo que est falsa: qd sunt subcontrarie
patet quia ambe sunt indefinite quaruz
vna est affirmatiua r alia negatiua de cō
similibus subiectis rē. 2° sic Ista sūt
simul falsa differens ab ente est r differe
rens ab ente nō est r sunt subcontraria
g rē. onia nota cū minori maior pbat
qd prima sit falsa pbat quia qualitercun
qd r soluat nūq poterit verificari hoc e
r hoc est differens ab ente. qd secūda sit
falsa probat quia sequitur differens ab
ente non est r tu es ens. ergo differēs a
te non est ens. tenet onia a supiori distri
buto ad suum inferius cū debito medio
r conclusio est falsa. quia cōtradictoriū
est necessariū. s. omne differens a te est
ens ergo aliqua pmittarum est falsa. nō
minor ergo maior. rē.

Contra tertiaz regulaz de cōtradictio
rijs arguitur pbado qd est possibile duo
contradictoria esse simul ha. qd ista sunt
simul ha. quilibet homo habens equuz
equitat illum: aliquis hō habens equuz
non equitat illum. r sūt cōtradictoria. g
rē. tenet onia cum minori maior pbat
r pono qd glibet homo beat duos equos
quoz vnum equitet r aliū non. isto posi
to patet veritas hui. quilibet hō hēns
equum equitat illum. quia ille homo ha
bens equum equitat illum. r ille hō hēns

2° sic. Ista cōia non valet. Omnis propositio indefinita est falsa. q̄ aliqua propositio indefinita est falsa. q̄ casu posito ē antecedens verū. et consequens est falsū. q̄ po-
no q̄ ista sit oīs indefinita. oīs ppositio i-
definita est falsa videlicet ppositio ide-
finita est falsa. que sūgt precise q̄ ppositio
indefinita est falsa q̄ sit a. et pz q̄ a est falsū
q̄ sūgt precise seipsum eē falsū. tūc arguit
sic. Hoc a est falsum. et hoc a est oīs pro-
positio indefinita. q̄ oīs ppositio indefini-
ta est falsa. cōia bona. ans ē verū. q̄ et cōis
sed consequens est antecedēs prime conse-
quentie. ergo antecedēs p^o cōie ē verū.

Ad hec respondet Ad primū. Quic-
qd alij dicūt negando q̄ ista est h̄a: oīs
deus ē deus ē et ad pbationē q̄n dī: Ipsa
est duo vera. ergo est vera. dī q̄ illa pro-
positio. Oīs deus ē deus ē potest cōside-
rari vt vna ppositio et sic dīratur alteri
assignate et sic ē falsa. Alio potest cōside-
rari vt sunt due ppositiones. et dī ppo-
sitiones ples et sic sunt due ppositiones h̄e
sz sic nō dīrāt alteri assignate cū illa sit
vna et ista sunt plures. et formaliter rñdē
do negat cōia rē. Ad 2°. Quicqd alij
dicāt dī negando illā. oīs homo denari-
um pmittit. Ad pbationē cum dī. tu
cōcedis istā. oīs homo pmittit denariū
et non alia ratione. nisi q̄ li denariū stat
cōfute tñ. sed eque bene stat cōfute tñ in
illa quilibet homo denariū promittit
sicut in illa. q̄ rē. negatur minor. s. q̄ eē
bene stat cōfute tñ in vna sicut in alia.
Nā in ista. quilibet homo pmittit denariū
li denariū stat cōfute tñ immobiliter. sz di-
cēdo q̄libz hō denariū pmittit. li de-
nariū stat cōfute tñ mobili. id non valz

Ad primū 2° regule dī admissō casu
negādo q̄ i sint subcōtrarie. q̄ subōdi-
nat in mēte duabus dīis. Ad 2° dī
negādo q̄ illa sit falsa aliqd differēs ab
ente non ē ens. imo ē h̄a. q̄ dīctoriū est
falsū. s. oē differēs ab ente ē. Et ad im-
probationē negat cōia. q̄ arguit a supio
ri distributo immobili ad suū inferius et

non valet argumētū sicut nō sequit dīf-
ferēs ab hoīe non ē hō sortes ē homo.
q̄ differēs a sorte non est homo. conse-
quens est falsum. ergo et antecedēs ē ve-
rum posito casu q̄ solus homo sit. Et si
queris vñ hz ille tñ? ab ente q̄ stet im-
mobili. Dicunt qdā q̄ hz ex hoc q̄ tñ?
stans determinate pcedit ipsū. Ego autē
puto q̄ habeat a b illis duobus signis si-
mul quia a nullo illoz habeat hoc.

Ad primū 3° regule. Quicquid dicāt
alij admissō casu dī q̄ illa ē falsa. oīs hō
habens equū equitat illū q̄ li illū stat di-
tributue sic suū ans. s. equum. q̄ est re-
latum demōstrationis rōe sui determina-
bilis. Id i^o p^o asserit q̄ oīs homo habēs
equū egat oēm equum quem hz qd est
falsum i casu et dīc^o est verum. vñ hō
hēs equū non egat illū. Ad 2° dī q̄ i^o fē
siml h̄a tenendo rectū a parte p^o et nō fē
dīc^o: q̄ i terminus. asinus q̄ ps p dīca-
ti in n^o illaz distribuit et deberet i vna
distribui et in a^o nō. Ad 3° dī q̄ vñs ē
falsa. Et ad pbationē negat cōia. q̄ ar-
guīt ab inferiori ad suū superius distri-
butue. q̄ dicēdo q̄libet singlis alicuius
vñs ē h̄a li alicuius vñs stat distributi-
ue q̄ ē determinatō subiecti. Ad 4°
negatur illa adā fuit in instanti pñti. et
ad pbationē cum dī hec aliqn fuit h̄a a
dam fuit in instanti pñti igit itā est ita q̄
ipse fuit i instāti pñti nego consequenti
am. et ad pbationē cum dīcitur omnis
ppositio h̄a affirmatiua de pñti rē. dī-
co q̄ itelligitur oīs ppositio h̄a affirma-
tiua de pñti carens extremo opposito et
sūgt cōfusiua tam explicite q̄ implicite
relinquit vnam de pñti veram qua-
lis non est i proposito quia li instanti p.
senti includit compositionem sequitur
enim tu fuisti in instanti presenti. ergo
tu fuisti in instanti quod est pñs. et per sz
pz ad exemplum inductum quia nulla ē
similitudo quia ille terminus li domo nō
includit cōpositionē verbalem sicut li i-
stans presens. Ad 5° negatur illa nul-

lus deus scit antichristum esse futurum
 et ad probationem nego consequentiam et
 ulterius concedo conclusionem adductam
 deus scit aliquid et modo potest esse quod
 non sciat illud. et ad probationes scia di
 est firmior quam existia alicuius instantis
 scilicet primo copulativa aliquid instans est et mo
 do potest esse non est possibilis igitur nec
 a negatur consequentia quia illius pro
 positionis veritas non dependet a futuro
 sicut illius deus scit antichristus esse fu
 turum preterea negatur quod ista copulati
 va non sit possibilis aliquid instans est
 et modo potest esse quod illud instans si
 sit quia modo hoc propositum est possibilis
 illud instans non est. Omnis enim propo
 sitio possibilis est modo possibilis scilicet hoc
 est possibilis illud instans non est demon
 strando prius instans igitur ipsa est modo
 possibilis quare et. ratio magis in qua
 dratura. Ad primum 4° regule respon
 detur concedendo primam contrariam. et quoniam
 ultra arguitur possibile est Cesarem non
 esse. ergo contingens est Cesarem non esse
 distinguo de contingenti quia quoddam
 est contingens ad verumlibet quoddam
 est contingens convertibile cum possibili
 licet primo accipiendo nego consequentiam.
 et ad philosophum dico quod loquitur de
 contingenti quod convertitur cum possibili
 licet secundo concedo consequentiam. et ul
 terius arguis contingens est Cesarem non
 esse. ergo contingens est Cesarem esse nego
 consequentiam. et ad philosophum qui dicit quod
 propositio de contingenti habet converti p
 oppositas qualitates dicitur quod loquitur de
 contingenti ad verumlibet. Ad 2° quod
 si ponatur indefinitam illam figure preci
 se non admittitur casus si vero non ponit
 tur precise admitto et concedendo conse
 quentiam sed non arguitur contra regu
 lam quia illa non est indefinita istius uni
 versalis cum illa hypothetice significet si
 cut quodlibet aliud insolubile secundum quid
 vltis vero categorice significat.
 Utrum regule equipollentiarum sint ve

re scilicet. Pre contradic. post contra p
 post que subalter.

Contra primam

regulam de contradictoriis ar
 guitur sic. Iste non equipollent non quilibet
 homo animal est et aliquis homo a
 nimal non est igitur regula falsa contra
 ams probatur quod prima est falsa cum dictori
 um sit verum. scilicet quilibet homo animal non est et fa
 est vera quod sequitur iste homo animal non
 est et iste homo est aliquis homo. et aliquis homo a
 nimal non est. maior probatur sic ille homo hoc
 animal non est demonstrando asinum et haial
 est animal. et iste homo animal non est. Item addu
 co argumentum magis. Iste non equipollent
 non aliquo homine currente tu es asinus.
 et nullus homine currente tu es asinus. et
 regula falsa contra ams tenet et ams probatur
 quod prima est vera. cum contradictoria sit fal
 sa et fa est falsa quod quilibet suar cap. et uatis
 est falsa. 2° sic nega proposita facit equi
 pollere suo contradictorio vel facit eg
 pollere contradictorio negationis vel fa
 cit illa proposita cui additur eg pollere suo
 dictorio vel facit aggregatum cui addit
 negationem equipollere suo contradicto
 rio. non primum quia negatio non equiva
 let suo contradictorio. nec 2° nec 3° quia
 nulla propositio equipollent suo contra
 dictorio. 3° sic. Iste non equipollent non oes
 apostoli dei sunt 12. et aliqui apostoli dei non sunt
 12. et tenet contra ams patet quia prima
 est falsa cum dictorium eius sit verum in re
 mouendo mentionem et fa est vera et.

4° sic Iste non equipollent non nullus
 non homo est grammaticus et aliquis non
 homo est grammaticus quia prima est vera
 et fa falsa posito quod nullus sit grammati
 cus. ergo regula falsa.

Contra Secundam

regulam de
 triis arguitur sic. Iste non equa
 let quilibet singularis alicuius vltis non est ve
 ra nulla singularis alicuius universalis est
 vera quia prima est vera et secunda falsa.

q^o p^oma sit vera, p^obatur q^o seg^otur q^olibet singularis hui^o v^ol^ois h^o est a^ofin^o n^o e^o x^oa s^oi^o ista v^ol^ois est aliqua v^ol^ois. g^o quelibet singularis alicui^o v^oniuersal^o n^o est x^oa. et q^o 2° sit falsa p^oz q^o contradicto^oriū est v^oez. Item adduco argumētum mag^ori quia iste n^o equalē^ot q^olibet homo a^oial n^o est et nullus homo a^oial n^o est. g^o regula falsa o^oia t^oz a^ois p^obatur. q^o 2° est falsa v^ot p^oz et p^oma est x^oa. 2° sic. Iste n^o eq^opollēt n^o la chi^o est nulla chi^o et quel^oz chi^o est aliqua chi^o et t^oi ad^osunt o^oditiones regule g^o regula falsa o^oia t^oz cum m^oinori maior p^obatur q^o p^oma est x^oa cum o^odicto^orium sit impossib^oile. s. aliqua chi^o est nulla chi^o q^o seg^otur. g^o aliqua chi^o e^o et 2° est falsa quia infert illam q^olibz chi^o e^o. 3° sic seg^otur ex regula q^o nullum a^oial est homo. g^o regula falsa a^ois p^obatur q^o seg^otur o^one animal e^o h^oiem est falsum. g^o o^o a^oial esse h^oiem est n^o v^oez. et v^oltra omne animal esse h^oiem n^o est v^oez t^oz o^oia ab affirmatiua de p^odicato infinto ad negatiua de p^odicato finito tūc v^oltra o^o a^oial e^o h^oiez n^o est v^oez g^o nullum a^oial esse h^oiem est v^oez patet o^oia p^o regulam et v^oltra. g^o nullum animal est homo.

Contra 3° regulam de subalternis arguit sic q^o n^o seg^otur q^olibet h^o o^o a^oial n^o est. g^o aliq^os homo o^o a^oial est et hic arguitur p^o regulam. g^o regula falsa t^oz o^oia cum m^oinori maior p^obatur q^o a^ois est v^oez et o^ois falsum. Itē adduco argumētum mag^ori q^o n^o seg^otur n^o quelibz chi^o est n^o homo. g^o aliqua chi^o est homo et t^oi arguitur p^o regulam. g^o regula falsa o^oia t^oz cum m^oinori maior p^obatur q^o a^ois e^o v^oez et o^ois falsum q^o o^ois sit falsum patz q^o a^ois sit v^oez p^obatur q^o o^odicto^orium est falsum. s. quelibet chi^o est n^o homo quia ex illa seg^otur q^o quelibet chi^o est. Sc^ocūdo sic. Iste n^o eq^opollēt n^o aliq^os h^oio nec n^o est a^oial et quilibz homo nec e^o a^oial et t^oi arguitur p^o regulam. g^o r^oc^o sequētia t^oz cu^oz m^oinori maior p^obatur quia p^oma est vera et secunda falsa q^o secunda

sit falsa p^oz de se. q^o p^oma sit x^oa p^obatur q^o o^oriū ei^o est falsum. s. aliq^os homo nec n^o est a^oial. quocūq^oz n. dato falsa est ista propositio r^oc^o. 3° sic. Iste n^o eq^opollēt n^o necesse n^o est s^ortē currere et impossib^oile est s^ortē currē et t^oi arguit p^o regulam. g^o regula falsa. o^oia nota cum m^oiori et maior p^obatur q^o p^oma est falsa cū o^oriū sit verum. s. necesse est s^ortē currere et secūda e^o vera v^ot p^oz r^oc^o.

Ad hec respōdetur. Ad p^omū negat o^oia sed o^oz addit in ante et ille o^odicūt quilibet homo e^o a^oial et aliq^os homo a^oial n^o est v^ot valeat o^oia sed tūc negat a^ois pro ista p^ote addita q^o ista n^o o^odicunt cum i nulla distribuāt p^odicatū. Aliud dicit mag^ori q^o negat o^oia sed v^ot valet o^ois o^oz addit in ante et iste o^odicūt aliquo homine currēte tu es a^ofin^o et nullo h^oie currēte tu es a^ofin^o. sed hoc e^o s^olm q^o sunt p^opōes p^obande p^o suas causas v^oitatis quaz nulla est alicui^o q^otitatis. Ad 2° dicit q^o negatio facit eq^opollē suo o^odicto^orio put li suo refert p^opōem cui addit et n^o seg^ot q^o faciat illam p^opōem eq^opollere suo o^odicto^orio sed facit compōem ex illa p^opōne et negatōe eq^opollere suo o^odicto^orio. i. contrario p^opōis cui addit. Ad 2° dicit q^o li omnis pōt teneri collectiue et diuissiue. si diuissiue ista est falsa o^oes apli dei sūt i2. et o^odicto^oria est x^oa. s. n^o omnes apostoli sunt. i2. si aut teneat collectiue ista est x^oa omnes apli sunt. i2. et cōtradictoria e^o falsa. s. n^o omnes apli dei sūt. i2. et tūc i^o n^o omnes apli dei sunt i2. n^o equalēt illi aliqui apli dei n^o sunt i2. cu^oz ista sit vera et ratio est q^o signum p^oticulare n^o potest limitare aliqd ad sensum collectiui Si^o nec signum v^ole negatiuum sed solum signum v^oniuersale affirmatiui et h^o habet ex natura sua. et si petis cui equalet illa n^o omnes apli dei sunt i2. tēto li omnes collectiue dicitur q^o huic aliqui apostoli dei qui sunt omnes apostoli sunt. xij. et si v^ois cōtrariam illius omnes apostoli dei sunt. xij. est illa nulli aposto

li dei q sunt omnes apli dei sunt i2. r sic
de alijs dicat. Ad 4^m dicit q nō eg/
poller q pma est negatiua r 2^a affirma/
tiua q 2^a negatio tenet infinite q pon/
tur inter adiectiuū r substantiuū. Et si
dicis volo q in ista nō homo est grāma/
ticus li nō teneat negatiue r nō infinite. q
addēdo aliam negatiōem sic dicēdo non
nullus hō est grāmaticus equalit illi ali/
quis homo ē grāmaticus. Dicit negādo
q equalit illi q li nō tenet infinite pp/
cām dictā r nō pōt teneri negatiue.

Ad p^mū fām regulam negat ante/
cedens imo equalit. ad iprobatōem cuz
arguis q pma est vā r secunda falsa ne/
gatur q pma sit vera r cum tu pbas ne/
gatur cōtia q arguit ab inferiori ad su/
um supius distributiue. Ad aliud ma/
gistri dicit magr negatur cōtia sed opz
addi in ante q illa sunt cōtraria. s. qlibz
homo oē aīal est r nullus homo aīal est
qd est falsum deinde negatio debet esse
postposita subiecto nō aut p^dicato ideo
valet. Ad 2^m negatur minor. s. q sint
cōditiones regule q nō arguitur negati/
ue p^dposita subiecto r p^dposita vbo r iō
ista nulla chimera est nulla chi^a est pure
negatiua sed dicēdo nulla chi^a nulla chi/
mera est bene equalit illi quelibz chime/
ra est aliqua chi^a r vtracq ē falsa. Re/
plicat cōtra. Petrus hispan⁹ ccedit illas
egpollere n. bil est nihil r quodlibet est
aligd r tñ negatio segtur vbum. Siliē
phs in p^mo phicoz ccedit illam ex nubi/
lo nihil fit q equalit huic ex quolibz fit
aligd que est falsa q ex isto instātū nihil
fit. Ad p^mū dicit q Petrus hispan⁹
intelligit fām negatiōem pcedentē vbus
sic. s. nihil nihil ē q egpoller illi qdlibz ē
aligd. Ad aliud dicit q phs intelligit
negatiōem fām subseq vbum r nō prece/
dere sic videlicet ex nihilo sit nihil q vā
est q suum dīctōriū includit dīctiōez
s. ex aliquo sit nihil. Ad 3^m dicit qui/
dam q in omnib⁹ istis argumentis mo/
dus pōt teneri in sensu composito vt dī

uiso. si in sensu composito negat cōseqn/
tia illa omne aīal esse hōiem nō est verū
q nullum hōiem eē aīal est vez. nec ar/
guitur p regulam q nega^o nō postponi/
tur in vli affirmatiua r negatiua cū nul/
la illaz sit alicuius cōtītatis ex quo que/
libet est modalis in sensu composito. si
hō modus teneat in sensu diuiso iteruz
negatur cōtia nec arguitur p regulam q
nega^o dīz imēdiate sequi subm vñ subm
illius omne aīal esse hōiem est vez est li
aīal solum residuū hō se t3 ex pre p^dedi/
cati ideo bñ segtur. omne aīal nō eē hō/
minē est vez. q nullum aīal eē est veruz
sed aīs est fām. Ego aīt rñderem alr et
cōformius magrō. r dicerē negando aīs
p^d cōntie. s. q ex regula segtur q nulluz a/
nimal est hō. r ad pbatōem ccedo q oēs
ille p^dositiones sunt de sensu composit/
to. r ccedo omnes cōias factas excepta
vltima quam nego. r cum tu pbas cōiaz
valere q arguit p regulam. negat q ne/
gatio nō postponitur sicut dīz. qm in mo/
dalibus tūc recte postponit qm p^deponi/
tur imēdiate in finitō. nō autem sic hic.
q. rē. Ad p^mum cōtertiam regulaz ne/
gatur minor. s. q arguat p regulam. q
nō recte postponitur negatio. dīz. n. imē/
diate postponi subiecto. ideo bñ segtur
nō quilibet homo nō oē aīal est. q aligs
homo omne aīal est. sed aīs est falsum.
sed si qris cui equalit illa. nō qlibet hō/
mo omne aīal nō est. dico q isti aligs ho/
mo aīal est. r ad aliud magr i fītr negat
minor. q nō arguitur p regulam. q dīz
negatio postponi toti p^dōni r postponi
toti subiecto imēdiate ita q vbum pnci/
pale pcedat quat non fit in p^dposito. Jō
dīz sic dīct. nō quelibz chimera nō est ho/
mo. q aliqua chi^a est homo. sed vtracq
nunc est falsa. Ad 2^m negatur mior. s.
q arguatur p regulam. dīz enī negatio
postposita imēdiate postpōi subo qd n
fit. Jō debet dici sic. nō aligs homo n
nec^o est aīal. r quilibet homo nec^o ē aīal.
sed pma est falsa sicut secūda. q dīctō

rius est vez. f. aligz homo nō necessario
est aīal. Ad 3^m negat minor. f. q. argua
tur p regulam. q. nō recte postponit ne
gatio ad mo^m regule. d. n. iungi infini
to sic. nō necesse est fortem nō currere. r
possibile est fortem currere. r tūc vtra
q. est vera. Replica quero si nega^o sit cō
iuncta xbo pncipali. vt dicendo necesse
nō est fortem currē cui equaliter. d. q. nō
est alr rñdendum q. ad illam. necesse est
fortem currē. vñ sicut ponit figura mo
daliū sine iunctōe negatiōis ad ver
bum pncipale: ita altera figura pōt fieri
cum tali negatiōe nō transuerso. vñ iste
sunt subcōtrarie. possibile nō est te non
esse. possibile nō est te eē. r iste sunt cōrie
necesse nō est te esse. impossibile non est
te eē. r iste sunt subalterne. impossibile
nō est te eē. possibile nō est te nō esse. r i
fīr necesse nō est te te esse. possibile nō
est te esse. **Utrum diffinitio**
cōuerfionis sit bene data.

Quæritur. Alicui

competit diffinitio cui nō cōpe
tit diffinitū. g. diffinitio mala. cōia tenet
et aīis pbatur. q. dicēdo. nullum nomen
est homo. homo nō est nomen. hic ē trās
positio subī in pñcatū r eō^o. vt p. et tñ
nō est cōuersio. q. pbatur. q. si nō da op
p^o q. sit cōuersio. vel g. est simplex vel p
accēs vel p pñdēm nō simplex q. pñma
est hā r 2ª falsa. deide q. mutat qñtitas
nō p accēs vt p. in tractatu supponz in
2° capitulo q. incipit. Ut autē cognosca
tur. In fine illius capituli dicit q. nō est
cōuersio p accēs. nō autē est cōuersio p cō
trapñdēm q. cōi finiti nō mutant in fñi
nos infinitos quare rē. Conīlir arguit
de ista homo est spēs spēs est hō q. pñma
est hā r 2ª falsa. 2° sic seqret q. in ppōe
vocali nō posset fieri cōuersio q. ē fñm
pbatur cōia q. subm nō pōt transponi i
pñcatum nec eō^o. pbatur q. cum subm
in vna ppōe semel in vna ppōe sit plati
nō ampli^o pōt reassumi alia vt fiat pñdi

catū iuxta illud. Quolat amissum semel
irreuocabile xbum. 3° sic seqretur q.
ista esset bona cōuersio hō est aīal g. aīal
homo q. est falsum p. cōia q. est trās pō
subiecti i pñcatum r cōuersio. g. diffini
tio mala. 4° seqret q. ista nō esset bo
na cōuersio homo est aīal r eō^o quod est
falsum. q. sequatur pbatur q. nō est trā
spositio subī in pñcatum r eō^o. g. nō est
cōuersio. 5° seqretur q. illa esset cōuer
fio vbi mutaret qualitas r maneret ea
dem qñtitas vt dicēdo omnis hō est oē
aīal omne aīal nō est omnis hō quod est
falsum r pbatur pñmo cōia q. illic est fa
cta transpō subiecti in pñcatum r econ
uerso vt p. q. nō sit cōuersio arguit q.
nihil est in gñe quin sit in specie 4° topi
cor. sed illa cōuersio in nulla specie est.
g. nō est in genere q. in nulla specie sit p
batur discurredo p oēs. pñmo nō est
simplex q. in simplici manet eadē quali
tas r qñtitas. r nō p accidēs quia nō mu
tatur qñtitas nō p pñdēm quia mutatur
termini finiti in terminos infinitos.

6° cōīlir ar^o pōt fieri vbi mutet qñt
tas r qualitas vt dicēdo oīs hō est aīal.
aliquod aīal nō est hō hec ē trās pō subī
in pñcatū r eō^o vt p. r tñ nō est simplex
nec p accēs nec p pñdēm vt p. p eorum
diffinitiones g. rē.

Ad hec rñdetur r sunt duo modi rñ
dendi. Un^o cōior est q. vult q. oīs cōuer
fio sit bona cōia ad bonū intellectū loqn
do. f. q. ex oī bona cōuersiōe pōt fieri bo
na cōia. r hui^o opionis est Boet^o vt p.
in fñlīs cathgoriis r tenēdo hunc mo
dum opz restringē diffinitōem cōuersio
nis sic. Cōuersio est transpō debita sub
iecti in pñcatum r eō^o. rē. sic q. cōmuta
tis terminis si cōuertēs est hā vel falsa r
cōuersa fñr. r p h. q. dicit transpō tangi
tur gen^o r oīs cōuer^o est transpō r nō eō^o
r p h. q. dicit debita tangit dñā q. decla
ratur p h. q. addit in fine sic q. cōmuta
tis terminis si cōuertēs est hā vel falsa r
cōuersa fñr r p h. p. q. si d. esse transpō

i qd^o ppositio dicitur esse qd in illis designa-
tis p illud & sum. Feci simplr rē. quō
dicitur esse in illis. & fm hanc vltā p rē ad
argumēta. Ad p̄mum dicit qd non est
transpō debita. Ad aliud rīdetur sīr.

Ad 2° dicit qd p̄pō vocalis pōt cōuer-
ti qd sufficit qd aliqd sīle subiecto ponat
loco p̄dicatī & c^o. Ad 3° qd ista nō est
cōuersio qd 2° o fō nō est p̄pō ideo nībil
est subīn nec p̄dicatum in ea. Ad 4°
dicit qd est transpō implicite & h̄ sufficit

Ad 5° & 6° dicit qd nō est trāspō dēbi-
ta rē. Alr modus est magr qd duplex
est ouersio. qdam enim est bona & qdam
mala. In cōuersione bona regunt due
additiones. p̄ma qd remaneat eadem sup-
positio generalis in t̄minis cōmutatis.
hāc conditōem tangit magr vt dēclarat
argumētum p̄mum in sup̄pōib^o capitulo
2°. Ut aut cognoscatur quō termini sup-
ponūt. 2° est qd remaneat eadē qualitas
p̄pōis in cōuertēte & in cōuersa. Cul^o
rō est qd si nō remaneret eadē qualitas
nulla bona cōuersio esset bona dīctā.
quod p̄batur qd ex p̄pōe negatiua nūq̄
segtur affirmatiua de eisdem terminis
nec eō. igitur nulla talis esset bona dīctā.
dīctā est contra intentōem magr qd fm
eum omnis cōuersio simplex est bona
consequētia & aliq̄ p accīns & aliqua per
d̄pōem licet vniuersālī nō quelibet illa-
rum sit bona dīctā frustra etiam esset in-
uenta ouersio vt p̄s. Cōuersio h̄o mala
est qd deficit vna hāc conditionum vel
vtraq̄ vt sup̄pō generalis & qualitas.

Aduerte vltērius qd cōuersio bona
diuiditur in has tres spēs. s. in cōuersio-
nem simplicem p accīdēs & p d̄pōnem &
ideo nō omnis bona cōuersio est bona
dīctā. & si dīctā in quo ergo talis bonitas
consistit ex quo talis bona cōuersio p̄t
esse mala dīctā vt ista omnis homo ē aīal
omne aīal ē homo qd est p accīns & quare
dicit bona cōuersio. Ad p̄mū dicit
qd bonitas talis consistit in debita trans-
positōe extremoz qd debita transpositio

regrit duas additōes dīctas. Ad 2° dī-
q dī bona cōuersio quia seruata tali de-
bita transpositio potest fieri bona cō-
sequētia in omni specie cōuersionis
nō dico qd seruata tali debita transposi-
tione quia omnis bona cōuersio sit bo-
na consequētia sed dico qd seruata tali
debita potest fieri consequētia sic itel-
ligendo qd ppositio potest aliter cōuer-
ti qd sit bona consequētia in omni spe-
cie cōuersionis. Ad ppositum redcū
do cōuersio dīffinita hec est cōmūnis
ad bonam & malam. si autem volum^o re-
stringere ad bonam tantum dicem^o sic.
Cōuersio est transpositio debita subie-
cti in predicatum & cōuersio debita di-
co remanēte eadem suppositione gene-
rali & qualitate ppositionis & tunc ista
dīffinitō cōuertitur cum bona cōuersi-
one: & adhuc oportet intelligē alias tres
particulas secundum magistrum in lo-
gica magna sic dicendo. Cōuersio ē trā-
spositio debita subiecti in predicatum &
econuerso vel similitum implicite vlt ex-
plicitē copula manēte. similitum dicitur
ppter ppositionem vocalem. implicite
vel explicitē dicitur propter argumen-
tum quartum dicēdo & econuerso. dīcī-
tur copula manente propter tertium ar-
gumentum. Hec tamen vltima particu-
la videtur superflua quia si copula non
maneret in secunda oratione non esset
propositio & sic nō esset ibi subiectum &
predicatum & consequenter nō esset trā-
spositio subiecti in predicatum & econ-
uerso. Ad argumenta omnia f3 hanc
viam patet solutio.

Utrum sint t̄m tres spēs ouersionis
s. simplex per accīdēs & per contrapo-
sitionem.

Entra Argui

tur qd sint tantum due sic. Nul-
la est cōuersio per contrapositionem.
ergo remanēt tantum due. s. simplex et
p accīdēs tenet dīctā & accīdēs p̄batur

quincupliciter. p^o q^o ois ppositio conuer
tibilis p^o ppositione pot conueri simplici
ter vt per accidens g frustra ponit ista
tent cōtia. q^o frustra fit p pla qd pot fie
ri p pauciora p. philosophus p^o phicoz
ans. pbat q^o p pōez ouertit vlis affir
mativa z pticularis negatiua vt p3 p i^o
versum. Aito p^o sed i^o cedez pnt ouerti
p accns. d^o vli affirmatiua p3 p illū xfiū.
Qua p acci. de pticulari negatiua proba
tur q^o dicendo aligs hō nō ē alb^o aliqd
albu nō est homo b ē tras pō sub i p dīca
tum z cō^o manente eadē q̄litate s3 muta
ta q̄titate. g est cōuersio p accns. 2° pba
tur idē. f. q^o nulla sit cōuersio p pōez q^o
quelibet ouersio ē extremoz traspositō
sed ista p ppositionē nō ē extremoz tra
spō. g ista nō ē cōuersio cōtia nota cū ma
iori minor pbat q^o nō sunt eadē exte
ma i cōuersa z in cōuertente q^o in cōuer
sa extrema sūt tñi finiti. in cōuertente
xō sūt tñi infiniti. 3° pbat idem sic.
In oī bona ouersione tñi debēt suppo
nere p cise p cīdez sed in ista per pposi
tionē tñi supponūt dīc^o. g nō ē bōa
conuersio. cōtia nota cum minori z ma
ior pbat q^o nomia trasposita idē sūnt
p pīm p^o pibermētas ergo eodē modo
supponūt tenet cōtia q^o suppositio est si
gnificatio tñi i ppositōe. 4° pbat
idē sic. Q^o si daret ouersio p ppositōē
tūc tal^o esset traspositio sub i p dīcatum
z cō^o manēte eadez q̄litate z q̄titate vt
dicit mag^o. Sed arguit q^o i tal^o ouersio
ne p pōez nō maneat eadē q̄titas: z ma
xime s3 mag^o p q̄titate itelligēdo sup
positionē q^o i aliq^o rosa nō ē sba ouertit
sic aliqua nō substāt a nō ē n^o rosa i pma
li rosa supponit dīnate z li substātia dī
stributū. In 2° xō opposito modo. Cō
firmat dictū q^o tñus finit^o nō supponit
eodē modo sicut ipsemet infinit^o p nega
tionez sed diuersimode. g diffinitio clau
dit dīctionem dicēs q^o manet eadē sup
positio z tñi finiti mutant in tños. infi
nitos. 5° pbat idē sic. Ois ouersio in

uenta ē pp reductionem filloz simpfe
cto^o ad pfectos vt patet primo pōrum
sed p ouersionē simplicem z p conuerfi
onē p accdēs reducuntur filli: non aut
p ppositionem: vt p3 per pīm in loco p
allegato qui nullam mētionē fecit d^o cō
uersiōe p ppositionez in reducēdo fillo
gismos. g nulla est conuersio p cōtrapo
sitionē. 2° principaliter probat q^o sint
quatuor species conuersionis. z arguit
sic. Ultra istas dat conuersio pter q̄
titatem que non est aliqua istaz. g qua
tuor sunt species cōtia nota z ans. pbat
auctoritate magistri in logica magna q
ponit ouersionem pter q̄tatem quam
diffinit sic. Cōuersio pter q̄titate que
non est aliqua istaz ē traspositio exte
moz copula manēte cui^o alterum exte
mum caret q̄titate logicali. Hoc aut p3
rōne q^o exclusiua cōuertitur cum vli de
tñis traspositis. modalis aut de sēsu cō
posito conuertunt sic z non per aliquaz
aliay trium spērū. ex quo tales ppositō
nes nō sūt alicut^o q̄tatis aut saltē alfa.
3° principaliter pbat q^o sint quīq^o spe
cies ouersionis arguit sic. Ultra illas
dant alie due. g rē. pbat q^o vbi fi
at traspositio subiecti in p dīcatū z e
cō^o mutata q̄litate z manente q̄titate est
ouersio quedam. q^o sibi competit dīfini
tio cōuersionis: z tamen nō est simplex
nec p accns nec per ppositionem. vt dī
cendo ois hō omne animal est omne a
nimal non est homo. g rē. Similiter
vbi fiat traspositio subiecti in p dīcatū
z cō^o mutata qualitate z q̄titate ē ouer
sio quedam. q^o sibi competit diffinitio
ouersionis z tñ nulla istaz ē. f. simplex
p accns rē. vt p3 dicendo ois hō aial ē a
liqd aial non est hō. g rē.

Ad hec rēdē. Ad pīm negat ans.
Ad pbatōē pot p^o negari cōtia. vñ vt
dicit mag^o in logica magna. q̄libz pposi
tio mūdi ouertibilis p accns. z tñ nō va
let. g nō sūt ponēde alie spēs ouersionis.
Et ad pbatōē cū dī frustra fit p plura

quod pot fieri per pauciora. dicitur quod verum est si eque bene pot fieri. quod modo negatur quod si cut aptius faber pluribus instrumentis facit cultellum quam uno tantum. ita logicus aptius et melius mediis pluribus speciebus conuersionis pot conuerrere propositiones quam una tantum. Amplius pot negari a se. quod particularis negatiua non pot conuerti simpliciter. nec per accidens. si per quantitate hic intelligamus uniuersalitate particularitate et non suppositio nem. licet magister non sit istius opinionis. Ad 2^{am} negatur minor et ad probationem cum dicitur non sunt eadem extrema in conuersa et in conuertente. quod non est transpositio extremorum. negatur ostia. Item illud quod erat totum extremum in conuersa non sit totum alterum extremum in conuertente sufficit quod mutetur in locum alterius extremi. quod enim est extremum in prima est etiam extremum in secunda licet non tale. etc. Ad 3^{am} negatur maior. Ad probationem nego istam ostiam. nomina transposita idem significant. quod eodem modo supponunt. sed debet dici sic idem significant et eodem modo. quod eodem modo supponunt. sed tunc a se est falsum. Ad 4^{am} per responsio si per quantitate intelligamus uel tatem particularitate et non suppositionem. quod tunc manet eadem quantitas in utraque. Si autem per quantitate intelligimus suppositionem ut uult magister hic dicendum est quod manet eadem suppositio non quod eorum sed per positionis. Item si in propositione conuersa est per positio determinata et distributiua et in conuertente sit: sed tamen tamen non retinent eandem suppositionem. quod in conuersa supponunt uno et in conuertente alio. Uel dicatur quod manet eadem suppositio extremorum secundum denominationem sed non finem. dico non finem. quod termini non eodem modo supponunt in utrisque extrema autem secundum denominationem sic. quod subiectum conuerse et conuertentis eodem modo supponit et predicatum utriusque etiam eodem modo. Ad confirmationem cum dicitur terminus finitus non supponit eodem modo sicut ipsemet in finitus negatur hoc. Pro quo aduer

te quod cum aliquis terminus infinitatur propter negationem additam sibi illud aggregatum ex negatione et ex illo cui additur negatio est unus finis qui pot stare determinate vel confuse tantum vel distributiue secundum exigentiam signi. ut dicendo non homo currit. licet non homo stat determinate et dicendo. tamen non homo currit licet non homo stat confuse tantum et dicendo omne non homo currit. quod ista est vera stat distributiue nec ille terminus homo distribuitur dicendo. non homo currit. quod ista est falsa. si asinus currit. et cum hoc omnis homo currat. et sic per quid sit dicendum ad hoc. Ad 5^{am} negatur maior. sed bene verum est quod conuersio simplex et conuersio per accidens est inuenta per syllogismorum imperfectionem reductionem Item conuersio per propositionem non. Sed dices quod inuenit conuersionem per propositionem et propter quid dicitur quod Boetius potest eam in tractatu quem facit de syllogismis categoricis. Unde ostia quo propositiones situantur in figura: dicitur quod aliquae conuertuntur sibiipsis simpliciter. scilicet uel negatiua et particularis affirmatiua. uel affirmatiua et particularis negatiua non conuertuntur simpliciter. Et inuestigans si aliquo modo possint sibiipsis conuerti. dicitur quod per propositionem sibiipsis conuertuntur. et sic per responsio ad quesitum. Ad 2^{am} principale tenendo uiam conuerseretur quod hoc arguitur de conuersionibus. proponuntur alicuius quantitates. talis autem conuersio assignata est in illis quod nulli quantitates sunt. Uel aliter secundum uiam magister hic negatur quod de conuersio propter quantitate. quod tales conuersiones facte sunt simplices. Ad tertium principale per questionem precedentem quod ille non sunt bone conuersiones quod in omni bona conuersione debet remanere eadem quantitas. proponuntur. quod hoc diuiditur conuersio in tres species. Loccedat quod sunt tres species conuersiois: Item non conuersiois hoc ut intelligimus in propositione.

Utrum definitiones conuersionis simplicis per accidens et per contrapositionem sint bene date.

Contra. cōuersionē simplicem

arguit sic. Illa diffinitio non est bona q̄ cōpetit alteri a diffinito: sed diffinitō cōuersionis simplicis cōpetit alteri a diffinito. ḡ rē. cōia nota cū maiori: minor pbat. q̄ cōpetit cōuersioni p̄positionem. Nā cōuersione p̄pōnem ē trāspōitio subiecti i p̄dicatū. r̄ e/ 2° manēte eadē qualitate r̄ q̄titate. sed mutatis finis finitis in finos infinitos. Modo diffinitio cōuersionis simplicis se h̄z ad istā diffinitionē sicut genus ad spēm. q̄ illa h̄z addit aliqd supra primā. Nā si de aliqua cōuersione ē v̄p̄ dicere ē trāspōitio subī in p̄dicatū manēte eadē qualitate r̄ q̄titate. sed mutatis finis finitis i finos infinitos ē etiā v̄p̄ dicere q̄ est trāspōitio subī in p̄dicatū. r̄ e/ manente eadem q̄litate r̄ q̄titate. 2° sic vel p̄ q̄titate tu intelligis v̄litate p̄licula r̄itate. rē. vel sup̄pōem. Si p̄mū 2. Nam dicendo oīs hō currit tū currens ē hō. ista est cōuersione simplex. r̄ tū nō māet eadem q̄titas ḡ rē. tenet cōtla cū minori maior pbat. q̄ est cōuersione. vt p̄z r̄ nō p̄ acc̄is. q̄ h̄a nō est alicuius q̄titaris. nec p̄pōem. q̄ nō mutat̄ finis finitis i finos infinitos ḡ ē simplex. Si h̄o p̄ q̄titate tu intelligis sup̄pōem. 3° q̄ tunc illa esset cōuersione simplex. null° hō ē omne r̄isibile r̄isibile nō ē hō qd̄ est falsū quia p̄ma ē h̄a r̄ 2° falsa. pbat̄ cōia. q̄ hic ē trāspōitio subī in p̄dicatū. r̄ e/ manēte eadē q̄litate. q̄ v̄trac̄ ē negatia r̄ q̄titate. quia termini in v̄troq̄ eodēz mō supponunt vt patet.

Contra cōuersionē p̄acc̄is arguit. r̄ q̄ritur q̄re potius mutata q̄titate r̄ manēte qualitate sit vna spēs cōuersionis q̄ dī p̄ acc̄is q̄ mutata qualitate r̄ manente q̄titate cū cōuersione. p̄acc̄is non sit bona cōia. q̄ in aliquibus valet in aliquibus nō h̄z maḡz sicut nec ista cōuersione ē bona cōsequētia in q̄ mutat̄ q̄litas r̄ re manet q̄titas: r̄ etiā cū q̄titas ē ac-

cidens. p̄pōnis sicut qualitas. 2° sic. Aut p̄ q̄titate tu intelligis v̄litate. rē. aut sup̄pōem si p̄mū tūc ista esset cōuersione p̄ acc̄is. aliquis hō ē aīal. ḡ aīal ē aliquis hō. vt p̄z. cōis tūc est sim. q̄ est simplex. qm̄ p̄liculari affirmatiua cōuertit̄ simpliciter. deinde cum iste egualeant a liqd aīal est aliquis hō. r̄ al est aliqd hō. sed p̄ est cōuertens illius aliquis homo est al in cōuersione simplici. r̄ 2° etiam erit cōuertens illi in cōuersione simplici. Si h̄o p̄ q̄titate: tu intelligis sup̄positionem segtur q̄ ista non esset cōuersione p̄ acc̄is. nullum al ē oīs homo. r̄ aliquis hō non est aīal. p̄z consequētia. q̄a h̄ manet eadē qualitas r̄ sup̄pō. rē. cōis tūc est falsum. q̄ non ē simplex. cūz cōuersione sit vera r̄ cōuertens falsa. neq̄ est per contrapositionem cum non mutantur termini finiti in terminos infinitos. ḡ re manet per accidens.

Contra cōuersionē p̄pōem arguitur sic. Cōuersione p̄pōem nō est trāspōitio subī in p̄dicatū r̄ e/ 2°. ḡ diffinitio mala. cōitla. tenet r̄ aīis pbat. q̄ qd̄ est subm in p̄ non est p̄dicatū in 2°. r̄ qd̄ ē p̄dicatū in p̄ nō est subm in 2°. ḡ nō est trāspō subī in p̄dicatū. r̄ e/ te/ net consequētia. r̄ aīis pbat cōuertēdo illā hō nō ē al in illā. aliqd nō aīal nō ē n̄ hō. subm. n. in p̄ ē hō in 2°. h̄o li hō nō ē p̄dicatū sed ē p̄p̄dicatū. p̄dicatū h̄o est nō hō. Si tr̄ p̄dicatū p̄ ē aīal. 2° h̄o non est li aīal p̄dicatū: sed li non aīal. q̄re rē. 2° si p̄ q̄titate intelligis sup̄pō arguit q̄ nō maneat eadē q̄titas. q̄ dicen° oīs hō est al. oē nō al ē nō hō. li aīal p̄us stabat cōfu tūc. In 2° h̄o stat distri° solū illd si/ gnum oē h̄z vīm distribuēdi. nō aut li n̄ cū tenet infinite. v̄l si v̄is q̄ ābo h̄nt v̄iz distribuēdi. li aīal stabit. dēfinate per maḡz i cap°. Pro maiori euidentia dico q̄ qm̄ duo sig° h̄ntia v̄iz distribuēdi q̄rū v̄nū ē affirmatiuū r̄ aliud nētiuum cadit. s. aliq̄e finis immediate faciūt stare dēfinate. 2° pbat q̄ nō mācat eadem

qualitas. qz in ouersa oēs termini sūt af
firmati. in conuertente vero omēs sunt
negati. ergo mutatur in cōuersa et cōuer
tente. rē.

Ad hec rēdet. Ad p̄mū dicit qdā. vt
tactū ē i sūmulis q̄ ouersio simplex p̄ il
lā p̄tūlā manēte eadē q̄titate differt a
ouersioe p̄ accidēs in q̄ non manet eadē
q̄titas: et p̄ illā manēte eadē q̄titate dif
fert a ouersione p̄ p̄pōez. Un̄ dicit q̄ ou
plex ē q̄litas. vna ē qualitas p̄p̄ositiois.
alia hō ē q̄litas t̄inoz. sic. n. p̄pō affir
ma ē alteri q̄litas a p̄pōe nētiua. ita
t̄in affirmit ē alteri q̄litas a t̄ino ne
gato: vt hō et nō hō. Dicit q̄ p̄manē eā
dē q̄titate intelligit maḡ manere vtrā
q̄ q̄titate. s. p̄pōis et t̄inoz. et iō i cōuersi
one p̄ p̄pōem l̄z maneat eadē q̄litas p̄p̄
ositiois. nō t̄in manet eadē q̄litas t̄inoz.
rē. Uel alr dicat q̄ ista diffinitio ē intel
ligenda cū p̄cisiōe sic diffi^o sp̄ei. Sic. n. i
diffinitione sp̄ei addit hec p̄tūla solū
dicendo. sp̄es ē que p̄dicat de p̄lib^o dif
ferentib^o nūero solū. ita addat i diffini
tione cōuersionis simplicis dicēdo. Cō
uersio simplex ē trāspō sub i p̄dicatum
et eo manēte eadē q̄titate et q̄titate solū.
ita q̄ lī solū ip̄ortat mihi hoc nulla alia
mutatione facta. et sic p̄z r̄nsio ad argu
mētū. Ad 2° s̄m viā cōem dī q̄ p̄ q̄ti
tatem intelligit v̄litas. rē. Et ad imp̄o
bationez negatur q̄ ista sit cōuersio sim
plex. oīs hō curr̄t. ergo t̄in currēs ē hō.
Et ad p̄bationē cū dī nō est p̄ acc̄ns nec
p̄ p̄pōem. accedo q̄ ē simplex nego cōitiā.
qz ouersio s̄m hūc modū hēt fieri solum
in p̄p̄onibus alicui q̄t̄itatis. mō cōuer
tes h̄ nulli ē q̄t̄itatis q̄re rē. Scōz viāz
maḡ dī q̄ p̄ q̄t̄itātē intelligit sup̄pōez
et accedit illa cōuersionē eē simplicē sed
ad illā cū tu arguis q̄ s̄m istā viā ista est
cōuersio simplex. nullus hō ē oēs risibile
risibile nō ē hō negatur q̄ illa sit cōuer
sio simplex. qz non remanet eadē suppo
sitio qz lī risibile in p̄ supponit confuse
t̄in in 2° hō determinate. Et si allegaref

maḡm i hoc qz i capitulo p̄maiori cui
dentia ponit vnā regulā q̄ si duo signa
distributīua cadant. s. eundē t̄inū quoz
vnū sit affirmatiuū et aliud negatiuū fa
ciunt stare dēfinate. dī q̄ intelligit si im
mediate cadāt. Ad p̄mū i ouersionez
p̄ accidēs cū tu queris rē. q̄n potius mu
tata q̄titate et manente qualitate. Dī s̄z
viā cōem q̄ potius mutata q̄titate et
manēte qualitate sit cōuersio p̄ acc̄ns. q̄
eō qz quelibet cōuersio d̄z esse bona cō
sequentia modo si mutetur quātitas et
maneat qualitas est bona cōia non autē
si fiat eō. Sed scōm viā maḡistri dicit
tur q̄ non omnis cōuersio ē bona cōse
quentia sed t̄in omnis p̄p̄ositio con
uertibilis per accidens potest aliter cō
uerti vt sit bona consequentia non autē
sic esset si mutaretur qualitas et maneret
quantitas rē. Ad 2° dicitur q̄ per q̄
t̄itatem intelligitur v̄litas s̄z viā cōez
et cū tu arguis q̄ segtur tunc q̄ ista esset
ouersio per acc̄ns aliquis homo est aial
animal ē aliquis homo. p̄t dī negādo
sed est conuersio simplex quia particu
laris et indefinita equiualent ideo sumū
tur ac si sit eiusdem quātitatis. scōm vi
am maḡistri dicitur q̄ per quātitatem i
telligit sup̄pō et dī illa cōuersionem esse
simplicē vt p̄z sed ad aliam cū tu arguis
q̄ ista non esset p̄ acc̄ns nullū aial ē oīs
hō et aliq̄s hō non est aial negat imo ē p̄
aīas ad p̄bationē negat q̄ maneat eadē
suppositio qz lī hō i p̄ma supponit. con
fuse t̄in. In 2° hō determinate.

Ad p̄mū contra cōuersionē p̄ cōtra
p̄oem negatur illa consequentia subie
ctum in prima nō est p̄dicatū in 2° et p̄
dicatum in prima non est subiectum in
2° ergo non est transpositio subiecti in
predicatum et cōuersio. licet enīz quod
erat subiectum in prima sit totum p̄di
catum in 2° sufficit tamen q̄ mutetur in
locum p̄dicatū. et s̄r de p̄dicato dica
tur ex quo segit q̄ aliqua est bona ouer
sio in qua non sit de subo p̄dicatū nec

es^o vt dicēdo nullus hō est oīs hō nullū
ens oīs hō est aliq̃s hō vñ iconueniēs n̄
est addere sed bñ dīminuē z lz subnū nō
fiat p̄dicatū z es^o rē. Ad 2^{am} cum dicit
q̃ si p̄ q̃ritatem intelligam⁹ sup̄pōncm
q̃ nō manebit eadē q̃ritas. nē ad p̄ba /
tōem dī q̃ remanē eadē sup̄pōem pōt
esse duplīr aut eadē sup̄pōem p̄pōis.
aut eandē sup̄pōem terminoz. dico aut
eadē sup̄pōem p̄pōis. q̃ si in ouersa re
p̄itur vna sup̄pō vel plures illa vel ille
cedē reptunt in cōuertēte. dico aut ter /
minoz q̃ illimet ēmini supponunt eod
mō vtrāq̃ in p̄posito manet eadē sup̄pō
p̄pōis nō tīnoz z h̄ sufficit. Ut clarius
z ad idēz redijt. dī q̃ manet eadē sup̄pō
extremoz p̄m denoiatōem nō aut tīno /
rum. De q̃litate hō dī q̃ manet eadēz q̃
litas p̄pōis nō tīnoz z h̄ sufficit.

Utrū quelz p̄pō possit ouerti simplr
vel p̄ acc̄is. aut solum ille designate p̄ il
lum x̄sum. Seci simplr. rē.

Entra Primo

arguit q̃ nō quelz p̄pō pōt con /
uertī. simplr. q̃ v̄lis affirmatiua z pticu
laris negatiua nō pōt ouerti simplr. q̃ n̄
q̃libet p̄pō pōt cōuertī simplr. t̄z oīa et
aīis p̄batur. q̃ ista v̄lis. omnis hō ē aīal
si ouertēt simplr ouertēt in illam. om̄e
aīal est homo. z tñ cōuersa est x̄a z con /
uertēs falsa. igit nō conuertit simplr.
Sitr illa pticularis aliquod aīal non est
homo si ouerteret simplr cōuerteret in
illam. homo nō est aīal z tñ ouersa ē ve /
ra z ouertēs falsa. q̃ nō cōuertit simplr.
oīa tenet. q̃ de iure cōuersionis simpli
cis est q̃ si cōuersa sit x̄a z cōuertēs sit
vera. rē. 2° nō quelz p̄pō pōt cōuertī
p̄ acc̄is. q̃ nec pticularis affirmatiua
nec negatiua sitr indefinita. q̃ nō oīs p̄ /
positio pōt cōuertī p̄ acc̄is. t̄z oīa z aīis
p̄batur quia ista homo est aīal nō cōuer
titur p̄ acc̄is in illam. aīal est homo vel
aliquod aīal est homo. q̃a est conuersio
simplex. nec in illam omne aīal ē homo.

q̃ cōuersa est vera z cōuertēs falsa. de
negatiua consilr p̄batur. q̃ illa aliquod
aīal nō est homo. aut cōuertēt in illam.
homo nō ē aīal aut in illam nihil quod
est homo est aīal. z tñ in vtrāq̃ cōuersa
est vera. z cōuertēs falsa. q̃ rē. S̄ortius
arguit de singulari affirmatiua vel ne /
gatiua. cui⁹ oēs ēmini singulares sūt. q̃
nulla talis pōt cōuertī p̄ acc̄is. vt ista. ī
homo est sortes que nō pōt cōuertī p̄ ac
cidens nisi in istaz sor. est iste homo que
est cōuersio simplex. Sitr de ista negati
ua plato nō est sortes que cōuertitur in
illam. sor. nō est plato. q̃ etiam est cōuer
sio simplex. q̃ in istis nō pōt mutari sup
positio cuz ēminus discretus semp stet
discrete nec pōt mutari singularitas.

3° quero quō ouertitur iste null⁹ p̄ef
byter fit diacon⁹. aīam meaz tēdet v̄te
mee. sortis interest legere. platoni placz
disputare. Marcū delectat audire. Tu
lium tēdet rīdere. Al̄icerone bñ fit rī /
denti. 4° q̃ro quō ouertunt iste. albū
fuit sor. nigrū erit plato. album cōtingit
esse nigrum albū pōt esse nigrū: albū de
finit esse nigrū chī⁹ intelligit cognosco
rosam. 5° quero quō cōuertitur iste.
necessario de⁹ est creās necessario deus
tu es ita fortis. sicut aliq̃s homo fortes
est fortior platone. fortes est fortissim⁹
istoz tu differs ab oī hoīe. omis homo
ab omni hoīe differt tñ hō est albus hō
tñ est alb⁹. oīs homo p̄ef sortē currit.
oīs homo inq̃tum rīsiibil⁹ est aīal. imedi
ate ante hoc tu fuisti alb⁹. iaz incipit cē
omne quod est formica est totum qd̄ est
in mūdo. semp erit aliq̃s homo ab eter
no fuit deus. infinitus numerus est fini
tus. Sexto quero an p̄positiones
modales tam de sensu composito quas
de sensu diuiso possint conuertī z si sic
quō conuertuntur.

Ad hec sunt duo modi respondendi
Primus modus est cōmunis q̃ p̄ quanti
tatem intelligit vniuersalitatem pticu
laritatē. rē. z ponit quatuor cōclusiōes.

Prima cōclusio. Nō omnis ppō alicui⁹ q̄titatis pōt cōueri simplr. Hanc cōclusionē pbat p̄mū argumētū z etlā x̄sus ille. Feci simplr. p quē designat q̄ solum v̄lis negatiua z pticularis affirmatiua ouertunt simplr. De singulari aut affirmatiua de p̄dicato cōi. vt dicendo sor. ē homo an possit cōueri simplr fm hanc viam est dubium. Quidam dicunt q̄ nō z qdā q̄ sic. isto modo conuertendo iste homo est sor. capias quod placet Singularis ē negatiua nō est ouertibilis simplr. vt sor. nō est hō.

2^a cōclusio. Nō ois ppō alicui⁹ q̄titat pōt p accidēs cōueri. Hanc cōclusionē pbat fm argumentū z etlā x̄sus ille. Conuertit eua p acci. p quem denotat q̄ solum v̄lis negatiua v̄lis affirmatiua cōuertunt p accis. 3^a cōclusio. Non ois ppō alicui⁹ q̄titatis est ouertibilis simplr vel p accidēs. Hec cōclusio p̄ quia pticularis negatiua nō est conuertibilis simplr nec p accis. quare zc. 4^a cōclusio correlarie sequitur ex istis z r̄siua ad dubiū est q̄ nō quelibet ppō pōt conuertī simplr vel p accidēs sed soluz ille designate p illum x̄sum.

Feci simplr ouertitur eua per acci. Hec cōclusio p̄ ex dictis. Et fm hanc viā p̄ r̄siu ad duo p̄ma argumenta.

Secūdu modus r̄ndendi quē de mēte magr̄ reputo. ponit etiā quatuor cōclusiones intelligēs p quantitatē sup̄ponem. Prima 1^a Nō ois ppō alicui⁹ quantitatē pōt cōueri simplr pbat. quia pticularis negatiua nō pōt cōueri simplr. vt illa. aliquod aīal nō est homo. nisi dicas q̄ ouertat in illā nullus hō est oē aīal. sed ostenditur q̄ nō sic ouertit simplr q̄ nō remanet eadē suppositō. q̄ non sic ouertit simplr. oīa t̄z. z aīa pbat. quia li aīal in p̄ma stat determinate. in 2^a x̄so ofuse t̄m. q̄ p̄bo. q̄ ista ppō. nullus hō est oē aīal equalit illi. q̄libet hō nō ē oē aīal q̄ negatio postposita facit egpolle re d̄rio. z t̄m in illa vt p̄z li aīal stat ofuse

t̄m. q̄ z in alia. Et si arguis. q̄ fm magr̄ strum in capitulo illo. s. p̄ maiori euidētia. Quicūq̄ duo signa distributia quoz vnum est affirmatiuū. z aliud negatiuū cadūt supra eūdem terminū faciūt illuz stare determinate. q̄ dicēdo nullus homo est oē aīal li aīal stat determinate. z sic oēs t̄mini supponūt eodē mō et sic erit conuersio simplex.

Ad hoc d̄ q̄ magr̄ itelligit q̄ illa duo signa imediate cadūt s̄ aliquē t̄minuz nō aut q̄ mediate. vt si diceret nō q̄libz homo est aīal. li homo b̄n stat determinate. sed nō est sic in p̄posito q̄re. zc. 2^a cōclusio. Nō ois ppō alicui⁹ q̄titat pōt cōueri p accis. Hec cōclusio pbat. quia singularis que soluz ē ex t̄minis singularib⁹ nō pōt sic cōueri. vt iste hō est sor. iste homo nō ē sor. q̄ nō pōt mutari sup pō in istis. Si aut magr̄ videt dicere op̄positū hui⁹ conclusionis in aliquo loco vt saltē in logica magna. vbi dicit q̄ omnis ppō est cōuertibilis p accis dica tur q̄ loquitur de ppōibus factis nō solū ex terminis singularib⁹. 3^a cōclusio Omnis ppō alicui⁹ q̄titatis est conuertibilis simplr vel p accidēs. p̄ cōclusio quia siqua est que nō possit cōueri simplr vt pticularis negatiua illa pōt ouertī p accidēs. Et siqua est que nō possit ouertī p accidēs vt singularis de omnib⁹ terminis singularib⁹ ille possunt cōueri simplr. q̄ cōclusio x̄a. 4^a cōclusio r̄siua ad dubiū. Omnis ppō mundi ē ouertibilis simplr vel p accidēs pbat quia in q̄buscūq̄ pōt seruari eadē qualitas z suppositio possunt conueri simpliciter. z in quibuscūq̄ eadem qualitas z nō suppositio possunt conueri per accidēs. sed in omnibus ppōibus mundi pōt seruari eadem qualitas z suppositio vel eadem qualitas z nō suppositio ergo omnes possunt conueri simplr vel p accidēs.

Ad argumenta q̄ respondēt fm hanc viam. Ad p̄mū dicitur q̄ vniuersalis

affirmatiua potest ouertisimplr vt ista
ois homo est aial ouertit sic tm aial est
homo z non couertitur simplr vt dicit
arguedo. picularis aut negatiua cedo
q nō conuertit simplr. Ad fm cedi
tur q tam picularis affirmatiua q ne
gatiua conuertit p accidēs sicut couer
tūtur in argumēto. z cum improbas ga
ouerfa est va z ouertēs falsa cedo. q n
ouertunt p accis sic negat. oia qz sola
ouerfio simplex est bona oia fm mgtm
Et si replicares dhas rñsiones qz vlls
affirmatiua nō ouertit simplr fm illum
xsum. Feci simplr zc. nec picularis per
accidēs. Dicit vt dicit magr q ponitur
ille xsus gra exempli. Ad 3^m cū qrit
quō iste ouertunt dicit qd ouertunt sic
dicā. Sed aduerte pus vnu obseruādū
q si vis ouertere aliquā ppōem de ver
bo adiectiuo resoluas pus ipm in xbus
substantiuū z suū picipiū postea facias
trāspōem extremorū attēto hocqz termi
nū idem significēt z eodem mō facta trā
spōe sicut ante z hoc in conuersiōe sim
plici. Dico q idem significant qz si p trā
spōem vni⁹ extremū in locū alterius nō
significarēt idem nō potes transponer
vocalr lz intelligatur esse transpositus
fm intellectū vt dicēdo infinita sunt fi
nita. tu non recte dicerēs finita sunt ifi
nita qz li finita nō idem sūt cū prius ten
tum fuerit sine thegorematicē z nūc ca
thegorematicē. sed dices infinita finita
sunt z sicut conuersa est va ita ouertēs
dī ē z eodē mō qz si significet idē lz n
eodē mō qz si nō suppoit eodē mō nō ē fa
cta recte conuersio. Hoc notato facilit
declaro quō ille ppōes assignate couer
tūtur. pma in illam nullus fies diacon⁹
est presoyter fa in illā aliqd qd tēdet vī
te mee in aia mea. 3^a in illam aliqd cui⁹
interest legere est for. 4^a in illam aliqd
cui placet disputare est plato. 5^a in illā
aliqd quod delectat audire est Mare⁹
6^a in illā aliqd quod tēdet rñdere ē Tu
lius. 7^a in illam aliqd a quo bene fit rñ

dentī est Cicero. omnes iste couertunt
sic simplr. Ad 4^m dicit q ille couer
tuntur sic. pma in illam fortes aliqd al
bum fuit vel in istam pteritus for. ē vel
fuit albus. secūda in istam plato aliqd
nigrum erit. vel in istam. plato est vel
erit nigrum. 3^a in illam contingens esse
nigrum est vel cōtingit esse albū. 4^a in
illam potēs esse nigrū est vel pōt ēē albū
5^a in illam desinēs esse nigrū erit vī de
sinīt esse albū. 6^a in istam intellectū ab a
liquo est vel est intelligibile esse chime
ra. 7^a in istā cognoscēs rosam sum ego.
Et lz qdam velint vt dicit magr in logi
ca magna q nulla de xbo ampliatiuo tā
a pte ante qz a pte post tam ad possē esse
qz ad nō possē esse fit pprie couertibilis
nō tam video aliqd incōueniens d nos.
Magr entm tunc sequitur opionem illo
rum de hoc trā nō est demōstratio seque
re qd placet. Ad 5^m dicitur q sic con
uertit pma in illam necessario aliqd est
de? 2^a in illā de? creans necessario est. 3^a
in illam ens ita forte sicut aliquis homo
es tu. altera. in istam ens fortius platōe
est fortes. 4^a in istam ens fortissimū isto
rum est fortes. 5^a in istam differens ab
omni homine es tu focla in istam disfe
rens ab omnib homine est homo. 6^a in il
lam onine album est homo socia in istā
homo tātum albus est. 7^a in istam omne
currens. de specie est nō for. 8ª etiam in
illam tantum aial est homo inqūtum rñ
bilis. 9^a in illam immediate ante hoc ali
quod album fuisti tu. io^a in istam quod
incipit esse omne. quod est est verum ga
pma implicite subordinatur huic veruz
est q iam incipit esse omne quod est. ii^a
in istam fornica totum quod est in mun
do est. 12^a in illam semp aliqs homo erit
futurus. 13^a in illam deus ab eterno fuit
14^a in illam infinitus numerus finitus
est. Et nota q plures species conuersio
num ponit magister in logica magna et
in quibuscūqz remanet eadem supposi
tio simplex conuersio est. si autem in ali

quibus mutatur. conuersio p accēs erit
 Ad 6^m secundum hanc viam dicitur
 q^d modales de sensu composito r de sen
 su diuiso possunt conuerri simplr r per
 accidens. Simplr quidam cōuertuntur
 quando fiet de subiecto p̄dicatum r ecō
 uerso manente eadem qualitate r quan
 titate idest suppositione. Per accēs
 vero quando mutabitur suppositio exē
 plum in modalibus de sensu composito
 vt necesse est omnem hominem currere
 conuertitur simplr in illam omnem ho
 minem currere est necesse sed per acci
 dens conuertitur in istam aliquem ho
 minem currē est necesse. In illis autem
 de sensu composito aut totum dictum ē
 subm̄ r modus predicatur. aut ecōuer
 so exemplum in modalibus de sensu di
 uiso vt ista nullum hominem possibile
 est currere conuertitur in illam nullum
 currere possibile est esse hominem. In
 istis enim de sensu diuiso aut subiectus
 dicti puta accusatiuus casus est subiec
 tum infinitiuus est predicatum: aut ecō
 uerso modus autem nec ē ex parte sub
 iecti nec predicati sed semper iūgitur cū
 verbo vt determinet ipsum. est enim de
 terminatio ipsius sicut adiectiuum ē de
 terminatio substantiui. Vel aliter po
 test dici ad 6^m secundum viam cōmunē
 distinguendo ppositionem modales q^d
 quedam est de sensu composito quedaz
 vero de sensu diuiso. Propositiones de
 sensu composito nō possunt cōuerri nec
 simpliciter nec p accēs q^d nullius qua
 titatis sunt. possunt autem cōuerri lar
 gius accipiendo cōuersionem q̄ hic per
 vnam spēm conuersionis que cōuersio
 preter quantitatem dicitur que est trās
 positio extremorum cuius alterū extre
 mū caret quantitate logicali p quam cō
 uersionem breuiter cōuertuntur propo
 sitiones equivalentes facta transpositō
 ne extremorum quarum nulla est alicu
 ius quantitatis vel saltem altera sicut cō
 uertitur vniuersalis affirmatiua in ex

clusiuam de terminis transpositis dicē
 do omne currens est homo tantum ho
 mo currit r sic cōuertitur modales de
 sensu composito vt ista possibile est so
 tem currere in istam sortem currere est
 possibile. Et hanc viā segtur magister
 in logica magna. Propōes autem mo
 dales de sensu diuiso cōuertuntur sicut
 ille de inesse vt dicit p̄hs in p̄mo p̄orum
 Nam vniuersalis negatiua r particula
 ris affirmatiua cōuertuntur simpliciter
 vniuersalis negatiua r v̄lis affirmatiua
 cōuertitur p accēs r hoc dico de ppo
 sitionibus de necessario r impossibili et
 possibili vt ordinantur in figura. Pro
 positiones vero de possibili put idem ē
 q^d cōtingens conuertitur sicut iste de cō
 tingenti que per oppositas qualitates cō
 uertuntur vt exemplis declarabo r exē
 plificando preponam modum sicut fa
 cit philosophus licet intelligatur mod^o
 mediate. Vniuersalis negatiua vt ne
 cesse est nullum b esse a conuertit i vni
 uersalem negatiuam scilicet in illam ne
 cesse est nullum a esse b quia ex opposi
 to secunde infertur oppositum p̄me ga
 oppositum secūde est nō necesse est nul
 lum a esse b. que equiualeat huic possibi
 le est aliquod a esse b ad quam sequitur
 possibile ē aliqd b ee a q̄ dicit p̄me p̄pō
 nī igitur p̄ma conuersio est bona.

Particularis affirmatiua vt necesse
 ē quoddā b esse a cōuertitur in p̄sentia
 rem affirmatiuā. s. in istam necesse ē qd
 dam a esse b q^d ex opposito 2° infert^r op
 positum p̄me. Oppositū enim 2° est non
 necesse est quoddā a esse b q̄ egp̄ollet hu
 ic possibile est nullū a esse b q̄ conuertit in
 hāc possibile ē nullū b ee a q̄ dicit p̄me
 p̄pōi nō. n. capis h possibile put est idēz
 q^d cōtingēs. sed in suo toto sigto vt com
 p̄hēdit nec^m r cōtingēs.

Vniuersalis affirmatiua vt necesse
 est omne b esse a conuertitur per acci
 dens sic necesse est aliquod a esse b quia
 ex opposito 2° infertur oppositum p̄me

Oppositum enim prime est non necesse est aliquod a eē b que egpollet huic possibile est nullum a eē b q̄ ouertit in hanc possibile ē nullū a eē b que cōtradict p̄ propositioni. Propositiones vero de im possibili z possibili in suo toto siḡto cō uertuntur eodem modo sicut illo d̄ ne cessario. ideo gratia breuitatis relinquo Propositiones x̄o de contingenti z de possibili put possibile conuertitur cuz contingenti opposito modo conuertunt ad illas de inēē qz in illis de inēē de sub iecto fit p̄dicatus z econuerso z semper remanet eadem qualitas licet non semp maneat eadē quantitas In istis vero qd̄ fit subiectū vel predicatum remane at eodem modo z mutat qualitas. Ra tio huius est qz vt dictum est illa est bo na conuersio in q̄ sicut est x̄itas i. pp̄cō conuersa ita est in conuertente si autem de subiecto fieret predicatū z maneret eadem qualitas non inueniret i oī ma teria x̄a inmo in aliqua eēt antecedens verum z consequens falsus. x̄bi gratia contingit nullū hominem esse album il la est x̄a qz hoc contingere pōt si autem cōuertatur sic cōtingit nullū hominem esse album hec ē falsa. ponit enī qz fortis sit modo albus nunq̄ poterit cōtingē for tem nō eē hominem sit aut conuersio in di uersa qualitate. Nam cū contingens sit triplex. s. natū rarū z ad vtrūlibz vt cōi git hoiez eē album vt in pluribus vt cō tingit hominem habere duos pedes. vt in paucioribz vt cōtingit hominē eē mo nachū. ad vtrūlibet d̄ illud quod a tot potest remoueri quot pōt incē z sic ne gatiua z affirmatiua sit vere sunt. conti gens vt in pluribus non conuertit i cō tingens vt in pluribus sed in cōtingens vt in paucioribz. vñ ista cōtingit nulluz hominem eē cecū conuertitur in illā contin git oēm hominēz eē cecum. p̄ est contin gens in pluribus. 2^a in paucioribus. Eo dem modo cōtingens in paucioribus cō uertitur in contingens vt in pluribus. Nam si cōtingit i pluribz d̄ficit i paucio

ribus. z si cōtingit in paucioribz. deficit i pluribus h̄ ample vide p̄ priorz. Haruz cōuersionū simplex est vtiōz qz vñ si cō uersa est vera z conuertens.

Utrum quelibet conuersio sit bona consequentia.

Quia ē cō uersio sim plex que non est bona cōn̄a. cr go non quelibet conuersio est bona consequētia tenet cōntia. ancedens pbatur quia ista ē ouersio simplex nul lum animal est oīs hō. ergo aliquis hō n̄ est animal qz est transpositio subiecti in p̄dicatū z econuerso manēte eadē qualita te qz vtraqz est negatiua z q̄ritate idest suppositione qz tūi eodē modo suppo nunt in vtraqz qz li aīal in vtraqz stat di stributiue vt p̄z z li homo; stat determi nate. In 2ª patet. in prima pbat p̄ ma glstrum i cap. p̄ maloz euidētia dī. qz qñ duo siḡ distributiua q̄z vnum est af firmati^o z aliud negatiuū cadunt supra eūdē tī^o faciūt stare d̄inate sed h̄ ē ita ḡ rē. z tñ an̄s ē vep̄ vt p̄z z cōns f̄m. Si militer arguit de i^a nullus hō ē oīs hō ergo hō non est aliquis hō qz ista est cō uersio simplex vt superior z tñ an̄s ē ve rum z cōns falsum ergo rē. 2° sic Aliq̄ est cōuersio p̄ acc̄ns que nō ē bona cōn̄a ergo non oīs ouersio est bona cōntia. te net cōntia. an̄s pbat qz ista est conuersio per accidens. oīs homo est aīal. ergo oē animal ē hō. vt patet per d̄ffinitōz con uersionis p̄ acc̄dēs. qz ē trāsp̄ositio sub i in predicatū z eo manente eadē qualita te. sed mutata quātitate. i. suppositione z tamen nō est bona consequentia. quia an̄s est vep̄ z consequēs falsū. Similiter non valet illa cōn̄a. aliquod aīal nō ē hō ergo nullus hō est aīal. qz an̄s est veruz z consequens falsum. z tñ ē conuersio p̄ acc̄dens. vt p̄z p̄ elus d̄ffinitionez. qua re rē. 3° sic. Aliqua est conuersio p̄ cō trapositionē que non ē bona cōntia. ḡ rē. cōn̄a nota. an̄s pbatur p̄ sic. quia illa cōn̄a non valet. aliqua rosa nō suba. ḡ aliqua

nō suba non ē n̄ rosa. ⁊ tñ ē ouersio per
 3° positionem. vt p3 per diffinitionez ei⁹
 g̃ rē. cōia nota cū minorī. maior pbat^{ur}
 qz aīis ē verum. posito q nulla rosa sit.
 ⁊ tñ cōis est falsum. qz 3° dictoriū est ve-
 rum. s. oīs non suba est non rosa. qz pre-
 dicatur supius de inferiori affirmatiue
 2° qz ista consequentia nō valet. chimē-
 ra. non est animal. g̃ aliquod nō animal
 non ē non chimera. ⁊ tñ est ouersio per
 3° positionē. g̃ rē. cōia nota cū minorī p
 diffinitionez eius. maior probat qz aīis ē
 verum. vt patet ⁊ cōis falsum. qz 3° tradi-
 ctozū est verū. s. omne nō animal est
 nō chimera. 3° sic ista cōia n̄ valz. aliqs
 homo nō ē albus. g̃ aliquod nō albus n̄
 est nō homo. ⁊ tñ est cōuersio per 3° po-
 sitionem. g̃ rē. cōia nota cū minorī. ma-
 ior pbat^{ur} qz posito q null⁹ homo sit
 aīis ē verum. vt patet. ⁊ tñ cōis ē falsuz
 qz 3° dictoriū ē verum. s. omne n̄ albus
 ē n̄ homo. 4° sic ista cōia nō valet oīs
 substantia n̄ ē ens. g̃ omne nō ens n̄ est n̄
 suba. ⁊ tamen est ouersio p 3° positionez
 g̃ rē. cōsequentia nota cū minorī. ma-
 ior probatur. qz antecedēs ē verum. vt
 patet ⁊ cōsequēs falsum. quia ad cōse-
 quēs sequitur. ergo omne non ens ē a 3°
 adiacētē ad secūdum adiacēs quod ta-
 mē est falsum. Quinto quia ista cōse-
 quentia n̄ valet. homo albus n̄ ē animal
 ergo quoddam n̄ animal non est nō ho-
 mo albus ⁊ tamē ē cōuersio per cōtra-
 positionem. ergo rē. cōsequentia nota cū
 minorī. maior probatur. quia antecedēs
 est verum posito q nullus homo sit al-
 bus ⁊ cōsequēs falsum cum cōtradi-
 ctozū sit verum. quare rē.

Ad hec sunt duo modi respōdēdi.
 Unus est magistri qui vult q non que-
 libet cōuersio sit bona. cōsequentia. sed
 solum cōuersio simplex vniuersaliter
 est bona cōsequentia cōuersio autem
 per accidens ⁊ per contrapositionem n̄
 vniuersaliter est bona consequentia. qz
 stat cōuersam esse veram ⁊ conuertē-

tem falsam. vt probant duo vltima ar-
 gumenta. ⁊ hanc opinionem tenēdo re-
 stat respondere ad primū argumentū.

Ad primum ergo dicitur negādo aī-
 cedēs ad probationem negatur maior.
 s. q illa sit cōuersio simplex. s. nullum
 animal ē oīs homo. g̃ aliquis homo nō
 est animal. ⁊ ad probationem dicitur q
 nō remanet eadem quātitas. i. supposito
 i vtraz quāti homo in prima stat cōsu-
 se tātum i secunda xō dectinate. q i se-
 cunda stet determinate patz. ⁊ q i pri-
 ma stet confuse tātum probatur quia i^o n̄
 lum aīal ē omnis homo equiualeat huic
 omne aīal nō est omnis homo vbi li hō
 stat confuse tñ. ⁊ ad probationem cū
 dicit fm magistrū qz duo signa distri-
 butiua rē. dicitur q magister intelligit
 qz cadunt immediate qualiter nō est h.
 Et ad aliud cōsimiliter dī q nō ē ouer-
 sio simplex propter eādē causam. Ali-
 us modus est communior qui vult q q
 libet bona cōuersio sit bona consequē-
 tia ⁊ probat vtr de cōuersione simpli-
 ci ⁊ p accīs ⁊ p 3° positionē per hoc p-
 cipium. Quia ex opposito consequent
 sequitur oppositum antecedentis. ideo
 consequentia est bona. Et huius opini-
 onis videtur fuisse Boetius intracta-
 ctatu de sillis cathegoricis qui loquēs
 de cōuersione propositionū dicit. Con-
 uertuntur autem ille vt dictū est. quo-
 tiens commutatis terminis simul vere
 sunt vel false. Insuper dicit q vniuer-
 salis affirmatiua ⁊ particularis negati-
 ua non conuertuntur sibiipsis simplici-
 ter quia stat vnam esse. veram ⁊ aliam
 falsam. Similiter particularis affirma-
 tiua ⁊ particularis negatiua non conuē-
 tuntur per accidens propter illud idē
 Ecce q manifeste vult Boetius q oīs
 cōuersio sit bōa consequentia ⁊ hanc
 opinionem tenendo quam non reputo
 inferiorē opinione magistri cū ei vi-
 deantur assentire viri doctissimi vt
 Boetius ⁊ plures alij. Restat respōdē

ad omnia argumenta preintelligendo q
per quantitatem hec opinio nō intelligit
suppositionē s; vltatē p;icularitatē rē

Ad primum g negatur aīis. ad proba
tiōez negatur maior. s. q; ista sit conuer
sio simplex. r ad probatiōez dicitur q
non manet eadem quantitas quia p^a est
vniuersalis. s. nullum animal est omnis
homo r secūda est particularis aliquis
homo nō est animal. Et cōsimiliter ad
aliud responderetur. Ad 2^m negatur
antecedens. ad probatiōē negatur ma
ior quia nō mutatur quantitas cū vtra
q; sit vniuersalis sed illa omnis homo
est animal conuertitur sic aliquod ani
mal est homo r tunc a conuersa ad cō
uertentem est optima consequentia.

Ad aliud negatur minor scilicet q; il
la sit conuersio per accidens. quia par
ticularis negatiua non potest conuer
ti per accidens. soluz enim designate per
illum verbum cōuertuntur per accidēs
scilicet Eua per acci. Et si dicitur q; cō
petit sibi diffinitio conuersionis per ac
cidens quia est transpositio subiecti in
predicatum r econuerso manente eadē
qualitate. sed mutata q;ritate Ad intel
lectum tuum dicitur q; non est debita
transpositio qualiter intelligitur in dif
finitione i^a quare rē.

Ad tertium pro ista opinione defen
denda duos modos respondi sum
imagīnatus quorum prius faciliōr est
Secundus vero subtilior. Primus pre
mittit quis terminus est infinitabilis i
proposito r dicit q; due conditiones re
quiruntur. prima q; vnam naturā que
existat ponat que posset negari per ne
gationem additam. Ideo li chimera nō
est terminus infinitabilis in proposito.
li rosa non est terminus infinitabilis in
proposito si nulla rosa sit li homo non
est terminus infinitabilis in proposito
si nullus homo sit li homo albus non
est terminus infinitabilis in proposito

si nullus homo albus sit.

Secunda conditio q; terminus infini
tatis nostras derelinquat
propter hanc terminus transcendens
puta li ens non est infinitabilis quia ne
gatio addita sibi negat omnem naturā
ita q; nullam derelinquit. Et propter
hoc patet responsio ad omnia argumē
ta quia nulla illarum propositionum ē
conuertibilis per contrapositionem il
lis casibus stantibus. Et si contra pri
mam conditionem arguis sic quia po
sito q; nullus homo sit. ergo quero a te
an li non homo sit terminus finitus v
infinitus ex quo omnis terminus est fi
nitus vel infinitus. r non potes dicere
finitus vt patet per diffinitionem ter
mini finiti. ergo est infinitus contra te.
Confirmatur quia li homo est termi
nus finitus in tali casu. ergo addita ne
gatione erit infinitus. Item primo per
ibermētas vbi agitur de termino fini
to r infinito. hec conditio non ponitur
ab aliquo doctore. bene enim posuit q;
terminus infinitus negat vnam natu
raz sed non ponunt que existat propter
hec argumenta hic modus suspectus
est. Potest tamen defendi r ad argu
menta responderetur. q; aliud est quere
re absolute de termino finito r infini
to. r aliud est querere in proposito id
est fin q; ex ipsis terminis finitis vel in
finitis potest fieri conuersio per con
trapositionem.

Absolute enim concedo q; non ho
mo est terminus infinitus. in proposi
to tamen non est id est non est talis ter
minus infinitus fm quem possit fieri
conuersio per contrapositionē. Et ad
confirmationem similiter r ad aucto
ritatem aliorum similiter q; loquuntur ab
solute r nō i proposito. Sub alijs tamē
verbis potest dici idem scilicet q; sub
lecto manente propositio conuertibilis
est per contrapositionem. aliter non id

est si subz supponat p aliquo existente.

Alius modus respondendi subtilior
et magis conformis Boetio cum sit ex-
tractus ex dictis eius hinc inde premit-
tit duo. primum q secundum Boetium
in primo peribermienas vbi agitur de
termino infinito. Terminus infinitus
potest vere affirmari tam de eo quod n
est q de eo quod est. Unde sicut illa
est vera asinus est n homo ita illa chi-
mera est non homo. et non valet a ter-
tio adiacente ad secundum. ergo chime-
ra est q terminus infinitus e distractiu?
cum tam de non ente q de enti verifica-
bilis sit. et ita propositio chimera est n
homo simpliciter conuertitur in illam
non homo est chimera. ergo quemad-
modum talis terminus infinitus potest
vere affirmari tam de non ente q de en-
te. ita econtra de termino infinito po-
test vere affirmari tam non ens q ens.

Secundo premittit de mente Boe-
tij i syllogismis cathegoricis capitulo de
conuersione per contrapositionem q
illa propositio quoddam non animal
non est non homo significat q quedaz
res que animal n est. homo e siue quod-
dam non animal homo est Cuius ratio
est quia secundum ipsum in primo per-
ibermienas sicut ex affirmatiua de. pre-
dicato infinito sequitur negatiua de p
dicato finito ita econtra. Unde sicut
valet sortes est non homo. ergo sortes
non est homo ita econtra. Ita ergo p
positio quoddam non animal non est
non homo equiualeat illi quoddam non
animal est homo. Et si contra primum
premissum arguatur. quia dicit Boetius
in primo peribermienas q terminus in-
finitus est qui vnam naturam destrui-
t et infinitas derelinquit. ergo no potest
affirmari vere de non ente. Dicitur q
terminus infinitus dicit duo principa-
liter negationem nature. Secundario
vero positionem alterius indetermina-

te tamen. et sic quo ad principale loqui-
tur Boetius in proposito nostro quo
autem ad totale simul loquitur in par-
te in qua allegas ipsum et sic patet q n
contradicit sibi ipsi.

His premissis ad primum dicitur ne-
gando q ista consequentia non valeat
aliqua rosa non est subiecta. ergo ali-
qua n e substantia non est non rosa et
cum probas quia antecedens est veruz
et consequens falsum posito casu. nego
q consequens sit falsum immo est ve-
ruz. quia equipollet isti aliqua non sub-
stantia est rosa per secundum presup-
positum. et q ista sit vera in casu proba-
tur. quia sequitur aliqua rosa non est
substantia. ergo aliqua rosa est non sub-
stantia. tunc vltra ergo aliqua non sub-
stantia est rosa per conuersionem sim-
plicem. Et cum dicit q contradictori-
um est verum. nego. immo est falsum
quia sequitur omnis non substantia est
non est rosa. ergo omnis non substan-
tia non est rosa. tunc vltra ergo nulla
n substantia est rosa illa est falsa quia
contradicit illi vere aliqua non substan-
tia est rosa. Et si arguis contra quia su-
perius predicatur de inferiori affirma-
tiue hic omnis non substantia est non
rosa. ergo est vera. Dicitur negando co-
sequentiam loquendo de istis proposi-
tionibus prioristice prout li est dicit ee
existere quia ista est falsa in casu magi-
stri omnis rosa est substantia vbi etiaz
superius predicatur de inferiori affir-
matiue. Et consimiliter patet responsio
ad alia. Ad quartum tamen dici po-
test q. non est conuertibilis per con-
trapositionem ista propositio quia li
ens non potest infinitari quoniam ad-
dita negatione nullam naturam dere-
linquit.

Utrum diffinitio propositionis ipo-
theticae sit bene data.

Intra. Copu/

latina et disiunctiva non sunt ipo-
theticae et tamen quilibet illarum habet
plures categoricas coniunctas per no-
tam copulationis disiunctionis. ergo di-
finitio mala. consequentia tenet cum mi-
nor quia tunc alicui deberet diffinitio
cui non competit diffinitum. maior pro-
batur quia hypothetica dicitur quasi suppo-
sitiva. sed nulla harum est suppositiva quia li-
bet harum simpliciter enunciat et non cum
suppositione quare etc. Confirmatur quia
sole conditionales sunt hypotheticae. et non
copulativa et disiunctiva. omnia tenent et an-
tecedens probatur per Boetium in tractatu
suo de syllogismis hypotheticis circa prin-
cipium dicitur. Propositio vero omnis aut categori-
ca est quae predicativa dicitur aut hypothe-
tica quae aditionalis vocatur. Item per ab eo
de i per topicorum suorum dicitur. Conditionali-
um propositio quae greci hypotheticas vocant pro-
tes sunt simplices propositiones quarum quae prius est
dicitur ante quae posterius dicitur. Item quod locis
per quod vult solum hypotheticas esse aditio-
nales. 2° sic Si antipater esset albus antipater
esset coloratus hoc est propositio hypothetica et tamen
non sunt coniunctae plures categoricae. et etc.
omnia nota cum maiori quia est aditionalis mi-
nor probatur quia partes eius non sunt cathe-
goricae quia propositio categorica est indicativa. il-
le autem non sunt indicativae. et non sunt cathe-
goricae etc. 3° sic Ista est hypothetica om-
nis homo currit sed tu es homo ergo tu curris
et tamen non coniunguntur plures categoricae per
aliquam dictam non etc. et omnia tenent cum
maiori quia est syllogismus et est propositio vel ca-
thegorica vel hypothetica. non categori-
ca. ergo hypothetica. minor probatur quia non est
nota conditionis copulationis et disiuncti-
onis. si dicitur est nota rationis licet quae e-
quale notae conditionis. Contra illa nota ergo
non coniungit plures categoricas sed vna
categorica cum vna hypothetica quia ante est
vna hypothetica et consequens vna cathe-
gorica. deinde sunt plures notae quia copu-

lationis et rationis. et non magis debet dici ratio-
lis quae copulativa. sed non potest simul
et semel esse utraque ergo nulla est etc.

4° Iste sunt hypotheticae quia tu cur-
ris tu moveris. similiter cum tu curris
tu moveris similiter ubi tu curris tu mo-
veris et tamen non coniunguntur plures
categoricae per aliquam notarum dicta-
rum. ergo etc. consequentia nota cum mi-
nor. maior probatur quia quilibet illarum
est propositio. ergo categorica vel ipo-
thetica. non categorica quia categori-
ca habet subiectum predicatum et copu-
lam principales partes sui qualiter non
habent ille. ergo est hypothetica. Confir-
mat quia ista est hypothetica cum homo est
animal est et tamen non sunt coniunctae
plures categoricae per aliquam dictarum
notarum ut per 3° etc.

Ad primum dicunt quidam quod pro-
positio potest dici hypothetica dupliciter.
Uno modo secundum etimologiam vocabu-
li. Alio modo secundum communem usum lo-
quendi. Primo modo sola conditiona-
lis est hypothetica quia sola est suppositiva.

Secundo modo tamen copulativa et
disiunctiva quae conditionalis est hypothe-
tica. et per hoc etiam patet ad confirma-
tionem. Vel aliter dicatur quod multoties
aliud est a quo nomen imponitur ad signifi-
candum et aliud est illud quod significat ut per a lapide quod im-
ponitur ad significandum a lectione pedis: si-
gnificat tamen aliud quam lectionem. Ita hoc
nomen hypothetica imponitur ad signifi-
candum a conditionali siue suppositiva pro-
positio. aliud tamen significat. quia non so-
lum conditionalem sed copulativam et di-
siunctivam. principaliter tamen significat conditionalem
quae aliam speciem cum ab illa sit denominata.
et sic per ad argumentum et ad confirma-
tionem. Ad 2° dicitur quod per categoricas ha-
bit intelligimus tamen has categoricas quae que-
bunt modum categoricarum. Propositio autem habet
modum categoricarum quia habet subiectum pre-
dicatum et copulam principales partes sui quae
uis non sit ha categorica. ut in argumento

arguitur. quare rē. Ad tertium dicitur sicut ibi. Ad replicam negatur q̄ illa nota non cōiungat plures cathegoricas. et cum dicis. coniungit vnam cathegoricam cum vna ipotetica. concedo. ergo. non coniungit plures cathegoricas. nego consequentiam. licet enī nō cōiungat duas cathegoricas. precise sufficit q̄ coniungat plures cathegoricas vel sint due vel plures non curo. Et cū tu arguis ulterius q̄ sunt plures note. scilicet copulationis et rationis: cōcedo. ergo non magis debet dici rationalis q̄ copulativa. nego consequentiam: immo dicitur rationalis quia principalis nota ē nota rationis. Uel potes dicere q̄ semper distinguenda est propositio in qua plures note sunt. vel velis q̄ prima sit principalis vel secunda. et respondetur consequenter. absolute tamen vna principalis est. Ad 4^{am} negatur maior.

Ad probationem nego q̄ non sint cathegorice. et cum tu arguis q̄ principales partes earum non sunt subiectum predicatum et copula respondetur q̄ principales partes sunt subiectum predicatum et copula. quia ille orationes sunt vt subiectum predicatum et copula. Quando ergo principales partes propositionis sunt propositiones que non sunt vt subiectum predicatum et copula illius propositionis. tunc propositio est ipotetica. sed si tales propositiones sunt vt subiectum predicatum et copula illius tunc est cathegorica. et sic est in proposito. quia dicent quia tu curris tu moueri subiectum ē. q̄ tu curris. predicatum ē tu moueri quia equualis huic q̄ tu curris est causa q̄ tu moueris facta resolutione. illi note quia in hoc est causa. et ita dicatur de alijs. Ad confirmationem dicitur q̄ illa equualet conditionali sicut Boetium in tractatu de syllogismis ipoteticis. Uel potes dicere q̄ est vna terminalis et consequenter est cathegorica et non ipotetica.

Utrum diffinitio conditionalis cum speciebus sit bene data.

Entra diffini

tionem conditionalis arguitur sic. Ista est conditionalis. si antichristus esset albus antichristus esset coloratus et tamen non coniunguntur plures cathegorice. q̄ nulla illarum est indicata ergo rē. Secundo contra affirmatiuam et negatiuam arguitur probando q̄ conditionalis non est negatiua quando nota additōis negatur preponendo negationem toti conditionalis. sic dicendo nō si sortes currit sortes mouetur. et arguitur ex fundamento auctoris modorum significandi. quia aduerbium est determinatiuum solum verbi vel participij. ergo non potest negare notam conditionis scilicet si. quia illa est coniunctio. q̄ si forte dicitur negando totam conditionalem negantur duo verba. et sic non est contra naturam aduerbij. illud nihil est. quia negare conditionalem non est negare antecedens nec consequens sed illationem sicut cum dicitur. non si tu es homo tu sedes: non negatur te esse hominem nec negatur te sedere: sed solum negatur illatio id est cōsecutio consequentis ex antecedente.

Tertio contra veritatem et falsitatem arguitur sic argumento magistri. Aliqua est conditionalis vera cuius contradictorium consequentis stat cum antecedente. ergo diffinitio falsa. consequentia tenet. antecedens probatur q̄ hec conditionalis est vera et affirmatiua. nisi tu es animal tu non es homo. vt patet et antecedens est verum tu es animal et consequens falsum. tu non es homo. ergo rē. Quarto contra possibilitatem et impossibilitatem contingentiam et necessitatem arguitur sic. probatur q̄ non quilibet conditionalis possibilis est vera et necessaria. Nam iste sunt conditionales possibiles sicut hēntisbe

rū in tractatu de relatiuis Aliqua propositio est et si illa sciatur a te illa est possibilis aliqua propositio est et si illa est vera tu es asinus. aliquod animal est et si illud est rudibile tu non es homo. et tamen nulla talis est necessaria ut ipsemet dicit loco allegato. ergo etc.

Confirmatur. Omne verum est possibile et non e contra. ergo aliquid est possibile quod non est verum. ergo aliqua conditioalis est possibilis quod non est vera.

Ad hec breuiter responderetur. Ad primum dicitur quod diffinitio conditioalis sic intelligitur. Condicioalis est illa in qua coniunguntur plures categorice vel se habentes per modum categoricarum. Modo in proposito dico quod in illa conditioali assignata coniunguntur plures orationes se habentes per modum categoricarum.

Ad secundum dicitur quod sicut contra dictorum copulatiue potest assignari dupliciter. scilicet negative per negationem precedentem et affirmatiue per disiunctiuam affirmatiuam factam de partibus contradicentibus copulatiue. et sic dicendum est de disiunctiua. Ita ad propositum dicendum est de conditioali et ratioali quod dupliciter potest sibi assignari contradictorium. primo affirmatiue per aduersatiuam affirmatiuam factam siue compositam ex antecedente et opposito consequentis. Secundo per negationem precedentem. ubi gratia contradictorium huius conditionalis si tu curris tu volas est hoc aduersatiua scilicet tu curris stat te non volare. et etiam potest assignari per negationem precedentem sic. non si tu curris tu volas.

Ad argumentum quod in contrarium respondet dupliciter. Paulus pegulensis dubio 2o. Primum dicit quod licet non est aduersarium sed aggregatum ex licet non et licet quod equaliter vni aduersatiue. scilicet ad licet quis sicut in copulatiua negatiua tantum vbi licet non quantum licet vel et contra tantum valet licet

non vel quantum licet et licet ergo preponatur negatio toti consequentie tamen intelligitur coniuncta cum licet ergo. et in mente est vnus aduersatiuus cui subordinatur ille due voces. et ita dicatur de conditioali. Vel aliter dicit ipse potest dici secundum veterem doctrinam quod ex omni propositione sequitur suum dictum fore verum. Nam sequitur. homo est asinus quod hoc est verum quod homo est asinus. Ita possumus dicere quod ubi negatio preponitur intelligitur hoc complexum non est ita vel non est verum vel non sic est. Ideo tantum est dicere non si tu curris tu volas quantum si diceremus. non est ita vel non est verum vel non est sic. vel non sequitur si tu curris tu volas. ita quod intelligatur aduersarij negatiui aduersario precedentem sicut dicitur affirmatiue si tu curris tu moueris implicite est dicitur sequitur si tu curris tu moueris. et ita dicatur de consequentia. Quantum iste responsiones valeant tuo iudicio relinquo. Si enim recte ponderabis friuole sunt. Prima. non negat quod licet non sit aduersarium et male. Secunda dicit quod intelligit vnum verbum negatiuum per negationem ut non ita est quod si tu curris tu volas sequitur quod est categorica. aut sicut ipotetica non sit negatiua. Ideo aliter dicerem quod ad hoc ut propositio sit negatiua requiritur ut negatio neget illud quod est forme male in ea. sed sicut verbum est forma in categorica. ita nota coniungens categoricas est forma in ipotetica. ideo requiritur ut negatio neget notam.

Et ad argumentum nego quod aduersarium determinet solum verbum vel participium. Nam dicendo solem curre re est non possibile. et ita est negatiua et tamen negatur modus qui non est verbum nec participium. Si tamen grammatici dicant hoc nolo negare auctoritatem grammaticorum sed dico quod habet intelligi eorum grano salis sic videlicet quod cum verbum sit illud quod principaliter importat compositionem quia si

ne per se siue cum alio sumant semper hoc facit. ideo principaliter habet negatio determinare verbum ex consequenti tamen potest determinare quodcumque importat compositionem. sed cum tales note coniungentes categoricas importent compositionem ideo negant potest determinare illas quare etc. Ad 3^m dicit magister quod regule date de ueritate et falsitate conditionalium respiciunt solum conditionalem denominationem a li si non autem indifferenter omnem conditionalem quia non conditionalem denominationem a li nisi quare etc.

Uel aliter tenendo quod intelligit de vtraque negatur quia oppositum consequentis stat cum antecedente. Nam antecedens non est tu es animal sed hoc totum tu non es animal quod patet resolutione do li nisi si non et tunc oppositum consequentis. scilicet tu es homo non stat cum antecedente scilicet tu non es animal. Ad quartum respondet identiter loco allegato quod quilibet illarum est conditionalis possibilis non tamen est necessaria. et facit argumentum contra se sic. Quilibet conditionalis possibilis est bona consequentia. quilibet bona consequentia est necessaria. ergo a primo ad ultimum sequitur quilibet conditionalis possibilis est necessaria.

Respondet quod nulla talis conditio nalis in terminis relatiuis ubi terminus relatiuus sequitur immediate notam conditionis est consequentia. huiusmodi sunt omnes iste conditionales propositae et ideo nulla illarum est consequentia. quia nec habet antecedens nec consequens. Relatiuum enim cum ad aliud refertur non est antecedens ad illud ad quod refertur. et ideo tales conditionales sunt vere vel false possibiles vel impossibiles sicut alie propositiones categorice particulares vel indefinite. Uel aliter possumus respondere et melius quod ille propositiones non

sunt conditionales sed sunt copulatiue quia in eis nota copulationis copulat partes principales. primam categoricam cum conditionalis et est principalis nota. Nota autem conditionis non copulat principales partes. sed partes vnius principalis partis ut patet inueni.

Ad confirmationem concedo quod non omne possibile est verum et cum inferens ulterius. ergo non omnis conditio nalis possibilis est vera nego consequentiam quia arguitur a superiori ad suum inferius negatione postposita ac si arguatur non omne animal currit. ergo non omnis homo currit.

Utrum diffinitio copulatiue cum speciebus suis sit bene data.

¶ Contra diffini-

tionem Copulatiue arguitur sic. Ista est copulatiua omnis homo est risibilis et contra et tamen non coniunguntur plures categorice. ergo et c. consequentia nota cum maiori. minor probatur quia si conuerso non est categorica cum ibi non sit subiectus predicatum et copula principales partes sui

Confirmatur quia ista est copulatiua. si tu esses homo et tu esses animal. et tamen non coniunguntur plures categorice hic. quia nulla illarum est indicatiua. quare etc.

Secundo contra affirmatiuam et negatiuam arguitur ut supra arguebatur contra conditionalem. quia negatio cum sit aduerbium non habet determinare nisi verbum et consequenter non potest determinare illam notam etc.

Tertio contra veritatem et falsitatem arguitur argumento magistri sic ista copulatiua est vera. aliquod animal est et si tu es illud tu es asinus. et tamen una pars principalis est falsa. ergo diffinitio mala. consequentia tenet

maior probatur per resoluentes sic hoc est demonstrando brunellum. et si tu es illud tu es asinus. et hoc est aliquid animalis et aliquid animalis est si tu es illud tu es asinus cum resoluentes hoc sunt et ipsa resoluta est haec minor principalis probat scilicet quod una pars istius copulatiue est falsa. quia secunda est falsa cum non videatur significare aliud nisi si tu es animal tu es asinus. sed hec est falsa. ergo illa si tu es illud tu es asinus. Confirmatur quia ista copulatiua est falsa aliquid est et quodlibet est illud. Similiter illa. nihil est et quodlibet est illud et tamen quilibet pars est haec. ergo. tenet contra tiam cum maior. quia prima significat quod aliquid est et illud est quodlibet. secunda significat quod aliquid est et illud est nihil. minor probatur quia prima pars est necessaria. et secunda est una vniuersalis. cuius quilibet singularis quam nata est habere est vera et nulla alteri repugnat igitur quilibet pars est vera.

Quarto contra possibilitatem et impossibilitatem arguitur argumento magistri. Ista copulatiua est impossibilis. Omnis homo currit. tu es homo. et tu non curris. et tamen quilibet pars est possibilis et alteri compossibilis. ergo diffinimur mala. consequentia tenet maior probatur. quia ex duabus primis partibus sequitur contradictorium tertie partis inuarij. ergo est impossibilis. minor probatur. quia quilibet illarum est possibilis et quaecumque illarum duarum sumantur sunt compossibiles. ergo. Confirmatur quia ista copulatiua est possibilis. deus est et antichristus est homo ut patet. Et secunda pars impossibilis probatur. quia licet homo supponit solum presentibus hominibus. sed est impossibile quod antichristus sit homo qui est. quia facio istam consequentiam. antichristus est homo qui est. et isti sunt omnes homines. ergo antichristus est iste homo. vel antichristus est iste homo. et sic de alijs. Ista consequentia est bona. quia licet descendere sub illo termino homo diffinitur. et consequens est impossibile. ergo et antecedens per decimam regulam Strodi. et non est impossibile pro secunda parte. ergo pro prima.

scendere sub illo termino homo diffinitur. et consequens est impossibile. ergo et antecedens per decimam regulam Strodi. et non est impossibile pro secunda parte. ergo pro prima.

Quinto contra necessitatem et contingentiam arguitur argumento magistri. Ista copulatiua est necessaria. non nullus deus est et tu es homo. et tamen secunda pars est contingens. sed tu es homo ergo. confirmatur quia aliqua est copulatiua que non est necessaria nec contingens. ut ista tu curris et tu volas. ergo diuisio insufficientis.

Ad hec breuiter respondetur. Ad primum dicitur quod diffinitio copulatiue intelligitur in qua coniunguntur plures categorice explicite vel implicite. et sic licet e conuerso est una categorica implicite et habet subiectum predicatum et copulaz implicite. et sequitur quod aliqua categorica affirmatiua potest fieri negatiua sine additioe alicuius ad ipsam. et sine remotione alicuius ab ipsa. et sine transpositione terminorum ut licet e conuerso ubi precedit prius illa omnis homo est risibilis. deinde loco illius ponas illam nullus homo est risibilis. Ad confirmationem dicitur quod in diffinitione subintelligitur vel se habentes per modum categoricarum. ut est hic. Ego autem verius puto dicere illam non esse copulatiuam. quia non est propositio cum non significet verum vel falsum. illa enim non quietat intellectum.

Ad 2^{am} dicitur sicut ad 2^{am} argumentum precedentis questionis. vide ibi.

Ad tertium dicitur quod ista copulatiua est vera. et secunda pars est vera sicut prima. et cum tu dicis quia secunda pars significat si tu es animal tu es asinus. negatur. Unde loco relativi non licet ponere antecedens nisi seruetur eadem suppositio. sed dicendo aliquod animal est et si tu es illud tu es asinus. licet illud statim terminare. sed si dicis si tu es animal licet

animal stat confuse tantum. ideo secun-
da pars non significat assertiue illd qd
dicis. sed significat qd aliquod animal.
si tu es tu es asinus. et hoc est verum qz
hoc si tu es demonstrando asinum tu
es asinus. et hoc est aliquod animal. g
zc. Ad confirmationem responderet
identisber qd quelibet singularis est ve-
ra in tractatu de relatiuis negado istas
copulatiuas. et ad probationem cuz ar-
guitur qd quelibz singularis est vera cu
prima parte dicit qd illius vniuersal af-
firmatiue quis quelibet singularis per
se accepta sit vera cum prima parte co-
pulative scilicet aliquid est. tamen si si-
mul sumantur nulla est vera cum eade
nisi prima et contra. Dicit de vniuersa-
li negatiua. v3 qd quelibet erit vera pre-
ter vltimam ex suis singularibus cum
prima parte si simul sumantur. Ad
4^a dicit magister qd ille regule sut da-
te de copulatiua facta tantu ex duabus
partibus cuiusmodi non est illa assigna-
ta. et si vis regulam intelligere vniuer-
saliter debes dicere qd ad possibilitatez
requiritur qd quelibet pars sit possibi-
lis. modo licet in proposito vna no sit i-
compossibilis alteri. tamen vna est i-
compossibilis alijs. nam tertia est incomp-
sibilis duab⁹ primis.

Uel breuius dic qd ad possibilitatem
requiritur qd quelibet pars principalis
sit possibilis et vna pars principalis no
sit incompossibilis alteri modo quelbz
copulatiua habet tantum duas partes
principales licet plures sint partiales.
In proposito vna pars principalis non
est cōpossibilis alteri. ideo non est pos-
sibilis ista copulatiua.

Ad confirmationem dicitur qd ista ē
possibilis. et cum dicis. secunda pars est
impossibilis negatur. Ad probatōne
cum dicitur li homo supponit tantum
pro presentibus. sed impossibile ē qd an-
ticristus sit homo qui est negatur: im-

mo est possibile qd anticristus sit ho-
mo qui est. et cum tu facis consequen-
tiam descendendo sub illo termino ho-
mo et isti sunt omnes homines. ergo an-
ticristus est iste homo consequentia ē
bona. concedo et consequens est impos-
sibile concedo. ergo antecedens est inpos-
sibile concedo. et cum tu dicis non pro
secunda parte. ergo pro prima parte. ne-
go consequentiam. quia licet quelibet
pars antecedentis sit possibilis tamen
vna est incompossibilis alteri. Non enī
stat simul in veritate qd anticristus sit
homo. et isti sunt omnes homines demon-
strando existentes. Et si arguis contra.
Anticristus est homo qui est et non sūt
nisi isti homines demonstrando presen-
tes. ergo anticristus est hic vel hic cō-
cedo consequentiam sed antecedens p
prima parte est falsum. licet sit possibi-
le. qui dato qd non sint nisi isti. homines
demonstrando existentes. adhuc est pos-
sibile qd anticristus sit vnus homo exi-
stens qui nec sit ille nec ille.

Ad quintum dicitur qd regula intel-
ligit d copulatiua affirmatiua et n negatiua.

Ad confirmationem concedo conse-
quentiam et consequens quia copulati-
ua non sufficienter diuiditur per neces-
sarium et contingens cum aliqua sit im-
possibilis.

Utruz diffinitio diffinitive cū spēs⁹
sit bene data.

Entra diffini

tionem diffinitive arguitur sic.
Nota diffinitionis diffūgit idest sepa-
rat ea inter que cadit. ergo non coniun-
git ea. consequentia tenz et antecedens pro-
batur. quia proprium note diffinitionis
est diffiungere. Ad hoc forte diceret
vt dicit Donatus qd nota diffinitionis
coniungit voces diffiungit tamen sen-
sum. idest significatū et non inconuenit
qd vnum et idē dūgat. et diffūgat respec-
tu diuersorum

¶ Intra hoc ar

guitur et adduco rationem auctoris modorum significandi: qui improbat Donatum: quod talis est. Coniunctio coniungit illa cum quibus per se constituitur sed coniunctio non solum constituitur cum vocibus. sed etiam constituitur cum dictis: id est aggregato ex voce et significato et modo significandi. ergo coniunctio disiunctiva dictis coniungit id est voces et significata siue voces per significata coniungit.

Secundo contra affirmatiuam et negatiuam venit argumentum factum contra alias species hypotheticarum specialiter tamen arguitur sic. Ista est negatiua tu non es homo vel tu non es asinus. et tamen nota disiunctio non negatur. ergo etc. consequentia nota cum minor. maior probatur. quia facio istam consequentiam non tu es homo et tu es asinus. ergo tu non es homo vel tu non es asinus consequentia est bona quia equaliter huic cum contradictorium copulatiue affirmatiue datur duobus modis. aut per negationem precedentem aut per disiunctiuam factam de partibus oppositis copulatiue et antecedens est puri negatiui quia est una copulatio negatiua ergo consequens est pure negatiui. et consequentia per unde citam regulam Strodii que dicit. Si aliqua consequentia est bona et antecedens est pure negatiui. ergo non est puri negatiui et veritate et falsitate sic arguitur argumento magistri. Disiunctiva prima est falsa. Omnes homines sunt asini vel homines et asini sunt asini. et tamen una pars est vera ergo etc. consequentia nota maior probatur quia quaelibet pars principalis est falsa. prima homines sunt asini. 2. homines et asini sunt asini. minor probatur quia quaelibet illarum est vera omnes homines sunt asini vel homines et asini sunt asini. ergo etc. Confirmatur quia disiunctiva que habet ambas partes veras est falsa vel si tu es homo vel tu es animal. ergo regulam false consequentia et antecedens probatur sic. Illa oratio est falsa que significat si

cut non est sed ista designata est huiusmodi. ergo etc. consequentia nota cum maiori per philosophum in predicamento substantie dicentem quod ex eo quod res est vel non est oratio dicitur vera vel falsa minor probatur quia ista disiunctiva significat significata vocum quas coniungit esse separabilia et non sunt separata. ergo significat sicut non est.

Confirmatur auctoritate Boetii dicitur. Coniunctio disiunctiva ea iter que cadit simul esse non permittit.

Quarto contra possibilitatem et impossibilitatem et arguitur argumento magistri. Ista disiunctiva est impossibilis coniungenter tu es vel tu non es supposito quod aduerbium determinet totum. et tamen quolibet eius pars est possibilis. ergo etc. consequentia tenet prima pars antecedentis probatur quia suum contradictorium est necessarium scilicet necessarium tu es vel tu non es. secunda pars per quia quolibet illarum est possibilis tu es vel tu non es. Confirmatur quia ista est possibilis secundum magistrum in exemplificando homo est asinus vel antichristus est et tamen nulla pars est possibilis. de prima manifestum est de secunda probatur vel in questione precedenti. quia tunc esset possibile quod antichristus esset aliquid quod est sed impossibile est quod antichristus sit aliquid quod est quia si ista est possibilis antichristus est aliquid quod est et ista sunt omnia que sunt. ergo possibile est quod antichristus sit hoc vel hoc quod est etc. quod est impossibile.

Quinto contra coniungentiam et necessitatem arguitur sic argumento magistri. Ista est necessaria antichristus non est albus vel antichristus est coloratus et tamen quaelibet pars est coniungens et nulla alteri repugnat ergo etc. consequentia nota cum minori. maior probatur quia contradictorium est impossibile. scilicet antichristus est albus et antichristus non est coloratus.

Ad hec breuiter respondetur. Ad primum dicit auctor modorum significandi

di q̄ coniunctio disiunctiua coniungit.
voces ⁊ significata eo q̄ semper extre-
ma cōiungit diuidit tamē ea respectu ter-
tij. Unde cum dicitur sortes vlt̄ plato
currit illa cōiunctio vlt̄ cōiungit simul il-
la duo extrema scilicet sortem ⁊ plato-
nem ⁊ tamē disiungit ea respectu tertij
q̄d est currit ⁊ sic de alijs. p̄ ergo quali-
ter cōiungit ⁊ qualiter disiungit.

Saluando Donatus respondet tu q̄
Donatus itelligit q̄ cōiunctio disiunctiua
cōiungit solū voces s̄pectu tertij. ⁊ di-
siungit signa. Unde improbatio quā fa-
cit auctor modorū significādi ē eius de-
claratio. Ad 2^m dicatur vt supra. Ad
cōfirmationē negatur maior. ad p̄ba-
rōem cū tu facis illam cōsequētiā cō-
cedo ⁊ cum dicis antedēs ē pure nega-
tiuum ḡ ⁊ cōsequēs negatur h̄ cōsequē-
tia. Un̄ hec regula tenet solum ī cathe-
goricis ī q̄bus affirmatiua pōit aliqd ī eē
⁊ negatiua n̄ ī ipotbeticis aut̄ n̄. Ad
3^m negatur q̄ aliq̄ pars p̄cipat̄ sit x̄a.
s̄ bene aliqua pars principalis est vera
vnde vna pars principalis est que prece-
dit notam disiunctionis. ⁊ altera pars
principalis est que sequitur notam di-
siunctionis. Ad confirmationem nega-
tur antedens. ad probationem nego mi-
nozem scilicet q̄ talis disiunctiua tu es
homo vel tu es animal significet sicut
non est. ⁊ ad probationem significet si-
gnificata esse separabilia ⁊ non sunt se-
parata ergo ⁊ negatur q̄ significet si-
gnificata esse separabilia sed bene per
modum separationis significat illa.

Vel aliter dicatur q̄ intelligitur in
disiunctiua propria que autem sit illa vi-
de in summulis. Ad quartū dicitur
q̄ intelligitur de disiunctiua affirmati-
ua ipotbeticē probāda. non autē cathe-
goricē qualiter est in proposito eo q̄ q̄-
libet illarum contingenter tu es vel tu
nō es. necessario rex sedet vlt̄ nullus rex
sedet est xponibilibiter probanda sicut
contingenter tu es. necessario deus est.

Ad confirmationem dicitur vt supra.

Ad quintū dicitur q̄ ille due parti-
cule nō sufficiūt sed altera requiritur
s̄. cōtradictoria partium n̄ repugnēt q̄-
liter non ē in p̄posito id argumētum n̄
ē cōtra regulam.

Utrum predicabile proprie sumptū
diuidatur in quinque tātus.

Entra. Argui

tur q̄ n̄ sunt nisi quatuor q̄ pre-
dicatum ⁊ p̄dicabile idē sunt s̄ tantū
quatuor sunt p̄dicata p̄ philosophos p̄
topico. s̄. genus. diffinitio proprium: ⁊
accidēs. ḡ tantum. 4. sunt p̄dicabilia.
Item genus ⁊ accidēs idē sunt quia
color est genus ⁊ accidēs ergo remanēt
tātū quatuor. Itē species ⁊ propriū
idē sunt quia risibile ē idē cum homine
quia si non eēt spēs in p̄dicamēto q̄lita-
tis ⁊ haberet aliqd p̄pū ⁊ illd p̄pū
aliud p̄pū ⁊ sic eēt p̄cessus in infini-
tum q̄d non ē dicēdum ḡ tān quatuor
sunt. Itē p̄dicamēta sunt decē ⁊ q̄d-
libet ē p̄dicabile. ḡ p̄dicabilia sunt decē
ḡ non tantum quinque. Hec quatuor sūt
argumēta cōmunia. Secundo p̄nci-
paliter sic p̄dicabile ⁊ vniuersale idē
sunt s̄ plura quinque sūt vlt̄a. ḡ pl̄a q̄n-
q̄ sunt p̄dicabilia cōntia nota cūz maio-
ri. minor probatur quia singl̄a sūt ifini-
ta ḡ vlt̄a t̄z cōntia q̄ quot mōis d̄r vniūz
oppositorum tot modis d̄r ⁊ reliquū
per p̄m primo topicorū s̄ singl̄are ⁊
vlt̄ sūt opposita. ḡ quot modis dicitur
singl̄re tot modis dicitur vniuersale.

3° sic. Indidū ē vlt̄ q̄ predicatur d̄
pluribus ⁊ nō ē aliqd istoz quinque ḡ s̄
pl̄a q̄nq̄. Et si dicis q̄ indiuiduum pōt
accipi dupliciter. s̄. p̄ eo q̄d denoiat ⁊ p̄
eo q̄d sign̄ p̄ n̄ p̄dicat̄ de pl̄ib. 2° sic.
Contra adhuc habeo intentum q̄ capi-
endo pro eo quod significat predicatur
de pluribus vniuersē quia verum est of-
cere hoc indiuiduum est indiuiduum. ⁊
hoc indiuiduum est indiuiduum ⁊ ita

de alijs & nullum istorum quinque est quod maxime esset species. Sed hec non quia oppositum non predicatur de opposito sed hec intentio species & hec intentio indiduum sunt intentiones opposite. ergo vna non predicatur de alia. ergo indiduum non est species. Quarto sic predicari in quod facit duo vniuersalia quia aliud predicatur de pluribus differentibus specie ut genus. aliud vero de pluribus differentibus numero ut species sic predicari in quale essentiale facit duo vniuersalia. quia vnum erit quod predicabitur de pluribus differentibus specie ut differentia non conuertibilis cum specie de qua assignatur prima definitio a Porphyrio quod predicatur de pluribus differentibus specie & aliud erit quod predicabitur de pluribus differentibus numero solum & illud erit differentia conuertibilis. & sic erunt sex vniuersalia. & si negas similitudinem da ergo rationem diuersitatis quare predicari in quid per hoc quod diuiditur in predicari de pluribus differentibus specie & predicari de pluribus differentibus numero faciat duo vniuersalia distincta. predicari vero in quale essentiale per hoc quod dicitur similiter non facit duo vniuersalia quia non sufficit negare si propter quid sit falsa non ostenditur ut dicit philosophus. 8. topicorum. Quinto modo chi mera est vniuersale & non est aliquod istorum. 5. ergo sunt plura quod 5. consequentia non cum maiori quod est terminus vniuersus predicabilis de pluribus & c. & minor probatur. scilicet quod non sit aliquod istorum. 5. quod vniuersale communius istis 5. diffinitur sic ab Alberto in predicabilibus. Vniuersale est natura simplex sua simplicitate comunicabilis pluribus sed chimera non est huiusmodi. ergo & c.

Sexto vniuersale quod est cōc istis 5. est vniuersale quod predicatur de istis 5. per eandem rationem quod 5. istam terminus vniuersus predicabilis de pluribus & tunc

non est aliquod istorum. 5. quod tunc esset magis cōc respectu suis ipsi & respectu aliorum ut patet intelligi. ergo & c.

Ad hec breuiter respondetur. Ad primum dicitur quod philosophus loquitur solum de predicatis quesitis in problematibus scibilibus sicut est genus differentio proprium & accidens. Porphyrius autem generalius loquitur. sed dices quod re philosophus non posuit in primo topicorum differentiam pro predicato. dō est quod cum predicatio differentie sit substantialis & in plus se habeat sicut genus ideo ipsam differentiam non posuit diuersam a genere quia cum sit generalis cum genere ordinanda est ut dicit philosophus ibidem. Ad secundum dicitur quod idem non est genus & accidens respectu eiusdem ideo genus & accidens distinguuntur formaliter. Ad 3. dicitur quod risibile non est idem cum homine & risibile sit in predicamento qualitatis nego quod habeat proprius 13. n. vlt. quod species predicamenti sibi habeat aliquod proprium non tamen quilibet species accidet.

Ad 4. dicitur quod omnia predicamenta continentur sub vno vniuersali. scilicet sub genere. Unde dico quod tamen sit 5. iterōes 2. vlt. non coincidentes in denominatione scilicet genus species differentia proprium & accidens.

Ad 2. principale negatur minor. ad probationem negatur hec consequentia. singularia sunt infinita & vniuersalia. & ad probationem cum dicitur quod modis vnum oppositorum tot modis dicitur reliquum. dicit Scotus in predicabilibus quod hoc intelligi sic quod quot sunt significata vnius oppositi tot sunt significata alterius si secundum omnem significationem opponuntur non autem quod supposita ideo non est ad propositum auctoritas. Vel clarius dicitur quod philosophus vlt. quod si vnum oppositorum dicitur multipliciter. id est equiuoce & aliud modo argumentum non est ad propositum & hoc expresse dicit philosophus in textu vide ipsum & inducit philosophus hoc est in contrariis in dictorijs & in oppositis per se.

Ad 3.º dicitur sicut ibi. Ad replicam cōcedo qd idiuuiduū p eo quod significat est vlt qd ē species et cum dicis. Oppositus nō p̄dicatur de opposito. dicitur qd hec intentio opposita spēs nō p̄dicatur de illa in tētiōne opposita idiuuiduum vt quid s; vt modus. vnde idiuuiduū et species vt quid sunt opposita et vt modi. si autem vnus accipitur vt quid et aliud vt modus nō opponitur. Respōsio Scoti. Vel aliter et clarius et secūdu Scotum dicitur qd illa intētiō secūda idiuuiduum comparata ad singularia q̄ denominat vt puta sortem et platonem opponitur isti itētiōni spēs et sic nō ē spēs comparata aut ad illas itētiōnes scdas de qb⁹ p̄dicatur in quid. vt hoc idiuuiduū illd idiuuiduū nō opponit spēi. et sic ē spēs.

Ad 4.º dicitur negādo similitudinē et cū dicitur. da q̄ istātiā similitudinis dicitur qd hec est qd p̄dicari i quid nō facit duo vltia per h⁹ qd aliud p̄dicet d pluribus differentibus specie. aliud xō de pluribus differentib⁹ numero. s; p h⁹ qd vnū dicit quidditatē totā idiuuidū vt spēs. aliud xō p̄tē vt genus. s; p̄dicari i quale effectuale nō pōt diuidi sic vt vnū dicat totā quidditatem et alterum partem: qz nulla differentia dicit totam qd dicitatē. sed quelibet dicit p̄tē. qz dīa nō icludit actu gen⁹ cui⁹ signū est qz gen⁹ nō p̄dicatur de dīa 4.º metaphice.

Ad 5.º dicit Maro i suis passibus. qd lichlimera nō est p̄dicabile fm quid sicut vnitas ent⁹ diminuti nō ē nisi fm quid. et per cōsequēs nec p̄dicatio eius nisi fm quid ac si diceretur qd quedam dicitur esse species xā quedam ficta. li chimera est species ficta. nō autem vera vt probat argumentum. Ut alr potest dici negan⁹ maiorem. s; qd li chimera sit vniuersale. et ad probationem negatur qd sit cū vnus vniuersus ex quo non significat aliquam vnā naturam veram sed soluz fictam. Ad 6.º dicit Scotus qd vniuersale quod est cōmune ad ista est ge-

nus ad istas. s; intentiones. et ideo p̄dicatur in quid de illis est tamen genus p̄ dicatione denominatiua vt quid. q̄ p̄dicatur de illis. recipit autem predicatio nē generis vt modi. Ut alr fm viā cōez negatur qd li vlt sit vniuersale. qz ē analogum. p̄dicatur .n. per prius de genere et p posterius de alijs.

Utz diffinitio gūis sit bñ data.

Entra primas

particulas arguitur argumēto magistri sic. Corpus aiātum ē genus et tamē nō est termin⁹ vniuersus. qd diffinitio mala. cū nō cū maiori. minor pbat qz termin⁹ vniuersus ē termin⁹ simplex plura significans fm eādē rationem. sed li corpus aiātum non est terminus simplex. ergo rē. Confirmat qz li corpus est genus ad corruptibile et incorruptibile. et tamen non p̄dicatur de illis vniuerso. qz nihil est vniuersus corruptibilis et incorruptibilis fm cū. in de substantia orbis. Item animal est genus et tamen est terminus equiuocus fm philosophum in capitulo de equiuocis dī. animal est equiuocum ad animal verum. et ad animal pictum. quare rē.

Secūdo arguitur qd genus non p̄dicatur in quid aliquo de quo p̄dicatur denominatiue de specie. ergo aliquod genus non p̄dicatur in quid de specie consequentia nota cum maiori. minor probatur quia quantitas p̄dicatur de nominatiue de linea superficie corpore quia quelibet istarum est vera li⁹ est q̄ta superficies est quāta corpus est quātum. Tertio arguitur qd non p̄dicatur de pluribus differentibus specie qz genus potest saluari in vna specie. ergo non p̄dicatur nisi de 1.º consequentia nō antecedens probatur quia in quocūqz saluatur diffinitio alicuius et ipsum diffinitum potest saluari. sed diffinitio

animalis potest saluari in solo homine
exite si non essent animalia. \bar{g} animal
potest saluari in solo homine. Con-
firmatur per philosophum posteriorum in capitulo
de erroribus circa universale dicitur quod si sit
universale aliquod quod non habeat nisi
si unam speciem et demonstratur passio
de una specie tamquam de uno universali erit er-
ror. \bar{g} videtur philosophus velle quod animal
possit dari genus sub quo non sit nisi una
species. Contra totam diffinitionem
arguitur. Unum rei una diffinitio. 6. to-
picorum scilicet est diffinitio generis assigna-
ta a philosopho. Genus est illud cui supponi-
tur species ergo ista non erit eius diffini-
tio. Confirmatur quia diffinitio de-
bet dari per propria et notiora. 6. topico-
rum sed ista non est per propria quia pre-
dicari est proprium cuiuslibet univer-
salis ut dicitur philosopho in communitatibus.
similiter species non est prior nec notio-
rior genere quia correlativa sunt sicut habet et sicut non
et sensus ponitur in indiffinitione quare et.
Ad hec respondetur. Ad primum di-
cit magister quod licet corpus animatum non
est genus sed vivum capiendum vivum
pro vivente composito ex materia et for-
ma. et si dicas porphyrius posuit corpus
animatum esse genus dicitur quod caruit
termino simpliciter. Ad confirmationem
dicit Bratiadeus in predicabilibus quod
genus secundum philosophum predicatur equivo-
ce. secundum vero logicum univoce. Cuius ra-
tio est quia cum philosophus sit artifex rea-
lis illud predicatur univoce secundum ipsum
quod predicatur secundum rem et naturam unam
Illud autem predicatur equivoce quod
secundum diversas naturas predicatur. cum
modo genus predicatur non secundum natu-
ram unam. ergo predicatur equivoce.
Ideo philosophus dicit septimo philo-
sophorum quod in genere latent equivocatio-
nes. Logicus autem cum sit artifex ra-
tionis dicit ea univoce predicari que
secundum unum conceptum rationis predica-
tur de pluribus genus autem secundum unum

conceptum rationis predicatur de cun-
ctis suis speciebus. ideo univoce dici-
tur predicari. Vel aliter dicitur negan-
do minores scilicet quod licet corpus non pre-
dicetur univoce. Et ad probationem
cum dicitur nihil est univocum corruptibili
et incorruptibili secundum commentatorem. dicitur quod co-
mentator non vult per hoc corpus non esse
univocum corruptibile et incorruptibi-
le sed quod datus duobus corporibus quib-
us aliquid est univocum ex una parte
datus alijs duobus corporibus quorum
unum sit corruptibile et aliud incorrup-
tibile quibus etiam aliquid sit univocum
magis conveniunt in uno corruptibilia
quam a duo quorum unum est corrup-
tibile et aliud incorruptibile ad illud de
animali. dicitur quod licet animal est termi-
nus univocus et equivocus ad aliud et
ad aliud comparatum. Nam si ad hominem
et ad alium comparatur est minus univo-
cus si vero ad hominem vivum et ad hominem pri-
ctum est terminus equivocus. cum au-
tem genus sumatur in comparatione
ad species est univocus respectu illa-
rum et non equivoce licet respectu alio-
rum possit esse equivocus.

Ad secundum principale negatur
minor ad probationem cum dicitur quod
quantitas predicatur denominative de
speciebus. Dicitur quod aliquid predicari
denominative potest esse dupliciter sci-
licet stricte et large. vel proprie et com-
muniter. stricte siue proprie illud dici-
tur denominative quod est concretum
accidentale predicans de aliquo acci-
dentaliter sicut album de homine. Lar-
ge vero et communiter omne concretum
accidentale potest dici predicari deno-
minative. Ad propositum ergo dico quod
quantitas non predicatur proprie deno-
minative de aliqua sua specie sed bene
large. quia dicendo linea est quanta
ista est falsa si intelligatur quod licet linea sit
habet quantitate tamquam accens. si autem intelligitur
quod linea sit habet partes integrales est vera

Ad tertium nego consequentiam quicquid sit de illo antecedente. Nam dato adhuc quod genus saluaretur in una specie adhuc est predicabile de pluribus speciebus quia predicabile dicitur aptitudinem licet non actu predicetur sicut species est predicabilis de pluribus individuis dato quod non sint plura individua. Ad confirmationem patet similiter. Ad quartum dicitur quod unus rei uno modo considerate una est diffinitio sed diuersimode possunt esse plures. Porphyrius considerauit genus in prima diffinitione in ordine ad species prout species subicitur ei. in secunda vero diffinitione genus in ordine ad speciem prout genus predicatur de eo. Ad confirmationem dicitur quod philosophus loquitur de diffinitione proprie dicta. Ista autem est descriptio que tamen est per notiora quia species ut terminus ad quem notior est genere ut termino a quo et predicabile quod est proprius generis est et notius genere quare etc.

Utrum diffinitio speciei sit bene data.

¶ Contra primam

particulas arguitur sic. scilicet quod species non sit terminus uniuocus et arguitur sic. Sicut genus se habet ad species ita species ad individuum sed genus non predicatur omnino uniuoce de suis speciebus quia secundum philosophum 7° philosophorum. In genere latent equiuocationes ergo nec species predicatur uniuoce de indiuiduis. Secundo contra 2^{am} particulam non supremus arguitur argumento magistri. Quia hec particula ponitur ut differat species a genere generalissimo quia substantia est terminus uniuocus non supremus ut probabo et tamen est genus generalissimum. ergo etc. consequentia non cum minori. maior probatur quia aliquis est terminus supra ipsam ut puta ens. non est supremus. Confirmatur quia aut diffinitio magistri est su-

perflua. aut diffinitio Porphyrii est diuina. quia Porphyrius non posuit li supremus. sed dixit. Species est que predicatur de pluribus differentibus numero. 3° illa particula de pluribus differentibus numero est superflua. ergo diffinitio mala consequentia tamen. antecedens probatur sic. Illa particula ponitur frustra per quam diffinitum non differt ab aliquo a quo non differat per particulas precedentes sed ista est huiusmodi ergo etc. consequentia nota cum maiori et minori patet de se. Confirmatur quia siue illa particula diffinitio adhuc conuertitur cum diffinito. ergo frustra ponitur. etiam tamen. probatur. quia omnis terminus uniuocus non supremus predicabilis in quo est species et eo. 4° sic. Quicquid diffinitum uniuersali et in diffinitione ei non ponitur correlatiuum diffinitio est male data sed hoc diffinitum uniuersali. scilicet species et non ponitur in eo diffinitio correlatiuum. scilicet genus et diffinitio ei est male data etiam non cum minori maior est de mente philosophi 6° topicorum dicentis. Opus autem non latere quoniam quedam non est aliter diffinire ut duplum dimidio et quicquid ad aliquid per se dicitur. Est etiam de mente Porphyrii in capitulo de specie diuina. Nosse autem opus quoniam genus est alicuius genus et species est alicuius species. igitur necesse est in utroque rationibus utrisque utri ex quibus habet expresse quod uniuersali diffinitur per aliud.

Ad hec breuiter respondetur. Ad primam dicitur quod similitudo non est quantum ad omnem. Nam quis currat quantum ad hoc quod sicut genus est uniuersale respectu speciei ita species est uniuersale respectu indiuidui tamen in hoc est dissimilitudo quia genus in species diuiditur diuisione forme. species vero diuiditur in indiuidua diuisione materiae. Ex hoc autem prouenit quod in genere non est uniuocatio perfecta sicut in specie specialissima. Vel aliter conceditur maior. scilicet similitudo. et negatur minor. scilicet genus non predicatur uniuoce. et ad philosophum.

7° phisicorum dicitur quod loquitur de equiuocis large. stricte enim equiuocum dicitur quod secundum diuersas et non secundum unam rationem predicatur large vero de quod secundum diuersas rationes predicatur. Similiter uniuocum stricte dicitur quod tamen secundum unam rationem predicatur et non secundum diuersas. Large vero quod secundum unam et secundum diuersas. Hec est distinctio magistri in prioribus. Ad 2° negatur maior. et ad probationem negatur ista. omnia aliquis terminus est supra ergo non supremus scilicet quod per hoc quod aliquis terminus est supra ipsam non habetur quod aliquis terminus sit superior ipsa sed solum communior. Sed debet argui sic. aliquis terminus est supra ipsam in recta linea predicamentali. ergo non est supremus. omnia tunc est bona sed negatur antecedens. Ad confirmationem dicitur quod diffinitio magistri est completissima et operis illam particulam subintelligere in diffinitione porphyrii quia aliter esset diminuta quoniam competere generi generalissimo ut patet de se. Ad 3° dicitur quod ista est una pars tota simul predicabilis in quid de pluribus differetibus numero si de pluribus differetibus numero non esset alia particula a precedente. scilicet predicabilis in quid frustra poneretur et argumentum concluderet et quod sit a particula patet quia contrahit precedentem. scilicet predicabilis in quid quod plus se habet absolute quod omne predicabile in quid est predicabile de pluribus differetibus numero et non contra.

Ad confirmationem dicitur sine in particula diffinitio convertitur ergo frustra ponitur negatur omnia. quia illa particula non ponitur ut diffinitum differat ab aliquibus a quibus non differat per precedentes. sed ponitur ad declarandum magis illam particulam predicabilis in quid. quia dato quod sciretur quod species esset terminus uniuocus non est supremus predicabilis de pluribus in quid. ad hoc posset esse dubium de quibus predicatur. et ideo addit de pluribus differetibus numero. et ita est tota una parti-

cula sit predicabilis in quid de pluribus differetibus numero. Ad 4° dicitur quod in ista diffinitione subintelligitur conlatiuum. scilicet genus. quia quod est terminus non subpremissus predicabilis in quid de pluribus differetibus numero intelligitur esse positum sub genere. Vel aliter quod species dicitur relative ad genus. et ideo necesse est aliam diffinitionem dari de ea. ut comparat ad genus. scilicet Species est que ponitur sub assignato genere. Aliam autem per comparationem quam habet ad indiuidua non secundum quam genus est. quia sic negat Porphyrius extrema habere duas habitudines in capitulo de specie. sed secundum quas est species ideo necesse est habere aliam diffinitionem in comparatione ad indiuidua.

Utrum diffinitio differetie sit bene data.

Entra. Et pri-

mo quod differentia non sit terminus uniuocus argumento magistri. Quia rationale est differentia et tamen non est terminus uniuocus. ergo contra. consequentia nota. cum maior. minor probatur. quia rationale significat hominem et angelum diuersis rationibus. quia significat hominem ratione quia sensitium et intellectuum et significat angelum. quia intellectuum solum. Confirmatur quia terminus uniuocus est terminus simplex significans plura secundum eandem diffinitionem. scilicet differentia non habet diffinitionem. quia tunc haberet ordinem. et sic esset processus in infinitum. quod est falsum. ergo differentia non est terminus uniuocus. Secundo arguitur quod differentia non predicatur in quale quia si ordinem predicetur in quale. ergo et diffinitio. consequens est falsum. ut patet quia diffinitio predicatur in quid. omnia probatur. quia unum quodque magis denominat ab actu quam a potentia. 2° phisicorum et 9° metaphisice scilicet diffinitio est composita ex genere et differentia. quorum genus est ut materia ordinem vero ut forma et actus. ergo diffinitio recipit predicationem et modo predicandi ordinem quod parte predicat in quale ergo et diffinitio.

Cōfirmatur qz si differētia p̄dicet i qua
le ipsa eēt qualitas. nō ē falsum. qz qua
litas est posterior suba. dīa. & o est p̄ior
specie. nōa. p̄batur qz modus p̄dicandi
finitur a modo essendi. Modus. n. cō
segitur rem cui est modus. & sic si diffe
rētia p̄dicetur in quale haberet modus
eēndi qualitatē. Cōfirmat 2° qd qd
dīa qd dīa. sed cum dīa dicat qd dīa
tem eius cui est. qz p̄dicatur in qd. Cō
firmatur 3° qz p̄hs dicit in 2° posterior
Oportet p̄dicata in qd sumere in diffini
tione. sed cū differētia sumatur in diffi
nitione. qz p̄dicatur inquit.

Ad hec breuiter rīdetur. Ad p̄mū
rīdet magis negando mīorē. Ad p̄ba
tōem cum dīa rōale dīa de hoīe & angelo
diuersis rōib⁹. Dicit qz rōale vt est dīa
hoīs nō dīa de angelo & tale rōale soli ho
mīni cōpetit & est idē qz vt rōe cum dis
cursu. sumēdo aut rōale. p̄eo qd est vt
rōe nō est dīa aliqua sed est nomē equo
cum. Burle⁹ & o dicit qz rōale ē dīa ho
minis & angeli & negaret qz expectat hōi
& angelo diuersis rōibus. imo vna rōne
cōi que est vt rōe. p̄ima rīssio mīor.

Ad cōfirmatōem cum dīa qz t̄mīn⁹ vni
uocus est termin⁹ simplex nō gns plura
fmeandē diffinitōem p̄ diffinitōem in
telligit cōcept⁹ equalr cōpetēs suis i
feriorib⁹. & sic dīa hz diffinitōem. nō t̄n
dīa hz diffinitōem p̄prie dīcā que ē per
gen⁹ & dīam. Ad 2° negat nōa. Ad p̄
batōem cōcedo qz si dīffī accipet suum
mō⁹ p̄dicandi ab aliqua suaz p̄tium qz
accipet a dīa sed a nullo accipit sic nec
spēs. sed ex se hz mō⁹ p̄dicandi in quid
qz explicat totam quidditatē speciei. sic
qz spēs p̄dicatur in qd. ita diffinitio. dīa
qz p̄dicatur in quale. qz hz modū quali
tatis cum dēfīnet gen⁹. spēs & o & gen⁹
p̄dicant in quid cō se habeāt p̄ modū de
terminatoz. Ad cōfirmatōem p̄mā cō
ceditur qz dīa est qualitas vt dicit p̄hs
7° methaphi. nō t̄n accipiēdo qualitātē
vt est vniū giālistimū p̄dicamēti qualita

tis sed equo ce vt forma. qualitas & act⁹
sunt idē in transcendentī. Uel aīr dīcīf
negat⁹ nōiam illā p̄dicatur in quale. qz ē
q̄litas qz nō p̄dicat in q̄le. qz sit qualitas
sed qz hz modū qualitatē. sed cū dīcitur
modus qualitatē nō regitur nisi qualita
tem negat de quocūqz. qz dēfīnare ali
qd est modus qualitatē & cōpetens etiā
aliquibus substantijs sed modus. p̄p̄i⁹ q̄
litas nō cōpetit substantijs. Ad 2°
cōfirmatōem dīa qz ad p̄dicandū in qd nō
sufficit qz dicat qd. sed p̄ mō⁹ qd. dīa
aut dicit qd. vt puta essentiā sed p̄ modū
determinatē & nō dēfīnati. tūc fm
alios p̄ mō⁹ informātis & nō p̄ modum
substitētis. & sic nō dicit p̄ modū quid.

Ad 3° cōfirmatōem dīa qz p̄dicatum
in qd duplīr pōt dīcī. vno⁹ qz p̄ eum sol
uitur qd facta p̄ qd & sic gen⁹ & spēs dī
cuntur p̄dicata in qd. alio⁹ qz p̄tinet ad
qd dīcītez. p̄hs loq̄tur 2°. & nō p̄mō mō
Uel aīr dīa qz oportet p̄dicata in qd su
mī in diffinitōe. qz oē sup̄ius ponit i dīff
finitōe sui iferioris. nō t̄n omne qd ponī
tur in diffinitōe est p̄dicatū in qd.

Utz diffinitio. p̄p̄i sit bñ data.

Entra Prima

pticulā arguit sic. Esse natū sen
tire est p̄p̄ium aīalis. & t̄n nō est t̄mīn⁹
vniūoc⁹. qz rē. nōa nō cum maiorī. mīnor
p̄batur p̄p̄m in 5° topi. vbi dīcī qz illū
qd multiplīr dī nō pōt assignari. p̄p̄ium
alicui⁹ vt natū sentire nō est p̄p̄ium aīa
lis qz sentire dī multiplīr. vno⁹ sensum
habere. alio⁹ sensu vtī. Cōfirmat qz
aīal discipline susceptibile est p̄p̄ium ho
minis. & t̄n nō est t̄mīn⁹ vniūoc⁹. qz rē. cō
seq̄ntia nō cum minorī. qz t̄mīn⁹ vniūo
cus est t̄mīn⁹ simplex. hoc aut. f. aīal dī
scipline susceptibile nō ē t̄mīn⁹ simplex
sed aggregatum ex ḡnīez. p̄p̄o. maior p̄
batur p̄p̄m in 5° topi. vbi dīcī qz si nō
ponat gen⁹ in assignat⁹ p̄p̄ium nō recte
assignat. vt si p̄p̄uz aīalis assignat aīam
habere. male assignat. bñ aut si dicatur

p

ppum. ppuz est hois at discipline susce-
ptibile. 2. s. sam pteculam arguit sic
argumeto magri. Risible est ppum et
tn no pdicatur de pluribus couertibilr
g. r. cna no cum maior. minor pbatur.
q. risibile pdicatur de sorte r platone. r
de nullo illoz conuertibilr vt p. Lo
firmatur q. risibile est ppum. g. no e co-
mune t. cna. q. coe r ppum sunt opposi-
ta. tuc vltra no est coe. g. no pdicatur de
plurib. t. cna. q. ex opposito cmtis seq-
tur opp. antis. seqtur. n. pdicatur d plu-
ribus. g. est coe q. nihil pdicatur de plu-
rib. nisi coe. 3. s. totam diffinitionez
arguit sic. Leuissi. est emm. vnuocus
pdicabilis in quale accntale ouertibilr
de igne. r tn no est el. ppum. g. diffinitio
mala. cna. t. q. alicui copetir diffinitio
cul no competit diffinitu. r maior e no.
minor pbatur. q. qd p supabundantia d
no est ppum alicui. vt dicit phs in 5. to-
pi. r dicit phs b exempli qd leuissimum
dr p supabundantia. id no est ppuz ignis
Confirmat silr de calidissimo. q. pre-
dicat i quale accntale ouertibile d igne.
r tn no est el. ppum ex q. p supabundan-
tiam dicit. quare r.

Ad hec breuiter rndet. Ad pmum
cedo maior. s. q. esse natu sentire est p-
pum aialis. put esse natu sentire est idez
qd sensibile. r nego minor. q. no sit emi-
nus vnuocus. Ad pbatoem cum dicit
Illud qd multiplr dr no est ppum alicui
cedo. r cu dicit sentire dicit multiplr
fm. phm. Dicit q. esse natum sentire pot
accipit duplr. vno. vt est idem qd sensi-
bile. r sic no dr multiplr. sed vno. s. vt
est aptu natum vti sensu. alio. vt est coe
signs ista duo. s. vti sensu vel habet sen-
sum. r sic est equocus r no ppum. Ad
confirmatoem negat maior. Ad pbatio-
nem cu dicit. phs dicit q. si no ponat ge-
nus in assignat. ppum no recte assigna-
tur. dr q. p ppum phs intelligit descrip-
toem que pficit p ipsum ppum. vn vult
dicere phs q. si no ponat gen. in assigna-

do ppum. i. descriptoes que dant p pro-
pum no recte assignant. Sorte dices
q. in 4. topi. agitur tm de ppo in 6.
vero agitur de diffinitoe. g. p ppuz illic
no potest intelligi descriptio. negat cna
q. in 6. agitur de diffinitoe qd dicitur
que datur p genus r drtam. in 5. r o. cu
determinet de pprio ex cmti potest etia
aliquid de descriptoe dicere q. pficit per
gen. r ppum. Dec rndio no placet. quia
confundit libros phi. id dicerem alr. s. q.
phs in 5. topicoz ponit locos q. faciunt
ad entitate. ppri. r ponit etia locos q. fa-
ciunt ad bonitate doctrine habende de
pprio. r hoc dictu allegatum est in locis
q. faciunt ad doctrinam r no vult aliud
dicere phs nisi q. in assignando. ppum
ad meliore doctrinam cum sit accnt. et
accntis sit inherere alteri. r id vt bñ co-
gnoscat illud cui inheret addit gen. no
tn quo ad entitatem ppri. hanc puto i-
tentem fuisse phi. vt p. legenti libros
topi. Ad 2. rndet magr q. li couertit
no respicit plurib. sed illud rōc cuius
de pluribus pdicat vt subm qd est ille ter-
min. homo cu quo couertitur li risibile
vnde illa cna no valet li risibile pdicat
de sor. r platone r no couertit cu illis.
igitur no couertitur. Arguitur. n. ab in-
feriori ad suu supius negatione pposita
Ad confirmatoem nego pmam cmtiam
.s. li risibile est ppum. g. no est coe. r cum
phas q. ppum r comune sunt opposita
nego quia nullam oppōnem habent ga-
nec contrariam. nec cotractoriam nec
relatiuam. nec puatiuam. concedo tamē
q. sunt opposita large loquendo de op-
positione. q. sunt repugnantia respectu
vnus r eiusdem. quia aliquid no est com-
mune r pprium respectu eiusdez. r ideo
dico q. risibile t. pprium hominis. est
autem commune singularibus hominib.
r sic est pprium r comune respectu di-
uersoz. Ad tertium quod difficulta-
tem habet ppter auctoritatem phi di. q.
illud qd p supabundantiam dicitur no ē

alicui⁹ p^{ri}um dicitur q^{uod} leuissimū p^ote
dupl^r considerari. vno modo vt dicat^r
q^{uod} est illud quod est aptum natū habere
vltimū gradum latitudinis leuitat^r. pu
ta respectu grauitatis. vt. 8. alio mō dicit^r
tur leuissimū q^{uod} cūq^{ue} excedit alia cor
pora fm leuitatem quācūq^{ue} leuitatem
habeat. vñ^o si nō esset ignis adhuc eēt
aliquod leuissimū. q^{uod} aer excederet oīa
corpora fm leuitatem. nō tamen esset le
uissimū p^{ri}mo⁹. q^{uod} aer nō est aptus natus
h^{ab}ere leuitatem vt. 8. sed solum ignis. Ad
p^{ri}mo⁹ q^{uod} si leuissimū capitur p^{ri}mo⁹ est p^{ri}
uū ignis et igne corrupto nō competit al
teri. 2° q^{uod} mō nō est p^{ri}um ignis q^{uod} ad
huc alteri competit v^{er}puta aer^{is} corru
pto igne et cum dicit^r q^{uod} p^{ri} supabundan
tiam d^{icitur} nō est p^{ri}um alicuius. d^{icitur} q^{uod} iⁿtel
ligitur sic q^{uod} illud q^{uod} dicit^r p^{ri} supabundan
tiam ad alia nō determinādo certū gra
dum nō est p^{ri}um sicut leuissimū. p^{ri}mo⁹ q^{uod}
corrupto subiecto cui assignat esse p^{ri}
um adhuc cōpetit alteri et hoc voluit
p^{ri}us in textu si aut^{em} dēfinat certū gradū
p^{ri} esse p^{ri}um vt leuissimū. p^{ri}mo⁹ q^{uod} tūc
corrupto subo cuius erat p^{ri}um nō am
plius competit alteri hanc rōnem elicio
quare vide ipsam. Ad cōfirmationes
dicitur cōsimiliter:

Utrū diffin. tio accētis sit bñ data.

Entra. Albus

est accētis et tū nō est termin⁹ vni
uocus. q^{uod} diffinitio mala. cōtra t^{er} cum ma
iori. minor. p^{ro}batur. q^{uod} termin⁹ vniuocus
p^{ro}dicatur fm vnum nomē et fm vnā rō
nem p^{ro} p^{ri}m in antep^{ro}dicamentis capitulo
de vniuocis sed albū nō p^{ro}dicatur fm rō
nem p^{ro} p^{ri}m in p^{ro}dicamēto sube dicētem
q^{uod} eor^{um} que sunt in subo in plurib^{us} neq^{ue}
nomen neq^{ue} ratio p^{ro}dicabit. In aliq^{ui}bus
hō nomen nihil p^{ro}hibet p^{ro}dicari. rōnem
hō impossibile est p^{ro}dicari vt albū cū in
subo sit in corpore p^{ro}dicabitur de subo
d^{icitur}. n. corpus albi. ratio hō albi nūq^{uam} d^{icitur}
corpore p^{ro}dicabit. Ista sunt h^{ab}ea forma

illa p^{ro}hibet q^{uod}bus expresse p^{ro} album nō
p^{ro}dicatur fm rōnem. Confirmat^r q^{uod} al
bum nō sit termin⁹ vniuoc⁹ q^{uod} fm p^{ro}hibet
in p^{ri}mo topico⁹ vbi declarat 2^{am} inst^{itu}tm
sillogismi dialectici q^{uod} est distinctio mul
tiplicis dicit^r q^{uod} si vñ^o d^{icitur}um multiplici
ter dicit^r et aliud et dat exēplum q^{uod} albus
dicitur multipl^r q^{uod} de re alba et de colo
re albo. 2° sic nō quodlibet accētis p^{ro}
dicatur iⁿ quale accidētale respectu sub^{iecti}
q^{uod} diffinitio mala cōtra t^{er}. a^{nt}is. p^{ro}batur q^{uod}
aliquod accētis p^{ro}dicatur inq^{ui}tum q^{uod} ad iⁿ
terrogatōem factam p^{ro} q^{uod}stūm de aliquo
cōueniēter rōndetur p^{ro} illud vt p^{ro} bicubi
tum tricubitum et similia. Confirmat^r
q^{uod} res p^{ro}dicamēti accētis taliter p^{ro}dicat^r
tur de suba. qualiter p^{ro} illaz soluitur q^{uod}
de suba et nō aliter sed p^{ro} quantitatē sol
uitur questio de substantia. p^{ro} quaz que
ritur q^{uod}ta est substantia. q^{uod} quantitas p^{ro}di
cabitur in quantū et cum nō soluitur q^{uod}
p^{ro} quam queritur qualis est substantia
q^{uod}stas nō p^{ro}dicabitur in quale. Et s^{ic} p^{ro} alia
predicamenta soluitur questio fa
cta de substantia. p^{ro} quo modo vel quali
ter vt qualiter se habet sortes dicit^r agit
vel patitur vel sedet. ergo illa nō p^{ro}di
catur in quale vel in qualiter. Tercio
contra totam diffinitionem arguit^r ar
gumento magistri quia hec albedo ē ac
cidens et tamen nō est termin⁹ vniuoc⁹
p^{ro}dicabilis de pluribus et cōsequentia
tenet q^{uod} alicui competit diffinitum cui
nō competit diffinitio. maior nota. et mi
nor. p^{ro}batur p^{ro} philosophum in p^{ro}dicamē
tis. q^{uod} singulare de nullo p^{ro}dicatur. et per
p^{ro}hibet dicit^r q^{uod} solum de seipso p^{ro}dicat^r
nō q^{uod} p^{ro}dicat^r de pluribus et p^{ro} cōtra nō ē ter
min⁹ vniuocus q^{uod} termin⁹ vniuocus est
termin⁹ simplex plura significās qualif
non est terminus singularis. Confir
matur: q^{uod} in ista diffinitione nō ponitur
subiectum accidentis. q^{uod} mala cōsequen
tia tenet p^{ro} p^{ri}m 7° methaphisice dicen
tes q^{uod} diffinitio accētis dat p^{ro} additamē
ta. quia subm ponitur in eius diffinitōe

Cum ergo hic diffiniatur accñs et nō po-
natur subm. g. mala. Cōfirmat 2° q̄a
ista est eēntialis in 2° mō dicendi per se
suba ē accñtalis fm magr̄m in 2° dicen-
di p se ergo p̄dicatū ē accidēs subī poni-
bilis in diffinitione ei⁹. Cū ergo diffinīa-
tur hic accñs et non ponat subm. ergo
diffinitio mala.

Ad hec breuiter rñdet. Ad p̄mum
nego minozē. Ad p̄bationē dicit q̄ cum
phs dixit q̄ albū nō p̄dicat fm rōnem p
rōnē itelligit phs verā rōnem: puta dif-
finitionem ex genere et differētia quā al-
bū nō hz cū nō sit per se in genere pp̄ ou-
plex suū figrē et tñ p̄dicat vniuocē. q̄ hz
nomē et fm rōnē. i. conceptū eōdem pluri-
bus siue ēt fm discretionez. hec ē rñsio
Burlei. Uel aliter dī q̄ cū phs dicit q̄
albū nō p̄dicat fm rōnē: itelligit q̄ nō
p̄dicat eēntialiter. q̄ que sūt eēntialia ac-
cidēti sūt accñtalia subiecto. nō tñ nega-
ret phs q̄ albū nō p̄dicet fm suam dif-
finitōem qualiscūq̄ sit illa hec est rñsio
Alberti. Uel aliter dī fm magr̄m in p̄di-
camentis suis q̄ albū nō p̄dicat fm dif-
finitionē eius causālē sed bene p̄dicat
fm identicā vide in p̄dicamentis quelī-
bet hāz satisfact. Ad cōfirmationē
dī q̄ li albus potest accipi duplici. vno
modo vt ē cōe ad albū colozē et ad albū
ī voce. Alio⁹ soluz vt ē in colozē. primo⁹
equocū est. 2° non. et sic accipitur cōter
in p̄posito. Ad 2° negat añs. Ad
p̄bationē negatur cōtia cum dī aliq̄d
accñs p̄dicatur. inq̄tum ergo nō p̄dica-
tur in quale. et ratio est q̄ cum p̄dicari
in quale sumat a modo rei. et q̄dlibet ac-
cñs habeat modū cēndi qualitatis quia
habet modū dēfinātis: ideo p̄dicatur in
quale non obstante q̄ aliq̄d accñs hēt a-
lium modū spēalem p̄dicamēti.

Ad cōfirmationē ceditur maior et ne-
gatur minor. p̄ illa parte q̄ non soluitur
q̄d p̄ q̄tū qñ querit q̄lis ē s̄ba per q̄tita-
tem. vnde quale dupliciter sumit. s. lar-
ge et stricte. Large sumptum est transcē-
dens applicabile omnibus p̄dicamētis

Stricte hō soli p̄dicamento qualita-
tis primo⁹ accipitur et nō 2° hec est rñsio
magistri ī p̄dicamētis. Porphiri⁹ tñ in
cōstatib⁹ ponens differentiam inter ge-
nus et accidens dicit q̄ accidens p̄dica-
tur in quale. vel quō se hēat puto dixisse
propter respectiua. Ad 3° rñdet ma-
gister q̄ li accidens potest sumi duplici-
ter. s. large pro omni fīmino accñtali cōi-
vel discreto. et sic non sumit in p̄posito
Alio⁹ p̄ fīmino accñtali cōi. et sic diffinit
ad p̄ns. et fm istum modum p̄ q̄ iste ter-
minus discretus hec albedo non est ter-
minus accñtalis hoc est plurib⁹ compe-
tens accidentaliter. Ad cōfirmationē
dī q̄ accidens dupliciter capitur vno⁹
vt est nomen p̄ impositōis. et sic figr̄ na-
turam eē animam fm q̄ phs in 5° meta-
phice diuidit ens ī subz et accidēs. Alio
modo vt est nomē 2° in p̄onis. et sic dupli-
citer. vno⁹ vt est idem quod p̄dicatum
non eēntiale non per se p̄dicabile vlt
non conuertibile cum s̄bo. Alio⁹ vt est
p̄dicamentum p̄ conuertibile cū sub-
iecto. Cum ergo dicit q̄ diffinitio acci-
dentis debet intelligi per additamentū
q̄ per subiectū dicitur q̄ phs loquitur
de accñti primo modo vt est nomen p̄-
me impositōis et nō scdē accipiēdo p̄-
mo modo. hīc aut diffinitur vt est secun-
de impositōis. quare rē. Uel aliter
dicitur q̄ quodlibet accidens debet dif-
finiri per subiectum vel explicite vlt im-
plicitē. et in ista diffinitione subintelligi-
tur subiectum et datur intelligi per ea q̄
ponuntur in ea. nam ex hoc q̄ dicit p̄-
dicabilis in quale accidentale non con-
uertibiliter datur intelligi subz de quo
p̄dicatur in quale accidentaliter et nō
conuertibiliter. Magister tamen in p̄-
mo posteriorum non vult q̄ omne acci-
dens diffiniatur per subiectum. sed so-
lum omne accidens connotans subiectū
quare elige. Prima rēsponsio ma-
gis placet.

Utrum diffinitio p̄dicatōis dire-
cte et indirecte sit bene data.

Quoniam aliqua est predi-
 catio directa in
 qua tñ supius nō pdicat de inferi-
 ori. s3 egle de equali. vt dicēdo. equ⁹ est
 binibilis. g. diffinitio est mala cñā tenet
 qz diffinitio cōuertit cū diffinito. añs
 pbat auctoritate Porphiri in caplo d
 specie di. Op3. n. equa de eqs pdicari. a
 ut maiora de minorib⁹. vbi oēs exposi-
 tores dicunt qz loqur de pdicatōe dire-
 cta. Cōfirmat argumēto magr. qz se-
 qtur q aliqua est pdicatio q nō est dire-
 cta nec indirecta. vt dicēdo homo est bō
 aīal ē aīal. qz nec inferi⁹ nec supius pdi-
 catur. 2⁹ sic r querit an ista risibile ē
 bō sit directa vel indirecta. r arguit q
 sit directa qz illa est pdicatio directa in
 qua seruatur xā rō pdicatōis q est q il-
 lud qd pdicat se habeat vt forma res-
 pectu ei⁹ qd subijcit sed i ista seruatur
 xā rō pdicatōis. g. est directa. cñā nō cū
 maiori. nūnoz pbat. qz pdicatur se. h3
 vt forma respectu subi qd pdicatur qd
 quelz ps diffinitōis se h3 vt forma r spe-
 ctu diffiniti 7⁹ meth. r 2⁹ phicoz. sed ri-
 sibile diffinit p hominem qz ppria passio
 diffinitur p subm p phm in pmo poste-
 rior in 2⁹. dicendi p se. g. rē. Opposituz
 arguit. s. qz sit indirecta. qz pdicatu r spe-
 ctu subi se h3 vt mā. g. est indirecta. cñā
 t3. r añs pbat. qz subm respectu pprie
 passionis est sicut mā. ppria xō passio si-
 cut forma. sed ppria passio subijcit r
 subm ei⁹ pdicat. g. pdicatum se hēt vt
 mā r subm vt forma. 3⁹ sic r qrit an
 ista album est musicū sit directa vel indi-
 recta r probatur pmo. quod non sit di-
 recta qz hic nō seruatur xā rō pdicatio-
 nis. que est q illud qd subijcit habeat rō-
 nem materie. illud xō qd pdicatur hēat
 rōem forme. q nō sit indirecta pbat tūc
 illa esset directa musicū est album p con-
 versionem simplicem vt p3 in alijs idu-
 ctive cñs est falsum.

Ad hec breuiter respōdetur. Ad p-

mū dicit q magr nō loqur de omni pre-
 dicatione directa sicut facit Porphiri⁹
 sed solum de illa que fit ex terminis qui
 sunt in recta linea pdicamēti. Ad con-
 firmatōem cōcedit totum magr. Ad
 2⁹ dicit in 2⁹. dicēdi p se 3 Egidius q il-
 la. risibile est homo ē directa r indirecta
 alio r alio mō cōsiderata. vñ subm hab3
 duplicem habitudinē ad accñs ppum.
 vñam put suscipit ipm. r sic h3 rōez ma-
 terie respectu illius. Aliam put est pars
 diffinitōis ei⁹ r sic habet rōez forme. qz
 ptes diffinitōis sunt forme diffiniti 2⁹
 phicoz. 7⁹ methaphisice. ista g risibile
 est homo est directa cōsiderando li ho-
 mo vt est ps diffinitionis risibilis. ē aut
 indirecta cōsiderādo vt est subm eius.

Sed quero g a magro an simplr siue
 absolute loquendo deb3 dici directa vl
 indirecta illa risibile est homo. Dicunt
 qdam q nec directa nec indirecta cum
 sit quali ppositio multiplex rōe pdicati.
 quod potest diuersimode cōsiderari. et
 ad ppōem multiplicem nō est respōdē-
 dum vnica respōsione sed plurib⁹ disti-
 guendo. Ego autem dico q absolute est
 dicēda indirecta r hoc volebat Egidius.
 quod pbo sic. Quādocunqz aliquod no-
 men importat plura quoz vnum p pri⁹
 r aliud p posteri⁹ absolute dictuz deb3
 accipi p principali. sed cum li homo du-
 plicem habitudinē habeat respectu ri-
 sibilis vna p quam est subm. alia p quā
 est pars diffinitionis. qz habet q ē pars
 diffinitionis p hoc quod est subm. r nō
 ecōtra. ergo absolute debet accipi secū-
 dum pma habitudinē sed fm illam ē in-
 directa ideo simplr r absolute loquēdo
 illa est dicēda indirecta. Ad 3⁹ di. Egi-
 dius in pmo posterior. q illa est indire-
 cta sed ad argumentū in oppositū quod
 facit magister contra ipsum. s. si alia eēt
 indirecta alia esset directa p cōuersionē
 simplicem diceret. Egidius negādo hāc
 cñā imo est ytraqz indirecta cuzi nul-

la ha ratio p̄dicationis seruetur. Magister autem dicit q̄ nō est directa nec indirecta. sed contra illa p̄dicatio nō est directa et est ergo est nō directa tenet consequētia q̄ a negatiua de predicato finito ad affirmatiuam de predicato infinito. Ad hoc argumentum dicendū est tenendo viam magistri q̄ ista p̄dicatio solum est indirecta in qua est p̄uersus ordo extremorum. s. in qua subiectum habet rationem forme respectu predicationis et predicatum rationem materie respectu subiecti et tunc negatur q̄ li indirecta sit terminus priuatiuus tenēdo autē viam Egidij que cōmuniō est dicendū q̄ omnis p̄positio in qua nō seruatur vera ratio predicationis est indirecta q̄ modocūq̄. et argumentum concludit verum s̄m ipsum.

Utrum diffinitiones predicationis essentialis et accidentalis sint bene date.

Entra. Ista ē

essentialis homo est risibilis et tamen est p̄dicatio terminorum diuersorum predicamentorum. ergo diffinitiones male consequentia nota cum minori. maior probatur quia p̄dicatio essentialis dicitur quando p̄dicatur illud quod est essentialē sed risibile ē cēntiale homini quia fluit ab essentia eius. ḡ rē. 2. Confirmatur illa nō est accidentalis ergo est essentialis. cōsequentia t̄. antecedēs. p̄batur q̄ illa est per se in 2.º dicendi p̄ se ḡ nō est accidentalis. Secundo si aliqua est p̄dicatio essentialis s̄m diffinitionem secundam que non est essentialis secundum primam. ergo altera diffinitio mala. cōsequentia tenet antecedens. p̄batur quia illa est cēntialis homo est asinus s̄cōm diffinitionem secundam quia est p̄dicatio terminorum eiusdem p̄dicamenti et tamen nō est cēntialis s̄m primā quia nō est p̄dicatio superioris de inferiori nec differētia de aliquo

istorum nec ecduerso. ḡ rē. Confirmatur q̄ illa homo nō est animal nō ē cēntialis et tamen p̄dicatur superius de inferiori. ḡ rē. cōsequētia nota cum minori. maior p̄batur. q̄ p̄positio essentialis est p̄mi modi dicendi p̄ se et cōr̄ est de omni et necessaria. quare. rē.

Ad hec breuiter respōdetur. Ad p̄mum negatur antecedēs. ad p̄bationem dicitur q̄ essentialē dicitur dupliciter. vno modo q̄ est de essentia. et alio modo q̄ fluit ab essentia. capitur essentialē p̄mo modo in p̄posito et nō 2.º. Ad cōfirmationem negatur antecedens quibus secunda consequentia nō valeat q̄ ex negatiua non sequitur affirmatiua. Et ad p̄bationem negatur ista cōsequētia ē per se. ergo nō est accidentalis sed bene valet est per se. ergo non est p̄accidens.

Ad 2.º dicitur q̄ p̄positio essentialis dicitur dupliciter. s. large et stricte. stricte est quādo est essentialē in p̄mo modo dicendi p̄ se vt q̄n gen⁹ vel differētia p̄dicat⁹ de specie. large autem est q̄n est in p̄mo modo dicendi p̄ se vel essentialē vel reductiue. essentialē tam dictum est reductiue hō quādo ecdōra inferi⁹ de superiori et de vna p̄dicatur vel idem de seipso. Et i sūma q̄n est p̄dicatio terminorum eiusdem p̄dicamenti est essentialis. large q̄ est in p̄mo modo dicendi p̄ se vel essentialē vel reductiue. Ad rōem in oppositum dī q̄ subintelligitur in p̄ma declaratione quare 2.º magis explicat et sufficientior ē

Ad cōfirmationem negat maior q̄ licet sit impossibilis adhuc est essentialis.

Ad p̄bationem cōcedo q̄ p̄pō essentialē est p̄mi modi essentialiter vt reductiue et cūz dīcis. ḡ est de omni et necessaria ne go cōnam q̄ illud solum v̄z est q̄n cēntialē p̄mo modo et nō q̄n est reductiue. vt dicit maḡ in p̄mo modo dicendi per se.

Utz t̄m. 10. sunt predicamenta.

Entra. Arguit q̄ non sit nisi vnū p̄e

dicamentum. Et arguitur sic. tñ vñ est
 pdicamentum. gñ nō sunt plura. cōsequen
 tia 3a nō pbatur sic. Omne pdicamentū
 est vñum. gñ tñ vñum est pdicamentum
 3a est bona qz arguitur ab vñuersali
 affirmatiua ad exclusiua de tñinis trās
 positis 2 antecēdes est vñz vt patz per
 ponētes. gñ 3a est verum. Item ens ē
 genus oīum. gñ tñ vñum est genus 3a
 tenet. 3a pbatur qz si nō hoc esset quia
 nō pdicatur vñuocē sed analogice sed
 analogia nō tollit rōem generis qz nūc
 rus est gen? p pñm in pdicamentis 2 ta
 men est analogum qz prius sñt nūmz
 minorem qz maiorem. gñ 2c. Nec pōt dici
 qz ens equiuocē pdicatur. Hoc enim ex
 presse est cōtra pñm in 4. methaphisī
 ce circa pñcipium dicentem. Ens autem
 multis qdem modis dicitur 2 nō eguo
 ce sed quemadmodum salubre. Item
 omnis diuisio 2 oīs multitudo reducīt
 ad vñum 4. methaphisīce quod est pri
 us in ista multitudine ergo si sint mltā
 generalissima aliquod vñum est prius il
 lis. sed nīl est pri? illis. ergo nec sūt mltā
 quia si esset aliquid pri? esset vñuz ge
 nus pñm. Item quod p superabun
 dantiam dicitur vñi soli cōuenit s3 ge
 neralissimum dicitur per superabundā
 tiam. ergo vñi soli cōuenit 2 sic est tan
 tum vñum generalissimum 2 p cōseqns
 tantum vñum pdicamentum. Item
 si plura essent generalissima quodlibet
 illorum esset pñm pñcipiuz 2 sic nul
 lum illorum esset altero prius cōtra pñ
 losophum 7. methaphisīce dicentes. qz
 substantia est prior accidente natura te
 pore 2 diffinitione. Secundo pñcipa
 liter pbatur qz sunt tantum duo qz ens
 diuiditur in substantiam 2 accidens si
 ne in ens per se 2 ens in alio sed tantum
 vñum est pdicamentum substantie si
 ne ens per se. ergo tantum vñum est pre
 dicamentum accidentis. siue entis in a
 lio. 2 si negatur consequentia quia ens

p se est vñuocum illis de quibus dicif
 2 ita potest esse genus. sed in alio nō est
 vñuocum illis quibus conuenit.

Contra si vñum oppositorū dicitur
 multipliciter 2 reliquū per philosophū
 in primo topicorum. 2 verificatur in oī
 genere oppositorū ergo si ens in sub
 lecto sit equiuocū ad tot 2 ita predica
 menta erunt. 18. Item dato qz ens in a
 lio sit equiuocum. 9. generibus sequitur
 qz nō plus conueniunt accidentia in esse
 subiecto qz vñum eorum cum substantia
 quia vtrobiqz aliqua conuenientia in a
 liqua voce equiuoca. Item sequitur
 qz nō est diuisio conuenientior in substā
 tiam 2 accidens qz in quando 2 ens non
 quando quia vtrobiqz vñum diuidens
 est generalissimum 2 reliquum diuidēs
 equiuocum ad 9. alia. Item sequitur
 quod nō est diuisio sufficienter in sub
 stantiam 2 accidens quia accidens cau
 sa sit equiuocum sumitur pro alio signi
 ficato potiori 2 ita sit tantum diuisio in
 duo generalissima. Item ens diuidif
 in absolutum 2 respectuum sed non est
 aliquod absolutum preter substantiam
 2 non est aliquod respectuum preter re
 lationem. ergo sunt tantum duo. conse
 quentia nota cum maiori. minor proba
 tur quo ad primam partem quia si plu
 ra sunt absoluta predicamenta cum ipsa
 sint genera prima sequitur qz predica
 ta non sunt primo diuersa. 2 per conse
 quens non erunt. 10. genera pma qz con
 ueniunt in absoluto 2 cōsimiliter argui
 tur de respectiuis.

3. pñcipaliter arguitur qz sint tñ trīa
 qz substantia quātitas 2 qualitas sunt p
 dicamēta 2 nulla alia pbatur. qz omne
 pdicamentū est ens p se s3 respectiui nō
 ē ens p se qz ē ad aliud. Cōfirmat qz
 absolutum est pri? respectiui. gñ respecti
 ua nō sunt generalissima qz tunc gene
 ralissima nō eēnt pma generalissima cū

genera respectiva haberent genera prio-
ra scilicet absoluta. Item tantum tria
sunt predicamenta scilicet suba acciden-
s absolutum et acciden- respectuum quia
omnia accidentia absoluta sunt eius-
dem generis et per idem omnia acciden-
tia respectiva sunt eiusdem generis.

Arguitur nam tanta est analogia inter quanti-
tatem continuam et discretam quanta est inter quanti-
tatem et qualitatem: sed analogia que est inter con-
tinuam et discretam non remouet genus ab illis
sed et contra. Quia nota cum minorum maiorum probatur
quod sicut qualitas presupponit quantitatem et ab ea
accidentaliter dependet ita quantitas discreta
presupponit continuam. eo quod numerus constituitur
ex diuisione continui teste philosopho 3° philosophorum.
si ergo quantitas et qualitas faciunt unum predicamentum
absolutum. ergo contra est quod a predicamenta re-
spectiva faciant unum respectuum.

4° principaliter arguitur quod sint tria qua-
tuor. scilicet suba quantitas qualitas et relectio quod omnia
respectiva sunt in predicamento relationis. pro-
batur sic. Quis respectus est in predicamento
relationis. ergo omnis respectus est in predicamento
relationis quod in quocumque predicamento est abstra-
ctum in eodem est concretum per philosophum in 4° topico. autem
probat sic. Quis relectio est in predicamento relationis
omnis respectus est relatio. ergo omnis respectus est in
predicamento relationis. Item actio et passio
pertinent ad predicamentum relationis igitur per idem
omnia a respectiva pertinent ad predicamentum
relationis contra tenet autem probatur sic. Agens et
patiens sunt in predicamento relationis. ergo actio
passio sunt in predicamento relationis. et
contra per philosophum 4° topico quia in eodem predi-
camento est concretum et abstractum antecedit
colligitur de mente philosophi 5° metaphysice quia
motuum et mobile calefactuum et calefacti-
bile sunt relectio.

5° principaliter arguitur quod predicamenta sunt plu-
ra contra. 10. et harguitur ratione concretorum acci-
dentium et arguitur de colorato specialiter et ita
arguitur de alijs. Coloratum est per se in pre-
dicamento et non in predicamento qualitatis
nec aliorum nouem. ergo huius predicamentum pro-

prium distinctum ab omnibus nominatis
contra tenet maior probatur quod coloratum est
genus. ergo est per se in predicamento. contra
tenet. autem probatur. primo quod predicatur in
quid de differentibus specie ut albo et
nigro quoniam ad interrogationem factam per quod
est album et nigrum respondet coloratum 2° pa-
tet per philosophum in 4° topico doctum consider-
rare genus in abstracto per philosophum quod concretum
in concreto vel non. 3° quod sicut se habet color
ad coloratum ita albedo ad album. ergo a
commutata proportione sicut se habet color
ad albedinem et ita coloratum ad album 3° co-
lor est genus ad albedinem. ergo coloratum
est genus ad album minor principalis ar-
gumendi probatur. scilicet quod coloratum non est ali-
quo predicamento prenominato quod si esset
in aliquo esset in predicamento qualitatis
sed quod non sit in predicamento qualitatis ar-
guitur primo quod generalissimum predicame-
ti qualitatis non predicatur de colorato
quod ista est falsa coloratum est qualitas. 2°
quod si esset in predicamento qualitatis esset
quod coloratum quod est falsum quod non habet easdem species
nec predicatur de eiusdem speciebus.

6° principaliter arguitur quod sint plura. 10.
ratione secundarum intentionum et non entium
scilicet figurarum. et entium in potentia et priuationum
quod de omnibus contingit querere quid est ut
quod est ista intentio species et genus et ita
de alijs et quod est chimera et hircoceru et
quod homo in potentia et quod cecitas et quod surdi-
tas et ad quodlibet istorum respondet per ali-
quod uniuocum quod est in plus illo de quo
queritur. sed omne predicatum uniuocum in quod
quod est in plus subiecto est genus per philosophum 5°
topico. ergo illa sunt genera sed in ascen-
dendo in predicatis in quod non preedit in in-
finitum sed est status posteriorum. et
2° metaphysice. ergo erit deuenire ad gene-
ralissima et sic 2° intentio erit genus ge-
neralissimum omnibus secundis intentionibus et
figmentum erit genus generalissimum omnibus
figmentis et ens in potentia omnibus en-
tibus in potentia et priuatio omnibus pri-

uationibus. Confirmatur q^{uod} intellectu
ctus omnia illa concipit sub ratione vel
vltis vel singularis. non singularis. ergo
vltis tenet omnia. an^{te} p^{ro}bat. q^{uod} intellectus
componens facit compositionem bonorum: cuius com
positionis veritate indicat et falsitate. er
go intellectus simplex ea recipit. 2° ar
guitur q^{uod} sint plura. id est. ratione diuersarum
quoniam ad quas non respondet per aliquod
istorum predicamentorum. vt sunt ista. cur q^{uod}
re vtrum. et ille quas philosophus exprimit in se
cundo posteriorum. si est quid est q^{uod} est vt
propter q^{uod}. Si^{cut} alie. 9. a grammaticis. s. f.
quis que q^{uod}. s. f. r. quo vbi qua et vbi quor
sum et quousq^{ue}. Et arguitur sic. Quot sunt
quoniam diuerse tot sunt diuersi modi pre
dicandi. quot sunt diuersi modi predica
di tot sunt predicamenta. ergo a p^{ri}mo ad vlti
mum quot sunt quoniam diuerse tot sunt
predicamenta. sed quoniam sunt plures. id est.
vt dictum est. quia vltra. id est. questiones
generum sunt illi prenominati. ergo etc.
Ad hec breuiter respondetur. Ad
primum dicitur negando primam conse
quentiam. scilicet tantum vnum est predi
camentum. ergo non sunt plura predica
menta. quia idem est dicere tantum vnum
est predicamentum. ergo non sunt plu
ra predicamenta et dicere q^{uod} vnum est p
dicamentum et nihil non vnum est pre
dicamentum modo non valet vnum est p
dicamentum et nihil non vnum est pre
dicamentum. ergo non sunt plura pre
dicamenta. Ad aliud negatur antece
dens. Ad probationem dicitur q^{uod} ens
non est genus quia non predicatur in q^{uod}
necequaliter participatur a suis parti
bus subiectiuis. q^{uod} enim non predicetur
in quid pater. quia si queritur quid est
hoc non conuenienter respondetur ens
nam questio quid presupponit questio
nem si est vt probatur secundo postero
rum. igitur inquirendo quid est hoc pre
supponitur esse. consequenter ipsum es
se. ens: propterea ad questionem istam

debet responderi per aliud quam per ens
q^{uod} non equaliter participetur a suis par
tibus subiectiuis pater quoniam suba
est magis ens quam accidens. vt probat
septimo metaphisice. ideo equaliter par
ticipatur a substantia et accidente et ideo
ens non predicatur vniuocae et concedit
q^{uod} ens predicatur analogice de substantia et ac
cidente. et cum dicitur q^{uod} analogia talis non
tollit rationem generis nego. vnde du
plex est analogia ordinis et attributio
is. Analogia ordinis est comparatio alicui
us ad aliqua secundum prius et posteri
us: et hec non tollit rationem generis. q^{uod}
numerus et figura sunt genera in quib^{us}
inuenitur talis analogia. Analogia attri
butionis est comparatio alicuius ad ali
qua secundum causam et causatum. et hec
tollit rationem generis cuiusmodi est a
nalogia sani. Dicimus enim q^{uod} vrina est
sana quia est effectus sanitatis. et q^{uod} ci
bus est sanus quia est causa sanitatis.
ens autem habet vtramque analogiam.
prius enim significat substantiam quam acciden
s et deinde significat illa secundum causam
et causatum quia accidens non est ens
nisi quia est effectus subie^{cti} vt habetur se
ptimo metaphisice. Hec est responsio
magistri in predicamentis. Vel aliter
dicitur ad principale negando antece
dens. et ad probationem conceditur q^{uod}
quia predicatur analogice non est genus
et cum dicitur q^{uod} numeri non predicantur
analogice negatur. vnde numeri possunt
comparari ad inuicem vel ad numerum
in communi. si ad inuicem comparantur
vnum est prior alio. si ad numerum in
communi non. Ad aliud dicit Scot^{us}
q^{uod} multitudo predicamentorum reduci
tur ad vnum quod est prima causa quia
prior est eis non predicatione sed causa
litate et entitate et ita potest esse aliquid
prius illis. Vel aliter dicitur et meli^{us}
q^{uod} omnis multitudo et diuisio reducitur
in aliquod vnum. s. in illud quod diuiditur

In 1^a multa et ita omnia predicamenta re-
ducuntur in ens. nego tamen quod illud v-
num in quod reducuntur sit genus quia non
est uniuocum sed analogum ut dictum
est supra. Ad aliud dicitur quod superla-
tiuum dupliciter exponi potest. Uno modo
positiue per excessum aliorum. alio modo
comparatiue siue negatiue pro non exce-
di ab alijs. Dicitur ergo ad maiorem quod
dictum per superabundantiam bene
potest pluribus conuenire dummodo
superlatiuum exponatur comparatiue
siue negatiue ut in proposito. positiue au-
tem non. Ad aliud dicitur quod genera-
lissima possunt comparari adinuicem
aut ad id que sunt in suis ordinationib^{us}
primo concedo quod unum est primum et sic substantia
est prior accide[n]te et absolutum prius re-
spectiui. 2° dicitur quod sunt decem prin-
cipia respectu suarum ordinationum et
suorum inferiorum.

Ad 2° principale dicitur sicut ibi ne-
gando consequentiam quia accide[n]s et
ens in 1^a non est uniuocum. Ad replica[m]
primam dicitur quod ens in subiecto et non ens
in subiecto sunt contradictoria et euz nega-
tio non neget solam vocem sed signifi-
catum non potest unico actu quodlibet
significatum negare erit equiuocum sic
affirmatio sed non ens in subiecto non
est idem quod substantia. Nam non ens est
non ens in subiecto et tamen non est substantia
sed ens non in subiecto est idem quod substantia
sed ens in subiecto et ens non in subie-
cto non sunt opposita sed sicut dispa-
ra. Ad 2^{am} replica[m] dicitur quod accide[n]-
tia conueniunt in aliquo intentionaliter
in quo non conuenit accide[n]s cum substantia.

Ad 3^{am} replica[m] similiter dicitur quod
si esset nomen equiuocum significans
alia nouem generalissima quod eque com-
munius esset diuisio entis in quando a-
sicut est ipsius entis in substantiam et ac-
cide[n]s quia utrobique equiuoci in equi-
uocum et uniuocum. Ad 4^{am} replica[m]

cum dicitur equiuocum non accipitur
nisi pro vno significato verum est ab eo-
dem intelligente sed non minus ipsum
secundum se omnia significata ponit si-
mul et eo modo sumitur non autem ut
intelligitur ab vno. Nec Scotus in pre-
dicamentis. Vel aliter ad principale di-
citur quod accide[n]s siue ens in subiecto non
equiuoce dicitur quia tunc nec diffinitio
nem nec descriptiones haberet nec vni-
uoce dicitur quia esset genus sed analo-
gice dicitur. Ad primam replica[m] patet
ratio quia accide[n]s et substantia non sunt opposita: nec
ens in subiecto et ens non in subiecto oppo-
nuntur sed sunt dispersa. Ad aliud co-
ceditur accide[n]tia conuenire in aliquo ana-
logo. scilicet in accide[n]ti. et in eo in subiecto in quod
non conueniunt cum substantia imo dicuntur per illud a-
substantia et sicut ad alia duo patet. Ad aliud ne-
go minorem. scilicet quod non sit aliquod absolutum
preter substantiam: et quod non sit aliquod respecti-
uum preter relationem. et cum tu probas quod sequi-
tur quod non esset primo diuersa negat omnia
quia substantia quantitas et qualitas conueniunt in hoc
quod est absolutum non tamen absolutum est genus ad
id. vnde sicut non valet ista definitio. Quia gene-
ralissima conueniunt in ente. quod non sunt primo
diuersa ita non valet omnia facta sed debet
argui sic ista conueniunt in aliquo genere.
quod non sit primo diuersa sed negatur. ans.

Ad 3^{am} principale negat quod non sint nisi tria
et ad probandum cum dictis nullum respectiuum
est ens per se nego et non valet ens ad alia
quod non est ens per se. vnde per se vno accipit ut
opponit ei quod est ad aliud et isto modo ens
per se solum diuidit in ista tria absoluta. scilicet
substantia quantitate qualitate alio accipit ut op-
ponitur ei quod est secundum accide[n]s. ens autem secundum ac-
cide[n]s dicitur quod est aggregatum ex rebus diuer-
sorum predicamentorum et isto quodlibet predicamen-
tum est ens per se et sic patet ratio ad arguendum.

Ad aliud negat quod omne accide[n]s absolu-
tum. scilicet quantitas et qualitas sint eiusdem generis
et nego quod tanta sit analogia inter quantitate[m]
et qualitate[m] quanta est inter quantitate[m] et continuam

et discretam imo magis depēdet q̄ritas
discreta a cōtinua q̄s qualitas a q̄ritate
q̄ nō inuenitur q̄ritas discreta sine cō-
tinua sed bene inuenit̄ q̄litas sine q̄rita-
te: vt scia in aīa et species intelligibiles ī
substantijs sepatis vt dicit̄ Proculus ī
libro de causis intelligē sunt plene for-
mis. Item cōtinuū et discretū sunt ī sō-
ratōe eiusdē principij. s. materie. q̄litas
hō et q̄ritas rōne diuersorū principiorū.
Nam qualitas rōe forme. et q̄ritas rōe
mē. ideo cōtinua et discreta sūt ī eodē
genere. qualitas hō et q̄ritas sūt diuerso
rum generū. Ad 4.º hō p̄cipale ne-
gatur q̄ omnia respectiua sunt ī predica-
mento relatiōis. Ad probationem cū
dicitur. Omnis respectus est ī predica-
mento relatiōis. negatur et cum tu ar-
guis quia omnis respectus est relatio.
nego. vnde differētia est iter respectum
de predicamento relatiōis. et respectum
sex p̄cipiorum. Respectus enī qui
est ī predicamento relatiōis coarctat
ī termino ad quem alium respectus si-
bi cōrespondentem et dico ī veris rela-
tiuis. s. fin esse. sed ī sex p̄cipijs respec-
tus nō requirit̄ ī termino ad quē alius
respectus sibi cōrespondentem. Actio. n.
put est vnum de sex p̄cipijs dicit̄ res-
pectum motus ad agens. vñ respectus mo-
tus q̄ fit inter agens et patiens ad ipsum
agens dicitur actio et respectus motus
ad patiens dicitur passio et tamen nec ī agē-
te nec ī patiēte est respectus ad motus
licet sit respectus agētis ad patiētem et eo-
quē respectus nō sunt actio et passio sed
sunt due relationes. s. actiui et passiui.

Ad aliud negatur aīa. Ad p̄batio-
nem dicit̄ magr ī predicamento q̄ agēs
et patiēns p̄tinent fin diuersos respectus
ad p̄dicamentum relatiōis actiōis et pas-
sionis. Inq̄tum enī dicit̄ respectum p̄
p̄inquitatis et distantie seu potentiā re-
spectiua sic sunt ī predicamento rela-
tiōis quia hūc modum relatiōis qui

est esse ad aliquid inq̄tum vero dicit̄
respectum in quid vel a quo sic agens ē
de predicamento actiōis et passio de p̄-
dicamento passionis. Vel clarius dicit̄
q̄ agens potest considerari dupliciter.
vno modo vt terminat respectum mo-
tus ad ipsum et sic est ī predicamento a-
ctiōis. alio modo vt terminat respectū
patiētis ad ipsum et etiam dicit̄ respec-
tum ī impatiēte et sic est ī predicamento
relatiōis. Similiter patiēns potest con-
siderari dupliciter. vno modo vt termi-
nat respectum motus ad ipsum et sic est
ī predicamento passionis alio modo vt
terminat respectum agentis ad ipsum et
etiam vt dicit̄ respectum ī agens. et sic
est ī predicamento relatiōis. Et si dicis
cum ergo agens et patiēns vno modo cō-
siderata sint ī predicamento relatiōis
que ergo sunt abstracta cōresponden-
tia illis que sunt ī predicamento re-
latiōis? Dicitur q̄ nō sunt iam actō et
passio sed finge nomina. Vñ sic abstra-
cta cōrespondentia actio et passio que
dicūt aptitudinem sunt actiuitas et pas-
siuitas que dicunt aptitudinē. Ita ab-
stracta cōrespondentia agentis et patien-
ti que dicunt actum vt debent dicere a-
ctum vt actiuitas actus et passiuitas actus
Ad 3.º p̄cipale dicit̄ magr q̄. io. s. ge-
neralissima p̄ se p̄. q̄b^o cōiuncta sūt alia ge-
neralissima p̄ se nō p̄ vñ q̄litas ē genera-
lissimū p̄ se p̄ q̄le hō ē generalissimū per
se nō p̄. Est. n. generalissimū q̄ nō habet
genus superueniēs. Est generalissimū
per se. q̄ p̄s formalis ē generalissimū per
se non p̄ q̄ ratiōe p̄tis tantum est gnā-
lissimū. Et q̄b^o segt̄ q̄ plura sūt genera-
lissima iūicē cōicātua ī effēdo et figndo
Nam qualitas figt̄ur a q̄li sicut a q̄litate
si tamen plura essent gnālissima quam
decem non inuicem communicantia
plura essent predicamenta quā decem.
Et segt̄ur secūdum ipsū q̄ aliquod est
genus et aliqua species que nō predicam

tur in quid vt coloratum et album. nec est contra porphirium quia porphirius intelligit de his que sunt per se primo in predicamento. Vel aliter secundum Scotum dicitur quod concretum est in eodem genere in quo est abstractum vt cum probatur quod non. vt de colorato. quia generalissimum qualitatis non predicatur de illo. Si si quod et qualitas essent in eodem genere essent idem generalissimum. quod est falsum. quia vnum non predicatur de altero. Dicitur quod quale et qualitas sunt idem generalissimum. et dici potest quod vnum est idem alteri. et tamen vnum non predicatur de altero propter diuersum modum significandi que diuersitas licet prohibeat predicationem. non tamen sufficit ad distinguendum generalissima nec species diuersas. Similiter propter istum modum significandi non predicatur vnum de speciebus alterius. nec tamen de alijs speciebus predicatur. quia eodem sunt species vtriusque et tamen vna non predicatur de alia propter diuersum modum significandi. Et si replicas modi significandi sumuntur a modis intelligendi. et modi intelligendi a modis essendi. ergo si modi significandi sunt diuersi modi essendi sunt diuersi. et per consequens si albedo diuersimode significatur per album et albedinem ergo habet diuersum modum essendi. Dicitur concedendo quod modi significandi sumuntur a modis essendi. sed negatur hec coniectura si modi signandi sunt diuersi modi essendi sunt diuersi. quia non omnes modi diuersi intelligendi sumuntur a diuersis modis essendi. immo ab eodem modo essendi diuersimode mouente intellectum sumuntur diuersi modi intelligendi.

Vel clarius respondetur ad principale quod concretum accidentale secundum totum significatum non est in aliquo genere. sed ratione forme et subiecti est in diuersis per reductiones. Verbi gratia co-

loratum ratione coloris est in genere qualitatis ratione subiecti in predicamento subiecti. Et non valet generalissimum non predicatur de illo. ergo non est in illo predicamento. sed bene valet. ergo non est per se in illo predicamento. de eo autem quod est per reductionem non est opus quod generalissimum predicetur. Nec coloratum dicitur esse genus nisi ratione coloris reductiue. Similiter et ita consequenter respondetur nec coloratum predicatur in quid de albo nisi ratione partis formalis que predicatur de parte formali in quod vt albedo est color. Ad sextum principale dicit Scotus quod licet intentiones secundum et priuationes et non entia possibilis possint intelligi sub aliqua ratione intelligendi et predicari sub ratione vniuersalis alicuius. et esse statum ad aliquod vniuersalissimum quod in quantum attribuitur ei illa intentio est diuersa ab illis. ideo. stat tamen tantum decem esse generalissima rerum que diuisio in decem generalissima est tantum eorum que sunt secundum se intelligibilia. scilicet rerum. Ens enim secundum se diuiditur in decem quinto methaphysice. et ita nullum istorum est ens secundum se distinctum ab illis decem. Et si replicas ergo logicus considerans per se intentiones et earum generalissimum tantum sub hac ratione que eis hec intentio generalissimum posset applicari deberet dicere esse plura generalissima quod. ideo. quia istis plura sunt quibus in quantum intelliguntur potest intentio attribui licet methaphysice considerans ens in quantum ens dicat esse tantum. ideo. Cuius oppositum dicit philosophus dicens. Singulum significare subam quantitate et non singulum tantum ens significare subam. Ad hoc nihil dicitur potest tamen dici quod philosophus intelligit singulum ens significare subam quantitate. Ut clari ad principale dicat negando quod aliquis istorum predicatur in quid. quia solum vniuersale predicatur in quod quod est vna natura simplex concipibilis prius. modo ista non

dicunt talē naturā imo puationē conce-
ditur tñ q̄ similitudinariē hēnt genera
r spēs r gnālissima. Similitudinariē dico
r nō hē h̄z latitudinē maioris bit^o otinē
tie. Ad 3° dic magr q̄ lo. s̄ q̄dnes p̄ci
pales. of. p̄dicam̄toz hēndo respectū ad
diuersos modos p̄dicandi. Un qd ē qd
p̄dicamenti s̄be. quale qualitatis q̄^o q̄
titat. qd ad qd ē r̄sonis i qd r a quo actō
nis r passionis. Cū. n querit in quid agit
ignis: r̄ndetur in lignū. r a quo patit aq̄
r̄ndetur ab igne. Qd vbi pertinet ad p̄
dicamentū v̄bicationis: r q̄i quādcitat
Qd qualiter vel quō ptinet ad sitū. r qd
circa qd ad bitum. Ad argumentum
d̄f q̄ sicut sunt aliqua transcendētia q̄
nō sunt i aliquo predicamēto per se nec
per acc̄s n̄z p reductionem sed descen-
dunt in oia predicamēta vt ens vnū 5°
meta^o. Ita sunt aliqua quesitiua q̄ non
approp̄antur alicui p̄dicamēto sed sunt
applicabilia oibus p̄dicamentis. vt si ē.
qd est. q̄ est. pp qd est. r cur. quare. vtrū
Nam cur r quare ip̄ortant q̄dnes. ppter
qd: r vtrū ip̄ortat p̄dēm. si est r q̄ est.

Ista ē q̄s que qd vel quid que sunt i
terrogatiua transcendētia applicabilia
oibus p̄dicamētis. Et qd qd est large sū
pta ē transcendēs. stricte h̄o ad p̄dicam̄
tū sube pertinet. Sic quale large sūptuz
ē transcendens applicabile oib^o p̄dicamē
tis. stricte h̄o soli predicamento qualita-
tis. Qd qd large sūpta ē transcendēs stric-
te h̄o ad p̄dicamētum q̄titatis ptinet
Illa h̄o vñ quo reducunt ad vbi: Nam
cū q̄ritur. quo vadis: est dicere vbi intē
dis esse. r vñ venis. i. vbi fuisti añ motū.

Et sic pz ad oia argumenta huius ar-
due q̄ōs. In illi^o declaratione aius ml-
tum gausus est ad laudem dei.

Utz diffinitio sillogismi sit bñ data

Entra primaz

pticulā arguit sic. In diffinitōe
non debet poni genus remotū: sed ppin-
quū p phm 6° topi. sed oīo ē genus re

motum sillogismi argumētatio aut est
genus ppinquū. q̄ argumētatio diuidit
in silm inductionem. enthimema r ex^o
siue rōcinationem: r est genus ppinquū
ad silm cum due sint spēs ipsius. s. sillo-
gism^o r inductio fm phm p^o topi. Cō
firmat q̄ sillogismus est oīones. q̄ non
ē oratio oītia tenet añs pbatur. q̄ plu-
res propositiones ponūt in sillo.

2° illam particulam positā r acce-
sis. q̄ phs nec in p^o topi. nec in p^o p̄forū
diffiniens silm ponit illam particulam
ergo vel phs diminutus vel magr su-
perfluous adhuc ambiguitas augetur. q̄
Boetius ponit illam particulam cōcessis
cum tñ phs non posuerit. Cōfirmat
quia aliquis est sils cui non competit h̄
pticula. ergo male posita. oīa tenet. añs
pbatur. quia sils cui^o p̄misit cōcedun-
tur est talis. 3° cōtra illaz particulam
necesse est aliquid aliud euenire. r pbat
q̄ 2° non est aliud a p̄missis. quia 2° nō
est nisi ps p̄missaz. sed pars non ē aliud
a toto. q̄ rē. r etiam quod seq̄ ab a^o nālī
ter non vñ esse aliud ab illo. 4° argui-
tur sic. r queritur an cōclusio sit de cēn-
tia silli. aut nō: ita q̄ sils sit i^o oīo com-
posita ex p̄missis. 2° h̄o sit extrinseca a sil-
logismo. Si dicis p^o. Cōtra sillogis-
mus est argumentatio. sed argumenta-
tio ē argumēti per orationē explicatio.

Arg^o ē oratio rei dubie faciēs fidē. i.
medium pbans conclusionem. sed ratō
nō cōplectitur formaliter cōclusionē. sic
nec cā formalit̄ complectitur effectum.
q̄ rē. 2° sic. Nihil facit fides de seipso
nec de pre c̄. sed sillogismus facit fidē
de conclusionē. q̄ 2° non est sillogismus
nec pars eius. 3° sic phs in primo po-
steriorum in illa parte. Circulo quoq̄ q̄
impossibile sit dem̄are. aut q̄ sils ē ex
tribus terminis r duabus p̄positioni-
bus. ergo non cōprehendit conclusionē
q̄ tunc esset ex tribus p̄positionibus.
quare rē. 4° sic. Sillogismus est oīo
in qua qbusdā positis r cōcessis necesse

est aliquid aliud euenire ab illa oratione
sed illud aliud est 2°. ergo 2° est aliud ab
oratione que est syllogismus. Et si sic est aliud a
syllogismo. Si dicis 2° contra. quia
dicitur quibusdam positum et non dicitur
omnibus. 3° ultra illa que posita sunt est ali
quid quod est de ratione syllogismi. sed illud est
2°. ergo 2°. 2° sic. Ois syllogismus est propositio or
dinabilis in modo. modus autem est ordina
tio trium propositionum certa quantitate et qualitate
3° syllogismus continet tres propositiones. 3° sic ois
syllogismus est compositus ois composita est ratio propositio ex an
te et consequente. 3° sic. sed premissae sunt ante et con
clusio consequens. 4° sic. syllogismus non est
vna oratio nisi per notas rationis coniungentem ali
quas propositiones ad inuicem. sed nota rationis
non coniungit nisi conclusionem cum premissis.
3° syllogismus est oratio composita ex premis
sis et conclusione. 5° principaliter ar
guitur 3° tota diffinitione sic. Illa diffi
nitio est mala que operatur alteri a diffini
to. sed illa est huiusmodi. 3° sic. composita nota
cum maiori. minor probatur quod competit indu
ctioni et ex^o. Nam inductio est oratio in qua
quibusdam positum et concessis necesse est
aliquid aliud euenire per ea que posita
sunt et concessa. Consequenter arguitur de ex
plo et enthymemate.

Ad hec breuiter respondeat. Ad p
mum Egidius in pri^o priorum adducit
tres rationes aliorum. et ipse assignat quartam.

Quidam. n. dixerunt quod argumenta
tio operatione habet ad aliam cui fidem facit et
similiter syllogismus secundum quod est argumenta
tio. Ratiocinatio vero est decurrens a causa in
causam. hoc est a premissis in conclusionem.
syllogismus ergo secundum quod est ratiocinatio con
positionem habet ad conclusionem.

Oratio autem est congrua dictionum ordina
tio: Syllogismus igitur secundum quod est oratio com
paratione habet cum suis partibus integralibus
Et hec comparatio est ei essentialior quam alia.
Et sic patet quare potius oratio quam argu
mentatio vel ratiocinatio in diffinitione syllo
gismi ponatur. Alii dicunt ut non exclu
dantur inductio enthymema et ex^o cum sint

reducibiles in syllogismum. scilicet solui inutiles
coniunctiones et peccata 3° syllogismum sim
pliciter posuit oratio et non argumentatio vel
ratiocinatio. Nam si in diffinitione syllogis
mi ponere argumentatio vel ratiocinatio quod
est proprium genus est oportere tali generi
addere duas essentialia complectas syllogis
mi per quas excludantur ab ipso syllogismo
a species argumentationis. hanc autem esse inconue
niens cum definit de syllogismo. ut ad ipsius
omnes species argumentationis habent reduci.
Alii dixerunt ut excludantur omnes loci so
phistici simul cum alijs speciebus argumen
tationis. Hanc importat Egidius quod syllo
gismus simpliciter potest saluari in syllogis
mo sophistico. ut dicitur. Ois canis cur
rit. omne animal latrabile est canis. 3° sic.

Item non minus distinguere ab omnibus
illis si ponere argumentatio. quare 2°. Egi
dus autem dicitur alio modo: et dicit quod ex ite
ratione philosophi per topicum. Argumentum est syllogismus
dialecticus: quod nec argumentum nec argumentatio
est genus syllogismi: sed est. Ratiocinatio autem
est analogice de syllogismo et alijs argumen
tationibus et per de syllogismo. quod ratiocinatio
non potest esse genus. In oratione autem vniuerso
cantur syllogismi et omnes modi ratiocinatio
nis: et ideo optime diffinitur per orationem quod est pro
prie genus eius et in alijs modis arguendi.
Hec ratio est expresse 3° Boetii in primo se
cundi suorum topicorum ubi dicit. Argumen
tationis due sunt species. scilicet syllogismus et inductio: et est
est contra philosophum in primo topicorum. diffinitio autem
his oportet determinare quod dialecticorum ratioc
inationum sunt species. Est autem hec inductio in
autem syllogismus. Angelinus de ca
merino in primo topicorum. dicit quod hec diffinitio non est
vituperabilis: quoniam assignata est per genus
propinquum quoniam duplex est syllo
gismus. scilicet inferens tantum et probans tan
tum. Et syllogismus inferens non habet
propinquus genus quam orationes et quod hanc
diffinitio syllogismi inferentem diffinitio ipsum
per orationem et non per ratiocinationem quam ratiocina
tio non est genus syllogismi inferentis scilicet per
batis et per hanc non diffinit syllogismum. Hec

rñsto damnat Boetium. nā rñdendo q̄
 re Boetius apponit concessis dicit qm̄
 ipse diffinit sillogismū pbantem. 7 o3 q̄
 sillogismus pcedat ex concessis. non at
 sillogismus inferens quē diffinit pbs.
 sed cū Boetius diffiniat sillogismū q̄ ē
 o° igitur male diffinit. Est etiam d̄ p̄m
 in p° topi. q̄ illum sillogismum diffinit
 quem dicit esse spēm rōcinationis: vt p3
 expresse loco allegato quare rē. Ideo a
 liter diceret pro quo aduerte q̄ pbs in
 6° topicorum dicit q̄ in diffinitione po
 nendum est genus proximū qd̄ omnia
 superiora includit. Aut si remotum om
 nes differentias superiori generi adden
 dum est per quas p̄mum gen° deter
 minatur: 7 ita sit in proposito vt decla
 rabo. Nam o3 diuiditur. O3o alia est
 in qua infertur aliquid. alia vero non. Ex
 emplum p̄mū vt ois o3o argumētatiua
 .s. sillogismus inductio 7 exemplū. Exē
 plum secundi vt oēs alie o3ones. Nam ar
 gumētatiua o3onum in qb° infert ali
 quid alia est in qua infertur aliquid ex ne
 cessitate. alia vero non. Ex° p̄mū vt sil
 logism⁹. iductio 7 enthymema. Exēplū
 scdū. vt exemplū. O3onū qb° infertur ali
 quid ex necessitate. alia ē i qua infertur ali
 quid ex necessitate ex quibusdā positis.
 .i. dispositis i mō 7 i figura. alia hō non
 Exēplum p̄mū vt sillogismus. Exēplū secūdi
 vt inductio. Ecce q̄ quatuor sūt d̄e in
 ter o3onem 7 sillogismū. 7 oēs ille addunt
 orationi in diffinitione sillogismi vt patet per
 illam enī in qua infertur aliquid d̄e
 sillogismus ab orationibus non argumē
 tatiuis. Per illam de necessitate d̄e ab
 ex° quod non de necessitate probatur vt
 dicit Boetius in secundo topi. suorum.
 Per illam quibusdā d̄e ab enthyme
 mate quod tantum ex vna p̄missa
 fert festinatam conclusionem. Per illaz
 positis d̄e ab inductione. que non acci
 pit propositiones in modo 7 figura.
 Ad formam ergo argumenti cum di
 citur q̄ in diffinitione non debet poni

genus remotum fm̄ p̄m. Dico q̄ verū
 est si non sit contractum per d̄am vlti
 mam. si vero esset contractum vt hic
 tunc bene potest poni vt in diffinitione
 Et nota hanc respōsionem quia bona ē

Ad confirmationem dicit Egidius q̄
 illud quod alterum contrahit non pōit
 in numerū cum ipso. minor autem pro
 pō contrahit maiorem ad conclusionē
 ideo non ponit in numerum cum ipsa. 7
 ideo d̄e sillogismus est oratio 7 non orationes

Adhuc ab vnitate conclusionis sillogismi
 dicitur oratio vna. Ego aliter 7 clari
 us respōderem. s. negando vnitatem illaz
 sillogism⁹ est orationes. ergo non est vna ora
 tio. q̄ cum totum sit sue partes collecti
 ue. 7 partes sillogismi sint orationes. ergo sil
 logismus est orationes. cum hoc tamen
 stat q̄ sillogismus est oratio vna coniunctione
 rationali que est ergo Bene tamen seq
 tur. est oratio plures. ergo nō ē vna illa
 rum. sed tamen potest esse vna illarum
 per compositionem ex illis. Ad 2° di
 cit Egidius in primo priorum 7 bene. q̄
 Boetius diffinit sillogismum prout co
 petit dialectico qui expectat respōsio
 nem socii sp̄. sed Aris. diffinit sillogismū
 simpliciter vt uenit tā sillogismo diale
 ctico q̄ demonstratiuo. id ponit Boetius
 li concessis. pbs autē non. Angelus
 de camerino per a° verba dicit. s. q̄ dif
 finit Boetius sillogismum probatē qui
 pcedit ex concessis Aris. autē diffinit
 sillogismum inferentem in quo nō o3 q̄
 aliquid concedatur. Ideo Boetius ap
 pōit concessis pbs vero nō. Et si repro
 bas d̄ pbs in p° topicorum diffinit sillo
 gismum simpliciter. put competit dialecti
 co: 7 tamen nō apponit illam particulaz
 concessis. ergo rñsto nulla. Dicitur q̄ pbs
 i p° topi. diffinit sillogismū simplr 7 nō
 sillogismū dialectic⁹. 7 ideo in diffini
 tione non ponit li concessis. Deinde
 diuidit sillogismum in quatuor speci
 es scilicet in demonstratiuum. dialecti
 cum. litigiosum. 7 falsigraphum. 7 diffi

nit vnūquēq; et diffinitio dialectici ap-
 ponit li concessis implicite q; dicit filis
 dialectic; est filis q; ex pbabilib; fillogi-
 catus est. pbabilia aut sunt concessa. q; re-
 re. Et hoc apparet ea q;re magis apponit
 li concessis. q; diffinit fillogium dialec-
 ticum. non aut filum simplr. aut diffinit
 fillogismū pbātem nō aut inferētem. q;
 re. re. Ciel aut pōt dici q; Doe. et nigr
 diffinit filum simplr. et q; bec diffinitio
 cōpetit cuilibet fillo. q; verum est dicer
 de quol; fillo q; est oratio in qua gbus/
 dam positis et concessis necesse est aliqd
 aliud euenire. neq; dī q; pmissē cuiusl;
 fillogismi sint posite et concessē. sed dī q; i
 illis positis et concessis necesse est seg con-
 clusionē. Et. n. ablatiu; in oīa q; nō pōit
 in esse sicut nec additionalis. Et li concessis
 ponit. nō qdē negatur restringēdum natu-
 ram fillogismi cum diffi; bec competat
 omni fillo vt dictum est. sed ponitur ad
 expmēdum magis nām ei; nām nā filli
 talis est q; si pmissē ponatur necesse est
 ponit conclusionem et si cōcedūtur pmissē
 necesse est cōcedi 3°. et li positis dicit
 aliud a li concessis. Nam positis dicit. i. di-
 spositis in mō et in figura. Et concessis. i.
 si concedūtur. Et sic diffi; Boetij et ma-
 gistri est expressior q; diffi; pbi. n. tamē
 diminuta est nec supflua. Ad cōfirma-
 tōem filr p; q; nētur aīis. s. q; nō compe-
 tat cuilibet fillo. Et ad pbatiōem nētur
 q; nō competat fillo cui; pmissē nō cōce-
 dūtur. q; nō dicitur q; pmissē cōcedūtur.
 sed q; si cōcedūtur necesse est cōcedi cōclu-
 sionē. quare re. Ad 3° dicit Egidius
 q; fm mām nō est aliud 2° a pmissis. sed
 fm formam est aliud. Forma enim ppō-
 nis compō est. sed a^o compō est in cōclu-
 sionē q; i pmissis q; in cōclusionē ponūt tñ
 extrema illata. sed i pmissis extrema cū
 medio. quare re. Ad formā argumēti
 rīdendo nētur q; ps nō sit aliud a toto.
 mā enim est ps hominis. et tñ est aliū ab
 boie. Sitr negat q; 2° sit ps pmissarum
 l; fm mām possit cōcedi q; sit ps fm for-

mā nō. Sitr nē tur i^a q; illud qd; segit ab
 alio naturā nō sit aliud ab alio. Ad
 4° pōt teneri ytraq; ps. et q; filis est ex
 trib; ppōibus. et q; ex duab; tantū. vn-
 de filis pōt duplr cōsiderari aut absolu-
 te. et sic ex trib; ppōibus. aut vt ē aliqd
 conclusēs. et sic nō cōstat nisi ex duab;
 ppōibus. qm tñ sunt due ppōes inferē-
 tes cōclusionem. et ppter hoc pōt rīderi
 ad rōem factam cōtra ytraq; ptem. Un-
 tenen; q; sit ex trib; ad rōes in opp^o rī-
 detur. Ad pīam concessa a pmo ad vl-
 timū. et cum dī ratio formati nō comple-
 ctitur cōclusionem. dicit q; et duplr pōt
 cōsiderari. s. absolute. et sic includit cōclu-
 sionem. Alio^o vt pbans. et sic nō icludit
 conclusionē. pōt et negari cōsequētia a
 pmo ad vltimū. q; variatur medium vt
 p; de se. Ad 4^{am} fam negatur maior. imo
 vnū et idem p vnam ptem pōt facere fi-
 dem de alia. Ad tertiam dī q; filis po-
 test accipi. duplr. s. absolute et vt cōclu-
 dens. pmo^o est ex tribus. 2° ex duabus.
 Ad 4° dicit q; li aliud nō expēntur
 aliud ab i^a orōe. sed aliud ab illis positis.
 Tenendo aut aliam ptem. s. q; sit tñ ex
 duabus ppōibus respōdetur ad ratio-
 nes in oppositū. Ad pīam dicit q; b;
 dam positis nō ppter hoc q; alia sint q;
 sint de rōe fillogismi. sed q; in omni fil-
 logismo sunt qdam ppōes que ponūtur
 nō aut omnes ppōes mundi. Ad fam
 concedo q; omnis filis est ordinabilis i
 modo. Et cum tu dicis. modus est ordi-
 natio trium ppōum. imo solum duarū;
 et dato adhuc q; modus sit ordinatio. n
 v; tamen q; filis cōtineat illas tres. sed
 duas pmas tñ. 3ª autem est cōclusa per
 illas. Ad tertiam cum dī. Omnis fil-
 logismus est cōia. concedit. Et cum dici-
 tur. Omnis cōsequētia ē composita ex
 antecedēte et cōiūte. dicit q; cōia pōt capi
 duplr. Vno modo fm q; infert. alio mo-
 do absolute. pmo modo est solum aīis.
 2° est composita ex antecedēte et cōiūte.
 Ad 4^{am} dī q; filis cōsiderat absolute

fic est vna oſo p vna notā illatōis cūun-
gentē oīs cū ante. Si autē cōsiderat vtr p-
bat l vtr infert. sic fill's est solū aīis. Et ē
vna oſo p vna notam copulatōis cūun-
gētēm illas duas pmissas sit. qre. rē.

Ad 5^m negat q illa diffi cōpetat alēi
a diffi. Ad pbatōem cū dī cōpetit indu-
ctōi ex^o r entimemati. nego vtr dēlara-
uim^o in nra rñsiōe. Ad pmiū argumē-
tum p istā pñctam necē differt fill's ab
ex^o p illā qbusdam dīr ab entimemate
p istam vō positis dīr ab iductōe.

Utrū tm tres sint fi^o silloz.

Entra pmo arguit arg
magr sic. Qua-
tuor sunt fi^o q n tm tres. cūa rē.
aīis pbat. Nā iste est optim^o fillus. Oīs
hō ē aīal. oē aīal ē suba. q oīs hō ē suba.
r tm nō est pme figure. q qd subijciūt in
pma nō pñcat in 2^a. nec est 2^a. q nō pñ-
catur idē in vtracq. nec 3^a. q nō subijciūt
idē i vtracq. igit oī dare qrtā figurā i q
illud q pñcat in pma subijciūt in 2^a. q
re. rē. 2ª sic. Iste ē optim^o fillus. oē cur-
rens mouet. oīs hō currit. q oīs hō mo-
uet. sed nō oīs hō mouetur. q nō oīs hō
currit. r tm nō est i aliq figura. pbat q
figura ē dībita dīspō trū cūno i duab^o
ppōitōib^o l trīb^o. h aut sūt qncq ppōes.
q rē. r vtr qñ ex dīdictōio cōclusiōis con-
cludit dīdictōiū alēi pmissē. illi duo p-
cessus faciūt vnu opt^o fillm q nō ē i ali-
qua fi^o. 3ª sic. ille ē optim^o fillus. si for-
tes est hō ē aīal. si est lapis nō ē aīal s ē
hō. q nō ē lapis. r tm in nulla figura ē. vtr
p hīc sunt ples trib^o finis. q rē. Ad
pmiū rñdet magr q fill's fact^o ē in pma
fi^o r in pmo mō. q nō ē dictū q ali^o fill's
qñ^o cū^o subm pme ppōis ē pñcatū se n
cōstituat pma figurā. sed dicebat q si su-
bm pme ē pñcatū se resultat pma figu-
ra. Cū q tm stat q si pñcatū pme ē subm
se resultat pma figura. Dicat q qñ fill's
cōstituit pma figurā cū subm vni^o pmiss-
se ē pñcatū alēi^o. Ad 2^m dīr q magr

solū determinat de fill's oñsiūs. Ille at
sillogism^o fact^o est fill's ducēs ad ipossi-
bile. Sil's. n. oñsiū^o ē q cōtinet tm vnu dīf-
finitū dīscursum a pmissis ad cōclusionē
Ducēs hō ad ipossibile ē q cōtinet duos
dīscursus vnu a pmissis ad cōclusionem
Aliū a dīdictōio cōclusiōis ad dīdictōiū
alēi^o pmissē. Ad 3^m dīr q magr loqr
tm de fill's cathgoricis. nō aut ipothē-
ticis qualis est ille fact^o. Cū fill'orū alij
sūt cathgorici alij ipothetici. Cathgo-
rici sunt q cōstituitur ex ppōib^o cathgo-
ricis. ipothetici hō q cōstituitur ex ipo-
theticiis. Cathgoricorū qdam sunt de i-
esse qdam mōles. De inesse sunt q cōsti-
tuitur ex ppōib^o de inesse. Modales
q cōstituitur ex ppōib^o mōlib^o. Silloz
de inesse qdam sunt oñsiūi. qdam ducen-
tes ad ipossibile q dēlarati sunt supra
in fa rñsiōe. r de his omnib^o Boe. fac
v^o tractatū q dīr de sillogismis cathgo-
ricis r ipotheticis. Uel afr dīr q reducti-
ue est in pma fi^o. nō aut p se.

Utrū modi sint tm. i9.

Entra sufficientia p^o
figure arguit
sic. Iste fill's est in pma figura.
Omne aīal est suba. oīs homo ē aīal. er-
go aligs hō est suba r nō ē in aliquo mo-
dō pme figure. vtr p3 dīscurredo. q. rē.
Sitr i^o fill's est in pma fi^o. n^o aīal ē lapis
qlz hō est aīal. q aligs hō nō ē lapis r nō
est in aliq mō vtr p3 dīscurredo. q rē. p3
m^o. n. est in barbara. 2^a in celarent. 2^a
sic. iste fill's est in pma fi^o. hō currit. for-
tes ē hō. q for. currit. r tm in n^o mōz ē. q
rē. q fill's sit bon^o p3 q est fill's exposito-
ri^o. Cōtra sufficientiā modorū se figur
arguit sic. Iste fill's est in secūda figura
nullus lapis ē aīal oīs homo est aīal. q a-
ligs homo nō est lapis. r tm nō est i aliq
modorū ei^o. q rē. Sitr i^o. Quilibz homo
est aīal nullus lapis ē aīal. q aligs lapis n
est hō. fill's est. in 2^a figura r in nullo mō-
rum ei^o. q rē. pmi^o ē in cesaro. secūdus in

camestros. 2° sic iste silks est pfectus in ea figura aliqs hō ē aial nullus lapis est aial. g aliqs hō nō est lapis r nō est in aliquo modoz ei^o vt pz discurrendo q sit bon^o pbat q: ex opposito oclusionis cū altera pmissaz vt cū maiori infertur opp^o alteri^o pmissa segtur. n. aliqs hō est aial ois hō est lapis g aliqs lapis est aial in Disamos. Silr ille est bon^o silks in 2^a figura aliqs lapis nō est aial ois hō ē aial g aliqs lapis nō est hō r nō est in aliquo modoz vt pz q sit bon^o pbat q: ex opposito oclusionis cū altera pmissaz vt cū maiori infertur oppositū minoris sic. a aliqs lapis nō est aial ois lapis est hō. g aliqs hō nō est aial in bocardo. pm^o fa ctus est in festino. 2° in baroco ambo i directe ocludēs. Cōtra sufficiētiaz modoz 3° arguit sic. Iste silks est in 3ª figura. Ois hō est suba ois hō est aial. g q dam suba est aial. cū sit indirecte cōcludens nō est in aliq modoz 3° si^o. Silr i^o est in tertia figura. qz hō est risibilis ali qs hō est vn^o hō. g aliq risibile est vn^o hō r tñ nō sunt in aliq modoz 3° si^o. pm^o est in darapti indirecte ocludēs. 2° in darapti indirecte cōcludens. 2° sic. Iste sil logisim^o est bon^o in 3^a si^o. Ois hō est aial nullus homo est asinus ergo aliquod anī mal nō est asinus r non est in aliq modorum ei^o vt pz discurrendo. est. n. in lapbe ton indirecte ocludēs. Silr i cardobio in 3^a figura est optim^o silks indirecte cōcludēs vt sic ois hō est aial aliqs hō ē n asin^o. g aliq aial nō est asin^o. Silr in rifeson indirecte ocludens aliqs hō ē aial nullus hō est asin^o g aliquod aial nō est asin^o. Oēs isti silks sunt in 3^a figura. r sē optimi. q: ex opposito oclusionis cū altera pmissaz infertur oppositū alterius pmissa. r nō sunt in aliq modoz ei^o. g rē. Silr silks resolutori^o in tertia figura. h currit r hoc est hō. g homo currit. r nō ē in aliquo modoz ei^o. g rē. Cōfirmat q: pbs in pma figura nō facit mentōem nisi de quatuor pmissis. s. de illis Barbara

Celarēt Darji Serio. r etiā de alijs duobus. s. de fapesimo r friscismo. vt g pbs diminut^o vel magi supfluous. 2° pnci palr arguit q illi decē r nouē modi nō sē veri modi. Et p^o 3° Barbara sic. Iste silks est in Barbara. ois hō vel asinus ē asin^o oē risibile est hō vel asinus. g ome risibile est asin^o. r tñ nō valet g rē. cōntia nota cum maiori. minor pbat. i. q nō valet. q: anis est vez r cōs falsum. q cōsequēs sit falsum pz. q anis sit vez. pmi noz pz p maiori pbat. i. iductiue sic iste hō vel asin^o est asin^o. r iste homo vt asinus est asin^o. r isti sunt oēs boies. g ois hō vel asin^o est asin^o. 2° fm moduz sic. Iste silks nō valet. Nulla oclusio est fa. ois oclusio facta in celarēt ē oclusio g nulla oclusio facta in celarēt est fa. et tñ est fact^o in celarēt. g rē. cōntia nota cum maiori. maior pbat. i. ponēdo q silks factus sit ois silks. quo facto anis est verū p qualibet pte. r cōs falsus q: falsificat se. g rē 3° 3° modū sic. Iste silks non valet. Cuiuslibet hois asin^o currit bru nellus est asin^o hois. g brunellus currit. r tñ est in darji g rē. cōntia nota cūz mino ri. maior pbat. i. q: pono q omnis hō mo habeat duos asinos. quoz vn^o cur rat. r alius nō de quoz numero nō cur rentiū sit brunellus. Ito posito anis est vez r cōs falsum. 4° cōtra quartuz modū sic. Iste silks nō valet. Oē aial si est rudibile non est homo. tu es aial si tu es rudibile. g tu nō es homo. r tamen arguit fm istū modū. cōntia nota cum mio ri. maior pbat. i. qm anis est vez. r cōse quēs falsum vt pz p exponētes. qre rē. Cōtra pmissaz fē figure arguit sic. Iste silks nō valet omnis de^o suba nō est. ois pma. causa suba est. g omnis pma cā de^o nō est r tamen est i n pmo fē. cōntia nō cūz mino ri maior pbat. i. q: anis est vez r cōsequēs falsum vt pz. g rē. 2° 3° secūdū modū fē figure arguit sic. Iste silks non valet. in qlibet instanti est hō. nullus asinus est hō. g nullus asinus ē instāti r tñ

est in 2° 2ª figure. 3^a 2^a. 2ª nota cum mino
ri. maior pbatur q^{ia} aⁿs est vez vt patet
2° 2ª falsum. Contra p^{ri}m^um 3ª arguit sic.
Iste fillus nō valet. cuiuslibet hominis asinus
currit. cuiuslibet hominis asinus gescit. 3^a
asinus gescens est asinus currens 2° tñ est
in p^{ri}m^o 3^a. 3^a 2^a. 2ª nota cum mino^{ri} ma
ior pbatur. q^{ia} aⁿs est vez. 2° 2ª falsum.

Confirmat a simili. q^{ia} iste nō valet. In
quolibet instanti est asinus. In quolibet in
stanti est homo 3^a hō est asinus 2° tñ ē in p^{ri}
3^a. 3^a 2^a. 2^a 3ª arguit sic. Iste fillus
nō valet. Omnis homo vel asinus non est
homo. omnis homo. vel asinus est risibile
igit^r risibile nō est homo. q^{ia} aⁿs est vez
2° 2ª falsum vt p^{ri} 3ª tamen est in 2° 3^a fi
gure quare 2^a.

Ad hec breuiter rñdetur. Ad p^{ri}m^um
dicit q^{ia} ille fillus factus in barbara non
immediate sed mediate q^{ia} ex cōclusionē cō
clusa in barbara concludit cōclusio isti
us sillogismi. Sitr ad aliud dicit q^{ia} ē in
celarent mediate sed nō immediate.

Ad secūdum dicitur q^{ia} magis determi
nat de sillogismis q^{ia} tenet in omnib^{us} ter
minis sicut p^{ri}us in p^{ri}m^o p^{ri}or. 2° nō ē sil
logismo resolutorio. Ad p^{ri}m^um cōtra
modos se figure dicit q^{ia} p^{ri}m^us sillogis
mus factus est mediate in cesare 2° non
immediate. 2° secūdus est in camestres me
diate 2° nō immediate. Ad secūdum cō
cedit omnes sillogismos factos ēē bo
nos sed magister nō curat multiplicare
modos in alijs figuris 2° p^{ri} hoc q^{ia} indire
cte cōcludunt. sillogismi autem facti te
nent p^{ri} hoc q^{ia} indirecte cōcludunt. Si at
directe facis concludere non valent.

Ad p^{ri}m^um cōtra modos tertie figure
dicit q^{ia} p^{ri}m^us sillogismus factus ē iⁿ Da
rapti mediate 2° nō immediate. secūdus ē
in Darisi mediate 2° nō immediate.

Ad secūdum concedit illos sillogis
mos factos esse optimos. sed de illis nō
curat. quia indirecte concludunt. Si di
ceres quare magis indirecte nominat iⁿ
p^{ri}ma figura q^{ia} in alijs. Respondetur

q^{ia} p^{ri}ma figura p^{er}fectior est. Ideo debem^{us}
videre magis o^{mn}em modum cōcluden di
elus quomodocūq^{ue} sit q^{ui} alterius.

Ad cōfirmatōem dicit q^{ia} Aris. nō cu
rauit multiplicare modos nisi fm neces
sitate sed conclusio vni^{us} nō sequitur
ex cōclusionē alteri^{us} modo Baralipton
segtur ad Barbara Celātes ad Celarēt.
Dabit^{ur} segtur ad darsi. Sapismo autē
2° 3^a rīsesmo^{rum} nō segtur ad aliquem iⁿdo
multiplicat illos. Et si dicit^{ur} ergo in secū
da figura debebat ponere indirecte cō
cludentes vt in Festino dicitur. Dicit
tur q^{ia} bene ponit in p^{ri}m^o p^{ri}or. vbi dicit^{ur}
q^{ia} mino^{ri} existēt iⁿ vniuersali negatia
maiori vero affirmatiua vel vniuersali
vel p^{ar}ticulari in quacūq^{ue} figura indire
cte segtur cōclusio. Ex hoc patet q^{ia} boe
tius nō recte sentit in sillogismis cathe
goricis cum dicit p^{ri}us solū quatuor mo
dos in p^{ri}ma figura posuerit. Theopha
stus autem 2° Eridemus addiderūt q^{ui}
q^{ia} p^{ri}me figure quos cōfirmavit por. vir
magne auctoritatis. quoniam philosoph^{us}
posuit Sapismo 2° 3ª rīsesmo^{rum} vt decla
ratum est. Ad secūdum p^{ri}ncipale rñ
det magister. Ad p^{ri}m^um distinguendo
de iⁿ maiori. Omnis homo vel asinus est
asinus. si illud totum disiunctū est sub
iectum illa est falsa. si v^o solum p^{ri}ma ps
i^a est vera. sed post in mino^{ri} plus predi
catur q^{ui} subiiciatur in maiori. Et dicit^{ur}
vlt^{er}ius q^{ia} subiectum distributionis est
li homo p^{ro}positionis vero homo vel asi
nus. 2° subiectum distributionis debz p^{re}
dicari. non autem p^{ro}positionis. Ad se
cundum dicitur q^{ia} predictus sillogism^{us}
nō est in Celarent. quia conclusio est in
solubilis ipotbetice significans qualis
nō est in aliqua p^{re}missarum. Ad ter
tium dicitur q^{ia} nō valet iste sillogismus
quia plus predicatur in mino^{ri} q^{ui} subij
ciat iⁿ maiori. Vñ q^{ui} obliqu^{us} p^{re}cedit rectū
solus obliqu^{us} ē subm. Qñ vero rect^{us} p^{re}
cedit obliquū rect^{us} 2° obliquus est subm
Et si d^{icitur} adhuc stat argumētū sic dicen^t

Cuiuslibet hoīs asinus currit. brunellus est asinus hoīs. igitur brunellus currit. Dicitur quod si illud non est bonus. quia in obliquo casibus operatio sub maiore predicari in minori in recto sic dicitur brunellus est homo et hoc negatur: propterea bene sequitur. Cuiuslibet hoīs asinus currit. hoc est homo. igitur sortis asinus currit.

Ad 4^{am} dicitur quod si totum additum fuerit sub maiore est falsa: et tamen non dicitur per se ex parte possibilis cum sit negatio scilicet per singulares quod multe sunt falsae. et hoc aial si est rudibile non est hoc demonstratio hoīs: et sic de alijs. Et dato adhuc quod exponitur beat. 2^a exponens est falsa. scilicet nihil est aial si est rudibile quoniam illud non sit hoc imo quod est aial si est rudibile. non est hoc. ut puta hoc. et 2^a exponens non dicitur esse ista et nihil est aial quoniam illud si est rudibile non sit hoc. Si autem totum additum non sit subiectus acceditur maior. sed negatur contra quod plus predicatur in minori quam subicitur in maiori.

Ad 5^{am} 2^a figure dicitur quod talis fillus non est in modo quod dicitur fieri ex negatiuis dicitur consuetudo modo loquendi. quod non sit si hoc non valet dicitur contra. Quis dicitur nulla substantia est omnis per causa est substantia. igitur omnis per causa non deus est scilicet maior est falsa. Ad 2^{am} dicitur quod non valet. Unum utraque extremitate exite in obliquo nihil sequitur in 2^a figura. aut altera tamen medio termino exite in obliquo in utraque bene sequitur. in altera autem non discurre per se. Ad primum 3^a figure dicitur quod non est in Darapti quod si premissae fuerint ex recto et obliquo ita conclusio dicitur fieri. igitur dicitur sic concludi. igitur asinus quod escens est alicui cuius asinus currit. Unde si asinus non est per subiecti in premissis sed per predicati. id dicitur poni in conclusione. Ad aliud dicitur dicitur quod non valet si syllogismus sed dicitur concludi. igitur hoc est in aliquo instanti in quo est asinus. quod conclusio dicitur esse similis premissis. et ideo sicut premissae sunt ex recto et obliquo ita conclusio debet esse mixta ex recto et obliquo. Ad 2^{am} dicitur quod si totum disiunctum est sub maiore est falsa. si autem per est sub non arguitur in 2^a 3^a. quia in tali dicitur quod totum subiectum propositio distribuitur quod non est in proposito quare etc.

Et sic est finis quoniam sumularum. Quorum numerus est. 49. Utque diffinitio suppositio sit bene data.

Entra primo

arguitur quod non bene dicitur quod suppositio sit acceptio. pro quod suppositio conuenit termino solui active. Dicimus. n. quod terminus supponit. acceptio autem conuenit ei solui passive. dicimus. n. quod terminus accipitur et non quod terminus accipiat. igitur suppositio termini non debet dici acceptio. terminus. Confirmatur quia impossibile est actionem esse passionem inquantum talem. igitur non bene conceditur suppositionem esse acceptionem termini. tenet contra quod suppositio est actio et acceptio passio. 2^a sic supponere non est accipere. igitur suppositio non est acceptio tenet contra per locum coniugatis. ante cedens per quod dicitur hoc est bisyllabum. Volo quod si terminus hoc solui accipiat per voce hoc est possibile tunc certum est quod quisque hic terminus hoc solui accipiat per voce. tamen adhuc supponit personaliter puta per suppositis quare etc. 3^a sic terminus supponit per ipsam acceptio non intellectus effectiue. Eo enim quod intellectus accipit terminum sic vel sic a^a et a^a suppositio deriuatur. et tamen terminus non supponit per suppositione effectiue scilicet solis formalis. quod omnis actus reduplicatus in ratione causae supra suum habet tenet locum cause formalis sicut cum dicitur. Iste intellectus est interfectione interfectio est causa formalis. Similiter cum dicitur. Iste diligit dilectione. Sic quoniam dicitur supponit suppositione seu per suppositionem suppositio est in supponendo causa formalis. igitur suppositio non est acceptio termini. 4^a sic acceptio dicitur respectum ad accipientem. quod est actus intellectus accipientis. et contra non potest esse suppositio nisi sit actus intellectus. Suppositio non dicitur respectum ad rem et non ad accipientem. Unde sine actu intellectus adhuc supponit terminus ut in ista propositione scripta hoc est aial. igitur suppositio non est acceptio. 5ª sic diffinitio competit alii

cuius non competit diffinitum. ergo
 diffinitio mala contra ista. pbat. q. ita ac-
 cipit oppositum. pponere. p alia l' aligb' sic
 suppositum tñ appositum n' supponit. vt p3
 per binomologia vocabuli. q. appositum dñ
 ab apponendo sic suppositum a supponendo
 vt p3 f3 gramaticos. 6. sic seqt q. tñ
 n' sincathegorematic' i' ppositioe posite?
 tñ sincathegorematic' i' ppositioe posite?
 hō currit. qd ē falsū: falsitas dñt p3. q. n'
 pōt eē suppositū vt appositū sincathe-
 gorematice tēti. cñā pbat q. ē acceptio
 tñi i' ppositioe. p aliq. i. p distributione.
 7. arguit d copula q nō supponit. tñ
 accipit i' ppoē p aliq. qre rē. 8. sic. tñ
 aliqñ supponit p illo qd n' figt r nūq pōt
 accipi p illo qd n' figt. g diffi' mala. cñā
 t3 cū mior. maior. pbat. q. dicēdo albū
 currit sub3 supponit p sba q ē alba. tñ
 n' figt sba: q. solā qūitate figt vt dic phs
 i' pdicamto sube. g rē. In hac mā sē di-
 uerse opinioes. qdā. n. volūt q. suppo sit
 figtō tñi i' ppoē p aliq. vel aliqb' vt
 vlt magi in logica mag'. Quidā xō di-
 cūt q. suppositio ē statio tñi i' ppoē p a
 liq. vt vult Petr' mātuā. Alij xō dco
 dāt cū magro h di. q. suppo ē accep' tñ
 n' i' ppoē vt Petr' hispan' tñ Alber-
 tus d saxonla. Alij moderniores dicūt
 q. suppo ē ppetas sub3 i' opatōe ad pdi-
 catū: vt scūs vincēt' ordis pdicator: d
 qb' opinioib' magis āple dcm ē i' suppo
 sitionib'. Sz p defēsiōe mgti sē duo
 mōi rñdēdi. Un' mod' dicit q. suppo
 formalit' t idēice ē acceptio tñi. Ali'
 mod' dicit q. suppo formalit' n' ē acceptio
 tñi. s3 ē ex ipsa acceptōe tñi cāliter. g r
 n' idēice vey ē q. suppo sit acceptō. Le-
 nētes āt pmiū modū rñdēdi i' rñden' ad
 arg' in oppositū. t max' ad tria p' arg'
 que ad idē tēdūt biprti sē. Quid. n. di-
 cunt negan' q. suppo sit actio imo ē pas-
 sio. Et cū tu pbas i' p' arg' q. dicim' q. tñ
 nus supponit t nō supponit. g opetit si-
 bi actiue negat cñtia. q. licet supponer
 modaliter t vōliter significet actionem

cū sit actiū. tñ realiter iporat passionē
 qd declarat a sitiq. recipe qd pñet ad
 potētiā aic p spēs apprehēdētēs realit'
 importat passionē: s3 fm modū figndi si-
 gnificet actionē. t iō nō est incōueniens
 q. suppo dicat accep' t supponē sit acci-
 pi sicut recipere ē iformari. Dicim'. n.
 qñ po' speciem fcipt ab obo q. ipsa po'
 spē iformat. Sitr pōt dici qñ tñ' suppo-
 nit q. accipit ab intellectu ita q. ipsū sup-
 pōere sit accipi vt dcm ē. Cōtra banc
 rōnez arguit sic. Hoc xbu suppono cuz
 sit opositū a sub t pono necesse ē q. recti-
 neat figtionē sui simplicis. t maxime cū
 oponentia remaneat in eo integra t pfe-
 cta. Mō h xbu pono nō iporat realit'
 passionē s3 magis xaz actionē p modū
 simplicē iporabit t p cñs supponer nō
 ē accipi nec suppo poterit dici acceptio
 rē. 2. sic qñcuq. aliqua duo realit' cū
 dem actū iporat illud qd finat actū rea-
 lem vni' pōt finare actū alteri'. h ē nō
 sed actus importat' p hoc q. ē suppoer
 t act' iporat' p h q. ē accipi n' finat ad
 idē q. dicim' q. tñ' supponit suū figtū.
 nō āt dicim' q. accipiat a suo figtō. g rē
 Alij xō pp h ar' dicūt alr ad pñcipa-
 le. Cū dicūt q. intellect' supponit tñi i' p-
 pōne vt tñ' ē ita q. n' suppoat alr ita q.
 est duplex suppo. vna ē intellect' qua ti-
 nus supponit t intellect' supponit. t hoc
 ē acceptio tñi. nā tñi supponi nō ē nisi
 ipsū accipi in ppoē ab eodē. p aliq. t de
 hac suppoē intelligit illa diffinitio sup-
 positionis qñ dñ. Suppo ē acceptio tñi
 rē. Alia xō suppo ē ipsi' tñi in ppoē
 s3 suppoit t accepti ab intellectu q. qdē
 tñ' supponit t nō supponit. Et hec sup-
 po nō ē acceptō tñi sed pñcipalit' catur
 ab ipso. t pdicta dñcriptio nō dat d ista
 suppoē. Cōtra hāc rōne arguit q. h
 loqmur d suppoē q. est pñctas tñi i' p-
 pōne suppositio xō q. intellect' supponit
 t tñus supponit nō ē pñctas tñi s3 poti-
 us intellect'. g rē. 2. q. spēs suppois h
 intente nō diuerificant f3 suppoes qua

intellectus supponit et terminus supponi
tur sed magis secundum illam quam terminus supponit. et
enim supponit malis vel personarum quam terminus sup
ponit sic vel sic ut oēs concedunt. 3°
quod per eundem modum appellatio operatur predica
to. et supponit ipsi subiecto sed sic non bene di
ceret quod predicatum appellatur sed magis
predicatum appellatur loquendo de appellatione
quam est proprietas predicati. ita quod non est verum quod sub
supponat sed magis quod subim supponit lo
quendo de suppone quam nunc diffinit quare per
modum modum rñdēdi reputat imbecillis secundum
ambas rationes quare rñ. Tenentes 2° modum
rñdēdi ē bipartiti sē. Quidā. n. dicunt quod
diffinitio sic habet intelligi supponit ē acceptio
tini. i. significatio quedā ex acceptioe tini i. p
pōe p. aliq. vel p. aliq. b^o sicut p. h. diffinit
odorē inde sensu sensato. dices odor est
fumalis evaporatio. et intelligit cālter sic
.i. odor ē q̄litas cāta ex fumali evapora
tione. Cōtra hāc rñsionē arguitur. Pe
tr^o hispan^o sic. Supponere non ē s̄gnre. g.
suppositio nō ē s̄gnre. t. 3° nā p. locū a cō
lugat. añs pbat quod s̄gnre ipsi^o vocis. sup
ponē hō ppositi ex voce et s̄gnatōe. quare
rñ. 2° s̄gnre pōr ē ipsa suppone. g. rñ.
añs pbat quod s̄gnre ē p. ipositionē vocis
ad rē s̄gnā. suppositio hō ē p. acceptio
nē vocis iā s̄gnis p. aliq. rñ. Ex rōne se
quenti forti^o potes argueri quod suppositio
nō sit significatio quare cōsidera illam.

Alij dicunt quod diffinitio illa nō pōt dici
diffinitio suppositiōis. idēce et cēntia
liter loquendo sicut ostēdūt argumēta.
sed bene cālter sicut loq̄t. Aris. 2° de aīa de
voce dices. Vox ē repulsio respirati
acris. i. sonus cātus a pculsiōe acris. ita
supponit ē acceptio tini. i. p. prietas quedā
termini causata ab acceptioe ipsius et
in p. pōne pro aliquo vel p. aliq. b^o rñ.

Pro quo aduerte quod hec tria significatio.
subiecto. et supponit p. ordinez operatur voci
seu tino secundum quod accipit ab intellectu. p.
enim vox accipit ab intellectu ad decima
te s̄gnā. et sic operatur sibi s̄gnatio. Deinde
vox s̄gnis accipit in p. pōe ut vñū exte

mum. et sic operatur sibi subiecto. Ultimo
hō vox iam subiecta accipitur pro aliq.
respectu predicati et ita operatur sibi supponit.
Et licet ista operatur ipsi voci p. ordinem
tū multū differenter se hñt s̄z acceptio
nem intellectus. quod significatio non est ipsa ac
ceptio que realiter passionem importat
nec significare est accipi. quod significatio cōpe
rit voci seu termino solum active. Dicit
enim vox s̄gnre et non significari. s̄z tamē
vox dicatur accipi que accipitur ad si
gnificandū. recte dicit s̄gnis seu significa
tū. et non s̄gnre. subiecto hō est realiter
quedam acceptio que fit ab intellectu. n.
enim est aliud terminum subijci nisi ip
sum ab intellectu accipi in p. pōne respe
ctu predicati. et cū subiecto operatur voci
seu termino solum passive sicut etia acce
ptio. Dicitur enim terminus subijci et n.
subijcere. Unde terminus sic acceptus
vocatur subim et non subijciēs. Supponit
hō non est acceptio sed ab ipsa causat.
ideo supponit subiecto conpetit solum active.
et enim quod subim supponit. unde quis
tini qui accipitur ad supponendū di
catur quod accipitur ad supponendum tū
supponens et nō suppositū appellatur.
Et quod dictū est de s̄gnre. subiecto et sup
pone. idem debet intelligi de s̄gnre p. di
catione et appellatione. Hanc opinio
nez diffuse recitavi quia pulchra ē et est
sci Vincentij in suppositionibus suis.
Ego autē credo quod non sit de mente ma
gistri nec aliorum dicit enim quod suppositio
non est acceptio cēntialiter et identice
sed quod suppositio sit acceptio cālter et n.
identice. imo credo quod identice. Et p. bo
sic quod supponit ut sonat vocabulū nō ē nisi
positio alicuius sub a^o g. suppositio for
maliter et identice est acceptio. Un tria
regrunt ad positionē alicuius sub alio.
i. illud quod ponitur. illud a quo ponit. et
illud sub quo ponitur. Terminus est quod
ponitur intellectus est a quo ponitur.
significatum est sub quo ponitur. put
li sub accipitur p. li pro. Unde sensus ē

finus ponitur sub figto. i. p. figto. q. aut
 li sub accipitur. p. li. p. p. per Terentius
 in eunuchis dicente pueri supponi. falli
 per seruū senem. i. puer. p. a. poni. et etiā
 i. tria reguntur ad acceptionē. Et h. se
 quitur q. suppositio ē passio finis et nō a-
 ctio cū acceptio sit passio. Et si dicis cō-
 tra q. dicim. q. finus supponit et nō sup-
 ponit q. suppositio ē actio actiue et non
 passiue. Ad h. dicere q. aliq. dicant
 q. p. loquendo debemus dicere. fin.
 supponit ab intellectu. i. ponit pro a. ab
 intellectu puta p. figto intellectus autē
 supponit finem. i. ponit terminum pro
 alio q. p. figto. non autem debemus pro
 pie dicere q. terminus supponit q. nec
 supponit se nec figtum. q. non se quia iō
 terminus respectu sui ipsius supponit
 et supponeretur. nec ē figtum q. nō po-
 nit figtum p. alio imo terminus ponit
 p. figto. Improprie autem dicitur q. fi-
 n. supponit in signe actiua p. passiuā. cū
 sit cōis modus loquendi: et loquendū est
 ut ples. ut dicit p. 2. topi. nec dubito
 figs. p. funde considerabit qui huius opinio-
 ni adheret. Defendentes tñ p. mā ratio-
 nem dicunt q. xbum figre actionē pōt
 eē dupl. aut f. rem aut f. modū signi-
 di. Q. xbu actiui f. modū signi di actō-
 nē figt. f. m. rez aut nō. q. aliqd importat
 passio ēz pōt. q. actionē ut recipio. ita
 dicit de hoc xbo suppono. qd f. rez im-
 portat passionē l. f. m. modū signi di actō-
 nē. Et ad replicas i. oppo. dicūt. Ad
 p. mā dicūt negando p. q. oē ppositū te-
 neat signem: pponentiū imo multotiens
 nō retinet signem. neq. modū signi cum
 p. n. ciale cōponēs significet vnum et
 compositum aliud vnum est actiuum et
 aliud non. ut ago figt. agere et facere et ē
 actiuum dgo compositum figt. viuere.
 ambigo dubitā. etambo neutra sūt ab-
 soluta. Dicunt et q. adhuc h. cōcesso ne-
 gan. q. pponentia in hoc verbo suppo-
 no remaneat integra in eo q. componit
 ex sub et pono: et li sub non remanet inte-

grum quia mutatur b in p. quoniam dicitur
 suppono et non subpono. Ad 3.
 dicunt q. idēz terminat actum. hui. ver-
 bi supponit. et actum huius verbi acci-
 pitur. Un. figtum termini finat actū h.
 xbi supponit. non qdem. recte. q. non re-
 cte d. fin. supponit figtum. sed oblique
 ut dicat. Termin. supponit p. figto et ita
 ē finat actum h. xbi accipitur q. dicit
 finus accipit pro figto. Defendētes aut
 2. rationē facilius soluit replicas. Ad
 primam concedunt q. loquimur h. de
 suppositione que est p. petas termini in
 propositione et negatur q. suppositio q.
 terminus supponit non sit p. petas. fin.
 Ad 2. negat q. species suppositiōis
 non diuersificentur secundum supposi-
 tionem qua finus supponitur. Ad
 3. negatur similitudo q. suppositio est
 p. petas tā subī q. p. i. Appellatio. at so-
 lius p. dicati et concessa similitudine con-
 cedunt q. potest dici p. dicatū appellat.
 Ad 4. p. n. ciale negatur q. supposi-
 tio non dicat respectum aliquem ad ac-
 cipientē. Et ad p. batonem cū dicit ter-
 minus adhuc supponit sine actu itelle-
 ctus ut in p. positione scripta. d. q. licet
 actus intellectus non ideo currat tunc
 sufficit tñ q. cōcurreret q. fuit acceptus
 in tali p. positione ab intellectu. Vel dicit
 q. finus supponere potest dici duplici-
 . i. actu vel aptitudine sicut et significat.
 Primo dico q. nō supponit sine cōfi-
 deratōe intellect. 2. sic. Volētes tñ
 q. suppositio non sit acceptio formalis
 et identice dicūt argumentū cludere ve-
 rum. Ad 5. tenentes q. suppositio sit
 actio et consequē q. nō sit acceptio forma-
 liter et identice dicūt negando q. opposi-
 tū nō supponat. Et cū d. suppositū dicitur
 a supponendo et non appositum. di-
 cunt q. suppositum a supponi alteri pas-
 siue ut quia positum sub alio ut sub
 appposito: et per suppositionem non ha-
 bet quod dicatur suppositum sed ma-
 gis supponens. Unde idēz termin. qui

a logico dicitur subiectum. quod subiectum alteri ut predicato dicitur suppositum a grammatico. quia positum est sub altero ut sub appposito quod appositum dicitur quod adiunctum est verbo terminum aut dicitur supponens actiue. quod sub alio ponit significatum. et sic potest etiam predicato competere. sed quidam moderni negant hoc dicentes quod proprietates predicati est appellare sicut subiecti supponere. sed quidam moderni negant hoc dicentes quod proprietates predicati est appellare sicut subiecti supponere. Tenendo autem quod suppositio sit acceptio identice dicendum est quod suppositio competit utriusque. scilicet supposito et appposito. et non dicitur suppositum a supposito sed a supponi alteri extremo. propositio. scilicet ipsi appposito. terminum autem supponens dicitur vel melius supponibilis. a supponit signum. scilicet apponit per signum. sed cum tam appositum quam suppositum poni possit per signum utriusque supponit vel supponit. Ad 6^m dicitur quod siue categorice/ma siue categorice tentum non accipit pro aliquo signo in proposito. ideo non supponit. quod non per aliquo signo probatur. Non per maiorem. quod tunc formaliter sumit. non per formalem quod tunc illud non habet cum non sit terminum per se signum. Ad 7^m de copula dicitur quod oportet subintelligere unam particulam in diffinitione. scilicet termini extremam se habentis. Iste modus suppositio est acceptio termini extrinseci ter se habentis in proposito per aliquod vel per aliquod. Ad ultimum nego maiorem. scilicet quod terminum aliquem supponat per illo quod non signum. Ad probationem dicitur quod si album signum duo ex intentione phisice. topica. dicitur quod album non est in genere propter suum duplum signum. signum. n. subiectum albedinis et ipsam albedinem. Dico ergo quod supponit per subiectum quod signum. Et cum tu probas quod sola qualitate signum per phisicam in predicamento. dico quod intelligit de principali signum. quod principaliter signum albedinem. cuius ratio est quod album distincte signum qualitate quod ita albedinem signum quod non aliam qualitate. sed in distincte signum subiectum. quod non magis hominem quam equum. quod autem album significet illa duo per aliquas negationes. probatur quod illud signum quod intelletui reputat sed album reputat subiectum albedi-

nis et non solum albedinem. ergo signum subiectum Item illud signum per quo supponit. sed album supponit per subiectum dicendo album currit. ergo illud signum. nota cum minor. maior. per semper omnes. quod signum in plus se habet quam supponit. Utrum diuisio sit sufficiens ipsius suppositionis in materiale et personale.

Entra Arguitur quod vltimas illas duas species est dare suppositiones simplices et arguitur sic. Triplex est signum terminum. scilicet materiale personale et simplex. ergo triplex est suppositio. scilicet materiale personale et simplex tenet nota. quod cum suppositio sit acceptio termini per suo signum. quod triplex ergo erit signum totumplex ut esse suppositio. ante probatur et capio istum terminum homo et sicut arguas de isto ita quocumque terminum cum alio intelligat. modo habet terminum homo se ipsum signum materialiter et forte et platonem personale. et ultra habet signum hominem in cum simpliciter quod est unum cum omnibus hominibus. probatur quod vltima est unum in multis et de multis primo posteriorum. ergo cum iste terminum homo supponeret pro homine in cum supponeret simpliciter. quod pro natura simplici non indiuiduata. 2° ad idem sic quod dicendo corpus mobile est subiectum in phisica naturali. quero quomodo supponit li corpus mobile aut personale aut materialiter aut simpliciter. non potes dicere primo personale quod cum stet determinate. liceret descendere disiunctie ad sua supposita sic. et si sunt omnia corpora mobilia. ergo hoc corpus mobile est subiectum in phisica naturali. vel hoc corpus mobile est subiectum. et cum per descensus est falsus. Item si supponeret personale. tunc ista propositio. Corpus mobile est subiectum in phisica naturali equaleret ista aliquod corpus mobile est subiectum in phisica que est falsa. ergo et. Non potes etiam dicere 2°. scilicet materiale. quia tunc supponeret per ipsum terminum vltima per ipsa voce. quod est falsum. et probatur falsitas sic. quia scia naturalis considerat passionem sui subiecti causatas ab ipso subiecto per principis eius. sed passionem considerate in phisica naturali sunt motus augmentatio diminutio

tio gñatio et corruptio et alteratio q̄ non sunt causate ab isto termino ens mobili sed a re in cōi sīgta p ipsum ḡ talis terminus nō est subm̄ p seipso termino s̄ p sīgto. Item q̄libet scia pncipalr cōsiderat subm̄ suū siue illud p q̄ stat subm̄ suum: sed scia natural nō cōsiderat pncipalr istos tminos ens mobile. ḡ nō supponit materialr. Relingitur ḡ q̄ supponit simplr p re sīgta in cōi et in vlti. Et sic est triplex suppositio. 3° arguit q̄ est dare suppoem naturalem vltra alias tres. Et arguit sic. cū suppo sit pprietas termini causata ab acceptōe ei in ppōe p aliquo vel p aliquibus quot modis diuersis terminus pot accipi in ppōe. tot modis diuisio suppois variat. sed natura vel eēntia sīgta p terminus cōem pot duplr accipi seu cōsiderari fm̄ sanctum doc. in de ente et essentia et fm̄ veritatez. Uno^o fm̄ rōem ppam. Alio^o fm̄ esse qd̄ bz in hoc vel in illo. ḡ fm̄ xitatez suppo statim d̄ diuidi in suppoem naturalem et accitalem. ita q̄ suppo natural d̄r qñ terminus accipitur respectu p̄dicatī sibi cūuenientis cēntialr. vt homo est aīal

Accitālis x̄o est cum terminus cōis accipitur respectu p̄dicatī sibi cōuenientis accidētaliter. et hec ē duplex sicut duplr p̄dicatū accitāle pot opetē. Nā s̄ ē q̄ bz i singlib^o opetit p̄dicatū accitāle reale. vt hō currit. Et tūc suppoit psonalit. Scdm̄ x̄o esse quod bz in intellectu cōpetit sibi p̄dicatū accitāle intentōale vt homo est spēs et sic supponit simplr. Et vltra hoc tmin^o pot accipi p seipso termino vt dicendo. homo est nomē bis syllabum. et sic stat materialr. ḡ cuz li homo possit quadruplr accipi. Uno mō. s̄ se et absolute. Alio modo vt est in singularib^o. Alio modo vt est in intellectu. 2° p seipso termino. ḡ tot suppoēs crūt. s. naturalis: psonalit: simplex: et materialis.

4° sic. nisi darētur alie suppoēs vltra illas duas falsificarent mltē ppōēs pbi. ḡ rē. pbatur assumptū. q̄ aliter illa ppō

nō pot esse x̄a. homo est pmo risiblis. et homo est risibilis fm̄ q̄ ipsum. qd̄ est cōtra p̄m̄ in pmo posterior. pbatur q̄ li homo vel supponit p seipso tmino materialr. et sic est falsa. q̄ hoc p̄dicatū risibile nō cōpetit illi tmino p seipso quia tunc segrētur q̄ ille tmin^o hēret i seipso p̄n^o risibilitatis. qd̄ est falsum. Vel supponit psonalr pro. sor. et platone. et sic ē est falsa. q̄ sor. nō est pmo risibilis. ḡ est opus q̄ supponat p hoīe in cōi cui s̄ q̄ ipsum cōpetit esse risibile. et sic suppone ret naturalr vel simplr. Nō curo p nūc ponere differentia inter ista. Hoc etiam patet p porphirū dicētem q̄ accitā ppriū pmo. cōpetit spēs cōti aut indiuiduis p spēm. mō risibilitas cōpetit sorti et platoni p istum tminū homo. ḡ rē

Confirmat q̄ dicendo homo est aīal rōale querit quo supponit li homo non psonalr. q̄ diffinitio nō posset conuerti cū diffinito. deinde ē diffinitio eēt p̄i mo singulariū s̄ p̄m̄ 7° methaphisice. Nec materialr. q̄ si diffiniret terminus p seipso. illa nō esset diffinitio sube sed accitā. Deinde nō verificatur de diffinito. q̄ ille terminus homo nō est aīal rōnale. ḡ suppoit p hoīe in cōi. et sic simplr vel naturalr. ḡ rē. Multa et quasi infinita argumēta possent fieri s̄ hic. s̄ tēgi medullā in facto. iō sufficiant hec.

Ad hec rñdetur. Ad p̄mum dicunt qdam q̄ de specie loqui possum^o duplr. s. methaphisice et logice. p^o methaphisicus appellat spēm nō illud qd̄ p̄dicatur sed rem sīgtam p terminū p̄dicabilem q̄ est causa sue indeterminatōis q̄ tmin^o de plurib^o p̄dicatur. et sic est necessaria suppo simplex. 2° logice appellat speciem vel gen^o nō rem sīgtam sed tminū quēdam q̄ diffinit illā p p̄dicatū. qd̄ videt eē ppum tmini et sic nō ē necessaria suppo simplex. Hic magis locus est logice. alibi vero vt in logica magna locus est methaphisice.

Hec respōsio nō valet pmo quia non

recte respondet ad ar^m. nam queritur an iste termin^{us} hō habeat signum triplex an nō. et si sic ē erit triplex suppositio si hō nō ē arguebat q^d vlt^{us} signū vnus in multis. Et si rñdet q^d est triplex suppositio sed nō cōsiderat logicus de tertia sed methaphisicus hoc est falsum. q^d 4° methaphisice dicit phis^{ica} q^d logicus et phis^{ica} p^{ri}mus hñt circa idem. q^d si datur 3ª suppositio vt simplex de ista hēbit cōsiderare logic^{us} sicut et methaphisic^{us} sed al^{iter} et al^{iter}. Si illa est cā q^d logicus nō cōsideret suppositiōem simplicē. d^{icitur} talis t^{er}min^{us} supponēs simpl^{iter} stat p^{er} signū to q^d nō cōsiderat a logico q^d solum t^{er}minos cōsiderat. A sibi seq^{uitur} q^d logic^{us} nō hēret cōsiderare de suppositiōe p^{er}sonali. q^d tūc t^{er}min^{us} stat p^{er} re signa. 2° nō p^{er} seipso t^{er}mino vt p^{er} 3°. Et sic solum de suppositiōe mālⁱ habe bit logicus cōsiderare q^d est absurdum.

Alij dicit q^d bene dat suppositio simplex. tamen mag^{is} in hac logica nō fecit mentōem. q^d vt ipse dicit in logica mag^{is} locutus est in hac logica p^{er} iunioribus nō ponēdo omnes suppositiōes ne aios iuuenū nimis ifestaret. In logica hō magna cum loq^{uitur} p^{er} p^{er}uictis corrigit seip^s ponēdo omnes suppositiōes et simplicē cum alijs. Ista responsio nulla est. mentiūtur enim isti qui dicit mag^{is} dixisse hec & ba in logica magna. et q^d legit eam sic ego testis mibi erit q^d ipi mendaces sunt et nō ego. Ideo al^{iter} rñderem et dicerem f^{or} op^{er}ationem magistri. hic nō datur alia suppositio ab istis. et p^{ro}babilis est hec op^{er}atio in intellectu ei^{us} fundamēto. vt statim declarabitur. Pro quo aduertē q^d de signō t^{er}mini cōis est o^{mn}ia inter terministas et realistas. Realiste. n. volūt q^d terminus cōis puta li homo signū seipm terminum material^{iter}. supposita hō format^{us} siue p^{er}sonal^{iter} vt sortem et platonē. simpl^{iter} vero nām cōem puta nām humanā. Terministe hō negant signū simplicem. i. nām vlt^{er} signū p^{er} terminū. q^d fm eos nullus termin^{us} signū nām vlt^{er}. q^d nulla ē nā vlt^{er} in re. sed solum cōcept^{us} est vlt^{er} fm p^{er}

dicatōem. ideo nullus t^{er}minista ponit suppositiōem simplicē t^{er}mini p^{er} nā vlt^{er} signū p^{er} ipsum sicut faciūt realiste. sed q^d terministe vlt^{er}itatem ponūt in cōceptib^{us}. ideo suppositiōem simplicem dicit esse q^d terminus stat p^{er} intētiōe aie quam intētiōes p^{ro}prie nō signū. mag^{is} h^{ic} hic terminista sit. a comuni tñ via terministay deuiare voluit ne multiplicaret entia sine necessitate. Und^e termin^{us} vtputa homo aut signū rez que nō est termin^{us} vtputa sortem et platonem et sic supponit p^{er}sonal^{iter} si stat p^{ro} illis. Aut signū rez q^d est termin^{us}. et hoc dupl^{iter}. q^d aut seipsum aut sibi cōilem vt ille t^{er}min^{us} hō i scripto signū seip^s i scripto et silez i voce et silem in intellectu puta. illū t^{er}minū cōceptualem homo. Modo mag^{is} vult q^d quādo termin^{us} stat p^{er} seipso vel alio cōsili supponat material^{iter}. Alij vero terministe volūt q^d si stat p^{er} se soluz stat material^{iter}. Si aut stat p^{er} intētiōe aie. q^d ē termin^{us} sibi sili stat simpl^{iter}. Ecce q^d magister noluit implicare spēs suppositiōis sine necessitate. cum possim^{us} omnia saluare p^{er} illas duas spēs sicut p^{er} illas tres.

Ad argumētum q^d in oppositū negat aⁿis. s. q^d triplex sit signū termin^{us}. quia nullum est signū simplex q^d nulla ē res vlt^{er} signū p^{er} terminū. Et ad pbatōem nego q^d iste termin^{us} hō significet boiem in cōi. Et cu^m tu p^{ro}bas q^d fm phm vlt^{er} est vnum in multis et de multis. dicit fm terministas q^d phs. nō vult q^d sit aliqua nā cōis in multis et de multis. sed q^d sit vn^{us} cōcept^{us} cōis plurib^{us} fm p^{ro}dicatōem.

Ad 2° cum queritur. quō supponit li corpus mobile in illa p^{ro}p^{ri}etate corp^{us} mobile est subm^{us}. Dicitur q^d supposit^{us} materia liter. sicut etiam rñdet mag^{is} in simula sua phie naturalis. Ad pbatōem dicitur q^d illud quod est subm^{us} h^{ic} est ille t^{er}min^{us} cōis corp^{us} mobile et non est aliq^{ui} res vlt^{er} neq^{ue} singularis signū p^{er} ipsum ex se p^{ro}bantur tamen passiones de subiecto cōi p^{ro} reb^{us} singularibus q^{ui}bus iasunt p^{ri}ncipia sua. nō tñ p^{ro}bia cōsiderat de re

bus singularibus nisi fm cōceptū vlem
formatum de ipsis. z sic nō cōsiderat so-
lum terminos. imo res vt sub conceptu
vli cōprehenditur. Ad 3^m cum dicif
quot modis diuersis termin⁹ pōt accipi
in ppōe tot sunt suppos. sed qtuor mo-
dis pōt accipi. g. quatuor sunt suppos.
Dicitur ad maiorem q absolute ē falsa
sed si intelligitur sic. f. q. p. quot diuersis
significatis potest stare termin⁹ in ppo-
sitione tot sunt suppositōes cōcedo. sed
tūc nego minorem. q. tūc terminus habz
duplex sīgnum. q. aut sīgt rem que nō ē
termin⁹ z tunc si stat p tali re supponit
psonaliter. aut sīgt terminum puta seip-
sum vel alium. z tunc stat materialr.

Et dicendo homo currit. homo ē ani-
mal stat psonaliter in vtraq. Et sic dicē-
do homo est spēs. homo est nomen bis/
syllabum stat li homo materialr i vtra-
q. Et si tu replicas cōtra ista ppō est ve-
ra homo est aīal vbi nullus homo actu
existat cum sit necessaria. g. nō stat psoa-
liter tunc. q. esset falsa cum p nullo sup-
posito supponat. Respondetur q illa
in casu est falsa dialectice loquendo.
secus autem esset posteriorice. Ad q^r
tum cum queritur dicendo homo est p-
mo risibilis quō supponit li homo. dici-
tur q materialr. Et ad pbatōem cuz di-
cis segtur q ille terminus homo habeat
in se pncipia risibilitatis. negatur conse-
quētia. Unde aliud est qd est pmo risibi-
le z aliud p quo qz homo est pmo risibi-
le for. vero z plato sunt illa p quib⁹ bēt
pncipia risibilitatis siue in actu sīgtō p-
mo competit isti termino homo. in actu
hō exercito forti z platonī. Ad cōfir-
matōem dicitur q li homo stat psonalr
dicendo homo est aīal rationale. Et
ad rōem negatur cōsequētia. f. q. seque-
retur q diffinitio nō possit cōverti cum
diffinito. Unde ille termin⁹ homo diffi-
nitur q conuertitur cum diffinitōe p ali-
js tamen diffinitur. Et ad illud sītr ne-
gatur q diffinitio sit singularium pmo

imo est aliter termin⁹ cōis lz p reb⁹ sin-
gularib⁹ sīgtis p ipsum.

Utz diffinitio suppos mālīs z pso-
nalis sit bene data zc.

Entra dicēdo li ens li ē
ens suppos ma-
terialiter vt pbabo. z. tamē stat
p significato formali. g. diffinitōes ma-
le. cōa tenet cum minor. q. ens habz tūc
vnum sīgnum. f. formale. maior pbatur
q. signum materiale semper limitat ad
supposm materiale fm magistrum in
capto isto. Ut aut cognoscatur quō ter-
mini supponāt z potissimuz est ista vox
li. 2° sic a est lra. li a stat materialr et
tūc p sīgtō formali. g. zc. cōsequētia nota
cum maior. q. formalr sumitur lra i cō-
positione syllabe z dictionis. vt dicēdo
antoni⁹. materialiter autem seorsuz su-
mitur. Hoc n. est cōmune dictuz. minor
pbatur. q. li a solum sīgnum formale bz
ergo sumitur solum p sīgtō formali. re-
net cōsequētia. antecedēs pbatur. quia
iste termin⁹ habet solum sīgnum forma-
le scdm magistrum que est verificabilis
de seipso sine additamento signi materia-
litis. sed li a est huiusmodi. q. vep est
dicere li est a. g. zc. Item quilibet ter-
minus aut habet vtrunq. significatum
aut tantum vnum. sed li a cum nō habe-
at nisi vnuz z omnis termin⁹ habēs tūc
vnum sīgnum habet soluz formale. g. zc.
3° dicendo sic. buf est buf. li buf sup-
ponit mātr. q. p seipso termino z non p
sīgtō formali. g. zc. cōa nota cum maiori
minor pbatur quia termin⁹ nō habens
nisi vnum sīgnum habet formale tātum
sed li buf est nō habens nisi vnū sīgnum
ergo bz tantum formale. 4° sic dicen-
do. omnis est sincathegorema li oīs sup-
ponit materialiter. z tamen nō pro suo
significato materiali. g. zc. consequētia
nota cum maiori quia formaliter sumi-
tur quando est determinatio alicuius.
minor probatur. quia si staret pro signi-
ficato materiali propositio esset falsa.

quod tamen est falsū. p3 q2 li omnis mā-
liter sumptū nō est sincathegorema. sed
bene formaliter. S' dicēdo hō est spēs
li hō supponit simpliciter. ḡ non mālit
cōntia t3 q2 sunt species dīsepate. ancedēs
p3 q2 li hō stat pro intētiōe aīe. ergo sup-
ponit simpliciter. tenet cōntia a diffinitō
ne ad diffinitū rē.

Ad hec breuiter rñdēt. Ad primū
negat maior. Ad pbationē negat q
signum māle sp limitet ad suppoem mā-
lem. sed bñ hūz est q limitat tñū bñtez
vtrunq3 signū ad mālez. tñū aut bñtē
tñ vñū signū nō. Uel p alta xba dī q
signū mālitatis limitat sp ad suppoem
māle tñū aptū natū sic supponere. s. mā-
liter alr non. Ad 2° cōiter dī negādo
maiorē. imo li a supponit psonalr cum
stet p signū formali. q2 solū signū for-
male h3 vt pbat arguendo. Et ad pba-
tionē maioris cū dī. q2 qñ illa lra a sumi-
tur seorsū stat māliter. qñ xō sumi in
ppositiōe syllabe r dictōis stat formalit
dī q2 sp idē signū r nihil aliud siue seorsū
siue in dictōe sumat. q2 sp se signū. r nihil
aliud. Dī tñ sumi formalit in dictōe. q2
ad hoc inuēta ē r pposita vt pponat dī-
ctiōes seorsuz tñ dī sumi māliter q2 nō
ad illud officiū ad qd inuēta ē r impo-
sita. Et l3 seorsū dicat sumi māliter ad i-
tellectū dictū tñ supponit psonaliter q2
p signū formali. Nec rñtio nō placet
q2 nullus tñus vocalis r scriptus non
imposit⁹ ad signū aliqd ex se h3 signū
formale. sed li a in voce r in scripto est
bi⁹. ḡ rē. Id dico q2 li a suppoit māliter
r nego minorē. s. q2 suppoat p signū for-
mali. Et ad pbationē cū dī r3 magis
q2 ille tñ h3 solū signū formale q2 ē xī
ficabilis de se sine additāmēto signi mā-
litatis. Dī q2 hoc itelligit de tñno per se
signū q2 aliqd ex se signū. nō aut de omi-
termino absolute. modo p3 q2 li a nō est
tñus p se signū ḡ. rē. Et vltē⁹ cum
dicis q2 qūq3 tñus h3 tñ vñū signū h3
solū formale. negat sed vez est de tñno

per se signū q2 aliqd ex se signū. non asse-
d tñno absolute. Ad 3° p3 rñtio negat
minor. Ad pbationē negat q2 tñ h3
bens tñ vñū signū h3at tñ formale. s3
illud vez est solū de terminis p se signū
uis. Ad 4° nego minorē. Ad pba-
tionē nego q2 si stat p signū māli pposi-
tio sit falsa. r cum tñ pbas q2 li ois māli-
ter sumptū non est sincathegorema sed
formaliter ccedo. nō tñ sequitur q2 si sup-
ponat pro suo signū materiali sit falsa.
Unde li omnis materialiter stans vt in
hac ppositiōe omnis homo currit est
signū materiale sūspisus. r ideo dicen-
do omnis est sincathegorema li ois sup-
ponit materialiter. q2 pro illo tñno omi-
formalit sumpto in illa ppoē. omis hō
currit qd est signū materiale sui. l3 ḡ li
omnis supponat māliter tñ suppoit p se
ñ stāte materialiter. ita q2 sensus est. li
ois qñ nō stat māliter ē sincathegorema
vt in hac ppositione omnis hō currit.

Ad 5° ccedit aīis. s. q2 li homo sup-
ponat simpliciter in prima ppositione
hō est spēs non distinguendo suppositō
nem simplicē d materialē. r tunc negat
cōntia. ḡ non est materialis. si tñ esset sim-
plex distinguendo simplicē d mālez bñ
valet cōntia. l3 negat ancedēs. Et ad pba-
tionē aīis dī pcedit psupposita opinio
ne cōi dīa magistro.

Utz q2 lib3 tñ⁹ q2 nō ē xīficabilis de
seipso sine additāmēto mālitatis h3at
duo signa. s. māle r formale.

Entra q2 non vide-
tur q2 aliqs
terminus h3at duo signa. q2
nullus terminus significat
se materialiter. probatur. q2 significans
r significatum debēt esse diuersa. sed
idem terminus r ipsemet nō sē diuersa.
ergo non potest seipsum significare ma-
terialiter. consequentia nota cum mino-
ri maior probatur. quia significans r si-
gnificatum sunt relatiua. relatiua autēz
sunt diuersa. vt pater r filius. ergo rē.

2° ad idē sic. Omne signum ē notius
figto. qz alr nō duceret in cognitionē e^o
sed idē nō ē notū seipso. g idē nō pōt cē
signū sui ipsius: r p cōsequēs segt q idē
nō figt seipsū. cōtia nota cū toto ante rē

3° sic. Ille finis ois r alia sincatbego/
remata nō xificatur de seipsis sine si/
gno mālitate. r tñ nō hnt duo figta. g rē.
cōtia nota cum maiori. qz illa nō est xa.
Ille finis ois ē ois. minor pbat qz nō ha
bent figtum formale cum nō hnt ex se si/
gnificat. aliter. n. essent termini per se
figtini r cathegorematici qd implicat.

4° sic. Ad idē qz li bus non hz nisi fig/
tū materiale r tñ non ē xificabilis de se
ipso sine signo materialitatis. vt p3 g rē
Similiter arguitur de li a.

Ad hec respōdet breuiter. Ad pri/
mum dī ad maiore qz signs r figtum de
bent esse diuerfa aut realit aut fm rōnē
In pposito sē diuerfa fm rationem non
aut realiter. Ad pbatōnē cū dī sūt re
latiua. relatiua aut sē diuerfa vt pater r
filius. Dico qz aliq relatiua sē faliter di/
uerfa vt relatiua realia. quedā xō nō vt
relatiua rōnis vt idē refertur ad seipsū
r tñ non differt realiter a seipso sed fm
rōnē. Ad 2° negat minor qz idē nō sit
notū seipso: imo idem est notius seipso.
diuersimode tñ r fm diuersas rōnes.
Nā idē sub ratione signi est notius seip/
so sub rōe figti. Et hoc nō i conuenit.

Ad 3° dī qz correlariū illd itelligit de
fino p se figtino. s qz qz talis non est
xificabilis de se ipso sine sig^o mālitate
hz vtrūq significatū. de fino aut nō per
se figtino non habet xitatem.

Ad 4° cōfir dicitur sicut ad 3°.

Utz qz fin^o g est de seipso verificā
bilis sine signo mālitate habet tñ v^o
significatum. s. formale.

Entra n^o finitus
habet solū vñū figtū. s. forma
le. imo qz qlibet finis hēt vtrūq figtū
Et pbo de isto fino ens r ita itelligat d

alijs. Et arguo sic. figtū naturale opetēs
fino ē figtū māle ei^o. Datū xō ex ipōne
ē formale. sed ille fin^o ens hz figtū nāle
r datū ex impōe. g hz vtrūq figtū. s. ma
teriale r formale. cōtia nota cū maiori. si
qs tñ negaret minore pbetur rōne sic.
qñcūqz plura opetūt vñū qd pūs opetit
hz rōnem materie. qd xō posteri^o hz ra
tionē forme. sed figtū naturale prius
opetit ex impōne xō posteri^o. g rē. mī/
nor pncipalis pbat. Nā anqz iste finis
ens imponeret ad figndū aliqd. seipsū
naturaliter figbat. Deinde ex ipositōe
figt oia. g hēt figtum materiale r figtū
datum ex impōne. 2° ad idē arguitur
sic. Quicūqz finis hēt. figtum formale
hz ē māle. r cō. g quilibet finis hz duo
figta. cōtia tenet anis pbat. qz formale
figtum non dicit nli in respectu ad ma
teriale sicut formale i respectu ad mate
riā r māle in respectu ad formale. sicut
mā in respectu ad formam 2° phicorū.

3° sic. Si aliqz finis hēret tñ figtum
formale. tūc māle r formale sē idē qd ē
oio falsū. qz māle p prius opetit fino qz
formale cū māle insit naturaliter. forma
le xō ex impōne. Qd aut essent idē pba/
tur qz figtum qd inest fino naturaliter
ē materiale qz xō uest ex impōe ē forma
le. Significare seipsū ē māle. qz nālter i
est. r illud idē ē formale. qz ex impōe ens
figt oia entia r cōter seipsū. g cū figre se
ipsū sit māle. r sit formale idē ē figtū mā
le r formale. 4° sic aliqz ē finis qui ē
de seipso xificabil sine sig^o mālitate r
tñ nō hz tñ figtū formale. g correlariū
falsum. cōtia tenet. anis pbat. qz ista ē
vera li a est a r tñ nō hz li a nisi significa
tum materiale. g rē.

Pro r sponfione ad hec argumta. ad
uerte qz qlibet finis p se figtūus. p^o
seipsū nālter figt. dñde figt aliquid ex
se ex impōne. figtū materiale primo in
est accidentale vero qd ē ex impōfio
nē secundario. inest. p^o dicitur materiale.
2° formale. Sed vlteri^o aduerte qūo

aliquis terminus habeat tñ vnū signū
 .f. formale. et aliquis duo. .f. formale et ma-
 teriale. Vñ contingit aliqui qd signū nāl-
 ter cōpetens tñno est distinctum oīno a
 signō dato sibi p impōne vt ille finis
 hō qd ē signū māle istius tñi. ē distinctū
 a signō qd cōpetit ei ex impōitōe. .f. for. et
 platone. Et sic signū naturale dñ māle
 aliud hō ex impōe dñ formale. Aliqñ
 hō contingit qd signū nāle nō est disti-
 ctū a signō per impōne. imo est p se eius
 vel ipsū sicut signū nāle istī tñi ens in
 voce est ipsemet tñ et signū ex impōne
 sunt oīa entia et ipse finis ens qd est sig-
 nū nāle sui ipsius cū sit vnū ens est p se
 signū ex impōne. ille g finis ens ē signū
 nāle ex impōitione. et tunc dñ qd nō hēt
 nisi vnū signū. .f. formale non qd cor-
 deat signū naturale. sed qd illud non ē
 distinctum a signō sibi impōne. id nō dñ
 māle. aut si dñ māle et aliud formale nō
 tñ dñ hē duo signa nisi vnū sit distinctū
 ab altero. Et sic hō habeat māle et forma-
 le. nō tñ hō duo. qd vnū nō ponit in nume-
 rum cū alio nisi sint distincta. S; qres
 tenendo primā viā quare illud signū qd
 cōpetit sibi nālter et ex impōne magis
 dicit signū formale qd māle. Dicit qd
 p vnū signū formale signū oīa. et p māle
 solū p se eius qd formaliter signū. Si tale
 signū diceret māle esset opus ponere ali-
 ud signū vltra hō māle. sed si dñ forma-
 le nō ē opus vltra signū totale formale
 ponere aliud signū distinctum a forma-
 li. id ē. Sed queres tenendo 2ª viā
 quō liens si hō signū māle et formale
 hō tñ vnū signū. .f. formale. qd ex 2° se-
 quit oppositū pmi. segt. n. habet tñ si
 significatū formale. g nō hō māle. Dñ qd p
 tātō dñ hē tñ signū formale. nō qd non
 hēat māle s; qd nō hō aliū signū illud. n.
 signū māle nō est aliud a formali cū sit
 idē. et ideo illō māle nō ponit in nume-
 rō cū formali. p^{ia} viā clarior. 2ª subtili-
 or. tu sequere que tibi placent rē. Ad
 p^o signū oppositū dñ qd liens nō hō signū

ficatū māle qd hō omne signū māle sit sig-
 nū nālter cōpetens tñno nō tñ oē signū nā-
 liter cōpetens est māle sed solū illud qd
 est distinctū a formali. Vel dñ qd licet
 hēat signū māle et formale. nō tñ dñ ha-
 bere duo signa nisi vnū sit distinctū ab
 altero qualiter nō est in pposito. Ad
 2ª respondet qd dñ formale nō respectu
 mālis signū illius. qd illud nō hō. sed res-
 pectu alterius signū mālis alicuius finis
 habētis vtrūq; qd sicut in tñno habente
 vtrūq; signū illud dñ formale de quo xī
 ficat finis sine signo materialitatis. ita
 hic illud dñ formale d quo xīficat finis
 sine signo materialitatis. Vel aliter
 dñ qd dñ formale respectu materialis si-
 gnificatū illius. dato tñ qd ille finis hēat
 signū māle et signū formale. n. tñ dñ hēre
 duo signa qd māle nō est oīno distinctū
 a formali. Ad 3^a dñ negādo cōtiaz qd
 nō hō signū māle. signū. n. nālter cōpe-
 tens nō dñ māle nisi sit distinctum a for-
 mali. s; g oē signū materiale sit naturale
 nō tamē oē nāle ē māle nisi sit distinctū
 a formali. Vel aliter potes cedere
 qd māle et formale sunt idē. nō tñ oīo qd
 formale ē cōius. materiale hō min^o cōe
 et hec duo nō ponūt in numerū sicut nec
 superius cū inferiori. Ad 4^a dñ qd cor-
 relatiū intelligitur de tñno p se signū.
 De tñno aut non p se signū cōcedit qd a
 liquis finis xīficatur de seipso sine sig-
 nificatū formale immo materiale tan-
 tum vt li a sicut argumentū pbat.

Utrum fundamentum regularum
 istius capituli. vt autem cognoscatur
 quomodo termini supponant sit verus
 scilicet talia sūt subiecta qualia permis-
 tunt predicata.

Quoniam. Arguitur qd
 nō sit verū
 Et primo sic predicatū nihil
 permittit vel saltem nō impe-
 dit qualecūq; subiectum esse. g fundamē-
 tum illud falsum. cōtiaz tenet. et antece-

dens similiter. Sorte dñ. q non capitur
ibi permitttere p nō inbibere. sed capit
p determinare. Cōtra ex ista ratione
sequitur ista est vera omnis homo ē ma
scul⁹. similiter ista omne aīal est homo
q: li subiecta ibi determinētur p predica
ta. igitur sōt supponūt p his p quib⁹ de
determinantur. sed predicatuz in pīma
non supponit nisi pro masculis. in alia
solum pro hominib⁹. q similiter subiecta
supponent. et sic erunt vere. Cōfirma
tur q: dato isto sequitur q: illa est vera
ois. homo ē spēs quā tñ negat opinio.
Et q: illud sequitur patet. q: predicatuz
potest permitttere stare subiectum ma
terialiter et si sic sequitur q: subiectum
supponeret materialiter. et per oīs ipsa
erit vera. 2° principaliter arguit termi
num non posse materialiter supponere
sine limitatione signi materialitatis. q
talis terminus 2° impōnis non sufficit
trahere tñum p^o impōitionis ad talem
suppōnē materialē. Et arguitur sic. non
maioris fortutis et fortitudinis ē tñinus
2° impōitionis q: aliqua negatio. cū igitur
negatio non possit habere viz supra
precedentē terminū ipsū cōfūdendo. igitur
a fortiori nec terminus 2° impōitio
nis habebit vim aliquam supra pceden
tem. et per oīs non trahit tñuz aliquem
ad talē suppositionē. oīa videt^r patere
cum non sit causa diuersitatis. Cōfir
matur q: tñus p^o impōitionis a pte pre
dicati non pōt trahere tñinū scdē impo
sitionis a pte subiecti ad talem vel talē
suppositionē. ergo. nec eō. patet oīa vlt
det causa diuersitatis. Cōfirmat se
cundo q: tñus scdē impōitionis pos
tus a parte subiecti nō pōt trahere ter
minū p^o impōitionis a pte predicati se
cūdm illaz opīonē. igit a fortiori qñ
ponit a pte p̄dicati tñus scdē ipōnis n
poterit trahere tñū pīme impōitionis
positum a pte subiecti. oīa patet q: ra
tionabile est q: tñinus maiorem viz ha
beat supra tñum sequentē q: pcedētē

Confirmatur 3°. q: tñ⁹ non maiorem
vim habet a parte predicati q: a parte
subiecti nisi inq̄stum aīa. per illum intel
ligit sic vel sic. cum igit intellectus sit i
differens concipere materialiter a pte
predicati sicut a pte subiecti. q: rē. Et sic
patet q: qua ratione pōt tñus a pte sub
iecti supponere materialiter sine tali ad
ditione propter determinationē p̄dica
ti eadē ratiōe pōt stare a pte p̄dicati ma
terialiter sine tali addito pp limitatiōez
subiecti vel determinationē eiusdē. et p
oīs hec erit bona conuersio quam ma
gister negat homo est spēs. species ē hō.

Confirmatur 4° quia sequitur op
positum illius regule que dicit. a 3° adia
cente ad h̄z adiacens in tñis non distra
hentibus est bona consequentia. Uel se
quitur q: dubia est. quia hec opinio con
cedit hanc propositionem Chimera est
nomē. Arguitur tunc sic. ergo chimera
est. vel consequentia est bona vel nō. Si
non habetur prima pars conclusionis.
si sic habetur secūda.

Ad hec respondetur q: fundamentū
illud est verum. Et ad primum argumē
tuz dicitur sicut ibi. Et ad pbatōnē cū
dicis segt q: illa eēt x̄a. Ois hō ē mascu
l⁹. et si ista oē aīal ē homo q: si illa sub
iecta dēfināt p p̄dicata solū subiecta sup
ponūt. p illis p qb⁹ dēfinant. Rñdet q:
p̄dicata nō dēfināt subiecta quocūq: i3
solū quo ad suppositionē gnālē. s. mālez
vel personalem. nec semp hoc faciūt s3
solū quando non sunt impedita. Unde
signum materialitatis additū subiecto
faceret ipsum stare materialiter inuito
predicato. vt dicēdo li homo est animal
et signum vniuersale vel particulare li
mitans ad suppositionem personalem
additum subiecto faciet ipsuz stare per
sonaliter etiam inuito predicato vt di
cēdo omne animal est genus. p̄re
dicatuz ergo determinat subiectuz quo
ad suppositionē personālē vel materia
lem deducto impedimento alteri⁹ signi

Cuius rō est. qz p̄dicatū est sicut forma. subm̄ x̄o est sicut mā modo mā limitat a forma ad tale vel tale cē. rē. Ad p̄m̄ igit p̄ solutō. qz dicēdo ois hō ē masculus p̄dicatū determinat subm̄ ad suppo- nem p̄sonalē. r̄ ēr determinatur subm̄ ad eandē suppoem p̄ illud signū ois sed qz rōne illi signi ois li homo distribuitur p̄ omni cōtento sub se. r̄ de quocūqz tali nō verificat p̄dicatum iō ē falsa. Si- m̄l'r dicendū est ad illam omne aīal est homo. Ad cōfirmatōem cum dicis illa esset x̄a. ois homo est spēs. negat. qz p̄- dicatū nō pōt dēfinare subm̄ ad suppo- nēdum maliter cū sit h̄ impedimētū d̄ li ois. Ad 2^m p̄ncipale cum dīr qz t̄min⁹ 2° impōis a pte p̄dicati posit⁹ nō h̄z ma- iorem vīm q̄ negatō. Dicīt qz v̄p̄ ē qz nullus est t̄min⁹ q̄ habeat maiore vīm s̄ t̄minos q̄s determinat q̄s negatō s̄ cōfō q̄s determinat. cum h̄ t̄n stat qz p̄dicatū possit habere vīm s̄ terminos p̄ceden- tes. qz illos determinat nec p̄ter h̄ nega- tio dīr minoris vis. Un̄ longe maior est vis negatōis s̄ t̄minos q̄s dēfinat q̄s ali- cui alteri⁹ t̄ini s̄ eisdem q̄s determinat. Ad p̄mā cōfirmatōem dīr qz t̄min⁹ p̄ impōis posit⁹ a pte subī nō trahit ad ali- quā suppoem terminū 2° impōis positū a pte p̄dicati. qz mā nō dēfinat formā. sed cō. r̄ iō termin⁹ p̄ impōis posit⁹ a p- te p̄dicati dēfinat terminū 2° impōis positū a pte subī ad aliquā suppoem vt- puta ad p̄sonalē. qz cum nō possit x̄ifica- ri de illo. nec p̄o fīgto mālī. nec formalī trahit ad portiore suppoem. Ad 2^m cō- firmatōem p̄ solutō qz l̄z termin⁹ 2° im- pōis positus a pte subī nō possit dēfina- re terminū p̄ impōis positū a pte p̄dica- ti ad aliq̄ suppoem. t̄n si poncret a pte p̄dicati pōt rō dicta est qz cum ex pte su- bī habet rōem materie. r̄ cōr determinā- bilis r̄ n̄ dēfinātis. ex pte x̄o p̄dicati rō- nem forme r̄ p̄oīs rōem dēfinat r̄ n̄ dēterminabilis. Ad 3^m cōfirmatōem nego maiorem. s̄ qz termin⁹ a pte subī l̄

p̄dicati nō habeat maiorem vīm nisi in / q̄tum p̄ illū aīa sic intelligit l̄ sic. imo et si aīa nō cōsideraret cū est ex pte p̄dicati h̄z rōem forme dēfinātis. r̄ cum est ex p- te subī h̄z rōem materie r̄ dēterminabilis Ulex est t̄n qz aīa h̄ intelligit. sed suū itel- ligere nō facit hoc. Ad 4^m cōfirmatō- nem cum dīr. segtur opp⁹ illi⁹ regule a 3° adiacēte ad 2° adiacēs valet cōia. Dī- negādo nec illud qd̄ dicīt est h̄z h̄z regu- lam assignatam. qz illa regula h̄z solū in- telligi in suppoē p̄sonali. nō aut t̄minis māl'r supponētib⁹. aut si vis intelligere iquacūqz intelligit de t̄mino nō mutan- te suppoem sed eodem modo supponen- te in ppōe de 3° adiacente r̄ 2°. qd̄ nō est ita hic. qz dicēdo chi⁹ est nomē li chime- ra supponit materialr. r̄ dicēdo chi⁹ est li. chi⁹ supponit p̄sonalr. sed bene valet. q̄ li chimera est.

Utrū 6° reg⁹ x̄a sit q̄ dic. Cuiuscūqz ppōis p̄dicatū est t̄in⁹ p̄ impōis. r̄ subz 2° tam subm̄ q̄s p̄dicatū supponit p̄sona- liter. vt dicēdo spēs est homo.

Entra hanc regulaz ar- guīt. r̄ p̄bo qz in ista ppōe li homo supponit mā- liter. Et arguo sic. In ista p̄positione ta- liter debēt termini supponē qualr ppō potest verificari. sed cum ppō possit ve- rificari p̄dicato māl'iter supponēte r̄ nō p̄sonalr vt p̄babo q̄ debet p̄dicatū sup- ponere materialr. r̄ nō p̄sonalr. cōia bo- na maior p̄z p̄ magr̄m in 5° regula q̄ dic qz dicēdo ppō est nomē li ppō supponit materialr. qz aliter ppō esset falsa. Ex q̄ p̄z qz vult qz termin⁹ supponat modo q̄ pōt verificari ppō. minor p̄batur p̄o 2° pte. s̄ qz si p̄dicatum supponat p̄sonalit̄ qz ppō nō potest verificari. qz cōuertit̄ in ista maligs homo est species que est falsa. p̄o p̄ma p̄batur. s̄ qz predica- to stante materialr p̄positio est vera di- cendo species est homo qz tunc⁹ esset optima cōsequētia homo est species. q̄ spēs est homo p̄ cōuersionem simplices

et antecedens est verum. ergo et consequens est verum. 2° sic stante veritate regule nulla propositio facta secundum regulam erit falsa. sed frustra ponitur regula. consequentia propositio autem probatur discurrendo in omnibus. ut species est homo. genus est animal et ita de alijs. omnes si falsae sunt. ut propter quare etc. 3° querit quod re magis sub supponat personaliter quam materialiter cum nullo modo propositio possit esse vera ut patet.

Ad hec breuiter respondeat. Ad primum dicunt quidam quod dicendo species est homo. propositio est falsa utroque extremo supponente personam. Unde dicit quod dicendo species est homo. si species potest capi dupliciter. scilicet denominatione et significatione. si denominatione dicitur species est dicere illud de quo predicatur hic nomen species denominatione et acciderat. et tunc palam est quod species est homo. personaliter capiendum si homo est illud de quo predicatur hoc nomen species est homo siue natura humana. cōis omnibus hominibus quod natura humana concretive sumpta est homo personam. scilicet. secundum. et plato. Si vero capiatur species per eo quod significat. est cōe in quantum cōe et sic species non est homo capiendum personam. si species est homo. quod personaliter capiendum si homo est quid singulare. et non cōe. primum capit magister. et non 2°. Et contra procedunt istae aliquae homo est species capiendum si species per eo quod denotat. Hec responsio vana est quod quero ab illis. quod est significatum for male istius termini species. aut sunt termini aut sunt res reales. Si dicitur quod sunt termini propter quod illa propositio est falsa species est homo. cum si species stet pro tali significato forma. si. quod nullus terminus est homo sumpto. si homo personaliter. si vero dicitur quod sunt res reales puta natura humana vel asinina etc. tunc illa est falsa homo est species. 3° magister respondet quod si species stat personam. ergo stat pro tali re reali. et si homo magister pro seipso termino et sic signat quod ille terminus homo est una natura velis quod est falsum. Item illud quod est species vel genus habet magister cum sit mixta est terminus uniuersus ut patuit in similibus et non velis

ut volunt realiste. Unde secundum magister ille terminus homo dicitur species. ille terminus asinus dicitur species et ita de alijs. Quod si species accipitur per his quod denotat accipitur per isto termino homo. vel per isto termino asinus etc. sed certum est quod est falsum dicere quod aliquis talis terminus sit homo personam. ergo sumpto si species per his quod denotat falsum est dicere quod species sit homo. Et sic propter quod non est in proposito magistri respondetur data. Alii rudes dicunt quod ista est vera species est homo et quod utroque extremum supponit personam. sed negant quod conuertatur sic aliquis homo est species siue aliquid quod est homo est species. Unde dicunt quod non potest conuertere

Hec ratio fatua est quod sine ratione aliqua. quod ubique est transpositio subiecti in predicatum et conuersio manente eadem qualitate et quantitate est conuersio simplex. sed hec est huiusmodi. ergo etc. Item quod illa sit falsa species est homo quod sub predicato cum stet deest nate. descendere disiectie ad sua. supposita et tamen descendus est falsus et isti sunt omnes homines. ergo species est iste homo. vel species est iste homo etc. immo quelibet ista res est falsa. ergo etc. Ideo aliter dico. et primo ad materiam dico quod propositio est falsa. et quod illud predicatum homo de necessitate supponit personam dicendo species est homo et non supponeret materialiter nisi adderetur signum materialitatis. tunc autem addito tali signo bene supponeret materialiter et esset propositio vera. quod autem supponat personaliter ratio tacta est in questione precedenti quia predicatum non limitatur nec trahitur a subiecto ad aliquam suppositionem. sed contra predicatum trahit et limitat subiectum ad talem vel tales illud ergo predicatum cum non limite ab aliquo stabit per potiori significato et sic supponet personam. subiectum autem stat personam quod limitatur ad tales suppositionem a predicato. nam cum non possit illud predicatum verificari de subiecto nec subiecto stare personam nec magister. trahit subiectum ad potiori suppositionem quia limitat ipsum

us ad li terminus. tamen. aliquid. quod non ē hō n̄ ē sup̄ius ad li finis qui non ē homo. Ad 4.^m r̄sum ē in suppositi onib⁹ cū determinat de sup̄e māli de terminata qz arg⁹ petit illaz materiaz. Et vide ibi. breuif tñ reuocabo ad mē tē vñ dico qz descēsus ē verus. r qz illa est ha. hoc hō est spēs vñ hoc homo est species. non qdē. put li hō supponit p sibi simili. vt puta pro li hō ibis. ppōni bus hō est species. hō ē aīal.

Utrum suppositio materialis sit danda.

Entra argui /

tur qz non rōibus. Petri de mā tua. qui negat hāc suppositionē. Et sup pono p̄stria. p^o qz terminus psonalr sumpt⁹ non ouertit cū sibi simili mālit sumpto. ita qz subiecta hāz sup̄dūz nō ouertuntur homo currit homo ē spēs. p³ qz aliud s̄gt li homo i vna illaz qd n̄ s̄gt in alia g nō ouertunt. 1.^m p̄suppo situm ē qz talis terminus hō materialr sumptus nō est spēs. p³ qz ille materia liter sumptus nō conuertitur cū illo p sonalr sumpto r cū ille psonaliter sum ptus sit spēs ille materialr sumptus nō erit spēs. 3.^m p̄suppositum nulla ē p positio q̄ habeat aliquam partem pp̄in quā q̄ n̄ sit aliqua ps oīonis p³ qz illa n̄ intelligitur ab aliquo. His p̄supposi tis arguit p^o qz hec non ē ppositio hō est species tento li homo materialiter pbat qz ps pp̄inquantō ē pars orōis g. nō ē propositio. tenet cōsequētia p 3.^m p̄ suppositum. antecēdēs pbat sic. Il lud qd ponit p subo. si li homo nō ē no men nec xbum nec altera ps orōis. g rē cōia t³ r totū aīis p³ p̄ter primā ptē q̄ p batur sic. li hō non ē cathegorema nec sincathegorema. g nō est nomen. cōia bo na. aīis probatur. qz n̄ sit sincathegore ma p³ qz nō sit cathegorema. pbat qz non ē finis cōis nec discretus. p³ qz nō sit discretus. qz nō sit cōis probat. qz nō

est species nec gen⁹ nec alter termin⁹.

2.^m arguitur sic. Ille finis hō māliter sumpt⁹ nō ouertit cū sibi simili psona liter sumpto. g cū sibi s̄it psonalit sū ptus sit species. ille materialr sumptus nō erit spēs. p illis indiuiduis. p qb⁹ hō psonalr sumpt⁹ nec. p alijs. g nullo est spēs. 3.^m sic. Impossibile ē aliqūē tmi num materialr sumptū de aliquo predi cari. sed precise eodē modo terminus ē spēs quo ē p̄dicabilis de aliquo. igitur non ē possibile tminuz materialiter sū ptū esse spēm. 4.^m illud qd ponitur p subo huius vocalis vel scripti cōplexi homo ē spēs. non plus s̄gt qz significet an impositionē alic⁹ talis termini. s̄ an impositionem illud qd ponit p subie cto non fuisset ps orōis. g nec nūc. 5.^m il lū qd ponit p subo illi cōplexi oīs ē si gnū non ē ps orōis. g p̄ idē nec aliquis terminus materialr sūptus est ps orō nis. cōia p³ aīis. pbat. qz demonstrato illo vocali vel scripto oīs qz ponit pro subo illius complexi. si illud esset nom̄ h̄ eēt pp̄ modos generales vel speciales ab ipositorē datos s̄ n̄ h̄z aliqūē modū ab ipositorē datū g rē. cōia p³ r m̄ioz. p bat qz ab ipositorē datū ē qz tal t̄m⁹ oīs si gnificet adiectiē solū aut vlt h̄ qz signi ficet se. si p̄mū p³ qz non stat materialr. nec ē subm. si 2.^m sequit qz oīs finis p̄ i tētōis eēt equocus r qz qz talis sup poneret psonalr. qz p eo qd s̄gt ab im positore. vel ex naturali intentione.

Sexto sequitur qz qz finis eēt 2.^m in tentionis. qz s̄gt se r suum significatuz. 1. distinctum a se. g ē 2.^m intentionis.

7.^m in isto complexo vocali omnem ē signum li omnem non est pars oratio nis. qz si s̄ eēt illa congrua. r per conse quens li omnem esset ibi casus recti. er go li omnem h̄z modum significandi re cti cōis est falsuz. qz non est ab imposito re. nec materialiter Et bis consequen ter p³ qz nulla ē sup̄o simplex qz si aliq̄ foret sit i aliq̄ tali mēali. hō ē spēs. i qua

terminus supponit pro intentione. Et arguitur quod illa non est propositio. quia si non est propositio omnis quod deducit ut prius. In oppositum est magis et omnes re grammaticorum. Dicitur. n. grammatici. Dicitio quicunque fuerit tibi materialiter est neutri generis et inclinabile nomen. Est et haec opinio in doctrinam valentium logicorum qui in scriptis suis asserunt suppositiones materiales. unde porphyrius affirmat quod homo est species. anima est generis. dicitur. n. In unoquoque predicamento sunt quatuor genera generalissima et quatuor specialissima sunt alia. scilicet genera subalterna. Et subdit. horum quatuor subalterna est generalissimum homo et specialissimum eo quod species solum corporis et hoc species quatuor sunt et generis corporis animati. modo certum est quod ille propositio non sunt vere in suppositione personaliter. sed in materiali et negantes materialiter. 3^a haec opinio repugnat sibi ipsi. et est si nullis opinionibus antiquorum negantium motum quos reprehendit philosophus per philosophorum dicitur. quod ne generis motum affirmat motum esse. nam negando motum mouet labia mouendo labia affirmat motum esse. Ita haec opinio negans suppositionem materiale affirmat eam. Nam in primo supposito cum dicitur quod terminus personaliter sumptus non conuertitur cum sibi simili materialiter sumpto. ita quod subalterna per ponitur non conuertitur. hoc currit homo est species. ceditur quod si homo in 2° supposito materialiter probatur quod si hoc in primo conuenit et si homo in 2° non supponit eodem modo ut dicitur quod in prima supponit personaliter in 2° materialiter. aliter ex 2° non esset ad propositum suppositum. Item in 2° pro supposito dicitur quod ille terminus homo materialiter sumptus non est species. ergo tu concedis ipsum posse sumi materialiter. et sic ceditur suppositionem materiale. Nec sufficiunt contra istam presumptuosam opinionem. Ad argumenta facilis est responsio non admittendo 2^{am} suppositionem. scilicet quod si homo materialiter sumptus non sit species quia sicut iste terminus homo personaliter sumptus est species ad istum hominem et ad illum. ita ille terminus homo materialiter sum-

ptus est species ad istos terminos hoc homo hoc homo. sicut. n. verum est quod iste homo est homo. ita quod hoc homo est si homo. Ex quo patet solo secundi et terti argumenti. Sicut 3^a suppositio est falsa sumendo partem orationis sicut ipse sumit per nomen verbo. Nam huius copulatio omnis homo est anima et corpus. 2^a propositio est oratio et tamen multe sunt partes. propter quod in ipsa quare nulla est pars orationis. Et ita conceditur quod aliqua est pars propinqua propositionis que non intelligitur ab aliquo non obstantibus his ut non videtur atur fuga ad omnia respondetur. Ad primam rationem admissis omnibus suppositis. nego quod haec non sit propositio: homo est species. Et ad probationem cum dicitur non est categorica nec syncategorema. sed non est nomen. negatur consequentia cum plures sint termini et nomina quorum nullum est categorica nec syncategorema. Et ulterius ad probationem per partis antecedentis cum dicitur nec est terminus communis nec discretus negatur immo est terminus communis. Ad probationem nec est species nec genus ergo non est terminus communis. per antecedens est falsum. quia est species. deinde consequentia nulla quia multi sunt termini communes quorum nullus est species nec genus. Ad 2^{am} negatur consequentia. Ad 3^{am} negatur maior. Ad 4^{am} nego antecedens. per illa parte valet quod illud quod ponitur per subiectum huius contrarii vocalis vel scripti homo est species non plus significat quam significabat ante impositionem. nam ante impositionem non significabat nisi se materialiter. sed iam significat se et quodlibet sibi simile ad placitum non quidem per impositionem immediate transiunt in illum terminum homo sed propter quandam impositionem communem ponentem quod terminus sumptus materialiter stat pro seipso aut sibi simili. Et si dicitur nulla est impositio qua possit materialiter supponere. dicitur negando imo fuit illa impositio cum terminus

secunde intentionis coniunctus termino per intentionis trahit illud ad suppositionem materiale. Ad quantum dico quod sub huiusmodi omnis est signum vel supponit materialiter et est nomen ideclinabile superius. Et cum dicitur per modos generales aut speciales ab ipso datos. Dico quod non videtur argueretur. unde ad hoc quod aliquid sit nomen non oportet quod sit tale per ipso factum ab aliquo uno. sed sufficit quod a tota comitate. nec requiritur quod ipso comunitatis gradus supra tale nomen sed sufficit quod supra aliud comitatus rationis. nec sequitur quod omnis terminus per intentionis sit equocum. nam superius dictum est quod per hoc quod signum se et alia a se distinctis rationibus. tamen quod non potest per talibus sit supponere. id est concluditur ipso esse equocum. Forte tamen non est per totum mortale cedere illud. Ad sextum negat contra. Ad septimum concedo quod in isto complexo omnem est signum licet omnis est pars orationis. quod est nomen ideclinabile et quod oratio est congrua quod tenetur sube et non adiective. et cum concluditur. si licet omnis habet modum signum notatiui concedo. et cum dicitur hoc non est ab ipso nec materialiter. igitur non habet modum illud. per quod non valet quod stat quod habuit a tota comitate non per impositionem transeuntem in ipso sed in alio. Et sic per solo ad arguendum illius magistri qui reputavit ista argumenta ita fortia quod credebat esse insolubilia.

Utrum diffinitio suppositionis personalis determinate sit bene data.

Entra Arguitur quod non quod aliquis terminus

stat determinate. et tamen non licet descendere diffinitio sub eo. si diffinitio mala consequentia tamen. patet. quod descendendo nullus differens ab ente est ens. licet ente stat determinate ut per secundam regulam magistri in capitulo pro maiori evidentia data per declarationem illius principii. Quicquid mobilis immobilis. et quod regula dicit quod si duo signa distributiva quorum unus est affirmativus et aliud negativus cadet super eundem terminum faciunt stare determinate.

et ista propositio est falsa cum contradictorium sit falsum. et tamen descensus est falsus diffinitive factus. et ista sunt omnia entia. si nullus differens ab hoc ente est ens. vel nullus differens ab hoc ente est ens. et ita dicitur. quod est falsa quod dictorium est verum. 2º ad idem sic dicendo. nullus homo est quilibet homo. licet homo a prepositi stat determinate quod cadunt supra ipsos duo signa quorum quodlibet habet vim distribuendi ipsos. si immobilis per illud principium. Quicquid mobilis immobilis stat determinate vel confuse terminum. sed non confuse terminum. quod non licet descendere diffinitum. ut per. si stat determinate et terminum non licet descendere diffinitive. ut per. si diffinitio mala. 3º sic dicendo. Quod differens ab ente non est ens. licet ente stat determinate per secundam regulam illius principii. Quicquid mobilis terminus. et terminum non licet descendere quod propositio est falsa et descensus falsus. quod propositio sit falsa per. quod equaliter isti. nullum differens ab ente est ens. quod descensus sit falsus per descendendo.

Ad hec sunt due opiniones respondentes una est quam sequitur magister in logica magna. Et est Albertus de saxonia. et Petrus matuanus et alii multi sequuntur. quod opinio tenet hanc regulam quod quicquid duo signa distributiva distribuendi cadunt supra aliquem terminum faciunt stare confuse terminum mobilis. et habet hanc regulam. per rationem ad omnia argumenta. quod in omnibus illis terminus assignabat stare determinate. stat confuse terminum. Et si hec opinio conditio sit per exercitationem terminum iuvenum arguo si ipsa sit. quod dicendo non nullus homo est animal licet homo non stat confuse terminum sed determinate. et terminum cadunt duo signa distributiva supra ipsos ut per. si. et contra tamen cum maiori. maior patet sic. Datis duabus propositionibus egpollentibus quod tunc supponit terminum in una et in altera. si iste due egpollent non nullus homo est animal. et aliquis homo est animal et licet homo in 2º supponit determinate. si et per supponit determinate. Alia est opinio magistri in hac logica prima. quod non tamen re alterius opinionis imo potest regu-

la3 oppositas scilicet quancumq3 duo
signa hñtia vi distribuēdi cadūt sup̄ ra
aliquē tñū aliqñ faciūt stare ofuse tñū
aliqui dñinate quā re^m declarat magr i
q̄tuor alijs regulis c^o p̄ maiori euidētia
Uide ibi. Et ule fgule idigēt limitatōe
vt dixim⁹ i suppoib⁹. Et hāc opinione
tenēdo respōdēd⁹ ē ad argumēta. Ad
p^m negat añs ad pbatōez of q^o dicēdo
nullū differēs ab ente ē ens. li ente sup̄
pōit ofuse tñū. 7 cū tu allegas regulā ma
gistrī in cap^o p̄ maiori euidētia. Qñcū
q3 duo sig^a distributiva cadūt supra tñū
nū eundē quoz vñū affirmatiuū 7 aliū
negatiuū faciūt stat dñinate. Dī q^o reg^a
itelligit sic. vt ibi declaratū ē. f. q^o cadat
immediate. ita q^o vñū illoz duoz signo
rū primo cadat in illū tñū. quat^r n̄ ē h
q^o li nullū pus cadit in li differēs q̄ i li
ente. An aut̄ hec glosa sit valida. vide i
fra i questione facta circa illas regulas.

Ad 2^m ofiml^r respōdet q^o li hō a pte
p̄dicati stat ofuse tñū 7 nō stat determi
nate. q^o n̄ immediate cadūt illa duo signa
s̄ ipsum. Cū aut̄ pbat^r q^o n̄ stat ofu^r tā
tū. q^o nō l3 dñēdi sub eo dñiūctim ne
gat oñia bene tamē valet non licet dñē
di dñiūcti q̄ non stat ofuse mobil^r sed
non valet q̄ nō stat ofu^r. q^o stat ofuse i
mobil^r. Et si dicēs q̄ nullū illoz signo
rum facit stare immobiliter. q̄ male dī
q^o stat ofuse immobiliter. negat oñia. l3
n. nullū illoz signo^z faciat stat imobi
liter ambo tñū simul faciūt stare imobi^r

Ad 3^m ofsimil^r dicitur q^o li ente stat
confuse tñū pp̄ idē q^o illa duo signa non
immediate cadunt.

Utz diffinitio. suppois psonal ofu^r
tñū mobilis sit. bene data.

Entra aliquis

terminus stat ofuse tñū mobi
liter. 7 tñū non licet dñēdi sub eo dñiū
ctis. ergo diffinitio mala. consequentia
t3 añs pbat^r. q^o dicēdo. hō non ē ois
hō li hō a pte p̄dicati stat ofuse tñū vt p

babo. 7 tamen dñensus dñiūctim fa
ctus ē falsus. f. iñi nō sunt oēs hoies.
q̄ hō nō ē iste homo vel ille hō. 7c. 2^a
ē falsa. q^o dñictorium ē verum. f. ois hō
ē iste hō vt iste hō. vt p3 p̄ exponētes q^o
tñū li hō a pte p̄dicati stat ofu^r tñū mobi
liter pbat^r q^o qñcūq3 duo signa hñtia vi
distribuēdi cadūt s̄ eundē tñū talis tñū
nus n̄ pōt stare distributivē. vt q̄ stabit
dñinate vt ofu^r tñū. q^o nō dñinate argu
tur sic. q^o equaler hūc. nō ois hō est ois
hō l3 li hō a pte p̄dicati stat ofu^r tñū. q^o
duo signa hñtia vi distribuēdi cadūt s̄
ip3 7 vñū ipedit fliquū. Deide li ois po
sitū a pte s̄iecti ofu^r dñiūctim vt p3 p̄
magistr^r. q̄ stat ofuse tñū. q^o equaler il
le p3 q^o ille ois ē ois hō. ois homo nō ē
ois dñict^r. q̄ p̄posita negatione p̄ equa
let. q^o stat mobiliter p3 q^o nullū signo^z
facit stare immobiliter q̄re 7c. Cōsimi
liter potes arguere dñiūctim. non ois hō ē
ois hō. 2° sic dicēdo. Tu n̄ es ois hō.
li hō stat ofuse tñū mobiliter. 7 tñū l3 dñ
scēdi dñiūctis sub eo. q̄ diffi^r mala. oñia
t3 cū minor. q^o dñensus ē falsus. 7 iñi fē
oēs hoies. q̄ tu nō es ille hō vel iste hō.
illa ē falsa. q^o dñictoria ē vā. f. tu es iste
homo vt ille hō 7c. mai⁹ pbat^r. q^o cū
i illa homo nō ē ois hō. li hō a pte p̄dica
ti stat ofuse tñū. q̄ a simili h̄ dicēdo. tu n̄
es homo stabit li hō ofuse tñū. 7 cū nul
lū illoz signorum faciat stare immobi
liter. q̄ stabit ofuse tñū mobiliter. 3°
sic dicēdo. ois hō differt ab oī homine
li homine suppoit ofuse tñū mobil^r vt p
babo. 7 tamē nō l3 dñēdere dñiūctis l3
copulatiū. q̄ diffi^r mala oñia tenz cum
minori. q^o dñensus dñiūctis factus ē fal
sus. cū tamē illa p̄positio tu n̄ es ois hō
sit vera 7 iñi fē oēs hoies. q̄ omnis hō
differt ab hoc hoie vel ab hoc hoie. 7c.
modo ista ē falsa. q^o 3° exponēs ē falsa
f. omnis homo non est hoc vel hoc. im
mo ois hō ē hoc vel hoc. ergo alia que ē
contraria huius ē falsa. sed q^o stat con
fuse tantum mobiliter probatur. non

ditionalem cum magister dicit q^o nota
 conditiois confudit immobiliter i ordine ad to-
 tam conditioalem. dicit. n. magister i 8° arg^o
 secundi dubij principalis sue quadrature d
 claras hoc q^o idē finis pōt hēre diuersa
 suppoēs si consideret vt ē ps categorice
 et si consideret vt ps hypothetice. Nā dicēdo
 si hō currit aial. currit tā li hō q^o li aial
 stat determinate vt sūt pres categorice
 ce stat autē confuse immobiliter vt sūt pres
 hypothetice. 2° q^o dato q^o adhuc descē-
 dat suo mō. s. sub ante et ante sit. adhuc
 descēsus valet. q^o bñ seq^r si hō ē aial ē.
 et isti sūt oēs hoies et ista sūt oia aialia. g
 si iste hō vt ille hō vt iste hō rē. ē h vt h
 vt h aial rē. ē Alij dicūt q^o sub subo
 antis. valet descēsus grā mē. n. autē grā
 forme. q^o nō valet i oibus similib^o i fō
 ma. Cū nō v3 descēsus i conditōalib^o affir-
 matiuis q^o ptes sūt negatie. vt dicēdo. si
 hō nō currit risibile nō currit nō l3 descēdi
 sub li hō q^o nō seq^r sic arguēdo si hō nō
 currit risibile nō currit. et isti sūt oēs ho-
 mies. g si iste hō vt ille hō vt iste hō rē.
 nō. currit risibile nō currit. q^o aīs ē vez
 vt p3 et aīs fl3. q^o aīs ē vna conditōal^o cu-
 tus oppositū ontis stat cū ante vt p3. g
 rē. Nec rñsio ptim bñ rñdet partim
 male. bene. quide3 quia dicit gratia ma-
 terie et non gratia forme. male vero
 quia nō assignatur instantia i similibus
 in forma. quia ille due conditionales nō
 sunt similes in forma. neq3 descensus fa-
 ctus sub secunda conditōali est simi-
 lis in forma descensui facto sub prima
 conditōali. quia ad hoc q^o aliqua cōse-
 quētia sit simil^o i forma alteri requirūt due
 conditiones s3 magist^r i p^o cap^o ontia-
 rum. p^o q^o sit similis modus arguēdi i
 vtraq3. Secunda q^o antia et oia sint
 filia quo ad suas ptes. s. q^o hēat cathego-
 ricas ontis i forma. Categorice autē sūt
 ontis i forma s3 magist^r p^o cap^o cōnarū
 q^o sūt eiusdē q^olitas et q^ontitat^o vt pter
 q^ontitatē de eodē extremo simplici l^o cō-
 posito. modo p3 q^o ille due conditōales nō

sunt similes. probatur per magistrum
 loco allegato q^o ad h^o q^o due ipot^o sint
 filies requirūt q^o eaz ca^o et note sint filies
 q^ol^o non est hic. vna enim illarum conditō-
 onaliū est ex categoricis affirmatiuis.
 altera hō ex negatiuis. categorice autē
 affirmatiue et negatiue nō sūt simil^o for-
 me s3 magist^r loco allegato q^ore rē. Jō
 aliter dicēdū ē. s. q^o descēsus tenet gra-
 tia materie. non autē grā forme. Gratia
 materie tenet q^o consequens ē necessa-
 riū. gratia hō forme non t3 q^o nō v3 talis
 descensus in oib^o similib^o sic arguēdo
 i forma. Et do instantiam. q^o nō l3 descen-
 dere sub subo ontis huius conditōalis si
 hō ē aial ē. et ista sūt oia aialia g si hō est
 h aial vt h aial vt h aial rē ē. p3 q^o aīs
 ē vez et ontis falsū. q^o ontis ē vna conditōal^o
 cui^o oppositū ontis stat cū ante. q^o bñc
 ad cētū annos aīs erit vez et ontis falsū.
 Similr nō l3 descēde de subo antis si oī
 stribuat. q^o nō valet oīs hō mouet si oīs
 hō currit. et isti sunt oēs hoies. g oīs hō
 mouet si iste hō currit. et oīs hō mouet
 si iste hō currit. et sic de singulis p3 q^o ontis
 ē falsum rē. Et si arguis q^o descēsus
 fact^o nō ē similis i forma alteri q^o non ē
 similis modus arguēdi descendere sub
 ante et descendere sub ante. quare rē.

Dicitur q^o descēsus factus ē similis
 in forma alteri. Et cū tu dicis q^o descēde
 re sub ante et descendere sub consequēte
 nō est similis modus arguēdi. Dicitur
 q^o l3 non sit absolute similis modus ar-
 guēdi ē tamen similis merito note cō-
 ditionalis q^o subiectum cōsequentis ita
 confunditur immobiliter a nota conditō-
 nis sicut subiectum antecedentis. g pa-
 ri rōe si liceret descendere de forma sub
 vno liceret sub altero. Et si nō l3 de for-
 ma sub vno n3 l3 sub altero l3. Et h est
 q^o i suppoib^o pollicet^o sū declaraf. Et h
 rñsio vt cōformior intētiōi magist^r i. 18.
 argumēto secundi dubij principalis q^o-
 drature. q^o sicut tetigimus in suppoib^o
 rō q^o sicut subm antecedētis nō distri-

butum stat immobiliter ita consequeretur
subz nō distributū stat immobiliter. et si sub
iectū autis nō stat mobiliter. et nec sub
iectū autis stat mobiliter. Ad simili nō ē
maior rō q̄ sub subiecto autis liceat de
scendere q̄ sub subo autis. sed nō l̄z descen
dere sub subo autis. et neq̄ licz descen
dere sub subo autis. q̄a forme dico nō
gratia materie. Ad 2^{am} arg^o r̄spōdet
qdā rudes q̄ sub p̄dicato reduplicatīe
nō valet descensus dicēdo for. inq̄tū
hō ē animal. et ista sunt oīa aīalia. et for.
iq̄tū hō ē hoc aīal v̄l hoc aīal quia aīa
erit v̄z. hinc ad cētū annos et oīs flm
q̄ oīs erit falsum hinc ad cētū annos
notum est. sed q̄ aīs erit verum. p̄ p̄
te ē notū ē. p̄ 2° dicāt q̄ et v̄z ē. q̄ tē
demonstratur aīalia q̄ erūt tūc. et nō q̄ s̄t
nūc. certum est q̄ ista est vera hec sunt
omnia aīalia hinc ad cētū annos. dmo
strādo aīalia q̄ sūt tūc. Ista rō ē plus
q̄ rudis i dicē^o aīa. eē v̄z. hic ad cētū
ānos p̄ q̄ i^o. p̄pō ista sūt oīa animalia
demonstrando animalia p̄sentia non
est eadem formaliter cū a^o ista sunt oīa
animalia demonstrando animalia futu
ra hinc ad cētū annos quia variato
significato variatur propositio forma
liter cū forma propositionis sit respe
ctus ad significatum. modo notum est
q̄ ista propositio ista sunt omnia anima
lia demonstrando animalia que sunt d̄
presenti que est pars antecedentis hinc
ad cētū annos erit falsa demonstrā
do eadem q̄ aliter propositio non esset
eadem. Deide p^o pars autis ē ista hic
ad cētū annos. s. sortes inq̄tū hō ē ani
mal. q̄ p^o exponēs erit falsa. s. sortes est
homo. et etiā 2°. s. sortes ē animal. quia
tunc sortes non ē q̄ non ē hō n̄z aīal. p̄o
ristice sēper loquor. Itō aliter r̄spō
dēdū ē ad argumēta v̄l dīxi i sup̄pōib^o
s. q̄ nō l̄z descēdi sub p̄dicato redupli
catīe. q̄ descēdendo descēsus ē falsus
cū antecedēs sit v̄z et consequēs fl̄z. v̄l di
cēdo for. inq̄tū hō ē aīal. et ista sunt oīa

animalia. ergo sortes inq̄tū homo est h̄
animal v̄l hoc animal r̄c. q̄ antecedēs
sit verum tunc p̄s. q̄ consequēs sit falsū p̄
batur quia 3° exponens est falsa que est
ista et si aliqd ē homo illud est hoc aīal
vel h̄ aīal r̄c. q̄ ista est vna conditōalis
cuius oppositū consequētis stat cū ante
cedente. et est falsa probo antecedens. q̄
oppositum consequētis tūc stat cū antece
dēte quādo ex antecedēte et opposito
sequentis sit vna copulatiua possibilis
aliquid est hō et illud non ē h̄ aīal vel h̄
animal r̄c. demonstrando oīa animalia p̄
sentia. nō dico tamen q̄ sit h̄a nūc illa
copulatiua l̄z possibilis q̄ potest esse h̄a
v̄l hinc ad cētū annos q̄re r̄c.

Utrum diffinitio suppositiōis per
sonalis distributiue mobilis sit bñ data.

Entra aliquis

terminus stat distributiue mo
biliter et tamē nō l̄z descēdi sub eo copu
latiue. ergo diffinitio mala consequētia t̄z
antecedēs p̄batur q̄ dicēdo differens
ab ente nō ē ens. ista. ē h̄a q̄ cōtradictō
rium est falsum. s. omne d̄ns ab ente ē
ens v̄t p̄s p̄ exponētes. et li ente stat di
tributiue mobiliter v̄t patet et tamē de
scēsus est falsus et ista sunt omnia entia
ergo differēs ab h̄ ente nō ē ens et diffe
rēs ab hoc ente nō ē ens et sic de singul^{is}
imo quelibz istarum est falsa q̄ d̄dicto
rius ē v̄z. s. omne differēs ab hoc ente
ē ens v̄t p̄s p̄ exponētes quare r̄c. 2°
sic Nō oē differēs ab ente nō ē ens. ista
ē h̄a q̄ d̄dictoriū ē falsum. s. oē differēs
ab ente ē ens. v̄t p̄s p̄ exponētes. et li en
te stat distributiue mobiliter v̄t p̄s q̄ s̄t
tria signa distributiua mobiliter caden
tia sup̄ ipsū et tamen non licet descēdi
copulatiue sub eo quia descēsus falsus
est. et ista sunt omnia entia. ergo nō om
ne differēs ab hoc ente est ens. et non
omne differēs ab hoc ente est ens r̄c.
modo quelibet harum falsa est. quia cō
tradictoria est vera. Tercio sic dicē

do non nullum differens ab ente non ē
ens ista est vera. quia equivalet isti dif-
ferens ab ente non est ens per illam re-
gulaz. pte postq sub alter. et tamen li en-
te stat distributive mobiliter vt patet
et tamen licet descēdi copulatiue qz de-
scēsus ē vt patet qre. rē. 4° sic dicē^o
vidēs oēm hoīez nō est aīal. i. est vera
qz dīctoria ē falsa et li hoīez stat distri-
butiue et tñ nō l3 descēdi copulatiue qz
descēsus falsus ē vt p3 quare rē.

Ad hec rīdet. Ap^m negat aīas Ad
pbatōnem dī qz li ente stat distributi-
ue immobili. iō nō licet descēdi h3 aut qz
stat immobili ab illis duobus signis
sīl. licet a nullo illoz. Et si dicat qz
negatio nō h3 vīz supra terminū pcedē
tē. g non h3 vim immobilitandi. Dicat
qz vēr ē qz non h3 vim distribuēdi et ne-
gandi supra pcedētem terminū sed ali-
qz vim h3. i. immobilitandi de se nō h3 vīz
immobilitandi sed cū alio. vt in illa vidēs
omnem hoīez nō ē aīal li hominē stat di-
stributiue immobili. et nō l3 descēdi i-
mobilitat aut ab illis duobus signis si-
mul. et a nullo diuissim.

Ad 2° et 3° similiter respōdetur. qz
li ente in illis stat distributiue immobi-
liter et ideo nō licet descēdi.

Ad 4° similiter p3 rīo qz li hominē
stat immobili iō nō l3 descēdi qre rē.

Utz illd pncipiū sit vēr qzqd mobi-
litate immobili. immobilitate mobilitatū.

Entra Nullū

simile destruit suum simile. cr-
go vnū signū distributiū nō destruit
distributiōē alterius tenz oīa. qz vnū
signum distributiū ē sīle alteri et aīas
p3. Cōfirmatur qz oīs res p quas cās
oritur p eas augetur. 2° et bīcorum. sed
distributiō orit^r p signum distributiū
g auget p signum distributiū. 2° sic
sicut se h3 signū immobilitās ad imobi-
litās. ita se h3 mobilitās ad mobilitas
s3 signū immobilitās nō destruit mobilitatē

tōez factā p aliō signū immobilitās. g nec
signū mobilitās destruit mobilitatē oēm
alēi^o oīa nō cū maior. minor. pbat qz dī-
cēdo si necessario hō currit necessario
aīal currit. tā li hō qz l3 aīal stat vī^o imo-
biliter nō obstante qz sint duo signa im-
mobilitatis. i. nota conditionis si. et li
necessario. Cōfirmatur qz omne simi-
le adauget suū simile. 3° sic. qz si sic ēēt
h^o p tanto esset qz vnū signū ipedit^r ali-
ud. s3 d. aut ē equalē vīz h3 cū alio aut
inequalē. si equalē vnū nō ipedit aliud.
qz ab equalibus non puenit actio. Si i
equalē qd h3 maiorē vim supabit aliō
et nō econtra quare rē. Cōfirmat qz
signū pcedens nō ipedit a sequenti. qz se-
quēs nō h3 vim supra pcedētem qre rē.

4° sic dicendo tu es oīs nullus hō. li
hō stat distributiue et tamen duo signa
hntia vīz distribuēdi cadunt supra ipz.
ergo pncipiū falsum. nota oīa cū mī-
nor. maior. pbat. qz sensus ē qz tu es
omne illud qd nō ē homo. Cōfirmat
qz dicēdo omnis vī^o omnis hō currit li
hō stat distributiue. et tñ duo signa distri-
butiua cadunt supra ipsum.

Ad hec respōdetur Sed p rōe aduē-
te sūdamētū illius pncipij. Unde qdā
dicūt qz quādocūqz i p pōe ponūt duo
signa habētia vim distribuēdi sp vnū ē
negatiū vī^o saltē icludit negatiōē vt
ē li differēs. s3 qz negatio destruit qzqd
inuenit ideo signum negatiuum siue in-
cludēs negatiōē destruit mobilitatē al-
terius et iducit oppositū. i. immobilitatem
duo autē mere affirmatiua nūqz cōgrue
sīl ponūt s3 icōgrue vt oīs homo cur-
rit. iō apparet rō illius pncipij.

Hi peccant iudicio meo dicentes qz
quādocūqz in propositione ponuntur
duo signa habētia vim distribuēdi
eundem terminum qz vnum est negati-
uum vel inducens negationem. nam di-
cēdo glībet asinus cuiuslibz hominis
currit h sunt duo sig^a habētia vim di-
stribuēdi eundem terminum. i. li hoīs

qz quodlibet illorum p se sumptum distri-
bueret quoniam dicēdo quilibet asin⁹
hominis currit li hominis stat distribu-
tue cum sit determinatio termini stat⁹
distributue. z dicēdo asinus cuiuslibet
hominis currit ē li hominis stat distri-
butue. z tamen ambo sunt inere affir-
matua. Item quando affirmatiuum
precedit z negatiuum sequitur. vt dicē-
do omne differens ab ente est ens. qūo
ē verum qz negatiuum destruat distri-
butionem affirmatiui. qz nullam distri-
butionē inuenit ante. se immo signum
affirmatiuum destruit tunc distributō-
nez negatiui z tamen illud affirmatiuum
non includit negationem. ergo isti non
reddunt vniuersaliter causam quando
duo signa inere affirmatiua cadunt su-
pra eundem terminum vt dicēdo qui-
libet asinus cuiuslibet hominis currit.

Secundo qz non reddunt causā quā-
do affirmatiuum precedit negatiuum vt
dicēdo omne differens ab ente ē ens.

Ideo aliter dicēdum puto. s. qz sicut
ex natura sua si est in mente. ex ipositio-
ne aut sicut si est in voce vel in scripto
signum habet distribuere terminum nō
distributum. ita habet remouere distri-
butionem termini distributi siue tale si-
gnum negationem includat siue non. z
ideo siue ambo affirmatiua sint siue am-
bo negatiua. siue sit vnum affirmatiuum
z aliud negatiuum. siue negatiuum pre-
ponatur affirmatiuo siue e contra. sem-
per duo signa cadentia super eundē ter-
minum immobilizat idest faciunt stare
non distributue. Ad primū ergo di-
cunt qz nullum simile destruit suū simi-
le vel accū sui similis per se. per acci-
dens tamen potest. sicut vna cādela ac-
censa liquefacit aliam. z ex consequenti
extinguit illā. ita vnum sig⁹ distributi-
uum destruit distributionez alterius ex
eo so⁹ qz ambe distributiones non pūt
recipi in illo 3°. Ego credo qz vnum si-
gnum distributuum destruit distribu-

tōez alteri⁹ p se. qz facit h ex natura sua
qd aut inē ex natura sua p se. inē. g. rē.
Iō aliter dicere. Pro quo aduēte vt ta-
ctū est qz qdlibet signū distributiuū eque
p⁹ habet duplicem vim. s. mobilitatē. s.
distribuēdi z imobilitatē idest remouē-
di distributōez. Vñ si esset possibile qz
duo signa ponerētur fm viz distribuē-
di ambo. distribuērēt. s. qz qū sit ponū-
tur sp vñū ponit fm vim distribuēdi il-
lud. s. qd non inuenit terminū distribu-
tū. aliud aut ponitur fm vim destructi-
uā distributōis. iō nō distribuit. termi-
num. Ad formā g argumēti cū dī qz
nullū sile destruit suū simile. dī qz vez
ē in his que principat⁹ hnt viz constructi-
uā solū. Si hnt vim ē destructiuā non
valet vt hic. Ut al⁹ dī. z ad idē vēit
qz nullū simile destruit suū sile fm qz
ē sile. si aut destruit hoc ē fm qz ē dissile
vñ si p⁹mu signū distributiuū destruit dī
distributōez alteri⁹ h non ē fm qz ē ei sile
sed fm qz ē ei dissimile. qz p⁹mu ē fm viz
destructiuā distributōis. 2ª aut fm viz
constructiuā distributōis quare dissimi-
lia sūt. Et aiū me⁹ letat⁹ ēi hac rōne

Ad affirmatiōem cū dī. Qis res p qz
cās orit p eas augetur Dicūt qz vez ē si
ē apta nata augeri. Si aut nō ē apta nata
augeri vt hic i pposito non augetur.

Ad 2ª nego maiore. z rō ē qz signū
mobilitās hz duplicē vim eque p⁹. Vñ
constructiuā distributōis. alterā destructi-
uā distributōis. imobilitās aut hz tantū
vnā itelligēdo p imobilitās illud qd tu
intelligis i arguēdo. illud. s. qd facit sta-
re imoblr. qre rē. Ad affirmatiōez dī
qz oē sile aduaget suū sile si ē aptū natū
augeri. h at nō ē sic. qre rē. Ad 3^a dī qz
lz absolute eqlē vi hēret vt tū in ppōe
se p⁹ maiore vi hz qd hz. vi destructiuā
qz 2^a qd hz viz constructiuā. Ad affir-
tōez ccedit qz signū pcedēs nō ipedit a
sequēti. g. distribuit. negat oīa. qz i tali
ppōe ponit fm vim destructiuā distri-
butōis. nō aut constructiuā

Ad quartum dicunt quidam ad pau-
ca respicientes qd li bō stat distributive.
Iz nō est pncipiū datū. qz intelligit qn si
gnū negatiuū pcedit affirmatiuū. r nō ē
sicut hic. Contra hos nolo arguē ne di-
cas qd sim mor^o passiōe. tu vides mani-
feste qd negāt pncipiū illd. Jō dō alr
.s. q illa ppō ē icōgrua. r ad istā nō hēt
logicus rñdē. qz p̄supponit grāmāticaz.
si autē hēret rñdē dicēt qd li bō staret de
terminate. Ad cōfirmatōez dī qd nuga-
tō ē. qre rē. Utz ille qtuor regule de
clarantes illud pncipiū. Quicqd mo-
bilitat imobilitatū imobilitat mobilita-
tū. &c. sint. Prima regula. Si duo sig-
affirmatiua. cadūt supia. cū dē tī^o faci-
unt stare determinate. 2° regula. Si
vnum fuerit affirmatiuū r reliquū ne-
gatiuū. itez faciūt stare dērmiate. 3°
regula. r si ambo fuerint negatiua r i-
mediate cadāt itez faciunt stare. dētia-
te. 4° regula si ambo sint negatiua r
mediate cadant faciunt stare confuse
tantum.

Contra primas

arguit dicēdo. Qd dñs ab en-
te non ē ens li ente non stat dērmiate vt
pbabo r tñ cadūt sup ipz duo signa. di-
tributiva affirmatiua. g p^a regula fal-
sa. cñā nō mīori. maior pbat qz ppō ve-
ra est. cū equalit isti. nullū dñs ab ente
ē ens r tñ si staret dērmiate li ente dicēt
disiunctiue dēscēdē sub eo r tñ dēscēdē^o
ē fls r i^o sūt oīa ētia. g oē dñs ab h^o en-
te nō ē ens. r sic de alijs. r pz qd dñs ē flz
2° sic glz asinus cuiuslibz hoīs currit li
hoīs nō stat dērmiate r tñ cadūt duo
signa affirmatiua s ipz igit fglā fl^a cō-
sequētia t3 cū mīori. qz qdlibz illoz p se sū-
ptū distribueret li hoīs. maior pbat. r
pono ī casu qd glz bō hēat vnum asinū
q nō currat. r vltra hoc qd sint tres asini
totius cōstatis hoīuz q currāt. tūc ppō
ista ē vera glz asin^o cuiuslibz hoīs currit.
vt pz exponēdo si mō li hoīs staret dēi-

nate liceret dēscēdē disiunctiue ad sua
supposita. r tñ dēscēsus ē falsus r isti sē-
oēs hoīs. g asinus istius hoīs currit. r
glz asin^o isti^o hoīs currit r si de singul.
pz qd quelz hāz est falsa.

Contra secundā

regulā arguit sic dicēdo. Nul-
lū differēs ab ente ē ens li ente nō stat: dē-
terminate vt pbabo r tñ cadūt duo si-
gna super ipsū. vnu affirmatiuū r aliud
negatiuū. g regula fl^a. cñā nō cū mīori
maior pbat. qz si staret dērmiate lice-
ret dēscēdē disiunctiue sub eo. qd ē flz
qz ppō illa &a ē vt pz. qd dīctōriū ē flz
r tñ dēscēsus ē falsus r ista sūt oīa entia
g nullū differēs ab hoc ente ē ens r sic
de singulis pz qd glz ē falsa qre rē. 2°
sic dicēdo bō nō ē oīs bō li bō a pte p̄di-
cati nō stat dērmiate vt pbabo. r tñ ca-
dūt duo signa sup ipz qz vnu ē affirma-
tiuū r aliud negatiuū. g regula falsa. cñā
tia nota cū mīori. maior pbat. qz illa p-
pō bō nō ē oīs bō equalz illi nō oīs bō est
oīs bō. vt pz p istam regulā p̄re dīc. r
ī ista. li bō a pte p̄dicati stat cōfuse tñ. g
r i altera stabit sūtr. 3° sic dicēdo nul-
lus bō ē glz bō li bō a pte p̄dicati nō stat
dērmiate vt pbabo r tñ duo sig-
cadūt s ipz. qz vnu ē affirmatiuū r aliud negati-
uū. g re^a fl^a. cñā t3 cū mīori. maior pba-
tur qz si staret dērmiate liceret dēscēdē
disiunctiue sub eo qd ē flz. qz ppō i^o ē &a
r tñ dēscēsus falsus. r isti sē oēs hoīs.
g nullus bō ē iste bō vt nullus bō ē ille.
bō r sic de singul vt pz quelz ē falsa.

Contra 3° re^a arguit sic dicēdo bō
nō ē nullū aīal. li aīal nō stat dērmiate vt p-
babo r tñ cadūt s ipz duo signa negati-
ua imediate. g reg^a fl^a. cñā nō cū mīori
maior pbat. qz i^o ppō equalit isti nō oīs
homo ē nullum aīal. vbi aīal stat cōfuse
tantuz. g r i altera stat similiter.

Secundo sic dicēdo non nullus bō ē
animal li homo nō stat dērmiate. vt pro-
babo. r tamen cadunt duo sig^a negatiua

Entre quar /

Ad hec quidam respondent q̄ regu/

Ad primū. n. dī q̄ li ēte stat cōfute tū

mētē magistri in 2^a regula ubi magi-
 dat hoc exemplū tu non differat ab ho-
 mine et vult qd li hō stet determinate p
 istam regulam. cū tamē ista duo signa n̄
 cadant immediate s̄ li homine fm intel-
 lectum datū qd li non immediate cadit
 s̄ li differēs et differat. quare rē. Ad h̄
 dici potest qd exemplū requiritur ma-
 nifestatio et non significatio et ideo ultra
 illud exēplū posuit aliud. s. n̄ qd homo
 currit. Vel dicatur qd in ppositioni-
 bus singularibus n̄ refert an immedia-
 te vel mediate in alijs aut si ille debet cō-
 tinere veritatē debet immediate cadē.

Vel dicatur qd hoc n̄ ē contra limita-
 tionem ponimus enim limitationē re-
 gule declarantes in qbus sp̄ valeāt re-
 gule. et dicimus qd qn̄ immediate cadunt
 sp̄ valēt si at̄ valēt qn̄ n̄ immediate cadūt
 h̄ non ē contra nos qd non dicimus. s̄ rē
 um. Si autem dicerēs quando ergo il-
 la duo sig^a non immediate cadent quo-
 cognoscemus an stet determinate an n̄
 cū quandoq; faciant stare determinate
 quādoq; non. Dicendū qd cognoscim⁹
 a posteriori ex hoc qd qn̄q; licebit descē-
 dere disunctiue qn̄q; non

Utrū oē s̄m supponat p illo p q suū aūs

Entra. Argui

tur qd sic. qd si nō maxime eēt p
 pter relatiuum diuersitatis qd non sup-
 ponit pro eodem. sed arguitur qd nullū
 sit tale relatiuum diuersitatis vt volu-
 it Petrus mantuanus. et arguitur sic.
 Omne relatiuum supponit p illo qd refert
 sed oē relatiuum refert suū aūs. s̄ rē.
 pbatur maior. qd da oppositum qd non
 supponat p illo qd refert. et cum suppo-
 nere sit sig^a et referre sit r̄presētare n̄
 sig^aret illud qd r̄presētaret qd implicat

2° sic. Qd relatiuum est an late rei re-
 presentatiuū. s̄ est sig^a sui aūtis. ergo
 potest supponere p illo qd sig^a. s̄ qd
 relatiuum sig^a aūs. s̄ oē relatiuum pōt
 supponere p aūtē. 3° sic. Relatiuum

nihil sig^a nisi qd ab aūtē r̄ciplat. s̄ n̄ sup-
 ponit p alio. et cōter nullū ē relatiuum di-
 uersitatis. qd si esset supponeret p alio.
 cōtra tenet. aūs probatur qd relatiuum po-
 sitū p se sine aūtē nihil sig^a. Confir-
 tur qd isti termini alius et reliquos i isti
 ppositionibus v̄z. homo currit et alius
 sedet. vñ hō currit et ali⁹ disputat. n̄ s̄fe-
 runt istū finem vnus homo. qd per idē
 isti termini differēs et diuersus in. istis
 pōibz. vnus homo currit et diuersus
 disputat. homo currit et differēs dispu-
 tat eēt finis relatiui. 4° sic. In hac
 pōe vnus homo currit et alter dispu-
 tat p eodē supponit subm 2° et p^o ponē-
 do qd oīs hō currat et omnis homo di-
 sputet s̄ rē. Imo p eodē verificat qd p
 omni boie in viraq;.

Ad hec r̄ndet. Ad primum concedo
 qd est maxime p relatiuum diuersitatis
 Et ad probationem in oppositū negat
 maior. s. qd omne relatiuum supponat p
 illo qd refert Et ad probationem ne-
 go cōtra. qd arguit ab inferiori ad suū
 superi⁹ negatiue n̄ supponit p illo qd nō
 sig^a illud. Ad 2° concedo cōtra primaz
 et nego 2^{am}. Ad probationē negat ma-
 ior. Unde relatiuum vnum significat i re-
 ctor aliud i obliq solū p illo qd sig^a in
 recto pōt supponere. vt dicendo vñ hō
 mo currit et alter disputat. li alter sig^a
 vnum alium ab vno boie currente.

Ad 3° respondet negando aūs si in-
 telligitur qd non sig^a nisi aūs. Si aut in-
 telligitur qd nihil sig^a nisi mediāte aūtē
 conceditur. et tūc negat cōtra. Ad confir-
 mationem negat similitudo. Ad 4°
 dī negando qd supponit p eodē immo
 aūs i prima supponit p boie currente.
 in secūda relatiuum supponit p altero n̄
 currente. ideo ppositio falsa ē. Vel dī
 et melius qd supponit p eodem materia-
 liter et non formaliter. qd in vna p boie
 currente. in a^o p boie disputate. qui idē
 sunt materiātr in casu facto et non for-
 malr. et propō est f̄a.

Utrū relatiuū sp supponat eodem mo
do sicut suus aīns

Contra argui

tur q non primo qz dato q sic.
sequit q duo cōtradictoria inter se cōdi
cētia sunt vera. qd pbatur de istis. ali
quis homo est suus filius nullus hō est
suus filius. Q prima sit xā patet. qz fm
opōem sūt q aliq hō ē alicuius homi
nis filius. qd est verū. Q secūda sit xā
pbatur p suas singulares. qz nec iste hō
est suus filius. nec ille homo est suus fi
lius. z sic de singulis. q nullus hō est su
us filius. Cōsimiliter arguit de istis
qlz hō videt se. z aliq hō n videt se po
sito q qlz hō videat seipm. tūc pz q p^a ē
xā p suas singulares. z r^a pbat. qz aliq
homo aliquem hoīem non videt. q ali
quis homo non videt se. tenz cōtia ex q
li se supponit determinate. z sic sequit
q illa ē xā. Qis homo est animal. z illd
est oīs hō ex quo relatiuū supponit ofu
se tm sicut aīns fm opōne. q tm sit falsa
pbatur p phm i p^a piber. dicētem. Nul
la predicatio ē xā in qua vīr vīr sūptuz
pdicatur vt ē in pposito. 3^a segtur q
hec est vera. tm fortes ē homo albus q
plato ē albior. q tm est falsa vt pbabo.
Et probō pmo q sit vera posito q nul
lus homo cēt albus nisi for. z plato. Et
q plato sit albior forte tūc arguitur sic.
for. est homo albus quo plato est albi
or. sz nihil ē homo albus nō for nisi pla
to. q plato seipso cēt albior. q sit falsa p
batur qz sequitur tm for. ē homo albus
quo plato est albior. q tm for. ē hō alb^o
z for. plato ē albior. tūc vltra. q tm for.
ē homo albus. qd ē falsum. In oppo
situm pbat q spe eodē modo supponit
z arguitur sic. ab illo capit relatiuū sup
positionem a quo capit sūctū euz suppo
sit sūctio. sz relatiuū capit sūctū ab ante
q est aīn late rei representatiuum. q capit
modum supponēdi ab eo tunc vltra q
eodem modo supponit sicut aīns pbat

oīa. qz aīns nō dat nisi modū supponen
di quē hz. Si. n. relatiuum aīr supponēz
non posset trahere illū modū supponē
di ab ante. qz nihil dat qd non hz. 2^a sic
talr dz supponē relatiuū quat suppo
neret aīns li loco relatiui poneret aīns. q
suppōit eodē modo sicut suū aīns. oīa t3
aīns pbatur. qz in omni ppositione in q
ponitur relatiuū licet ponit suū aīns. z
ppositiones ouertuntur. q zc. 3^a sic re
latiuū oparatur ad aīns sicut materia
ad formas sed omnem actualitatē mā
habet a forma. q omnem suppoēz z mo
dū supponēdi recipit relatiuum ab an
cedente. oīa tenz cū ante. 4^a de relati
uis idēitatis sic ab illo trahit suppoēz
p quo supponit. sed qd relatiuum idē
titatis supponit p ante. q ab illo trahit
suppositionē. q eodem modo supponit
sicut antecedens.

Ad hec respondetur q vtraqz via est
pbabilis. Sustinēdo priaz rādet ad ar
gumenta d ipsam. Ad primum nego
illam nullus homo est suus filius. qz si
gnificat q nullus hō ē alicuius hoīs fi
lius. qd ē falsum. Et cum arguitur. pbā
do p singulares respondetur distinguē
do an li suus in singularibus supponat
eodem modo sicut in vniuersali aut nō
Si sic. aliqua singularis erit falsa. vt il
la i q demonstrat hō hōis patrē nā sūt il
la q ille hō n ē alic^o hoīs fili^o. z sic oce
dit oīa z negat aīns. Si at suppoat aīr
nō v3 oīa. nec arguit a singlarib^o. Ut
possz dici negan^o oīaz. z dicere q n cui
lz vī pnt affigri singlares i ppis finis
sz aliqui i equalētib^o opz affigre ponē^o
aīns loco relatiui. vt q ille hō n ē alicui^o
hoīs fili^o. z sic d alijs. Ad sile dī q illa
ppō qlz hō vidz se sūt q qlz hō videt
quēlz hoīez iō ē falsa nisi velim^o dice
re q li se refert reciproce qd h3 hāc opī
nionē n ē verz. Ad 2ª cōcedit illa oīs
homo est aīal. z illud est omnis homo
Et ad dictum Ari. dicē illud indigere
multis glosis vt ibi habēt videri.

Unde illa pars, illud est omnis homo
cū li illud stet ofuse tñ equalit buic & e
tñ aial ē homo q̄ ē vera. Dicatur g̃
q̄ itelligitur de cathegorica i depēden-
te q̄lis non ē ista. Ad 3^m dī q̄ li quo
refert homo alb^o, illa ē x̄a. tñ soz ē ho-
mo albus quo plato est albior. vt p3
p exponētes. Et ad arg^m sc̄m palia pte
p3 solutio. q̄ tu arguebas ac si referret
li sortes. Si x̄o referret li soz. ē falsa. q̄
2ª exponēs ē falsa. s. nihil non sortes ē
homo albus quo plato. ē albior. imo ali
qd nō sortes ē homo alb^o. quo sorte pla-
to est albior q̄ ipse plato. quare rē.

Tenendo aliam viā que ē viā cōis r
hētisberi r magistri ad arg^m i opposi-
tum rñdetur. Ad p̄mum dī q̄ maior
ē falsa. s. a quocūq̄ caput s̄ḡtum ab illo
capiat supponēs. q̄ l3 relatiū diuersi-
tatis capiat s̄ḡtum ab ante non tamen
supponit pro antecedente s3 supponit
p alio a quo ē caput s̄ḡtū. s̄ḡt. n. relati-
uū diuersitatis aīis in obliquo. diuersū
x̄o ab ante i recto r sp relatiū suppo-
nit p illo qd s̄ḡt i recto. Si ergo forme-
tur maior vlr. vt dictū ē negetur illa.
Si at̄ particulariter sic. s. a quo caput si-
gnificatur ab illo caput supponē. ccedi-
tur. s3 negat tunc oīa. Sorte dicēs q̄o
pōt capere supponēs ab alio cū. n. s̄ḡtō
nez capiat ab ante. Dicit negādo q̄ oēs
s̄ḡtionez hēat ab ante bene tñ h3 medi-
ante ante. Vel meli^o ad p̄cipale dī
ccedēdo totū. s. oīam r aīis. s. q̄ ab ante
capit suppositionē. Et cū dicis vlt̄tus
g̃ eodez modo supponit, sicut aīis nego
oīam. Tu dicerēs vnde. h3 illū diuersū
modū supponēdi dī q̄ h3 vt dicā. Pro
quo aduerte q̄ si ē relatiū diuersitatis
h3 s3 exigētia signi vel sit. Si x̄o ē idē
titat̄ vlr ē ieadē cathegorica. r tūc eodē
modo, supponit sicut aīis pp maximaz
dpēdētia ad aīis. In diuēsa x̄o cathego-
rica q̄n3 sic q̄n3 nōn. vt in discreta r det-
minata, r distributua eodē modo sup-
ponit in ofusa x̄o n. pp hoc q̄ si loco re-

latius ponatur aīis eodē modo suppo-
latiū sic supponēt aīis s̄as ofuse tñ
Si x̄o ponētur loco relatiū stabit det-
minate. iō relatiū stat determinate vt
dicēdo oīs homo ē aīal r illud ē rōale.
loco d li illud ponat aīal. r dicatur aīal
ē rōale. ecce q̄ aīal stat dēinate. Si x̄o
relatiū refert antecedens stat deter-
minate vlr discrete vlr distributic r pona-
tur aīis loco relatiū eodē mō suppo-
nit aīis sicut ante. ideo relatiū i illis sup-
ponit eodē modo sicut suū aīis. Ecce q̄
diuersū modū supponēdi h3 si ē relati-
uū diuersitatis ex exigētia signi vlr sit.
Si ē idētatis r supponat alio^o hoc h3
ex ante qd supponēt eodē mō sicut. il-
lud relatiū si ponētur loco eius. nō g̃
ab ante absolute. s3 ab ante sic cōditōna-
to. Nō hanc rñonez q̄ subtilis ē. Ad
2^m ccedo aīis de relatiuis idētatis r
nō diuersitatis. s3 negat oīa. g̃ supponit
eodē modo sicut aīis. s3 bene v3. g̃ sup-
ponit eo^o quo supponēt aīis si loco rela-
tiū ponētur. vñ dicē. oīs homo ē aīal
r illud ē rōale. li aīal suppoit ofuse tñ.
si tam li aīal pōat loco relatiū r dicat̄
aīa ē rōale stabit dēinate. Ad p̄bati-
onē negat q̄ loco relatiū liccat sp ponē
aīis pp multiplicatōez quā icluat rela-
tiū ad altēz extremū. Ad aliud i ali
quo ē s̄ilitudo r i aliquo n. iō nō valet.
argumētū. n. mille claudicat pedibus.

Ad 4^m r vltimū ccessa p^o oīa negat
2^a oīa. s. ab ante caput supponēs. g̃ eodez
modo supponit sicut dī ad p^o rē.

Utz ampliatio sit dāda.

Entra argui

tur q̄ nō rōib^o Petri d mātua.
r p̄suppono tria. p̄mū q̄ tales p̄pōes
cathegorice de diuēta copla sūt affir-
matue. vt qd l3 ē vlr nō ē. chī^o ē vlr non ē
p3 p̄suppositū q̄ cūctū i affirmat̄ vlr
chī^o ē vlr nō ē cūctū in illā qd ē vlr nō ē.
est chī^o. Itē illa nō ē negatiua r ē ca-
thegorica sicut illa oīs homo. sedet vel

sedebit: g. e. affirmatiua: p. quia qua rōe
esset negatiua esset affirmatiua. et sic sit
esset affirmatiua et negatiua quod e. im-
possibile. 2. p. sup. est q. null. t. in.
ampliat seipsum h. p. de se. 3. p. sup.
est q. t. in. solum supponens respectu
hui. xbi est solū supponit p. eo quod est

Hic p. suppositis stantib. arguit q. di-
cendo homo fuit. homo erit nō amplia-
tur subm. in istis. et nō nec in alijs. et p.
batur sic. Nullus t. in. h. a se q. suppo-
nat p. 2. p. suppositū sed a xbo accipit et
a modis signi xbi. sed illud xbus fuit
nullo mō signi p. modū p. itis sed solū p. re-
teriti iō vis illi. xbi nō transit in illum
terminū nisi p. suppositis q. fuerūt. Silr
dicat de li erit suo mō. Cōfirmat q. a
si in ista hō fuit li homo ampliaret. sen-
sus esset homo q. est vel fuit. fuit. Et tūc
segitur q. vbi nullus hō eēt. et ista eēt sic
signi do homo fuit illa eēt falsa q. sequit
hō fuit. g. hō q. est l. q. fuit. fuit. nō ē f. in
q. segitur hō q. est vel q. fuit fuit. g. homo
fuit et ille est vel fuit. 2. p. nō ē falsa
q. segitur ille est vel fuit. g. ille est. et nō
p. p. m. p. suppositū q. re. et. Correlarie
segitur ex p. suppositis q. oēs tales sunt
impossibiles Adā est mortu. aliquid ē cō-
ruptū. chi. est intelligibilis. anti xps est
g. nandus. aliquid est futur. q. tam subie-
cta q. p. dicata h. a. cū supponat solū re-
spectu xbi de p. itis solū supponit. p. eo
q. est p. 3. p. suppositū. Breuiter g.
hec opinio vult q. licet g. nāl. terminus
supponēs respectu hui. xbi est solū sup-
ponit. p. eo q. est sicut terminus supponēs
respectu hui. xbi fuit de p. terito. t. in. p.
eo q. fuit supponit. et t. in. supponēs re-
spectu xbi de futuro. t. in. p. eo q. erit. sup-
ponit. Et sic g. nāl. respectu alioz ver-
boz est dicendū. vt qd terminus suppo-
nēs respectu hui. xbi pōt vel cōtingit. so-
lum p. eo qd pōt esse vel cōtingēs est eē
supponit. Et generalr vult q. null. ter-
minus ampliat aliū terminū. Rō huius
opionis est. q. nullus terminus ex se habz

vt supponat sed a xbo accipit et a mōis
signi xbi vt p. 2. p. suppositū. s. ver-
bū de p. terito nullo modo signi p. modū
p. itis sed solū p. teriti. iō vis illi. xbi nō
transit in illū terminū nisi p. supposito.
vel p. suppositis qd vel que fuerunt.

Hec opinio falsa est. et oēs recte lo-
gicantes. 2. p. p. m. p. batur. q. dat. dua-
bus p. p. itibus equalētib. qualr cūq. ter-
minus supponit in vna et in altera. s. ille
equalēt homo pōt et homo est potens.
vt p. 3. g. qualr cūq. terminus supponit in
vna et in altera sed in p. ma f. in hos li hō p.
eo qd pōt esse hō. g. in ista 2. sitr sed i 2.
supponit etiā p. eo q. est f. in eos. g. suppo-
neret sitr p. eo qd est vel pōt esse. Similr
itez arguit de p. ma q. suppoit eodē mō.

Item arguit de istis homo fuit hō ē
p. teriti q. equalēt. g. qualr cūq. termi-
nus supponit in vna supponeret et in al-
tera. sed in p. ma supponit p. hoie qui fu-
it. f. in eos. g. in 2. supponet sic. et in 2. h.
eos supponit p. hoie q. est. g. sitr supponet
p. hoie q. ē l. q. fuit. Silr arguat d. p. ma
Ecce q. ex dictis eoz cōcludit ampliatio

Item data veritate opinionis sequit
q. habet negare vnam p. p. oem et cedere
equalentē. quod est oīo impossibile. p.
batur nō. Nam isti negabūt istam anti
xps est futurus cum li anti xps solū sup-
ponat p. anti xpo qui ē f. in istos. et cedere
istam. anti xps erit cum li anti xps suppo-
nat p. anti xpo q. erit. et tamen iste cōuer-
tūtur. vt p. 3. quare et. Ideo alr dica-
mus ex intēione magr. i. q. ampliatio ē
danda p. p. ter rōem factā d. opinionē ad-
uersam. Et tenēdo hanc viā rōndendum
est ad arg. in oppositū et ad supponēs.

Al p. ma t. g. i. suppoem dico. cōcedēdo
eam sed nego correlariū illatim ex ea. s.
q. ista sit bona nō. s. quodlibz est vel nō
est. g. quodlibz ē. chimera est vel non est
g. chi. ē. nullo modo segitur nec ipse aliē
p. bat. s. n. sint affirmatiue hoc ē rōe p. nci-
palis xbi affirmati. habet t. in. aliqd xbi
negatū. nō sunt g. n. ere affirmatiue.

Ad 2° p^rsuppositū dicitur ccedendo
ipm. **Ad 3°** p^rsuppositū cum d^r q^r ter/
minus supponēs respectu hui⁹ xbi est
solū supponit p^reo quod est. Dicit^r q^r ve/
rum est nisi ponat alius t^rmin⁹ ampliati/
u⁹ rōe cuius termin⁹ nō staret t^rin p^reo
q^d est. **Ad p^rmū** igit^r arg^o negatur q^r
nō ampliatur subm⁹ iⁿ istis hō fuit homo
erit. **Ad p^rbatōem** ccedo maiorē. s. q^r
nullus termin⁹ habeat a se vt supponat
sed a xbo. sed nego minorē. s. q^r verbuz
de p^rterito nullo mō significet p^r moduz
p^rntis q^m nō est v⁹z dicere de aliquo h⁹
fuit nisi aliqⁿ fuerit v⁹z dicere hoc est
et hoc est q^m p^rteritū includit p^rntis. Ideo
facit ampliatiōem. **Struicaf** de xbo de
futuro et de alijs xbis āpliatīs. q^r iōia in/
cludūt xbus substantiū de p^rnti. **Ad**
cōfirmatiōem p^r q^r negāda est vltima cō/
sequētia ille est vel fuit ergo ille est.

Ad cor^o q^r in oibus illis vltra xbus
substantiū sūes est ponit p^rctipū am/
pliatiū iō subm⁹ ampliā in oibus illis.

Utrum regule appellatiōis tempo/
ris sint vere.

Entra p^rimam regulam
arguit^r. q^r s^m il/
lam termin⁹ tam a p^rte ante q^m a
p^rte post appellaret tēpus q^d est falsum
p^rbo q^r appellatio est p^rpetas prediati
sicut sup^ro est p^rpetas subⁱ. q^r nō cōpetit
sub^o. cōia t^rz. aⁿz. p^rbatur q^r appellare nō
est nisi ad aliud pellare. s. vocare. t^rz p^rdi/
catum solū est illud q^d vocat sⁱg^rtum su/
um ad aliud. vtputa in ordine ad subm⁹
nō autem cō. q^r qⁿq^z ponitur subm⁹ sine
p^rdicato in p^rpōe. q^r solū p^rdicatū appellat
2° 3° 4° regulam arguit^r q^r s^m illam
termin⁹ a p^rte ante respectu xbi de p^rte
rito vel de futuro nō appellat vt dicen⁹
album fuit nigr⁹. li. albu nō appellat.

Cōtra q^r cūcūq^z cōpetit diffinitō app^r
latōis t^rpis illud appellat temp⁹. sed li al/
bo competit q^r appellat. cōia nota cū ma/
iori. minor. p^rbat. q^r li album accipitur i
p^rpōe. p^r aliquo vt p^reo q^d est vel fuit s^r

solā cōsideratiōem xbi. q^r q^d accipiat sic
nō est nisi a xbo. quare. t^rz. **Cōfirmat^r**
q^r qua rōe termin⁹ q^r stat ampliatiue a p^r
te post appellat ex eo q^r restringit ad na/
turam xbi. ita li album q^d stat ampliati/
ue a p^rte ante appellat temp⁹ restringen/
do ipm ad nām verbⁱ. vtputa ad p^rteri/
tum. vel da cām diuersitatis. 3° videt^r
q^r appellatio et suppositio sint eque cōia
et q^r appellatio sit p^rcise suppositio. q^r oīs
omnis termin⁹ supponēs appellat p^rbo.
q^r oīs t^rmin⁹ supponēs accipit in p^rpōe
hādo respectum ad nām xbi vel p^rici /
p^rij eiusdem. q^r omnis t^rmin⁹ supponens
appellat. t^rz cōia a diffinitōe ad diffinitū
quare. et cetera.

Ad hec respōdetur breuiter. **Ad p^rmū**
sunt opiones. Una. n. opinio dicit^r
q^r solum p^rdicatū appellat vt. p^rbat arg^o
q^r appellare est p^rpetas prediati sicut
supponere est p^rpetas subⁱ. Alia ē opi/
nio mag^ri et cōior dices q^r appellatō pōt
cōpetere tam sub^o q^m p^rdicato. et dicit^r h⁹
opio q^r appellatio est p^rpetas termini in
p^rpōe vt h⁹ respectū ad nām xbi vel p^rci/
cipij eiusdem. Et ad rōez in oppositū
negat^r q^r appellatio sit p^rpetas p^rti t^rin sili/
ter negatiue q^r sup^ro sit p^rpetas subⁱ so/
lum. **Ad p^rbatōem** ccedo q^r appellare
est ad aliū vocare. et negat^r q^r hoc solū cō/
petat p^rdicato. neq^z subm⁹ ponit nūq^z t^r
p^rpōe sine p^rdicato in mente loq^r. et suffi/
cit q^r sⁱg^rt xbum quādam cōpōem quas
sine extremis nō est itelligere. **Ad 2°**
negatur minor. s. q^r li albo competit dif/
finitio appellatiōis t^rpis. Et cū dicit^r acci/
pit^r p^reo quod est vel fuit album s^m so/
lam cōsideratiōem xbi nego h⁹ ad intelle/
ctuz mag^ri p^reo quo aduerte q^r accipi/
t^r s^m solam cōsideratiōem xbi quod ac/
cipitur t^rin s^m illud q^d xbum explicite
dicit. Si aut^r accipit^r s^m illud q^d verbū
dicit explicite et implicite. nō d^r tūc ac/
cipi s^m solam cōsideratiōem xbi ad tel/
lectū h⁹ mag^ristri. quare. p^r hoc patet r^rio.
Ad cōfirmatiōem negat^r similitudo Et

rō diuersitatis est. qz termin⁹ stans am-
pliatiue a pte post restringit ad naturā
x̄bi quod pcedit ipm. Termin⁹ aut stas
ampliatiue a pte ante nō pōt restringi ab
aliquo. vt in qōne sequenti dicet. Ad
3^m negat qz appellatio ⁊ suppo⁹ sint eque
cōia. appellatio tñ est suppositio quedā.

Ad pbatōem cum dī omnis termin⁹
supponēs accipit in ppōe hñdo respec-
tum ad nām x̄bi. Dī negādo hoc ad in-
tellectum magrī. Unde termin⁹ dī acci-
pi hñdo respectum ad nām x̄bi solū qñ
accipit fm illud quod explicite dicit in
ppōsito. mō dicendo albus fuit nigrus.
li albi supponit nō tñ appellat. qz nō ac-
cipitur solum fm illud qd explicite dīc
x̄bum. sed fm illud quod dicit explici-
te ⁊ implicite. qz stat pro eo quod est vel
fuit album.

Utrū regule appellationis ampliatio-
nis sint vere. zc.

Entra ^{arguit.} ambas regulas
qz termin⁹ sequēs aliquod isto-
rum x̄boz. incipit et desinit vel pōt ac-
cidit cōtingit appellat ampliatiōem. non
aut pcedens. Cōtra terminū appellat
ampliatiōem nō est nisi accipi ipm p suo
signō fm qz restringit ad nām x̄bi am-
pliatiui. qz cū dī album pōt esse nigrum.
quero a te aut li nigrū ampliā aut non
Si ampliā qz stat ampliatiue p eo quod
est vel pōt esse nigrum. ⁊ si sic qz nō restri-
gitur ad nām verbi ⁊ cñr non appellat.
Si x̄o dicis qz nō ampliā. h est qz magi-
strum in caplo ampliatiōem vbi dicit qz
li pōt tam a pte post qz a pte añ ampliā

2° sic. ⁊ quero a te cum tñus stet am-
pliatiue tam a pte post qz a pte añ. quare
magis a pte post appellat ampliatiōem
qz a pte añ. Et si dī h tam a pte añ qz a p-
te post ampliā. tñ qz a pte post termin⁹
ampliā⁹ restringitur tñ ad nām x̄bi ⁊
nō a pte ante. Ideo appellat a pte post et
nō a pte ante. Quero a te quare magis
termin⁹ ampliatus a pte post restringit

magis ad naturam x̄bi ampliatiui qz a p-
te ante.

Ad hec breuiter rñdetur. Ad pñū
cōcedo totū vsqz dum queris an li nigrū
ampliā in illa ppōe album pōt ēē nigrū.
Et dico qz sic ⁊ nego cñam illam. qz stat
ampliatiue p eo quod est vel pōt ēē nigrū
qz nō potest vti ampliatiōe. vñ lz illud
x̄bum ampliatiui pōt tam termino a p-
te post qz termino recto a pte añ det am-
pliatiōem tamen vnus illorum tenet am-
pliatiōem nō restringendo illam ⁊ alius
restringendo qz nō restringit ipam vti
ipsa ⁊ stat ampliatiue. qz aut restringit nō
stat ampliatiue. sed appellat ampliatiōem
datam sibi zc. Uel alr concedit cñā
illa. ampliatur qz stat ampliatiue aliq mo-
do. s. ⁊ negat cñā alia. qz nō restringitur
ad nām verbi. Unde habēdo respectuz
ad totam nām x̄bi tam explicite. qz im-
plicite. li nigrum stat ampliatiue. habē-
do aut respectum ad nām pñcipij deter-
minantis solum substantiui nō stat am-
pliatiue. absolute nō dicerem qz non stat
ampliatiue. qz secūdu respect⁹ ē fortior
pñmo. Et si allegas magistrum in opposi-
tum in caplo ampliatiōem qui dicit qz
li nigrū ampliā siue supponit pro eo qd
est vel pōt esse. zc. Dicitur qz illic hñt
respectum ad totam naturā verbi. hic
autem simpliciter loquitur ⁊ etiam ha-
bendo respectum ad naturā participij
determinantis. Uel si vis tenere pñ-
mam responsionem dic qz li nigrum am-
pliatur et supponit pro eo quod est vel
potest esse nigrum. ⁊ tamen non stat am-
pliatiue quia non vtitur tali ampliatio-
ne. sed restringit ipsam ratione partici-
pij determinantis verbum substantiui
Et si replicas contra ābas ampliatiōes
quia si verbum dat ampliatiōem ergo
non impedit ipsam. ergo non restringit
ipsam.

Item frustra daret ampliatiōem qz
non possunt stare āpliatiue ⁊ si nō pos-
set vti ampliatiōe.

Ad hec dī. Ad primum q̄ totum x̄bū adiectiuū q̄ est compositū ex x̄bo adiectiuo z substantiuo sum es est. z p̄cipio suo dat ampliatiōē. p̄cipiū aut̄ restringit ampliatiōē istā solū ad naturam suam. totū ḡ dat ampliatiōē sed p̄ se restringit rē. Ad aliud negat q̄ frustra ampliet si nō stet ampliatiue z non possit yti ampliatiōe: q̄ ampliatio nō ordinat̄ semp ad vsum sed i^a que nō ē restricta sic. Si h̄ tibi placet. gaudeo. si nō. dic mellus z libenter audia. Ad 2° p̄ncipale dicitur sicut ibi. Ad replica^z x̄o cum queris quare magis a pte post ampliatiōē restringit̄ q̄ a pte an̄. Dicit qdā q̄ cā est q̄ x̄bū maiore vim bz erga p̄tū q̄ s̄ bz ideo cū ampliet p̄dicatū z subm̄ adhuc appellat ipsū p̄dicatū z nō subz.

Hec r̄io non valet q̄ p̄ eādē rōnem li fuit z erit que ampliāt̄ t̄minū a pte an̄ ēt ampliaret̄ a pte post. cū x̄bū maiorem vim beat a pte post q̄ a pte ante. Iō aliter dicatur q̄ cā ē q̄ termin^o sequēs x̄bū nō supponit respectu hui⁹ x̄bi ē sal tē de p̄ se. sed solū respectu p̄cipij a q̄ determinat̄. sicut substantiuū determinatur ab adiectiuo rōne cui⁹ determinatiōis restringit ampliatio sicut. n. in ista p̄positione ois hō est alb⁹ li hō supponit p̄ ois hoīe q̄ nō restringitur p̄ aliqd. tñ dicen^o ois hō albus est li homo restringit̄ ad supponēdū p̄ oibus alb⁹ ratiōe determinatiōis illius adiectiuū alb⁹. Sic in p̄posito dicendo albū pōt̄ esse nigrū li nigrū restringitur ad stādū solū p̄ nigro qd̄ pōt̄ esse ratiōe illius p̄cipij potēs. Et h̄ qd̄ difficilis valde fuit cū nihil iueniat̄ scriptum ab illis.

Utz tñ t̄inus sequēs x̄bū cernens actum mentis appellat formam.

Entra. quia dicen-
do. Tu itel-
ligis hoīez li hoīez nō appel-
lat formā p̄bat̄ ancedēs q̄
stat q̄ tu intelligas hoīem z nō itelligas
aliquid sub ratione qua homo: vt dato

q̄ nullā intellectionem hēas de homine nisi simplicem tunc tu itelligis hominē z tamen tu non itelligis sub ratione q̄ est homo q̄ omis rō hoīs est diffinitio sed tu non itelligis aliquid sub rōe diffinitiois q̄ nullam habes de hoīe diffinitioez vt suppono in casu igitur tu non itelligis aliquid sub ratione qua homo est. 2° p̄batur q̄ t̄minus p̄cedens appellat formam vt dicendo rosā itellige li rosam appellat. probatur q̄ nomina z x̄ba transposita idem significant p^o periber. ergo idem est dicere rosam itelligo z itelligis rosam. sed in secunda appellat formam. ergo z in p̄ma.

Item queritur quare magis appellat sequendo q̄ p̄cedendo. cū semper itelligatur sequi fm̄ constructionem. z grammatici habeant pro eodem.

Ad hec breuiter respondet. Ad primum negatur an̄s. Et ad p̄bationez nego q̄ stet q̄ itelligā hominē z non itelligā aliquid sub ratiōe qua est homo Et cum dicis hōdo simplices intellectōnem de hoīe. tu itelligis hominē. concede z tu nō itelligis aliquid sub ratiōe qua est homo negas. Et cū tu p̄bas. quia ois ratio hominis ē diffinitio. negat qm̄ ratio hominis in p̄posito est denominatiō ipsius. siue rectius loquendo est illud a quo est denominatio. homo nāq̄ ab humanitate denominat̄. ideo humanitas ratio ipsius dī z hec ē illa ratio sub qua tu itelligis hominē. h̄ac responsione dat magister cōtra cōt̄as. Ad 2° nego istam cōnam nomina z x̄ba transposita idem signit. ḡ idem ē dicere itelligo rosam z rosam itelligo q̄ licet idem si gnificent. non tamē eodem modo.

Ad aliud dicitur q̄ vis x̄bi magis ca dit supra ipsum qm̄ sequitur q̄ quando p̄cedit. ideo rē. Uel dicunt supra q̄ quando sequitur verbum non supponit respectu verbi de p̄ se. sed solum respectu p̄cipij a quo determinat̄ ideo rē. Et cū dicit q̄ grammatici h̄nt illas p̄po

sitiones pro eodem dicitur concedendo
fm suum modū considerandi qz consi-
derant illas fm constructionem tñi Lo-
gici aut non hñt pro eodem qui in singu-
lis vcz vel falsum spectantur. Et sic
est finis questionū suppositionum quo-
rū numerus est. 24. 7c.

Utz diffinitio cñtie sit bene data. q
est consequentia est illatio consequenti
ex antecedente. 7c.

Entr a pillatōez aut tu
intelligis. respe-
ctū cñtis ad añs q est de predicamento
relatōis vt dicit ferebñc aut itelligis
actū intellect⁹ iserētis cñs ex ante vt dē
tisber z Strodus aut respectū de pdica-
mēto passiōis. vt pau. pgu. nil aliud po-
tes assignare. Sed o has opiones sit ar-
guīt qz legi q n⁹ cñā ē ppō cñs ē falsuz
vt pbabo. pbat cñā. qz n⁹ icōplectū est
ppō ois cñā ē icōplectū f3 has opiones.
g n⁹ cñā ē ppō. q aut cñs sit f3 quadru-
pñr pbat. p sic. Ois ppō rōal l' cōditō
nal ē ppō ois cñā ē ppō rōalis l' cōditōal.
g ois cñā ē ppō. 2⁹ sic. Qē cōcedēdū ne-
gandū l' dubitādū ē ppō. ois cñā ē cōce-
dēda. negāda vt dubitāda. g ois cñā est
ppositio. Tercio sic. Omis ppositio
copulatiua ē ppō in q cōiūgunt plures ca-
thegorice p notā coplatōis z disiunctiua
p notā disiunctōis. g a pari rōal erit. p
pō in qua cōiūgunt plures cathegorice p
notā rōis. z cōditōal ē ppō in qua cōiūgunt
pñes cathegorice p notā cōditōis. 4⁹
sills ē oīo g cñā ē oīo. t3 cñā ab iseriori
ad suū supi⁹ affirmatiue. z cū alijs cōditi-
onib⁹ requisitis. Spāl rñ arguit o pri-
mā. qz seqt q nō dat cñā mala. cñs ē f⁹
qz sic argumētādū a⁹ ē bona. a⁹ mala
ita z cñāz qz ouertūt. pbat cñā. qz fm
pmā opionē. cñā ē respect⁹ siue relatio
cñtis ad añs q dī cōsecutio siue seqla suū
depēdētia. f3 i cñā mala nulla ē cōsecutio
z vbi nulla ē cōsecutio ibi aliq nō ē cñā.
g 7c. Spāl rñ 2⁹ regulā arguit qz se-
qi q nulla ē cñā. nisi i mēte. cñs ē malse

ste flm qz multe sunt cñe vocales z scri-
pte. p3 cñā qz tal' act⁹ intellect⁹ iserētis
cñs ex ante nō ē nisi in mente opatio. n.
intellect⁹ est opatio imanēs qre 7c.

Spāl rñ tertiā regulā arguit qz seq-
tur q nō dat cñā mala z nō dat nisi in
mēte vtrūqz ē iprobatū z cñā p3 de se.

Ad hec rñdet sustinēdo dictas opio-
nes. z cōcedit q cñā formatr sūpta nō ē
ppō sed ē act⁹ intellect⁹ l' respect⁹ qdā
fm dīsas opiones vt dictū ē. Et ad pri-
mā rōez i o⁹ negat mior. f. q cñā formatr
sūpta sit. ppō rōal l' cōditōal. f3 māt sit

Ad 2⁹ negat maior. qz cñā ē cōceden-
da. negāda. vel dubitāda. z tñ nō ē. ppō
qz cōcedē cōsequentia nō ē cōcedē illa
tōnem z negare cñā est negare illatio-
nē esse mala vel esse bonā. z nō est nega-
re añs n3 cñs. Ad 3⁹ dī q si disiunctia
l' copulatiua sumat formatr. n⁹ illaz erit
ppō. f3 erit act⁹ intellect⁹ copulatiua l' disiū-
gētis duas ppōes adinuicē f3 bentis. f3
aut ferebñc z pau. pgu. negabit cñtia.
qz nō ē similitudo inf cñāz z alias ipothe-
ticas. qz bonitas z vītas cñe attēditur
penes illatōem z nō penes cathegoricas
ponētes in esse sic in alijs ipotheticis.

Ad 4⁹ negat añs si sills sumat forā
liter sed bñ cōcedit si sumat māt.

Ad pmū spālē o pmā regulā suū opio-
nem cōcedit cñā sicut ipse ferebñc cōce-
dit in cñtis suis. Ad rōem cum dī ar-
gumentatōnū alia est bona alia mala. g
z silt cñāz negat añs. ppe accēptēdo ar-
gumentatōem. qz Voc. in 2⁹ topi. suoz
diuidit argumētādē in siltm z iducti-
onē z pñs in p⁹ topi. diuidit silt. si tñ ac-
cipit argumētatio imprope cōcesso ante
negatur cñā qz argumentatio z cñā nō
uertūtur tūc f3 opionem. Ad 2⁹ spā-
le o 2⁹ opionem cōcedit cñā. Un⁹ ppe
loqndo oīo vocal' vel scripta denoiata
a li si g l' igr nō v3 dicit cñā sed signū cñe
Sūt. n. ea q sunt in voce eaz q sūt in aīa
passionū note f3 pñm p⁹ piber. Si tañ
vis q vocalis z scripta dicat cñā. dī q

oia dñ nō q sit act^o intellect^o s3 p subordi-
 nationē ad actū intellect^o sic 2° ps bñi^o
 copulatiue. Ois hō ē risibit^o z cō dñ q p
 pō cathegorica solū p subordinatōez ad
 aliq^o metatē. Ad 3° spale dñ opio-
 nem cōcedit oia. z ad pbatōem dicat si
 cur s. l3 iste opiones pbabiles sint ex in-
 tentōe tñ magrī z p vitate alr dicenduz
 puto. s. q oia formatr sumpta sit illatio
 .i. ppō illatiua oñtis ex ante. z est sile ac
 si diceret. Est ppō in qua coniungūtur plu-
 res cathegorice p nota illatōis. s. li si g z
 equalētes. Cū causa effectiua oñe est in-
 tellectus agens q ceteros discursus p-
 ducit. Cā material^o sūt ppōes ex qb^o cō-
 stituit. cā format^o est ipsa compō ipota-
 ra p li g. Cā finalis est scire. siue discerne-
 re vep a falso. Qd aut oia formatr sū-
 pra sit ppō illatiua oñtis ex ante pbatuz
 sic dñ illatio data p gen^o r oñtam idcat
 formatr qd est dñitū s3 1° est bi^o g rē
 oia nō cūz maiori minor pbatuz qz li p-
 pō est gen^o ad cōditionalem z rōalem p in
 magrī in capto ipotheticaz residuum
 qd est loco dñic. rē.

Sophisma. Cōtra diffinitōem sic.
 Tu es asin^o g diffinitio mala. oia tenet
 añs pbatuz sic. Ois ppō est xā cui^o dñ-
 ctōiū est sūm tu es añ^o est ppō. g tu es
 asin^o est xā cui^o dñctōiū est falsum p-
 batur maior qz si nō da op^o. s. q aliqua
 ppō nō est xā cuius dñctōiū est falsuz
 z illa ē g illa ē nō xā cui^o dñctōiū ē t3
 z vltra. g illa est falsa cui^o dñctōiū est
 falsum. qz nō vep z falsum ouertuntur
 hoc aut est impossibile. Ad h dñct^o ne-
 gando añs. Ad pbatōem negatur illa
 oia. Ista ē nō xā cui^o dñctōiū ē falsum
 g illa est falsa cui^o dñctōiū est falsuz qz
 l3 nō vep z sūm ouertant in tñis sim-
 plicib^o nō tñ in tñis cōpositis vt h.

Utruz diffinitio oñe bone z male sit
 bene data.

Contra. Ista oia est bo-
 na nulla chi^o ē
 g sic est q nulla chimera est z tñ

oppositū oñtis stat cum ante. g diffini-
 tiones male. oia t3 añs p pma pte pbat^o
 qz segtur. Nulla chimera est igit vep ē
 nulla chimera esse. g sic est q nulla chi^o
 est p3 oia ab vno cōuertibili ad reliquū

2° ps pbatuz qz si nihil nec aliquallē
 esset tūc nulla chi^o eēt z nō sic est q nul-
 la chi^o est qz si sic est q nulla chi^o ē aliq^o
 liter esset qm ppō cathe^o affirmatiua si
 ne pdicato outrabēte ponit aliqd t aliq^o
 liter esse. 2° sic. Ista oia est bona. Im-
 possibile est hoīem nō esse asinū. igit ne-
 cesse est hoīem esse asinū. z tamen oppo-
 situm oñtis stat cum ante. g rē oia tenz
 cum maiori p Aris. in pmo pber. dñen-
 tem q ad impossibile nō segtur necessa-
 rio esse. minor pbatuz. qz añs est verum
 z oñs falsum. igitur oppositū oñtis stat
 cum ante. t3 oia assumptū pbatuz. qz cō-
 seqns sit falsum notum ē. q añs est vep
 pbatuz qz h nō est hoīem esse asinū de-
 mōstrando istam. chi^o est z hoc ē impos-
 sibile. g impossibile nō est hoīem esse as-
 inum. t3 oia a resoluentib^o ad resolutā.

Item aliquod impossibile nō ē hoīez
 esse asinū. g impossibile nō est hoīem
 esse asinū. t3 oia a piculari ad suā in-
 definitam. 3° sic. Ista oia est bona. A
 esse verum ē tibi dubiū. g aliquod a esse
 vep est tibi dubiū. z tamen oppositum
 oñtis stat cum ante. g rē. t3 oia cum ma-
 iori. qz arguitur a cōuertibili ad cōuertibi-
 le. Item tñ valet ac si argueretur.
 Tu dubitas a esse verum. g tu dubitas
 aliquod a esse verum. que videlicet va-
 let. pbatuz modo minor. s. q opposituz
 oñtis stet cūz ante. qz posito casu q a sit
 alterum istoz. de^o est vel homo ē asinus
 sed lateat te que sit a illarum isto posito
 añs est verum. qz illa est tibi dubia a est
 verum que adequate sūt a esse verum.
 g a esse verum ē tibi dubiū. Qz oppo-
 sitū oñtis sit verum pbatuz quia nec h
 esse verum est tibi dubiū demōstran-
 do illam de^o est. z nec hoc esse veruz est
 tibi dubiū demōstrando illam. homo

est asin⁹. et nihil est a nisi aliquid istorum
 ut suppono. et nullum a esse vix est tibi
 dubium. 4° sic argumento magis. Ista
 omnia est bona. Tu credis p^{er} se q^{uod} aliquis
 homo decipit. et aliquis homo decipitur.
 et tunc oppositum omnis stat cum ante. et tunc
 omnia nota. maior p^{ro}bat^{ur} q^{uod} vel credis ve
 rum vel falsum. et quocumq^{ue} aliquis ho
 decipitur. minor p^{ro}bat^{ur} q^{uod} pono q^{uod} credis
 p^{er} se q^{uod} aliquis homo decipit. et tunc null⁹
 alius a te decipitur. tunc tu credis p^{er} se
 q^{uod} aliquis homo decipitur et q^{uod} nullus de
 ciatur. quod est oppositum omnis. p^{ro}bat^{ur} ga
 nullus alius a te decipitur p^{er} casus. neq^{ue}
 tu p^{ro}bat^{ur} q^{uod} si non da oppositum. s. q^{uod} tu de
 ciperis. Contra. tu credis p^{er} se sicut est
 ergo tu non deciperis. patet consequentia
 antecedens. p^{ro}bat^{ur} quia tu credis q^{uod} ali
 quis homo decipitur p^{er} casum. et ita est
 q^{uod} aliquis ho decipit. q^{uod} tu decipis p^{ro}tem
 tuaz. ergo tu credis p^{er} se sicut est.
 Ad hoc breuiter r^{es}pondetur. Ad p^{ri}mu^m
 varias resp^{on}siones inuenio. magister. n.
 in 5° du^m arg^u p^{ri}mo dubij quadrature co
 cedit istam omnia. et negat q^{uod} oppositum
 omnis stet cum ante. Ad p^{ro}bat^{ur} omem ne
 gat illam omnia. sic est q^{uod} nulla chimera
 est. et aliquid est vel aliquat^{us} est q^{uod} nulla
 chimera est. q^{uod} in ante est ampliatio vsq^{ue}
 ad imaginabile. q^{uod} non est in omne. Unde li
 vix. ita et sic ap^{er}iant et non illi termini ali
 quid aliquat^{us}. Al^{ter} resp^{on}det ipse in p^{ri}mo
 posterior^{um} in 3° tractatu in q^{uod} quam fa
 ct^{us} vix negatio sit notio affirmat^{ur}. et
 negat istam omnia est bona. q^{uod} stat opp^o
 omnis cum ante ut ar^g p^{ro}bat^{ur}. Et cum tu
 p^{ro}bas ipam est bonam negatiua omnia
 in nulla chi^{ra} est. et vix est nulla chimera
 est. Et cum dicit^{ur} q^{uod} p^{ro}po infert suu^m de m^o
 fore vix. d^{icitur} q^{uod} vix est cu^m me^o et illa p^{ro}po
 sic fig^{ur}. Al^{ter} resp^{on}det. Paul^{us} p^{ro}gu. i du
 bijs suis. i. negado omnia est bona. Et ad
 p^{ro}bat^{ur} omem negat illa vltima omnia vix est
 in nulla chimera est. et sic est q^{uod} nulla chi^{ra} est.
 p^{ro}put li sic est sunt due p^{ar}tes. si aut^{em} est vna
 p^{ar}tes ut aduerbiu^m vel equal^{es} huic aduer

bio vere accedit omnia. s. vlt^{er}io^{rum} non seq^u
 sic est q^{uod} nulla chimera est. et aliquat^{us} est
 q^{uod} nulla chimera est. sed bene seq^uur^{ur} et a
 liquat^{us} nulla chi^{ra} est hoc breuiter tetigi
 q^{uod} diffusi⁹ tractata sunt in q^{uod} de p^{ro}po
 et falsa. ibi vide. Ad 2° r^{es}pondetur q^{uod}
 omnia est bona. non tamen t^{er} p^{ro}pter p^{ro}bat^{ur} omem
 factam q^{uod} p^{ro}bas intelligit q^{uod} quando nega
 tio iugitur et bo iⁿ finitui modi et non ver
 bo p^{ri}ncipali. tunc impossibile non et ne
 cesse equalent. ut dicendo impossibile est
 est ho^{mo}em non esse asinum ergo necesse
 est hominem esse asinum. Et autem bo
 na quia antecedens est impossibile. Ad
 p^{ro}bat^{ur} omem cum p^{ro}bas ipsam esse veraz
 negatur consequentia neq^{ue} arguitur a re
 soluentibus ad resolutam et a particula
 ri ad indefinitam quia illa non est alicu
 ius quantitatis ideo non est resolvable
 sed officia^liter p^{ro}banda cum sit moda
 lis in sensu composito. p^{ro}bat^{ur} antece
 des sic. hoc non est ip^{so}ssibilis homo est
 asinus que adequate significat homine^m
 esse asinum. et ip^{so}ssibile non est ho^{mo}em
 non esse asinum. p^{ri}ma officians est impos
 sibilis et officiat^{ur} s^{ic}tr. Ad 3° c^{on}cedit^{ur}
 q^{uod} consequentia iⁿ est bona q^{uod} arguit^{ur} a co
 uertibil^{is} ad co^uertibile. et non q^{uod} vna sit
 p^{ar}ticularis et alia indefinita. s. q^{uod} q^{uod} ex
 est in sensu composito de finis et lib^{er}o
 co^uertibilib^{us}. Et ad r^{es}pond^{um} d^{icitur} q^{uod} an^{te} est ve
 rum et om^{ne} s^{ic}tr et c^{on}cedo iⁿ sit stare a est ve
 rum est tibi dubium et nullus a est vix est
 tibi dubium sicut ista tu dubitas a esse
 verum et tu dubitas nullum a esse veru^m.
 dubitatio enim vno contradictoriorum
 v^{er}o al^{ter} dubitari. nec iⁿ sunt d^{ic}toria.
 aliq^{uod} a est vix est tibi dubiu^m nullu^m a est
 vix est tibi dubiu^m nec aliq^{uod} est negatiua sed
 ambe affirmatiue. et cuilibet istarum v^{er}
 dari contradictorium per negationem
 p^{re}positam toti. Unde sic sunt vere a
 liquem hominem currere est possibile.
 nullum hominem currere est possibile.
 nec iste sunt contradictorie. nec aliqua
 istarum est negatiua ita in p^{ro}posito.

Ad 4^{am} concedit^r omnia esse bona et negat^r oppositum consequens stare cum ante. Et cum tu probas quod nullus decipitur: nego et cum tu dicis tu non deciperis nego.

Et cum tu probas quod tu credis precise sicut est nego. Et cum tu probas quod tu credis quod aliquis homo decipitur et ita est quod aliquis homo decipitur precise sicut est negatur omnia sed minor dicitur esse talis. Et ita est quod aliquis homo decipitur quem credis decipi ergo recte sed illa minor est falsa.

Sophisma de diffinitionibus sic. Tu es asinus quod diffinitiones male consequentia tamen asinus probatur et pono quod a sit asinus hoc diffinitum homo vel asinus tunc arguitur sic uterque istorum est asinus per se istorum demonstrando a et b tu es alter istorum ergo tu es asinus. Omnia bona quod in Danti minor est non quod tu es b quoniam tu es homo vel asinus et maior probatur quod b est asinus demonstrato a et b est asinus demonstrato b et ita omnia istorum sunt verum istorum est asinus quod b sit asinus probatur quod homo vel asinus est asinus quoniam asinus est asinus ergo homo vel asinus est asinus.

Ad hoc negat^r ante. Ad probationem admissio casu negat^r maior et ad probationem negat^r ante quod non dicitur sic probari sed sic aliquid istorum est asinus et nihil est aliquid istorum quoniam illud sit asinus ergo quilibet istorum est asinus vel ergo istorum est asinus quod idem est et minor est ita quod aliquid est aliquid istorum quod non est asinus quod fortiter est b quoniam est homo vel asinus ergo aliquid istorum et tamen non est asinus et b est quod homo vel asinus est asinus et non est homo vel asinus non est asinus nec ita dicitur recte.

Uterque diffinitiones omne formalis et omne materialis sunt bene date.

Entra formalis aguit sic. Ista omnia est formalis. Aliquis homo est ergo deus est et tamen oppositum omnis est imaginabile stat cum ante absque contradictione ergo diffinitio mala omnia nota cum minori quod ista sunt imaginabilia stare sicut absque contradictione aliquis homo est et deus non est secundum magis in declaratione omne formalis maior probatur quod omnes formalis sunt formales aliquis homo est ergo aliquid est ergo catu est vel non

catu est catu vel non catu est ergo deus est probatur ista ultia quod ista propositio deus est sequitur formaliter ex quilibet illarum divisionum ergo coniuncti probatur absque supposito quod sequitur catu est ergo catu est deus est. Si recte sequitur non catu est ergo deus est quod si aliquid est b ita illud est deus ergo a pro ad ultimum omnia erit formalis aliquis homo est ergo deus est. 2° sic ita est formalis tu es aial ergo tu es homo et tamen oppositum omnis est imaginabile stare cum antecedente absque contradictione ergo recte tamen omnia minor probatur quod imaginabile est stare sicut absque aliquid contradictione tu es aial et tu non es homo cum aliquid sit aial quod non est homo maior probatur scilicet quod omnia sit formalis quod sequitur tu es aial ergo tu es a 3° adiacet ad cetera ad 2^{am} adiacet tunc vel tu es ergo tu es tu tamen omnia quod omnis formalis repugnat anti tu es tu ergo tu es ille homo a convertibili ad convertibile tunc ultra tu es iste homo ergo tu es homo ab inferiori ad suum superius affirmatiue ergo a pro ad ultimum valet tu es aial ergo tu es homo 3° sic. Ista omnia est formalis tu non es homo ergo tu non es aial et tamen oppositum omnis est imaginabile stare cum ante absque contradictione ergo recte minor probatur maior probatur quod ex opposito omnis tamen sequitur formaliter oppositum anti tamen ergo formalis tamen omnia pro prima regula scilicet capitulo omnia tamen asinus probatur quod sequitur formaliter tu es aial ergo tu es homo quod sequitur tu es aial ergo tu es et ultra ergo tu es tu et ultra ergo tu es ille homo et ultra ergo tu es homo recte.

Contra male ex parte anti impossibiliter arguit sic. Ista omnia est bona et malis. Nec oppositio est possibilis se demonstrata ergo nullus deus est et tamen oppositum consequens stat cum ante ergo diffinitio mala omnia tamen cum maiori quod maior est possibilis cum asserat se esse impossibile minor probatur quod ex ante et ante sit una conputativa possibilis scilicet hec propositio est possibilis seipsa demonstrata ergo deus est ergo oppositum omnis stat cum ante pro omnia de se. Itaque illa omnia est malis Cesar non fuit ergo nullus deus est et tamen oppositum omnis stat cum ante ergo recte omnia nota cum maiori quod antecedens est impossibile minor probatur quod ista stat simul Cesar non fuit et deus est. Si ista omnia aliqui non valuit ergo nec nunc valet tamen omnia quod

ois oña bōa ē necia. r ois mala ē impos-
 sibilis. 2° mālem ex parte osequen-
 tis necessarij arguit sic. Ista oña est
 mālīs de^o ē ergo Cesar fuit. qz osequens
 est necius. r tñ oppositū oñtis stat cū an-
 cedēte. qz ista stant sūt de^o ē r Cesar non
 fuit. qz ex istis sit vna copulatiua possi-
 bilis. ergo rē. Itē h ē necius. ergo h ē
 necium p li h in vtroqz demonstrando
 osequens r tñ oppositū osequētis stat cū
 antecedente. ergo rē. oña t3 maior. pbat
 qz osequēs ē necium qd pbat. qz sic pro-
 pō qz asserit se ēē ipossibile ē ipossibilis
 ita ppo qz asserit se ēē necia ē necessaria
 Itē i^o oña ē bona r mālīs. Omē aial
 currit. ergo ois hō currit r tñ nec ante-
 cedēs nec oñs ē necium. ergo regule de
 oña mālī dīminute sūt oña nota cū mino-
 ri. maior. pbat. qz hec oña ē bona r nō ē
 formalis ergo ē mālīs. maior. pbat. qz op-
 positū osequētis r pugnat anti he. n. due
 repugnat qz oē aial currit r qz hō nō cur-
 rit qz segt i baroco h ipossibile. f. qz hō
 non ē aial. Deinde. pbat minor. f. qz non
 sit formalis qz oppositū osequentis est
 imaginabile stare cū ante absqz dīctōe
 ergo non ē formalis osequentia pz cum
 antecedente. quare rē.

Ad hec breuiter r spōdet. Ad pmi
 negat maior. f. qz illa oña sit formalis.
 Et ad pbatōne negat qz oēs ille oñtie
 qz ad vltimū facit sint formales: imo
 multe sunt mālīs tñ qz relinq tibi dī-
 scerne vt exercites igeniū vt 2°. Ad
 2° cōcedo oñam illā esse formale. r nego
 qz sit imaginabile qz tu sis aial r tu nō sis
 hō. qz segt hec dīctō. tu es hō r tu nō es
 hō qzuls sit imaginabile qz aliqd sit aial
 r nō sit hō sine dīctōe. Ad 3° dīct
 qz illa est formalis. r nego minore. f. qz il-
 la sint imaginabilia stare sūt absqz dī-
 ctōe. f. tu nō es homo r tu es aial. qz seg-
 tur dīctio vt denū ē. rē. Ad p^o 3° mā-
 le dīct qz triplex ē ipossibile. f. p se p ac-
 cidens r p reflexionē. Per se ē qñ pñcl-
 pallē sūt sicut non pōt ēē. nec potuit ēē

nec pōt ēē. vt hō ē asin^o. Per accidēs
 vero est quod pñcipaliter sūt sicut non
 potest esse nec poterit esse. potuit tñ esse
 vt Cesar non fuit. Per reflexionē ē qd
 asserit se esse ipossibile seipso demon-
 strato. Ad ppositū mō dīct qz magi lo-
 qz solum de ipossibili p se. r per hoc
 soluitur pñmū r 2° ex pte antecedētis
 ipossibilis. Alr tam potest dici ad
 h3 qz ista oña est bona. vt nūc Cesar non
 fuit. ergo null^o deus est l3 non sit bona
 simpliciter oñtia aut bona simplr est ne-
 cessaria simpliciter bona aut vt nūc nō
 est necessaria simpliciter. sed vt nunc r h3
 quid. r sic solū excluditur ipossibile p
 reflexionē. Ad scdm dīct qz triplex est
 necium. f. p per accidens r p reflexionē
 Per se ē ill^o qd sūt sicut nō potest nec
 potuit nec poterit non esse vt deus est.
 Necessarius p accidens est qd sūt sicut
 nō potest nec poterit nō esse. potuit tam
 non esse vt Cesar fuit. Necessariū per re-
 flexionē est qd asserit se esse necessariū
 vt hec ppo est necessaria seipsa demon-
 strata. Ad ppositum modo dico qz re-
 gula intelligit solum de necessario p se
 r non de alijs modis loquendo de oña
 bona simpliciter. Et p hoc pz ad p^o r h3
 pōt ēē intelligi de necessario p accidēs
 in oña bona vt nunc. non autē simpliciter
 r p hoc pz aliter ad pñā. Ad tertium
 cōcedo istam oñam esse mālem r tamen
 antecedens non ē ipossibile. nec conse-
 quens necessarium. negat tamen oñtia
 ergo regule sunt dīminute. Unde ma-
 gister dat dīffinitionez consequētis māl-
 lis. que cōis est oib^o. f. quando oppositū
 consequētis non potest stare cū antece-
 dente. r per istam cognoscerem illā esse
 bonam. Dat etiā duas alias regulas spe-
 ciales. f. quādo añs ē ipossibile r oñs
 necium r cōcedo qz p istas spēales non
 potes cognoscere vniuersalit quare rē.

Sophisima dīffinitiones sic. Tu es
 asinus. ergo dīffinitiones male. oñtia t3
 antecedens pbat. r pono qz a sit ista

ppō homo est asinus tunc arguitur sic.
 Tu es asinus? vel tu respondes ad a alr
 q̄ affirmatiue. sed tu nō respondes ad a
 aliter q̄ affirmatiue. q̄ tu es asinus? nō
 nota q̄ arguit a disiunctiua cū d̄structō
 ne vnius p̄tis. ad alterā minor. pbat. f.
 tu nō r̄des ad a alr q̄ affirmatiue. tu nō
 respondes ad a q̄ tu nō respondes ad a
 aliter q̄ affirmatiue. nōa t̄s antecedens
 pbat. q̄ tu nō negas a nec c̄cedis. r̄ si dī
 cis q̄ negas a. q̄ te eē asinum ē a te negā
 dum. q̄ te esse asinum ē aliquid. ergo tu es
 asinus. maior p̄ncipalis pbat. q̄ 2^a p̄s
 istius disiunctiue est v̄a. f. vel tu respon
 des ad a alr q̄ affirmatiue. pbat. q̄ pro
 pono tibi a si concedis h̄eo int̄t̄. f. q̄
 tu es asinus. Si negas. q̄ tu respondes
 alr q̄ affirmatiue. Ad hoc negat an
 teccedēs. Ad p̄bationē cū dīcis. tu es
 asinus vel respōdes ad a alr q̄ affirma
 tiue non concedo istā disiunctiua n̄st. p
 tpe p̄ quo respondeo. Et q̄ n̄ d̄r. tu nō re
 spondes ad a alr q̄ affirmatiue dico q̄
 est falsa p̄ tpe p̄ quo respondeo. Et cū
 tu dīcis tu negas a. q̄ te esse asinum est a
 te negandum cōcedo. ergo te eē asinus ē
 aliquid. q̄ tu es asinus n̄tur nōa. r̄c.

Atq̄ diffinitiones consequentie h̄oe
 de forma r̄ consequentie bone de mate
 ria sint bene date.

Entra ista nōa n̄ ē bōa
 de forma. Tan
 tum vez vel falsum ē p̄positio
 ergo n̄b̄l non vez vel falsū est p̄posi
 tio. r̄ t̄i quelz cī cōsimilis in forma ē bo
 na. q̄ r̄c. nōa nota cū minor. q̄ arguitur
 ab exposita ad v̄nā exponentiū suarum
 maior. pbat. q̄ illa non est bona. q̄ non ē
 bona de for. pbat̄r antecedens. q̄ an
 teccedēs est vez r̄ cōsequens falsum. Q̄
 antecedens sit vez. pbat. Dis p̄positio
 est v̄a vel falsa. ergo tantum verum vel
 falsum est p̄positio. Q̄ consequēs sit
 falsum. pbat. q̄ d̄dictorum eius est ve
 rum. f. aliquid qd non est vez neq̄ falsum
 est p̄positio. q̄ hec est p̄positio d̄m̄fan^o

istam homo est asinus. r̄ hec est aliquid
 non vez vel falsum. q̄ aliquid nō veruz
 neq̄ falsū est p̄positio. t̄s nōa cū maior.
 minor. pbat. q̄ hoc est falsum. ergo hoc
 est non vez vel falsum. 2° sic. Ista cō
 sequentia non est bona de forma. anti
 ch̄ristus ē albus. ergo antich̄ristus ē co
 loratus r̄ tamen quelibet sibi s̄ilis i for
 est bona q̄ r̄c. nōa nota cū minor. q̄ ar
 guitur ab inferiori ad suum superi^o af
 firmatiue. r̄ cum alijs conditionib^o req
 sitis. maior. pbat̄r. q̄ nōa non valet. p
 batur q̄m possibile est ita esse sicut sig
 tur per antecedēs. q̄uis non sit ita sicut
 sigtur p̄ consequens. ergo non v̄s. t̄s cō
 sequentia. antecedens pbat̄r sic. Possibi
 le est ita esse sicut a deq̄te sigtur per ante
 cedens. r̄ non est ita sicut a dequate sigt̄
 per consequens. q̄ possibile est ita esse si
 cut sigtur per āns q̄uis non sit ita sicut
 sigtur per āns tener nōa. quia ex omni
 copulatiua affirmatiua licet inferre v
 nam expletiva affirmatiua. r̄ āns pro
 batur. quia hec est possibilis ita est sicut
 a dequate significatur per āns que a deq̄
 te sigt̄ ita esse sicut a dequate significat
 per āns. ergo possibile est ita esse sicut a
 dequate significatur per āns qd est p̄t
 ps āntis. Alia etiam est manifesta. f. r̄ n̄
 est ita sicut sigtur per āns. quia antich̄r
 stus nō est coloratus. 3° sic. Ista nōa
 non est bona de forma. si h̄o currit aīal
 currit. ergo si iste homo currit: animal
 currit. r̄ tamen^o quelibet cōsimilis in
 forma valet. q̄ r̄c. nōa nota maior. pbat̄r
 q̄ sub terminō stante cōfūse t̄m imobi
 liter non licet descendere. sed cū li homo
 stet imobilliter s̄m magistrū. ergo non l̄z
 descendere. r̄ consequenter si licet descē
 dere hoc est gr̄a mē r̄ non de forma mi
 nor. probatur quia arguendo a conditō
 nali affirmatiua descendēdo sub ānte ad
 cōsequēs sp̄ valz. vt p̄s discurredo i oib^o

Ad hec breuiter r̄ndet. Ad primū
 nego maiorē. f. q̄ illa nōa non sit de for
 Ad p̄batōem dico q̄ āns ē vez. r̄ ne

go q' dñs sit falsum. Et cū dñs dñcto-
rium cōsequentis ē vep nego. Unde li
non dñ detinere totū disiunctū. a tr non
eēt dñctoriū exponentis negatiue in q
li non detinat totū disiunctum. 7 iō nego
istam. aliqd nō vep vel falsum ē. ppō. Et
ad pbatōnem nego istam. hoc non ē ve-
rum vel falsum dmonstrata i' bō ē asin?
Et cū tu arguis h est falsū. q' hoc ē nō ve-
rum vel falsū. a pte disiuncti ad totum
disiunctū. nego dñam qñ disiunctū tene-
tur collectivē sicut ē in pposito cū dñi
netur p sig' dñfusiū. Si aut intelligim?
q' negatō solū infinitaret p' parte di-
siuncti non eēt ad ppōitū. Ad 2^m ne-
gatur maior. Ad pbatōnem cū dñ possi-
bile ē ita eē sicut hñt per añs qñs non
sit ita sicut hñt p añs. Distinguo de li
possibile. q' aut cadit supra totum. aut
sup pma pte tñ. Si supra primā pte. ne-
dñam. Si hō supra totum cōcedo dñaz
7 vterius negat q' ex copulatiua liceat
sāferre expletivam qñ copulatiua nō est
ipothetice. pbabilis. vñ ista cū li possibile
cadat in totū qñ in copulatiua caderet s
totū. in expletiva hō supra pte. Ad 3^m
negat maior. Un' i' dñā valet tñ de mā
7 iō negat q' quelibet dñsimilis in forma
valeat. Ad pbatōnem dñ q' non valet
descenden' dñ forma. q' nō valet descē?
in oib' dñsimilib' in forma. vt in i' si hō non
currit risibile non currit. 7 tamen est si-
milis descensus in forma huic. Uide h
ample i' qñe scā dñ suppone mobili dñ.
Sophisina dñ diffinitiones sic. Tu es
asinus q' diffinitiones male. dñcia 7 añs
pbat' sic. tu es asinus vel i' disiunctiva
est falsa. per li istam demonstrando di-
siunctivā factam sed i' disiunctiva nō ē
falsa. q' tu es asin' dñā bona. 7 añs ē vep
q' 7 dñā ē vep. Qd añs sit vep. pbat' p
p' pte p3 q' si nō dicas tu. q' i' disiunctia
est falsa. 7 arguit sic. Illa disiunctiva est
falsa. ergo tu es asinus vel ista est falsa
a parte disiunctive ad totam. 7 añs est
vep per te. q' dñs q' minor sit hā. s. i' di-

siunctiva nō est falsa. pbat' q' dñcto-
rium est falsū. s. ista disiunctiva est falsa
ergo quelibet ps est falsa. q' hā ps ē falsa
sed hā pars est illa disiunctiva 7 ē falsa
ergo ista est falsa.

Ad hoc rñdet qdam breuiter non ad-
mittendo casū. s. q' ps non possit dñnari
totū. s. vñ fuga. Iō dicat. 7 ad istā di-
siunctivā factā tu es asin' vel ista disiuncti-
ua ē falsa. Dñ qñendo an velis q' hā ps si-
gnificet p' an nō. Si sic nō admitto ca-
sum q' est insolubile simplr. Si aut non
significet p' Admitto casū. Et dico istā di-
siunctivā eē falsam. Et cū tu arguis dñ
la disiunctiva ē falsa p te. q' tu es asinus
vel ista disiunctiva ē falsa. 7 dñā a pte
disiunctive ad totā disiunctivā. negat cō-
sequentia. q' ista ppō ista ē falsa 7 añs. p
ut mere hñt categorice. 7 sic cōcessa est
Est aut ps disiunctie qñ ē dñs vt hñt ipo-
thetice. Rursus nō recte accipis mino-
7 ē dicēdo ista disiunctiva nō ē falsa. s. de
bes dicere nō ista disiunctiva ē ista 7 hoc
dñctoriū hñt copulatiue opposito mō.
s. q' ista disiunctiva nō est falsa vel ipsa
non ē vera. 7 iō minor ē hā.

Utz prima fñgula sit hā. Si ex dñcto-
rio dñtis segit dñctoriū añt' dñā ē hōa.

Entra ista dñā nō va-
let dñ. nō de-

mōstrat. q' hō nō dñmōstrat. ex dñ-
dictorio dñtis segit dñctoriū añtis. q' re-
gula falsa dñā nō cū minori. q' segit hoc
dñmōstrat. q' fortes demonstrat p li hoc
dñmōstrādo forte maior. pbat' q' posito
q' nihil dñmōstreit ē antecēdes vep vt
p3. 7 dñs flm pbat'. si dñs sit vep cū sit
ppositio o3 q' subm aliqd significet. 7
cū sit pñomen demonstratiū non hñt
nisi demonstrando 7 p cōsequens aliqd
dñmōstrat p li hoc. 7 per cōsequēs falsū
est q' hoc nō demonstratur. 2° sic i'
consequentia non valet hoc. est pñteri-
tū q' hoc fuit. 7 tamen ex dñctorio cōsequē-
tis sequitur cōrādictoriū antecēdet. q'
7c. 7 dñā cū minori 7c. q' segit hoc nō

fuit. g. h. nō est pteritū q̄cūq; demōstra
to. maior pbat qz aliqd fuit qd nō fuit.
g. aliqd ē pteritū qd nō fuit. t. z. nō a ouer
tibili ad ouertibile. z. aīō est vez. vt pro
babo. g. z. aīō. Qd aīō sit vez. pbat sic.
Aliqd fuit z illud ipossibile ē fuisse. g. ali
qd fuit qd nō fuit. nō bona z aīō pbat
z sig. hāc. ppōem hō est asinus qua volo
diu fuisse sic p̄cise signdo. tūc p̄ma pars
p. z. q. h. fuit demonstrādo istā. ppōc. 2.
p. pbat. s. ipossibile est illud fuisse. quia
vez est q. ipossibile est h. fuisse. g. ipossi
bile est fuisse p. z. nō a fūti. Ulex est te cur
rere. g. tu curris pbat aīō. Hec est x. a
q. ipossibile est h. fuisse. q. adeq̄te sigt q.
ipossibile est h. fuisse. g. vez est q. ipossi
bile est h. fuisse t. z. nō a cū minor. maiō. p
batur qz bec ē x. a h. fuit qd ē ipossibile
g. qd ē ipossibile h. fuit nō bona a cō
uertibili ad cōuertibile. aīō est vez. g. et
aīō. Ista est longa philateria. tamen. p
luuēib. clare dūxi z clari. respōdebo.
3. sic ista nō est bona for. est nunc p
genit. g. h. z. t. hūit p̄rem z tam ex opposi
to nōtis nō segtur op. antecedēt. g. re.
falsa. nō t. z. cūz maior. mior. pbat. ga
pono q. plato uicerit semē. p. sorte gīan
do i. mīricem berte. postea morit. q. mor
tuo p̄fuet berta ita bene illud semen q. i
ipm ifundat aīa fortis. tūc p. z. q. nō segt
for. nō h. z. nec hūit p̄rem. g. nō est p̄moge
nit. q. aīō vez. q. nō hūit p̄rem quando
fuit sortes qz tamen plato non erat. nec
quādo nō fuit z tamen aīō est falsū.

4. arguitur arg. magrī. Ista nō est
bona tu credis p̄cise q. oīs hō decipitur
g. tu decipis. z. tū ex dīctorio nōtis non
segtur dīctorio aīōtis. g. rē. p̄ma ps an
tecedentis pbat qz segtur tu credis p̄
cise q. oīs hō decipit. igr tu credis verū
vel falsum. si tu credis fūm igr tu dīce
ris. si tu credis vez. z. credis q. oīs hō dī
cipitur. igr ita est q. oīs hō decipit. z. tu
es aliqs hō g. tu decipis q. aut ex dīcto
rio cōsequētis nō segtur dīctorio aīōtis.
pbat. z. pono q. tu credas p̄cise q. oīs

hō decipitur z nō tu decipiaris isto posi
to aīō est fūm p. casū z aīō est vez. pbat.
qz si nō detur opp. arguitur sic. Tu cre
dis p̄cise q. oīs hō decipitur z ita ē q. oīs
hō decipitur qz oīs hō nō tu decipitur p
casum. z. tu decipis p. rōem igitur tu cre
dis p̄cise sicut est per rationem. quod
erat pbandum.

Ad hec respōdetur. Ad p̄mū nega
tur maior. s. q. ista consequētia nō valeat.
Et ad pbatōem nego q. posito casu aīō
sit vez. z. consequēs fūm qz si nihil demō
stratur nō est aīō ex quo non h. z. cōsequēs.
Et consequēter stāte casu isto i. nō est cō
sequētia. sed bene concedo q. aīō pōt ēē
vez sine consequēte. Et ex hoc segtur q.
alique due ppōes conuertūt. quarum
vna potest esse vera sic signdo z altera
nō vt i. Sortes nō dīmrāt h. nō dīmratur. p.
enim potest esse vera. secunda non. Et si
replicas g. sequitur q. a conuertibili ad
conuertibile non valet consequētia dī
citur negando q. sequatur. quia vel vis
q. sortes demonstrēt vel non si sic vtra
q. est falsa. si non tunc non poterit fieri
consequētia. quia non erit nisi vna ista
rum. Ad secundum negatur maior. s.
q. consequētia ista nō valeat. Secū
do ad probationem cum dicitur aliquid
fuit quod non fuit. ergo rē. nego antece
dens. Ad probationem cum dicit ali
qd fuit z ipossibile ē illud fuisse. ergo z
cetera. nego antecedens. p. secunda pte.

Ad probationem cum dicitur. verum
est q. impossibile est hoc fuisse. ergo im
possibile est hoc fuisse. Dicitur dubitan
do qualiter tenetur li. q. vt nominaliter
vel coniectiue. Si primo modo tūc an
tecedens est verū. sed consequētia nō
valet. quia li. q. nō conuertitur cum o. fo
ne infinitiua que dicitur dīctū. ppōis nō
si cū tenetur coniectiue. si x. o. li. q. tenet
coniectiue consequētia est bona. sed ne
antecedens. Ad probationem cū dīc
tur. hec est vera q. impossibile est h. fuit
q. adequate significat. rē. g. vez est q. im

possibile est hoc fuisse. nētur cōia. quia
in antecedente tenetur li q noialiter. in
consequente hō cōiunctiue. et iux hoc so
let concedi q vep est q impossibile est
hoc fuisse et falsum est q impossibile est
hoc fuisse tenen^o li q in pri^o noialf. in 2°
hō cōiunctiue. sicut concedit q necessa
rium est q deus nō fuit. et necessariū est
q de^o fuit. in prima tenen^o li q noialf. i
secūda hō cōiunctiue. Ad 3° negatur
maior. s. ista cōia sit bona. quia nō ē neces
se q ad generationē alicuius sit vel fue
rit p^r. sed q semen fuerit debito loco in
fusu et q habeat et tūtem inforatiuam
imo ē est possibile q nec habeat nec ha
buerit mrem. vt si in casu priori ponat^r
q simus p^rinqui instati infusionis aie
intellectiue pro sorte gnān^o. et sint oēs
cāe pparantes dispositiue pro i^a aia ita
propinque q nulla causa nālis in tam
breui tpe possit applicari ad impedimē
tum. Deinde volo q cor berte percutia
tur gladio et sibi insit mors p^r minorē tē
pore q anima introducet^r pro sorte
generando. casus est satis imaginabil^r
tunc pater^o pro primo instanti anime i
troduce. Ad 4° negatur minor. s. q
ex cōtradictorio consequentis nō sequa
tur cōtradictoriū antecedentis. Ad p
bationez dicit^r non admittendo casum
quia nō est possibile q tu credas preci
se q ois homo decipit et tu nō decipiar
nā si sic sequit^r q tu deciperis. vt osten
sum est: aut ergo tu decips in credendo
oēm hominem dēcipi. q oēs homines dē
cipi est falsum per casum. aut in creden
do aliud valet q homo est asin^o vel ali
quod aliud falsum. et per consequens tu
non credis p^rcise q ois homo decipitur
quia est oppositum vnius p^rcule casus
Et eodem modo sequit^r q nō est possibi
le q tu credas p^rcise teipsum decipi igit^r
tur tu decipis. vel ergo in creden^o teipsū
decipi vel aliud non primum q teipsum
decipi est verum. igitur aliquid aliud et
per consequens tu nō credis p^rcise teip^r

sum decipi et

Sopbisma cōtra regulas sic. Tu es a
sinus ergo regula falsa. cōia tenet. aīs
pbatur. et pono q a cōuertat^r cum isto
termino hō. et hoc disiunctum a vel b cū
isto termino asinus. Tunc arguit^r sic.
Tu es a ergo tu es a vel b. tenz cōia a p
te disiuncti ad totū disiunctum. et ante
cedens est verū. quia tu es homo. ergo
tu es a. ergo cōis est vep. Tunc vltra tu
es a vel b. ergo tu es asin^o. tenet cōia a
cōuertibili ad cōuertibile. Ad hec di
citur negan^o aīs. Ad p^rbationem ad
misso casu negat^r cōsequentia. quia a vel
b non est disiunctum nisi apparenter. q
p casum cōuertit^r cū li asinus. q est inco
plexum. et per cōis nō ē disiunctū vel ali
ter si vls q sit disiunctum dicitur q re
gula intelligitur de disiuncto significā
te ex compositione suaz partium quali
ter non est in proposito.

Utruz 2ª regula sit vera. Si aliq cōia
est bona et aīs ē vep. q et cōis.

Entra ista cōsequē
tia est bona

deus est. ergo nullus homo
est asin^o. et tñ aīs est veruz et
cōis non. ergo reg^a falsa. cōia nota cū ma
iori minor pbatur pro p^r parte patz. s. q
aīs sit verum. pro 2ª pbatur. s. q cōis
non sit verum. q si non da oppositū q
sit verū. et arguit^r sic cōis ē vep qd signi
ficet adequate nullum hominem ēē asi
num. q sic est q nullus homo est asinus
tenz cōia a cōuertibili ad cōuertibile
Tunc vltra. sic est q nullus homo est a
sinus. ergo aliququaliter est q nullus ho
mo est asinus. tenet cōia. q omnis p^rpō
affirmatiua sine predicato distractiuo
ponit aliquid vel aliququaliter esse. s. hoc
cōis est falsum. q illud ex quo sequit^r. et.

2° sic. Ista cōsequentia est bona illa p
positio Cesar fuit ē necessaria. ergo eius
adequatum significatum est necessariū.
et tamē aīs est veruz et cōis non ergo re
gula falsa. consequentia tenet cuz maio

ri. quia arguitur a diffinito ad diffinitio-
nem. minor. probatur. ponendo quod sit ista pro-
positio. Cesar fuit sic signis. quod ans sit ve-
rum patet per regulam eodem dicentem quod
omnis propositio vera de preterito in terminis sim-
plicibus non dependens a futuro est ne-
cessaria. quod consequens non sit verum probatur.
quod si non da oppositum. tunc sic adequa-
tum signum est necessarium. sed adequatum
signum est Cesarum fuisse. ergo Cesarum fuisse
se est necessarium. et ultra ergo Cesarum fuisse est
aut saltem sequitur. ergo Cesarum fuisse
est aliquid quod est falsum. quod cesares fuisse
nihil est cum nec sit suba nec accens. 3° sic
Ista contra est bona. propositio est vera. Cesar
fuit. ergo adequatum ei signum est verum et tamen
ans est verum et contra est falsum. ergo regula falsa
contra tenet cum maiori quod arguit a diffinito
ad diffinitionem. minor. probatur et per pro-
positum. pro 2° probatur. quod sequitur adequatum si-
gnificatum est verum. sed tale est Cesarum fuisse
se. ergo Cesarum fuisse est verum. contra est falsum
quod Cesarum fuisse nihil est. ergo Cesarum fuisse
non est verum. tenet contra. quod negato ente
de aliquo negatur quodlibet contentum
sub ente. ans probatur. quod si cesarem fuisse
se esset aliquid de quo posset illud ens destru-
ere sententiam Agathouis 6° ethi. quaz
philosophus approbat. 4° sic. Ista contra est bona
nihil demonstratur. ergo hoc non demon-
stratur. et tamen ans est verum et contra est falsum
ergo regula falsa. consequentia tenet cum
maiori. quia arguitur ab vltima negatiua ad
ad vnam suam singularem. minor. probatur
quia vbi nihil demonstratur ans est ve-
rum ut per 3° et contra est falsum. quod si contra est subm-
ei aliquid signum. sed si signum nisi demonstrando. ergo
aliquid demonstratur quod est falsum. ergo etc.
Ad hec respondetur. Ad primum
nego minorem. scilicet quod ans sit verum et con-
sequens falsum. imo contra est etiam verum
Et ad probationem cum dicitur. da oppo-
situm quod contra sit verum. ergo verum est
nullum hominem esse asinum. conceditur con-
sequentia. Et ultra cum dicitur verum est
nullum hominem esse asinum. ergo sic est

quod nullus homo est asinus. Respondet
Paulus. per. distinguendo de li sic est. aut te-
netur adverbialiter pro hoc aut ut sunt
due partes. Si 2° negatur consequentia.
si primo modo conceditur. sed negatur ulterius
us consequentia cum dicitur. ergo aliqualis
est quod nullus homo est asinus. Aliter re-
spondet magister in quadratura sua
sine aliqua distinctione concedendo ut
quod ad istam consequentiam. Deinde negatur
do istam vltimam quia in ante est amplia-
tio et in consequente non. Aliter respon-
det in primo poste. vide supra in 2^a que-
stione. Ad 2° dicit Paulus. per. quod li ne-
cessarium et similiter suo modo. alij mo-
di possunt capi tripliciter. scilicet transcendenter
pro re necessaria. 2° adverbialiter pro
modo necessario. et 3° pro propositione
necessaria. unde dicit quod illa propositio ne-
cesse est cesarem fuisse est falsa capien-
do li necessarium primo et secundo quia
Cesarum fuisse nihil est sed tertio est vera
quia significat quod illa propositio est necessa-
ria. Cesar fuit et ideo formaliter respon-
dendo negatur vltima consequentia. Ce-
sarem fuisse est necessarium. ergo Cesarum
fuisse est ens. quia li necessarium ampliat pro
eo quod est vel fuit vel erit vel est imagi-
nabile esse. Et dicit ulterius quod ad proban-
dum propositionem esse necessariam non
est medium vniuersaliter ex significato
adequato necessario. sed solus est verum
illud quod quando propositio est affirmativa
et non ampliatiua et ei correspondet ali-
quid reale sed dat vnus medius vniuer-
sale ad probandum propositionem esse ne-
cessariam quod est tale. illa propositio ve-
ra est cui nec aliqua similis potest esse fal-
sa sic precise significando cui non contra-
dicit aliqua propositio quam sequitur esse fal-
sam ad propositionem significantem istam
et sola impossibilitas non permittit. ergo
necessaria est. et contra. Et consequenter
negatur ista consequentia. Ista propositio
est necessaria Cesar fuit ergo adequa-
tum signum est necessarium. Nec si vis

abūde vide ab eo dubio septimo. Hec opinio est ferme contra omēs logicos q diffiniunt ppositionē necessariā sic. est illa cuius adequatū sīgnum ē necessariū ⁊ precipue contra magistrum. Ideo alr dicatur ꝑ illam cōtiam esse bonā. Illa ppō ē necessaria. Cesar fuit. g Cesarē fuisse ē necessariū. p̄suppositio q sic adeq te significet. ⁊ nego q cōis sit falsū. Ad pbatōnē cū dī Cesarē fuisse ē neces sariū. g Cesarē fuisse ē aliquid. ꝑcedit cōia. Et cū dī Cesarē fuisse nībil ē nec ali qualiter est. g nō ē ens. Dī q ens triplr accipit solet. Uno. vt ē cōe ad oē sīgibile tā cōplexe q̄ incōplexe. ⁊ sic sīgtur taz p ēinum q̄ p. ppōnem. Alio. vt est cōe ad sīgibile incōplexe tm. 3. vt cōe ad sīg bile cōplexe loquēdo de ente. 2. cō cedit q Cesarē fuisse nībil ē. put li nībil opponit enti 2. cum h tamē stat q sit ens p. ⁊ 3. ⁊ non valet ergo vel ē iuba vel accidens. q illud solū est vep de en te i cōplexe. Ad 3. dicit Pau. pgu. q non pbat vlr ppō esse x̄a ex significa to adequato x̄o q argumentūz cōcludit sed sic ē precise sicut i. ppō sīgt. ergo est x̄a. ꝑcise sicut fuit i. ppō sīgt. ergo fuit x̄a. ꝑcise sicut erit i. ppō sīgt. ergo est x̄a. Cōtra ponat q illa ppō Cesar fu it nūc p. sit ⁊ tamē non fuit nec post h e rit tunc non valet ꝑcise sicut fuit sīgt ergo fuit x̄a. ꝑcise sicut erit sīgt. ergo erit x̄a q antecedens ē vep ⁊ cōis falsū. Preterea ē omnes logicos diffiniētes ppositionē x̄am sicut est i. cuius adeq tum sīgtum ē verum. Ideo alr dicat cōcedendo vsq ad istam. g Cesarē fuis se ē ens. ⁊ dicatur sicut ad 3. argumen tum ꝑcise. ergo deus posset destruere illud ens. nego consequentia. sed bene sequitur si cēt ens 2. Ad 4. dicit q si nībil demonstratur cōsequentia nō. v3 quia nō ē consequētia. quia non est cōse quens. Si autem aliquid demonstratur conceditur consequentia. sed tam cōis q antecedens est falsum quare rē.

Sophisma contra regulas sic. Tu es asinus g regula falsa. cōsequentia tenet antecedēs probatur. ⁊ pono q omne de monstratum p li hoc sit asinus quo ad. misso quia possibile est. propono tibi tu es hoc demonstrando te vel concedis vel negas: si concedis arguitur sic. Qē demonstratum per illud. pronomē hoc ē asinus. tu es aliquid demonstratum per illud. pronomē hoc igitur tu es asin⁹ te. net cōia cū maior quia ē casus minor pa tet per certificationem factam quia. dī xi te demonstrari per li hoc. Si autem ne gas tu es hoc arguitur sic. tu negas ve rum ⁊ nō repugnas. g male respōdes an tecedens patet. qm non sequitur. Omē demonstratum per illud pronomē hoc est asinus. g tu non es hoc. quia ista stāt simul Qē demonstratum p illud prono men hoc ē asinus ⁊ tamen tu es hoc.

Ad bec dicitur negando antecedens Ad probationē admisso casu. cu3 propo nitur tu es hoc demonstrādo te pōt dici p. nō admittendo hāc demonstratōnem q̄ repugt casui. 2. dī cōcedēdo istā. ⁊ tūc ad argumētū. Qē dmonstratū p li h ē asin⁹ tu dmonstraris p li h igit tu es asin⁹ nego minorē tāq̄ repugnātē. Et ad pro bationē dixi q p li h tu dmonstraris. g tu dmonstraris nego cōiaz: si tñ sumit pro antecedēte. i. Ego te demonstravi p li h ne istā tāq̄ repugnātē qre rē.

Utr 3. regula sit x̄a si aliq cōia ē bo na. ⁊ ans est necessariū ergo ⁊ cōis.

Entra

Nulla ppō ē ne cessaria. g regula vna. cōia ⁊ 3 ans. pbat. q siq cēt necessaria potissimū cēt i. d. ē. S3 ista ppō ē necessaria. sed h ppō ē ⁊ hāc ppō nem esse sunt idem. ergo hanc propoem cē ē necessarium. consequēs ē falsum q̄ hanc propositionem cē ē contingens q̄ potest esse ⁊ non esse. Confirmatur q̄ bec propositio de est est contingens ergo non est necessaria. consequentia tenet ab affirmatiua vni⁹ desperati ad

negatiuam alterius. pbatur añs q. bec
ppō contingentē est q. ē cōtingēs. patet
cōtra. 7 añs pbatur. q. pōt esse 7 non esse.
Præterea nullus nec^{us} est i. ppō. 7 aliqd
est ista ppō. q. aliquid cōtingēs est ista p
positio. p. 3. cōtra. Tunc vltra. q. ista ppō ē
cōtingēs. tenet cōtra p. conuersionem sim
plicem. 2. sic. Nec cōtra est bona. hoc ē
nec^{us}. q. hoc est nec^{us}. cōtinue demonstran
do añs. 7 añs est necessarium 7 cōns con
tingēs. q. regula falsa. cōtra 7 cum maio
ri. q. oppositū cōns repugnat añti. minor
pbatur q. añs sit necessarium p. 3. q. asse
rit se esse necessarium. q. aut cōns sit con
tingēs pbatur. q. cōtingēs est illd añs
esse 7 cōns cōtingēs est ipm esse necessa
rium. 7 cōns sic p. cōse figt. q. cōns est cōtin
gens. 3. sic bec cōtra est bona. cōtingēs
est q. cōtingēs est. 7 tñ añs est necessariū
7 cōns cōtingēs. q. regula falsa. cōtra tenet
cum maiori. q. arguitur ab eodem ad tō
minor pbatur q. añs sit necessariū p. 3. q.
necesse est aliquod cōtingēs esse. et sic
figt añs. q. est necessarium q. cōns sit con
tingēs pbatur q. p. maiore figt cōtingēs
est sed cōtingēs esse est cōtingēs.
ergo. 7 cetera.

Ad bec respōdetur. Ad p. mū nega
tur añs. Ad pbatōem concedo q. ista est
necessaria de^{us} ē. Et cum arguit. Nec
ppō est necessaria 7 bec ppō. est hanc p.
pōem esse q. hanc ppōem esse est necessa
rio nego cōtra. nego arguitur. resolutorie.
q. cōns nō est resolubile sed officiabile.

Ad cōfirmatōem negat ista cōtra. ista
ppō contingentē est. q. est cōtingēs. quia
ppō dicitur necessaria vel cōtingēs rōe
figt quod est tale. 7 nō q. sit res necessa
ria vel cōtingēs cōcedit q. q. ista ppō
est res cōtingēs. negatur tñ q. sit ppō cō
tingēs. Df aut cōtingenter esse q. est res
cōtingēs. 7 necessario est q. est res ne
cessaria. Ad aliud negatur vltima cōtra

Ad 2. negatur q. añs sit necessarium
ad intellectum datum. q. nō est necessa
rium p. se. 7 sit necessarium p. reflexiōes

sed tale adhuc est cōtingēs vel impossi
le. Vel df q. nō valet in ppōibus p. tinen
tibus ad insolubilia. Vel df q. re^{us} itelli
git q. nō sit tale p. reflexiōe. Ad 3. dī
citur q. cōsequens est necessarium sicut
antecedēs. 7 df vltierus q. cōtingēs eē
est necessarium tanq. figtum. 7 nullum
cōtingēs sit necessarium. nec incōuenit
aliquam ppōem esse necessariā. 7 qualz
rem p. se ipam figtam esse rem cōtingētē
vt de ista hō est aial rē.

Sophisima ē regula sic. Tu es asin^{us}
q. regula falsa. cōtra 7 añs pbatur sic. Dē
aial quod fuit aliquādo fuit asin^{us}. 7 tu
fuiſti aial quod fuit aliqñ. q. tu fuiſti asi
nus. sed tu es. idem qd vnq. fuiſti igitur
tu es asin^{us}. p. 3. cōtra p. ma cūz minori. 7 ma
iorem p. bo supponēdo q. in a instanti n
fuit aliquod aial p. ter asinum. isto posi
to arguitur sic. Omne aial quod fuit in
a instātī fuit asin^{us}. q. omne aial quod fu
it aliquādo fuit asin^{us}. 7 cōtra ab inferiōri
ad suum superius affirmatiue 7 sine dī
stributiōe 7 sine signo imobilitate. q. sic
arguatnr. p. bo q. li aliqñ non distribuit
quod suadetnr sic. signum vlt affirma
tium nō distribuit terminū sequentem se
mediate. nisi fuerit deſminatio sui sub
stantiui. sed li aliqñ nō est deſminatio sui
substantiui q. aduerbiū est deſminatio q.
bi 7 nō nois q. nō distribuitur li aliqñ.

Ad bec negatur añs Ad pbationem
nego istam omne aial q. fuit aliquando
fuit asinus. Et ad pbatōem nego cōtra 7
7 cōcedo q. li aliqñ aliquādo distribuit. 7 q. ē
determinatio illi^{us} cōmuni aial. nō qdem p.
pinq. sed remota. 7 ita p. 3. q. aduerbiū
est determinatio verbi 7 non nominis.
quare rē.

Utrū quarta regula sit vera. si aliq. cō
sequētia est bona 7 añs impossibile cōns
est possibile.

Entra Ista cōsequētia
est bona cōns q.
nō est nō intelligitur q. chime
ra est 7 ista nō intelligitur. 7 tamen añs

est possibile. et omnis non. igitur regula falsa. contra
 et cum maiori. quia si resolvere retin non con-
 fusum i. et. et i. illud. minor probatur quod ante
 sit possibile. per quod est verum cum dictionum
 sit finis. scilicet omnis chi. quod est intelligitur quod sequi
 quod omnis chi. est et illa intelligitur. quod omnis non
 sit possibile per quod est una copulativa et
 prima per est impossibile. 2. sic illa contra
 est bona. Tu es in instanti pnti. igitur aliqua
 do fuit ita quod tu fuisti in instanti pnti et ante
 est possibile et omnis non. igitur regula falsa. contra
 et maior per quod omnis per affirmativa de
 pnti relinquit unam de preterito et ante quod ante
 sit possibile per quod omnis non sit possibile. pro-
 batur quod nullum istas pntis fuit. igitur nihil fuit
 in instanti pnti et per omnis tu non fuisti in ista
 ti pnti patet ambe contra. ante probatur. quoniam
 h istas non fuit demonstrando istas pntis
 et h est omne istas pntis. igitur nullum istas pntis
 fuit. 3. arguit arg. magis. Ista contra est
 bona omnis per est affirmativa. igitur nulla est
 negativa. et tamen ante est possibile et omnis est
 impossibile igitur regula falsa contra et cum mio-
 ri. maior probatur per prima parte per quod illa est
 possibilis. Nulla per est negativa quia non
 potest esse contra. quia non quod est quod ipsa esset et esset
 negativa. igitur aliqua per negativa esset. nec
 ipsa non existente quia quando per non est non
 est vera nec falsa.

Ad hec respondetur. Ad primum nega-
 tur maior. scilicet quod contra sit bona. Ad pro-
 batorem dicitur quod retin si resolvere sic in affir-
 mativis. in negativis vero non. Et ideo si
 diceres chimera est que intelligitur er-
 go chimera est. et ista intelligitur bene valeret
 contra. Et id cum in affirmativa retin resol-
 uatur in coniunctam copulativam et per
 nomen demonstrativum. in negativa retin
 resolveret in coniunctam disiunctivam vel
 et per nomen demonstrativum cum preteritis oppo-
 sitis ipsius affirmativae. ut in ista chi. non
 est vel illa non intelligitur. Ad 2. nego ma-
 iorem. scilicet quod ista contra sit bona. Ad probatorem
 dico quod sic intelligi omnis per contra affirm-
 mativa de pnti carens extremo compo-
 sito et signo confusivo tamen explicite quod im-

placite relinquit unam de preterito veram quod
 liter non est in proposito ut declarabo. Di-
 citur primo vera quia si ista de pnti est fal-
 sa non oportet quod relinquat istam de preterito
 veram. 2. affirmativam quia si esset ne-
 gativa illud etiam non esset opus. Dicitur ter-
 tio carens signo confusivo. quia ista est ve-
 ra omne istas est quod tamen non relinquit aliquam
 de preterito veram quia nunquam ista erit contra istas
 fuit. Dicitur 4. carens extremo composito
 tam explicite quam implicite. quia hec est vera
 hoc istas est istas quod est et tamen non
 relinquit aliquam de preterito et ante quia
 illa nunquam est contra h istas fuit istas quod
 est et ita est in proposito. scilicet cum extremo co-
 posito quare non valet. Ad 3. negatur
 minor unde negatur quod illud omnis non
 sit possibile nulla propositio est negativa.
 Ad probatorem cum dicitur non potest esse ve-
 ra igitur non est possibilis negatur consequentia.
 quia multe sunt propositiones posibles quod
 non possunt esse contra sic precise signando. ut in
 materia insolubiliu. omnis propositio est fal-
 sa. nulla propositio est contra. hoc non est verum
 hoc est falsum seipso demonstrato et ex
 mam insolubiliu. ut ista for. non est exis-
 tens in mente sortis. si hec non est vera
 deus est existens in mente. Si hec non est
 demonstrando subm. bulus. propositio
 ad cuius diffinitionem desineret i. propositio
 quolibet. n. illarum est possibilis. nul-
 la tamen ipsarum sic significando potest
 esse vera.

Sophsima contra regulam sic. Tu es
 asinus ergo regula falsa consequentia et
 ante probatur sic. quolibet singularis alicuius
 universalis est contra tu es asinus est singu-
 laris alicuius universalis. ergo tu es asi-
 nus est contra consequentia tenet cum minori.
 maior probatur sic quolibet singularis isti
 universalis omnis homo est animal est
 vera ergo quolibet singularis alicuius
 universalis est vera. tenet consequentia
 ab inferiori ad suum superius affirma-
 tive. et. Ad hec dicitur negando ante
 cedens. Ad probationem negatur ma-

c

ior. scilicet quelibet singularis alicuius
vniuersalis est vera. quia falsa est vt pa-
tet p exponetes. Ad pbationem dicitur
negando consequentia. q. arguit ab inferio-
ri ad superius distributiu. r. rō nō valet.
nā li alicui? vltis stat distributiu. cuz sit
determinatio termini statis distributiu
Utz 5^a regula sit ha. Si consequentia ē
bona r. aliqd iegtur ad consequens illud
segtur ad antecedens.

Entra. Ista cōna est bo-
na. Dis ppō ē
ha. g. aliqua ppō est ha q. arguit
a subalternante ad subalternatas r. ad cōns
segt ista. Tu es asin^o qd nō segt ad aīis
g re^a f. cōna t3 cū maiori. mior. pbat sic.
nā ad istā ppōez mītalē ēē h3z tu es asin^o
segt te ēē asinū. r. illa mētat ē aliq. ppō.
g ad aliquā ppōem ēē verā segt te ēē asi-
num t3 cōna a supiori ad suū inferi^o. 2°
sic. Ista cōna ē bōa tu nō curris. g tu cur-
ris l tu nō curris. r tñ ad cōns segt hoiez
currere. qd non segtur ad aīis g rē. tenz
cōntia cū maiori. q. arguit a pte disjunc-
ctiu. ad totā disjunctiuā mīnor. pbat
q. ad te currere segt hoīem currere g ad
currere vlt non currere segt hominem
currere t3 cōna a pte disjunctiu ad totum
disjunctiu. r tñ hoiez currere nō segt ad
aīis p cōntie vt p3 qre rē. 3° sic cōna a
p^o ad vltimū valet qñ cōntie intime sunt
bone. Tūc segt q si dico te ēē asinū dī-
co verum quod est falsum. Quod sequi-
tur p^obo quia sequitur. si dico te esse
asinū dico te ēē aīal si dico te ēē aīal dī-
co vey g a p^o ad vltimū si dico te ēē asi-
nū dico vey. q. oēs cōntie intermedie sē
formales r non variate.

Ad hec rñdet. Ad p^o negatur mior. f.
q aliqd segt ad cōns qd nō segt ad aīis
Et ad pbationez negat cōna q. arguit
tur ab inferiori ad suū superius cū tino
officiabili. qd facit stare cōfufe tñ imo-
bilr. qñ segt qñ h3z eādem vim q li g. l
si r cōfuidit tinos pcedentes r sequen-
tes capaces cōfufionis imobiler sicut

nota rōnis r conditionis. Ad 2° nega-
tur mīnor. Et ad pbationem negat cōna
Et cū dī. arguit a pte disjunctiu ad totū
disjunctiu. dī q. cū tino officiabili n v3 cō-
sequentia. sicut ē i^o tinus segt g h3z vim
imobilitandi. Ad 3° cōcedit ista cōna
a p^o ad vltimū si ista ppō si dico te ēē asi-
nū dico te ēē aīal. tenet psonat. r ad bo-
nū intellectū. r ita cōcedit ista. si dico te
ēē asinū dico vey. q. dicen^o te ēē asinum
dī te ēē aīal qd ē vey. Si aut teneat mā-
liter i^o ppō. si dico te ēē asinū dī te ēē a-
nimal. ne istā. nō. n. q. dicit istā ppōnem
tu es asinus dicit istā tu es aīal. Et si re-
plicat i^o q dicit p^o r pncipaliter te ēē a-
sinū dī te ēē aī. q dicit te ēē aī dicit vey
g a p^o ad vltimū q dicit p^o r pncipalitē te
ēē asinū dicit vey cōcedit q q dicit p^o r
pncipalitē te esse asinū dicit vey l3 non p^o
r pncipaliter dicat verum s3 fario.

Sophisma. 3° regulā sic tu es asinus g
regula falsa. cōna t3 aīis. pbat. qñq dī
te ēē asinū dicit verū. g tu es asin^o. pbat
cōna q. oīs i^o ppō ē ha quā dicen^o qd dī
vey. pbat aīis sic. qñq dicit te ēē a-
nimal dī vey qñq dicit te ēē aīal dī
te ēē asinū. r te esse aīal ē vey. g qñq dī
cit te esse asinū dicit vey. Ad hoc dī q
negan^o aīis. Ad pbationē dī q i^o cōna ē
bona ad hūc intellectū q si quis in dicē-
do aliq. ppōnem. p^o dicit vey i^o ppō est
vera. Si at fario dicat verum non va-
let sicut in proposito r ita probatur an-
tecedens rē.

6ª reg^a si cōna ē bōa r aliqd stat cū aī-
cedente. g illud idē stat cū cōnte.

Entra. Ista cōna ē bona
h^o ppō q ē cōns
hui^o cōntie ē necessaria simplr. g
hō ē asin^o p li h dīmōstran^o cōns istā cōntie
r tñ aliqd stat cū antecedēte qd nō stat
cū cōsequente. g re^a falsa cōna t3 cū ma-
iori. q. nō pōt antecedēs ēē vey sine cō-
sequente mīnor. pbat q. i^o null^o bō ē asi-
nus stat cū antecedente cū sit necia sim-
pliciter. r antecedens sit possibile. r tñ

nō stat cū cōsequente cū sibi dīcat. g̃ rē.
 2° sic. Ista cōia est bona hō ē asin⁹ g̃ d
 us est qz aīis ē impossibile r cōis neciuz
 r tām i^o ppō hō ē rudibīl stat cū antecē
 te qz est secū conuertibīl r nō stat cū cō
 sequente g̃ rē. 3° sic argumēto magī
 i^o cōsequētia ē bona. Lignū cōburchat
 g̃ impossibīle ē illd eē r tām h̃ ppō al ē
 stat cū antecēdēte vt pz r nō stat cū con
 sequente qz nō fit ex ill^o copulatiua pos
 sibil^{is} sed impossibilis dīcē^o al est r ipos
 sibile est illud eē. g̃ regula falsa.

Ad hec respondet. Ad p^o dī qz si i^o ē
 in mēte tē ē bona sed nībil ē cōpossibile
 antecēdēti cū sit impossibīle istā mētalē
 esse xam. hō ē asin⁹. Si xō sit in voce l^o
 in scripto tunc cōia nībil ualet. stat. n. qz
 i^o hō ē asin⁹ significet dū eē r tunc nō se
 qtur ista ppō ē necia hō est asin⁹ g̃ hō ē
 aīis⁹ sed si fiat isto^o cōis isti^o consequen
 tie ē neciuz simplr sic p̄cise signdo g̃ hō
 ē it asinus cōia est optima. sed tunc ante
 cedens ē impossibīle r nībil ē ei cōpossi
 bile. Ad 2° cēdit cōia sed negat qz i^o
 hō ē rudibīlis stet cū antecēdēte r nō
 v3 i^o cōia ista ouertit secum g̃ stat secuz
 qz impossibīle cū nullo stat. Ad 3° re
 spondet magī negādo minores. s. qz ali
 qd stet cū antecēdēte qz non stet cū con
 sequente. Et ad pbatōnem cum dīctis i^o
 animal ē stat cū antecēdēte cēdo r non
 stat cū cōseqnte. nego. Et cū tu arguis qz
 nō sit copulatiua possibīl ex ill^o g̃ nō stat
 sīl. negat cōia qz xā ps copulatiue nō est
 cōis. n3 secū ouertibīle. qz h3 ali3 r aliud
 sigtuz pp mutationē aīis. Et si dī qūo
 g̃ stat sit dī qz sic qz qīz est xā. qz sic ista
 stat sit tu es hō. tu es alb⁹ dato qz nulla
 fiat copulatiua ex ill^o. Uel dī ad pncipa
 le qz sit vna copulatiua possibīlis ex ill^o
 referendo sp li illd ad lignū rē.

Sophisma 3° regulā sic. Tu es asinus
 g̃ regula falsa. cōia t3 aīis pbat sic. Ista
 cōia ē bona g̃ tu es asin⁹ p li istā dmon
 strando cōitiā factā. ista cōia nunc facta
 est bona vt p̄babo. r aīis ē veruz. g̃ r cō

sequēs. qz cōia sit bona p̄batur. qz si nō cō
 positū cōitis stat cū aīte. s. qz ista cōia est
 bona r qz tu non es asin⁹ g̃ ista cōia ē bo
 na t3 cōia a copulatiua ad alterā ci^o p̄tez
 r cōis sigt qz ista cōia est bona g̃ ista cōia
 est bona. Qd aīis pncipalis cōsequentie
 sit vez pz qz ita est sicut p̄cise sigt g̃ ē ve
 rū. pbat antecēdēs qz sigt qz ista cōsequē
 tia est bona r ita est qz consequentia est
 bona vt iam p̄batum ē quare rē.

Ad hec dīct negādo aīis. Ad pbatō
 nem dī distinguēdo de aīte illi^o conse
 quentie. Ista consequentia ē bona. g̃ tu
 es asin⁹. an p̄cise sigt an nō. Si p̄cise nō
 admittit casus qz seqt dīctio. Nā si dī
 qz cōia non est bona qz sequitur ē bona
 vt ar^o pbat. Et si dī qz non ē bona seqt
 qz est bona pbat. qz si dī qz sit bona r an
 tecedens sic p̄cise sigt. g̃ est vez r tamen
 consequens ē flm. g̃ non est bona. Si ve
 ro non ponat p̄cise admittat casus. r dī
 consequentiā eē bonā. qz antecēdēs est
 impossibīle signs copulatiue qz ē bōa r
 qz non est bona. Et negat postea qz an
 tecedens sit vez. Et ad pbatōnem cum
 dicitur ita est sicut p̄cise sigt ergo est
 verum negatur antecēdēs qz non p̄cise
 sigat consequentiā esse bonam vt dictuz
 est qz aliter non admitteretur.

Utz septima r̄gula sit xā. Si aliq cō
 sequētia est bona scita esse bona r ante
 cedens ē concedendū r consequēs rē.

Entra

pbat qz ista
 de^o ē r hō ē
 asin⁹ conuertat tūc ista cōia ē
 bona scita eē bona. de^o est. g̃
 hō est asinus. qz arguit a cōuertibili ad
 conuertibile r tām aīis est concedendū
 qz neciūm. r consequens negandū qz im
 possibīle p se ergo regula falsa. 2° sic
 argumento Stro. In tertia, regula pnci
 palī rē. ponatur qz qn conceditur i^o pro
 pō tu es aīal qz significet hominem eē a
 sinum tunc sic. Ista consequentia ē bōa
 scita a te eē bona tu es homo g̃ tu es ani
 mal. r aīis est concedendum r cōis nō. g̃

regula f^a q^uia nō cū maior. minor pbat
p^r p^r pte pz q^u aⁿs sit ccededū. q^u ē vez
nō repugnās sciū eē tale pbat p^r alia
pte: f. q^u aⁿs nō sit ccededū s^z cū lignifi
cet hoiez eē asinū p casū. g^o hoiez eē asinū
ē ccededū p^r cāu qd ē incōueniens. 3°
sic argumeto mag^ri. r^o pono q^u illi^o aⁿs
hō currit. g^o risibile currit sit aⁿcedēs tⁱ
bi positū r^o a te admissū. c^osequēs hō sit
tibi depositū: r^o a te admissū isto posito
arguit sic. Ista aⁿs ē bona scita a te eē
bōa hō currit. g^o risibile currit r^o aⁿs pz
q^u scis q^u arguit aⁿuertibilis ad cōuertibi
le. r^o aⁿs ē ccededū q^u tibi. pōituz ē r^o a
te admissū. r^o aⁿs ē a te negandū q^u depo
sitū r^o a te admissū igit^r regula falsa

Ad hec responderetur. Ad primū dicit^r
tur admissio casu q^u ista aⁿs ē bona. r^o sic
aⁿs. ē ccededū ista aⁿs ē ccedendū noia
liter r^o nō p^ricipali^r. Pro q^u aduerte
q^u isti tⁱni ccededū negandū dupl^r p^rit
capi. f. noialiter p^r digno ccededū p^r di
gno negari. r^o p^ricipali^r q^u n^ondē p^r h
x^obū ccedo r^o nego. p^o intelligit iⁿ regu
la r^o nō 2°. Iō dico q^u aⁿs ē ccededū
noialit^r q^u dignū ccededū negā tⁱn p^ricipia
liter q^u q^uicūq^z p^r pōet n^ondēbo ne^o. Un^o
ad oēm p^r pōem n^ondēdū ē ccedo v^l ne^o
vniformit^r in casu r^o ex casū. Et si re
plicas s^z. Ista hō ē asin^o ē ccedenda. r^o h
ē impossibil^r p^r se g^o impossibil^r p^r se ē ccededū
D^r negando minorē. q^u repug^r maior^r
r^o ccessē. Hec est via stro. mag^ri. hētis b^r
āt al^r respōdet. q^u nō ponit d^raz inē cō
cededū r^o ccedi. r^o negandū r^o negari. Un
de dicit q^u p^rpō est ccedenda r^o s^zitr d^rz con
cedi q^u apō cōem modū loquēdi disputā
tū ē digna ccedi. r^o negāda q^u apō illos
ē digna negari ita q^u autērice sit tal^r aut
f^z p^rimā impōez r^o nō f^z nouā. Et iō si ista
p^rpō de^o ē imponat ad signū hōiem eē
asi^o nō v^z bec aⁿsia h^o p^rpō ē impossibilis.
g^o ē negāda. s^zitr si hō ē asinus ponat sig
re d^rm eē nō v^z bec aⁿsia bec ē necessaria.
g^o est ccedenda. sed op^rz addē in vtroq^z
aⁿcedēte. r^o est autērice talis. Et sic ad

ar^o f^z hētis b^r d^r q^u antecedens ē cō
cededū r^o aⁿs negandum: sed non est cō
tra regulā q^u in regula requir^r be condi
tio q^u aⁿsia sit ccedenda q^uliter nō ē in
ista. Tu sequere viā mag^ri. q^u cōior est.

Ad 2° p^r r^o q^u d^r q^u aⁿsia ē bona r^o q^u
sicut antecedēs ē ccededū ita aⁿs ē cō
cedendum f^m Stro. s^z f^m hētis b^r v^rtrunq^z
sit concedendum q^uicūq^z. Et
ad probationē cū arguis aⁿs est conce
dendum r^o sig^r hominē eē asi^o. g^o hōiem
eē asinū est concededū negat^r minor^r q^u
ista p^rpō homo est aial non sig^r hominē
eē asinū nisi concedat^r p^r casum. Dato g^o
q^u antecedens sit concedendū non tamē
respondeo concedo. Sed tunc querit^r
quāt^r sit respondendum ad istam in ta
li casu. Stro d^r dicit q^u nullo modo est
respondendum. Alij concedunt r^o faten
tur se male concedere. r^o Baictanus at
tribuit hanc viam Strodo sed cū reue
rentia non bene dicit. q^u aliqua p^rpositō
ē ad quam nullo modo est antecedendū
vt illa data g^o non concedit istam r^o.

Ad 3° d^r admittēdo casum r^o ccedo
q^u illius aⁿsia est ccededū r^o aⁿs ne
gandū p^r ar^o factū. sed nego q^u ista aⁿsia
sit bona scita a me eē bōa: q^u ex duobus
cōcessis segtur oppositū illius segtur. n.
aⁿs est a te ccedendū r^o aⁿs negandū g^o
aⁿsia non est scita a te esse bona.

Sophisma s^z regulam sic. Tu es asi
nus. ergo regula falsa aⁿsia tenet. aⁿs p
batur sic. Tu nō differs nisi a capra. g^o
tu non differs ab asino. tenet consequē
tia a simili: tu nō vides nisi sortem. ergo
tu non vides platonem. aⁿs pbat sic. f.
q^u tu non differs nisi a capra. q^u si nō da
oppositū. f. tu differs ab alio q^u a capra.
r^o patet q^u ē falsa per exponentes. f. tu es
r^o aliud q^u capra est: r^o tu non es aliud q^u
capra. q^u tertia exponēs ē falsa. q^u ex ista
sequitur q^u tu es capra. Ad hoc dicit^r
negando antecedens. Ad probationem
dicitur negando antecedens. f. tu nō dif
fers ab asino. Et ad probationē negat^r

consequentia. Et ad probationes cum
dictis quod tunc per se. negat. unde est magna ratio
inter differre et videtur. scilicet bene procedit. autem. scilicet.
tu non differis nisi a capra. quod verum est ut patet
per exponentes. scilicet ista est falsa. tu non
differis nisi a capra et exponitur sic tu dif-
fers a capra et a nullo alio quam a ca-
pra differis ergo recte. Nec est via magis. ut patet
in capitulo de exceptiis in 3a conclusione
et est haec aliquid dicentes opposito modo recte.

Utrum 8a regula sit vera. Si aliquid contra est bo-
na scita a te esse bona antecedens est sci-
tum. ergo consequens.

Entra Arguit argum-
to Strodi et po-
nat quod a scias sorte esse unum de
tribus hominibus. scilicet sorte platone et cicerone.
nescias tamen de his qui sit fortis. tunc facio istam
conclusionem. Si forte est iste homo est fortis. posito quod tu
scias me solum fortis. demonstrare per subiectum con-
sequenter. tunc hec contra est scita esse bona. quod
scis bene quod per eodem verificat contra per quod veri-
ficat autem et autem est scitum ut patet per casum. et con-
sequens non est scitum a te quod quocumque illorum
demonstrato tu dubitas an ille homo sit fortis. per
casum. scilicet sortes est aliquid istorum. ergo demonstrato
fortis tu dubitas an ille homo sit fortis. 2o
sic argumeto magis. haec contra est bona scita
a te esse bona. hoc est nescitum. ergo hoc est ne-
scitum. per li hoc utrobique demonstrando contra
illi contra est. et autem est scitum et contra non. ergo ratio
falsa. contra tamen cum maiori. quod scis quod agitur
ab eodem ad idem. minor probat quod quod. aut
scis contra. aut non. si non arguitur sic. Tu con-
cedis hoc est nescitum et non es obligatus ad
illud. et bene respondes. ergo tu scis hoc est
nescitum. et scis autem sic figure. ergo tu scis
autem et contra non. Si hoc dicitur quod scis contra et il-
libet precise figit quod hoc est nescitum a te. se dem-
strato ergo scis quod hoc est nescitum. et scis quod autem
precise sic figit quod hoc est nescitum a te. ergo scis
autem. ergo autem est scitum a te et contra nescitum
3o sic ista consequentia est bona scita a te esse
bona. tu nescis hoc istorum esse verum. nec scis
hoc istorum esse verum demonstrando duo dicto-
ria tibi dubia. et non sunt plura istorum. ergo tu

nescis aliquod istorum esse verum. et ta-
men autem est scitum et consequens non. ergo et
consequentia non cum maiori. quod si non verum sit
ergo opus contra est cum ante verum. tu cum scis ali-
quod istorum esse verum. signet ergo illud et sit
illud rex sedet sequi immediate quod tu scis hoc
istorum esse verum demonstrando istam. rex sedet
quod repugnat uni. per antea. ergo contra est
bona. probat minor et per prima pre patet. quod
quocumque illorum dictorum tibi demonstrato tu
dubitas an sit verum. ergo tu nescis illud
esse verum. illa contra est bona et autem scitum er-
go et contra. quod antecedens principalis con-
sequenter sit nescitum probat sic. quod illud est
falsum. probo quoniam suum dictorium est verum.
quod arguo sic. Ista sunt dictoria inter se con-
dicentia. ergo aliquid istorum est verum. ista con-
sequenter est bona scita a te esse bona. et autem est
scitum ergo et contra. scilicet contra est aliquid istorum
est verum ergo tu scis aliquod istorum
esse verum licet hoc indicat antecedenti prin-
cipalis contra. ergo recte.

Ad hec respondet. Ad primum dicit Stro.
admittit casus scilicet nescitur contra quod stat ples
esse fortis. si tamen addat ad autem. aliquid istorum
sic arguendo sortes est. ergo istum
est fortis. proceditur consequentia sicut autem
est scitum ita et contra est scitum. Et ad impro-
bationem quocumque istorum demonstrato tu du-
bitas an sit fortis. dicit Stro. dubitatur
quod demonstrat. si plato vel Cicero concedo. si
fortis. ne istas quocumque demonstrato tu dubitas
an sit fortis. immo scio quod istum est fortis. quocum-
que illorum demonstrato cum per li ille officia-
tur solus fortis. demonstrari. Contra hac rati-
onem dupliciter ista per quod casus per impos-
sibiles quez admittit. scilicet quod nesciat quod est
fortis. et sciat quod istum est fortis. demonstrato. fortis. quod si
tu scis quod istum est demonstrato fortis. ergo tu
scis quis est fortis. demonstrato fortis. et ita sequi-
tur contradictio. scilicet quod tu nescis quis sit
fortis. et tu scis quis est fortis. Secundo in
responsione quia sicut scit quod ille homo
non est fortis. certificato quod demonstratur
plato ita scit quod ille homo non est fortis
certificato quod demonstratur plato vel ci-

cero. et per consequens habet nēre istā
 ille hō est sor. demonstrato platone vel ci
 cerone. et nō dubitare. Ad p^m varie sē
 rñsiones. Haictan^o dicit q^d cū stet q^d tu
 scias q^d hō est sor. demonstratōe scā ad
 intellectuā; nescias q^d ille hō est sor. de
 monstratōe scā ad sensum. ita cū li q^s
 istoz dicat demonstratōem sensuale
 stat tu scias q^d iste hō est sor. demonstran
 do sor. ad intellectum. q^suis tu nescias
 q^s illoz est sor. qⁱ fit demonstratio ad
 sensū. Alij dicit q^d siue sit demonstra
 tio ad sensum siue ad intellectū. q^d ē du
 plex. s. cōfusa et distincta. Loquēdo de p^o
 cedit q^d ille scit q^d ille ē sor. De 2° hō ne
 scit q^s ē sor. Pau. pergu. aliter dīc q^d
 duplex ē demonstratio siue ad sensū siue
 ad intellectum. s. absoluta et cōditionata.
 Ex^o p^m hōc est sor. ex^o scdī. hōc ē sor.
 demonstrato sor. Ad pbationē cū dī
 cit tu scis q^d ille hō est sor. qⁱ certificato
 q^d demonstrat sor. Et cū dīcis postea ne
 scis q^s ē sor. dicit absolute. et sic p^o q^d ne
 scis absolute an hō ē sor. scis tñ q^d ille est
 sor. cōditōate certificato q^d demonstrat
 sor. Elige q^d tibi magis grata est. Ad
 2^{am} replicam dicit Haictanus q^d Stro.
 p^osupponit in casu q^d si demonstrat p^o
 vel Cicero lateat te: et iō tūc tu hēs dubi
 tare an i^o sit sor. sed si sor. dmonstret tē
 es certificat^o q^d dmonst^o sor. qⁱ tunc hēs
 istam cedere dicit tñ q^d aliq^d textus hñt
 q^d si dmonstret sor. vel plato vel Cicero
 et nescio q^s dmonstret tūc dubito an iste
 hō sit sor. Si at solus sortes demonstrat
 tur cōcedo istā. nec tūc est ambiguitas
 aliq^d. Pau. pgu. dicit quocūq^d illorum
 demonstrato dubito an sit sor. et adhuc
 sor. demonstrato dubito an sit sor. s. nō
 dubito. imo scio q^d hoc ē sor. ipso dmon
 strato sñr non dubito imo scio q^d hoc nō
 est sor. demonstrato platone. et non v3a
 sensu diuiso ad compositum. q^dre rē.

Ad 2^{am} pncipale dicit Stro. q^d ps non
 potest demonstrare totuz. li hoc q^d est
 subm cōtis non potest demonstrare to

tum cōtis. qⁱ seq^r q^d eque cito itelligeret
 totum. et ps q^d ē incōueniens. imo prius
 ps itelligit q^d totū. Alij dicit alr ad
 arg^o q^d cōtis ē nescitū qⁱ repugnat ipsuz
 sciri. iō nō ē regulam. qⁱ vna de cōditio
 nib^o regule ē q^d cōtis non repugnet sciri
 s3. Pau. pgu. et Ha. rē. Et ad rōnē Stro.
 q^d ps non pōt dmonstrare totum dicit
 Haie. h q^d itelligi pōt duplr. s. vt signū et
 vt sñgtum. et q^d est impossibile q^d eque ci
 to. itelligat totum et ps vt signum sed
 bñ eq^d cito pōt itelligi ps vt signum et to
 tum vt sñgtum. Pau. hō pgu. dicit q^d no
 titia cōfusa eque cito itelligitur totum
 sicut ps. sed notitia distincta non est ve
 rū. imo ps prius sp itelligitur. Mag^o
 hō alr rñdet et dubitat an cōtis p^o signi
 ficet an non. Si sic nō admittit cas^o
 q^d est insolubile. Si nō v3 cōtis nec argui
 tur a conuertibili ad conuertibile. quia
 añs sñgt cathegorice et cōtis ipothetice.

Ad 3^{am} neget maior. s. illa cōtis sit bona
 et cōp^o cōtis stat cū ante illā v3 tu scis
 aliq^d istoz est verū. Et cū dīcis signet
 illud dico q^d nō op3 signare. qⁱ aliq^d il
 loz stat cōfusa tñ rōne illius xbi scio si
 cur cōcedit q^d nullum denarium promit
 to. tñ pmitto denariū et ex hoc null^o d3
 signari denarius propter confusionem
 habitam a verbo confusionis. q^dre rē.

Sophisma 3 regulā sic. Tu es asin^o
 q^d re^o falsa. cōtis t3 añs pbatur sic. Et po
 no. q^d illa sit tibi posita et a te admissa tu
 es asinus. Tūc pponat i^o tu es asin^o. Si
 nēt 3. tu negas tibi positū et a te admiss^o
 sum q^d male rñdes. Si cōcedis istā. tunc
 arguit sic pp possibile positū nō ē ipos
 sibile cōcedēdū. s3 tu cōcedis istā tu es a
 sinus. q^d ipossibile ē te cē asinū. Tūc vl
 tra possibile ē te cē asinū et nō ē possibi
 le te cē al3 q^d mō es. igit tu es asin^o cōtis
 nota cū ante. Ad hec rñdet mag^o ne
 gan^o añs. Ad pbationē admittit posi
 tum. et cum pponit illa. tu es asinus ne
 gatur. Ad argumētum concedo q^d hō
 est asinus est a te concedenduz. et ne^o q^d

homo est asinus sit impossibile p' tanq' repugnans vni concessio. seqt. n. homo est asinus est a te concedendū. q' hō ē asin' non est impossibile p' se. Et si arguit sic hō ē asinus est a te concedendū. et tu negas q' male respōdes negas cōia. sed opz ad dere in ante et tu non es obligatus.

Hentisber at aliter respondet negando istam. hō est asinus cum proponitur. Et qñ arguit. Ista est tibi posita et te admissa. q' tu negas positū et a te admissum. negatur cōia. s. q' sit mihi posita et a me admissa: sed bñ hoc totum tu es asinus est tibi positum. et non hoc solum tu es asinus: et sic argumentum non procedit elige qd placet.

Et sic est finis questionum q' cōitas quaz numerus ē. 12. Et si quis queret q're nō fecisti qōnes supra oēs. Dr q' prolit or fuisses q' auditores cuperēt. tō suffi cit fecisse qōes supra regulas generales in quibus si vis magis abundare argu mentis recurrere ad limitatōes regularū in qbus solunt argumenta que peccāt ad defectū alicuius limitationis.

Utz ppō particularis indefinita et singularis de nō subo. pnoie demonstratiuo sit pbanda resolubilit' per duo demonstratiua rē.

Entra hoc arguit sic.

Omnis resolutio est in aliqd prius. sed non prius est ppō de pnomine demonstratiuo q' sit ppō de tino cōi q' indefinita nō resoluitur p demonstratiua cōia nota cum maiori. minor pbat sic. q' sic se hñt ppō nes adiucem sicut terminant ipsarum. s. pnomine demonstratiuum non ē prius q' finis cōis. q' si esset prius. cū stet prius esse sine suo posterioz absq' dictione staret hoc esse demonstrando hoīem et non esse hominē qd implicat dictionē.

Confirmat q' pri' ē illud a quo nō cōuertit' subsistendi cōia per pñm in post p'dicamētis sed v3 si hoc ē hō ē demonstrato hoīe et nō cō. q' prius est hō q' hoc

hō. 2° sic. Qis resolutio ē in notū: sed alicui' ppōis indefinita finī non hñt aliquid notius. q' illa non potest resolui. cōia nota cum maiori. minor pbat. q' bñ' indefinita ens ē vel non ē finī non hñt aliquid notius. q' li ens est cōissi mum et notissimū cū sit p' obiectū intel lect' vt dicit Auicēna in metaphica sua

Confirmat q' dato opposito. s. q' alicui' fin' esset notior isto tino ens seq tur q' aliqua ppō esset notior p' pncipio que d' dignitas cōis ē falsū. q' dignitatē necesse est quēlibet docentem habere et vt dicit cōmentator sunt sicut locus ia nue quez nullus ignorat. p3 cōia. q' sicut finī ppōnū se hñt adiucē ita et ppōes.

3° sic. Ista cōia nō v3 h ē p' et h ē si q' p' ē fill'. Sitr nō v3 dicēdo h est vbiq' et h ē hō q' hō est vbiq' q' in omnib' istis an' est v3 demonstrādo p li h xpm q' ē deus et cōis ē flm. q' non q'libz indefinita ē probāda resolubilit' et cōia quia a resoluten tibus ad resolutam valet consequen tia et cetera.

Pro rñsione ad hoc argumēta aduer te q' ppōes ēē immediatā in pposito nro attingit dupl'r. s. aut q' ad sēū q' nō h3 i se ri' aut notū q' ad sēū p qd possit pbari vt h ē. Ut q' ad intellectū q' nō h3 pri' q' ad cōitatem ex q' pbari possit vt ista aliqd est. Et sic cōcedo q' quelz ppō poterit p bari suo. aut p prius quo ad sēū vel q' ad intellectū quelz enim singularis pba ri poterit a pozi quo ad intellectū. et sic i' h est vel non est poterit pbari sic om ne ens est vel non est h est ens h ē v' nō est. Quelz ē indefinita probari poterit per prius quo ad sēū vt i'. Ens est vel non est probatur sic. hoc ē vel non est. et h ē ens ergo ens est vel non est. In ppo sito loquimur de ppōne immediata quo ad sēū. q'lis est singularis de subo d pnomine demonstratiuo. Et per hoc patet solutio ad argumenta. Ad pri mum concedo maiorem. s. ois resolutio est in prius vel quo ad sēū vel q' ad

intellectu. et ne' minore. Et ad probationem
cu' d'r p' stat ee sine posteriori. D'r q' h'z
e' de p'ori fm intellectu et no' h'z sensu. Ad
confirmatōez d'r cōf'r. Ad 2° cōcedo
maiorē. s. q' ois resolutio ē i notio' vl' q'
ad sensu' vl' q' ad intellectu. et ne' minore
et ad pbatōez cu' d'r p'us stat ee sine po/
steriori d'r q' vez ē de p'ori h'z intellectu
et no' fm sensu. Ad confirmatōez 2° cō/
sequētiā. s. q' aliq' p'pō ē notio' p' p'nci/
pio fm seū no' aut fm intellectu. Ad
3° d'r cōiter q' nulla h'az cōf'iaz valz sz
solū idētece seq' vt in p' q' p' ē ille q' ē
fili' i 2^a q' hō ē i' q' ē vbiqz et h' ē vez q'
hō ē de' qui ē vbiqz sz ad cōcludēdū p'
dicatōe formali oz sic arguē h' ē vbiqz
et h' vt enī vbiqz ē hō q' hō ē vbiqz sz mī/
nor ē flā q' vt ē vbiqz ē de' et n' hō

Pro quo aduēte q' hec pbatō q' re/
solutio d'r ē ipse sillogism' resolutio'.
et iō quot cōditōes regunt ad sillogis/
mū resolutoriū tot regunt ad ipā. Ad
sillogismū aut resolutoriū sex cōditōes
p'ncipal'r reguntur p' q' mediū sit h' ali/
qd tā iplicite q' explicite. i. sit finis de/
mōstratiū p' vno solo supponib'is iō
due instātie facit nō valēt q' li' d's qd d'
mōstrat p' li' h' i illis p'pōib' ē q'le qdā/
plicite cū verificet de trib' p'fonis. 2^a
q' sit nll'o' cōnotati. iō nō seq' h' erit sō.
et h' ē vel erit pars sortis. q' pars sor. erit
sor. dato q' per li' h' dem'et a. et a sit resi/
duū p'ter digitū sor. q' digit' hinc ad ho/
rā absclat. Et rō ē q' mediū nō solum
oz esse h' aliqd tā explicite q' iplicite. sz
et n' cōnōtiū finis nec iplicite nec ex/
plicite q'liter ē h'. nā li' h' ē termin' cōnō/
tiū iplicite cū nō d'mōstretur simp'r
mere sbale. puta sor. sz cōnotādo hāc ma/
teriā cū hac q'itate p'ter digitū iō n' v3.
3^a p' eod' p'cise supponēs i vtrāq' r'sol/
uētē fm purā d'ram temporalēz verbi/
aut fm vtrāz d'ram i ampliatiōe finis ā/
plati et distributi. aut h'z differētiā fi/
ni ampliati solū et nō distributi. Dicitur
p' fm purā differētiā tpalē h'bi. et h' du

pliciter. s. aut qn' finis supponit respe/
ctu h'bi de p'nti n' sequente p'ncipio am/
pliatie tēto nec finis h'ball. aut suppoit
respectu h'bi ampliatiū r'stricti ad vnā
solā differētiā sue āpliatōis. vt sor. q' ē
resolut' sic. hoc ē et h' ē sor. q' ē. q' sor. q' ē
ē. D'r 2^a aut h'z vtrāqz d'raz ampliatiōis ē
mini ampliati et distributi. et h' duplr. s.
aut disiuctiue aut coplatiue. disiuctiue
suppoit cū fin' resoluibilis h'ns vim di/
stribuēdi p'cedit suppoēs r'spectu h'bi. ā/
platiū et sic s'gt alietatē p' vtrāqz p'te di/
stribute āpliatōis h'bi grā. aliā a h'o ē
h'z oz sic r'solui. h' erit vez et h' ē aliā ab
eo qd ē vl' erit vez. vl' aliā ab eo qd
ē vl' erit vez. q' aliā a h'o erit vez. sz p're/
missē iplicat sic? Sil'r resoluūt i' aliā
a currete p't curre. h' p't curre et hoc ē
aliā ab eo qd ē vl' p't ee curre. vl' p't ee
aliā ab eo qd ē p't esse curre. q' aliā a
currete p't currere sz p'misse iplicant sic
et? q' si aliā a currete p't curre tūc ali/
qd p't ee aliā a se cū ipsū sit i' possit ee
curre. sz cū a superiori distributo ad
suū inferi' cū d'bito me'. Coplatiue h'o
supponit qn' finis resoluibil' i' finitatus
p'cedit suppoēs respectu finis āplatiū.
h'bi grā. nō sor. erit sor. h' erit sortes et h'
ē aliqd qd nec ē sortes nec erit sortes. i'
ē aliqd qd nec ē sor. nec erit sortes q' nō
sortes erit sortes p'misse iplicat sic et?
Sil'r resoluūt ista nō icipies ee ē incipi/
ens ee sic dicen' hoc ē icipies ee et hoc ē
aliqd qd nec est nec incipit ee icipies ee
q' n' icipies ee ē icipies ee sz p'misse exp's
se iplicat d'dictōez. D'r etio aut h'z vtrāz
d'raz āpliatōis ē āplati solū et n' distri/
buti. q' tūc disiuctis supponit ēi' et non
oz replicare i' q'libet p'te ampliatiōem sz
sufficit cōsuetō' r'soluē et h' q' nō p'cedit
fin' distributus. vt sedēs p't curre r'sol/
uit sic. hoc p't curre. et h' ē vl' p't ee sedēs
q' sedens potest currere. 4^a q' sit ex/
trib' finis et n' ex pluribus ideo n' seq'
h' ē incorruptibilis et h' est sor ergo sor.
est incorruptibilis d'm'ran' numex cō

positum ex materia prima et anima for-
tis et dato quod totum sit sue preteritum sequitur quod
fortes est numerus incorruptibilis quod mi-
nor spiritus sit in recto id non sequitur in hoc ista
ti est deus in ista et tu ergo tu es deus quod minor
deus est talis tu es homo istas. 6. quod fiat deus
minus maior. id non sequitur in hoc ista et deus. in
istas est istas. ergo istas est deus. sed solum sequitur quod
homo in ista et deus deus ergo sex conditionibus
uatis optima erit resolutio aliter non. ergo recte.

Utrum propositio vltima affirmatiua sit probanda
exponibilis per placet et vltima negatiuam
sibi conuenientem.

Entra Ois probatio est per notiora. sed
vltima nectia conueniens vltima affirmati-
ue non est notior vltima affirmatiua. ergo vltima affir-
matiua non probatur per nectiuam. contra non cum
maior. minor probatur. quod ois bitus est notior
priuatione. sed affirmatio est sicut bitus nectio
hoc sic puatio. ergo affirmatio est notior nectio.
Confirmatur quod ex affirmatiua sequitur
nectiuam et non e converso. propositio affirmatiua est noti-
or nectiuam. contra tunc cum ante. 2. sic ista vltima
ois homo currit 2. exponens quod est 1. et nihil
est homo quod illud currat est affirmatiua quod con-
uertitur cum sua vltima exponens ut probabo. ergo
magis. contra tunc assumptum probatur. si quod con-
uertatur cum vltima affirmatiua quod 1. nihil est homo quod il-
lud currat equaliter ista. nihil est homo quod non
currat. sed 1. equaliter ista ois homo currit per
regulas equipollentiarum. si nectio postposita
facit equipollens suo contrario. Ista. non. si contra ois
homo currit. et nihil quod est homo currit. ergo nectio
postposita equaliter dicitur. nihil quod est homo
non currit. Confirmatur quod ista vltima af-
firmatiue ois homo est 2. exponens quod est 1. et ni-
hil est homo quod illud sit est affirmatiua. ergo recte. contra
tunc. probatur. quod illa conuertitur cum vna affir-
matione affirmatiua. contra tunc. quod si negatiua conuer-
tur cum affirmatiua. tunc ex nectia sequitur
formatur affirmatiua. quod est in mente omnium logicorum
quod spiritus ex vltima conuertibilis sequitur aliud forma-
liter et de for. quod autem conuertatur cum vna
affirmatiua probatur sic. si conuertitur cum hac. Ido homo
est vltima non est. ergo recte. assumptum probatur. quod

quod est deus illi deus est et alteri. ergo con-
uertuntur. probatur quod talis distinctiua deus
huius copulatiue. Ido homo non est et id homo est. er-
go deus huius alius homo est homo quod non est. tenet
contra. quod vltima resolutio in illa potest ra-
tione relatiua. vnde sicut illa homo currit deus
est huius nihil. quod est homo currit. ita et hoc
in qua resolutio. si homo est curreret deus et id
Ad propositum ergo cum illa distinctiua affirmatiua deus
est huius alius homo est homo quod non est et eidem
contradicit ista nihil est homo quod illud sit. ergo recte.
3. sic non sequitur alius homo est tantus quod
tutus ipse est et non est homo quod iste sit tantus quod
ipse est. ergo glibet homo est tantus quod tutus ipse est.
ergo vltima affirmatiua non exponitur ut dicit magis.
contra tunc. antecedens probatur. quod ante est verum
ut patet et contra est falsum. probatur quod sequitur qui-
libet homo est tantus quod tutus ipse est. ergo quod homo est
equalis sibi ipsi. contra est falsum quod equalitas est
ratio proprie de qua non repit nisi inter extranea
in vice distincta. ergo recte.

Pro ratione aduerte quod expone est cer-
ta declaratio vni propositio minus note per
magis notis expone. non. de. qui ex pro. quod itus
latet sicut ignotum ex positum ut fiat notum.
et id exponens notiores sunt ipsa exponi-
bilia. hoc ratio est quod quodocumque sit alius duo
quod id per signum quod vnum explicite dicit
et aliud implicite notum est quod explicite di-
cit. sed vltima affirmatiua et exponens id signum et
exponens explicite et vltima implicite. ergo
exponens notiores sunt non tamen sequitur. ergo quod
libet et notior exposita sicut non sequitur ista
trahunt naui. ergo quod ista trahit. na-
ui positum quod non per sufficiat trahere quod tenet
collectie. de. ergo collectie ista ab exponen-
tes notiores sunt exposita non autem dimissi-
ue. Et per hoc patet ad arguendum. Ad propositum et ad con-
firmationes patet quod dato quod vltima affirmatiua sit no-
tior nectia conueniens non tamen notior est illis
duabus si sit superior. Alii tamen dicunt quod vltima
affirmatiua sit notior negatiua simplici de eis
finis. ut illa quod homo currit est notior illa
non homo currit. de nectia tamen conuenienti vltima
affirmatiua negatiua est minus nota vltima affirmatiua. quod ergo
sit per rationem tutior est. Ad 2. nectia ante. Ad

pbatōez ccedo pñasouas equalē z ne^o
 alias duas equalē. nēf. n. qⁱ due equi/
 ualeāt. nīb. l. ē hō qd nō currat z nībīl qⁱ
 est hō nō currit. qⁱ p^a ē nētiua c^o x bū pñ
 cipale ē lī ē z 2^a ē affir^a c^o x bū pñcipale ē
 lī currit. Ad cōfirmatōez dīcūt qdā nēn^o
 aīis z ad pbatōem negat^a cōnā. nō. n. incō
 uenit qⁱ ex nētiua nō ponēte alīqd ī esse
 seqⁱ affir^a qⁱ nō ponit alīqd ī esse n^o h^o
 logici nērēt. scitū. n. est hāc cōnām tenere
 de for^a. s. nō tu es z tu nō es. gⁱ tu non es
 lⁱ tu es. qⁱ ex op^o cōntis de for^a inferⁱ o^o
 aīitⁱ n^o icōuenit cū cōis nībīl pōat ī eē
 Sitr seqⁱ de forma. Nībīl ē gⁱ ita ē qⁱ nī
 bīl est fⁱm cōitⁱ logīcates. Sitr non seqⁱ
 n^o hō p^e for. currit. gⁱ for. currit. Nō pos
 sibile est deū nō esse. gⁱ nece ē deū eē. In
 ar^o gⁱ scō ccedr qⁱ illa nega^a ouertitⁱ cuz
 affir^a z tū si vna ē affir^a ponēs ī eē et a^a
 z si vna ē nega^a nō ponēs ī eē z alia. vñ
 dīct qⁱ ppō pōt dīct affir^a duplr aut ga
 x bū pñcipale affir^amatⁱ vt hō currit ita
 ē qⁱ nībīl ē aut qⁱ alīqd ponit ī eē vt p^a.
 Nētiā cōsitr dīr duplr. s. aut qⁱ pñcipale
 x bū nēf aut qⁱ nō ponit ī eē vtracqⁱ gⁱ il
 laz ppōum qⁱs ccedūt ouertitⁱ arg^o est
 nētiua 2°. z nō p^o. z n^o ē affir^a 2°. s. bñ
 vna vno. Ego clari^o formabo ar^o vt
 clari^o appeat rñō z arguitⁱ sic ī nībīl est
 hō qñ illud sit dīct hūic alīqd ē hō qd nī
 ē z ista resoluit īn hāc. Alīqd ē hō z illō
 nō ē gⁱ ad hūc pma dīct hūic 3°. s. ē 3°. dī
 ct h^o alīqd nō ē hō lⁱllō ē qⁱ dīctoriuz
 copula^a affīgt p dīstīctūā scāz d^o pñtib^o
 opposītis s. qⁱcūqⁱ dīct vñl 3° ouertū
 tur īn se gⁱ p^a z 4° ouertū s. 4° ē affir
 matīua gⁱ pma rñō adducta nēf vltīmaz
 cōnām z bñ qⁱ illa ouertū nībīl ē z ita ē
 qⁱ nībīl ē z tū pma ē negatiua z secunda
 affirmatiua. Si atⁱ ābe eēnt mere cathe^o
 bñ seqⁱret qⁱ si vna ē affirmatiua z alia.
 Ad 3° nēf aīis. Et ad pbatōem nego
 qⁱ cōis sit fīm. Ad pbatōem nego istā
 cōnām qⁱz hō ē tātⁱ qⁱ ipe ē gⁱ qⁱz hō ē e
 qⁱlis sibiīpī. Ad h. n. qⁱ aīis sit x m sufficit
 qⁱ qⁱz hō hēat tātā qⁱstītatē qⁱstā ipe h^oz. s.

ad h^o qⁱ cōis sit x m requitⁱ h^o z cū h^o qⁱ dī
 stīguatⁱ a se. s. sīc nībīl ē pāt sūī ipī^o ita
 nībīl ē sīte vel equale sibiīpī.

Utz talⁱ pbatīo ppōis officiabilī sit
 conuenīens.

Entra nō v^o h^o ppō est
 scīta a te. a ppō
 est x a qⁱ adeqⁱte sīgt a ppōem eē
 verā. gⁱ tu scīs a ppōem esse verā. gⁱ pba
 tīo falsa cōnā t^oz aīis pbatⁱ. qⁱ casu possī
 bīlī posīto aīis est x m z cōis nō. z volo
 qⁱ a ppō sit altera istaz. rex sedet lⁱ null^o
 rex sedet. z nescīas qⁱ illaz sit qⁱcūqⁱ tām
 sit x a z scīs h^o. Istō posīto aīis est x m īn
 casu qⁱ cōis sit falsum pbatⁱur. qⁱ vtracqⁱ
 istaz est tibi dū^o. A est altera istaz. gⁱ a ē
 tibi dubīa. gⁱ tu nō scīs a ppōem eē verā

Cōfirmatⁱ qⁱ nō seqⁱ. Ista ē scīta a te
 alīqua istaz est x a qⁱ adeqⁱte sīgt qⁱ alī
 qua istaz est x a. gⁱ tu scīs alīqⁱ istaz esse
 verā gⁱ t^oz cōnā aīis pbatⁱur. qⁱ pōito ca
 su possībīlī aīis est x m. z cōis falsum. et
 ponatⁱ qⁱ p lī istaz demōstrētⁱ ista duo
 dīctorīa. s. rex sedet vel nullus rex sedet
 tūc aīis est x m qⁱ tu scīs qⁱ i^o sunt dīctⁱ.
 gⁱ tu scīs qⁱ alterz est x m. gⁱ i^o est scīta a te
 altera istaz ē x a qⁱ cōis sit falsum pbatⁱ
 qⁱ tu nescīs h^o istoz eē x^oz. nec scīs h^o isto
 rū esse x m demōstrato rex sedet vt nul
 lus rex sedet. z nō sunt plura istoz. gⁱ tu
 nescīs alīqⁱ istaz esse verā. 2° sic nō se
 qⁱtur hec est tibi dubīa. B est x m qⁱ adeqⁱ
 te sīgt b esse x m. gⁱ b esse x m ē tibi dubī
 um. gⁱ t^oz cōnā z aīis pbatⁱur qⁱ cāu pos
 sībīlī posīto aīis est x m z cōis falsum. ga
 volo qⁱ b sit vna illaz de^o est vel homo
 est asīn^o z nescīs qⁱ illaz sit. scīs tū illā
 esse verā de^o est z alīā falsam. tūc aīis ē
 x m qⁱ tu dubitas qualⁱrcūqⁱ sīgt. qⁱ aīis
 sit x m pbatⁱur sic qⁱ nec h^o b eē x m ē tibi
 dubīū demōstrata illa hō est asīn^o. nec h^o b
 esse x m est tibi dubīū demōstrata i^o de^o est
 z nō est a qⁱ b nīstī altera istaz. gⁱ nullum
 b esse x m ē tibi dubīū. p^oz cōnā z aīis pba
 tur. tūc sic i^o est x a nullū b esse x m ē tibi
 dubīū qⁱ dīct illi b eē x m ē tibi dubīū gⁱ

1° est falsa. 3° sic nō segtur ista est tibi dubia. tu scis regē sedē q̄ adequate sīgt te scire regē sedere. ḡ tu dubitas te scire regē sedē. ḡ 2°. t3 cōia aīf. pbatur sic qua lrcūq̄ i^o pncipalr sīgt tu dubitas esse. ḡ ista ē tibi dū^o t3 cōia q̄ h̄ est vñ^o modus pbandi ppōem esse tibi dubiā vt p3 ab hēntis. in de scire z dubitare. q̄ cōis sit falsum notū est q̄ impossibile est aliqūē dubitare se scire vt dīc hēntis. Et si n̄ cre dīs auctoritati hēntis. pbatur sic q̄ da to opposito sequitur duo dīctiona cē simul vera. s. tu scis te nō scire sic cē. z tu nō scis te nō scire sic esse pma ps dīctio nis pbatur q̄ segtur tu dubitas te scire 2°. ḡ tu cōsideras te scire z non pcipis te scire cōia nota. Tūc vltira tu cōsideras te scire z nō pcipis te scire sic esse. ḡ tu nō scis sic esse vel sic. Ista cōia est bona ga ex opposito cōclusionis cū maiori inferf oppositū minoris sic tu scis sic esse l^o sic. z cōsideras te scire. ḡ tu pcipis te scire q̄ cum eisdem euidentis cū q̄b^o tu scis pcipis te scire tū i^o cōia ē bona z scita z aīf est scitum. ḡ cōis est scitum q̄d sīgt te sci re nō sic esse. ḡ tu scis te nō scire sic esse.

2° ps dīctionis. pbatur q̄ segtur tu dubitas te scire sic esse. ḡ tu dubitas te nescire sic cē. t3 cōia q̄ si vñū dīc^o ē du bium ēt aliud. Tūc si dubitas te nescir sic cē. ḡ tu nescis te nescire sic esse. tenet cōia ab īferiori ad suū sup^o. 2°.

Ad h̄ rīdetur. Ad p̄mū dī q̄ quīs sci am a ppōem cē verā tñ a ppōem nescio esse verā q̄ neutra illaz scio esse veram a est altera illaz ergo a nescio esse verā z sic cōc^o q̄ scio aliq̄ ppōem esse veraz quā nescio cē h̄a. segt. n. scio aliq̄ illaz esse verā z vtranz illaz dubito esse ve ram. ḡ scio aliq̄ ppōem esse h̄a quā ne scio esse verā. Sōmalr rīdendo negat ista cōia. Ista ē tibi dubia ḡ tu nescis istā esse verā sed bñ segtur ḡ istam nescis cē veram. Ad confirmatōem negat aīf. Ad pbatōem nego cōis esse falsum. z ad pbatōem tu nescis hoc istorum esse ve

rum. nec scis h̄ istorum esse verz. z non sunt plura istorum. ḡ tu nescis aliq̄ ista rum esse veram negatur cōia q̄ opposi tum consequētis stat cum ante. s. q̄ tu scis aliquam istaz esse veram z tamen tu ne scis hoc istorum esse verum nec scis h̄ istorum esse verz ex quo concedo vltēri us tu nescis aliquod tibi dubium cē ve rum z q̄ tu scis aliquod istorz esse verū. z q̄b3 istorz cēt tibi dū^o. ḡ tu scis aliq̄ tibi dū^o cē h̄m. Ad 2° negat antece dens ad pbatōem nego cōsequens esse falsum. z ad pbatōem concedo cōiam z cōis. s. n^o b cē h̄m. ē tibi dū^o imo stant sīt sic i^o aliqūē hoīem currē ē possibile. nullum hominem currere est possibile. quia sunt de sensu composito. neq̄ ali qua illarum est similis. Ad tertius sūt opīniones magister z petrus mantuan^o volunt contra hēntis berum q̄ possibi le est aliquem dubitare se scire z secun dum eos respondetur negādo aīcedēs scilicet q̄ non sequatur. z ad pbatōem negatur q̄ consequens sit falsū. z ad ra tionem hēntis berī cum tu pbas^o duo cō tradic^o esse simul vera negant secundaz cōsequentiam illam. tu cōsideras te sci re z nō percipis te scire sic esse ḡ tu non scis sic esse vel sic. z ad pbatōem negat q̄ ex cōclusionē cū maiori inferat op positum minoris q̄ nō eisdem euidentis cum q̄bus scio pcipio me scire. sed regri tur vltērius me scire illas esse īfficiētes. s. m̄ aut bēn. rīdetur negando aīf. s. q̄ nō sequatur. Et ad pbatōem negat q̄ antecedens non sit verum pro prima parte. Ad pbatōem negatur antecedēs scilicet qualitercūq̄ ista tu scis regem sedere pncipaliter significat tu dubitas esse. Immo scito me nescire regem sede re. et nescio me scire regem sedere quā uis enī dubitem regem sedere. Immo scio me nescire regem sedere nam si ha berē euidentias quibus rex sedet aut n̄ nescio esse īfficiētes nescio regē sedē. z scio me nescire regem sedē. Hoc vi

de ample i de scire et dubitare.

Utrum propositio descriptibilis sit probanda de
scriptibiliter

Entra. Sint a b c tres
propositiones a d e.

b h o e a l c rex sedz. et nescias tu
quod illaz sit a nec b nec c. scias tamen quod due il
laz sit scire a te et a d u. quod tu scis quod d s
e et h o e a i a l sit scire a te. et a rex sedz e
tibi d u. et agui sic non sequitur tu scis adequ
tu signum alie istaz quod scis adequ te signum p
aliquo istaz. et tu scis aliquo istaz. et probato
f. omnia tres. a n s. probat. quod a n s e h z v r p s ex
cau et omnis f l z q d probat quod q l z istaz e tibi
d u. et tu nescis aliquo istaz. et omnia et a n s p
bat quod quicquid illaz demit i e tibi d u
confirmit quod tu nescis a nec b nec c. et tu scis
quod i s e o s istaz. et tu nescis aliquo istaz.
omnia tres cum minor. maior. probat. quod o o q
tu scias a et tu scis adequ tu signum i p i a q d
scis adequ te signum p i p m a. q d e o cau p
omnia tres a singularibz sufficiens enumerat.
2o sic non sequitur tu scis adequ tu signum a pro
nisi quod scis adequ te signum p a propter. et tu
scis a propter. et t c. omnia tenz a n s. probat quod
a n s e v e x et omnis f l m cau possibilis posito
quod probat quod a propositio sit i h e s o r. et scias tu
quod h e s o r. l p o nescias tamen an sit s o r. nec
scias an sit p l o t e p z quod omnis sit f. s. tu scis
a propter quod tu dubitas a propter. et tu ne
scis a propter. Q d a n s sit h z probat sic tu
scis a propter p c i f i g r e quod h e s o r. v l p l o
et ita scis e e. et tu scis adequ tu signum a pro
p o i s q d scis adequ te signum p a t z o n t i a cu
minor. maior. probat tu scis a propter signum
p c i f quod h e s o r. l p o t z o n t i a a p t e d i s t i c t i
ad totum distinctum. 3o sic non sequitur tu dubi
tas adequ tu signum b propter q d scis adequ
te signum p b propter. et tu dubitas b propter
et t c t z o n t i a a n s. probat quod a n s e h z et omnis
f l z cau possibilis posito et pono quod a sit i
propositio: h e s t h o c b v e r o s i t i s t a h o c
e s o r. et scias tu quod h e h d e m f a t o s o r. n e
scias quod h e s o r et nescias quod h p p o b e s t
s o r p r i n c i p a l r s i g n u m quod h e s o r. t e q u a n s s i t
h z p z quod tu scis illa p r i n c i p a l r s i g n u m s i c t u

dubitas e e quod a n s s i t f a l s u m p b a t u r s i c t u
scis illa h o e h o d e m f a t o s o r. et q l r c u n q
s i g n u m t u s c i s e e. s z i f i g n u m quod h o e s o r. et tu scis
quod h e s o r. ergo tu scis b.

Ad hec r n d e f. Ad p r a d m i s s o c a u n e
gatur a n s. Ad p b a t o e z n e g a t q u o m s s i t
f l m. Ad p b a t o e z n e g a t i o n a q l z i l l a z
e t i b i d u. et tu nescis aliquo illaz s z b n s e
q t g n u l l a i l l a z s c i. c u q t n s t a t q u o t u s c i
a l i q u o i l l a z. Ad c o n f i r m a t o e z n e g a t o n a. Ad
2o n e g a t a n s e e h z i m o e f l z s i c u t o n s.
Ad p b a t o e z n e t i o n a a p t e d i s t i n c t i
a d t o d i s t i n c t u. s i c n v z t u s c i s q u o i p p o
p r i n c i p a l r s i g n u m quod h o e s o r et tu scis quod i p
p o p r i n c i p a l r s i g n u m quod h o e s o r. v l q u o h o
e p l o. Ad 3o n e t a n s. Ad p b a t o e z n e o
o n s e e f l z. a d p b a t o e z n e t i o n a t u s c i s
i l l a h o e h o q l r c u n q s i g n u m t u s c i s e e. s z b n
s e g t t u s c i s h a c p p o e z a l i q u o s c i s e a z
s i g r e. et q l r c u n q s c i s e a z s i g r e s c i s e s s e et
s i r p l i c a s o e s c i o a p c a u z. et s c i o q u o i t a
e t o t a l r s i c i f i g n u m t e v l t r a. s c i o q u o i t a e
t o t r s i c i f i g n u m s z i f i g n u m quod h e s o r. et s c i o q u o
h e s o r. m i o r p b a t q u o i f i g n u m quod h o e h o. s z
h e h e h o c e e s o r. et i f i g n u m h o e e s o r. r n
d e f n e g a n 2o p s e q n t i a s z d z s i c a r g u i.
s c i o q u o i t a e t o t r s i c i f i g n u m et s c i o q u o i f i g n u m
quod h e s o r. s z m i o r e f a q r e t t.

Utrum necessarium et contingenter p
batur exponibiliter.

Entra non sequitur tu es et
potes non e e. et

contingenter es ergo non probat ex
ponibiliter. consequentia tenet antecedens
probat quod antecedens e v e x et omnis fal
sum quod a n s s i t v e x p r o p r e. s. tu es p z
p r o s e c u d a p r o b a t u r. q u i a t u p o t e s c o r
r u m p l. ergo potes non esse. quod consequens
sit falsum probatur. quia tu necessario
es ergo falsum est quod tu contingenter scis
omnia tenet antecedens probatur. Om
ne quod e d u e n e c e s s a r i o e. tu es d u tu es ergo
necessario es maior est p h i p m o p i b e r.
m i o r p z d e s e q u a r e t c. 2o sic. non sequitur
antiphras erit et non poterit e e quin anti
p r u s e r i t. ergo necessario antichristus

erit. g. rē. cōia t3 aīs pbat q1 aīs ē verū
 r cōis f^m q cōis sit f^m p3. q1 cōigēt ātixps
 erit. g. f^m ē q necessario ātixps ēit q aīs
 sit vez. pbat. r ponat q ātixps erit cōi-
 genter r q de^m iā puidit e pscituit ātixps
 futuz. tē i^m ē hā ātixps erit q a^m sit hā r
 nō potit eē qn ātixps erit. pbat q1 si nō
 da o^m. f. q potit eē q ātixps nō erit r po-
 nat inesse q possibill pōito inēē nullum
 sequitur inconueniens r sequitur h erit
 p^a a r h potit nō eē p^a a g h cōingēt erit
 p^a a. p li h dīmfan^m aīaz antixpī g rē. cōia
 cōia t3 aīs pbat q1 aīs ē vez. r cōis f^m i
 pōito q a sit p mū istās aīc ātixpī. q aīs
 sit vez. p3. q cōis sit falsū pbat q1 si h cō-
 tingent erit p^a a r h erit i a. g h potit dōi
 nē eē p^a a p3 cōia sic si arguit de antixpo
 r tū cōis est falsum probat. q1 si h potit
 dōinē eē p^a a ponat g q desinat eē p^a a r
 arguit sic aut g h nō ē p^a a. aut imediate
 ante istās pīs fuit p^a a. Si det p^m g ime-
 diate p^m istās pīs ēit p^a a p3 cōia q1 si aīa
 antixpī ē ipsa ē ppetua r vltra g h nō dō
 finit eē p^a a. Si det 2^m g h ē p^a a r ime-
 diate p^m istās pīs ēit p^a a. p^m cōia vt p^m
 r si sic g nō desinit eē p^a a. Cōfirmat q1
 nō segt h erit in a r h poterit nō eē i a g
 h cōigēter erit in a q1 aīs ē vez vt p3. r
 cōis falsū pbat q1 si h cōigēter ē in a g
 aliqn vez ē vt p3 r cōis falsū pbat q1 si
 h cōigēt erit i a g aliqn ē dicere h cōin-
 gēter ē in a. t3 cōia q1 cuīl3 ppōi hē d fu-
 turo cōmīdet vna de pīti. r cōis ē falsū
 q1 i a falsū ē dicere h cōingent est in a t3
 cōia q1 segt g in a est r segt nēcio ē q1 si
 aliqd sit i a r sit nēcium ipsū nēcio ē. Itē
 si h cōingent erit in a. g i a h cōigent ēit
 t3 cōia p cōuersiōne cōis ē falsū q1 i a non
 hēbit potentiā ad nō eē ex q1 i a ē h res
 ppetua g ipa tē nō potit nō eē qre rē.
 Ad hec rīndet. Ad p^m negat aīs. Ad p
 bationē negat q cōsequēs sit falsū. ad p
 bationē nē istā cōiaz tu nēcio es. ad pba-
 tionem distinguo illā prem. oē qd ē duz
 ē nēcio ē. q1 li duz ē vel se t3 ex pte sub-

lecti vel predicati. si ex pte subiecti ē de
 sensu cōposito. r est falsa. q1 exponit sic.
 quod est dum est necessario est r nihil
 ē qd est dū ē qn illud nēcio sit. g. rē. i^m 2^m
 est falsa. q1 dīctoriū ē vez. f. aliqd ē dū
 ē qd nēcio est vtputa for. Si hō se tene
 at ex pte pīcati ē d sensu diuiso. r ē hā
 r 2^m exponens est. r nihil est qd est qn il-
 lud dū est nēcio sit. r illa ē hā. r q1 arguē
 do tu capis istā in sensu cōposito ideo ne-
 go 2^m. Si aut velis q teneat i sensu di-
 uiso. tē minor d3 esse tu es r 2^m d3 esse tu
 dum tu es necessario es que est vera.

Alij alī distinguūt rōe de li necessario
 aut intellr cadere sup totū dicē necessa-
 rio oē quod ē dum est ē. aut sup pte sup
 f. illud hū est. p^m ccedūt r est de sensu
 cōposito. 2^m negat r est de sensu diuiso.

Ad 2^m nētur antecedēs. Ad pbatōez
 dī q antecedēs ē falsū sicut cōsequens.
 Et cū tu pbas q1 ponat q de^m puidit an-
 tixpī fore. tūc i^m est hā antixps erit. cō-
 cedo. r illa est hā r non poterit eē qn an-
 tixps erit. nego r cū dīcis: da g oppositū
 admitto q poterit eē q antixps nō erit.
 hoc. n. bene stat cū pīcia dei. nō tamen
 admitto poni inēē. q1 antixps nō erit cū
 pīcia dei. s3 nō pīsuposita scia dei admit-
 to poni iēē possibill g posito inēē qtrū ē
 ex pte sui non segt incōueniēs s3 ex pte
 alteri^m positi secū bene pōt seq icōueni-
 ens. vnde i^m sē possibilia. possibile ē an-
 tixpī non fore. r tū dō puidit antixpī
 fore. sed illa nō stāt sīt antixps nō erit r
 de^m puidit antixpī fore. Ad 3^m nētur
 aīs. Ad pbatōez neget q cōis sit falsū
 Et ad pbatōne h erit i a. r hoc cōingen-
 ter erit post a. g h poterit desinere eē p^a
 a. nētur cōia r ad silitudinē dī q silitu-
 do nō ē q1 antixps sīt icīplet eē ita desi-
 nit eē. sed h^m aīa icīplet eē r nō pōt desi-
 nere eē loquendo sp de possibilitate nē.
 hec ē rīsiō mīri i qdratura. Ad cōfir-
 matōne neget assumptū. r ad pbatōne
 neget q cōis sit falsū. Ad pbatōne nē
 cōia: nō. n. cuīl3 ppōi hē d futuro cōmī-

det vna & de pñtñst in tñis simplici
b°. Et ad aliud negat cñā i° p ouersionē
quia non est conuersio. vnde i° stant sit
h otigēt erit in a. r tñ n otigēter erit i a.
r tñ i a n otigēt erit sit h otigēt erit i
a. r tñ h n otigēt ē in a. sit i°. h otigēter
erit. r h n otigēter ē dñrān° otinue p
li h aiaz antixpi. Hoc vide a magfo i 4°
dubio quadrature.

Utrū positū g dñs opabitur sūpt° p
bat. exponibit sic magr dñc.

Entra nō seqt tu es fo
tis pto ē fortis r
plato nō ē fortior te. g tu es ita
fortis sic plato. g pbatio mala. cñā t3 añs
pbat. qz ponat q tu sis fortis. vt. 8. pla
to vo vt. 4. tūc añs ē vez. vt pz r cñs f°
pbat sic. qz i oī opatōe facta p eq extrēa
equalr pticipāt rē i q opant. s3 sic dicē
tu es ita fortis sic plato ē opatio scā p eq.
g extrēa pticipāt equalr rē in qua opāt
cñā nō cū malori. minor pbat. qz hec est
cōpatio nō p magr nec p min°. g p eq cñs
tñ ē flm r cāsu. rē. Cōfirmat q illb
cñs pñcipale sit flm qz seqt tu es ita for
tis sic plato. g tu es eq fortis sicut plato.
tūc vltra tu es eq fortis sicut plato. g pla
to ē eq fortis sic tu cñs ē flm. g r añs.

2° sic nō seqt vox ē acuta. stilus ē acu
t° r stilus nō ē acutior voce. g vox ē ita
acuta sic stil° q añs sit vez pz. r cñs flm
qz i equoco nō sit cōpatio. 7° phicoz
Sitr nō v3. Ulor ē magr aq ē magna r aq
nō est maior voce. g vox ē ita magr sic a
qua qz añs est vez. vt pz r cñs flm. quia
vox r aq nō possunt cōpari i magnitudi
ne fm. phm 7° phicoz. qz magnitudo n
bz in vtrifqz idē susceptū p°. 3° sic.
nō seqt. tu fuisti magn° r tu nō fuisti ali
ud qz tu fuisti. g tu fuisti ita magn° sicut
tu fuisti. g rē. cñā t3 añs pbat. qz añs est
vez r cñs flm. qz añs sit vez p pma pte
pz. p 2° pbat qz nec i tpe nec i instāti tu
fuisti maior qz tu fuisti. qz cñs sit flm. p
bat. nā si tu fuisti ita magn° sic tu fuisti.
sit g illud instās a r b sit mediū inē a r b

instās pñs. isto posito arguit sic. i a istā
ti tu fuisti ita magn° sic tu fuisti. s3 i b in
stanti tu fuisti magn°. g i a instāti tu fuisti
ita magn° sic tu fuisti in b. cñs ē flz. sup
posito qz otinue tu fuisti auct° vsq ad b
instās presens.

Ad hec rñdet. Ad pñm ngat añs
Ad pbatōem negat cñs cē flm. Et ad p
batōem cū dñ. i oī cōpatōe facta p eq ex
trēa eqtr pticipant rē in q sit cōpatio.
Dñ q duplex ē cōpatio p eq. Una q ē cū
pñsiōe. r de i° xitātē bz ar°. a° ē sine pñ
sione r de ista xitātē nō bz. negat g ma
lor i° q vlr sumit p oī cōpatōe scā p eq.

Ad confirmatōem negat i° cñā tu es
eq fortis sic plato. g plato ē eq fortis sic
tu. si tñ eēt cōpatio facta p eq cū pñsiōe
cederetur.

Ad 2° dñ q pñsupponit q illud i q sit
cōpatio cōueniat i voce illis extrēis qtr
nō ē i pposito. Ad 3° negat añs r ad
pbatōem negat q cñs sit flm. Ad pba
tōem negat i° cñā tu fuisti ita magn° sic
tu fuisti. g in aliq instāti tu fuisti ita ma
gnus. sic tu fuisti. qz ppō substantiū de p
terito r de futuro. in terminis composi
tis nō erigit instans p sui verificationez
Ro magistri.

Utrū cōpatiu° gra
dus exponibit pbetur rē.

Entra arguit q nō bñ
exponit p posi
tiū cōpabit sumptū. qz cū oīs
expositio sit pñotōia. l g dñs positū
ē notior cōpatiuo. l eo° si ē notior. g nō
recte exponit p cōpatiuū. si cō g positi
uus g dñs nō d3 exponi i magr m. Cōfir
mat qz si cōpatiu° g dñs exponat p posi
tū cōpabit sumptū r positū cōpabi
liter sumpt° exponit p cōpatiuū g a pñō
ad vltimū cōptiu° exponet p compatiz.

2° sic nō seqt g dñs medi° ē remissior
sūmo. g grad° medi° ē remissus r sūm° ē
remissus r sūm° nō ē ita remissus sic me
di°. g rē. t3 cñā. añs pbat. qz añs ē verū.
vt pz r cñs flm. qz i° est fallā g dñs sūm° ē
remissus. qz si eēt remissus nō eēt sūm°

Sic nō seqt. Binari⁹ ē minor tñario ḡ
binari⁹ ē magn⁹ ⁊ tñari⁹ ē magn⁹ ⁊ bina
ri⁹ nō ē ita magn⁹ sic tñari⁹ qz añs ē vey
vt pz ⁊ cñs sūm p p⁹ pte. s. qz binari⁹ sit
magn⁹ qz ē min⁹ nūcroz. id nō ē magn⁹

3° sic nō seqt. Sor. est maior platone.
ḡ sor. erit magn⁹ ⁊ plato erit magnus. ⁊
plato nō erit ita magn⁹ sic sor. ḡ rē. cñā
t3. añs pbat qz casu. possibili posito añs
ē vey ⁊ cñs sūm pbat ⁊ pono qz sor. sit
bipedal⁹ ⁊ plato pedat⁹ ⁊ crescāt ad tripe
dalē qñtitatē ambo i vna hora ita qz in fi
ne hore qñ quilz eoz d3 bñe tripedalē qñ
titatē qlz desinat eē. Istō pōito sor. ē ma
ior platone. qz iqlz istātī isti⁹ hore ipse hē
bit maiorē qñtitatē qñ hēbit plato p eod
istātī ⁊ tñi⁹ ē ita plato nō erit tant⁹ qñt⁹
est sor. qz qñtāmcunqz qñtitatē hēbit sor.
tantā hēbit plato ⁊ eo⁹. ḡ pto erit tantus
qñtus erit sor.

Ad hec rñdet. Ad p⁹ qdā volūt qz
ar⁹ ccludat qz cū positiu⁹ opabilr sum
pt⁹ sit notior cōparatiu⁹ nō pōt exponi p
opatiuū. s3 p aliā ppoēm exponet idē i
portantē. vt ego sū tam fortis sic tu ex
poni⁹ sic ego sum fortis ⁊ tu es⁹ fortis ⁊
tu nō excedis me i fortitudine. rē. Dec
rñō nō placet qz dñat magr3. 3o⁹ alr
siue positiu⁹ ḡd⁹ sit notior opatio siū cō
siue eq nō qz exponētes cōpati sūt sūpre
sūt notiores cōparatio ⁊ exponētes sūt sū
pre sūt notiores positiu⁹. ⁊ l3 ad h aliquā
exponēs sit min⁹ nō suffic qz oēs i⁹ sit sū
pre notiores sūt. qz explicite dicit qz ex
ponibil⁹ dīcē iplicite. Ad cōfirmatiōem
negat cñā a p⁹ ad vltimū. pmo qz ē pdi
catū p⁹ ppoīs illd tōle nō est subm seqn
tis 2° qz positiu⁹ cōpabilr sūpt⁹ exponēt
cōparatiuū nō pbat exponibilr p cōparit3
sūpt⁹ cōparatiuū exponēs positiuū nō pbat
exponibilr p positiuū. Ad 2° dīcē mgr
i pdicamēt⁹ suis qz si opatio fiat i abso
luto i⁹ pbatio t3 nō ē i respectū nō qz i ist
opatiu⁹ ḡd⁹ nō psuppōit positiuū i vtroqz
extreoz ⁊ id 2° exponēs nō d3 eē i⁹ sum
m⁹ ḡd⁹ ē remissus. s3 i⁹ ḡd⁹ sūm⁹ ē itēsus

ex pōit ḡ sic fm cū ḡd⁹ medi⁹ ē remissus
⁊ sūm⁹ ē itēsus. ⁊ ḡd⁹ medi⁹ nō ē ita inten
sus sic sūm⁹. ḡ rē. Cōsitr ad aliō dicit
qz i⁹ nō ē 2° exponēs binari⁹ ē magn⁹ hoc
magr in pdicamēto qñtitatē i ppetate ad
ouertentiā. 3o⁹ ḡ mgr i stat i h qz extrēa
debēt picipar i i⁹ i q sit cōpario si d3 sic
exponi. siue qz cōpario d3 fieri i abso
luto qñ nō ē i pposito. s. i isti. Alr p⁹ dicit ne
gan⁹ añs. Et ad pbatōez negat qz cñs sit
f3 p i⁹ pte ḡd⁹ sūm⁹ ē remissus imo ē x
f3 calculatoez qz ē i finite intēsus. Ad ali
ud cōsitr cedit qz binari⁹ ē magn⁹. Aliē
n. cōcederet i⁹ qz binari⁹ sit minor tñā
rio rē. Ad 2° rñdet mgr in 24° ar⁹ se
cūdi dubij pncipal⁹ qdrature cōceden⁹
añs. s. qz nō seqt n⁹ arguit ab exponibil⁹
li ad exponentē qz añs nō est exponibile
s3 resolvable. p demōstratiua istātis i rplis
sic. In a istanti sor. erit maior platone ḡ
sor. erit maior platōe ⁊ tē añs sic expōit
In a istātī tā sor. qñ plato erit magn⁹ ⁊ i
a istātī plato nō erit tāt⁹ sic erit sor i eod
iustātī. ergo in a instanti sor. erit maior
platone sed h sor. erit maior qñ plato e
rit immediate expōit qz i tñis cōposit⁹ nō
exigit istās p sua xificatiōe ⁊ id cōcedit
qz sor. erit maior platōe ⁊ nūqz erit maiō
qñ erit pto. p⁹ ps pz qñcūqz sor. erit ita e
rit qz sor. ē maior platōe. ḡ rē. t3 cñā ex q
i⁹ ppo sor. erit maior platone ē singula
ris i tñis simplicib⁹. 2° pbat qz sor. nō
hēbit maiorē qñtitatē qñ hēbit plato ḡ
sor. nō erit maior qñ erit plato. t3 cñā an
tecedēs pbat qz sor. hēbit oēm qñtita
tem citra tripedalem. ⁊ oēm talem ha
bēbit plato ⁊ nō maiorē. ⁊ cōcedit eti
am qz sor. erit maior platone. ⁊ tamē pla
to erit tant⁹ sicut erit sor. qz in quol3 in
stātī sor. erit maior platone. ⁊ in tota ho
ra plato erit tant⁹ sicut erit sor. qñ rē. rē.

Possit tñ alr dīcē negando antecēdēs
s. qz nō sequatur. Ad pbatōem dicit qz
antecēdēs est falsum sicut ⁊ i⁹ sua expo
nēs plato nō erit tantus sicut erit sor.
Ad hec. n. qz i⁹ sit vera sor. est maior pla

tone nō solū regitur q̄ in quolq̄ instāti
 boze future for. est maior platone. sed q̄
 in tota boza qd̄ est falsum q̄ in tota ho
 ra plato est tant⁹ sicut ior. ⁊ magis etiam
 fatet. tunc iste due uertētur for. est ma
 ior platone ⁊ for. ē maior q̄ erit plato.
 ista rñō ē crassior ⁊ magis palpabil. ⁊c.
 Utrum suplatius gradus exponi
 bilr p̄betur. ⁊c.

Entra nībil q̄ p super
 abūdantiā aliq̄
 ruz dī plurib⁹ uenit suplatiū
 grad⁹ est huiusmodi. q̄ nō uenit p̄lib⁹
 tūc vltra nō pōt exponi p negatiuā com
 patiui. t3 cñā q̄ tūc posset cōuenire plu
 rib⁹ vt p3. Cōfirmat q̄ fm grāmā
 cos suplatiū est illud qd̄ ad plures sul
 generis comparū oībus supponit q̄ nō
 uenit plurib⁹. t3 cñā. tūc vltra q̄ nō ex
 ponitur p negatiuā cōpatiui. p3 cñā. q̄
 ex opp⁹ cōtis segtur opp⁹ antis. 2° se
 gtur q̄ ego sum sapiētior istis. ⁊ tñ nō sū
 sapiētissim⁹ istoz. cñs est ipossibile q̄ se
 gtur ego sū sapiētior istis. q̄ sum sapien
 tissim⁹ istoz demonstrādo idē p li istis
 ⁊ istoz tenēdo suplatiū positiue. q̄ eod̄
 mō exponit cōpatiū ⁊ suplatiū positi
 ue sumpt⁹ assumptū. pbat ⁊ pma ps de
 ducit sic ego sum sapiētior te ⁊ deo ego
 sū sapiētior istis q̄ sū sapiētior istis per li
 istis demonstrādo te ⁊ deū. cñā t3 a con
 uertibili ad cōuertibile. ⁊ anis est magis
 in capto de cōpatiūo. 2° ps pbat q̄ dī
 ctoriū est falsum. s. ego sum sapiētissim⁹
 istoz. q̄ 3° exponēs est falsa ⁊ non aliq̄
 istoz est ita sapiēs sicut ego q̄ dīcto
 riū est vep. s. aliq̄ istoz est ita sapiēs si
 cut ego. q̄re ⁊c. 3° sic n̄ sequitur tu es
 fortis ⁊ asini sunt fortes ⁊ nō aliq̄ asin⁹
 est ita fortis sicut tu. q̄ tu es fortissimus
 asinoz. q̄re. cñā t3. anis pbat sic. q̄ anis
 est vep vt p3. ⁊ cñs falsus. q̄ figt te esse
 de numero asinoz.

Ad hec respōdet. Ad p̄mū dī q̄ su
 platiū pōt sumi duplr. s. positiue ⁊ ne
 gatiue. positiue sumpt⁹ dī p supabūdā

tiam cum sumat p excessum aliquoruz.
 negatiue aut sumpt⁹ nō dī p supabūdā
 tiam cū sumat p nō excedi ab alijs ⁊ nō
 p excedere alia. ⁊ sic pōt uenire p̄lib⁹
 ⁊ sic sumit qñ exponit p negatiuā com
 pati. Ad cōfirmatōez simplr. Ad 2°
 negat assumptū. s. q̄ segtur illud q̄ ego
 sum sapiētior istis. ⁊ tamē nō sum sapiē
 tissim⁹ istoz tenen⁹ suplatiū positiue.

Ad pbatōem cū dī. ego sū sapiētior
 te ⁊ deo. q̄ ego sum sapiētior istis. Dī q̄
 eo mō q̄ tenet illud copulatiū te ⁊ deo eo
 mō tenet li istis. si tenet diuisiue vbiq̄
 ambe p̄pōnes false sunt. pma. n. equalct
 hūc copulatiue false. ego sū sapiētior te
 ⁊ ego sū sapiētior deo. 2° h3 hāc etiaz ex
 ponētē falsam. ⁊ nō aliq̄ istoz est ita
 sapiēs sicut ego. Si xō vbiq̄ tenet col
 lectie ambe vep. pma. n. isto cōcedit magi
 ster ⁊ 2° ēt xā est cui⁹ 3° exponēs d3 cē
 in nūero plurali. ⁊ isti nō sunt ita sapien
 tes sicut tu ⁊ de⁹ ⁊ xā est q̄ dīctoriū
 falsum. s. isti sunt ita sapiētes sicut ego.
 q̄ segtur. q̄ iste ē ita sapiēs sicut ego vt
 vlt m̄gr Et cōsitr dīcedo. sū sapiētissim⁹
 istoz istoz pōt teneri collectiue ⁊ diu
 siue. pmo⁹ est xā 2° falsa ⁊ exponit pre
 cise sicut dictū ē de cōpatiūo. Si tñ vel
 les q̄ li istis solū teneret diuisiue in illa
 Ego sū sapiētior istis negaretur tūc ista
 cñā. Ego sū sapiētior te ⁊ deo. Ad ter
 tiū dīcūt grāmāci q̄ i⁹ tu es fortissim⁹
 asinoz h3 sit cōgrua tñ figtio ē fta q̄ fig
 ret te cē de nūero asinoz ⁊ cñr h3 eol dī
 q̄ tal pbatō valida ē vbi recte facta est
 opatio suplatiui q̄ d3 fieri inē refectus dē
 gñis solū. Uel atr dī q̄ illa est xā Tu
 es fortissim⁹ asinoz ⁊ negat q̄ significz
 te esse de nūero asinoz q̄tū ad naturam
 p̄p̄iam ⁊c.

Utrq̄ differt aliud ⁊ nō idem exponā
 tur vt dicit magister.

Entra nō seqt tu es nō
 idē chi⁹. q̄ tu es
 ⁊ chi⁹ ē ⁊ tu nō es chi⁹ q̄ pbatō
 mala. cñā t3 anis pbat q̄ anis ē vep ⁊ cñs

falsum. q^d antecedens sit verum probatur sic. tu nō es idē chimere et tu es q^d tu es nō idē chimere. t³ cōtra a negatiua de p^dicato finito cū cōstātia sibi ad affirmatiua de p^dicato infinito et a² nō ē v² vt p³ q^d et cōs. q^d aut cōs sit flm. p³ q^d i^o expōnēs ē flā. s. cbi^o ē. 2° sic nō seq^r Tu fuisti et asin^o fuit q^d tu fuisti et tu nō fuisti asin^o q^d tu differebas ab asino. q^d rē. cōtra t³ a² nō pbat. q^d a² nō ē h³ vt p³. et cōnō ē fl³. pbat q^d seq^r tu differebas ab asino. q^d tu differebas ab h³ asino et ab i^o asino. et sic d^o singul^o asinis q^d fuerit q^d ē fl³ q^d mlti fuerit asini cōrupti a² nō q^d tu fuisti a q^d tu nō differebas. q^d alietas nō cadit nō sit ea q^d sit 3° sic. nō seq^r sor. senex nō d^o a seipso puero. q^d sor. senex ē et sor. puer ē et sor. senex nō ē sor. puer. q^d rē. cōtra t³ a² nō pbat. q^d a² nō ē h³ vt p³ p^o r^o. et cōs fl³ q^d si illa ē h³ a sor. senex ē. illa ē flā. sor puer ē. et cō. Et si d^o q^d d^o a p^o capl^o dupl^o. s. positie et negatie p^o log^o mag^o. et sic ponit extrēa eē sil. et sic log^o p^o. et sic negat t³ vnu ext^o mū ab alēo siue sil^o sint siue nō. Cōtra q^d p^o r^o. nō p^o itelligē nētiue. q^d ois r^o lo regrit duo extrēa eē sil. s³ d^o a ē r^o lo quocūq³ accipiat siue positie siue negatie. q^d regrit duo extrēa sil^o cōtia nō cū mior^o. malor^o pbat. q^d si sit r^o lo suū s³ ē. et si h³ ē suū cōr^o ē. et q^d cor^o sit sil^o nā ē h³ p^o m^o i p^o d^o camēto r^o lōtis q^d q^d libet relō regrit extrēa eē sil. s³ cū d^o a et alietas sit r^o lo q^d d^o a alietas regrit extrēa eē sil. s³ sor. senex et sor. puer nō sit sil^o q^d nō b^o d^o sor. senex differt a sor. puero.

Ad h³ r^o d^o c^o. Ad p^o d^o distinguo illā. tu es nō idē cbi^o q^d v² totū p^o d^o catū ē ifinitū v² solū p^o ps. si p^o ccedo q^d nō seq^r tu es nō idē cbi^o. q^d tu es et cbi^o ē. rē. q^d li nō idē cbi^o nō pbat p^o expōnētes sic differt. q^d nō ouertū ista nō idē cbi^o et differt a cbi^o put li nō ifinitat totū. Si h³ o 2° nētur q^d nō seq^r tur. Et ad pbatōem n^o q^d a² nō sit h³. imo ē fl³ sic cōs. Et ad pbatōez nētur cōtra ista tu nō es idē cbi^o et tu es. q^d tu es nō idē cbi^o accipiendo li nō

put ifinitat p^o tē. nec arguit tūc a nētiua de p^o d^o catō finito ad affirmatiua d^o p^o d^o catō ifinito tōli vt itelligit reg^o. Si h³ o li nō ifinitat tō ccedit cōtra. s³ nō cō po^o

Ad 2° nētur cōtra. et d^o ccedē. a² nō. s. q^d nō seq^r q^d nō arguit ab expōnētib^o ad expōitā. q^d 2° expōnēs d³ eē ista. et asin^o fuit q^d tu fuisti. et nūq³ fuit asin^o q^d tu fuisti. modo hec ē flā. h³ ē r^o nō mgr^o. Vel breu^o dicat q^d 2° expōnēs d³ eē i^o et asin^o fuit solū q^d tu fuisti. q^d rē. et ista ē flā. Ad 3° d^o sicut ibi. Ad replicā d^o q^d ois r^o lo regrit extrēa esse sil^o fm rōez referēdi siue q^d tū ad depēdētiā q^d idēz ē nō aut ois relatio regrit exterema eē sil^o actu. q^d pri^o et posteri^o sūt conelatia s³ nō sil^o existat actu et ita i^o ppositō rē.

Utz nō exclusionis vt li t³ m^o et p^o cise pbetur expōnibiliter.

Entra nō seq^r p^o cise si cut ē aliq³ p^o p^o

fig^o. q^d sicut ē aliq³ p^o p^o fig^o. et nō alr q^d sicut ē aliq³ p^o p^o fig^o. et t³ nō arguit d^o bite q^d pbatio mala. cōtra t³ cū mior^o. malor^o pbat. q^d a² nō ē v² et cōs fl³. q^d a² nō sit v² pbat sic p^o cise sicut ē p^o p^o h³ a si q^d et ois p^o p^o h³ a ē aliq³ p^o p^o. q^d p^o cise sicut ē aliq³ p^o p^o fig^o. q^d cōs sit fl³. pbat q^d 2° expōnēs ē flā cū d^o d^o d^o r^o lū sit v². s. alr q^d sicut ē aliq³ p^o p^o fig^o q^d alr q^d sicut ē p^o p^o flā fig^o. q^d alr q^d sicut ē aliq³ p^o p^o fig^o t³ cōtra ab iferiori ad suū sup^o. et a² nō est v². q^d et cōs q^d rē. rē. Cōfirmat q^d nō seq^r sicut ē q^d l³ p^o p^o fig^o et nō alr q^d sic ē q^d l³ p^o p^o fig^o. q^d a² nō ē v² et cōs fl³. q^d cōs sit fl³. pbat. q^d seq^r p^o cise sicut ē q^d l³ p^o p^o fig^o. q^d q^d l³ p^o p^o ē h³. t³ cōtra de q^d cū q^d p^o d^o cat^o diffi^o et diffinitū. diffi^o aut p^o p^o l³ h³ ē fig^o p^o cise sic ē. q^d si hec diffi^o fig^o p^o cise sicut ē h³ e affi^o rat de q^d l³ p^o p^o p^o c. q^d h³ diffinitū. s. p^o p^o h³ a d³ affi^o rat de q^d l³ p^o p^o c. q^d a² nō sit h³. pbat. et p^o p^o ps q^d q^d l³ p^o p^o h³ a fig^o sicut ē vt p³. et q^d l³ flā sicut ē. s³ nō p^o cise sicut ē. vt h³ o ē asinus fig^o hoies eē al^o. q^d q^d l³ p^o p^o fig^o sicut ē et altera ps pbat. s. nō alr. q^d sicut ē q^d

lz. ppō sīgt. qz dīctoriū ē flz. f. alr qz si
 cut ē qz. ppō sīgt. qz seqt. ppō xā ē p.
 pō. g. p. pō xā alr qz sicut ē sīgt qd ē fab
 sū. 2. sic nō seqt. Exclūsū ē exclūsū r
 nībīl nō exclūsū ē exclūsū. g. tū exclūsū
 ē exclūsū. qz aīis ē vez. vt pz r cōis flm
 qz īpīcat. pbat. Quīuslz exclūsīue affīr
 matīue subz īcludīf r opposītum sub
 lectuz excludīt. sed lī exclūsū ē sbm
 r lī nī exclūsū ē opposītū sbz. g. exclūsū ī
 clūdī īpīcat. qre rē. Itē cū cūīlz exclū
 sīue affīr pīcatū dīcat. d. sbo r remo
 ueat ab op. sbī. f. pīdī. dī tā d. sbo qz d.
 opp. sbī. g. ē f. mīor. pbat. qz o. sbī ex
 clūdīf. g. pīctm dīfīcat de opp. sbī. d.
 fīrmat qz nō seqt flm r h. vez dīcunt
 demīan. p lī h. īstās d. ē. r nībīl nō flz
 r h. vez dīcūt. qz aīis ē vez. r cōis flz.
 qz aīis sīt vez. p. p. pte pz. pbat. p. 2. qz
 dīcī. ē flz. f. alīqd nō flz r h. vez dī
 cūt. qz seqt qz duo xā dīcūt qz aūt cōis
 sīt falsū. pbat. qz seqt tū flz r h. vez dī
 cūt. g. oīa dīcētīa sīt falsū r h. vez. t.
 cōīa ab exclūsīua ad vīez d. fīnīs trāspō
 sītīs. cōīs ē flz. g. r aīis. Itē nō seqt tū nī
 oīs bō ē alb. g. nō oīs bō ē alb. qz casu
 possībīlī posītō aīis ē vez. r cōis flm. qz
 ponat qz oīs bō sīt alb. tūc cōīs ē flz cū
 dīctoriū sīt vez. f. oīs bō ē alb. qz aūt
 aīis sīt vez. pbat. qz seqt oē albuī ē nō
 oīs bō. g. tū nō oīs bō ē alb. t. cōīa ab
 vīī affīr. ad exclūsīuād fīnīs trāspōsīt
 r aīis ē vez. g. r cōīs. 3. sic nō seqt tā
 tū. i. sūt aplī ergo. i. sūt aplī r n. i. i.
 sūt apostolī. qz aīis ē verū vt pz. r cōīs
 flz. qz r. ps ē flā. f. n. nō. i. sūt aplī. qz dī
 ctoriū ē vez. f. alīq nī. i. sūt aplī. qz pter
 r paulus sūt aplī r sūt alīq nō. i. cō
 fīrmat qz nō seqt sōz. r bzu. nō dīfērt
 nūcro r sōz. r bzu. nō sūt nī dīfērtēs nū
 mero. g. sōz. r bzu. tū dīfērt nūcro.
 qz aīis ē vez. r cōīs falsū. qz aīis sīt xz
 pp. parte pz. p. pbat. qz o. ē falsū. f.
 sōz. r bzu. sūt nō dīfērtēs nūcro qz se
 quīt. g. sōz. r bzu. nō sūt dīfērtēs qd
 ē falsū. qz cōīs sīt flz probat. qz seqt
 sōz. r bzu. dīfērtēs spē. g. falsū ē qz tū

dīfērt nūcro. Itē pōt arguī qz i. nō
 est vera. species predicatur de pluribus
 differentibus numero tantum. r tū 2.
 exponens est falsa. qre. rē.

Ad hec respondetur. Ad p. negatur
 maior. f. qz non seqtur. Ad p. probationem
 nētur qz aīcedēs sīt verum īmo ē falsū
 sicut cōsequēs quod ex i. aīcedēte seq
 tur qz qz ppositio est vera sic arguen.
 sicut est aliqua ppositio sīgt r non alīē
 qz sicut est aliqua ppositio sīgnīfīcat. g.
 omīs ppositio est vera tenet cōsequē
 tīa. qz opposītum cōsequētīs nō stat cū
 aīcedēte. f. qz aliqua ppositō nō sīt
 xā f. falsa qz sequīt aliqua ppositō ē
 falsa g. alr qz sicut est aliqua ppositio
 sīgnīfīcat qz est contradictōrium 2. par
 tīs aīcedētīs. iō rē. Ad p. ppositum
 redcundo cum tu probas aīcedens ē
 verum nētur consequentia qz arguitur
 ab īferīorī ad sūm sūpīorī cū dōe
 hīte vīz nēdīs pposita cūīsmōī ē īste
 fīn. pīcīse iō nō vīz. Ad cōfīratīōez
 nētur qz nō seqtur. Et cū arguīs qz aīis
 ē vez r cōīs falsū nētur qz cōīs sīt flz īm
 mo ē vez sicut aīis. Ad probatōez cū
 dīcīs seqtur qz qzlibet ppositio ē xā nē
 tur. r cū tu probas qz de qz cūqz dīcīt
 dīfī. r dīfīnītū conce. f. sīgnīfīcare p
 cī. sicut est ē dīfī. ppositīōis vere
 conce. ergo de quocūqz dīcīt. i. dīcīt
 ppositio vera conce. r īdeo nē īstam
 quēlibet ppositio sīgnīfīcat pīcī. sīc
 est ex qua sequeretur qz quēlibet propo
 sītio esset vera. licet concedam īpīam p
 cī. sicut est quēlibet ppositio sīgnīfī
 cat. Ad secundum dīcunt quīdam qz
 illa ppositio tantum exclūsū est ex
 clūsū est īmpossībīls quīa īpīcat
 contradictōnem. sequīt enim ex īpā
 qz nībīl. nō exclūsū est exclūsū r
 alīqd nō exclūsū est exclūsū. pī
 ma pars patet quīa est secūda expo
 nens eius. secūda probatur quīa cūī
 libet exclūsīue affīrmatīue opposītum
 subīectī excludīt. Sed nō exclū
 sū ē op. subī g. nī exclūsū excludīt. r lō

dicunt. qd si non sunt exponetes sed de addi
 3^a expones. si non exclusum est exclusum. et tunc
 expones implicat sicut exposita. qre rē.
 Magr aut alr respōdet in 7° arg pūmi
 dubi qdrature negādo assumptuz. si q
 nō segtur. Ad pbatōem negat qd oīs sit
 falsum. Et ad pbatōem cu3 dicit qd ipli
 cat negat. et cu tu pbat sic. Cuiusl3 exclu
 siue affir subm icludit et oppositū subī
 excludit. si li exclusum est subm. si li ex
 clusū est op^m subī. g exclusū includitur et
 nō exclusum excludit. nētur oīa. si seg
 tur. g li nō exclusum ē exclusū. et hāc oc
 qd stat mātr. nego tū istā. nō exclusū est
 exclusū. qd stat formāl. Si r cēdo istā
 li exclusū icludit. negat tū illa. exclusū
 icludit. Et ad aliā pbatōem negat qd p
 dicatū istī exclusiue verificet de oppo
 sito subī. Et cū arguis qd oppositum
 subī excludit. g pdicatum xificat d op
 posito subī. negat oīa. Nō. n. verificat
 de opposito subiecti. sed de illo tmino
 oppositū subī q nō est op^m subī sed li n
 exclusū est op^m subī ppterea d3 sic argui
 Exclusum est exclusū et nō exclusū ē ex
 clusū ergo pdicatū xificat de opposito
 subī ceditur. oīa. sed negat minor tan
 qd iplians ddictōem. Ad cōfirmatōez
 cēdo qd nō qd 2ª expones nō bñ sumit
 sed sic d3 accipi in plālī cu3 subiiciatur
 tmin^o plīs nūerī vel equalens dicendo
 sic. et nulla nō falsum et h vep dicit qd ē
 falsa qd opposita ē xā. s. aliq nō flm et h
 vep dēt. Et ad aliud cū d3 qd nō sequit
 tū nō oīs hō ē alb^o g nō oīs hō est alb^o
 ne^o imo segt. sed pp pbatōem quā facia
 qro quō tenet li nō aut infinite aut nega
 tiue. si negatiue aīs ē flm sic oīs et ad p
 batōem ab vli de terminis trāspōsit ad
 exclusiua d3 qd non valet oīa qd exclusi
 ua ē negatiua. Si xō tenet infinite. dicit
 tur qd aīs est vep sic pbat ar^m. sed nego
 qd oīs sit flm qd illa nō oīs hō est alb^o ē
 affirmatiua ex q tenet infinite. et valz tū
 si dicerē. Ens nō oīs hō est alb^o dicit illi
 cū li nō teneat infinite et nō negatiue.

Ad 3° d3 qd qū nō exclusiōis cadit su
 pra tminū nūeri plālīs qd nō d3 pbari p
 negatōem infinite sed notā plālītātis. et
 iō i^o tū i2 sūt apli. d3 sic pbari i2 sūt et nō
 ples qd i2 sūt apli. g rē. Ad cōfirmatōez cōit
 d3 negat qd nō segtur. Et ad pbatōem
 d3 qd oīs est vep sic aīs. Et cū tu pbat
 oīs ē flm sic. Illa differūt specie g flm
 est qd tū dnt nūero. negat oīa i3 vale
 at g falsum est qd dnt tū nūero. conce
 dunt g istam tū dnt numero. et negant
 istā illa tū dnt nūero Ego aut clar^o rñ
 dērez qd d3 exponi sic for. et bru. dnt nu
 mero et for. et bru. nō dnt plusq nūero
 g for. et bru. dnt tū nūero siue ergo for.
 et bru. dnt tū nūero qd p eodem ha
 beo. Qū. n. nō exclusiōis cadit s li dnt
 nūero. l dnt specie l gne d3 exponi p pl^o
 qd siue ē nō exclusiōis mediet inter
 illa dicen^o dnt tū nūero rē. qd sensus
 cōis taliū ppōm est i^o qd declarat p talē
 exponētem. et tū ad formā argumētī cō
 cedit qd nō segtur. qd si nō sūt xē expo
 nētes. Magr aut posuit vliorem modū
 et p hoc p3 quō potest dici qd in illa spēs
 est qd pdicat de plībū differētib^o nūe
 ro tū li tū cadit supra differentib^o nūe
 ro vel s li nūero et d3 exponi sic. h p dca
 tur de plurib^o dntibus numero et non
 p dcat de dntibus plusq nūero. g rē.
 et i^o exponen^o dffini^o spēi nō uenit ge
 neri. hic modus clar^o est.

Utrū dcoēs exceptiue pter pterqz et
 nisi pbent exponiblr.

Quoniam nō segtur. for. n
 excipit. et oīs hō
 nō for. excipit. g oīs hō pter for.
 excipitur. g rē. oīa tenet. aīs pbat qd
 casu possibili posito aīs est veruz et oīs
 falsum vt ponat qd for. nō excipiat a cur
 su qd currat et oēs alij hoīes excipiātur
 a cursu qd nō currat tunc aīs est vep vt
 p3 et oīs flm est. qd segtur ddictio. qd seg
 tur qd for. excipit et qd for. nō excipit.

2^a ps deducit sic. oīs hō pter for. exci
 pitur. g for. nō excipit. et oīa ab expōsi

ta ad vnā suā exponētem. pma. pbat sic
q: in oī exceptiua affirmatiua ps ex ca/
pta excipit. for. est ps extra capta. g for.
excipit. 2. sic nō legatur. tu scis oēm p/
pōem pter a. r nō imēdiate an istās pns
scuisti oēm pōem pter a. ergo tu inci/
pis scire oēm pōem pter a. ergo rē. t3
cōia. anis. pbat. q: casu possibili posito
anis est vez r cōis flm. q: ponat q: scias
oēm pōem pter a r q: imēdiate ante in
stās pns scuisti a r imēdiate p' instans
pns scies a. tūc p3 q: anis ē x̄m. q: cōis sit
falsū pbat. q: segtur tu incipis scire a.
cōis ē cō casū. r t3 cōia ab exceptiua ad al/
terā pte exponētē. tūc a fili optie sequit
tu pmittis mibi oēm denariū pter a. er/
go tu pmittis mibi a. r ita vī in pposito
l' det cā dīsitatis. 3. sic nō segtur. for.
dic x̄m r n' bō nō for. dic x̄m. ergo nll'
pter for. dic x̄m. ergo rē. t3 cōia. anis. pba/
tur. q: casu possibili posito anis est x̄m r
cōis flm. q: ponat q: for. dicat tūc istam
de' est. tu x̄o dicas. istā n' bō pter for. di/
cit x̄m. r vos sitis omnes hoīes loquē/
tes. q: anis sit x̄m. pbat. p pma pte p3. p
2. pbat. q: si nō da op'. f. q: aliq' nō for.
dicit x̄m. r cū n' ali' loqitur nisi tu. g tu
dicis x̄m. sed tu dicis q: n' pter for. dic
x̄m. g ita est q: n' pter for. dic x̄m g tu nī
dicis x̄m. ecce q: op' 2. p'is anis ipli/
cat g falsum. r cōis 2. ps anis est x̄a. q:
anis sit flm. pbat. q: si nō da o' q: sit x̄m
r segtur q: n' flm. q: segtur aliud ē x̄m
g sūt sicut ē. sed sūt q: n' bō pter for. tē
dicat x̄m. g ita ē q: n' bō pter for. dic x̄3
g tu nō dicis x̄m. r non dicis nisi cōis. g
cōis nō est x̄m.

Ad hec rīdetur. Ad p̄mū dicūt qdaz
q: exceptiua illa oīs bō pter for. excipit
claudit dīctōem. iō cōcedūt q: nō seqt
sed nō d3 sic exponi vt arguis. s3 sic. for.
nō excipit. r oīs bō nō for excipit. r for.
excipit g oīs bō pter for. excipit. r tunc
anis iplicat dīctōem sicut cōis. Magr
alr rīdet. iō. arg p̄mū. dubij qdrature ne
gando anis. f. q: nō seqt. Et ad pbatōem

negatur q: cōis. sit falsum imo est veruz
sicut anis. Ad pbatōem nētur q: sequit
dīctio. cū dicis q: seqt q: for. excipitur
nētur. Ad pbatōem. in oī exceptiua affir/
matiua ps ex capta excipit. sed for. ē ps
ex capta. g for. excipit. nēt cōia. s3 bñ se/
gtur. g li for. excipit. r illa stat sit q: for.
nō excipit r li for. excipit. q: i miori for.
supponit māl' cū dī for. ē ps ex capta.
qm li ps ex capta est tūc 2. interōis vel
ipōis. Ad 2. rīdet magr in. 2. 4. arg
pncipal' dubij negā anis. f. q: nī seqt. Et
ad pbatōem nētur q: cōis sit flm. imo ē
x̄m sicut anis. r ad pbatōem nētur cōia.
nec arguit ab exposita ad vnā suarū ex/
ponentiū. q: i' nō est exponibil' nec pba/
bilis rōe dīctōis exceptiue s3 rōe icceptō
nis est ipsa cāl' iherēda. Ad silem dī
q: nō est ad ppositū q: i'. tu pmittis oēs
denariū pter a nō b3 pbatōem q: nō con/
uertat cū pbatōe dīctōis exceptiue q̄lit
nō est in ppo'. r ita p3 q: aliqua ē excepti/
ua. ppa affir' q: nō est alicuius sue expo/
netis illatiua. Ad 3. dī qren' an ista
ppo' n' bō pter for. dicat x̄m sūt p̄clse i
casu an nō. si sic nō admittit. q: ē isolu/
bile simplr. Si x̄o nō ponat p̄cl' admit/
to casū. r cōe anis. f. q: nī seqt. nēt tū cōia
f. q: pbatō sit mala. q: cōis nō ē exponi/
bile cū significet ipo'. f. q: n' bō pter for.
dicat vez. Et cōe q: anis ē vez r cōis fl3
Utz. nō reduplicatōis inq̄tū probe/
tur exponibiliter.

Entra nō seqt. Ens in
q̄tū ē ē s̄m in
metaphica. g ens ē ēs r ens ē s3
meta'. r si aliqd ē ens illud ē subm me/
tha. g pbatō mala. t3 cōia. anis. pbat. ga
anis est x̄m vt p3 r cōis falsū. q: 3. expo/
nēs ē falsa. f. si aliqd ē ens illud ē subm
met'. q: ē vna dīctōal' cui' o' cōit stat
cū ante. 2. nō seqt for. ē for. r for. ē rī/
sibil'. r si aliqd ē for. illud ē rīsibile. g for
inq̄tū for. ē rīsibil'. q: anis ē x̄m vt p3 et
cōis falsū. qd pbat. q: segtur for. inq̄/
tū for. ē rīsibilis. g for. x̄m. q: for. est rīsī

billis. t3. cōia a' ouertibili ad ouertibile. s3
 cōis ē flm. g. aīs. q. cōis sit fallum. pbat
 sic. q. oē qd cōpetit alicui fm q ipm cō/
 petit sibi pmo p plm pmo posit. s3 risibi
 le. nō cōpetit pmo for. imo hōi. q. for. per
 boiem. g. nō cōpetit sibi fm q. hī. cōia t3 i
 baroco r aīs p3. 3. sic. nō seqt aial in/
 qstū aial nō est asin. g. aial ē al' r aial nō
 est asin. r si aliqd est aial illud nō ē as/
 nus. q. aīs ē xmi r cōis flm. q. cōis sit fl3
 p3. q. 3. exponēs est falsa. s. si aliqd ē al'
 illud nō est asin. q. o. cōis stat cū ante
 ista. n. stat sit. aliqd ē aial r illud ē asin.
 q. aīs sit xmi pbat. q. l' aial inqstū aial ē
 asin. vel aial inqstū aial nō ē asin. s3 n
 ē oō pīmū. q. falsū ē vt p3 p exponentes.
 g. est oō secundum.

Ad h. rādet. Ad pīmū dī q. l' inqstū
 pōt sumi duplr. s. specificatiue r rdupli/
 catiue. mō ista ppo ens inqstū ens ē s3
 in metaphica ē vera tenēdo specificati
 ue solū nō aut reduplicatiue tūc nō h3 p
 bari p exponentes sed sic. Ens sub rōe q
 ens est subm in meta. g. ens inqstū ens
 est subm in meta. Ad 2. nego assū/
 ptā. s. q. nō seqtur tenēdo inqstū rdupli/
 catiue. Et vltra cū dicis cōis ē flm nēf.

Ad pbatōem cū dī for. inqstū for. ē rī
 sibilis. g. for fm q. for. est risibil' cōcedo
 cōiam sit tenēdo fm q. reduplicatiue n
 aut specificatiue. Et cū dicis q. cōis ē fl3
 q. qd cōpetit alicui fm q ipm competit
 sibi pmo. Dī q. xmi est tenēdo li q. speci
 ficatiue nō aut reduplicatiue. Ad 3.
 nego assumptū. s. q. nō seqtur. Et ad p/
 batōem nego. q. aīs sit xmi imo est falsū
 sicut cōis. Et ad pbatōem cū tu queris l'
 aial inqstū aial non est asin. Dico q. nec
 sic nec sic. vtraq. n. est falsa. Et si dicti 3
 q. de quolz dī alter. 3 dictoz incōple
 xoz r de nullo ambo sit dīcutur sed asi
 nus r nō asin. sūt 3 dictoria incōplexa. g.
 aial inqstū est asin. vel nō asin. Dī q. il
 lud pncipiū indiget. 6. limitatōib. pma
 de quolz tmino singulari. q. de termino
 cōi possunt ambo xificari q. hō est alb

r est nō alb. 2. simplicet q. de aliquo cō/
 plexo n xificat. r posito q. for. sit niger
 flm est q. for. albus sit currēs. r sit flm
 est q. for. alb. sit nō currēs. 3. supponē
 te. p aliq qd est. q. alr nullū xificaret. nā
 te nō exite nec tu es currēs nec tu es nō
 currēs. 4. mediante h. xbo est d pnti
 q. mediate xbo de pterito vt de futuro
 nō o3 vt h. demando instās pīs fuit ac
 accidēs l' h. fuit nō accīs. 5. r de nllō
 ambe sit diuisiue sumpta q. collectiue
 pnt sit verificari tenendo q. totū sit sue
 pres. vt dato q. vni. sicuti medietas sit
 alba r alia nigra. tūc h. scutū est albus et
 nō album tenēdo li r collectiue. 6. si
 mul q. successiue possunt xificari. vt si
 for. esset albus r postea niger post h. eēt
 x. for. est alb. deinde h. esset x. for. nō
 est albus. Ad ppo. redeūdo deficiūt
 due pme additiones lō nō seqtur.

Utz ime. pbat expōibit lic dīc magr.

Entra non seqtur post hoc tu eris r n

erit instās post h. qn inē illud et
 hoc tu eris g. immediate post h. tu eris er/
 go. pbatio mala. cōia t3 aīs pbatut quia
 aīs est vep. vt p3 r cōis fallum. pbatut.
 q. seqtur immediate post hoc tu eris. g. aī
 hoc oē instās futurū tu eris t3 cōia a con
 uertibili ad ouertibile. r cōis est fallum.
 g. r aīs. q. cōis sit flm pbat q. cōis ē vna
 ppo resolubil' rōe illi. tūc cū vna re/
 solutiū est falsa. q. resoluit sic. tē tu er/
 r tūc ē l' erit oē instās futurū. g. aī oē in/
 stās futurū tu eris. q. qro qd p li tūc de/
 mīat aut istās pīs aut futurū. si pīs p/
 r solūēs ē fla. q. istās pīs nunq. erit. Si
 dīmīat futurū istās 2. ps ē fla. q. qd qd i
 stāti futuro dato inē illō r istās pīs erit
 istātia q. qbz erit aī istās futurū datuz
 g. illō n. ē n. erit aī oē istās futurū. 2.
 sic n. seqt p. h. totū spatiū erit rpletū acf
 r n. erit istās pīs p. h. qn inē illō r h. to
 tū spatiū erit rpletū acf. g. ime. post hoc
 totum spatiū erit repletum acf quia
 casu possibili posito antecedēs ē xmi r

cōs fuit. qz pōat qz sint duo lapides mo-
 lares qz vn' sit supposit' alfi z supfor
 lapis icipiat leuari eqlit ab oi pte i h istā
 tiab aliq potētia z sit a ps circūferētia
 lapidis c media b xō mediās iter a z c.
 tūc aīs ē vez. vt pz qz alr daret vacuū
 Qz cōs sit fīz pbat qz seqt imediate p'
 h erit spatiū repletū aere g eq p' aer cir-
 cūferētia dūēit ad b pūctū z ad c. cōs ē
 f' qz p' vēit ad pūctū qz ad rēotū. p'
 bat cōa qz si nō da o'. f. qz nō eq p' vēit
 z c. g p' venit ad b. sit g istā f i q vēit ad
 b z nō ad c. z sit g istās i q vēit ad c seqt
 qz dabit vacuū inē b. z c i toto tpe me-
 inē f z g qd ē ipossibile. 3' sic seqt da-
 ta ista expositiōe qz aliq xpian' vtrputa
 sor: dūēit ad mortē erit sil saluat' z dā-
 nat' aut nec saluat' nec dānat' erit: h at
 ē ipossibile pbat tñ cōa z pono qz sor.
 viuāt qnqgita ānos z dīdo illud tps i p-
 tes pportioales. pportōe dupla minor/
 b' tñatis ad pūctū istās nō ē ei' z volo
 qz i qz pte ipari peccet mōtalr. i qz xō
 pte pī sit absolut' ab oi pco pp tritōez
 quā hz z sim' nē i p' istāti nō ēē sor. z ar-
 guit sic z qro an sor. sit saluat' vt dāna-
 tus. si nec sic nec sic hēo vñā pte. f. qz n'
 erit saluat' nec dānat'. Si dīc qz ē sal-
 uat' tūc f c. nō pp aliō ē saluat' nisi qz i
 mediate an h fuit absolut' ab oi pco. z
 iō v' ēē mortu' cū absolutōe. Sz a sil' p
 bo qz ē damnat' qz imediate an h pecca-
 uit mortāl'r. iō v' ēē mortu' cū pco mor-
 tali pbat qz imediate an h peccauit mō-
 talit' p exponētes suas qz xē fē vt pz. Et
 ēr pbat alr sic. imediate an h fuit aliq
 ps ipar. sz qnqz fuit aliq ps ipar mor-
 talr peccauit. g imediate an h peccauit
 mortāl'r. Si xō dīr qz ē dānat' a sil' pba-
 tur qz ē saluat'. Itēz pōt pbari qz aliq
 corp' ē albū z nigz sit ponēdo cōsimilez
 casū. f. qz i oi pte ipari isti' hore sit nigz
 z in oi pī sit albū. z sim' i vlt' istāti hore
 z arguit sic imediate an h fuit albū. g n'
 ē albū silr imediate an h fuit nigz g nē
 nō ē nigz pbat pma cōa z silr 2^a pbat

imediate an h fuit nigz i ifini'. ppiq ad
 h fuit nigz t3 cōa qz l' ppos dūertunt
 tē vltra ifinitū ppique ad h fuit nigz. g
 nē ē nigz. pbat cōa qz cū qūqz mutato
 regrat cētū z dēinatū tps nō fuit muta-
 tū illd corp' qz nullū cētū tps mediat g
 ē nigz z silr pbat aīs p' cōne qz imedia-
 te an h fuit pī ipar. sz i qūqz pte ipi fuit
 nigz g imediate an h fuit nigz. cōsilr p
 pbat alfa ps zc. Itē p simile casū pōt p
 bari qz eadē ppō ē xā z falsa aut nec xā
 nec falsa querēdo in vlt' istanti hore an
 sit xā vel falsa. Et arguit vt supra.

Ad bec rīdet. Ad p' negat aīs. Ad
 pbatōnez ne' qz cōs sit falsū imo ē x'm
 sic aīs. z cū tu arguis imediate p' h tu
 eris. g imediate an oē istā futurū tu eris
 nē cōa qz rēqz teneat li an. sz bñ seqt
 g an istās futurū p' h tu eris z ist' arguit
 ab vno dūertibill ad reliquū dū' li ante
 sit ppō. vbi at sit aduerbiū itēz ne' cōa z
 qz aīs ē vez z cōs falsū pp rēolutiōē
 faciēdā. qn at li ante ē ppō tē exponit il-
 la ppō ante oē istās futurū p' h tu eris z
 pbat sic atē istās futurū p' h tu eris nul-
 lū ē l' erit istās futurū p' h qn an illud tu
 eris. Ad 2^a nē aīptū imo seqt ad p-
 batōnē nē qz cōs sit falsū imo ē vez
 sicut aīs. z ad pbatōnē admissō cāu ne'
 illā cōiam imediate p' h totū spaciū ē re-
 pletū aere g eq p' aer circūferētia dūē-
 niet ad b pūctū z ad c. Et cū dīctis qz si n'
 da op' dce' qz non eq p' aer venit ad b z
 ad c. sed pus venit ad b qz c i n' tñ istati
 pus venit ad b qz ad c nec ē sigre pūctū i
 stās i q venit ad b nec ē sigre pūctū in
 stās i q venit ad c qz qūqz istāti sigro p'
 hoc in q dūēit ad b z ad c. Et adhuc an-
 te illud dūēit ad b z ad c. Ad 3^a dī-
 cū qdā qz cāus nō ē possibīl qz ē dūēni-
 re ad tā modicū tps qz actus voluntatis
 nō poterit fieri in i' z cōter nō pōt pec-
 care nec absolui. act'. n. volūtat' regrit
 certū z dēinatū tps nec fit i istāti nec in
 qūqz modico tpe. Utr' admissō qz a-
 ctus voluntatis fiat i qūqz tpe z in i'

stanti dico qd qd ps caus e possibilis de
se sed no oes fil sic ocedi qd possibile est
sz h punctu otinu sit actu diuisu te possi
bile e sz h r ita d singulis tn no e possi
bile fm h r h r sic fin statu qd sit diuisu
qlz n. ps e possibit sz no oes fil qd si oes
fil eent possibiles cu sint d sensu opoito
pderent i ee r segt otinu ee actu diui
su i infinitas pres r segt dari actu infi
nitu qd e impossibile. Replica sz non
sit possibilis casus e tn possibit sz ima
ginatione cu no claudat d dicitur g lo est
possibilis. qd g te d d e sidera tu r.

Ad alio sz casus non sit possibit nlr
loquedo qd est deuenire ad ta modicu
tps qd corp no poterit trāmutari de al
bedie i nigredine nec eo. qd tn cas e ima
ginabilis sine iplicitate d dicitur. id est
possibilis fm logicos. r id dr admitedo
casu r ne illa cōas immediate an h fuit ni
gz qd oppositu cōtis stat cu ante qd stat
q nūc p mūstas no esset isti corpus r
cōter non e nigr r tn immediate an h fu
it nigr. g in infinitu p pique ad h istas fu
it nigr g te e nigr. qd oppositu cōtis stat
cu ante. vt p vbi nūc p no sit. Et si dic
arguit sic infinitu p pique ad h instans
fuit nigr r nūc e g nūc e nigr negat cō
sequentia dr q n stat. n. r ee r imaginari
h corpus nūc p ee albu vel viride r tn
oti ante hoc fuisse nigrum.

Utr icipit r dfini. pbet expōibit r

Entra

Non segt. In
cipit ee a ergo
nūc no e a r immediate p h erit a
g probatio mala. qd ab expōita ad qlz
suaz expōetiū cōa d3 valer. an. pbat
qd an e vey r cōis falsu pōito qd a icipi
at ee p pōez de pnti r remotione d pre
rito ita qd ne sit r immediate an h no fuit
vt p3 qre r. Et si dr qd no segt qd p pte
loquendo de expōne illi fini no hnt ex
poi sed large capiendo expōez. p qlz p
batione finoz vt dic magi r in 7 ca d
cōas defendedo 2^a regulā capli sz pro
pte loquendo pbat p cas xitatis. Lō

tra a qlz causa xitatis ad p pōem hntez
illa e bona cōa r a p pōe hntez cas xitatis
ad illas causas diuisiue sūptas v3 cōa
sed no v3 dicendo a incipit ee. g a nunc
e r n immediate an h fuit vt nē no e r ime
diate p h eit g pba ad huc ma cōa t3 cu
maiōi. mior. pbat qd cau possibili pōito
an e h m. r cōis flz. qd vbi de creaffz v
nū angelū. an mudi creatione puta a an
gelū tē t e ha a incipit ee r tn nulla illaz
cāz xitatis e ha cu qlz icludat tps aut
instans ee qd e falsu an mudi creatione

2^a sic no segt for. nunc no est albus r
immediate ante h fuit alb g desinit ee al
bus qd cau possibili pōito an e vey r
cōis falsu qd ponat qd in qlz pte ipi bore
pterite fuit alb r in qlz pi fuerit niger
mioribz t matis ad vltimū istas in quo
sit rube r sit a i istati tē an e vey vt p3
qd cōis sit falsum pbat qd oppositu e h m
f. for. no desinit ee alb qd segt nunc no
est albus r immediate ante h no fuit alb
g non desinit ee alb t3 cōa antecedens
p p pte p3. p ha pte pbat qd immediate
ante h fuit niger sed qncunqz fuit niger
no fuit albus. g immediate an h no fuit al
bus. qd cōis sit falsu pbat qd nūc e alb r
immediate an h fuit alb g n icipit ee alb

Ad bec rñdet. Ad p mū dr sic tbi. ad
replicā dr cōis qd caus no e possibit nā
lit loquedo r hoc no soluit qd s nlr est
possibile r imaginabile absqz r pugnā
tō caus e possibilis logice loquedo. Pe
tr matuan rñdet huic argumto qd ipe
facill d oten qd no v3 cōa a p pōne hntez
cas xitatis ad illas oes cas distributiue
sūptas sz bñ e. h rñtio e d oes logicos
di. qd a p pōe hntez p l's cas ad vnā illaz
no v3 cōa sz bñ ad oes fil scriptas cu di
fuctōe. f. v3. Jo alr rñdeo dicēdo qd cōa
v3 sz li nē aliqñ dicit istā qd e i diuisibi
le i tpe aliqñ dicit p pōitiōbile istas qd e i
diuisibile i aliqñ a mēsa vtrputa i euo l i
cēnitare oce g cōas r di qd sic an e sz
ita cōis r ne qd li nē dicat istas l tps licz
bñ dicat p pōitiōbile. Ad 2^a nē assūptū

imo seqt̃ r ne q' dñs sit flm ad pbatōez
ne q' oppositū cñtis sit vez. Et cū tu ar
guis sic nūc nō est alb' r imēdiare an h'
nō fuit alb' q' nō definit eē alb' nē cñā
q' fa ps añtis nō fete sumit sz d3 eē ista
non imēdiare ante h' fuit alb' r ista ē fla
Ad 3^m ccedi assūptū q' nō seqt̃ q' nō
recte accipiūt cāe vītatis q' debēt esse
tales nūc est albus r imēdiare ante hoc
fuit alb'. q' nūc icipit eē r in tali casu mi
nor ē falsa lz ista sit xā imēdiare ante h'
nō fuit albus.

Utz totus sincathagorice sumptus
probetur exponibilliter.

Entra arguit p' q' to
r' non possit te
neri istis mōis. f. finca' r ca' qz
sequeret q' a pticulari ad indefinitā nō
valeret cñā. h' at ē incōueniēs q' sequit̃
pbat. q' nō v3 aliqs tot' sor. ē hō q' sor. ē
hō r tñ arguit a pticulari ad indefinitā
correspōdētē. q' rē. cñā nota cū mior p
regulā cōez dī. q' ex qz pticulari sit ide
finita p solā amotionē signi. maior pba
tur q' añcedēs ē vez r cñs flm. q' atēce
dēs sit vez ps q' cū li tot' teneat ca' figt
q' aliqd ens pfectū ex suis ptib' sic sor.
ē hō r illd ē vez. q' cñs sit falsū ē ps qz
cū li tot' teneat finca' figt q' qz ps sor.
ē hō r h' ē falsū. Itē seqt̃ q' aliq' ē ppō in
depēdēs xā q' fier ipossibilis simplr fini
noua impōe p solā ablatōez signi a q' nō
depēdet sua vītās. p3 d' piacēte: h' pticu
laris aliqs tot' sor. ē homo supposito q'
cras fiet ppō totalis p ablationē signi p
ticularis. Itē seqt̃ q' i' ppō tot' sor.
est minor sor. nō possit ouertī. q' maxie
ouerteret i illā ens min' sor. ē tot' sor. r
tñ ouerfa ē xā r ouertēs fla. 2° pnci
palit seqt̃ q' ista ppō oē totū ē mai' sua
pte sit falsa qd ē incōueniēs q' ē pñ' i geo
metria r arisme. pbat cñā q' cū li to'
teneat ca' teneat figt q' oē ens cōpositū
siue pfcīm ex suis ptib' ē mai' sua pte sz
i' ē fla pbat q' seqt̃ sub ea sor. ē ens cō
positū ex suis ptib' q' sor. ē maior sua pte

tē vltra sed corp' ē ps sor. q' sor ē maior
suo corpore q' ē flm. q' est eq̃lis illi. Sitr
seqt̃ aia est ps sor. q' sor. ē maior aia qd ē
falsū. 3° sic 3 modū pbatī seqt̃ q' ista
ppō ē fla totū qd de' scuit ad huc scit
cñs ē flm q' aliqd de' scuit r nullus est
oblitus qd scuit q' totū qd de' scuit ad
huc scit. r cñā q' dato opposito seqt̃ q'
aliqz ppōem definebat de' scire sed ois
ppō quā incōstūm scuit de' fuit in men
te diuina r qcqd fuit in mēte diuina nūc
est. q' in deo ē ppō fla r seqt̃ q' ppō xā
sit ppō fla sic arguendo. Hec ē ppō de
monstrando deū r hec ē ppō xā q' ppō
xā ē ppositio falsa. pncipalis aut cñta
pbat. f. q' seqt̃ q' illa ppositio sit falsa
totū qd de' scuit ad huc scit q' h3 expo
ni sic aliquā prē illius qd de' scuit ad
huc scit r nulla ē ps illi' qd de' scuit qn
ad huc scit q' rē. mō fa exponens ē falsa
q' h' nescit demōstrādo illā tu n' es r h' ē
aliqd qd d3 scuit ergo aliquod deus sci
uit nescit.

Ad hec rñdet. Ad p^m negat q' sequa
tur q' a pticulari ad indefinitā nō valet
cñā. Ad pbatōne cū dī q' nō valet a
liqs tot' sor. est hō q' tot' sor. ē hō ccedit
q' nō v3 sed dico q' illa tot' sor. est hō r
hō nō ē indefinita q' equalet isti qz ps
sor. est hō q' ē vltis. Et ad pbatōne cū dī
ppō pticularis sit indefinita p solā abla
tionē signi. dico q' nō ē vez vlr loquen
do r maxime in ppositionib' in qb' po
nūt finit q' pnt teneri ca' r finca'. Et si
diceret q' ergo ē sua indefinita. Dī q' ei'
indefinita nō pōt affgri in eis dē finis sz
in equalētib' sic ens pfectū ex suis ptib'
vt sor. ē hō. Et si atī dī que ē pticulari
isti' tot' sor. ē hō. dī q' i' nō ē indefinita
sed vltis r pticularis ei' ē ista aliq' pars
sortis ē hō. Mag' tñ dicit q' i' ppō to
r' sor. ē hō pōt cōsiderari vt totalis ppō
r sic est vltis. aut vt indefinita illi' pticu
laris. p^o nō v3 cñā. 2° sic p' rñō forma
lior. Ad aliō cce' totū qd dūducit. f. qd in
definita xā iclusa i illa pticulari p abla

tōz signi p̄ticularis fiet falsa. Aduer
te tñ q̄ nō est i cadē nisi malr z nō for
maliter. nā qñ erat iclusa in p̄ticulari li
tor^o ca^o tenebat. cū xō est remotū sig^o
finca^o. Ad aliud nēt q̄ i^o ppō to^o for.
ē minor for. nō possit auerti imo cum e
quinaleat isti q̄libz ps for. est minor for.
conuerteret sic aliqd min^o for. ē ps for.

Ad 2° p̄ncipale neget cōia. Ad proba
tionem dī distinguendo de to^o z de pte
vñ ista ppō oē totū est mal^o sua pte non
bz vitatem nisi de toto q̄ritatiuo z de p
te q̄ritatiua. ideo oē q̄ for. est maior
sua parte sic accipiēdo partē. Et cūz dī
cis postea cor^o for. est pars for. z sūtr aia
est pars for. q̄ for. est maior cor^o z maior
anima. nētur cōia. q̄ aliter capī pars.
Corpus. n. non ē pars q̄ritatiua for. sed
est pars essentialis sūtr anima. Ad 3°
rīder magī in 34° arg^o terij dubij qua
drature. p̄io q̄ rñone aduerteret. 3. p̄mum
q̄ sicut deus per essentiā suā intelligit in
cōplexe ita per cēntiā suā intelligit com
plexu z xbaliter nec intelligit aliqd p
aliqd accīs z cōpositus qd ē iposibile.
sed quicqd intelligit per essentiā suāz
ppriam vt ex snia p̄bi z omē. 8. p̄hicoz.
z. 12° me^o. 2° aduerter q̄ sicut in deo ē
spēs intelligibilis qua intellit incomple
te. ita in deo est propō qua intelligit cō
plexu z cōter in deo est ppō xā z falsa
nec z contingens q̄ intelligit oia entia
z nec z cōtingētia vt p3. 3° aduerter q̄
qñ p̄misse sunt identice. non segtur 3°
formalis. ideo non sequitur hoc ē pater
z h̄ ē filius dem̄an^o cēntiā dīnā. q̄ p̄
ē filius. Sūtr non sequit ois cēn^o dīnā ē
p̄r. filius ē cēntiā dīnā. ergo filius ē p̄r
Ad formā ergo argumēti rñio ccedi q̄
ista est falsa totū quod deus scit ad h̄
scit. Et ad pbationē nēt cōia. z cōcedo
vltēri^o q̄ deus aliquā ppōem desinebat
scire z q̄ in ipso est aliq̄ ppō falsa q̄ p̄s
us fuit xā nec ex hoc est aliqua mutatio
in deo. sed solū in sigto illius. ppōis. n^o
ex hoc q̄ propō falsa est in deo segt q̄ p

positio xā sit ppō falsa. quia medūm
iolum est idēticū s3 segt q̄ aliquid qd ē
ppō xā ē ppō fia. 3tē ex h̄ q̄ de^o dūit
aliq̄ ppōem scire non segt ipsum scire
p̄ta vna vice q̄ alia quomaz qñ p^o dōs ali
q̄ propōem desinit scire suūz dīctoriū
incipit scire.

Utz iemper exponibiliter p̄betur.

Entra sequitur Da

ta ista p̄ba
tōe q̄ i^o ē falsa. sp̄ dōs fuit sūtr
ista sp̄ mūd^o erit. qd ē incōue
niens. p̄batur cōia q̄ p^o equaler hūic. oī
tpe deus fuit. z 2° hūic omni tpe mūdus
erit. mō i^o sunt false vt p3 per exponētes
p^o entm exponit sic. aliquo tpe deus fu
it. z nullum est vel fuit tps qñ tunc de^o
fuit. q̄ zc. 2° exponens est falsa. quia tps
p̄is. est vel fuit tempus. z tñ in illo non
fuit. 2° exponit sic. aliquo tēpore mūdus
erit z nullum ē vel erit tps quin tūc mū
dus erit. q̄ zc. 2° est falsa quia tps p̄is est
vel erit tps z tamen in illo non erit.

2° sic data veritate pbationis segt q̄
quicqd viuit semper ē z etiaz q̄ quicqd
mouetur semper se habet illo^o vt dicit
magister in 4° cōclusiōe sed q̄l3 illaz ē
falsa vt p̄babo. q̄ zc. cōia t3 cū maior. mī
nor. p̄batur q̄ ex prima segtur qcquid
viuit sēp est tu viuis. q̄ tu semper. es z
vltēra. q̄ omni tempore es a conuertibili
ad conuertibile sed tempus p̄teritū est
est temp^o q̄ tu es in tempore p̄terito qd
ē sūm. ex xā sequit qcqd mouet sp̄ se bz
i^o. celum mouetur. q̄ celus se bz i^o z vl
tra q̄ semper se habet eodem^o a cōuertibi
bili ad cōuertibile z vltēra. ergo celū non
mouet. t3 cōia quia ex op^o cōntis sequit
op^o antecedentis sequit. n. celum moue
tur. ergo se bz alr q̄ p̄us q̄ moueri est
alr se bz q̄ p̄ius ergo nō sp̄ se bz eodē
mō. 3° segt q̄ ista sit xā semp fuit hō
vt p3 exponēdo ipsā sed q̄ segt^o sp̄ fuit
homo ergo homo fuit sp̄. t3 cōia per cō
uersionem z cōis. est falsum vt patet ex
go z antecedens.

Ad hec rñdet. Ad pñm dñ q̄ due sūt
opiones deli sp vt tagit magr. Pñia
ē q̄ li sp ouertit cū li oī tpe nō absolute
s; fm exigentiā x̄bi cui addit. Ad dñc sp
ouertit cū li oī tpe absolute s; illā re
occedit q̄ i sūt sp de? iuit sp mūd? erit
fm x̄o pñā nēt: n; p̄. ppō eguz. huic oī
tpe de? fuit. s; isti oī tempore p̄terito de
us fuit. n; 2° eguz huic oī tpe mūd? erit
s; isti oī tpe futuro mūd? erit. Ad 2°
occedit q̄ seq̄t illas eē x̄as. Et ad pbatō
nē p̄. oc̄ dñc oī tpe es s; nē postea
cñam cū dicis tps p̄teritū ē tps ḡ tu es i
tpe p̄terito sed minor d; eē tps p̄teritus
ē tps pñs. Et ad pbatōem 2° oc̄: donec
dicts. q̄ celū sp se h; eod mō r nē: cñam
ḡ nō mouet r cū tu pbas cñam q̄ seq̄t
mouet ḡ se h; alr q̄ p̄. oc̄cedo ḡ nō se h;
eod mō. dico q̄ se h; eodē: r nō se h; co
dem? se h; qdē eodē respectu act? x̄bi
q̄ mouet nūc sic pñs se h; a^o. respectu
tertij vtputa i motu celi respectu alicu
ius fixi vt cētri. Ad 3° oc̄: q̄ illa ē x̄a
sp fuit hō ad iprobatoem nē cñam quia
arguit a sensu cōposito ad sēu dñs n; 3
ouertit sed sic ouertit in quolz tpe p̄teri
to fuit homo.

Utz ab cēno pbeť exponiblr.

Entra seq̄t data x̄ita
te isti ppōis se
gtur q̄ i ē x̄a antixps potuit eē
ab etno q; v; cñā antixps potuit eē an
qdlz tps finitū q̄ est x̄a q; antixps potu
it pducī an quodlz tps finitū ḡ antixps
potuit eē an qdlz tps finitū. s; tūc arguit
sic qcgq potuit eē ab eterno pōt eē cēnū
antixps potuit eē ab etno ḡ antixps po
tuit eē cēn? ḡ antixps est etn?. t; cñā q; 2
in etnis nō dñt eē r posse eē etio phicoz
maior pñi silli pbatut sic qcgq ē ab et
no est etnum. ḡ qcgq pōt eē ab etno pōt
eē cēnū. t; cñā ab eē ad posse. 2° seq̄t
q̄ illa ē x̄a de? potuit ab etno pducere
mundū. Sed 3° q; ponat tūc q; pduxisset
si ē possibile nō d; seq̄ impossibile r seq̄
tur q; esset actu multitudo aīaz ifinita

ex q̄ infiniti fuerūt hoies. hoc autē est im
possibile r 3° pñm tertio phicoz dari in
finitū actu. ḡ rē. 5° seq̄tur q̄ illa ē x̄a
ab eterno deus erit q; valet illa post qd
libet tps finitū de? erit. sed 3° i^o post qd
libet tps finitū de? erit sic resoluit tunc
de? erit r tunc erit post quodlz tps fini
tum ḡ post quodlibz tps finitū de? erit
Sed qro qd demōstratur p li tūc aut in
stans pñs aut aliqd futurū. si pñm p̄ re
soluēs est falsa. si 2° secūda resoluēs est
falsa quare rē.

Ad hec rñdetur. Ad pñm dicunt q
dam negādo illam qcgq potuit eē ab et
no pōt esse eternū q; quelz res corrupti
bilis potuit esse ab eterno cū potuerit p
duci ab eterno nō tamē res corruptibilē
pōt esse eterna q; repugnat nature sue
cum sit corruptibilis n; si antixps fuisse
ab eterno pduc? sil? cum mūdo durass;
tpe infinito. neq; esset dare pñm instans
tpis in quo fuit sed bene eternitatis. n; 3
esset assignare pñm instās nō eē ei. Con
sidera sup hanc rñsionem q; nō v; quia
eodē mō quo ē ab eterno eodem mō pōt
eē eternū. 3° alr dicat negādo illā cñā
antixps pōt esse etern? ḡ antixps ē eter
nus Ad auctoritatē pñi dicatur q; sic
intelligit q; si de rebus ppetuis est vez
dicere cōtingit sic esse aut pōt sic esse et
ponere illud posse in esse nihil dñt. i. nul
lum d; seq̄ incōueniens vt p; inspiciet
textum phibidē q; dicit. Si esset locus
infinitus possibilis repleti corpe. ḡ cor
pus eēt infinitū alr nō repletet mō p; q;
auctoritas nō est ad ppositū q; antixps
nō est etern?. Ad 2° dicūt qdam admis
so q; mūdus fuerit ab eterno pductus
qd nō est incōueniēs multitudinē infi
nitam aīarum esse neq; est 3° pñm dari
infinitū actu fm q̄titatem discretā sed
bene fm q̄titatem cōtinuam fm autem
viam cōmentatoris quā credo fuisse vi
am pñi cum in eternis nō ponatur nisi
vnum idluiduū sub specie stante cēnita
te mundi vnica anima intellectiua erit

Utz īfinitū pbeť expōibílŕ.

Quia non sequitur aliquotum pondus tu potes

Ad 2° dicitur ista infinita sit finita et nec
 oia q^{ia} sit fuerit ut dicitur q^{ia} non oia
 fini fuerit sit sit fuerit infinita finita sit
 Ad alio negat oia q^{ia} sit non est particularis
 huius sed illius entia infinita sit finita
 Ad alio nec ans. l. 3. n. id p^{ro}cedit q^{ia} seipso
 non t^{em} eode^o sup^{er}at. Ad 3° dicitur i^{tem} p^{ro}
 finitum t^{em} ant^{er}ius p^{ro}cedit futurum. Ad i^{tem}
 batore tene q^{ia} vnu infinitum sit min^{us} a^{liquo}
 ut vlt^{imo} dicitur. D^{icitur} q^{ia} dat^{ur} min^{us} a^{liquo}
 non t^{em} illud est t^{em} infinitum q^{ia} p^{ro} illud non p^{ro}cedit fu
 turum l. 3. p^{ro} q^{ia} min^{us} nec aliq^{ui} infinitum est
 min^{us} l. 1. Tenet ad q^{ia} vnu infinitum sit ma
 i^{us} a^{liquo} nego illa diuisione q^{ia} ibi tria obet
 r^{ationes} p^{ro} t^{em} finito q^{ia} non est i^{tem} p^{ro}posito.

420211

Registꝛ

Ultim^o ē tern^o, reliq^s scito, cē q̄ternos.

